MIASTO
Uſpokojenia ſerc ludzkich, zfatygowanych w drogach nieſpokoynego świata; dlá ukontentowania duſz ludzkich

OTWARTE,

bo Medytacye, na każdy dzień całego Roku: Rozło- ne na 3. punkta. W pierwſzym punkćie reflexye z piſma S. w drugim punkćie reflexye o godnośći MARYI Panny, w trzećim punkćie reflexye o doſkonałośći S. z krotkiemi hiſtoryikami zawierające

WYDANE

Przez X. MICHAŁA OLSZEWSKIEGO, Swiętey Teologii Licenciata y Profeſſora, Wikarego Widżiniskiego, Kanonikow Regularnych B. B. M. M. de Pænitentia.

Roku Pańſkiego 1755.

W WILNIE
w Drukarni J.K.M. WW. XX. Françiſz

NA HERBOWNY KLEYNOT WW. Ichmść. PP. TOWIANSKICH DOMU.

POETYCKA ALLUZYA.

Krzyż *Tryumfy*, *Owoce cnot znaczy* Frukt *złoty*,
Pierścień *Wiarę*, *Fortunę*, Ptak *gornemi loty*
Umyſł ſubtelny y trakt do Honorow mety:
Więc widząc Pierścień, Ptaka, Krzyż, *y złote* wety.
Mam przymiotow TOWIANSKICH *Domu iſtne wzory*
Wiarę, *Cnotę*, *Naukę*, *Szczęśliwość*, *Honory*.

FACULTAS
ORDINIS.

OPus quod inſcribitur *Miaſto uſpokojenia ſerc ludzkich albo Medytacye na każdy dzień całego Roku* ab Admodum Reverendo Domino MICHAELE OLSZEWSKI Sacræ Theologiæ Licentiato & ejuſdem actuali Profeſſore Vicario Videniſcenſi N. O. Canonicorū Regularium B.B.M.M. de pænitentia compoſitum; cum in eo nihil reperiatur quod repugnet Orthodoxæ fidei, aut bonis moribus, imô quotidianæ ſpirituales refectiones animæ inveniantur. Concedo facultatem, ut fiat publici juris, ſi iis ad quos pertinet ita videbitur, Datum in Conventu noſtro Videniſcenſi Die 8. 7bris Annô D. 1753.

ALEXANDER ANDREAS RYMOWICZ Infulatus Præpoſitus Videniſcenſis, Commiſſarius Gener: per Provinciam Poloniæ & M.D.L. Can: Reg: B.B. M.M. de pænitentia. mpp.

JUDICIUM
Cenſoris Librorum per Diæceſim.

EX mandato Illuſtriſſimi Excellentiſſimi & Reverendiſſimi Domini loci Ordinarii, legi Librum Polonico idiomate conſcriptum cui titulus *Miaſto otwarte uſpokojenia ſerc ludzkich, albo medytacye na każdy dźień całego Roku.* Per Admodum Reverendum Dominum MICHAELEM OLSZEWSKI S. T. Licenciatum Profeſſorem Theologiæ Vicarium Videniſcenſem Canonicorum Regularium B. B. M.M. de pænitentia, cumq; in illo nihil aut fidei orthodoxæ aut bonis moribus contrarium contineatur, quinimo ob pias & ſalutares reflexiones animabus ſalutem quærentibus proficuum cenſeo dignumq; impreſſione judico. In quorum fidem datum hac die 13. Januar: & Annò 1754.

LUCAS TYKWINSKI Præpoſitus Domûs Vilnenſis Congregationis Miſſionis Cenſor Diæceſanus Librorum.

IMPRIMATUR

MICHAEL Episcopus

mpp.

PRZEDMOWA
Do
CZYTELNIKA.

PRzedwieczna to prawda, y codźienne doświadczenie, że duſza żadnym światowym nie może być zupełnie uſpokojona ſzczęśćiem, ále w ſamym Bogu y w łaſce jego znayduje zupełne uſpokojenie, przyznał to Ekklezyaſtyk Pańſki: *In omnibus requiem quæſivi, & in hæreditate Domini morabor. Eccl: 24.* We wſzyſtkich rzeczach ſzukałem ſpoczynku á w dźiedźictwie Pańſkim ſpocznę.

Pewna

Pewna rzecz, że według Ascetow, nie inaczey dusza nasza może się uspokoić jáko tylko, przez częste Rekollekcye, przez częste pamiętanie przytomnośći Boskiey.

Masz w tey Książce Czytelniku zabawę, czyli memoryał ná dni całego Roku, owszem ná całe życie, krotkie uwagi, o życiu Chrystusowym, o godnośći MARYI Panny, o doskonałośći Swiętych, reguluy życie twoje, według procederow chwalebnych, Swiętych Bożych. Miey we zwyczaju każdego dnia z uwagą przeczytać podane reflexye: álbo razem wszystkie uwagi całego dnia, álbo też rano pierwszą uwagę, po obiedźie drugą, wieczorem trzećią.

Jákie są pożytki z Medytacyi krotko namieniam: Naprzod jáko ryba żyć nie może bez wody, ták dusza nasza traći duchowne życie bez łaski Ducha Swiętego, bez częstey rekollekcyi: Przyznał to Psálmista: *Quemadmodum desiderat cervus ad fontes aquarum; Ita desiderat anima mea ad te Deus. Psal:* 41. Jáko pragnie Jeleń do źrzodeł wody: ták pragnie dusza moja do ćiebie Boże.

Powtornie: Stancya nigdy nie będźie ćiepła, jeżeli nie zamkniesz drzwi, y okień: Duchowney stancyi duszy, okna y drzwi są zmysły: Nie zagrzeje serca twego miłość Ducha Swiętego, jeżeli otworzona będźie stancya; to jest: jeżeli otworzone będą usta ná rozmowy prożne, plugawe, gorszące drugich. Jeżeli

li uszy otwarte będą ná słuchanie dyszkursow niegodźiwych piosnek piekłem trącących konceptow od piekielnego Wulkana wykoncypowanych, Jeżeli oczy będą otworzone ná widzenie osob gorszących, szpetnych reprezentacyi. Zamkni te okna *claude ostium*, jeżeli niechcesz wieczną śmierćią zginąć; przez te albowiem okna śmierć wchodźi do duszy: *Mors intrat per fenestras*. Potrzećie: Zegar nie regulowany błądźi pospolićie: álbo pozno idźie, álbo prędko. Mystyczny zegar, rozum nasz: jeżeli nie bywa regulowany często, czyli nakręcony ná zachowanie prawa Boskiego, y reguł własnego stanu, przez duchowne rekollekcye; pospolićie błądźi, pozni śię álbo ná zbyt śię śpieszy, poczyna więcey szumieć, czyli wybijać, niżeli należy *plus sapere quam oportet*.

Masz czytelniku, codźienny regulament rozumu, y procederow twoich, w tey Kśiążce, reguluy akcye twoje, według chwalebnego żyćia Swiętych Bożych, á nigdy nie zbłądźisz z drogi zbawienney.

Są Katolicy heretyckim duchem zarażeni, ktorzy ganią nowych Authorow wydanie: mowiąc: dosyć pisma, czyli biblii, jako śię kontentowali Apostołowie, y wyznawcy, pismem Swiętym.

Odpowiadam ná ten zayzdrośny zarzut: gdy vg. budują Pałac, czyli Kośćioł, wprzody prosty zakładają fundament, ále mocny,

áby

áby wyſokość ſtruktury mocno śię trzymała: potym założywszy mocny fundament, ściany zdobią, malują, obijają, różnemi ſpoſobami adornują: Tym ſpoſobem Zbawićiel naſz Chryſtus JEZUS, przez Apoſtołow założył niby fundament, ná nieporuſzoney opoce, ná nauce ſwojey, y Swiętych Apoſtołow, oſobliwie ná myſtyczney opoce Pietrze Swiętym: *Tu es Petrus. & ſuper hanc Petram, ædificabo Eccleſiam meam, & portæ inferi non prævalebunt adverſus eam. Math: c. 16.* Ty jeſteś opoka, ná tey opoce zbuduję Kośćioł moy, y mocy piekielne nie zwyćiężą go.

Teraz gdy już śię ufundował Kośćioł Chryſtuſow mocno w Wierze Swiętey, co raz Bóg nowemi zdobi ornamentami Doktorow Swiętych naukami, rewelacyami, nowemi kśięgámi.

Druga przyczyna, ná co ſą potrzebne nowe Kśięgi? odpowiadam, że y z tey racyi potrzebni ſą nowi Authorowie ábowiem co raz to inſza u ludźi maniera, inſze obyczaje, inſze ſubjekta, inſze humory, fantazye, y ſłabośći natury. Toć ná nowe choroby, potrzeba nowego lekarſtwa, ná nowe ludzkie defekta, nowego potrzeba ſpoſobu ná poratowanie, y rektyfikowanie. Podaję tobie łaſkawy czytelniku w tey Kśiążce, codźienne duſzne lekarſtwo, álbo rekollekcye ná każdy dźień całego Roku, ná trzy punkta rozłożone. W pierwſzym punkćie, Uwaga z piſma Swiętego, to jeſt z Ewangelii Swiętego Jana z Hiſto-

ſtorya z poważnych Autorow wyjęta. W drugim punkćie uwaga o godnośći Nayświętſzey MARYI Panny, z ſentencyą Doktorow Swiętych, y z hiſtoryą. W trzećim punkćie, krotko Swiętego, tego dnia przypadającego z exhortacyą do naśladowania cnoty, y akcyi heroicznych w ſpomnieńie. Czy chceſz dłużſzych medytacyi, znaydźieſz ták wiele Autorow, tákże w Kśiążce ode mnie wydáney, ktorey tytuł jeſt: Brama do wiecznośći. Teraz ofiaruiąc ten mały Memoryał łaſkawemu czytelnikowi, proſzę o weſtchnienie zá mną grzeſznikiem, przed Majeſtatem Boſkim.

Oſobliwie jeśli kto będźie z Kapłanow
Ad Altare Dei memor ſit mei.

L. J. C.

JANUARIUS

STYCZEN.

DZIEN PIERWSZY.

I. *Uwaga. Consumati sunt dies. Luc.* 2. Zakończyliśmy dźiś Rok stary, zaczynamy nowy; dla tego dwojaka powinna być reflexya: Pierwsza, na czym strawiliśmy dni przeszłego Roku? czy ná chwale Bożey? czy ná pracach zbawiennych? Ach podobno ná rospustach, ná pijatykach, igrzyskach, spaniu, &c: ná świętych zabawach ledwie śię znaydźie dni ośm strawionych: *Consumati sunt dies octo.*

HISTORYA.

Pisze *Plutarchus in Apoplit:* że Poganie po zakończonym starym roku, mieli taką ceremonią, jeżeli był szczęśliwy rok, ofiarowali Bogom pierśćień, gdy niepomyślny był przeszły rok, ofiarowali babę zębatą, krzycząc: *Anus, non Annus.* Babsko to było nie rok. (*Bielicki*) Uważ y twoy rok przeszły, jeżeli jest godźien dobrego Imienia, zapewne jeżeliś przeżył w starych nałogach, w nowych grzechach, poślubiłeś go *anuj* światowey

brzydkiey mammonie, nie Bogu sygnetem żywey wiary, *Annulo fidei*. Druga reflexia, jak mamy zacząć Nowy Rok? dźiś Imieniny JEZUSA: *Vocatum est Nomen ejus JESUS*, *Luc*. 2. Więc zaczynay ten Rok od naysłodszego Imienia JEZUS, y oraz staray śię żyć tak, żeby ten rok, mogł śię zwać rokiem JEZUSA: *Vocatum est nomen ejus Jesus*. Jeśli dokażesz tego złaski Boskiey, nowe życie Chrześćiańskie zaczniesz od Nowego Roku; dźiś Pan Jezus zaczyna ćierpieć: *Ut circumcideretur Puer*. Uważ ćiężkość boleśći jego, ćiało jego Swięte było naysubtelnieysze; zkąd większa boleść. Uważ powtòrnie jako ten bol ochotnie ćierpiał, ofiaruiąc zá zbawienie nasze. Uczy albowiem Teologia Swięta, że Pan JEZUS od pierwszego momentu poczęćia w żywoćie MARYI Panny, miał zupełny rozum według natury ludzkiey, żeby wszystkie święte akcye były zasługuiące. Staray śię y ty wszystkie boleśći y przykrośći ochotnie przyimować z ręki Boskiey, y one ćierpliwie znośić, ofiaruiąc y łacząc zboleśćiami JEZUSA.

2. *Uwaga*. Uważ jako Nayśw: Panna MARYA ubolewała słysząc płaczącego JEZUSA, y widząc zaczynaiącego ćierpieć, przeniknoł miecz boleśći; o ktòrym Symeon potym prorokował: *Et tuam ipsius animam pertransibit gladius*, *Luc*. 2. Miey y ty politowanie nad zgubą ginących ludźi, wćiężkim ubostwie, w chorobach, uczyń kompassyą, osobliwie jednak

dnak źmiłuy śię nad właſną duſzą, miey kompaſsyą od Nowego Roku, nieobćiażay nowemi grzechami: *Miſerere animæ tuæ, Eccl.* 30. Sprawi to wſzyſtko intercesſya ſwoia Marya Panna, gdy na ten Rok, y ná zawſze opiece jey śię oddaſz.

HISTORYA.

Mowi Albertus Magnus *in Bibl. Mar. Ipſa eſt cellaria totius Trinitatis, quæ de vino S. Spiritus dat, & propinat, cui vult & quantum vult.* MARYA Panna jeſt Szafarka ſkarbow Tròycy Przenayświętſzey, ktòremi ſkarbami według upodobania ſwego ſzafuje y rozdaje ſługom y ſłużebnicom ſwoim. Czytamy *in Speculo Exemplorum* Hiſtoryą, że Marya Panna nabożnym Zakonnikom oćierała poty, ktòre poty w drogie śię obracały perły. Jeżeli będźieſz przez ten Rok pracował dla miłośći Boga y Maryi, ná poratowanie ginacych duſz bliźnich, prace y poty twoie będą drogiemi perłami y kleynotami wprzyſzłey wieczności.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiatka ieſt S. Fulgencyuſza Biſkupa, ktòry dla wielkich mortyfikacyi y poſtow, zdrowie ſobie był utraćił; potym od Jezuſa był cudownie uleczony. Ten Swięty mawiał: *Non licet in hoc ſæculo vindictam quærere Chriſtiano.* Niegodźi śię Chrześćianinowi ná tym świećie ſzukać pomſty, wſtydź śię głupſtwa twego, ktòry pragnieſz zguby nieprzyiaćiela, nie ieſteś prawdźiwym

Chrześćianinem, daruy odtąd wſzyſtkie urazy, nieſzukay więcey niegodźiwey pomſty. Tenże Swięty będąc w boleśćiach mówił: *Domine da mihi hic patientiam, poſtea indulgentiam;* Panie day mi teraz ćierpliwość, potym odpuszczenie grzechow. Zażyway podobnych słow w twoim nieſzczęśćiu, nie bluźń że ćię Bóg zapomniał, albo nieſprawiedliwie karze, raczey mow: Panie day mi ćierpliwość, á potym koronę ćierpliwośći. Ten Swięty dla niezwyczaynych postow, zdrowie doczeſne był utraćił; lubo go źleczył JEZUS. Ty nie ſzukay cudow, twoie mortyfikacye y poſty, niech będą rozumne śrzodkiem idące: *medio tutiſſimus ibis*, zdrowiu nieſzkodzące, y oraz czynione z dozwoleniem ſtarſzych; z poradą Spowiednika, pochodzące z łaſki Boſkiey, nie z przyrodzoney ſkłonnośći y śiły.

Dźień Wtóry.

1. *Uwaga.* Cokolwiek widźiſz pod słońcem pieknego y ozdobnego, przez słowo przedwieczne to śię ſtało: *Omnia per ipſum facta ſunt, & ſine ipſo factum eſt nihil Joan. c. 1.* Przez niego wſzyſtko ieſt uczyniono, á bez niego nic śię nie ſtało. Pamiętayże y nad tobą ieſt Pan który ćię zniczego *ad extra* wyprowadźił, albo według Filozofow z materyi pierwſzey wyprowadźiwſzy dał duſzę, uczynił człowiekiem abyś znał Stworce ſwego, y Naywyżſzego Pana całym ſercem miłował, potym wiecznie z nim krolował. *Ipſe fecit*

nos,

nos, & non ipsi nos, Psal. 99. On nas uczynił, a nie my sami. Uważ wielką dobroć Stworcy ku stworzeniu, będąc Bogiem stał się Człowiekiem, y był posłuszny stworzeniu: *Et erat subditus illis. Luc.* 2. A tyś hardy grzeszniku, rownego sobie, owszem starszego niechcesz słuchać, y być posłusznym; wybij z głowy szumną fantazyą, pański humor, znay Pana nad sobą, weneruy Boga w osobach przełożonych, á tak weyrzy Bòg ná unizone serce, podźwignie z piekielney przepaśći, ná ktòrą źmierzasz hardośćią: *Cor contritum & humiliatum Deus non despicies, Psal.*50. Ná serce skruszone y uniżone spoyrzysz łaskawym okiem Boże.

HISTORYA.

Kalligula Cesarz Rzymski do tey był przyszedł pychy, że śmiał mòwić: *Ovium pastor, non est ovis, nec boum bos, ergo nec hominum homo, quid ergo Deus?* Owiec pasterz nie jest owca, áni pasterz wołow woł; toż y ten ktòry rządźi ludźmi, iest nie człowiek, ale Bog. (*Grzybowski*) O szaleństwo mizernemu robakowi Bostwo przywłaszczać! nieznać nikczemnośći swoiey! ach czy ieden z tych światowych boszkow w piekielnych się smażą ogniach, głębiey samego hardego Lucypera. Dobrze powiedźiał Eklezyastyk: *Initium omnis peccati est superbia, Eccles.* c. 10. Początkiem wszelkiego grzechu iest pycha. Boyże się tego pryncypała grzechow pychy,

ieżeli śię boiſz wiecznego upadku.

2. *Uwaga.* Każdy Katolik to przyznać muśi, że Nayświętſza MARYA Panna godnośćią celuie wſzyſtkie kreatury, y że ieſt pierwſza po Bogu. Rozmyślaiąc o godnośći iey Swięty Anzelm mowi; *Sicut ſol ſtellas claritate & lumine tranſcendit, ſic Sanctorum omnium ſanctitatis radios, Maria Sanctiſſima ſupergreditur, S. Anſel. c. 5.* Jako ſłońce przechodźi światłem ſwoim iaſność gwiazd, tak Naysw: MARYA Panna godnośćią ſwoią y iaſnośćią celuje wſzyſtkich Swiętych. Będąc takiey godnośći, iednak iedną śię tytułuie ſłużebnicą: *Ecce ancilla Domini, fiat mihi ſecundum verbum tuum, Luc. c. 1.* Oto ia ſłużebnica Pańſka, niech mi śię ſtanie według ſłowa twego. Zawſtydź śię Katoliku, ktory będąc ćiemnym grzeſznikiem, chceſz żeby ćię tytułowano Jaśnie Oświeconym, Jaśnie Wielmożnym, uniż głowę twoię pod ſtopy MARYI. Paweł Wołucki Wojewoda Rawſki gdy mu oko zarażone Nayświętſza Panna cudownie w Częſtochowie uleczyła, zwał śię odtąd oczko Maryi. Nam po tak wielkich łaſkach y dobrodźieyſtwach doznanych od MARYI, nie inaczey trzeba śię zwać, jako ſługami niegodnemi MARYI Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka wielkiey świątobliwośći Puſtelnika Makarego, ktory na puſzczy wiele ućierpiał od ſzatanow, o nim S. Antoni Puſtelnik mowił: *Ecce Spiritus Sanctus*

Sanctus requievit super te; oto Duch Swięty odpoczoł nad tobą. Czy może kto mowić o nas: oto Duch Swięty odpoczoł. Podobno osiadł ćię duch pychy, zayzdrośći, nienawiśći, opętał duch hypokryzyi, nieczystośći, opanował duch obżarstwa, pijaństwa, wszeteczeństwa, źdźierstwa, machrawelstwa y innych nieźliczonych grzechow; wypraw tych gośći nieczystych duchow, proś łaski Ducha Swiętego, aby przez łaskę założył w sercu twoim mieszkanie, *mane nobiscum Domine*, mieszkay z nami Duchu Swięty.

Dźień Trzeći.

1. *Uwaga*. Swiatłość ktorą widźiemy, przypomina nam niestworzone światło Boga: *Lux vera, quæ illuminat omnem hominem, Joan. c. 1.* Swiatło prawdźiwe, ktore oświeca każdego człowieka. Był prawdźiwym światłem Syn Boski Chrystus Pan, ktory konwersuiąc w ćiele ludzkim ná źiemi, oświecał przykładem, nauką, y uczynkiem grzesznikow wćiemnośćiach złośći ginących. Zowiesz się y ty Chrześćianinem od Chrystusa; iestże żyćie twoie światłem drugiemu? podobno ćieniami grzechow, bezbożnego żyćia ćiągniesz sobie powierzonych ná wieczne ćiemnośći. Porzuć ten trakt niepewny, trzymay się publicznego gośćinca, idź śladami Chrystusowemi; dwoiakie iest światło: materialne y duchowne, materialne oświeca oczy ćielesne, duchowne duszne. Uważ iak prędko gasną te powierzchowne

chowne świątłośći, gdźie są teraz owi co nie dawno świećili ná świećie, zgáśli iak świeca, niemász ich y pamięći: *Perijt memoria eorũ cum sonitu.* Uważ iak wiele razy zgáśiłeś wnętrzne świątło, łáskę Duchá Swiętego; żáłuy zá przeszłą ślepotę, bądź odtąd powolny instynktom Duchá Swiętego.

HISTORYA.

Alexander Wielki do tey był przyszedł ślepoty, że wierzył pochlebcom, iż był nieśmiertelnym synem Jowiszá; (*Grzybowski*) *Omnes me filium Jovis, omnes Deum & immortalem dicunt.* Gdy był podstrzelony, dopiero wybił z głowy tę chymerę: *Hoc vulnus hic cruor, me hominem morti obnoxium, evidenter demonstrant.* Ta rana y krew wylana, pokazuie że iestem śmiertelny człowiek! gdy przyidźie śmiertelny zachod, gdy zgáśnie świátło oczu y rozumu, w ten czas się otworzą wnętrzne oczy rozumu, poznász iak bezecnie żyłeś oślepiony od światowych Jaśnie Wielmożnośći, tylko że więcey nie będźie czásu, więc cobyś ná ten czas czynił, czyń teraz, bo dźień jutrzeyszy niepewny, *incertus crastinus dies.*

2. *Uwaga.* Po Chrystusie świátło nasze MARYA Panna, wita tákim affektem Swięty *Chrysippus Orat. de Laud. B. M. Ave fons lucis omnẽ hominem illuminans;* Witay źrzodło świátłośći káżdego człowieka oświecaiące. Uważ iak wiele razy to źrzodło świátło-

śći

śći MARYA Panna ćię oświećiła, iak wiele razy wiele-władną intercefsyą z piekielnych ćiemnośći wyrwała, á tyś niewdźięczniku płaćił ćiemnośćiami niewdźięcznośći, obrażaiąc iey naymilfzego Syna JEZUSA; niechże będźie koniec niewdźięcznośći, y ćiężkich złośći, proś żeby ćię to źrzodło światłośći MARYA w życiu, y przy śmierći oświećiła.

HISTORYA.

Gdy Swięty Alardus umierał, Nayświętfza Panna z Panem JEZUSEM przyfzła ná przyięćie Dufzy iego. (*Ex An. cœl.*) Proś żebyś miał przy śmierći, przynaymniey przez łafkę JEZUSA y MARYI, odday fię dźiś y ná zawfze ná ufługi y chwałę Jezufa y Maryi Panny.

3. *Uwaga*. Dźiś Swiętey Genowefy Feft przypada, ta Swięta przez tydźień dwa razy tylko iadła, y tak fkromnie. Gdy Matka iey dała policzek zá to, że do Kośćioła częfto chodźiła, zaraz oślepła; ále Swięta Córka uprośiła od Boga światłośći oczu. Jeżeli nie możefz tak śćiśle pośćić, przynaymniey pofpolite zachoway pofty, kontentuy fię fkromnym obiadem y wieczerzą, wyftrzegay fię potaiemnych rannych antypaftow, fekretnych podwieczorkow, zkąd częfte bywaią fufpicye, zamiefzanie miedzy czeladką. Uważ iak ćiężko Bóg karze Rodźicow, co bronią dźiatkom do chwały Bożey, do nabożeńftwa, czego fą godni tacy Rodźice, co dźiatkom fwoim zákazuią chodźić częfto do fpowiedźi, nośić

Szka-

Szkaplerze, do Bractwa jakiego śię wpiſać, albo do Zakonu wſtąpić; ſkarze Bóg takich wieczną ślepotą ná wieki, nie będą oglądać Boga z Swiętemi.

Dźień Czwarty.

1. *Uwaga.* Wielka nie ludzkość, gdy kto przed gośćiem drzwi zamyka; więkſze nierównie grubiaństwo; gdy goſpodarzowi y właſnemu Panu nie daią ingreſsu do domu. Przyſzedł Pan y Stworca wſzyſtkiego do ſwoiey właſnośći, do ſwoich ludźi, á ſwoj go nieprzyieli: *In propria venit & ſui eum non receperunt. Joan. c. 1.* Zkąd taka nie ludzkość? podobno zaięte były ſtancye, zapiſane światowym intruzom, nieczyſtośćiom, obżarſtwom, &c: czy niemaſz podobnych intruzow w ſercu twoim? przez ktòrych obecność nie daieſz ingreſsu wolnego JEZUSOWI do ſerca. Uważ wielkie uboſtwo Chryſtuſowe, Pan Naywyżſzy nie miał mieſzkania ná źiemi, w ſtayni miedzy bydlętami śię narodźił, á ty fundujeſz śię ná źiemi, iakbyś wiecznie miał tu panować, pamiętay, że nie mamy tu miaſta trwaiącego, ieſteśmy wygnańcy Adamowi.

HISTORYA.

Czytamy *in Vita SS. PP. pag. 2. par. 20* Gdy po śmierći iednego Mnicha znaleźiono nieco pieniędzy, ktòre miał bez dozwolenia ſtarſzych, Swięty Makary y Izydor oſądźili, áby z pieniędzmi był ſchowany. Zebyś całego świata ſkarby miał, nic tobie niepomoga

po

po śmierći, nie będźie żadney poćiechy, żeby ćię schowano w złoćie, ieżeli dusza będźie w grzechowym błoćie, będźiesz wiecznie nieszczęśliwym. Staray się żebyś Boga miał w sercu twoim przez łaskę, á dosyć będźiesz bogatym. Mowi Swięty Grzegorz: *Paupertas est perpetua securitas, deliciæ periculorum expertes, vita turbationũ nescia*, ubostwo wieczne iest to roskosz, nieznaiąca niebespieczeństwa, żyćie bez turbacyi.

2. *Uwaga.* Krolowa Nieba y źiemi iak w wielkim ubostwie żyła, nie miała żadnych fortun y bogactw ná źiemi, nie miała kalwakaty; ty chcesz żeby ćię pod boki wodzono, żeby ći całego świata skarby y fortuny oddano, będźiesz wiecznie nędznym, ieżeli tu pragniesz być bogatym. Wszystek skarb nasz mieć Boga w sercu przez łaskę y Maryę: mowi Swięty Bernard *serm. 4. de Assumpt: Omnibus omnia facta est, sapientibus, & insipientibus copiosissima charitate debitricem se fecit.* Wszystkim ze wszystkiemi skarbami z nieba, przybywa MARYA Panna ná pomoc y poratowanie.

HISTORYA.

Swiętemu Sergiuszowi Nayświętsza Panna przy śmierći się pokazawszy ućieszyła, y duszę iego oddała Chrystusowi. Ten iest naywiększy nasz skarb dusza, staray się żebyś tego skarbu nieutraćił, ále przez intercessyą Maryi Panny, zachował ná żywot nieśmiertelny

telny szczęśliwey wieczności. *Ex Ann. cal.*

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Grzegorza Biskupa, ktory gdy w nocy przyszedł do Kościoła, Kościelne drzwi same się otworzyły, Swięći ukazawszy się, z nim długo chwalili Boga w Kościele; gdy umierał Niebo widźiane było otwarte. Ten Swięty nocami odwiedzał Kościoły; ty podobno we dnie boisz się wniść do Kościoła, pod grzechem śmiertelnym przykazane słuchanie Mszy Swiętey we dni Swięte opuszczasz, mowiąc: głowa nie boli, po co mam iść do Kościoła. Temu Swiętemu przy śmierći Niebo się otworzyło, patrz żeby tobie piekło się nieotworzyło przy skonaniu, ná pożarćie nędzney duszy; ktory teraz zamykasz sobie niebo grzechami, piekło otwierasz. Zamkni tę bramę nieszczęśliwą, szczerą pokutą, y poprawą żyćia.

Dźień Piąty.

Wielkie szczęśćie mieć w domu gośćia zacnego, wielki zaszczyt u kogo Krol, Papież przenocuie; większe bez komparacyi błogosławieństwo mieć w domu serca swego, gośćiem pożądanym samego Boga, álbowiem przez obecność tego gośćia, to iest Chrystusa, (*hospes venit, Christus venit,*) nie tylko człowiek staie się błogosławionym, ále przez łaskę poświęcaiącą staie się synem Bożym. *Quot quot autem receperunt eum, dedit eis potestatem filios Dei fieri;* Ktorzy go przyieli, dał im moc stać się Synami Bożemi. Uważ nieskoń-

ſkończona dobroć Boga naſzego, który ſtawſzy ſię Człowiekiem, z nami ſię złączył; po czynił nas ſynami ſwemi przywłaſzczonemi przez łaſkę. O iak nędzny ieſteś, gdy przez grzech śmiertelny utracaſz ſynowſtwo Boſkie, á ſtaie ſię ſynem ſzatańſkim. Staray ſię ábyś przez ſzczerą pokutę, przyſzedł do tey pierwſzey godności, to ieſt żebyś ſię złączył z Bogiem przez łaſkę y miłość.

Przypowieść.

Scypio wielki po zwyćięſtwach Karthaginy, gdy ná noc w chłopſkiey ſtanoł chaćie, domek ow obroćił ſię w wielki Pałac: *Parva domus ſubito prægrandem excrevit in aulam.* Niech będźie wiara przy Autorze. To pewnieyſza w którym ſercu zakłada Bóg ſtatywę przez łaſkę, (wſzędźie ieſt bowiem) iſtotą ſwoią przytomnym, tam Niebo ſię ſtaie roſkoſzne. Staray ſię tak żyć, żeby w ſercu twoim ten Gość pożądany był nie gośćiem, ale dźiedźicznym Panem y Rządzcą wſzyſtkich akcyi.

2. *Uwaga.* MARYA Panna miała tego gośćia w domu ſerca ſwego, nośiła dźiewięć mieśięcy w ćiele ludzkim Boga, przez łaſkę zawſze była złączona z Bogiem: Mówi Swięty Ildefonſus: *Sacrarium Spiritus Sancti, & omnium Virginum faſtigium;* Nayświętſza MARYA Panna ieſt Swiątnicą Ducha Swięgo, chwałą, ozdobą Panien. Serce twoie podobno ieſt mieſzkaniem piekielnych Duchow,

chow, domem gościnnym wszystkim niecnotom, choć ná czas staiesz się *sacrariū*, świątnicą Pańską, przyimuiąc Pana Boga w Nayświętszym Sakramenćie, ále y kwadransu nie daiesz się zabawić, daiąc wolny wstęp dawnieyszym gośćiom pierwszym grzechom. Westchni do MARYI Panny, ona zagrodźi drogę intercessyą swoią tym intruzom.

HISTORYA.

Ex Coll. spec. exempl. Był młodźian, ktory często pozdrawiał MARYĄ Pannę, ále częśćiey grzeszył; ten gdy błądźił w puszczy y ieść chćiał, pokazawszy się Nayśw: MARYA Panna, podała pokarm w naczyniu plugawym, gdy niechćiał ieść dla brzydkośći naczynia, rzekła Marya Panna: Synu, modlitwy twoie są dobre, ále serce pełne grzechowego plugastwa, to rzekszy zniknęła. Wyrzuć te plugastwa y brzydkośći z serca, to iest zgniłe, zastarzałe złośći, wten czas się pobasz Bogu: będźie gośćiła JEZUS, JOZEF, y MARYA, pożądana kompania.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka iest S. Symeona, ktory tylko w Niedźiele iadł, á przez cały tydźień pośćił nic nie iedząc, ćiało trapił włośiennicą, łancużkami miał z krępowane; stał na słupie lat dwadźieśćia dwa, czart był mu się pokazał z ognistym Cherubinow wozem, chcąc zwieść, áby śiadł ná ten woz, był iuż miał wstąpić, ále poznał zdradę szatańską, bies zniknoł, Swięty był ostrożnieyszy w du-

cho-

chowney woynie. Uważ jak dalekie iest życie twoie od Swiętych, ćieńka koszula niewygodzi delikatnemu ćielsku, stał lat 22. ná słupie ten Swięty, ty godźiny niechcesz stać ná kazaniu, dla czarki gorzałki, dla szklanki miodu czyli wina, dla respektu przy kuflowey brygadźie, nie ćiężko stać godźin pięć, sześć, y do dnia białego, gdybyś tak wiele pracował ná Niebo, jak wiele pracuiesz ná piekło, wielkim Swiętym byś został z łaski Boskiey; chćiał tego Swiętego zwieść szatan, badź ostróżnym w nabożeństwie twoim, nie wierz lada duchowi, apparycyom cudownym czyli raczey szatańskim illuzyom, pluń w oczy takim zmyślonym cherubinom, krzyżem świętym się armuiąc, ieżeli zaś iest godna uwagi apparycya, czyli rewelacya, poradź się Spowiednika biegłego w tey szkole duchownych.

Dźień Szosty.

1. *Uwaga.* Kto chce do Boga się przybliżyć przez łaskę, trzeba łaskę utracić u ludźi, trzeba się oddalić od krewnych, y znaiomych, ieżeli chcesz prawdźiwie poznać Boga. *Qui non ex sangvinibus, sed ex DEO nati sunt. Joan. c. 1.* Którzy nie ze krwi, ále z Boga się narodźili, to iest: przez wiarę y łaskę poświęcaiącą, y znaią co iest Bog? iak słodki y dobry tym, którzy go całym sercem kochaią. Uważ, że Chrystus Pan przyszedł ná świat, żeby nas oderwał od świata, y od miłośći po-

chodzą-

chodzącey z krewkośći, y oraz żeby do śiebie zagarniał, y w Bogu urodźił;zawſtydź ſię że do tąd trzymała ćię miłość krewnych, y przyiaćioł, dla ktòrych doſkonałośći Chryſtuſowey, nie mogłeś wypełnić, rozerwi te więzy reſpekty ludzkie, ktòre ćię z krępowawſzy trzymaią iako niewolnika zatracenia, wſpomni, że ieśli nie dźiś, iutro trzeba będźie rozſtać z miłemi rodźicami y z przyiaćiołami; *Deſolata domus charis ſpoliamur amicis.* (*Pòëta*) Więc ſtaray ſię żeby dla reſpektu ludzkiego Bòg nie był wdeſpekćie, żebyś wiecznego Oyca Boga nieutraćił.

HISTORYA.

Sioſtra pewna, brata ſwego z nowicyatu wyprowadźiła ná świat perſwazyami, ledwie co wyſzli z fòrty w las, wypadſzy ſtraſzna beſtya obudwuch rozſzarpała. *Ex ſpec. exemp. de nov.* Boy ſię podobney plagi Boſkiey, ktòry drugim ieſteś przeſzkodą do zakonu, do życia doſkonałego, albo też odkładaſz od dnia, do dnia zakonne powołanie, dla ludzkiey przyiaźni; patrz żeby y ćiało y duſza nie poſzła wpaſzczękę piekielney beſtyi wſpony ſzatańſkie.

2. *Uwaga.* MARYI Panny przykład doſkonałośći, była w młodym wieku od Rodźicow oddana ná edukacyą Panien ſtarozakonnych, ktòre do czaſu poślubione w czyſtośći żyły. Oczym znaydźieſz w Kśiążce Maryi à *JESU.* Uważ z iaką ochotą wypełniła MARYA

RYA Panna wolę Boſką, przez co Bóg obrał ią zá Matkę, że nie ſwoiey, ále Boſkiey woli ſłuchała: *Fiat mihi ſecundum verbum tuum.* Swięty Jan Damaſcen: *Data eſt tibi omnis poteſtas in cœlo & in terra, & nihil tibi impoſſibile eſt, cui poſſibile eſt, deſperatos in ſpem beatitudinis relevare.* Dana ieſt tobie wſzelka władza ná Niebie y ná ziemi, nie jeſt tobie trudno deſperatow, grzeſznikow ná drogę zbawienną rektyfikować, dawno iużbyś przepadł wprzepáśći deſperacyi, gdyby nieopodała ręki łaſkawey Matka miłośierdźia MARYA Panna.

HISTORYA.

Gdy Heretycy byli ućieli język pobożnemu Kapłanowi, Nayświętſza MARYA Panna pokazawſzy ſię, nowy język dawſzy uzdrowiła. Proś MARYI żebyś językiem ſtarym, mogł nowo mòwić o Bogu, o świętey wieczności, o wypełnieniu woli Bożey, o cnotach.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt Swiętych trzech Krolow, ktorzy z dalekich krajow przyśli oddać weneracyą Bogu w ćiele ludzkim, prowadźiła ich cudownie gwiazda ná oddanie pokłonu y ofiary: złota, kadźidła y mirry, Krolowi Krolow, złoto, iako naywyżſzemu Kapłanowi, kadźidło, iako Odkupićielowi, mirrę figuruiącą gorzką śmierć dla zbawienia naſzego. Zawſtydź ſię niedbalſtwa twego, niechceſz pół mili drogi odprawić do Kośćioła; ieżeli y przychodźiſz, to nie ná oddanie weneracyi Przytomnemu Bogu w Sakramenćie, ále ná ba-

baraszkowanie, ná śmieszki, ná komplementa y dygi; upadni dźiś nabożnie ná kolana z tymi Swiętemi Purpuratami, ofiaruiąc iak złoto czyste serce, iak kadźidło dobrą wolę we wszystkim z wolą Boską zgadzaiącą, się wszystkie boleśći, przećiwnośći, iako mirrę, tak ukontentuiesz Serce Jezusowe.

Dźień Siodmy.

1. *Uwaga.* Znak iest wielkiey łaski, gdy Pan odwiedza poddanego swego łaskawą wizytą; odwiedźił nas Bòg z wysokośći, przyimuiąc náturę naszę: *Verbum Caro factum est, & habitavit in nobis. Joan. cap.* 1. Słowo stało się Ciałem, y mieszkało miedzy nami. Uważ, że Syn Boski, dla tego mieszkał z ludźmi ná źiemi, żeby nauczył żyć po Anielsku, niebieskiey konwersacyi, świętey modestyi. Zawstydź się żeś dotąd żył iako gruby poganin, niepamiętaiąc ná stan y wokacyą swoia, niepamiętaiąc ná przytomność Boską, y S. Anioła Stròża; żyi tak, żebyś godźien był tu konwersować z Bogiem przez miłość, w Niebie z Swiętemi przez obecność.

HISTORYA.

Czytamy *in vita SS. PP.* Gdy pewny Pustelnik obaczył do śiebie przychodzących ludźi z miasta z wizytą, począł wołać: nieprzystępuyćie do mnie blisko, bo gdy do mnie się przybliżyćie, odalą się odemnie Swięći Aniołowie. Ućiekay zá sto mil od świata, y konwersacyi ludzkiey, ieżeli stan y wokacya pozwala,

zwala, á tak będźie z tobą mieszkał Bóg, y Swięći Aniołowie, ieżeli według profeßyi swoiey myślisz z ludźmi konwersować, służąc ich zbawieniu; bądź daleki wolą y myślą, pożyczay im śiebie, á nie daruy w cale, mieszkay z sobą y z Bogiem, przez codźienne rekollekcye.

2. *Uwaga.* MARYA Panna tak się chroniła konwersacyi ludzkiey, że nigdy niespoyrzała na twarz męską: (*Maria à Jesu*) Dla tego się zatrwożyła, gdy w iey pokoiku sekretnym stanoł Młodźian Niebieski Archanioł Gabryel z perorą: *Turbata est in sermone ejus.* Swięty Bazyli konwersacyą MARYI Panny, nazywa nauką naszą: *Talis fuit MARIA, ut unius vita omnium disciplina sit. S. Baf. de gen: hum.* Takiey doskonałośći była MARYA Panna, że iey żyćie nam wszystkim iest przykładem. Day przykład świętey konwersacyi, prędzey albowiem przykładem, niżeli słowami pośiągniesz drugich do dobrego.

HISTORYA.

Jedna Mniszka nabożna do Nayświętszey Panny; z podusczenia szatańskiego, wpadła w apostazyą, uciekła z klasztoru; y przez lat kilkanaśćie po świećie się błąkała służąc niecnotom; Nayświętsza Marya Panna, broniąc iey sławy, na mieyscu iey, służyła zakonnym powinnośćiom, wszystkim się zdało iakby ich Siostra Mniszka była; dopiero gdy się upamiętała, powróćiła do klasztoru, dawszy ná-

pomnienie iey, zniknęła, który cud Mniszka ta opowiadała spowiednikowi. *Ex spec. exem.* Uważ, iak iest Bogu, y MARYI miła chwalebna konwersacya, gdy tak broni od niesławy sług swoich Marya Panna; czy raz zginołbyś ná sławie, ná honorze, gdyby nie Matka miłośierdźia Marya Panna protegowała; bądźże iey wdźięczny zá te dobrodźieystwa.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka iest Błogosławionego Wittekinda, który widźiał; Iż gdy ludźie kommunikowali, do ust iednych Pan JEZUS z ochotą się śpieszał, do drugich się opierał. *Ex Ann. cœl.* Pomiarkuy się z sumnieniem, ieżeli też do twego serca z ochotą przychodźi JEZUS gdy kommunikuiesz, ieżeli masz zmazane sumnienie, leżysz w iakim nałogu, iakbyś do więźienia wsadzał, czyli do błota wrzucił Jezusa. Uczyń żal prawdźiwy y spowiedź zá tak ćiężki exces, ieżeli nie możesz sakramentalnie, przyimi dźiś Duchownie JEZUSA nabożnie do serca.

Dźień Osmy.

1. *Uwaga.* Jeden raz Pan JEZUS Apostołom pokazał chwałę ná górze Thabor, zapomnieli wszystkiego, chćieli wiecznie tam mieszkać. *Vidimus gloriam ejus, gloriam quasi unigeniti à Patre plenum gratiæ & veritatis. Joan. c. 1.* Widźieliśmy chwałę iego, chwałę iako iednorodzonego od Oyca napełnionego łaską y prawdą. Uważ, że Chrystus Pan pokazał Apostołom chwałę swoię, áby tym barźiey zapalił

serca

ferca ich do świętey wieczności. Mafzże nadźieię oglądać Boga w chwale wiekuiftey, ieżeli fię fpodźiewafz widźieć Boga, niezapatruy fię ná świątowe fplendece y wzory, ktorych blafk zgáśi wnętrzne świátło dufzy.

HISTORYA.

Puftelnik ieden był długo w czyfcu, zá to, że żyiąc nie miał pragnienia do widzenia twarzy Bofkiey. *Ex lib. Quadr.* Pamiętay, że ná to iefteś ftworzony, abyś poznawfzy tu przez wiarę Boga, całym fercem go miłował, potym go wiecznie oglądał.

2. *Uwaga.* Po Bogu wielka chwała ieft w Niebie z widzenia MARYI. Swięty Dyonizyufz Areop: w liśćie fwoim pifze: *DEUM teftor, qui in Virgine aderat, fi verba divina me non aliter docuiſsent hanc (Mariam nempè) verum Deum crediuiſsem; ſiquidem major gloria Beatorum videri non poterat, quàm illa felicitas, quam tunc (primaria vice Virginem intuens) deguftavi.* Gdyby (prawi) nie wiara broniła, tę Pannę, miałby zá prawdźiwego Boga, z ktorey widzenia takie fpotkało fzczęśćie, iakiego miedzy Błogosławionemi znaleść trudno.

HISTORYA.

Swięta Gertruda widźiała, że w dźień Zwiaftowania Panny MARYI, od Troycy Swiętey trzy źrzodła fpływały do Serca MARYI, od Boga Oyca źrzodło wfzechmocnośći, od Boga Syna źrzodło mądrośći, od Boga Ducha Swię-

tego źrzodło dobroći. *In vita S. Gertrudis.* Proś MARYI Panny, ábyś mogł tych źrzodeł partycypować, abyś był mocnym przećiw pokusom, rostropnym we wszelkich postępkach, łaskawym, ćichym, wszystkim prześladuiącym.

3. *Uwaga.* Swięto dźiś Lucyana Męczennika, ktory przed męką słyszał: *Veni & percipe mansionem gloriæ, olim tibi paratam cum Angelis.* Przyidź na mieszkanie chwały, ktore tobie dawno iest zgotowane z Aniołami. Ten Swięty nawroćił ludźi do Chrystusa trzydźieśćie tyśięcy; głowę swoię świętą zá manudukcyą Anioła, niosł przez trzy mile, ná to mieysce, gdźie być miał pogrzebiony. Uważ przy śmierći, iakie głosy będźiesz słyszał? podobno piekło będźie zapraszało ná ogniste mieszkanie, dla ćiężkich złośći. Ten Swięty nawroćił 30. tyśięcy ludźi do Chrystusa, ty podobno więcey bezecnym przykładem zgubiłeś, zagarnołeś do piekła. Staray śię odtąd świętym przykładem drugich prowadźić do cnoty, do poprawy żyćia. Ten Swięty śćiętą niosł głowę; á ty żyiac nie umiesz rządźić głową swoią, pozwalasz iey więcey, niżeli należy, *plus sapere quam oportet*, y dla tego żyiesz iakbyś głowy nie miał, y zupełnego rozumu. Porzuć ten błąd, rządź śię rozumem, żyi według Boga y przykazań iego, tak y śiebie nie zgubisz, y drugim będźiesz okazyą do dobrego.

Dźień Dźiewiąty.

1. *Uwaga.* Morze iest nigdy nieprzebrane w obfitośći

ſitośći wody; tak miſtyczne morze Bòg naſz, nigdy ieſt nieprzebrany w dobrodźieyſtwach ſwoich; oſobliwie ktòre wylewa przez Syna ſwego JEZUSA Pana: *De plenitudine ejus nos omnes accepimus gratiam. Joan. c. 1.* Z obfitości iego my wſzyſcy bierzemy łaſkę. Uważ, że zaſługi Chryſtuſa Pana ſą morzem nieprzebranym łaſk y dobrodźieyſtw; z tego morza, iak wiele pobrałeś łaſk przyimuiąc Sakramenta Swięte, á iak mały uczyniłeś poſtępek w życiu chrześćiańſkim; zawſtydź ſię niewdźięczności, bądź wdźięcznieyſzym Bogu, do kładay ſtarania włáſnego do łaſki Bożey.

HISTORYA.

Za czaſu Juſtyna Ceſarza około Roku 528. był w Tebaidźie człowiek imieniem Eulogius mularz pobożny y miłośierny, temu S. Daniel Puſtelnik gdy uprośił doſtatkow; zapomniał nabożeńſtwa, panem zrobił ſię, Daniela Puſtelnika przyiaćiela ſwego, kazał okrutnie zbić, ktory przypomniał pierwſze uboſtwo, potym od Boga ſkarany, gdy przyſzedł do pierwſzego uboſtwa, znowu ſię wròcił do świątobliwego życia. (*Cauſ. Aul. S. Tom. 3. Exem. 5.*) Jeżeli ćię wynioſła prawica ná godność iaką, bądź wdźięczny, boy ſię żeby nieponiżył docześnie y wiecznie: *tolluntur in altum, ut caſu graviore ruant.*

2. *Uwaga.* Bernard Swięty to przyznaie, że żadna łaſka nieprzychodźi ná świat z Nieba, ktòraby nieprzeſzła przez ręce MARYI. Tego

ſentymentu ieſt S. Germanus *de Zona orat. B.V: Nullus eſt qui ſalvus fiat, o Sanctiſſima niſi per te MARIA! omnibus es amabilis, omnibus es affabilis, omnibus delectabilis.* Zaden nie może być zbawiony bez intercesſyi twoiey, o Nayświętſza MARYA Panno! ieſteś wſzyſtkim miła, wſzyſtkim wdźięczna, wſzyſtkim pożądana. Staray śię y ty być wiernym y wdźięcznym tey Dobrodźieyce MARYI Pannie codźiennym nabożeńſtwem.

HISTORYA.

Piſze Alfonſus Andrada: Jeden lichwiarz będąc trądem zarażony, gdy śię udał do Loretu do Nayświętſzey Panny, oczyſzczony był od trądu, poſłał zá to do Loretu ſto czerwonych złotych, gdy przyiaćiele napominali, áby więcey lichwy niebrał niegodźiwey; odpowiedźiał: Gdyby lichwa była grzechem, Nayświęt: Panna niebrałaby ſto czerwonych złotych odemnie; zá ktore bluźnierſtwa, w tey ſamey nocy trąd śię wroćił, worek ze ſtem czerwonych złotych włożku znalazł, w krotce przeklęta duſzę wyźionoł. Jeżeli ćię Bog oczyśćił z trądu grzechowego przez intercesſyą MARYI, nie grzeſz więcey, żeby ćię podobna kara niepotkała.

3. *Uwaga.* Pamiątka dźiś S. Waninga, ktory obaczywſzy męki potępionych, y chwałę Swiętych, przez lat 20. dźiwnie ſurowy żywot prowadźił. (*Ex An. cæl.*) Pokazawſzy śię mu Swięta Eulalia, powiedźiała: łatwiey przeyść wiel-

wielbłądowi przez ucho igielne, niżeli bogaczowi wniść do królestwa Bożego, y oraz kazała klasztor wystawić pod Imieniem Troycy Swiętey. Widźisz y ty męki piekielne, przez wiarę y iasne dowody; á czemu piekła śię nie boisz? wiesz y o chwale Swiętych, iednak o Niebo niedbasz! Uważ iak ćiasna droga do Nieba, przez którą światowym bohatyrom trudno śię dostać, poszosną nie wiem ieżeli wiadą: *Facilius est camelum per foramen acus transire, quàm divitem in regnum cœlorum intrare.* Wystawił ten Swięty Klasztor pod Imieniem Tróycy Swiętey; ieżeli nie możesz fundować klasztorow, funduy szpitale, zdob ołtarze; ále podobno barźiey zdobisz austerye, karczmy, niżeli Domy Boże Kośćioły; zawstydź śię niewdźięczności twoiey, bądź hoynieyszy ná Domy Boże.

Dźień Dźieśiąty.

1. *Uwaga.* Oycowie Swięci będąc pod iarzmem prawa danego przez Moyżesza, ustawicznie ięczeli czekaiąc uwolnienia; uczynił nas wolnemi Chrystus JEZUS. Mówi Swięty Jan: *Lex per Moysen data est, gratia, & veritas per JESUM Christum facta est. Joan. cap. 1.* Prawo przez Moyżesza dane iest, łaska przez JEZUSA Chrystusa iest uczyniona. Uważ, że Chrystus Pan ćię udarował wieczną wolnośćią, á tyś grzesząc utraćił te prawo wolności, stałeś śię niewolnikiem szatańskim; żałuy, czyń poprawę, poki masz czasu pozwolonego ná pokutę.

HI-

HISTORYA.

Julian Cesarz straćiwszy prawo synow wolnośći, przez apostazyą od wiary, ginąc zawołał: Iużem potępiony ná wieki. Boy się żebyś podobney piosnki niezaśpiewał przy śmierći: iużem potępiony ná wieki, ktory teraz drugich niesprawiedliwie potępiasz, obmowiskami, censurami, á sam żyiesz bez Boga y wiary.

2. *Uwaga.* Nayśw: MARYA Panna, lubo excypowana była od prawa Moyżeszowego, iednak wszystko wypełniła, ażeby wszystkim była przykładem do cnoty. Mowi S. Bernardus: *Omnibus omnia facta est, sapientibus & insipientibus copiosissima charitate debitricem se fecit.* Wszystkim we wszystkim się stała, mądrym y prostakom. O iak daleki iesteś od cnot MARYI, ktory y tych praw niezachowuiesz, ktore pod grzechem śmiertelnym obliguią.

HISTORYA.

Czytamy w Kśiążce; Mądrość doskonała: Iż Niewiasta będąc w cudzym kraiu w niewoli, gdy czas przyszedł porodzenia, w ćiężkich bolach nie maiąc nizkąd ratunku, westchneła do Nayświętszey Maryi Panny, prosząc o ratunek, y zaraz się postrzegła wolną, w własnym domu od Aniołow przenieśiona. Dusza twoia ięczy w ćiężkiey niewoli grzechowey, westchńi do MARYI, aby ćię liberowała z tego więźienia.

3. *Uwaga.* Pamiątkę czyniemy dźiś Swię-

tego

tego Marciana, ktòry oftatnią fzatę oddał ubogiemu, zá to od Chryftufa złotą fukienkę odebrał, świątobliwie umieraiąc, dufzę fwoię y Kościoł, polecał Chryftufowi. Nie bądź fknerą, bądź hoyny ná ubogich, ná ćię Chryftus będźie hoynieyfzy. Jako własną dufzę, tak kochay Kośćioł; y częfto fię modl y proś BOGA zá podwyżfzenie Kośćioła Katolickiego, zá wykorzenienie heretykow, albowiem y Kośćioł Swięty zá ćię codźiennie fię modli, ieżeli nie ieſteś odćięty, y wyrzucony z Kośćioła Swiętego przez klątwę.

Dzień Jednafty.

1. *Uwaga.* Zaden z ludźi Boga niewidźiał. Syn Bofki Chryftus JEZUS, ktòry ieft rowny z Oycem w Boftwie, opowiedźiał iafno o Bogu niewidźialnym: *Deum nemo vidit unquam, unigenitus Filius, qui eft in finu Patris, ipfe enarravit. Joan. c. 1.* Dźiękuy Bogu żeś fię narodźił po narodzeniu Chryftufowym, że znafz Boga z nauki iego; tylko ieżeli poznawfzy Boga obrażafz go, lepiey było fię nierodźić.

HISTORYA.

Filozof młody w Paryżu, pokazawfzy fię Profefsorowi ná imie Syllo, zawołał, oznaymuiąc potępienie fwoie: *Pereat dies in qua natus fum*, przeklęty niech będźie dźień, ktòregom fię narodźił, *&c.* Sylo przeftrafzony, porzućił światowe pròżności, w zakonie fię zawarł. (*S. Bern. fol.* 254.) Zebyś y ty tey piofnki niezaśpiewał, nie bratay fię z świa-

tem,

tem, on ćię oślepi y zgubi, zapomniſz Boga y śiebie.

2. *Uwaga*. Kto barźiey miłuie Boga, ten lepiey zna co ieſt Bòg. MARYA Panna naybarźiey miłowała Boga; toć naylepiey znała dobroć iego y przymioty. Twierdźi S. Piotr Damaſc: *Quid enim ſanctitatis, quid juſtitiæ, quid religionis deeſſe ei potuit, quæ totius divinæ gratiæ, chariſmate plena fuit.* Pełna była MARYA Panna świątobliwośći, pełna pobożnośći, pełna łaſki y miłośći. Mòwiſz y ty, że znaſz Boga, á iſkierki w ſercu twoim nie maſz miłośći Boſkiey. Bądź nabożny do MARYI, ona zapali ſerce twoie miłośćią Boſką.

HISTORYA.

MARYA Panna pokazawſzy ſię S. Eguwinowi pod czas Mſzy, pobłogoſławiła łaſkawie. (*Ex An. cæl.*) Proś żeby twoie nabożeńſtwo pobłogoſławiła ta Matka wſzelkiego błogoſławieńſtwa, oſobliwie zaczynaiąc prace iakie; idąc mimo obraz Maryi Panny proś o błogoſławieńſtwo: *Prætereundo cave, ne ſileatur ave.*

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka Leuciuſza Swiętego, ktòremu Imie z Nieba dane było. Słyſzał ten Swięty głos: *Leuci ecce nomen tuum in libro vitæ adſcriptum eſt.* Oto Imie twoie ieſt zapiſane w Księgach żywota. Wſpomni dźiś, ieżeli też twoie imie ieſt zapiſane w Księgach żywota? podobno zapiſałeś imie twoie nieſzczęśliwe, w czarnych księgach zatraconych; możeſz ieſzcze zgładźić łzami poku-

tnemi,

śnemi imie twoie z regeſtru zatraconych, będźieſz potym chćiał, iuż będźie niezglozowany charakter dekretu Boſkiego.

Dźień Dwunaſty.

1. *Uwaga.* Im kto barźiey poznaie nikczemność ſwoię, tym barźiey Boga ſzacuie y łaſkę iego. Gdy ſię pytali Zydźi Jana S. *Tu quis es? Joan. c. 1.* Ktoś ty ieſt? odpowiedźiał: *Non ſum Ego Chriſtus.* Nie ieſtem Ja Chryſtus. Mòw y ty pokuſom, pyſznemu diabłu, nie ieſtem Bogiem, nie ieſtem Aniołem, ale nikczemny proch; ná co mię o tym myślić, ná co ſię turbować, ma Bòg o wſzyſtkich ſtaranie. *Tu quis es?* znay podłość twoię, á wyſoko nie gòruy, ieśli niechceſz niſko upaść, idź w ślady pokornego JEZUSA.

HISTORYA.

Piſze Grzegorz Bawarus, że Swięty Borgiaſz w Hiſzpanij, mijaiąc krawieckie y ſzewſkie kramy, bał ſię żeby go za iego grzechy niezabito. Nie dowierzay ſobie, miey cnoty y świątobliwość ſwoię podeyrzaną, ieżeli niechceſz wſtąpić w hardego ślady Lucypera, y wiecznie upaść.

2. *Uwaga.* Jeſt tego zdania Gwarrikus, że w Niebie ten Maieſtat chwały ośiadła Marya Panna, y z Janem Swiętym Chrzćićielem, z ktòrego ſtrącony ieſt Lucyper: *Dejectus eſt Luciper, & exaltati duo Maria & Joannes.* Wybij z głowy gòrną fantazyą, wyſokiego o ſobie rozumienia; aſsekuruię, będą promowować ćię ludźie, y Pan Bòg. HI-

HISTORYA.

Piſze Alfonſus *de* Andrada: Jeden człowiek był nabożny do MARYI Panny, á w nałogu nieczyſtym leżał, był porwany ná ſąd, y dekret ferowano ná potępienie; MARYA Panna uprośiła Chryſtuſa dla niego dni trzydźieśćie; gdy y przez te dni niechćiał ſzczerze pokutować, y nałożnicy oddalić, nagle przeklęta wyźionoł duſzę. Bądź nabożny do MARYI, ale przeſtań grzechow, oddal okazye, porzuć nałogi; bo inaczey wkrotce zginieſz, niezbawi nabożeńſtwo.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Arkadego Męczennika, ktòremu gdy wſzyſtkie żyły potargano, wnętrznośći otwarte, członki odćięte, mòwił: *Parum eſt hoc o viri tolerare, qui novit defutura immortalitate cogitare.* Mało to co widźićie mię ćierpiącego,temu, ktòry umie myślić o nieśmiertelnośći. Gdy ćię biada ſpotka, choroba śćiśnie,nędza dokuczy, pokuſy okrążą; mòw: *parum eſt*, mało to, barzo mało, względem wiecznośći nieśmiertelney, zapłaty wieczney; tak wſzyſtkie boleśći będą poćiechą, gorzkośći ſłodkośćią.

Dźień Trzynaſty.

1. *Uwaga.* Bòg ſtraſzliwego Maieſtatu ſtał śię ćichym Barankiem, áby naſzę ſrogość ułagodźił łaſkawośćią ſwoią: *Ecce Agnus DEI, ecce qui tollit peccatum mundi. Joan. c.* 1. Zawſtydź śię dźikośći twoiey, żeś dotąd był lwem okrutnym, kozłem grzechowych ſeto-

row;

row;odtąd bądź niewinnym,ćichym Barankiẽ.

HISTORYA.

Theodorus Gadares Profesſor Tyberiuſza Ceſarza, widząc Tyberiuſza krwawy umyſł, nazwał go błotem krwią zmoczonym. Ten Ceſarz z początku panowania był ćichy, potym ſtał ſię okrutnym tyranem. (*Svetonius in vita ejus.*) Z tobą to ſię praktykuie, pokiś był młody, wſzyſtkim byłeś miłym, ćichym, poſłuſznym; iakże przyszedłeś do funkcyi,do godnośći iakiey, przyſtępu niemaſz, na ſpòyrzenie ſtraſzny, w mòwieniu okropny,w chodzeniu dźiwacki; porzuć te okrućieńſtwo, wròć ſię do pierwſzey niewinnośći.

2. *Uwaga.* Duch Swięty nazywa MARYĄ Pannę gołębicą: *Veni columba mea;* każdy Katolik powinien być niewinną gołębicą. O iak daleki ieſteś od tey cnoty, niemiłośierny tyranie, zdźierco, opreſsorze niewinnych ludźi; proś tey Gołębicy, aby ći uprośiła łaſkawość chrześćiańſką; ſprawi ona wſzyſtko będąc Matką nieśmiertelnego Boga: *Hoc ſolũ prædica, quod Mater DEI ſit, hoc ſuperat totum, quod ſub Deo dici poteſt. S. Anſelmus.* Doſyć powiedźieć ieſt Matką Boſką, toć wſzyſtko może.

HISTORYA.

Jeden ſtudent będąc *Sodalis*, to ieſt w Bractwie Panny Maryi, gdy powinnośći brackie często opuſzczał, mòwiąc: wſzak prawo, albo Bractwo *ſodaliũ*, pod grzechem nie obliguie.

Ten

Ten gdy tonąc ná wodźie, zawołał do Maryi o ratunek; pokazała śię Marya Panna, mówiąc: Ty nie byłeś obligowany mnie pozdrawiać, Ja nie ieſtem obligowana ćiebie ratować; y tak nędzny utonoł. (*Chriſtop. in ſtim. Mar.*) Pozdrawiay nabożnie Maryą Pannę, ieżeli niechceſz zginąć, utonąc wprzepaśći piekielney.

3. *Uwaga*. Dźiś S. Godefreda, ktory uſtawicznie wzdychał do wieczności: *O ſi veniret hora illa noſtri tranſitus*; o gdyby przyſzła godźina przenośin do wieczności, po śmierći iak iaſna kolumna wſzedł do nieba. Z nieba pokazawſzy śię iednemu śpiącemu rzekł: *Frater mi ſurge, quam citius, quia conventus iam iam chorum ingreditur*; wſtań Braćie prędko, iuż drudzy nabożeńſtwo zaczynaią. Proś żeby ćię obudźił Swięty z oſpalſtwa, y z gnuśnośći, żebyś wiecznie niezaſnął, ockni śię z letargu grzechowego: *Frater mi ſurge*. Ten Swięty z ochotą czekał śmierći, á ty śię boiſz; podobno trwoży ćię ćiężkość grzechow, y niepewna nadźieia zbawienia.

Dźień Czternaſty.

1. *Uwaga*. Za honor ſobie maią ludźie aſſyſtować godnym Panom Honoriuſzom, o iak daleko większy zaſzczyt iść zá Chryſtuſem, Krolowi Krolow aſsyſtować, przykładem SS. Apoſtołow: *Secuti ſunt JESUM. Joan. c. 1.* Pośli za Jezuſem. Poſzedłeś podobno zá pożądliwośćia świata y czarta; wroć śię nazad, *revertere*: idź za Chryſtuſem, wſzakże po to przy-

przyszedł ná świat, aby wszystkich wybranych swoich zagarnoł do łaski swoiey.

Historya.

Złotnik ieden żył długo w cudzołostwie, strofowali Kapłani, żeby powstał z nałogu; on gdy się niepoprawował, nagłą chorobą ściśniony przeklętą wyżionoł duszę. (*Ex Aringa.*) Boisz się podobney plagi, ktory idźiesz zá pożądliwośćiami ćiała, y świata?

2. *Uwaga.* Po Bogu służyć MARYI, iest to krolować; *servire MARIÆ regnare est.* Ona bowiem będąc wszelkiemi łaskami napełniona, beatyfikuie Klientow swoich: *Christus per mansvetissimam Matrem mansvescit, & placatur, ne se de peccatore per mortem æternam ulciscatur. S. Bonav:* Chrystus przez nayłaskawszą Matkę, łaskawym się staie, żeby wieczną śmierćią grzesznikow nie karał.

Historya.

Roku 1697. stała się taka historya w Woiewodztwie Połockim w Parafii Głębockiey, był służący ieden, co sypiać nie mogł, bo czarći nagabali, gdy Spowiednik przypomniał, czy nie był w grzechu iakim? przyszło mu ná pamięć, że był w pisany do Bractwa Szkaplerza S. á dla niedbalstwa, porzućił nośić Szkaplerz, gdy znowu włożył ná śiebie Szkaplerz święty, w nocy następuiącey, czarći nie mogli przystąpić. (*Ex lib. Mądr: doskon: fol.* 457.) Nie zapominay powinnośći y ślubow Bogu y MARYI uczynionych, bo inaczey doczeście y wiecznie

cznie nie będźieſz uſpokoiony ná ſumnieniu.

3. *Uwaga.* Wſpomina dźiś Kośćioł Swięty S. Felixa, ktòrego Anioł uwolnił z łańcuhow y przez ſześć mieśięcy karmił; gdy zboycy ſzukali ná zabićie, paiąk zakrył iak murem paięczynami. (*In vita ejus.*) Leżyſz ſkrępowany przez lat tyle łancuhami, niegodźiwey miłośći świata, podeyrzaney przyiaźni; proś Swiętego Anioła Stroża, áby ćię oświećił, y uwolnił z tych więzow; żeby ćię nakarmił manną Niebieſką, wnętrznemi duſzy poćiechami; y oraz żeby od zaboycow duſzy, oſobliwie w godźinę śmierći, był murem, obrońcą y Protektorem.

DZIEN PIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Nieſłuchać Pana, nieſłuchać ſtarſzego, grzech niepoſpolity przećiw świętemu poſłuſzeńſtwu. Daleko większy exceſs, nie być powolnym ná głos Boſki: *Dicit ei Jeſus ſequere me. Joan. cap. 1.* Wzywa ćię JEZUS żebyś poſzedł za nim drogą doſkonałośći, ábyś oderwał affekt od światowych marnośći; á ty pilniey ſłuchaſz diabła, ćiała, y świata. Zawſtydź ſię głupſtwa twego: *ſequere JESUM*, idź z ochotą drogą krzyżową za Chryſtuſem, á będźie pewne Niebo y zbawienie.

Hiſtorya.

Swięty Jan Apoſtoł, gdy był przyſzedł do ćieplic dla refocillacyi zdrowia, znalaſzy tam heretyka Cerynta, wyſzedł, mòwiąc: *Fugiamus hinc, ne & ipſæ balneæ corruant,*

in quibus Certinthus lavatur; Uchodźmy z tąd, gdźie się myie heretyk, żeby łaźnia niezapadła. (*Eusebius lib. 4. Eccl. hist. cap. 4.*) Ten Swięty Apostoł tak się chronił kompanij bezbożnych heretykow; á ty z lutrami, z kalwinami, z żydami zabrat szabasuiesz. Bôy się gniewu Boskiego, y klątwy Papieskiey piorunuiącey przećiwko takim: *sequere JESUM*, staray się być kompanem JEZUSA y MARYI, y Swiętych Bożych.

2. *Uwaga.* Uważ iak doskonale naśladowała Chrystusa Pana Marya Panna, iak śćiśle wypełniła ubostwo, ćierpliwość, osobliwie podczas męki, proś pokornie, niech ona będźie w drodze doskonałośći Manuduktorką: *Ipsa est, qua majorem facere Deus non potest, majorem mundum posset facere Deus, majus cælum posset facere Deus, majorem Matrem, quàm Matrem DEI, non potest facere DEUS. S. Bonavent. in specul. B. V. Lect.* 10. Może Bòg stworzyć świat, y niebo nowe, Matki doskonalszey, iak doskonała iest Matka Boska; stworzyć nie może. Ty ktòry to czytasz, staray się przynaymniey wypełnić doskonale stan y wokacyą swoią.

Historya.

Pokazawszy się dźiś MARYA Panna Swiętemu Bonitowi, dała sukienkę niebieską. Proś żeby y dla ćiebie zjednała *vestem nuptialem* szatę chwały wieczney, ktòrą utraćiłeś przez grzech.

3. *Uwaga*. Dźiś Fest S. Pawła Pustelnika, ktory na puszczy w dźiwnych żył mortyfikacyach; kruk go karmił przynosząc chleba, przez lat sześćdźieśiąt. Uważ dobroć Boską, iako sług swoich niezapomina, karmi przez nierozumne bestye; zawstydź się, że nazbyt się troszczesz o sustentacyą ćiała, ma Bog większe o tobie staranie.

DZIEN SZESNASTY.

1. *Uwaga*. Wielkie iest wesele y szczęśćie znaleść skarb, zwłaszcza dobry y znaczny; większe iest wesele znaleść naydroższy skarb duszy, z ktorego skarbu ćieszył się Filip S. Apostoł: *Quem scripsit Moyses in lege & Prophetæ, invenimus Jesum. Joan. cap. 1.* JEZUS przyszedł ná świat, żeby twoię duszę zbawił, żeby ten twoy skarb do Nieba zabrał; twoie całe niech będźie życie, żebyś JEZUSA w doczesnym y w wiecznym życiu znalazł.

Historya.

Był w Polszcze Pan, miłośnik skarbow, ktory co rok obchodźił święto złota, y skarbow; czyniąc im adoracyą iak bożkom (*Kowalicki Soc. J.*) Nie co rok, lecz co dźień celebruy fest skarbu twego, czyń pamiątkę JEZUSA, ktorego przez łaskę nośisz w sercu twoim.

2. *Uwaga*. Naylepiey ten skarb konserwowała w sercu swoim Nayśw: MARYA Panna; mowi Swięty Bernard: *Ipsa est Virginis nostræ gloria singularis, & excellens prærogativa Mariæ, quod Filium unum eundemq; cum DEO Patre*

Patre meruit habere cõmunem. Ten ieſt nay-wyżſzy zaſzczyt MARYI, że ieſt tenże ſkarb, to ieſt Syn Naywyżſzego Boga, ieſt oraz Synem MARYI; ſuplikuy pokornie do Tronu MARYI, áby raczyła kommunikować miſtycznego ſkarbu, łaſk Syna ſwoiego.

Hiſtorya.

Tomaſz *de* Tyferno Generał Kapucynow ſzoſty, uczynił ślub nigdy nie ieść wprzod, aż koronkę zmowi, gdy raz zapomniał mowić, u ſtołu przypomniał, porzućił obiad, zaczoł koronkę, ktoremu pokazawſzy ſię Nayświętſ: Panna, dźiwną ſłodkośćią napełniła. (*Annal. Capuc.*) Miey zwyczay punktualnie odprawować, wprzod pośilić ſerce duchowną refekcyą przez modlitwę, dopiero śiadać do ſtołu.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Euzeuſzą, ktory od Aniołow wźięty do Nieba, widźiał ten świat napełniony, niedowiarſtwẽ, niezgodami, łakomſtwem, &c: Tenże Swięty ſłyſzał Aniołow śpiewaiących *Ibunt Sancti de virtute in virtutem*, poydą Swięći z cnoty w cnotę. Uważ iak ty poſtępuieſz w cnotach świętych, padaſz z pieca ná łeb, co raz w większe záchodźiſz zbrodnie; pałaſz ogniem gniewu, zayzdrośći, łakomſtwa, nieczyſtośći, &c: zgaś pokutnemi łzami te upały, ieżeli niechceſz wiecznie gorzeć w piekle.

DZIEN SIEDMNASTY.

1. *Uwaga.* Pochwały y eſtymacye delektuią ſerca, oſobliwie ludźi światowych; lubo

pospolićie ludźie błądzą w tym, często złych chwalą, dobrych ganią; szczęśliwszy kogo Bòg estymuie y chwali. Ná iaką pochwałę zasłużył Nathanael: *Ecce verus Isráëlita in quo dolus non est*; oto prawdźiwy Izraelita, to iest wybrany, w ktòrym zdrady niemasz, *Joan. cap. 1.* Uważ, że Chrystus przyszedł ná świat, żeby odwiodł ludźi od zdrady, od machiawelstwa. Możeż kto o tobie powiedźieć: *non est dolus*? ktòry postępuiesz z każdym dobrze, z nikim szczerze. Porzuć te obłudy, zdrady, bądź *verus Isráëlita*, wybranym Chrystusa.

Historya.

Spytany Epiktetus, iakim sposobem dostąpić dobrey sławy może człowiek? odpowiedźiał: ieżeli chcesz słyszeć, żeby dobrze o życiu twoim mòwiono, ucz się dobrze mòwić; gdy się nauczysz dobrze mòwić, staray się dobrze czynić, á tak będźiesz sławnym. *Stob: serm: 3. de Temp:* Jeżeli chcesz być dobrym Chrześćianinem, zachoway tę Regułę, umiey ia wykierować, mòw to co może być zpożytkiem duszy słuchaiących; czyń dobrze, ile możesz z łaski Boskiey.

2. *Uwaga.* Naysławnieysza iest po Bogu, Boga-Rodźica MARYA Panna; przyznaie to Swięty Dyonizyusz Kartuz: *Magnum est, esse servum DEI, majusq; est esse amicum, utiq; maximum est, esse Matrem DEI.* Wielka sława iest być sługą Boskim, większa przyiaćielem Boskim, naywiększa być Matką Boską.

Za-

Zawstydź się żeś dotąd był sługą szatańskim, sługą świata y ciała; bądź odtąd sługą JEZUSA y MARYI; staray się o sławę, która od Boga pochodzi.

Historya.

Umieraiącemu Zakonnikowi MARYA Panna, dnia 16. tego miesiąca, smutek w radość obróciła, dawszy tę radę, áby sto razy wspomniał JEZUS, y tak szczęśliwie skonał. (*Ex Anno cæl.*) Miey ustawicznie w sercu y w uściech te naysłodsze Imiona JEZUS y MARYA, osobliwie w godzinę śmierci, żeby ostatnie gorzkości osłodziły.

3. *Uwaga.* Wspomina dziś Kościoł S. Katolicki Swiętego Jana Młodzieńca, który wchorobie będąc słyszał głos z Nieba: *Surge, ex hac enim molestia haud morieris, sed paratus esto, non diu hic futurus es. Ex vita ejus.* Wstań, albowiem z tey choroby nieumrzesz, ále bądź gotowy; w krótce z tym się pożegnasz światem. O! ktoby to dał, żeby y cię Pan Bóg obudził z choroby duchowney, z codziennego niedbalstwa, żeby w bił wpamięć, klin blisko następuiącey śmierci y wieczności, *non diu hic futurus es;* nie długo tu będziesz debos zowáł.

DZIEN OSMNASTY.

1. *Uwaga.* Przed Człowiekiem możesz się utaić z tajemnemi sprawkami, wnętrznemi zamysłami, przed Bogiem zaś nic nie utaisz; oznaymił tę wiadomość swoię JEZUS Nathanaelowi: *Prius quam te Philippus vocaret, cum*

esses sub ficu, vidi te. Joan. c. 1. Zamkni się z złośćiami twemi wćiemnych kątach, w głębokich lochach, doyrzy ćię wszędźie oko Boskie, *vidi te.* Uważ, że y ten był koniec przyiśćia ná świat Chrystusa, żeby ludźiom oznaymił, y iasno opowiedźiał attrybuta Boskie; iako nieskończoney wiadomośći, dobroći, sprawiedliwośći, &c. Dźiękuy Chrystusowi, że ćię nauczył przez Namiestnikow swoich Artykułow Wiary świętey.

Historya.

Antalcidas spytany od Kapłana pogańskiego, coby dobrego w żyćiu swoim uczynił? odpowiedźiał: *Si quid mihi tale per actum est, sciunt ipsi Dij;* Jeżelim co dobrego uczynił, wiedzą otym Bogowie, *Plut: lacon:* Niechwal się z cnotami twemi, niewyieżdżay ná *ostende,* ieżeliś co dobrego uczynił, wie otym Bôg, wszystko widzący, á ludzkie plauzy, często faluią, są pełne fałszu.

2. *Uwaga.* Naucza Theologia święta, że Swięći wiedzą o naszych sprawach, *per revelationem Divinam,* przez rewelacyą Boską, osobliwie przez tę rewelacyą wie MARYA Panna, ktòra iest miłośćią z Bogiem złączona, iako Matka z naymilszym Synem JEZUSEM: *Major gratia non potest intelligi, pura creatura communicari, quam esse Matrem DEI.* Co może Bòg negować MARYI Pannie, poniewaź Syna iednorodzonego oddał zá Syna. (*Idiota*) Pamiętay w sprawach twoich, że są wiadome Bogu y MARYI. *Hi-*

Historya.

Swiętey Genowefie gdy umarł chłopiec, ktòry iey dopomagał w nabożeństwie do MARYI, ona go cudownie wskrześiła. (*Fasti Mariani*) Proś MARYI żeby intercessyą swoią, twoię duszę wskrześiła wieczną śmierćią umarłą w łasce Boskiey, y oraz żeby oświećiła rozum twòy, żebyś poznał krótkość żyćia, nieskończoney wiecznośći długość.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Athenogesa Theologa, ktòry zapalony ogniem miłośći Chrystusowey, przez ogień spalony zá wiarę, odebrał męczeńską Koronę, á w ogniu wesoło śpiewał Bogu. Zawstydź się twoiey niećierpliwośći, ktòrego lada słowko zirrituie, zapali ogniem gniewu zapalczywośći, śpieway wesoło Bogu ćierpiąc upały perzekucyi; bądź Teologiem, to iest dobrze o Bogu wiedzącym, y oraz dobrze dla Boga y miłośći iego czyniącym, y ochotnie ćierpiącym.

DZIEN DZIEWIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Lubo Bòg ma Aniołow Swiętych, ktòrzy ustawicznie oddaią chwałę; chcąc iednak pokazać chwałę swoię *ad extra*, stworzył człowieka, áby poznawszy Boga przez wiarę chwalił docześnie y wiecznie. Taż naywyższa chwała należy Chrystusowi iako BOGU prawdźiwemu, oddał ten honor przy pierwszym poznaniu JEZUSA Nathanael: *Tu es Filius DEI, tu es Rex Isráël. Joan. c. 1.* Zyiesz lat tyle, ieszcze podobno nie oddałeś ni razu

chwały

chwały godnie Bogu Odkupićielowi twemu; mów dźiś żywą wiarą: Tyś ieſt Syn Boży y Krol naywyżſzy, tobie należy chwała y cześć od wſzyſtkiego ſtworzenia.

Hiſtorya.

Xenophon nauczał, że w ten czas oſobliwie powinniśmy Boga chwalić, gdy z nami łaſkawie ſię obchodźi, ábyśmy czaſu utrapienia od Boga łatwieyſzy ratunek mieli. *Eraſ: lib. 7. apo:* Z tobą opacznie ſię dźieie, gdy trwoga, w ten czas czyniſz rekurs do Boga. Wcześnie błagay Maieſtat Boſki, ábyś w dźień gniewu znalazł miłośierdźie.

2. *Uwaga.* Marya Panna godniey zá wſzyſtkich Swiętych chwaliła Boga. Mowi Dyonizyuſz Kartuz: *Porro hæc unica Dei delectabiliſſima Virgo, totius ſuper Beatiſſimæ Trinitatis media, & amica, & ſocia, ab omni culpa fuit prorſus immunis.* Ta iedyna Bogu naymilſza Marya Panna, ieſt pośrzedniczka miedzy Bogiem y człowiekiem, ieſt przyiaćiołką y miłośćią złączona z Bogiem; daleka od grzechowey makuły. Jeżeli chceſz Boga y MARYĄ godnie chwalić, bądź daleki od grzechu, nie ieſt bowiem piekna chwała w uſtach grzeſznika.

Hiſtorya.

Marya Panna oſmego roku Panience Swiętey Abundancyi przynioſła małenkiego JEZUSA, ktory iey dał złote iabłko. Gdy przyimuieſz JEZUSA w Sakramenćie, daie tobie JEZUS, nie złote iabłko, ále Niebo z Rayſkiemi fruktami;

ktami; proś MARYI intercessyi ábyś malenkiego JEZUSA, z uniżonym sercem przyjoł w Sakramencie.

3. *Uwaga*. Dźiś Fest S. Poncyana, ktòrego zá wiarę, rozgami śieczono, po rospalonych węglach chodźić kązano, bez naruszenia zdrowia, lwom dany ná pożarćie, został nienaruszony, po długich mękach śćięty odebrał koronę męczeńską. Ten Swięty rozgami ośieczony po węglach chodźił, ćiebie gdy mucha ukąsi wrzeszczysz, niemal całe piekło turbuiesz. Ten Swięty lwow zwyćiężył; śćiga y ná ćię okropny lew czart, staray śię ábyś zwyćiężał dobremi uczynkami y znakiem Krzyża S.

DZIEN DWUDZIESTY.

1. *Uwaga*. Człowiek szukaiący szczerze Boga y zbawienia duszy swoiey, ná każdym mieyscu znayduie okazyą do dobrego, do cnot świętych, do doskonałośći postępowania; iak pszczołka y z gorzkich rzeczy z biera słodki miod, albowiem ieżeli widźi źle czyniących, uważa żeby sam tak nie czynił, ieżeli zaś widźi cnotliwych, stara śię naśladować. Pokazał to Pan JEZUS, gdy często konwersował z ludźmi, nawet ná bankietach, weselach bywał: *Vocatus est autem & Jesus, & Discipuli ejus ad nuptias. Joan. c. 2.* Umieszże tak świątobliwie y nabożnie ná każdym mieyscu konwersować, podobno iesteś paiąkiem, ktòry z dobrych rzeczy zbierasz trućiznę; gdy dobre akcye źle tłumaczysz.

Histo-

Hiftorya.

Gdy Antyftenowi Filozofowi ktoś przymowił, że konwerſuie z ludźmi mniey chwalebnego życia; odpowiedźiał: *Medici cum ægrotis verſantur, nec tamen ægrotant.* (*Laertius lib. 6. c. 1.*) Medycy z choremi konwerſuią, ſami iednak niechoruią, daiąc znać, że zła konwerſacya niezaſzkodźi, ieżeli człowiek ſam przykładnie ſię obchodźi. Niechże y twoia będźie konwerſacya taka, żeby drugim była nauką do pobożnego życia.

2. *Uwaga.* Konwerſowała MARYA Panna z ludźmi przez lat 63. kto tylko widźiał iey święte poſtępki, do cnoty y do dobrego ſię zapalał. Mówi Rychardus *à S. Laur: de Laud: Vir: lib: 12. MARIA pulcherrima Virginum fuit, nec unquam eam alius intuens ipſam male concupivit.* Lubo naypieknieyſza była Marya Panna, iednak kto na iey piekność patrzał, do światobliwośći, nie do pożądliwośći ſię zapalał. Ty podobno modeſtya y układnośćią ſwoią chceſz niewinnych ułowić, do niegodźiwey poćiągnąć przyiaźni; porzuć tak złośliwe zamyſły y przewrótna intencya, bądź ſkromnym, przykładem, JEZUSA y MARYI.

Hiſtorya.

Błogoſławiona Euſtachia Panna, gdy ią Rodźice chćieli zá mąż wydać, ona twarz ſwoię wędźiła poſtami, mortyfikacyami tak, że obrzydłą ſię ſtała konkurrentom; Mniſzką zoſtała Swiętey Klary. (*Uliſip: 3. par: Hiſt:*) Staray ſię

ray śię y ty mortyfikacyami twemi podobać śię Oblubieńcowi duszy Chrystusowi.

3. *Uwaga*. Pamiątka dźiś S. Euthymiusza, ktòrego podczas Mszy, ogień z nieba ogarnoł, y Swięći Aniołowie assystowali. Staray śię żeby twoie nabożeństwo było ogniste, nie oźiębłe; uważ, że pod czas Mszy świętey, pod czas modlitwy, stoisz przed Bogiem miedzy Aniołami. Ten Swięty rzekł iednemu: *attende tibi*. Patrz śiebie. Bądź dozorcą drugich, osobliwie iednak pilnuy śiebie, *attende tibi*.

DZIEN DWUDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga*. Ta iest mizeria natury ludzkiey że ustawiczny ćierpi niedostatek, álbo nie ma zupełnego zdrowia, álbo dobr doczesnych, álbo też wnętrznych poćiech. W przytomnośći JEZUSA y MARYI stał śię ten niedostatek w Kanie Galileyskiey, gdy wina niestało: *vinum non habent*, wina nie maią; pierwszym iawnym cudem napełnił ten niedostatek, gdy z wody uczynił wino. Cierpi y twoia dusza suchoty, *vinum non habet*, nie ma wnętrzney poćiechy, proś JEZUSA żeby te wody przećiwnośći uczynił winem słodkim, czyli obfitośćią łask swoich.

Historya.

Dyscypuł Zenona wysłuchawszy Filozofij, gdy śię wròćił do Oyca, Oyćiec pyta czego śię nauczyłeś? on nic nieodpowiadał, gdy niemogł śię nic dopytać, poczoł bić syna, ktòre bićie gdy ćierpliwie wytrzymał, znowu śię

pyta o nauce, nic niemówił: po drugim bićiu ćierpliwie wytrzymanym powiedźiał: *Hos ex Philoſophia fructus retuli, ut poſsem Patris iram commodè perpeti.* Ten mam pożytek z Filozofii, że umiem gniew oycowſki ćierpliwie znośić. *Eraſm: lib: 8. apoph:* Miey y ty ten pożytek z Filozofii Chryſtuſowey, z nauki iego świętey, znośić gniew ſprawiedliwośći, gdy oycowſką ręką zaćina.

2. *Uwaga.* MARYA Panna lubo była wſzelkiemi napełniona łaſkami, iednak według rewelacyi (Maryi *à Jeſu*) ćierpiała wnętrznych poćiech niedoſtatek przez długi czas. Proś MARYI áby uprośiła obfitość ćierpliwośći świętey; wſzak ona ieſt napełniona wſzelkiemi łaſkami; mówi Richardus *à S. Vict: Adeo pietate replentur ubera tua, ut alicujus miſeriæ notitiâ tacta, lac fundant miſericordiæ, nec poſſis miſerias ſcire & non ſubvenire.* Będąc napełniona łaſkami, nie może MARYA Panna wiedźieć niedoſtatki naſze, żeby nienapełniła łaſkami.

Hiſtorya.

Pokazawſzy ſię z Nieba Swięta Agnieſzka, rzekła Swiętey Birgićie: *Dilige Matrem miſericordiæ Mariam.* Kochay Matkę miłośierdźia MARYĄ Pannę. (*Ex Anno Cæl.*) Jeżeli kochaſz Boga, kochay MARYĄ, żaden nie może doſkonale miłować Boga, kto nie kocha MARYI, gdyż ona ieſt miłośći Boſkiey, miłośći JEZUSA Szafarką.

3. *Uwa-*

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka Swiętego Prokla Męczennika, ktòry po wytrzymanych mękach, gdy miał być śćięty, modlił ſię tak: *Domine in manus tuas commendo ſpiritum meū*. Panie w ręce twoię oddaię ducha mego. Nieoddaway teraz duſzy twoiey światu, ćiału, y czartu, ieżeli chceſz przy śmierći oddać JEZUSOWI.

DZIEN DWUDZIESTY DRUGI.

1. *Uwaga*. Choć Pan Bòg dyſsymuluie dać o co prośiemy, iednak czaſu ſwego daie, ieśli ieſt pożyteczno zbawieniu naſzemu. Gdy MARYA Panna prośiła JEZUSA o wino: *Vinum non habent*, odpowiedźiał JEZUS: *Non dum venit hora mea. Joan. c. 2.* Jeſzcze nieprzyſzła godźina moia. Ty chceſz żeby Pan Bòg zaraz iak zpowinnośći uczynił proźbom twoim zadość, choć czaſem proźby twoie ſą niegodne audiencyi; w proźbie twoiey zawſze ſię zgadzay z wolą Boſką, mòwiąc: day mi to Panie, ieżeli ieſt wola twoia święta.

Hiſtorya.

Swięty Bazyli Biſkup, gdy od Walenſa Ceſarza był rożnemi ſpoſobami ſtraſzony y trapiony zá wiarę, gdy ná wygnanie miał być dekretowany, dana była noc ná deliberacyą, powiedźiał: *Ego craſtino die idem ero, quam nunc, tu te utinā non mutares*. Ja iutro tenże będę, ktòry dźiś o gdybyś y ty ſię nieodmienił! *Eccl: hiſt: lib: 11. c. 9.* Bądź ſtatecznym w dobrych uczynkach, ćierp do końca, coś obiecał Bogu, odday, dotrzymay ſłowa, bądź punktualny wprzedśięwźięćiach świętych. 2.

2. *Uwaga.* MARYA Panna od niepokalanego poczęćia swego trwała w niepokalanym Panieństwie do wniebowźięćia swego, y wszystkich ktòrzy iey żyćie widźieli, do zamiłowania czystośći poćiągała. Mòwi S. Bernard *de Busto serm: 4. Ejus puritas omnium corda penetrabat & omnes motus illicitos, in eis extingvebat.* Czystość MARYI wszystkich serca przenikała, wszystkie złe inklinacye skromiła. Staray się żebyś czystego żyćia akcyami drugich poskromił, y do śmierći sumnienia niezmazał grzechami.

Historya.

Swięty Mikołay z Tolentynu Soboty pośćił o chlebie y o wodźie, ná cześć Matki Boskiey; MARYA pokazawszy się mu w chorobie, sama dała preskrypcyą, iakich ma zażywać lekarstw. (*Pisarz żyćia iego*) Jeżeli śćiśle nie możesz pośćić, uczyń choć małą mortyfikacyą w Sobotę, ná pamiątkę boleśći MARYI, ktòre ćierpiała po śmierći Syna swego JEZUSA.

3. *Uwaga.* Pamiątka dźiś S. Dominika Opata, do ktòrego posłane ryby, gdy chłopiec ktòry niosł schował był, w gadźiny się obròćiły, człowiek ktòry sławę iego szarpać chćiał, oszalał, ktòremu Swięty zdrowie uprośił. Nie krzywdź sług Bożych, bo ná dobro to niewynidźie, nie bądź szarpaczem ich sławy, bo Bòg się pomśći krzywdy Sług swoich.

DZIEN DWUDZIESTY TRZECI.

1. *Uwaga.* Swiat pańsko zaczyna, ubogo kończy

kończy luſztyki ſwoie: w ieśieni łaſka Boſka, co dźień *largum veſper*, bankiet po bankiećie, ná wioſnę chleba niemaſz y kwaſu. Pan Bóg zaś z początku mortyfikuie gorzkim piołunem przećiwnośći traktuie, potym ſłodkim winem wnętrznych poćiech naiyca: *Tu autem ſervaſti bonũ vinum uſq; adhuc.* (*Joan: c.* 1.) Syn Boſki w ćiele ludzkim wprzody ſkoſztował gorzkiego kielicha, ocet z żołćią, niżeli poſzedł ná gody niebieſkie; á ty chceſz przez ſłodkie trunki dopić ſię Królestwa niebieſkiego; błądźiſz, ná żadnego ten los niepadł, żeby y tu debuſzował według maniery świata, y w Niebie z Chryſtuſem tryumfował.

Hiſtorya.

Swięty Polikarpus Męczennik, gdy mu Tyran radźił żeby bałwanom ſię kłaniał, á Chryſtuſa bluźnił, odpowiedźiał: Jak ia mogę czynić źle, albo mówić przećiw Królowi memu Chryſtuſowi, który mi nic złego nieuczynił, ále wiele dobrego. *Euſebius lib:* 4. *Eccl: hiſt: cap.* 15. Ach niewſtydliwy grzeſzniku, iak wielką złość wyrządzaſz przećiw Bogu twoiemu, on ćię traktuie winem ſłodkim łaſk ſwoich, á ty gorzkośćiami grzechow wetuieſz. Pamiętay ná to, że tu mieyſce gorzkośći, w przyſzłey wiecznośći trzeba ſię ſpodźiewać ſłodkośći.

2. *Uwaga.* Marya Panna o iak wiele kieliſzkow gorzkośći ſpełniła, przykładem Syna ſwego JEZUSA zá grzechy naſze; y teraz płaczących

czących iest iedyną póciechą przez łaskę. Mòwi *Carthusianus lib: 3. de Laud: Sicut nullus valet guttas maris dinumerare, sic misericordiam Mariæ, nullus valet exprimere.* Uday się do tego morza, do łask MARYI, ona ćię napełni łaskami.

Historya.

Pobożnemu Walterowi MARYA złoty krzyż darowała, y miłego przyiaćiela dała tytuł. Jakbyś złoty krzyżyk odebrał od MARYI, gdy dla iey honoru co ućierpisz; zawstydź się że tak zacnemi prezentami, to iest: dopuszczonemi od Boga krzyżykami zgardźiłeś.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Jana Jałmużnika, ktòry widźiał w Niebie Pałac dla śiebie szczerozłoty, na ktòrym imię iego było napisane, był Mąż ten Swięty wielkiego miłośierdźia y hoyności. Ratuy ginących ubogich ludźi, nie tylko pielgrzymow ubogich, ále y bliskich sąśiadow, ktòrzy z głodu umieraią; á tak zbuduiesz sobie Pałac wiecznego błogosławieństwa w Niebie.

DZIEN DWUDZIESTY CZWARTY.

1. *Uwaga.* Uczy Wiara y Teologia Swięta, że Bòg wszędźie iest przytomny, osobliwie iednak w Kośćiele iest obecny Maiestat Boski, gdźie iest przytomny Chrystus JEZUS według natury Boskiey y ludzkiey, dla tego tam trzeba większey rewerency y obserwy. Do tey obserwancyi napominał, gdy z Kośćioła wygnał Kupcow: *Nolite facere Domum Patris mei,*

mei, Domum negotiationis. Joan. 2. Załuy że tak wiele razy zprofanowałeś Dom Boży, rozpustami, y niechwalebną konwersacyą.

Historya.

Pisze Lampridius, że Alexander *Severus* srebra mało co dawał ná ozdobę Kościołow, złota nic, mòwiąc: *Dicite Pontifices in sanctis quid facit aurum.* Co po złoćie w Kośćiele. Ach teraz wiele takich łakomcow, ktòrzyby radźi Kośćielne ozdoby, ná swoie wymyślne stroie obrocić. Jeżeli nic niedaiesz Kośćiołom, przynaymniey niewydźieray, co pobożni ludźie wiecznym prawem legowali.

2. *Uwaga.* MARYA Panna była Kośćiołem Ducha Swiętego, nośiła iako w monstrancyi w Panieńskim Sercu JEZUSA, przez dźiewięć mieśięcy, przez łaskę zawsze przytomnego miała Boga, y wszystkich, ktòrzy z nią konwersowali, do medestyi y rewerencyi przytomnego Boga pociągała. Mòwi *Henriques lib: 2do: Ejus aspectus carnalium æstum extingvit peccatorum, corda compungit, mundanorum hominum desideria ad cælestia elevat.* Niech będźie twoia konwersacya godna przytomnego Boga y Swiętych Aniołow.

Historia.

Twierdźi Ballandus że Błogosławiona Małgorzata Krolewna Węgierska, czwartego roku umiała godźinki o Pannie Przenayświętszey. Podobno ty wprzod się nauczyłeś komplementow niegodźiwych, niżeli paćierza y zdrowaś

Marya. Zawſtydź ſię twoiey przewrotnośći, ná ſtarość przynaymniey bądź pobożnieyſzy do MARYI.

3. *Uwaga.* Pamiątka dźiś ieſt S. Macedoniuſza, który ná puſzczy mieſzkał lat 40. o chlebie y wodźie, czartem był ſtraſzny; Niewiaſta od ſzatana ćierpiała wielką pokuſę do iedzenia, raz poraz 30. kokoſzy pożarła; tę, Swięty Macedoniuſz wyleczył. Ten Swięty chlebem ſię kontentował y wodą, ty kontentuy ſię poſpolitemi potrawami; proś Swiętego, żeby niezwyczayny appetyt do obżarſtwa miarkował.

DZIEN DWUDZIESTY PIĄTY.

1. *Uwaga.* Nie tylko we dnie, lecz w nocy trzeba ſię do JEZUSA garnąć, iak uczynił Nikodem Xiaże Zydowſkie, który w nocy przyſzedł ſzukaiąc zbawienney nauki: *Nicodemus nomine Princeps Judæorum, hic venit ad JESUM nocte.* Zawſtydź ſię niedbalſtwa twego, który we dnie leniſz ſię przyiść do Kośćioła, poſłuchać ſłowa Bożego, zbawienney nauki. Jeżeli w nocy niemożeſz perſonalnie odwiedźić Kośćioła, odwiedź ſercem y affektem oddaiąc ukłon JEZUSOWI przytomnemu pod oſobami chleba w Sakramenćie.

Hiſtorya.

Skopelianus Filozof, który ſam barzo mało ſypiaiąc, mawiał, że noc ieſt to czas naylepſzy do nauk y ſpekulacyi, y że nocna wigilancya ma wielką przyiaźń z mądrośćią Boſką: *O nox*

nam

nam tu ſane maxima ex parte conſors es ſapientiæ Deorum. Eraſ: 8. apopl: Maſz iaką funkcyą, przez dźień chcąc niechcąc muśiſz ſię zabawić z ludźmi diſponuiąc intereſsa; przynaymniey w nocy po odprawionych zabawach uczyń rekollekcyą, przyidź myślą do JEZUSA, wſpomni ná to, że dźień naſz, wiek naſz, podobno oſtatni dźień zakończyłeś żyćia doczeſnego.

2. *Uwaga.* Twierdzą niektòrzy Aſcetowie, że MARYA Panna miała ten przywiley od Boga, że y przez ſen myślić mogła o Bogu: *Ego dormio & cor meum vigilat.* Zkąd święte Jey cnoty wychwalaiąc mòwi: *Rich: à S. Vict: Erras ſi miſerationum ullo tempore, vel loco credideris in MARIA defuiſse, quæ Mater dicitur ideo miſericordiæ, quia quodamodo ſibi proprium eſt miſereri miſeris.* Błądźiſz ieżeli rozumieſz, że ieſt taki czas kiedy MARYA nie czyni kommizeracyi nad grzeſznikami, we dnie y w nocy wylewa łaſki ſwoie. Niechże nie będźie żaden dźień, żadna noc y godźina w ktòrey byś co dobrego nieuczynił dla JEZUSA y MARYI.

Hiſtorya.

Muza Panienka gdy ſię niechroniła konwerſacyi światowey, pokazała ſię MARYA Panna z Niebieſkiemi Pannami, do ktòrych towarzyſtwa chćiała Muza ſię przyłączyć, MARYA Panna powiedźiała, ieżeli chceſz mieſzkać z temi Pannami, porzuć ſwywole, śmie-

szki, żarćiki, bądź stateczna, á tak zá dni 30. przyidźiesz do nas, y tak się stało, odmieniła obyczaie, zachorowała śmiertelnie, MARYA Panna przyszła ná przyięćie iey duszy. *Greg: Dialog: c. 17. lib: 4.* Porzuć lekomyślnośći, przez ktore y Bogu y ludźiom się niepodobasz; á tak się staniesz towarzystwa Maryi godnym.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest nawrocenia Pawła S. ktory z wielkiego prześladowcy wiary, stał się wielkim Apostołem, y Doktorem narodow. Nawroć się dźiś y ty całym sercem y affektem do Boga Stworcy twego, od ktorego daleko odszedłeś grzesząc.

DZIEN DWUDZIESTY SZOSTY.

1. *Uwaga.* Jeżeli będźiesz żył według ćiała y namiętnośći, wieczną śmierćią umrzesz; nie oglądasz Boga w Krolestwie Niebieskim, powiedźiał Pan JEZUS przed Nikodemem: *Nisi qui renatus fuerit denuo, non potest videre Regnum DEI. Joan.3.* Jeśli chcesz wiecznie żyć, trzeba drugi raz się narodźić, to iest: w cnotach świętych, w dobrych uczynkach, &c:

Historia.

Krates Thebanus nauczał, niepodobno żeby w czym człowiek niewykroczył, żeby niemiał defektu iakiego, iak iabłko żeby y naylepsze było, ma swoię skazę. *Brus: lib: 5. c. 12.* Nie bądź nazbyt sobie doskonałym, masz więcey niedoskonałośći, niżeli włosow ná głowie, tylko że do nich niechcesz się znać, bądź raczey pokutuiącym Publikanem, niżeli nazbyt sprawiedliwym Faryzeuszem.

2.

2. *Uwaga.* MARYA Panna narodzeniem swoim świat zastarzały wzłośćiach odrodźiła: *Nascitur & mundus cum illa renascitur;* mòwi S.*Severius*. Raz się odrodźiłeś przez chrzest święty, przez pokutę świętą co dźień trzeba się rodźić do lepszego żyćia, do doskonałośći, dokażesz łatwo tego przez intercessyą MARYI.

Historya.

MARYA Panna Błogosławionego Henryka często odwiedzała, raz pragnącego napoiła y rozweseliła. (*Ex Anno Cœl.*) Z pragniona y ćiężkie suchoty ćierpi dusza twoia, proś żeby MARYA Panna naśićiła łaską swoią od Boga komunikowaną, żeby Niebieską radośćią nápełniła duszę twoię.

3. *Uwaga.* Pamiątka dźiś Błogosławioney Hazeki Panny, ktòra przez lat 36. wśćisłym żyła milczeniu; po śmierći pokazawszy się klientowi, obiecała być pomocą wpotrzebie. *In vita ejus.* Ta Swięta przez lat 36. mortyfikowała ięzyk milczeniem, ty sześć godźin, owszem sześć minut nie możesz przetrwać w milczeniu, cały świat obieżdżasz y samym Namiestnikom Boskim Kapłanom, nieprzepuszczasz, akcye ich nicuiesz; milcz teraz kròtko, ieżeli niechcesz krzyczeć wiecznie z potępieńcami.

DZIEN DWUDZIESTY SIODMY.

1. *Uwaga.* Człowiek według ćiała żyiący, mało co się ròżni od bestyi; ròwne álbowiem odprawuie im zabawy: ie, pije, śpi, chodźi,

ſkacze, &c: człowiek zaś rozumem ſię rządzący, według inſtynktow Ducha Swiętego żyiący, ma wyżſze zabawy duchowne; często ſię przez modlitwę łączy z Bogiem, uſtawicznie myśli iak BOGA znaleść, y łaſkę iego: *Quod natum eſt ex carne, caro eſt, quod natum eſt ex ſpiritu, ſpiritus eſt. Joan. c. 3.* Uważ y ty czy nie żyieſz po beſtyalſku, zabawy, myśli twoie czy ſą godne, żeby ſię nazywały: *Actus humani*, akcye ludzkie. Staray ſię o więkſzą gorącość ducha, w zabawach zbawienia.

Hiſtoria.

Jeden cudzołożnik leżał przez długi czas w nieczyſtym nałogu; gdy zachorował, námominali przyiaćiele do ſpowiedźi, on wſzyſtko ſię zapatrywał ná obraz nierządnicy, ktory miał odmalowany, y zawieſzony przed łożkiem; całuiac tenże obraz, wyźionoł przeklętą duſzę. (*Ex libr: Mądrość doſkon: fol: 194.*) Aby y ćiebie podobne niepotkało karanie, niezapatruy ſię żyiąc ná żywe pargaminki; obroć oczy y ſerce ná Ukrzyżowanego Figurę.

2. *Uwaga.* MARYA Panna żyiąc w ćiele ludzkim, przeſzła Aniołow świątobliwośćią y czyſtośćią. Mowi Swięty Anzelm: *Angelica ſanctitas, ſanctitati Beatæ Virginis comparari nequit.* Staray ſię o czyſtośći cnotę, według ſtanu y profeſsyi ſwoiey; ſtaray ſię żyć według Reguły rozumney duſzy, nie według inklinacyi ćiała.

Hiſtoria.

Swięte-

Swiętemu Piotrowi *Nolasco*, zostaiącemu w ubostwie, y w wielkiey turbacyi, pokazawszy się MARYA Panna, powiedźiała: niepo-rzucę ia ćiebie w tym niedostatku. (*Nadasi*) Drugiego razu gdy chrapka ná niego napadła przed kazaniem, Nayśw: Panna pokazawszy się uleczyła. (*Hevenesi*) Cierpi wielki niedostatek cnot świętych dusza twoia; proś Maryi áby ćię zbogaćiła łaskami swemi, áby otworzyła usta twoie, ná chwałę Boską.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Jana Chryzostoma, ktò emu Swięty Piotr, y Jan dali klucze y kśiążkę ná zrozumienie Pisma świętego. Gdy zaczynasz czytać kśiążkę, proś żeby mistycznym kluczem oświeceniem swoim Duch S. otworzył wnętrzne zmysły, ábyś zrozumiał co czytasz.

DZIEN DWUDZIESTY OSMY.

1. *Uwaga.* Łaska to niepowinność Ducha Swiętego, że nas odwiedza czasem y zapala serca nasze ogniem swoiey drogiey miłośći; gdy od nas odchodźi, nie mamy nazbyt desperować, álbowiem iak się podoba, tak czyni, zasmuca y ćieszy pobożnych ludźi: *Spiritus ubi vult spirat. Joan. 3.* Bądź powolny Ducha Swiętego odwiedzeniu, ále swemu duchowi nie day woli, niech twòy duch reguluie się prawem Ducha Swiętego, nie swoiey propensyi: *Spiritus ubi vult spirat.*

Historia.

Sophronius Biskup ná Synodźie Seleuceń-

skim,

ſkim, ſłyſząc nowe opinij o wierze, od Akacyuſza podane, rzekł: *Si per ſingulos dies proprium edere fidem licuerit, veritatis integritas non diu manebit.* Jeżeli co dźień wolno nową wiarę fundować, niedługo będźie trwała całość prawdy. *Socrates libr. 2. Hiſt. c. 34.* Podobno y u ćiebie taka ieſt odmiana, co dźień nowym ſię rządźić duchem, według Heretykow ſzkoły: *ſpiritu privato;* co dźień nową wiarę, y nowe artykuły formuieſz; nie wierz takim duchom, trzymay ſię iednego Boga w Tróycy Swiętey, iedney wiary Katolickiey.

2. *Uwaga.* MARYA Panna wſzelkiemi napełniona zawſze była łaſkami Ducha Swiętego, mówi Swięty Ambroży: *Bene ſola gratiâ plena dicitur, quæ ſola gratiam, quam nulla alia meruerat conſecuta eſt, ut gratiæ repleretur Authore. S. Ambr: lib: 2. ſup: Lu:* MARYA Panna, nie tylko łaſkami napełniona, ále y ſamego Dawcę łaſki miała w ſobie. Przyimuieſz y ty Authorem *gratiæ* JEZUSA w Sakramenćie, ach tylko nie długo nośiſz, ledwie że daieſz mieſzkać na moment y drugi w ſercu twoim.

Hiſtorya.

MARYA Panna w młodym wieku będącemu Swiętemu Janowi Chryzoſtomowi pokazawſzy ſię uweſeliła, y mlekiem go ſwoim nakarmiła. *Ex An. Cæl.* Służ wiernie Bogu y Maryi, ona ćię nakarmi mlekiem ſłodkiey miłośći Boſkiey.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Jana Biſkupa

ktory umieraiąc widźiał przychodzącą Marya Pannę z Swiętemi, ktora mu podała palmę, mowiąc: *Accipe palmam hanc, virginitatis ac puritatis argumentū*; Bierz tę palmę, ná znak niewinności. O iak dawno utraćiłeś niewinność; ſtaray ſię znaleść ſzczera pokuta.

DZIEN DWUDZIESTY DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga*. Nieprzyſzedł Syn Boſki żeby ſądźił y potępił świat, ále żeby zbawił zasługami ſwemi y męką: *Non enim miſit Deus Filium ſuum in mundum, ut judicet mundum, ſed ut ſalvetur mundus per eum. Joan: c. 3.* Uważ wielką dobroć Bóga naſzego, gdy godni byliśmy wiecznego zatracenia, większey miłośći pokazał dokument, Syna ſwego oddał nam ná zbawienie.

Hiſtorya.

Gdy Pyrhus przyſzedł z woyſkiem do Spartow, Dercillidas orator poſzedł z perorą; gdy Pyrhus radźił, żeby zá Krola mieli Spartowie Kleonimiuſza, odpowiedźiał Dercillidas: Jeżeli Bog ieſt Kleonimus y tak iego ſię niebojemy, gdy do exceſsow ſię nieznamy, ieżeli człowiek, możemy ſię rozprawić y ſpotkać. *Plut: in Lac:* Przyſzedł do nas Krol Krolow JEZUS prawdźiwy Bog y Człowiek, nie żeby nas zawojował y miał zá niewolnikow, ále raczey żeby przez mękę poczynił nas ſynami ſwemi.

2. *Uwaga*. Nadźieia pierwſza po Chryſtuſie, zbawienia naſzego MARYA Panna; mowi

S. Anzelm: *Quos enim DEUS non poteſt ſalvare per ſuam juſtitiam, MARIA ſalvat per ſuam miſericordiam. S. Anſel: c. 4. de Excel: Virgin:* Ktòrych Bòg nie może zbawić przez ſprawiedliwość, MARYA przez miłośierdźie może ſwoie. Jeżeli chceſz znaleść miłośierdźie u MARYI, bądź ſam miłośiernym, nie bądź tyranem, zdźiercą, oppreſsorem ubogich.

Hiſtorya.

Swięty Maternus Biſkup gdy ná cześć Matki Boſkiey wybudował Kośćioł, widźiał koronę z róż y lilij niezwiędłych ułożona. (*Nadaſi*) Jeżeli nie maſz czym fundować Kośćiołow, buduy Kośćioł w ſercu twoim cnotami świętemi, dobrego żyćia kwiatami; á tak zaſłużyſz koronę niezwiędłą świętey wiecznośći.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Konſtantyna Biſkupa y Męczennika, ktòry z ognia wyſzedł zdrowy, ktòrzy po śmierći z niego ſię naśmiewali oślepli, gdy zá to żałowali znowu wzrok był przywròcony. Bądź oſtrożnym w dyſkurſach, nieżartuy z Boga, y z Swiętych iego, zażartuie inaczey z ćiebie Pan Bòg, odbierze światło ćieleſne y duſzne, zgaſnieſz iak świeca.

DZIEN TRZYDZIESTY.

1. *Uwaga.* Złodźiey radby gdyby we dnie nie było ſłońca, w nocy mieśiąca; tak y każdy złośnik nienawidźi światłośći. Przyſzło nieſtworzone światło ná świat Syn Boſki, á ludźie złośliwi, barźiey umiłowali ſobie ćiemnośći: *Lux venit in mundum, & dilexerunt homines*

magis

magis tenebras. Joan: c. 3. Czy nie iesteś y ty ćiemnym kretem, ktory gardźisz światłem Ducha Swiętego, iasnemi dowodami Wiary S. á błędow twoich leżysz w ćiemnośćiach.

Historya.

Aristoteles Pryncypał Filozofow, spytany: czemuby w Athenach niemieszkał? odpowiedźiał: żeby nie był Atheńczykom przyczyną większego grzechu, żeby zá naukę Filozofij niepotępili, iak zwykli niewdźięczni dyscypułowie. *Ælenus lib: 3. hist: var:* Boy się aby ćię mądrość niestworzona JEZUS nieopuśćił dla wielkiey niewdźięcznośći, iak opuśćił Hierozolimę, y innych tak wiele Krolestw, dla niewdźięcznośći y ćiężkich grzechow.

2. *Uwaga.* Swięći partykularnemi łaskami od Boga są oświeceni; MARYA Panna wszystkiemi dobrodźieystwy y łaskami od Boga iest oświecona; mowi Swięty Hieronim: *Trac: 9. Ep: 10. Ave(inquit)gratia plena, & bene plena, quia cæteris per partes præstantur, Mariæ verò simul tota infunditur plenitudo gratiæ.* Bądź wdźięcznym Bogu y MARYI zá te łaski, ktoreś odebrał, staniesz się sposobnym ná branie większych łask Boskich.

Historya.

Swiętą Małgorzatę Pannę Krolewną Węgierską, umieraiącą MARYA Panna odwiedźiła z Niebieskiemi Pannami y z Swiętemi Aniołami, y oraz ná głowę iey włożyła koronę. (*Ex An. Cal.*) Nie tylko do Krolow, ále y do prostaczkow

ſtaczkow przychodźi z wizytą MARYA Panna, ma dla każdego klienta zgotowaną koronę, ſtaray śię tylko, żebyś przez niedbalſtwo twoie nieutraćił.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Peregrina, ktòremu proſzącemu gdy chleba niechćiał kto dać, chleb w kamień śię obròćił. Tenże Swięty ſmoka oddalił od ludźi, ktòremu ná pożarćie trzeba było dać dźiecko. Nie żałuy chleba, żeby w kamień śię nie obròćił; oſobliwie tym, ktòrzy nagle potrzebuią. Proś żeby ten Swięty ſtrzegł duſzy od pożarćia, ſmoka piekielnego.

DZIEN TRZYDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga*. Człowiek śiłami natury bez łaſki Boſkiey nic nie może dobrego uczynić; ieżeli co dobrego czyniemy, dar to ieſt Boſki: *Non poteſt homo accipere quidquam niſi fuerit ei datum de cælo. Joan: cap.* 3. Uważ iak ieſteś obligowany Panu Bogu zá tak wielkie talenta, że maſz poznanie Boga, maſz prawdźiwą wiarę, maſz tak częſte inſtynkta do dobrego; dary ſą to Boſkie y znaki nieſkończoney dobroći iego.

Hiſtorya.

Spytany Anonimus, co ieſt Bòg? odpowiedźiał: Bòg ieſt w okręćie Rządzca, w drodze przewodnikiem, w chorze pierwſzym kantorem, Gubernatorem w mieśćie, Hetmanem w woyſku. (*Aplulejus de mundo*) Nauka ieſt tak Chrześćiańſkiey Filozofij, bo y Artykuł wia-

ry,

ry, że bez pomocy Boskiey Człowiek słowa niemoże powiedźieć, ani ręką władnąć, iednak procz tego pospolitego konkursu, żeby nasze uczynki były godne zasługi, potrzeba łaski uprzedzaiącey nadprzyrodzoney; ktòre łaski zgotowane są przez zasługi Syna Boskiego.

2 *Uwaga* Osobliwszemi łaskami uprzedzona była MARYA Panna. Twierdźi S. Antonin: *part:* 4. *Tract:* 15. *c.* 15. *Sola Virgo Maria plena gratia fuit, inter puras creaturas, quia majorem gratiam habere non potuit.* Żadne stworzenie większych łask mieć niemogło, iako MARYA Panna. O iak wiele razy marnie straćiwszy łaskę Boską, napełniłeś serce twoie grzechami!

Historya.

Błogosławiony Klemens Kaponiusz Dominikan, gdy się pod czas obiadu modlił, przed obrazem MARYI Panny, usłyszał głos: pòydź do stołu z drugiemi. (*Baling:*) Nie są to posty ale wymysły, gdy kto pospolitego stołu nie pilnuie; á taiemnie się obżera. Milsze iest Bogu y MARYI posłuszeństwo, niżeli prywatne modlitwy, przećiw pospolitym obrządkom.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Juliusza Kapłana, ktòry sto Kośćiołow zbudował, palec ućięty uzdrowił Krzyżem świętym; promulguy chwałę Boską iak mogąc; zażyway znaku Krzyża S. przećiw wszystkim zarazom, insultom szatańskim, y wszystkim adwersarzom.

FEBRU-

FEBRUARIUS
L U T Y
DZIEN PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Natura ludzka wrodzona ma w ſobie chćiwość gorowania, zkąd ſię rodźi nienawiść y zayzdrość, gdy widźi drugich zá śiebie ſławnieyſzych, ná wyżſzym honorze; mowi ſobie on, á czemu nie ia w takiey zoſtaię eſtymie. Swięći ſtarali ſię wykorzenić tę złośliwą chętkę wynioſłośći; Jan S. Chrzćićiel powiedźiał: *Illum oportet creſcere, me autem minui. Joan: c.* 3. Jemu należy co raz więkſza ſława, to ieſt JEZUSOWI, á mnie konfuzya y uniżenie. Zayzdrośny Człowiek wolę chce Bogu odebrać, żeby ſię iego Bog radźił, co komu ma dać; o głupſtwo ſtraſzne! albo Bogu niewolno dać według upodobania ſwego, albo niewolno dyſponować, tego uniżyć, tego podźwignąć, tego na wyżſzym, tego na niżſzym poſadźić mieyſcu?

Hiſtorya.

Kleobulus Lyndius ſpytany, czego naybarźiey trzeba ſię ſtrzedz człowiekowi? odpowiedźiał: Trzeba ſię ſtrzedz nienawiśći czyli zayzdrośći przyiaćioł, zdrady nieprzyiaćioł: *Amicorum invidiam, inimicorum inſidias.* (*Antonius in Meliſsa part:* 1. *ſer:* 62.) Zachowuy te Reguły, umiey iak ſię obchodźić z przyiaćielami, iak z nieprzyiaćielami, iako tych ſię warować zayzdrośći, á onych zdrady.

2. *Uwaga.*

2. *Uwaga.* MARYA Panna że chćiwość wynioſłośći wykorzeniła z śiebie, czyniąc ſię nayniżſzą ſłużebnicą Pańſką, nie tylko przez to ieſt napełniona wſzelkiemi łaſkami, ále ſamego Boga zaſłużyła nośić. Mówi S. Bernard; *Quid mirum ſi gratia plena erat, cum qua Dominus erat.* (*S. Bern: ſuper: Miſs:*) Wykorzenić ſtaray ſię tę tyrankę łaſki Boſkiey zayzdrość; á tak Bóg napełni ſerce twoie łaſkami.

Hiſtorya.

Theophilus gdy był ſię zapiſał ſzatanowi dla doſtąpienia honoru; poznawſzy grzech ſwóy, gdy przez dni 40. pośćił w Kośćiele Maryi Panny, uſtawicznie ſię modląc, był oddany cyrograf. (*S. Bernard:*) Ile razy dobrowolnie śmiertelnie grzeſzyłeś, zapiſałeś imie twoie w księgach zatraconych, ſtaray ſię pokutnemi łzami wymazać ten charakter zatracenia.

3. *Uwaga.* Dźiś S. Ignacego Męczennika święto, ktory uſtawicznie wzdychał: *Amor meus Crucifixus*, miłość moia Ukrzyżowany JEZUS, gdy ſerce było rośćięte, znaleźione było Imie JEZUS złotemi literami napiſane. Uważ co ſię znayduie w uśćiech y w ſercu twoim; uſtawiczne przeklenſtwa, wſzeteczne dyſkurſy, w ſercu, całego świata chęći y złośći oſadzone *indelebili charactere* zapiſane. Zawſtydź ſię złośći twoich; miey odtąd w ſercu y w uśćiech JEZUSA y MARYĄ.

DZIEN WTORY.

1. *Uwaga.* Swiatowi ludźie, niewiedzą więcey

cey oczym myślić y mòwić, iak tylko o świątowych marnośćiach, o wygodach ćiała; mòwi Pan JEZUS: *Qui de terra eſt, de terra loquitur, Joan: cap.* 3. Ludźie zaś ktòrzy w tym nędznym świećie niepokładaią nadźiej, uſtawicznie myślą, y mòwią o Bogu, o świętey wieczności. Uważ z ktòrych liczby ty ieſteś, uczyń reflexią iakie ſą twoie mòwy, dyſkurſy, iakie myśli, czy o Bogu, czy o niebie?

Hiſtorya.

Thales Filozof ſpytany, ieżeli Bòg wie o naſzych ſprawach? odpowiedźiał, nie tylko wie ſprawy naſze, ále wie myśli wnętrzne. (*Valer: Maxim: lib: 7. c. 2.*) Jeżeli poganie tak pilnie pamiętali ná przytomnego, wſzyſtko widzącego Bòga, iak barźiey nam trzeba pamiętać ná Bòga, o nim mòwić, y drugich prowadźić do poznania Bòga.

2. *Uwaga.* MARYA Panna zawſze o Bogu myśliła, y mòwiła (według tradycyi) dźiś z głębokiey pokory przyſzła do Kośćioła, według prawa ſtarego Zakonu, lubo ona była czyſtą y niepokalaną. Jak enkomizuie Anielſki Doktor S. Tomaſz: *Omni purificatione purior, omni illuſtratione illuſtrior; Puritatis hodie feſtum non Purificationis.* Niepotrzebowała puryfikacyi MARYA Panna; dźiś Feſt Puryfikacyi naſzey, czyſtośći zaś MARYI.

Hiſtorya.

Błogosławiona Katarzyna Rykcya, widźiała dnia dźiśieyſzego pod płaſzczem MARYI Panny

ny wielkie pułki duſz z czyſca wychodzących. (*In vita ejus*) Staray ſię żebyś dźiś przy zâpalonych pochodniach, czyli świecach gromnicznych, oświećił Duſze w czyſcu będące, modlitwami, iałmużnami, y inſzemi dobremi uczynkami.

3. *Uwaga*. Dźiś S. Wawrzyńca Arcybiſkupa, ktory ſuchą nogą po morzu chodźił, umarłego wſkrześił;gdy myślił Brytannią opuśćić,ſrodze był biczowany od S. Piotra. Do Kośćioła iego niewiaſty wniść nie mogą. Swiat ten ieſt morze; więc chodź ſuchą nogą, żebyś nieutonoł w głębokośći grzechow; ſtaray ſię umarłego wſkrześić, to ieſt grzeſznikow prowadźić do pokuty, dobrym przykładem y nauką; Nieopuſzczay funkcyi do ktorey ćię Bôg powołał, bo inaczey nieuydźieſz ſurowey ręki Boſkiey. Niech niewiaſty nie maią wolnego ingreſsu do ſtancyi twoiey, do ſekretnych pokoiow.

DZIEN TRZECI.

1. *Uwaga*. Bôg ieſt przedwieczna prawda, ni kogo nie może oſzukać; y dla tego co nam rewelował przez Prorokow, oſobliwie przez Syna ſwego JEZUSA; ieſt to wieczna prawda: *Deus verax eſt*. *Joan: c*. 3. Zawſtydź ſię niedowiarſtwa twego, że tak wiele razy wątpiłeś o wierze świętey, Bôgu mowiącemu przez Prorokow niechćiałeś dać wiary.

Hiſtorya.

Aryſtoteles ſpytany, co zá pożytek ludźie maią z kłamſtwa? odpowiedźiał: *Ut vera lo-*

quentibus non credatur; Ten ieſt prawi pożytek z kłamſtwa, iż potym gdy y prawdę mòwią wiary im nie daią, tak ich ſą słowa podeyrzane. (*Laer: lib:* 5.c.1.) W Piśmie nakazano: *Sit vobis ſermo eſt, eſt, non, non,* zawſze mòwić iak ieſt, albo nie ieſt. Zyi z Bogiem á prawdą, docześnie y wiecznie będźieſz ſzczęśliwym, Bogu y ludźiom miłym.

2. *Uwaga.* MARYA iak od innych grzechow, tak y od kłamſtwa daleka była; niemogł mieć w niey mieyſca żaden grzech, ktòra była napełniona wſzelkiemi łaſkami: przyznaje S. Bernardinus *de Buſt: ſerm.* 7. *Chriſtus Mariam replevit gratiâ, quam retraxit à Synagoga;* Chryſtus napełnił MARYĄ łaſką, ktòrą oddalił od ſynagogi. Chroń ſię y ty ſynagogi, złośliwych ludźi kompanij, bezbożney ligi, *ſynagogam malignantium.*

Hiſtorya.

MARYA Panna pokazawſzy ſię S. Anzgaryuſzowi, z dźiećmi graiącego zgromiła, żeby lekkomyślne porzućił zabawy, á myślił o wiecznośći. (*Ex An: Cæl:*) Wſzyſtkie zabawy, ktòre ſię nieściągaią do chwały Boſkiey, ſą niby igrzyſko dźiećinne, porzuć to igrzyſko, ſtaray ſię żebyś dobremi uczynkami niebo ſobie wygrał, y ſzczęśliwą wieczność.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Błażeja Biſkupa, ktòry wyleczył cudownie chłopca iednego, ktòremu kość w gardle była ſtaneła; gdy do Chryſtuſa ſię modlił, uſłyſzał obietnice że

miał wszystkich wysłuchać, ktòrzyby przez intercessyą S. Błażeja prośili. Zá wiarę świętą wytrzymawszy wiele przećiwnośći, odebrał koronę męczeńską. Ten y ow interess, ta y owa turbacya stanełą iak kośćią w gardle; proś tego Swiętego Patrona, áby ćię te zabawy światowe, te interesa niezadawiły; osobliwie gdy śmierć weźmie zá gardło, áby intercessyą swoią strzegł od wieczney śmierći.

DZIEN CZWARTY.

1. *Uwaga.* Wiara ieſt osobliwszy dar Boży, bez ktòrey niepodobno się podobać Bogu; ktokolwiek tym darem gardźi, to ieſt powołaniem Ducha Swiętego do Wiary prawdźiwey Katolickiey, wiśi nad nim surowy dekret sprawiedliwośći Boskiey, mòwi Ewangelia świta: *Qui autem incredulus est filio, non videbit vitam, sed ira DEI manet super eum. Joan: cap. 3. v: ult.* Uważ dobroć Boską, że iesteś w wierze, nie twoie to sprawiły zasługi, ale łaska Boska to sprawiła bez żadnych naszych zasług; staray się żebyś był wdźięczny Bogu zá ten dar, żebyś to pokazał uczynkiem co wierzysz, nie pokładay nadźiej zbawienia, z Luterską Teologią, w samey wierze bez dobrych uczynkow; wszak y czarći wierzą, że ieſt Bôg, ieſt Niebo, tylko źle broią, nic dobrego nieczynią.

Hiſtorya.

Poncyusz wierny żołnierz Cesarza Pompejusza, gdy był złapany od Scypiona, Scypio obiecał mu życie darować, ieżeliby się Cesa-

rza wyrzekł, á do woyska iego przystał; odpowiedźiał Poncyusz: *Tibi quidem Scipio gratias ago, sed mihi injusta conditione vitæ non est opus.* Dźiękuię za radę tobie Scypionie, ále wolę ia umrzeć, niżeli wiarę złamać raz daną Cesarzowi. (*Brus. libr.* 2. c. 35.) Dałeś parol Bogu przy Chrzćie, zostałeś Rycerzem Chrystusowym przy Bierzmowaniu, do trzymayże wiary.

2. *Uwaga.* MARYA Panna po Chrystuśie, naywiększe miała staranie, żeby ludźie przez wiarę poznali Boga; y teraz tryumfuiąc w niebie, iest Protektorką Wiary S. O niey mówi *Jacobus de Vorag: ser: 4. In tantum eam dilexit, D: ut nihil nos habere voluerit, quod per manus ejus, non transiret.* Jeżeli wszystkich łask Dyspensatorką MARYA, toć y dar powołania do wiary y wytrwanie w wierze, po Bogu trzebą przyznać MARYI.

Historya.

S. Tomasz *de Villanova* Arcybiskup Walentyński, ile razy wspomniał że iest Biskupem, tyle razy skóra ná nim zadrżała; gdy żywą wiarą uważał wysokość stanu swego, w tych trwogach zawsze się ućiekał do męki Chrystusowey, y do protekcyi Maryi. (*Barry*) W podobnych kłopotach niedesperuy, ále czyń prędki rekurs do Ran Jezusowych, uważay boleśći MARYI, znaydźiesz folgę.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka iest S. Teofila, który z ułomnośći ludzkiey ciężko był upadł,

czartu

czartu się zapisał; przez intercessyą MARYI, dostąpił odpuszczenia grzechow, w surowey pokućie dokonał żywota; gdy kommunikował twarz iego iasna była iak słońce. (*Ex an.cœl. fol.* 118.) Jeżeliś z ułomnośći ludzkiey upadł, niedesperuy, miey nadźieię w miłośierdźiu Boskim, w intercessyi Maryi Panny czyń pokutę.

DZIEN PIĄTY.

1. *Uwaga.* Niemasz większey kary, iako gdy od kogo JEZUS swą oddala łaskawą prezencyą; álbowiem gdźie niemasz JEZUSA, tam piekło, gdźie JEZUS, tam Niebo; opuśćił tak JEZUS Judzką źiemię dla niewdźięczności obywatelow: *Reliquit Judæam, & abijt iterum in Galilæam. Joan. c.*4. Uważ czy nieopuśćił ćiebie JEZUS, czy nieoddalił łaskawey prezencyi, ieżeli iesteś w grzechu śmiertelnym, nie masz JEZUSA w sercu, masz szatana zá konfidenta; o iak nieszczęśliwy iesteś! utraćiwszy prezencyą JEZUSA; żałuy nędzniku, czyń pokutę, áby JEZUS powróćił przez łaskę do ćiebie.

Historya.

Diogenes Cynicus, miał sługę wiernego Mathen, gdy mu ten sługa ućiekł, kazali drudzy żeby go szukał, odpowiedźiał: *Turpe est inquit Mathen sine Diogene vivere posse*, szpetnaby to rzecz była, gdyby Mathen mogł żyć bez Diogenesa. (*Bruson: lib:* 2. *c.* 45.) Ja nie co odmieniwszy do ćiebie mówię: *Turpe est Christianum sine JESU posse vivere*, szpetna

to rzecz, wielkie grubiańſtwo, ieżeli przez grzech ućiekaſz od JEZUSA, y możeſz żyć bez łaſkawey iego prezencyi.

2. *Uwaga*. MARYA Panna miała przytomnego JEZUSA ze wſzyſtkiemi poćiechami Niebieſkiemi, mówi S. Bernard: *Redempturus humanum genus, prætium univerſum contulit in Mariam. S. Bern: ſerm: de nat:* Gdy był JEZUS ſię oddalił od MARYI ná trzy dni, o z iak wielkim żalem ſzukała, aż znalazła. Już podobno y lat 30. iakoś utraćił JEZUSA, á iak ſzukaſz, iak żałuieſz Jego prezencyi?

Hiſtorya.

Przed śmierćią wielkiey świątobliwośći męża Chryſtiana, przez dni śiedm MARYA Panna y z Panem JEZUSEM odwiedzała, y kapłańſkie paćierze z nim mawiała. (*Ex Ann. Cæl. fol.* 119.) Staray ſię żeby y twoie nabożeńſtwo było godne prezencyi JEZUSA y MARYI.

3. *Uwaga*. Dźiś feſt S. Agaty Panny, która panieńſką koronę z męczeńſką złączyła, ćierpiąc wiele dla miłośći JEZUSA. Jey welum głowy, ogień z góry Etny wypadaiący gaśi. Serce twoie ieſt niby druga Etna, gdźie upały gniewu, pożądliwośći, obżarſtwa, zazdrośći. Proś żeby Swięta Patronka interceſsyą ſwoią zagaśiła te upały, ażebyś odtąd pałał ogniem miłośći Boſkiey, y MARYI.

DZIEN SZOSTY.

1. *Uwaga*. Ptaſzek rodźi ſię żeby latał, człowiek przychodźi ná świat żeby pracował. Pokazał

kazał to Syn Boſki przykładem ſwoim, gdy w ćiele ludzkim dla zbawienia naſzego nie raz był sfatygowany: *JESUS ergo fatigatus ex itinere ſedebat ſupra fontem. Joan: cap: 4.* JEZUS sfatygowany z drogi, odpoczywał nad źrzodłem. JEZUS dla zbawienia twego zfatygowany odpoczywa, á ty według bezbożney luterſkiey perſwazyi, bez fatygi y pracy chceſz ſię doſtać do Nieba. Porzuć ten heretycki gośćiniec, idź traktem JEZUSOWYM przez pracę y fatygi, ná wieczny ſpoczynek.

Hiſtorya.

Spytany Demokritus, iaką ieſt rożnica ludźi pracuiących, od prożnuiących? odpowiedźiał: taką ieſt różność, iaką miedzy pobożnemi, y bezbożnemi. Ludźie bowiem ktorzy pracuią, ſpodźiewaią ſię nagrody, ludźie ktorzy prożnowaniem ſię bawią, całą nadźieię pokładaią w doczeſnym ſzczęśćiu. (*Maxim: ſerm:* 31.) Pracuy dla chwały Boſkiey y zbawienia duſz ludzkich, ieżeli niechceſz być policzony miedzy bezbożnemi.

2. *Uwaga.* W fatygach y pracach świata tego, mamy Poćieſzyćielkę MARYĄ Pannę: mówi S. Jan Damaſcen: *Quæ poteſt & vult à noſtris miſerijs eripere, & bonis omnibus cumulare.* (*S. Joan: Dam: orat: de Dorm: B.V.*) MARYA Panna może y chce nas podźwignąć z mizeryi, y wſzelkiemi napełnić dobrami.

Hiſtorya.

Sebaldus Xiąże Morawſkie od Rodźiców będąc

przy-

przymuszonym, poiął zá żonę pewną Królewnę, ktorey pierwszey nocy po ślubie wyperswadował, áby w wieczney żyła czystośći; iakoż z ochotą ślubowała wieczną czystość zá pokazaniem Obrázu MARYI Panny poślubioney Jozefowi Swiętemu, y do śmierći żyli w czystośći. (*Vinconius de filijs Reg:*) Zyi w czystośći według stanu twego, ieżeli chcesz się podobać Bogu y MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Doroty Panny, która wesołą twarzą y z ochotą po mękach szła pod miecz. Ta Swiętą Panna Theofilowi w źimie z nieba przysłała niezwiędłe kwiaty y iabłko. Staray się żeby twoie sumnienie zawsze było niezwiędłe, kwitnące cnotami świętemi, żebyś y sam zakwitł miedzy Swiętemi.

DZIEN SIODMY.

1. *Uwaga.* Pan Naywyższy JEZUS będąc ná świećie niewstydźił się żebrować, y prośić o wodę dla napoiu: *Dicit ei JESUS da mihi bibere. Joan: c. 4.* Zawstydź się hardośći twoiey, który sobie równemu, álbo starszemu niechcesz się pokłonić, prosząc o potrzeby doczesne, pretenduiesz żeby ćiebie proszono, y żeby tobie się wszyscy kłaniali; wybij z głowy ten humor páński, naśladuy pokornego JEZUSA.

Historya.

Gdy się niektórzy pytali Likurga, iakim sposobem człowiek może się uchronić zdrady nieprzyiaćioł? odpowiedźiał: *Si inquit pauperes*

peres fueritis. Jeżeli będźiećie ubogiemi, będźiećie beſpiecznemi. (*Plutarch: in Lacon:*) Uboſtwo nie tylko od nieprzyiaćioł ćiała, ále y od nieprzyiaćioł duſzy ſtrzeże Człowieka; kto chce bowiem być bogatym, wpada w pokuſy y w śidła ſzatańſkie.

2. *Uwaga.* Syn Boſki przychodząc ná świat, obrał ſobie ubogą Panienkę zá Mątkę, áby tym barźiey zalećił cnotę uboſtwa światu: *DEI Filius non divitem, aut locupletem, aliquam feminam ſibi Matrem elegit ſed Beatam Virginem, illam, cujus anima virtutibus ornata erat.* (*S. Joan: Chryſ: ſerm: apud Metaphr:*) Cnoty święte, zaſługi dobre, ſą naſze ſkarby y bogactwa; ále podobno barźiey ſię ſtaraſz o piekne ubiory, wymyślne ſzaty, niżeli o czyſtość duſzy, y dla tego obrzydły ieſteś Bogu y MARYI.

Hiſtorya.

Gdy złodźieje chćieli okraść Kośćioł Matki Boſkiey, obraz Maryi obroćił ſię do nich tyłem, gdy inſzy złodźiey okraść także chćiał, dzwony ſame poczeły bić ná gwałt. (*Nadaſi*) Drogi obraz duſza Krwią Jezuſową odkupiona, czart wierutny złodźiey ściga żeby odarł ten obraz y okradł z łaſki Boſkiey. Niech ſtrzeże od tego nieſzczęśćia Marya Panna duſzy twoiey, wyleway pokorne modły przed iey obrazę.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Romualdą Opata, ktory gdy w nocy w Kośćiele ſię modlił, widźiał S. Apollinarego u ołtarza kadzącego. W

iedney celi ustawicznym milczeniu przetrwał lat śiedm. Niech twoie modlitwy będą wdźięcznym kadźidłem Maiestatowi Boskiemu, ołtarzom Niebieskim; niech ięzyk się wstrzyma przynaymniey przez śiedm godźin od prożnych diskursow.

DZIEN OSMY.

1. *Uwaga*. Dusza nasza iest takiey natury, że żadne stworzenie nie może nasyćić, w ten czas tylko iest kontenta y nasycona, gdy ma Boga przez łaskę poświęcaiącą w sercu swoim; powiedźiał JEZUS: *Qui autem biberit ex aqua, quam ego dabo ei non sitiet in æternum. Joan: c.* 4. Kto będźie pił z wody tey, ktorą ia dam, nie będźie ná wieki pragnoł. Uważ iak niegodnie pijesz tę wodę mistyczną, iak lekce ważysz łaski Boskie; pożyłeś tak wiele razy ćiało Chrystusowe, wypiłeś tak wiele krwi Jezusowey; iestże nasycona dusza twoia? ach ustawiczne ćierpi pragnienie, co dźień suchoty!

Historya.

Placylla Teodozyusza Rzymskiego Cesarza żona, gdy Cesarz żył nie według stanu swego, temi go słowy napominała: O móy naymilszy przyiaćielu! pamiętay ná Bogá y dobrodźieystwa iego, ktory ćię wyniosł ná tę godność, bądź wdźięczen zá te dobrodźieystwa y łaski. (*Nicephor: Callist: lib:* 12. *c.* 42.) Jedna poćiecha duchowna więcey waży, niżeli całego świata Krolestwa; uważ czy raz ćię Bog wnętrznemi napełnił poćiechami, á ty co raz się

wracasz

wracaſz do ſłodźin wieprzowych, do poćiech światowych.

2. *Uwaga.* Będąc uprzedzona łaſkami MARYA Panna, wyſtrzegała ſię y naymnieyſzey niewdźięczności ku Bogu; mowi S. Anzelm: *Tota pulchra absq; delicto, ſine mentis & corporis deformitate, DEO & hominibus amabilis habebatur.* (*S. Anſel: de Conc: B. V. cap:* 8.) Komu więkſze Pan Bog daie łaſki, więkſzey wyćiąga doſkonałośći żeby nie była daremna łaſka dana.

Hiſtorya.

Gdy Swięta Zura Panna y Męczenniczka Kośćioł zamyślała ná cześć wyſtawić Matki Boſkiey, á niewiedźiała iaką formą miała ſtawić, Aniołowie Swięći nauczyli iaką figurą miała wyſtawić. (*Ex An: Cæl: fol:* 133.) We wſzyſtkich ſprawach twoich, zawſze ſię radź Anioła Swiętego Stroża, ktory ćię nauczy czynić według woli Boſkiey.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka ieſt Błogosławionego Iſaia Bonera, ktory gdy ſię modlił przed obrazem Maryi Panny, w gorę ſię podnośił, światłem Niebieſkim ogarniony, śpiewaiąc: *Ave Regina Cælorum*, witay Krolowa Nieba. Ten Swięty pod czas modlitwy w gorę ſzedł, á ty idźieſz ná doł, gdy pod czas nabożeńſtwa myślą po źiemi ſię czołgaſz, ná Boga niepamiętaſz, do ktorego ſuppliki poſyłaſz.

DZIEN DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Jak wielkie ieſt to dobrodźieyſtwo

ſtwo Boſkie, żeś ſię nie narodźił przed przyśćiem Meſsyaſza, w błędach pogańſkich, zginołbyś wiecznie, iak oni pogineli w ślepoćie ſwoiey. Teraz ſzczęśliwy czas y godźina gdy wſzędźie znaią iuż Boga, wſzędźie opowiadaią Imie Jego Swięte: *Venit hora & nunc eſt, quando veri adoratores adorabunt Patrem in ſpiritu & veritate. Joan: cap. 4.* Jeżeli teraz poznawſzy Boga w Tròycy świętey iedynego, życie prowadźiſz pogańſkie, w ćiemnośćiach grzechow, ieſteś godźien tyśiąca piekłow.

Hiſtorya.

Alexander Krol Macedońſki gdy mu powiedźiano, że ći, ktòrym dobrze czynił, źle mòwią; odpowiedźiał: Krolewſka to cnota y animuſz dobrze czynić niewdźięcznikom. (*Pontan: c. 30. de liberal:*) Krol Krolow Bog naſz chce iak naylepiey nieprzyiaćiołom ſwoim, grzeſznikom, nieprzeſtaie im świadczyć dobrodźieyſtwa; aby tym barźiey ſię zawſtydźili, uważaiąc że tak dobrego Boga obrażaią.

2. *Uwaga.* Auguſtyn S. ma zá bluźniercę takiego, ktòryby śmiał przyznać iaką makułę w czyſtośći Maryi Panny: *Temerarium eſt in Maria Virgine, propter Filium ponere culpam aliquam, vel peccatum. (S. Aug: libr: de nat: & grat: c. 36.)* Chroń ſię iak powietrzney zarazy diſkurſow heretyckich, ktòrzy niepokalany honor iey przeklętemi mażą uſty.

Hiſtorya.

W Niemczech w pewnym miaſteczku ieſt obraz

obraz ſrebrny Matki Boſkiey, ktòrego y nayſilnieyſzy męſzczyzna podnieść nie może, á iedno dźiećie niewiniątko podnieść łatwo mogło. (*X. Kuleſza*) Miey czyſte y niewinne ſumnienie, á tak wſzyſtkie ćiężkośći podięte dla JEZUSA y MARYI będą lekkie.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Apollonij Panny, ktòra po długich mękach ieſt ſpalona, zęby iey wybito przed ſpaleniem; oſobliwſzą ieſt Patronką choruiących ná zęby y głowę. Proś żeby ta Swięta Panna modlitwą ſwoią przytarła zęby śiepaczow ſławy twoiey; ále y ſam nie oſtrz zębow ná kąſanie drugich ſławy.

DZIEN DZIESIĄTY.

1. *Uwaga.* Maią ludźie ſobie záſzczyt, gdy mogą z godnemi oſobami konwerſować, y dyſkurować; o iak daleko większe ſzczęśćie rozmawiać z JEZUSEM przez modlitwę, y wnętrzne inſtynkta y affekta; miała to ſzczęśćie Niewiaſta Samarytańſka, do ktòrey JEZUS rzekł: *Dicit ei JESUS, Ego ſum, qui loquor tecum. Joan: c. 4.* Rzekł iey JEZUS: Ja ieſtem (Meſsyaſz) ktòry z tobą mòwię. Nie ſzukay nowych cudow żeby do ćiebie JEZUS przyſzedł nauczać; ſłuchay Namieſtnikow Boſkich Kapłanow napominaiących, iak ſamego JEZUSA mòwiącego y nauczaiącego.

Hiſtorya.

Thales Filozof ſpytany, iak daleko ieſt prawda od fałſzu. odpowiedźiał: *Quantum (inquit) oculi diſtant ab auribus;* Jak oczy dale-

kie

kie od uſzu, tak prawda od fałſzu. (*Maxim: ſerm: 35.*) Przez co chćiał wyraźić ten Mędrzec, że nie wſzyſtkiemu co powiadaią mamy wierzyć, ále trzeba weyrzeć w ſłuſzność. Nie miey y ty zá artykuł wiary babſkich plotek, y kompozytur, co zaś Bòg obiawił przez Prorokow, y Kośćioł Swięty, nie omylna to prawda. Dyſzkuruy teraz z JEZUSEM przez wiarę, ábyś mogł z nim wiecznie konwerſować w Niebie.

2. *Uwaga.* Godność Matki Boſkiey wyćiągała tego, żeby zawſze była złączona z Bogiem y przez żaden grzech ſię nieoddaliła. Mówi S. Cyrillus Alexan: *lib: Con: Neſt: Congruebat advocatam generis humani, ut nullum haberet peccatum, quod ſuam conſcientiā remorderet.* Lubo częſto mòwi JEZUS do ſerca twego, dla tego niepoymuieſz, że maſz zawiedźione ſumnienie grzechami, wyrzuć te zawody, zrozumieſz ſłodkość mowy JEZUSOWEY.

Hiſtorya.

Swięta Katarzyna Seneńſka dźieckiem będąc ná gòrę idąc lub z gòry z ſtępuiąc, ná każdym ſtopniu Zdrowaś Marya mòwiła, dowiedźiawſzy ſię o czyſtośći MARYI, zaraz ślub czyſtośći uczyniła. (*Barry.*) Jeżeli chceſz być konfidentem JEZUSA, bądź kochankiem MARYI; naśladuy iey czyſtość, mòw gdźie ſtąpiſz Zdrowaś MARYA.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Scholaſtyki Panny, ktòra z Bratem ſwoim Benedyktem przez całą

noc

noc o Bogu dyſzkurowała, Brat iey Swięty Benedykt widźiał nakſztałt gołębicy duſzę iey idącą do nieba. Miey y ty ten zwyczay będąc w kompanij dyſzkurować o Bogu, o rzeczach Niebieſkich, nie śmieſzkami niegodźiwemi y baraſzkowaniem czas trawić.

DZIEN JEDENASTY.

1. *Uwaga.* Kto znayduie JEZUSA, ten więcey niepotrzebuie, opuſzcza wſzyſtko, doſyć ieſt bogaty z prezencyi JEZUSA. Niewiaſta Samarytańſka poznawſzy JEZUSA, że ieſt Meſſyaſzem, porzućiwſzy wiadro, pobiegła do miaſta opowiadać prezencyą Chryſtuſa: *Reliquit ergo hydriam ſuam mulier, & abijt in civitatem, & dicit illis hominibus: venite & videte hominem. Joan: c.4.* Znalazłeś nie dźiś Jezuſa, przez wiarę y dobre uczynki, przez wzywanie Sakramentow; niechceſz porzućić *hydriam*, to ieſt okazyi prowadzących do grzechu, do obrazy Boſkiey, kompanij niegodźiwych, przyiaćioł bezbożnych; ieżeli kochaſz JEZUSA porzuć to náczynie nieprawośći, przez ktore utonieſz w głębokośći grzechow.

Hiſtorya.

Ná pewną ſcenę przyſzła Corka Auguſta Ceſarza Liwia w aſsyſtencyi poważnych ſtarcow; druga Corka Julia przyſzła w komitywie młodych gachow; zá co gdy Oyćiec Auguſt napominał liſtownie, odpiſała corka: *Et hi mecum ſenes fient*, y ći zemną konwerſuiąc będą ſtarcami. (*Eraſ:lib:* 4.) Jeżeli niechceſz

z ſtarzeć kwitnącey nędznie utraćić młodośći, chroń ſię iak ognia, podeyrzaney á Bogu obrzydłey konwerſacyi.

2. *Uwaga*. MARYA Panna nie mogła być godna mieć Syna Boſkiego w ſercu ſwoim, gdyby y naymnieyſza makuła w niey ſię znalazła; mówi Bonawentura S. *Art: 7. Queſt: 1. Niſi ab omni vitiorū contagione penitus purgata fuiſset, DEUM, DEI Filium generare non poſset; ut enim Virgo conciperet, Virgo pareret, ſumma ſanctitate, sūma puritate opus habebat*. Zebyś mogł przez łaſkę JEZUSA w ſercu mieć, ſtaray ſię o czyſtość ſerca y myśli.

Hiſtorya.

Wielkiey świątobliwośći Mąż Ulpho, umieraiąc prośił Swiętey Brygity, żeby przez cały rok co dźień o Nayświętſzey Pannie zá duſzę iego odprawowano wotywę, (którego dnia godźi ſię odprawić wotywę.) *Ex Anno Cœl.* Wiedz o tym, że zá walor Mſzy nie możeſz nigdy godnie zapłaćić, ále daieſz tylko iałmużnę żeby applikował Kapłan walor Mſzy ná intencyą twoią; ieżeli niemaſz zkąd dać, ſtaray ſię wyſłuchać nabożnie Mſzy świętey.

3. *Uwaga*. Dźiś Feſt S. Seweryna, który Eulaliuſza głuchego y niemego uzdrowił, przy śmierći światłem z Nieba był ogarniony. Proś żeby twoie uſzy otworzył ná ſłuchanie ſłowa Bożego, otworzył uſta ná chwałę Maieſtatu Boſkiego.

DZIEN DWUNASTY.

1. *Uwaga.* Dwoiaki ieſt pokarm: ieden dla ćiała, drugi dla duſzy; ćiało kontentuie ſię zwyczaynemi potrawami, duſza zaś potrzebuie duchowney refekcyi, iakim pokarmem kontentował ſię Syn Boſki będąc ná źiemi: *Dicit eis JESUS, meus cibus eſt, ut faciam voluntatem ejus, qui miſit me. Joan: cap:* 4. Mówił im JEZUS, pokarm móy ieſt, abym wypełnił wolę tego, który mię poſłał. Niech wola twoia, z wolą Boſką we wſzyſtkim ſię zgadza, á tak duſza będźie napełniona łaſkami Boſkiemi.

Hiſtorya.

W Hiſzpanij mieśćie Tolećie, ieden ślachetny młodźian wzgardźiwſzy wokacyą zakonną, y wolą Boſką, zoſtał Kanonikiem, w krótce ſię wylał ná wſzyſtkie zbrodnie; dotknęła go ręka Boſka śmiertelną gorączką, w którey będąc gdy odkładał ſpowiedź, mowę zawarł, bez znaku pokuty, y bez nadźiej zbawienia umarł. (*X. Ariaga*) Nie waż lekce wolę Boſką y zakonną wokacyą; bo ná wypełnieniu woli Boſkiey zawiſło zbawienie.

2. *Uwaga.* Im kto barźiey ſię chroni grzechu, tym lepiey wypełnia wolę Boſką. Marya Panna iako od grzechu daleka była, tak ściśley była złączona z wolą Boſką; mówi Swięty Andrzey Kreteńſki *Orat: de B. V. Non enim decebat Sanctuarium DEI, donum Sapientiæ reliquiarium ſpiritus, urnam mannæ Cæleſtis aliquam in ſe labem habere.* Nieprzyſtało żeby

Swiatnica Boża, dar mądrośći, gabinet Ducha Swiętego, Arka manny Niebieſkiey, to ieſt: MARYA miała w ſobie ſkazę.

Hiſtorya.

Swięty Gierard Biſkup, uczynił taki funduſz, żeby zawſze przy pewnym ołtarzu Matki Boſkiey oſoby ſtały, y wonne kadźidło we dnie y w nocy ofiarowały. (*Surius*) Za wdźięczne ſtanie kadźidło, gdy nabożnym ſercem będźieſz pozdrawiał częſto MARYĄ Pannę.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka ieſt S. Antoniego Biſkupa, który bez nauczyćiela, od Ducha S. nauczył ſię piſma; ten Oyca ſwego do pogardy świata, y doſkonałośći przywiodł. Nayłepſzy nauczyćiel Duch Swięty, miey go zá profeſſora w trudnośćiach piſma. Ten Swięty Oyca ſwego przywiodł do doſkonaśći; miey y ty ſtaranie o duſzach tobie powierzonych.

DZIEN TRZYNASTY.

1. *Uwaga.* Gdy czytaſz Kśiążkę, lub ſłuchaſz nauki, nieuważay ná oſobę, kto to mòwi, y kto napiſał, ále to bierz ná uwagę, co napiſano? co mòwi? do czego prowadźi; pewnie nie do złego, ále do cnoty, do pokuty. Pospolita to praktyka, że poſtponuią Nauczyćielami; jakoż y ſam JEZUS ponośił tę cenſury y kontempt: *Ipſe enim JESUS teſtimonium perhibuit, quia Propheta in ſuo Patria honorem non habet. Joan: cap: 4.* Nie mòw Xiadz taki człowiek, iaki y ia, był taki przed poświęceniem, ále teraz ieſt ná mieyſcu Boſkim.

Hiſto-

Hiſtorya.

W źiemi Włoſkiey Kalabryi, w miaſteczku nazwanym Pizo; gdy Kapłan *Soc. JESU* katechizował pod oknem iedney kamienicy, w niey mieſzkaiący młodźian z cudzołożnicą, poczoł ſię naśmiewać z nauki iego, y grać ná cytrze, upominał Kapłan żeby przeſtał grać, ále bezbożny młodźian nieſłuchał; nie uſzedł ręki Boſkiey, zaraz śmiertelnie zachorował, przypadł Kapłan tenże chcąc ratować duſzę iego, ále chory z daleka niepuśćił do śiebie, gdy Kapłan poczoł mówić litanią, ſłyſząc chory te ſłowa: Swięta Tròyco iedyny Boże, poczoł bluźnić Tròycę Swiętą, y tak oddał przeklętego ducha ſzatanom, ktòrym ſłużył. (*Tylkowſki.*) Szanuy Namieſtnikow Boſkich, ieżeli niechceſz umrzeć bez Sakramentow świętych.

2. *Uwaga.* Tomaſz á Kempis Kapłana názywa Kapelanem MARYI, bo iey Syna JEZUSA co dźień piaſtuie ná Ołtarzu. Więc iako Krolowa naſza MARYA czyſtośćią przeſzła wſzyſtkich Swiętych, tak y nam niegodnym Kapłanom, czyli Kapelanom MARYI, trzeba ſię ſtarać żebyśmy innych celowali czyſtośćią y świątobliwośćią. Sentyment S. Bernarda, *Serm. 2. de Aſſump: Inter tot animas omnium hominum qui ſalvantur, ut electa columba eſt una illa ſola, quæ Chriſtum genuit Virgo Mater, Puella Maria, quæ puritate profecto Cherubim, & Seraphim antecedit.*

Hiſtorya.

Pulcheria Ceſarzowa wybudowała ſławny Kośćioł honorowi Matki Boſkiey pracowitey, y w tymże Kośćiele zá drogą relikwią kądźiel deponowała, ná pamiątkę ręcznych prac. (*Nicephorus.*) Niewſtydź śię pracować przykładem Maryi, przez pracę Bogu śię podobaſz, ile z dobrą intencyą, y próżnowaniu y inſzym pokuſom zagrodźiſz drogę.

3. *Uwaga.* Pamiątka dźiś Błogosławionego Jordana, ktòry wiele chorych wyleczył Paſem ktòry oddał ubogiemu, widźiał Pana JEZUSA opaſanego; Ten Swięty idąc ná odwiedzenie źiemi świętey, poſzedł ſzczęśliwie do źiemi żyiących. Daruy y ty pas ubogim, day iałmużnę bądź wſtrzemięźliwy w iedzeniu, w pićiu, przyozdobiſz JEZUSA y właſną duſzę.

DZIEN CZTERNASTY.

1. *Uwaga.* Gdy trwoga w tenczas czyniemy rekurs do Boga, poki lata y zdrowie ſłuży, ſam niewie co mu śię w głowie roi, gdy choroba śćiśnie, gdy śmierć ná nośie, dopiero potrzebny JEZUS. Jak uczynił Ewangeliczny Kròlik, gdy duſza w gardle, dopiero JEZUSA ſzuka. *Rogabat eum ut deſcenderet & ſanaret Filium ejus, incipiebat enim mori. Joan: c. 4.* Ach! twoia iedynaczka duſza czy nie kona w łaſce JEZUSA, proś żeby uzdrowił, ten Medyk miſtyczny JEZUS.

Hiſtorya.

Jeden roſpuſtnik przy śmierći obiecował pokuto-

pokutować, to ieſt trzy ſłowa powiedźieć: Zmiłuy ſię ná demną Panie, y przez te ſłowa zbawienie ſwoie upewnić; gdy przez moſt iachał koń ſię potknął, wpadł w rzekę, tonąc zawołał: *Dæmones accipiant omnia:* Czarći niech biorą wſzyſtko. (*Tylkowſki fol.* 221.) Nieodkładay pokuty do śmierći, ieżeli bez pokuty niechceſz umrzeć.

2. *Uwaga.* MARYA Panna ieſt Gwiazda morza; álbowiem zá oświeceniem tey miſtyczney gwiazdy, żegluiemy do ſzczęśliwey wieczności; mówi Amadeus: *Maria ſtella maris eſt, quia ſicut per ſtellam maris navigantes diriguntur ad portum, ita Chriſtiani per MARIAM diriguntur ad gloriam.* (*S. Amadeus Hom:* 8.) Niepokładay ufności w luminarzach świata, które lada godźina zgaſną, Gwiazda miſtyczna MARYA iaśnieć będźie wiecznie.

Hiſtorya.

Gdy Swięty Stefan Wyznawca modlił ſię do MARYI Panny zá więźnia iednego, zaraz cudownie był uwolniony, á ći ktòrzy byli związali, związani ſtaneli przed fortą. (*Ex An: Cæl:*) Jeſteś związany rożnemi grzechami, y paſsyami, proś żeby ćię rozwiązała MARYA Panna, y od wieczney ſtrzegła niewoli.

3. *Uwaga.* Dźiś S. Auxencyuſza, ktòry maiąc ćiało ſkancerowane, robactwem napełnione, dźiwney ćierpliwośći ſtał ſię przykładem; gdy kto robaczka wyioł z rany, mòwił: że mi ćierpliwośći ieſteś przyczyną, gdy u-

bywa boleśći. Pielęguy ćielsko twoie wygodami, stoczą w krótce robacy, w proch się obroći, á z duszą co się stanie? ieżeli niepoydźie ná pokarm ognistym piekielnym robakom.

DZIEN PIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Błogosławiony, komu dawca żywota żyćie daie; iak dał konaiącemu iuż synowi Królika Ewangelicznego: *Filius tuus vivit. Joan: c. 4.* O gdybyś y ty usłyszał *anima tua vivit:* Dusza twoia żyie, y żyć będźie w łasce Zbawićiela wiecznie.

Historya.

Jeden Zakonnik wpadł w kontemplacyą o żywoćie wiecznym, że tam tyśiąc lat iak ieden dźień; gdy otym myślił, poczoł śpiewać wdźięcznie ptaszek, chcąc go uchwyćić, zapędźił się do gaiu, gdźie przez trzysta lat słuchał, á iemu się zdało, iakby przez trzy godźiny słuchał. (*Ex specul: exempl:*) Ptaszek ten był Anioł, który śpiewaniem pokazał żywota Błogosławionego wesołość. Uważ ieżeli śpiewanie iednego Anioła taka była radość, o iaka wesołość iest w Niebie, gdźie tak wiele tyśięcy Aniołów y Swiętych śpiewaią bez przestanku: Swięty, S. S. Bóg zastępow. Takie wesołośći utracasz przez każdy grzech śmiertelny; gardź doczesnemi poćiechami, ieżeli wiecznie chcesz z Chrystusem się weselić.

2. *Uwaga.* MARYA Panna ná źiemi żyiąc niebieskiemi się napełniała poćiechami. Przyznaie S. Laurent: Justin: *Degebat quidem in carne,*

carne, conversabatur supra carnem, carnisą molestias nesciebat. Żyiąc w ciele, w duchu się unośiła do Nieba, do świętey wieczności.

Historya.

W Wenecyi iest obraz Matki Boskiey cudowny, ná boku Kośćioła S. Marka; przy tym Obraźie ten się dźieie cud, gdy kto ma w dalekim kraiu przyiaćiela, á niewie o żyćiu iego; gdy zapaliwszy przed tym Obrazem postawi świecę, ieżeli żyie przyiaćiel, czyli koligat, świeca się pali, ieżeli umarł, gaśnie świeca. (*Bagetta.*) Masz wiele przyiaćioł, krewnych ná drugim świećie, niewiesz ieżeli żyią w Bogu; więc serce zapalone ogniem miłośći JEZUSA y MARYI ofiaruy Bogu.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Dekoroza Biskupa, który kazanie mówiąc do ludźi omdlał, zanieśiony do ołtarza, mówiąc te słowa: *Magnus Dominus & laudabilis nimis;* Wielki Pan Bóg y chwalebny wielce, &c. oddał ducha Bogu. (*In vita ejus.*) Nauczay sobie powierzonych według stanu y professyi, wprzod iednak naucz się sam dobrze żyć.

DZIEN SZESNASTY.

1. *Uwaga.* Jak zawsze być wesołym niepodobna, tak też zawsze melancholizować doczesnemu y wiecznemu zdrowiu szkodźi; dla tego Pan Bóg od wiekow ordynował, iedne dni niby smutne ferialne, drugie dni wesołe uroczyste. Y Syn Boski będąc ná źiemi zachował dni Swięte, przychodźił do Jerozolimy:

Erat

Erat festus dies Judæorum, & ascendit JE. SUS Jerosolimam. Joan: c. 5. Uważ iaka iest obserwa dni świętych u ćiebie: w dźień święty, idźiesz nie do Kośćioła, ále z strzelbą do lasu, z wędą ná rzekę, z gardłem otwartym do karczmy; porzuć takie przechadzki, pośpieszay z JEZUSEM do Kośćioła.

Historya.

Za Kròla Zygmunta, Kasztelanowi Lubelskiemu we Wtorek Swiąteczny daią znać, że kaczki dźikie blisko padły; wyiachał ná łowy, puśćił ptaka, aż kilka kaczek schwyćił, powraca do śiebie wesoły, aż w torbie pocznie kaczka śpiewać: Ugonił Piotrek kaczora, ugonił Piotrek kaczora, y wsadźił ći go do wora; przelakł się koń, padł pod nim, y nogi złamał, ledwie co żyw przyszedł do śiebie; á diabeł wpostaći kaczora zniknoł. Miey w obserwancyi dni święte, ieżeli się boisz surowey ręki Boskiey.

2. *Uwaga.* Zachowała prawo Boskie Marya Panna, dni uroczyste po Anielsku celebrowała; mòwi S. Hieronim: *Erat enim candidata multis meritorum virtutibus. & dealbata nive candidior.* MARYA Panna była zalecona wysokich cnot y zasług przymiotami, bielsza nad śnieg czystośćia.

Historya.

Swięty Edmund osobliwszy Kultor Matki Boskiey, miedzy inszym nabożeństwem do MARYI, miał ná pierśćieniu te słowa napisane:

ne: *Ave MARIA*, Zdrowaś Marya. Ryſuy te ſłowa ná ſercu twoim *Ave MARIA*, ábyś we dnie y w nocy mogł oddać honor MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Juliany Panny, ktora była zá włoſy zawieſzona, roſtopioną miedźią oblana, ogień zgotowany ná iey ſpalenie łzami zgaśiła. Jeſt dla ćiebie piekielny zgotowany ogień, ogniſty opoiu, zapalczywy tyranie, nieczyſty Kupidynie; ſtaray ſię pokutnemi łzami zgaśić te upały mąk piekielnych y czyſcowych.

DZIEN SIEDMNASTY.

1. *Uwaga.* Jak choroby ſą dwoiakie, iedne duſzne, to ieſt grzechy, przez ktore duſza nie tylko choruie, ále y umiera w łaſce Boſkiey; drugie ćieleśne, iako to: trądy, wrzody, kołtuny *&c.* ná wſzyſtkie te paroxyzmy zgotowane ſą lekarſtwa, dla chorob ćiała apteki, dla paroxyzmow duſzy, Sakramenta święte; ktorych była figurą ſadzawka cudowna w Jerozolimie: *Erat autem Jeroſolimis probatica piſcina. Joan: cap. 5.* Bież co żywo do tey miſtyczney Jerozolimy, ſadzawki, z brudami grzechow, to ieſt do ſpowiedźi świętey.

Hiſtorya.

Nikokles medykow poczytał za ſzczęśliwych, bo ieżeli uleczą, ſkutek ich nie tylko ludźiom ále y ſłońcu iawny ieſt, ieżeli zaś umorzą, defekt ich źiemia pokrywa. (*Ant:part:* 1. *ſerm:* 56.) Naypewnieyſzy medyk JEZUS, do niego ſię uday we wſzyſtkich defektach, iak duſzy, tak y ćiała.

2.

2. *Uwaga.* Wielka to cnota ná ziemi záſłużyć ná beatyfikacyą, MARYA Panna ná ziemi żyiąc Aniołow przeſzła świątobliwośćią y czyſtośćią. Mowi Richardus *à S. Vict: c. 26. in Cant: Angelicam deniq; in terra adepta eſt puritatem & DEI ſimilitudinem; merito ergo prædicatur pulchra, quia & Divinā & Angelicam ſimilitudinem in terris eſt adepta.* Jeżeli nie o Anielſką, ſtaray ſię przynaymniey o ludzką czyſtość, według ſtanu ſwego.

Hiſtorya.

Jeden chory gdy uczynił ślub nabożeńſtwa do MARYI Panny, przez ſześć dni iemu ſię pokazywała MARYA Panna w wielkiey świátłośći y cudownie uzdrowiła. (*Ex An: Cæl: fol:* 145.) Bez uwagi ślubow nie czyń, ále ieżeliś uczynił dotrzymay, lepiey nieślubować, niżeli po ślubie po świętokradzku grzeſzyć.

3. *Uwaga.* Dźiś S. Polikarpa feſt, ktory zá wiarę maiąc uſta kamieńmi zbite, oczy y ręce w Niebo podniozſzy ducha Chryſtuſowi oddał. Jeżeli ćię ludźie policzkuią cenſurami, napełniaią uſta zelżywośćiami, weſel ſię z tego, że maſz cząſtkę z Swiętemi Męczennikami.

DZIEN SIEDMNASTY.

1. *Uwaga.* Jak w Niebie rożne ſą Korony dla Swiętych, rożne graduſy, tak ná ziemi rożne ſą rodzaie utrapienia, y proby: Jako Syn Boſki ſam rożne kalectwa y paroxyzmy leczył; *Jacebat multitudo magna langventium: cæcorum, claudorum, aridorum. Joan: cap:* 5.

Jeżeli

Jeżeli podobne ćierpiſz poroxyzmy, uważ, że godźien ieſt tego Bóg, godne Niebo żebyś iak naywięcey ućierpiał.

Hiſtorya.

Anthiſtenes ſpytany czemuby nie wiele miał uczniow? odpowiedźiał: *Aurea virgâ repello,* to ieſt, że drogo biorę zá naukę, dla tego nie wiele mam dyſcypułow. (*Laer: lib:* 6. *c.* 1.) Nie tak poſtępuie Nauczyćiel naſz JEZUS, nie potrzebuie pieniędzy od uczniow ſwoich, ále naśladowcom ſwoim w świętey ćierpliwośći, płáći żywotem wiecznym.

2. *Uwaga.* Miaſto ieſt chorych, y utrapionych MARYA Panna, przyznaie S. Anzelm: *Non incongrue ergo Virgo MARIA Civitas DEI appellatur, quam virginitas mentis & corporis, quaſi murus ex omni parte vallavit, ut nullus unquam libidinis acceſsus adeſset.* Słuſznie miaſtem ieſt nazwana MARYA, ktora czyſtość myśli y ćiała, jak murem uzbroiła; ućiekay ſię do tego Miaſta, w twoich mizeryach.

Hiſtorya.

W Niemczech wyżſzych znayduie ſię ſtatua Nayśw: MARYI Panny, ktorą prawdźiwa panna może lekko nieść, ieżeli ktora panieńſtwo utraćiwſzy waży ſię nieść, taką czuie ćiężkość iakby gorę dźwigała. (*Gumpperberg*) Miey czyſte ſumnienie wſzyſtkie ćiężary chrześćiańſkie będą rekreacyą.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Symeona Biſkupa,

ſkupa, ſukceſsora S. Jakuba Apoſtoła, ten maiąc lat 120. ſtraſzne męki poniosł zá Chryſtuſa, krzyżową śmierćią odebrał koronę męczeńſką. Nie exkuzuy ſię y ty od świętey ćierpliwośći ſtarośćią, áni ſłabośćią, miey dobrą wolę doda śił JEZUS do wytrzymania wſzelkich przećiwnośći.

DZIEN DZIEWIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Lubo człowiek ná świećie ma wiele mizeryi, ma też wiele poćieſzyćielow, y pomocnikow od ludźi, y z Nieba Swiętych Aniołow. Piſze Jan Swięty, że Anioł z Nieba zſtępował ná zleczenie chorych: *Angelus autem Domini deſcendebat ſecundum tempus in piſcinam. Joan: cap. 5.* Maſz po Chryſtuśie Medyka przy ſobie Swiętego Anioła Stroża, iemu ſię polecay.

Hiſtorya.

Jeden mieſzczanin był urażony ná ſąśiada, poradźił mu bezbożnik iakiś żeby zábił ſąśiada, złożył termin w nocy zabić, gdy ſię gotuie w drogę, ſtanoł przed nim młodźian, y pyta dokąd ſię wybieraſz? niechćiał ſię przyznać; poczoł młodźian mówić: Jam ieſt ſtroż twoy Anioł; o nędzniku tak wiele tobie Bóg odpuśćił, á ty niechceſz darować krzywdy bliźniemu! Słyſząc to poczoł płakać, potym z wielkim żalem ſię wyſpowiadał. (*Tylkowſki*) Bądź wdźięczny Bogu y Aniołowi ſtrożowi, ktory ćię ſtrzeże od złego á prowadźi do dobrego.

2. *Uwaga.* Swięty Ambroży Bramą nazywa

Maryą

Marya Pannę: *Quae est haec Porta nisi Maria? ideo clausa, quia Virgo.* Kto iest Bramą do nieba, ieżeli nie Marya, zamknięta ta brama pożądliwośćiom świata, napełniona delicyami Rayskiemi. Staray się żeby y tobie MARYA Panna była Bramą do szczęśliwey wieczności.

Historya.

Sławny nauką Wieleb: X. Ludwik *de Ponte Soc: JESU* gdy rozmyślał boleści Maryi Panny pod krzyżem stoiącey, usłyszał głos z ust Krucifixa: *Niewiasto oto syn twòy.* Bądź pamiętny na mękę JEZUSA y boleści MARYI, ábyś się mogł nazwać synem MARYI.

3. *Uwaga.* Dziś pamiątka S. Barbata Biskupa, ktory Longobardom Chrystusa opowiadał, ten narod Longobardow miał za Boga gadźinę, y iey skorę iadał. (*In vita ejus.*) Gorsze grzechy zá wszystkie iadowite gadźiny, ktòre codziennie połykasz; proś Swiętego Patrona áby ćię od tey ślepoty ratował modlitwą swoią.

DZIEN DWUDZIESTY.

1. *Uwaga.* Nic niemasz milszego człowiekowi żyiącemu, iako zdrowie zupełne, dla tego Pan JEZUS pytał pacyenta: *Vis sanus fieri? Joan: c. 5. Chcesz być zdrowym?* milsze iednak iest zdrowie duszy dla pozyskania, ktòrego zdrowia Syn Boski stał się Medykiem; czy nie zgubiłeś zdrowie duszy przez złośći twoie? czy nie zachwyćiłeś paroxyzmow śmiertelnych? ieżeli źle się masz, proś tego mistycznego Medyka JEZUSA, áby przywròcił zupełne zdrowie duszy. *Hi-*

Hiſtorya.

Pythagoras nauczał że trzech rzeczy trzeba prośić, oſobliwie o piekność twarzy, o bogactwa, y o dobre zdrowie; bo tych rzeczy bez łaſki Boſkiey dokazać nie możemy. (*Eraſm: Rot: lib:* 8.) Proś Boga o te dary, to ieſt: o zdrowie duſzy y ćiała, o doſtatki wieczne, o wieczney trwałośći ozdobę.

2. *Uwaga.* Godność MARYI całego świata ozdoby celuie, mówi Swięty Jan Chryzoſtom: *Maria ſpecioſior & dignior facta eſt, quam totus mundus;* MARYA ozdobnieyſza y godnieyſza ſtała ſię, niżeli świat cały. Wynioſł ćię Bóg nad inne kreatury, ſtaray ſię żebyś był wdźięcznym Bogu, żebyś czyſtośćią ſumnienia ſerce Boſkie delektował.

Hiſtorya.

Swiętemu Bonifacyuſzowi Biſkupowi w chorobie pokazawſzy ſię Marya Panna poćieſzyła; gdy do nog iey upadł, rzekła: Marya Panna: *Sanctificavi & adhuc ſanctificabo te*, poświęćiłam y ieſzcze poświęcę ćię. (*Ex Anno Cæl:*)Staray ſię co dźień o więkſzą doſkonałość.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Eucheryuſza Biſkupa, który z tych słow do Boga ſię nawroćił: *Præterit figura hujus mundi.* Przemija ozdoba świata tego. Pamiętay y ty, że wſzyſtkie ozdoby świata tego w krótce zgaſną.

DZIEN DWUDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Poki ſzczęśćie ſłuży, wiele ieſt przyiaćioł, wiele braći y koligaći pochlebiaią, applau-

applauduią kuflowi przyiaćiele; wprzypadku trudno barzo znaleść przyiaćiela;iako śię ztym odezwał przed JEZUSEM, Ewangeliczny Pacyent: *Domine! hominem non habeo. Joan: 5.* Panie, człowieka nie mam, ktoryby mię podźwignoł. Więc niepokładay nadźiey w reſpektach ludzkich, ſtaray śię żeby JEZUS był tobie przyiaćielem, ktory ćię w życiu y przy śmierci nieopuśći.

Hiſtorya.

Chilon wierny przyiaćiel wzawartey przyiaźni,nauczał: że w nieſzczęśćiu mamy probowąć kto wierny ieſt przyiaćiel;w ſzczęśliwym bowiem czaśie,iaki taki do kolligacyi śię przyznaie. (*Laertius*) Bądź przyiaćielem ginącym ludźiom,nie dla nagrody,ále z miłośći Chrześćiańſkiey.

2. *Uwaga.* Wſzyſtkie pieknośći, wſzyſtkie ozdoby, wſzyſtkie ſłodkośći Bog wylał ná Maryą; mowi S. Bonawentura *Lect: 6. in ſpec: B. V. Quidquid poſt DEUM pulchrius, quidquid dulcius,quidquid jucundius in gloria eſt, hoc Maria, hoc in Maria, hoc per Mariam.* Miey tę Regnantkę zá przyiaćiołkę y Patronkę, ona ćię w mizeryach nieopuśći, poda Maćierzyńſką rękę.

Hiſtorya.

Twierdźi Swięty Grzegorz Naz: że Swiętey Juſtynie Pannie czary ſzkodźić nie mogły, z tey racyi, że MARYĄ Pannę miała zá Protektorkę. W naſzych kraiach wiele dokazuią

czarownice; proś MARYI áby ćię ſtrzegła od tey ſzatańſkiey złośći, ktòra záſzkodźić może ćiału y duſzy.

3. *Uwaga.* Dźiś f. ſt S. Felixa Biſkupa, ktòry po pracach Apoſtolſkich, widźiał złotemi literami napiſane Imie ſwoie w księgach żywota. Pracuy ochotnie przykładem Swiętych Bożych, ábyś przez łaſkę Boſką y właſne prace pochodzące z łaſki Boſkiey, imie twoie zapiſał w księgach żywota, czego dokazać możeſz zá łaſką Boſką.

DZIEN DWUDZIESTY WTORY.

1. *Uwaga.* Pan JEZUS chce żebyśmy co raz w więkſze cnoty poſtępowali; niepodoba ſię JEZUSOWI, gdy kto leży w gnuśnośćiach, y dla tego zleczywſzy chorego kazał wſtać: *Dicit ei JESUS ſurge. Joan: cap. 5.* Rzekł mu JEZUS wſtań. Mòwi do ćiebie JEZUS *ſurge*, wſtań, czyli powſtań z nałogu nieczyſty ćieleśniku, opoiu, zdźierco, tyranie, śiepaczu cudzey ſławy, &c. *ſurge.*

Hiſtorya.

Solon nauczał, kto chce rządźić drugiemi, ſam powinien we wſzyſtkich cnotach być doſkonałym, powinien umieć panować nad właſnemi paſsyami. (*Eraſm: & Laert:*) Zebyś kśiąg tyśiąc wydał, żebyś gwiazdy po niebie liczył, nic wiele to pomoże zbawieniu duſzy twoiey, ieżeli nie będźieſz miał cnoty, nie będźieſz mortyfikował paſsyi y namiętnośći twoich.

2. *Uwa-*

2. *Uwaga.* Marya Panna wszystkiemi cnotami świeciła; Swięty Anzelm o niey mowi: *Pulchra est Maria ad intuendum, amabilis ad Conregnandum, delectabilis ad videndū, summa enim lætitia est post Deum eam intueri & in ejus laudibus delectari.* Piekna MARYA ná ipoyrzenie, pożądana do Krolowania; nayweksze wesele w Niebie po Bogu z widzenia MARYI. Naśladuy cnoty Maryi Panny, iako to: czystość, pokorę &c. abyś z nią krolował wiecznie.

Historya.

Twierdźi Baroniusz, gdy w Rzymie straszne grassowało powietrze, po 80. ludźi ná godźinę trupem padało; S. Grzegorz Papież sam niosł Obraz Matki Boskiey z processyą, pod czas ktorey processyi, widźiano Anioła miecz gniewu Boskiego, do pochew chowaiącego; y głosy Anielskie słyszane były: *Regina Cæli lætare Alleluja*, Krolowa Nieba wesel się Alleluia, &c. Powietrze zaraz ustało. Miey poszanowania Obrazow Matki Boskiey; proś żeby powietrze grzechowe ustało, ktore grassuie w sercu twoim.

3. *Uwaga.* Dźiś iest pamiątka S. Małgorzaty, ktorą piesek zaprowadźił do zgniłego trupa, niegdyś kochanka swego, ktorą brzydkośćią przestraszona, porzućiła świecką konwersacyą, nawrociła się całym sercem do Boga. (*In vita ejus.*) Widźisz, że w oczach twoich wynoszą do domu wiecznośći, do pogrzebu,

 pamię-

pamiętay, że y ty poydźieſz tym traktem wkrotce.

DZIEN DWUDZIESTY TRZECI.

1. *Uwaga.* Nie doſyć powſtać z nałogu,nie doſyć ſię ſpowiadać, ále trzeba oddalić okazye prowadzące do grzechu; dla tego Syn Boſki będąc ná źiemi w ćiele ludzkim, uzdrowiwſzy pacyenta kazał z tego mieyſca łożko nieść: *Tolle grabatum tuum & ambula. Joan: c.* 5. Ach czy raz Duch Swięty mowi do ſerca twego: *Tolle grabatum*, oddal tę y ową okazyą, ktora ćię proſto prowadźi do piekła; á ty śpiſz ná obie uſzy, iakbyś o tym nieſłyſzał, ockni ſię nędzny grzeſzniku, żebyś wiecznie niezaſnoł.

Hiſtorya.

Piſze X. Ottohelli (w kśiążce Mądrość doſkonała:) był ieden Kapłan leżący w nieczyſtym nałogu, ten chory będąc uſłyſzawſzy dekret zatracenia, od trzech ſzatanow promulgowany, rzekł do cudzołożnicy: Ja idę do piekła, y ty wkrotce poydźieſz; w teyże nocy umarł; przy trupie pioruny ſłyſzane były, y fetor piekielny; cudzołożnica po dni kilku nagle umarła bez nadźiej zbawienia. *Tolle grabatum*,oddal okazye grzechow, ieżeli niechceſz wiecznie zginąć.

2. *Uwaga.* MARYI Panny interceſsya oddali grzechowe okazye, łaſkami od Boga powierzonemi; Mowi B. Albertus: *Maria ipſa eſt locus theſaurorũ DEI*; Ona ieſt mieyſcem ſkarbow y dobrodźieyſtw Boſkich. *Hi-*

Hiſtorya.

Pobożny Klient Maryi dnia 21. Lutego ktòrego umarł, widźiał wielkie pułki nabożnych klientow pod płaſzczem Maryi Panny. (*Ex An. Cæl.*) Chroń ſię teraz tumultow światowych, ieżeli w Niebie chceſz być policzony miedzy pułkami Klientow MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiatka Błogosławionego Mikołaia, do ktòrego JEZUS rzekł: *Nicolae ſequere me,* Mikołaiu idź za mną. Pod czas Mſzy S. Jezus mu ſię pokazał; Tenże ná dźień czaſem dwanaśćie tyśięcy razy zmòwił Oycze naſz y Zdrowaś Marya. (*Ex vita ejus.*) Woła y ćiebie JEZUS, żebyś ſzedł w ślady iego: *ſequere me,* á iakże idźieſz? zawſtydź ſię, że barźiey ſłuchaſz powołania świata. Przykładem tego Swiętego, mòw częſto y nabożnie Pacierz, y Zdrowaś Marya.

DZIEN DWUDZIESTY CZWARTY.

1. *Uwaga.* Są tacy ludźie, ktòrzy śmiertelne grzechy taią ná ſpowiedźi, albo zá nic maią, á nie potrzebnemi ſkrupułami Spowiednikow turbuią. Jak Zydźi zá grzech maią w dźień Sobotny w ręce wźiąć pieniądze, dotknąć ſię iakiey rzeczy, jak przymawiali uzdrowionemu od JEZUSA że nośił łoże: *Sabbathum eſt, non licet tibi tollere grabatum tuum. Joan: c. 5.* A śmiertelnemi grzechami, wykrętami, Boga obraźić maią zá ſztukę; Syna Boſkiego ná śmierć dekretować, ná haniebnym zawieśic krzyżu, zá zelozyą maią. Je-

żeliś záchwyćił tey żydowſkiey hypokryzyi, wyrzecz śię przy Sakramentalney ſpowiedźi.

Hiſtorya.

Pelagiuſz Puſtelnik popełniwſzy grzech myślą, gdy niechćiał śię ſpowiadać dla wſtydu, zoſtał Zakonnikiem, iednak nędzny grzechu tego niepowiedźiał ná ſpowiedźi, gdy umarł po długich poſtach y mortyfikacyach, miany był zá Swiętego; álić ćiało nie mogło leżeć ná mieyſcu świętym, ſpytany od ſtarſzego, wſtał z grobu, y oznaymił, że był potępiony zá grzech zataiony ná ſpowiedźi, ćiáłko iego było potym wyrzucone ná błoto. (*Ex ſpec: exempl:*) Zawſtydź śię teraz przed iednym Kapłanem, ieżeli niechceſz być zawſtydzonym przed całym światem.

2. *Uwaga.* Gdy śię gotuieſz do ſpowiedźi, proś oświecenia Ducha Swiętego, y interceſsyi MARYI, mów ſłowy Dionizyuſza Kartuzyana: *O dulcis! delectabilis! o amœna! o redolentiſsima præamabilisq; Maria! lib: 3. art: 31. de laud: B. V.* O ſłodka! o naymilſza! o naypięknieyſza MARYO Panno! modl śię zá mnie grzeſznika.

Hiſtorya.

Swięty Andrzey Kretenczyk Kultor oſobliwſzy MARYI, ſłyſzał modlącą śię Matkę Boſką zá grzechy ludzkie, żeby Bóg niekarał. (*Nadazy*) Ubiłby piorun ſprawiedliwośći Boſkiey nie iednego, gdyby nie interceſsya MARYI ſalwowała.

3. *Uwa-*

3. *Uwaga.* Dźiś S. Maćieia Feſt, ktory był powołany ná mieyſce zdraycy Judaſza, pod czas elekcyi światło z Nieba ogarneło, po długich pracach był ná krzyżu zawieſzony, potym kijmi, kamieńmi ubity zá Chryſtuſa; po śmierći wiele ślepych oświećił. Jednemu Kapłanowi niedbałemu uczynił znak ná czele napominaiąc do cnoty. Gdźie ćiało leżało widźiane światło było, y źrzodło wyſzło z tego mieyſca. Nie bądź y ty zdradliwym Judaſzem, żeby Bog ná mieyſce twoie drugiego niepowołał.

DZIEN DWUDZIESTY PIĄTY.

1. *Uwaga.* Jak ryba żyć długo nie może wyrzucona ná źiemię ſuchą; tak duſza naſza oddalona od Bogomyślnośći, traci duchowne żyćie. Pokazał to Syn Boſki, gdy będąc ná źiemi, zawſze ſię chronił konwerſacyi ludzkiey, gdźie można było: *JESUS autem declinavit à turba conſtituta in loco. Joan: 5.* JEZUS zaś ſchronił ſię przed rzeſzą. Niebraty ſię *cum turbis* z tumultami światowemi, ieżeli żyć chceſz bez turbacyi.

Hiſtorya.

Sokrates nauczał dyſcypułow ſwoich tych trzech reguł, áby ná myśli chowali roſtropność, ná twarzy wſtyd, w uśćiech milczenie: *In animo prudentiam, in vultu verecundiam, in lingva ſilentium. Maxim: ſer: 41.* Lepiey milczeć, niżeli bluzgać co ślina przynieśie ná ięzyk, z obrazą Boſką, z zgorſzeniem ludźi.

2. *Uwa-*

2. *Uwaga*. MARYA Panna słodkośćią swoią napełnia wszystkich. Przyznaie Dionizyusz Kartuzyanin: *Universam triumphantem ac militantem Ecclesiam dulcedine tua mira ac magna, magnifice ac clementer reficis & perfundis*. Słodkośćią dźiwną (o Marya) napełniasz Kośćioł tryumfuiący y woiuiący.

Historya.

Alfons Krôl drugi Hiszpański gdy zamyślał krzyżyk szacowny zrobiwszy ofiarować Matce Boskiey bolesney, gdy wyszedł z kośćioła, spotkał młodźianow, ktôrzy mu deklarowali zrobić; obiadu niezakończył, krzyżyk gotowy znalazł. (*Baron: An.* 190.) Byli to Aniołowie SS. w osobach młodźianow. Staray się ofiarować krzyżyki codźienne, ktôre ćierpisz JEZUSOWI, y Matce iego bolesney MARYI.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiatka S. Aldetrudy, ná ktôrey głowie gwiazdy były widźiane, także był widźiany iasny plastr miodu w uśćiech. Ciebie podobno ogarneły nie iasne gwiazdy, ále ćiemnośći grzechow; rozpędźisz te ćiemnośći szczerą pokutą.

DZIEN DWUDZIESTY SZOSTY.

1. *Uwaga*. Nie miałby ten zupełnego rozumu, ktôryby wyćiągniony z morza, czyli z głębokiey studni, z nowu się tam kwapił. Wyćiągneła ćię łaska Boska z przepaśći piekielney, do ktôrey ćię zagarnoł był grzech śmiertelny, więc się niewracay do tey przepaśći, słuchay przestrogi JEZUSA: *Ecce sanus*

factus

factus es, iam noli peccare ne deterius aliquid tibi contingat. Joan: c. 5. Oto zdrowy iesteś nie grzeſz więcey, żeby ćię co gorſzego nie-ſpotkało.

Hiſtorya.

Trochilus uczen Platona wybrnowſzy z morza, okno zamurować kazał z tey ſtrony, które było przećiw morzu, żeby znowu ſię nie pokuśił zapuśćić ſię ná morze. (*Bielicki S. J.*) Wybrnołeś grzeſzniku z bezdenności piekielney przez pokutę, niewracayże ſię znowu do tey przepaśći, zamuruy okna, oddal okazye.

2. *Uwaga.* MARYA Panna wſzyſtkim ſię podoba; Bogu cnotami, Aniołom czyſtośćią, ludźiom miłośierdźiem: *Omnibus enim placet (MARIA) DEO, Angelis, juſtis, & peccatoribus. Albertus Mag:* Staray ſię y ty Bogu ſię podobać cnotami, Aniołom czyſtośćią ſerca, MARYI nabożeńſtwem.

Hiſtorya.

Filip Auguſt Francuſki Król kultor oſobliwſzy Matki Boſkiey, dźiś dekret poſtanowił, żeby wſzyſcy Zydźi byli wygnani z króleſtwa, iako nieprzyiaćiele Boga y Maryi. (*Ex An. Cæl.*) Dla miłośći Boga y MARYI wypędź z domu ſerca twego wſzyſtkie niewierności.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Neſtorego Biſkupa, który ná torturach mówił z Chryſtuſem Bogiem moim: byłem, ieſtem y będę. Gdy lud ſię modlił, ná krzyżu wiſząc powiedźiał Amen, y poſzedł do Chryſtuſa. Staray ſię żebyś zawſze był z JEZUSEM przez łaſkę. DZIEN

DZIEN DWUDZIESTY SIODMY.

1. *Uwaga.* Nie dźiw że nam zá dobroć czáſem płacą złośćią; oto Syn Boſki Zydom chćiał niebo otworzyć, á oni zá takie dobrodźieyſtwo uſtawicznie śćigali ná zabićie JEZUSA: *Propterea ergo magis quærebant eum Judæi interficere. Joan: c. 5.* Ach czy nie śćigaſz y ty ná zamordowanie JEZUSA, po tak wielkich wyświadczonych łaſkach! porzuć tak zuchwałe zamyſły.

Hiſtorya.

Plato Aryſtotelesa nazywał mułem, bo iak muł mlekiem ſię karmi matki, á matkę bije kopytami, tak Aryſtoteles wźiowſzy od Platona naukę, potym go infeſtował. (*Elianus libr: 4.*) Odbieraſz od Boga codźienne dobrodźieyſtwo, niebądźże niewdźięcznym iak muł nierozumny.

2. *Uwaga.* Pieknośći wſzyſtkiego ſtworzenia Bóg ſkoncentrował w MARYI, mówi Gwilelmus: *Pulchritudo qualibet reperta in creaturis omnibus ſparſim, tota colligitur in Beata.* Pieknośći które maią kreatury po częśći, MARYA w ſobie zawiera razem.

Hiſtorya.

Błogosławiona Angela *de Fulgineo* ile razy roſpamiętywała boleśći Maryi, tyle razy Marya Panna ią obłapiała, y mile całowała. (*Bolandus*) Jeżeli chceſz przyść do tak poufałey przyiaźni Matki Boſkiey, bądź kultorem iey boleśći; wyſtrzegay ſię światowey kõfidencyi.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Błogosławionego Jana, ktory postrzegszy że świecka dama nośi włośiennicę, zapalił się do surowośći żyćia, zawsze pośćił procz festow. Zawstydź się y ty, że światowi niektorzy ludźie więcey ćierpią pracuią y znoszą, niżeli ty dla nieba, dla szczęśliwey wiecznośći; mow z Augustynem Swiętym: Mogli ći, y ći dobrze żyć, Bogu służyć, á czemu ty niemożesz; możesz z łaski Boskiey, tylko niechcesz.

DZIEN DWUDZIESTY OSMY.

1. *Uwaga.* Tą iest nauka pospolita Teologij świętey, że śmiertelnie zgrzeszywszy człowiek, nie może własnemi natury śiłami powstać, bez osobliwszey łaski Boskiey uprzedzaiącey. Powiedźiał to sam Pan JEZUS: *Quos vult vivificat, Joan: c. 5.* Boyże się tego nieszczęśćia utraty łaski Boskiey, śmierći wieczney

Historya.

Thales Milezius mawiał wszystko to iedno żyćie y śmierć, gdy mu ktoś przymowił: gdy tak nauczasz że iedno żyćie co y śmierć, czemu sam nieumierasz? odpowiedźiał: *Ob hoc ipsum quia nihil refert*, dla tego nieumieram, bo mi iedno żyć y umierać. (*Bruson: lib: 7.*) Nie tak trzeba się bać śmierći, iak barźiey tego, co nas spotka po śmierći, iak wieczność, czy niewieczna śmierć.

2. *Uwaga.* Maryą Pannę Swięty Bernardus wita takim stylem: *Sacro sanctæ Trinitatis ultimum complementum artificium DEI, in*

quo DEUS Pater ſuam omnipotentiam, DEUS Filius ſuam ſapientiam, DEUS Spiritus Sanctus omnia dona gratiarũ ſuarum accumulavit. Witay cudowny Przybytku Tròycy Swiętey, MARYA, tobie kommunikował Bòg Oyćiec ſwoię wſzechmocność, Bòg Syn ſwoię mądrość, Bòg Duch Swięty dary wſzyſtkich łaſk ſwoich.

Hiſtorya.

We Włoſzech w Portrećie ieſt Kośćioł Matki Boſkiey nazwany: *de Ponte*, gdy kto ogarniony od nieprzyiaćioł ſpoyrzy ná ten Kośćioł, uwolniony bywa. (*Sanſovinus*) Sćigaią duſzni nieprzyiaćiele ná poża ćie nędzney duſzy, weſtchni ſerdecznie do MARYI, ona ſpoyrzy z nieba łaſkawym okiem.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Lupicyna, ktòry gdy był przymuſzony do małżeńſtwa, wyszedł z oyczyzny ná puſzczą, ktòremu ná pożywienie Bòg ukazał ſkarb w źiemi zakryty. Skarb naſz zakryty ieſt niebo, ſtaray ſię żebyś kiedy wykopał ſkarb ten zakryty niebo.

MARTIUS

MARZEC

DZIEN PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Inſze ſą ſądy Boſkie, inſze ludzkie; ludźie ſądzą według allegacyi Patronow, Bòg wſzyſtko widźi, ſkrytośći ſerca przenika. Odezwał ſię z ſprawiedliwośćią ſądow ſwoich Chryſtus Pan: *Judicium meum juſtum eſt. Joan:*

Joan: c. 5. Sąd mòy ſprawiedliwy ieſt. Nie ſądź ni kogo nieſprawiedliwie, ieżeli niechceſz ná ſtraſzliwym ſądźie ſprawiedliwie być potępionym.

Hiſtorya.

Jeden Zakonnik młody, ále nabożny, po profeſsyi wkròtce umarł, gdy ſię pokazał z czyſca, tymi ſłowy zawołał: *Nemo credit, nemo credit, quam ſeverè DEUS judicat;* żaden niewierzy, żaden niewierzy, iak śćiśle Bòg ſądźi. (*Ex ſpecul: exempl:*) Boyże ſię ſądow ſtraſzliwych Boſkich, oſądź śiebie ſamego teraz przy Sakramentalney ſpowiedźi.

2. *Uwaga.* Znaleść Marya, ieſt to znaleść wſzelkie dobro, wſzelkie błogoſławieńſtwo. Swiadkiem Idiota: *Inventa Maria, invenitur omne bonū.* Jakże ſzukaſz tego ſkarbu Maryi, łada roſkoſz odwodźi ćię od nabożẽſtwa Maryi

Hiſtorya.

W Hiſzpanij dźiś iedney paſtuſzce pokazawſzy ſię Marya Panna kośćioł budować kazała, ktòry mocą Boſką y zá kooperacyą ludzką wkròtce ſtanoł. (*Ex An. Cæl.*) Niegardźi Marya y paſtuſzkami, y naywiękſzemi proſtaczkami, ktòrzy iey wiernie ſłużą.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka ieſt Swiętey Dominiany Panny, ktòra w ogrodźie matki ſwoiey zbudowawſzy budkę, mieſzkała przy uſtawicznych mortyfikacyach; oſobliwie miała modeſtyą oczu, y wſtrzemięźliwość ięzyka. Temi zmyſłami naybarźiey obrażamy Bóga ięzykiem

zykiem y widzeniem; więc ogrodź te zmysły modestyą, wstrzemieźliwośćią, á tak zagrodźisz drogę złym okazyom, ćiężkim grzechom.

DZIEN WTORY.

1. *Uwaga.* Szczęśliwy kogo Bóg chwali, y rekommenduie świátu y niebu, álbowiem pochwała Boska niepodlega żadnym fałszom; świątowe pochwały ledwie godne są czasem dobrego słowa. Chrystus Pan dał piekny panegiryk S. Janowi Chrzcicielowi: *Ille erat lucerna lucens & ardens. Joan: c. 5.* On był pochodnią goraiącą y pałaiącą. Przyświecasz że drugim świátłem dobrego przykładu? rzucasz podobno złośći cymerye, piekielne ćiemnośći.

Historya.

Diogenes Cynikus, tak trzymał o pospolitym zdaniu ludźi, że ludźie lubo barźiey chwalą dobrych ludźi uczonych, statecznych, iednak pospolićie barźiey się boią, y niżey się kłaniaią pieniężnym bogaczom, za takiemi większa idźie kawalkata. (*Laertius*) Bogu samemu należy chwała, á człowiekowi nędznemu konfuzya zá grzechy, niedoskonałośći, nie masz większey konfuzyi, iak gdy kto niegodnego chwali; więc chwałę wszelką oddaway nie ludźiom, ále Bogu nieśmiertelnemu.

2. *Uwaga.* Marya napełniona iest od Boga wszelkiemi dobrami: *Quidquid bonum est sive in cælo, sive in terra, reclusit DEUS in Maria. (S. Bernardus)* Cokolwiek dobrego

może

może śię znaleść na żiemi y w niebie, wszystko Bòg zawarł w MARYI.

Historya.

Lucyna nawrocona do Boga kazaniem, w nocy odprawuiąc Rożaniec, przez całą część bolesną biczowała śię, rozpamiętywaiąc boleśći JEZUSA y MARYI. (*Mayr.*) Miey we zwyczaiu odprawuiąc Rożance, Koronki, uczynić iaką mortyfikacyą.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Ceady Biskupa, ktòry ile razy słyszał szturmy, wiatry, pioruny, tyle razy łzami śię zalewał pamiętaiąc ná straszliwy sąd Pana Boga. Przed śmierćią przez dni śiedm Brat umarły, y Aniołowie SS. pokazowali śię, wzywaiąc do wiecznych dobr. Gdy słyszysz pioruny niech ćię nietrapi hypokondryczna boiaźń, ale święta trwoga sądow sprawiedliwego Boga.

DZIEN TRZECI.

1. *Uwaga.* Kto ma zá świadka niewinnośći swoiey Boga, y własne sumnienie, nie będźie nigdy zawstydzony. Takiego świadka miał niewinnośći swoiey Syn Boski: *Alius est qui testimoniū perhibet de me & scio quia verum est testimonium. Joan: cap: 5.*

Historya.

Gdy miedzy Neronem y Trazeuszem były wielkie nieprzyiaźni, pochlebca Nerona gdy wiele świadczył przećiw Trazeuszowi, Nero zawołał: O gdyby mię tak kochał Trazeusz, iak iesteś sędźia sprawiedliwy. (*Eras: apoph:*)

Ni

Ni komu łatwieyſzey niedaiemy wiary, iako tym, ktòrzy źle mòwią o naſzych adwerſarzach, nieprzyiaćiołach. Chroń ſię świadczyć nieſprawiedliwie, pamiętay że Bòg ieſt Sędźia ktòry wie o wſzyſtkim.

2. *Uwaga*. Ozdoba natury ludzkiey Marya Panna: *DEO digna Filia, humanæ naturæ venuſtas. Certabant inter ſe ſæcula, quodnam ortu ſuo gloriaretur.* (*S. Joan: Damaſc: orat:* 1.) Godna oblicza Boſkiego Còrka MARYA, certowały wieki o Jey święte narodzenie. Bądź obligowany Bogu y MARYI żeś śię narodźił po narodzeniu MARYI, ktòra przez Syna twoiego JEZUSA zniosła przekleńſtwo narodu ludzkiego.

Hiſtorya.

We Francyi niedaleko Aurelij cudowny ieſt obraz Matki Boſkiey, przed tym obrazem wiśi ná łańcuchu cyrkuł albo koło wielkie, ktòre ledwie ſto ludźi ruſzyć może; gdy kto lubo daleko będąc wniebeſpieczeńſtwie ślub czyni do tego obrazu, koło z wielkim ſzeleſtem ſamo ſię obraca. (*Hiſtoria rerum Gall:*) Slubowałeś Bogu y MARYI służyć wiernie wpiſuiąc ſię w bractwa iakie, niezapominay powinnośći y obligacyi.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka Winwalocego Opata Kròlewſkiego rodu, ten ſto razy ná każdy y ſto razy w każdą noc modlitwę odprawował. Ná śmierć ſię gotuiąc; wźiowſzy wiatyk przy ołtarzu, oddał Panu Bogu ducha.

Ten

Ten Swięty ſto razy gotował ſię ná śmierć co dźień, ty podobno ledwie raz w roku czyniſz reflexią, żeś śmiertelny; że nie maſz tu wiecznego mieſzkania.

DZIEN CZWARTY.

1. *Uwaga.* Kto chwały próżney ſzuka, Bogu krzywdę czyni; gdyż Bóg powinien być we wſzyſtkich ſprawach chwalony; tracą tacy ludźie wiarę, y łáſkę Boſką, wymawiał to Syn Boſki żydom: *Quomodo vos poteſtis credere, qui gloriam ab invicem accipitis. Joan: c. 5.* Jeżeli co chwalebnego czyniſz, nie ſobie to przypiſuy, ále Wſzechmocnośći Boſkiey.

Hiſtorya.

Demoſthenes gdy był Poſłem u Filipa Macędona, tę odnioſł pochwałę: nazwał go pieknéy urody, gładkiey mowy, y wſtrzemieźliwego w pićiu; z ktorey pochwały nie b ł kontent Demoſtenes, mówiąc: Tak chwala baby, oſzuſtow, y pijakow. (*Plut: libr:* 4. *Apoph:*) Zginoł kto według świata żyćie ſwoie diſponuie, niepodobno wſzyſtkim ſię podobać, ieden chwali, drugi gani, iedẽ tak, drugi inaczey tłumaczy. Staray ſię być od Boga chwalonym.

2. *Uwaga.* Piekność twarzy Maryi będźie weſelem naſzym, po Bogu, ozdobą ſwoią będźie ćieſzyła. Mówi Swięty Bernard *ſerm: 2. Gratioſus tuus vultus, Beata Virgo, nobis appareat in extremis, formoſitas ſpeciei tuæ lætificet ſpiritum noſtrũ egredientem.* Wdźięczna twarz twoia Błogoſławiona Panno, niech ſię

H nam

nam pokaże w godźinę śmierći, niech piekność twarzy twoiey uweſela duſzę naſzę z ćiała wychodzącą.

Hiſtorya.

Gdy uprośiła u Syna ſwego Marya Panna, Swięt: Rupertowi dar wyſokiey mądrośći, napomniała go ażeby ſię chronił niedbalſtwa, y żeby łaſką Boſką niegardźił. (*In vita ejus.*) Maſz od Boga dany rozum, niezażyway go ná figle, ná ſzalbierſtwa, ná zgubę bliźniego, ále zażyway ná chwałę Boſką, daną łaſką zarabiay ná większe łaſki Boſkie.

3. *Uwaga.* Dźiś uroczyſtość S. Kazimierza Królewica, który ćiało ſwoie dręczył dyſcyplinami, łancuſzkami, włośiennicą; ſypiał ná gołey źiemi, zámiaſt poduſzki cegła, o pòłnocy do Kośćioła chodźił ná modlitwę, do Mſzy ſługiwał z wielką pokorą, w chorobie raczey obrał śmierć niżeli utratę czyſtośći. Miał ten Swięty delikatne Królewſkie ćiało, iednak trapił mortyfikacyami; á ty ćielſko twoie iak bożka pielęguieſz ná ogień piekielny.

DZIEN PIĄTY.

1. *Uwaga.* Ma Pan Bòg o nas ſtaranie, naſze zamyſły y imprezy częſtokroć faluią, Bòg prowizor nieomylny; pokazał ten dokument opatrznośći ſwoiey JEZUS, gdy widząc wielkie mnoſtwo ludu, rzekł do Filipa: *Unde ememus panes, ut manducent hi. Joan: c. 6.* Zkąd kupiemy chleba, áby pożywali ći Ludźie. Odday ſię do opatrznośći Boſkiey, á nigdy

gdy niedoznasz ubostwa y niedostatku.

Historya.

Gdy Kosmus Florentski posłał Krolowi Arragońskiemu księgi Liwiusza, Medycy niepozwolili dotknąc się, ażeby nieotruł się Krol z ksiąg przysłanych od nieprzyiaciela, Krol na to bynaymniey nieuważaiąc czytał księgi, mowiąc: *An ignoratis Regum animas esse sub cura Deorum*; albo niewiecie tego, że dusze Krolow, w rękach prowidencyi Boskiey. (*Æneas Silvius.*) Odday się do opatrzności Boskiey, we wszelkich indigencyach twoich, a żadna złość tobie niezaszkodzi.

2. *Uwaga.* Niepospolity to cud, że Marya Panna ze świata wyżey wygórowała nad Anielskie chory. Przyznaie S. Piotr Chryzolog: *Hoc mirificum fuit quod de deserto hoc est, humano genere, à gratia derelicto, & deserto Virgo ascendere possit.* Niesztuka to żyć po Anielsku w niebie, ale w ludzkim ciele Aniołow celować świątobliwością, to cud nad cudami.

Historya.

Błogosławiony Izaiasz zakonu Augustyna S. cudownie miał wlana mądrość od Maryi, tenże Błogosławiony wzywaniem Imienia MARYI, umarłego wskrzesił. (*Historyk życia iego.*) Chcesz mieć prawdziwą mądrość, proś Boga y MARYI ona ci udzieli łaskawie, ktora mądrość może być z chwałą Boską, y z pożytkiem duszy twoiey.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Wirgiliuſza Arcy-biſkupa, ktory zdradę ſzatańſką poznał, gdy do niego przyprowadźili byli okręty naładowane doſtatkami. Bądź oſtrożnym wzdradach ſzatańſkich.

DZIEN SZOSTY.

1. *Uwaga.* Szacuie drogo Pan Bog czas powierzony zbawieniu naſzemu, zbierać każe naymnieyſze fragmenciki czaſu zbawiennego: *Colligite quæ ſuperaverunt fragmenta. Joan: c.* 6. Niewaź lekce małych defektow, z ktorych wyroſną większe exceſsy.

Hiſtorya.

W Paryżu ſtudent umieraiąc płakał, ktorego Syllo profeſsor diſponował, po śmierci pokazał potępienie ſwoie, oznaymuiąc: że płakał nie zá grzechy, ále że młody umierał. (*S. Bernardinus fol:* 294.) Uważ ſtraſzne ſady Boſkie, iako ćiężko karze grzeſznikow, y zá małe grzechy, co do naſzego zdania.

2. *Uwaga.* Posłuchaymy dźiś o dźiwney godnośći MARYI, zdania S. Bernardyna Seneńſkiego, ktory *tract:* 3. świadczy: *O Fæmina mirabiliter ſingularis, & ſingulariter mirabilis, per quam elementa renovantur, inferna reſerantur, dæmones conculcantur, homines ſalvantur, Angeli integrantur.* O cudo niewiaſt MARYA Panno! przez ćię świat ſię odrodźił, z piekielnych ćiemnośći, to ieſt z otchłani, niebo ſię napełniło, ludźie ſą zbawieni, Aniołowie ſą uweſeleni, Chory Niebieſkie naprawione.

Hiſto-

Hiſtorya.

Swiadczy Piſarz żyćia Swiętey Birgitty, że ta Swięta barźiey kochała Marya Pannę, niżeli męża, niżeli dźieći, y przyiaćioł do śiebie należących. Miarkuy affekt zbyteczny ku krewnym y przyiaćiołom, z miłośći Boga y MARYI.

3. *Uwaga.* Pamiątka dźiś Swiętey Kolety, ktòrey Bòg ukazał grzechy ludzkie, y męki piekielne; chorą Aniołowie odwiedźili, gdy niechćiała ná inſtynkt Boſki zezwolić, nie mogła przyiąć kommunij. Bądź powolny inſtynktom Ducha Swiętego, niesłuchay inſtynktow świata, ćiała y czarta.

DZIEN SIODMY.

1. *Uwaga.* Zyiąc ná źiemi Chryſtus Pan, áby wybił z głowy nam pychę, słowem y uczynkiem wiodł nas do pokory, ućiekaiąc od eſtymy świata: *JESUS ergo cum cognoviſſet, quia venturi eſsent, ut raperent eum, & facerent eum Regem, fugit iterum in montem ipſe ſolus. Joan: c. 6.* JEZUS gdy poznał że maią przyiść y uczynić Krolem, ućiekł ſam ieden ná gorę. Zawſtydź śię, ktory ná tym świećie chceſz gorować, ſzukaſz doczeſnych godnośći, honorow, gdy JEZUS od nich ućieka.

Hiſtorya.

Młody Zakonnik powiedźiał Opatowi, że niechćiał dać iałmużny ubogiemu, żeby ztąd nie była prozna chwała? odpowiedźiał Opat: Ktory zaśiewa ten zbiera, lubo czaſem zginie nie-

niektòre źiarno; kto zaś nie zaśiewa, nic ſię nieſpodźiewa; tak nam trzeba dobrze czynić nieprzeſtawać, lubo czaſem może próżna chwała inſeſtować. *Lib: de Orat: n.* 107. *ſpec: exem:*

2. *Uwaga.* Wſzyſtkie przymioty MARYI Panny ſą dźiwne, zdanie S. Bernarda c. 17. *Omnia tua ſunt admirabilia o Deipara! omnia ſupra naturam, omnia ingentia, & aliquorum vires excedentia.* Wſzyſtkie przymioty twoie ſą dźiwne o Boga-rodźico, wſzyſtkie nad naturę y śiły.

Hiſtorya.

Gdy pobożny Kultor Maryi Panny umarł, trzy kwiaty wyrosły z uſt iego, ná których Imiona JEZUSA y MARYI były wyrażone cudownie. (*Ex Anno Cæl: fol:* 181.) Staray ſię żeby ſerce twoie było kwitnace liliami cnot świętych, y żebyś ſam zakwitł w niebieſkich wiridarzach.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Tomaſza dźiwney mądrośći Teologa, który niewiaſtę prowadzącą do złego odegnał od śiebie, y potym ćielesnych pokus niećierpiał. Niebratay ſię z niewiaſtami, ieżeli niechceſz zgłupieć z mądrym Salomonem: *A mulieribus longe ſis centum milliaribus.* Miey czyſte ſumnienie, będźieſz miał potrzebna mądrość.

DZIEN OSMY.

1. *Uwaga.* Swiat ten ieſt nieſpokoyne morze, ná którym uſtawiczne nawałnośći panuią; które fale JEZUS łaſkawą prezencyą ſwoią mity-

mityguie; ſalwował JEZUS Apoſtołow od nawałnośći morza tego; á gdy raz oddalił łaſkawą prezencyą, zaraz poczeli tonąć: *Mare autem magno vento flante exurgebat. Joan:6.* Nie gnieway grzechami JEZUSA, żeby ćię nie zoſtawił w oſtatniey toni świátowego morza, y oraz wiecznego zatracenia.

Hiſtorya.

Opat Moyzeſz, widząc że wſtępował Duch S. ná głowę Zacharyaſza, pytał go o doſkonałość, Zacharyaſz upadł do nog Opatowi, rzućiwſzy pod nogi iego kaptur, mowiąc: Kto chce być dobrym Zakonnikiem, powinien być podeptany, iak ten kaptur. (*Ex lib: de ob: n. 7.*) Jak na morzu fale, tak ná nas uſtawicznie biją nawałnośći, tentacye, ktore powinniśmy dla miłośći JEZUSA wytrzymać.

2. *Uwaga.* Dźiwuie ſię dźiwney świątobliwośći MARYI, S. Jan Damaſcen: *O miraculũ omnium miraculorum maxime novum, mulier Seraphinis, ſublimior effecta eſt.* O cud nowy nad cudami, MARYA przeſzła wſzyſtkich Serafinow godnośćią.

Hiſtorya.

Gdy Błogosławiony Hermanus był oſtygł nieco w nabożeńſtwie ku Maryi, Marya pokazała ſię mu z ſmutną twarzą, wpoſtaci ſtarey niewiaſty; czemu gdy ſię dźiwował Hermanus, rzekła MARYA Panna: Znak to, żeś ty ſynu poſtarzał w nabożeńſtwie ku mnie, oſtygł w affektach. (*Surius*) Strzeż ſię obmierzłey Bo-

gu y Maryi oźiębłośći, służ gorącym affektem.

3. *Uwaga.* Pamiątka dźiś S. Philemona, ktôry z Jowialisty wesołego, stał się męczennikiem; cudownie z Nieba ochrzczony, po mieśćie włoczony, odniosł koronę męczeńską. Porzuć y ty igrzyska, śmieszki, żarćiki, myśl o przyszłey wiecznośći.

DZIEN DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Kogo JEZUS odwiedza łaskawą prezencyą, zaraz ustaią wszystkie nawałnośći y turbacye; doznali tey protekcyi, y świętey wizyty Apostołowie tonąc ná morzu, gdy JEZUS łaskawie ich poćieszył y uspokoił: *Nolite timere ego sum;* nieboyćie się iam iest. *Joan: c.* 6. Trapią y ćię częste apprehensye, czasem hypokondryczne trwogi, wzyway ná pomoc JEZUSA, wnet wszystkie ustaną boiaźni.

Historya.

W domu Platona, gdy Agathon śmiało powiedźiał perorę, przy wielu Audytorach, odpowiedźiał Agathon: *Se citius velle loqui coram multis millibus hominum, quam apud unum Socratem.* (*Erasm: lib:* 8.) Wolę prawi mówić przed tyśiącami ludźi, niżeli przed iednym Sokratesem. Pod czas mowy, nie tak się boy tyśiąca ludźi, iako iednego barźiey Boga, żebyś go dyszkursem twoim nieobraźił.

2. *Uwaga.* Swięty Bernardyn tytułuie MARYĄ Pannę, naczyniem Bostwa: *Virgo MARIA fuit vas Divinitatis. Tom:* 3. *serm:* 36. Uważ iakim ty iesteś naczyniem? podobno

wszel-

wſzelkiego plugaſtwa, wſzelkich brzydkośći grzechowych.

Hiſtorya.

Twierdźi Gonon w Roku 1464. że gdy Xiężna Sabaudyi Małgorzata zoſtawſzy mniſzką, modliła ſię do Maryi zá wnuczkę chorą; uſłyſzáła głos: *Niefraſuy ſię będźie zdrowa.* Gdy ſama ćierpiąc podagrę, prośiła o zdrowie, uſłyſzała od Maryi odpowiedź: *Côrko taka ieſt wola Boſka, abyś do śmierći ćierpiała te boleśći.* W bol śćiach twoich ſtoſuy ſię do woli Boſkiey.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Franciſzki wdowy, ktòra gdy dla poſłuſzeńſtwa, niezakończywſzy zoſtawiła godźinki, powróćiwſzy znalazła złotemi literami napiſano w godźinkach: *Relinque Deum propter Deum.* Opuść święte zabawy y zamyſły, dla świętego poſłuſzeńſtwa.

DZIEN DZIESIĄTY.

1. *Uwaga.* Swiat Chrześćiańſki duchownie żyie Chlebem Anielſkim, Nayśw: Sakramentem; nie tylko docześnie, ále y wiecznie będźie ſuſtentował ten Chleb miſtyczny: *Panis enim DEI eſt, qui de cælo deſcendit, qui dat vitam mundo. Joan: cap: 6.* Uważ iak tobie ſmakuie ten pokarm niebieſki Nayśw: Sakrament? ieżeliś przez grzech zepſował appetyt do tego ſtołu, napraw przez pokutę.

Hiſtorya.

Był ieden człowiek, ktòry ćierpiał watpliwośći o Nayśw: Sakramenćie, temu pod czas

Mſzy

Mſzy ukazał ſię Jezus w poſtaci dźiecka dźiwney pi kności w rękach Kapłańſkich. Przez które widzenie był uwolniony od tey pokuſy. (*In vita Hen: Th: à Kemp: c. 7.*) Miey rewerencyą przytomnego Jezuſa pod oſobami Sakramentalnemi, pośil duſzę twoię, ieżeli nie Sakramentalnie,to przynaymniey duchownie.

2. *Uwaga.* MARYA Panna, że ieſt Matką Boſką według natury ludzkiey, ma nieiakąś godność nieſkończoną; przyznaie S. Tomaſz z Akwinu *Quæſt: 25. Beāta Virgo ex hoc, quod eſt Mater DEI, habet quandam dignitatem infinitam, ex bono infinito, quod eſt DEUS.* Więc odday iey pierwſzy po Bogu honor.

Hiſtorya.

Swięty Tomaſz będąc niemowlęćiem połknoł kartę, ná ktorey napiſane było Anielſkie pozdrowienie; ktory przez przyczynę MARYI Panny, Anielſkim zoſtał Doktorem. (*Ex An: Cæl:* 186.) Pośilay duſzę twoię temi nayſłodſzemi Imionami: JEZUS, MARYA.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Atlaſy Opata, ktory nauką, przykładem, y cudami wiodł drugich do doſkonałośći. Gdy niechćiał pewny ſłuchać nauki iego, nagle utraćił mowę, z febry umarł. Nie naśmieway ſię z nauczyćielow, ktorzy ćię do dobrego prowadzą, ieżeli ſię boiſz podobney kary.

DZIEN JEDENASTY.

1. *Uwaga.* Nie dźiś początek mruczeć pod czas nauki; Mowi JEZUS kazanie o Sakramēćie

ćie Ciała y Krwi nayświętſzey, á Zydźi ſzemrzą: *Murmurabant ergo Judæi de illo, quia dixiſset: Ego ſum Panis vivus. Joan: cap: 6.* Wyſtrzegay ſię y ty tego żydowſkiego paćierza ſzemrania; oſobliwie w Kośćiele pod czas Mſzy, pod czas kazania, w domu pod czas ſtołu, y po ſtole, nie mrucz ná porcye, y dyſpozycyą Goſpodarzow.

Hiſtorya.

Piſze Hugarius *ſermon: 10.* że ieden koſtera w Hiſzpanij przegrawſzy znaczną sūmę pieniędzy, y wſzyſtko co miał; poczoł przećiw Bogu bluźnić, że niemaſz Boga; gdy tak ná rynku ſzalał, mucha iedna iadowita podlećiawſzy pod ſzyſzak tak ſrodze poczeła kąſać, aż padſzy ná źiemię wyznał prawdźiwego Boga, żałuiąc zá bluźnierſtwo. Dobrze, że go Bòg muchą ſkarał; álbowiem ſzemracze iak iadowite muchy, kąſaią Bòga dyſpozycyą, y goſpodarzow.

2. *Uwaga.* Tronem Salomona nazywa MARYĄ Pannę Bonawentura S. *in ſpec: virg: c.2. Thronus vere Salomonis eſt Maria, grandis in gratia & in gloria.* Tronem ieſt prawdźiwie Salomona MARYA, znaczna w łaſce, y w chwale. Upadnī dźiś z ſkruſzonym ſercem przed tym Tronē, proſząc o łaſkawą protekcyę.

Hiſtorya.

Swięta Galla Rzymianka młoda wdowa, gdy miała wiele konkurrentow, Marya Panna iey z nieba przyſłała portret ſwoy przez Aniołow,

przez

przez co obrała sobie zá oblubienca JEZUSA. (*Barry.*) Bądź dalekim od światowych konkurrentow, ieżeli chcesz Bogu y MARYI śię podobać.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętego Piotra z Hiszpanij, ten porzuciwszy oblubienicę świátową, mieszkał ná pustyni, iedząc tylko korzonki, krępuiąc ćiało swoie żelaznemi łancużkami, śpiąc ná źiemi, álbo ná ledźie. Nieczysty grzesznik, nie mogł przystąpić do ćiała iego. Krępuy ćiało twoie mortyfikacyami, abyś śię złączył z Oblubiencem twoim JEZUSEM przez miłość.

DZIEN DWUDZIESTY.

1. *Uwaga.* Ta iest natura ludzka drugiemi postponować, lekce sobie ważyć, doznał tego sam Bòg będąc w ćiele ludzkim; gdy słyszał taką postpozycyą: *Nonne hic est JESUS Filius Joseph, cujus nos novimus Patrem & Matrem. Joan: cap: 6.* Wszakże ten iest JEZUS Syn Jozefa, ktòrego Oyca y Matkę znamy. Uważ dźiwne sądy Boskie, iako potencye świata uniża, wzgardzonych od świata wywyższa.

Historya.

Anacharsis Filozof, gdy mu ktòś przymowił, że si narodźił w Tatarskiey źiemi, odpowiedźiał: *Mihi inquit probro est patria, tu patriæ, Laert: lib: 1. c. 6.* Mnie niesława iest oyczyzna, á ty iesteś niesława oyczyzny. Staray się żebyś złą opinią nie był drugim przyczyną do grzechow; ieżeli zaś zdopuszczenia Boskiego

pono-

ponośiſz iaką infamią, z tego ſię raduy, że maſz co ćierpieć przykładem JEZUSA y Swiętych Bożych.

2. *Uwaga.* Całego świata ſławą y ozdobą nazywa MARYĄ Pannę; S. Cyrillus Alexan: *Homil: 6. Univerſi terrarum orbis expreſsum decus, ac ornamentum.* Niech y twoia konwerſacya będźie ozdobą familij y ſtanu.

Hiſtorya.

Błogoſławiona Joanna Karmalitanka w każdą wigilią Nayświętſzey Panny 1000. razy mawiała: Zdrowaś MARYA, á ná każdy Feſt śiedm razy Godźinki o Nayświętſzey Pannie. (*Scriptor vitæ ejus.*) Jeżeli tak długo nie możeſz ſię modlić, modl ſię krotko, á węzłowato, z dobrą intencyą y attencyą.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Grzegorza wielkiego, ktory w poſtaci Pielgrzyma Chryſtuſa ſamego przyiął; gdy piſał księgi widźiany był Duch Swięty nad nim. Po śmierći pokazawſzy ſię iednemu Zakonnikowi, kazał napomnieć ſtarſzego o pewny exceſs; bo po trzech dniach miał umrzeć. Bądź ludzki ku Pielgrzymom, przyimuy ich w oſobie Chryſtuſa; niepochlebuy ſtarſzym, y potentatom, co widźiſz nieprzyſtoynego, mow prawdę, żebyś w piekle nie wołał: biada mi żem milczał.

DZIEN TRZYNASTY.

1. *Uwaga.* Zaden nie może przyść do poznania Boga, do miłośći iego, bez oſobliwſzey łaſki Boſkiey uprzedzaiącey. Przyznał to Pan JEZUS:

JEZUS: *Nemo poteſt venire ad me, niſi Pater qui miſit me traxerit eum. Joan: c. 6.* O iak wiele razy byłeś ćiągniony do doſkonałośći przez wnętrzne inſtynkta, á nigdy nie dałeś konſenſu wolnego Duchowi Swiętemu. Zawſtydź ſię niewdźięczności twoiey.

Hiſtorya.

Jeden ná morzu tonąc uczynił ślub być zakonnikiem; gdy wyſzedł z niebeśpieczeńſtwa, uwiedźiony miłośćią świata wroćił ſię do pierwſzey konwerſacyi światowey; gdy rok wyſzedł, tegoż dnia, ktòrego był ślub uczynił, kamień ſpadł z dachu, y zabił ná mieyſcu. (*Exemp: ſpec: pag:* 676.) Odday coś obiecał Bogu, nieżartuy z Boga, dotrzymay danego słowa.

2. *Uwaga.* Ziemią świętą tytułuie MARYĄ Pannę Swięty Hieronim: *Terra noſtra dabit fructũ ſuum, Maria Chriſtum.* Ziemia naſza wyda owoc ſwoy, to ieſt: Marya Chryſtuſa. Duſza twoia ieſt miſtyczną źiemią, Krwią Jezuſową ſkropioną; uważ, ieżeli wydaieſz, ieżeli rodźiſz owoce święte dobrych uczynkow.

Hiſtorya.

Marya Panna pokazawſzy ſię Swiętey Eufrazyi Koroną ią chwały ukoronowała, y po dni dźieśięć oznaymiła, że miała zacząć żyćie nieśmiertelne w niebie. (*Ex An. Cæl.*) Tak ſłuż Bogu y MARYI, żebyś zaſłużył koronę wieczney chwały.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Sabina Xiążęćia,

ćia, ktòry tak był zbity zá Chystuſa, że ćiało ſzmatami padało, y wnętrznośći wyſzły, pod czas ktòrey męki ſłyſzał: *Większe ſą męki w piekle.* Dręcz teraz ćiało twoie, postami, dyſcyplinami, pracami, pamiętay że wſzystkie te boleśći, ktòre ćierpiemy ná tym świećie, komparuiąc do mąk piekielnych, ſą ćieniem; *Finiti enim ad infinitum nulla eſt proportio.* Skończoney rzeczy, komparuiąc do nieſkończoney, nie maſz żadney proporcyi.

DZIEN CZTERNASTY.

1. *Uwaga.* Niedowiarkowie, Lutrowie, Kalwini w głowę zachodzą, chcąc poiąć, niepoiętą taiemicę, z Zydami ſię odzywaiąc: *Quomodo poteſt hic nobis carnem ſuam dare ad manducandum? Joan: c.6.* Jak może dać nam ćiało ſwoie ná pokarm? Duſze zaś wierne pobożnych ludźi, iak pſzczołki miodem karmią ſię ſłodkośćią przedźiwnego Sakramentu.

Hiſtorya.

Swięta Katarzyna Seneńſka od dnia popielcowego, do wniebowſtąpienia niemal ſamym Nayświętſzym Sakramentem żyła, codźiennie kommunikuiąc. (*Ex vita ejus.*) Gdy maſz ná zaiutrz kommunikować, miey wſtrzemięźliwość w iedzeniu, pićiu, z wieczora zá wczaſu ſię uſpokoy, ábyś z większą dyſpozycyą, z większym nabożeństwem przystąpił do tego Anielſkiego stołu.

2. *Uwaga.* Hugo *à S. Victore* MARYĄ nazywa winną macicą, ktòra nam urodźiła Chrystuſa

ſtuſa, ktòry nas poj winem łaſki y chwały: *Beata DEI genitrix, quaſi vitis fructificavit, quia Criſtum vinum Beatorū, qui nos vino gratiæ, & gloriæ, inebriare non deſinit generavit.* Proś interceſsyi Maryi, áby tym winem miłtycznym łaſką Chryſtuſową duſzę twoię napoiła.

Hiſtorya.

Gdy ieden grzeſznik ſupplikował o miłośierdźie Maryi? rzekła Marya: Wy grzeſznicy, grzeſznice, nazywaćie mię Matką miłośierdźia, á czynićie mię Matką mizeryi, kiedy Syna mego źle traktuiećie, drugi raz grzechami waſzemi krzyżuiećie, czy dla tego on ćierpiał, żebyśćie wy wolnicy y ſwawolniey grzeſzyli? (*Surius.*) Nie bądź ty takim tyranem, nie krzyżuy więcey JEZUSA grzechami.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Piotra *in Claravalle*, ktòrego w nowiciaćie Anioł Swięty do nabożeńſtwa zapalił. Ten gdy iedno oko utracił, dźiękował Bogu, że iednego nieprzyiaćiela poſtradał. Dźiękuy y ty Bogu, ieżeli ćię odwiedza iakiemi krzyżykami, czy to ná ſławie, czy ná ćiele, czy ná fortunie, wiedz otym, że co Bòg czyni, co dopuſzcza, wſzyſtko to ná pożytek naſz wychodźi.

DZIEN PIĘTNASTY.

2. *Uwaga.* Cięſzko teraz ſłuchać o doſkonałośći, o naśladowaniu Chryſtuſa, o pogardźie świata y włáſney woli, ále ćiężey będźie ſłyſzeć dekret wiecznego zátracenia: *Idźćie przeklęci na ogień wieczny.* Zgorſzyli śię żydźi

dźi z nauki JEZUSA, y niemogli poiąć: *Durus est hic sermo, quis eum audire potest? Joan: 6.* Ciężko tobie słuchać pijanico? porzuć obżarstwo, ćiężko tobie słuchać grzesszniku? porzuć lenistwo, lubieżność, &c. Ach! ćiężey będźie rostać się ná wieki z Bogiem.

Historya.

Demokritus widząc iednego młodźiana pracowitego rzekł: *Senectuti condis obsonium*, ná starość gotuiesz sobie pokarm. (*Max: ser:* 32.) Poki zdrowie y śiły służą gotuy sobie pokarm, ná przyszłą wieczność; niech świata tego mizerye, prace, będą iedyną rekreacyą, przez uwagę przyszłey nagrody.

2. *Uwaga.* Drzewem żywota nazywa MARYĄ Pannę Swięty Bernard: *O verè lignum vitæ, quod solum fuit dignum portare fructum salutis.* O prawdźiwie Drzewo żywota Marya Panna, ktòra stała się godną owoc zbawienia nośić. Bież co żywo do tego mistycznego drzewa, do intercessyi Maryi, ábyś żył wiecznie.

Historya.

Gdy Swięta Koleta do Matki miłośierdźia zá grzesznikami się modliła, ukazała się Marya Panna z włòcznią, ná ktòrey kawałki ćiała dźiećiny świeżo zabitey widźieć było, y rzekła: Jak mam zá grzesznikami się przyczyniać do Boga, kiedy oni Syna mego ćiało, ile z nich iest tyranizuią, szarpią, rozrywaią. (*Surius*) Nie bądź okrutnym szarpaczem ćiała Chrystusowego, obrażaiąc Boga śmiertelnemi grzechami.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Longina, ktory Chrystusowi bok przebił, potym męczeńską odniosł koronę zá Chrystusa. Przebiłeś y ty nie raz bok Jezusowi, owemi uszczypliwemi słowy, plugawemi dyskursami, iak sztyletem; Więc wyznay złość twoię, obierz raczey umrzeć, niżeli do grzechow się wrocić.

DZIEN SZESNASTY.

1. *Uwaga*. Człowiek w śmiertelnym będący grzechu, rowny iest samym diabłom; iak Pan JEZUS powiedźiał o Judaszu: *Ex vobis unus diabolus est. Joan: c. 6.* z was ieden diabeł iest. Mowił o Judaszu ktory go miał przedać; Uważ złośći grzechu śmiertelnego, z Apostoła w szatana się odmienił, grzesząc śmiertelnie. Czy nie nośisz y ty ten charakter szatański, weyrzy w skrytośći serca.

Historya.

Powroćił gospodarz grzech cudzołostwa popełniwszy do domu, ktorego żona własna nie poznała, y wszyscy przytomni mieli zá szatana; tak twarz była szpetna: poznał, że to kara Boska była, bieży do Kośćioła, alić woły, krowy, bestye ućiekaią przed nim, nawet Kapłan obaczywszy go w kośćiele się zawarł. Gdy się wyspowiadał, przywroćił mu Pan Bog pierwszą postać. (*Ex spec: exempl:*) O gdyby Pan Bog ukazał ćiężkość, y brzydkość grzechu, nigdybyś tak łatwo niegrzeszył.

2. *Uwaga*. Dźiwney wysokośći drzewem tytułuie Maryą Pannę Swięty Bonawentura

in

in Spec: Virg: c. 6. O quam latè, o quam altè, quam longè arbor illa magna, Beata Virgo Maria, ramos suos extendit! O iak obszernie, iak szeroko, iak wysoko wypuściła gałązki swoie Nayświętsza MARYA Panna! w upałach mizeryi świata tego, uciekay z pewną nadzieią do intercessyi MARYI pod cień drzewa tego.

Historya.

Pod Jarosławiem znaleziono ná gruszce statuę Nayświętszey Panny, zbolałego Pana JEZUSA ná łonie trzymaiącey, gdy ta statua była lokowana w Kościele Farnym w Jarosławiu, pierwszey nocy przeniosła się znowu ná to mieysce, gdzie teraz Kościoł y Klasztor iest *S. J.* (*świadczy Autor księgi: Honor Maryi.*)

3. *Uwaga.* Dziś S. Abrahama Pustelnika, z ktòrego twarzy wesoły promień wychodził; śiostrę swoię przywiodł do pokuty. Chroń się melancholij, ktòra iest piekłem duszy, staray się o wesołość ducha, zawsze być w Bogu wesołym, cieszàc się świętą nadzieią. Będąc gościem u cudzych, lubo u śiebie, day dobry przykład modestyi, pokory, wstrzemięźliwości, ábyś krewnych y powierzonych tobie zagarnoł do Boga.

DZIEN SIEDMNASTY.

1. *Uwaga.* Swiatowi ludzie bywać ná publikach, prezentować się przed godnemi osobami, maią honor sobie; Pan JEZUS chcąc pokazać drogę doskonałośći, rzadko bywał ná publikach, chyba gdy pożytek dusz ludzkich

wyćiągał tego, do tey manifestacyi świątowey przymuszali JEZUSA: *Si hæc facis manifesta te ipsum mundo. Joan: 7.* Znak to iest pokornego serca, ieżeli kto nie rad ludźiom się prezentuie, w sekrecie Bogomyślnośćią się ćieszy.

Historya.

Konstantinus wielkiey świątobliwośći mąż, osobliwie wielkiey pokory; gdy do lamp oleiu niestało, wodą nalał, woda się paliła; Słysząc o świątobliwośći iego, y o cudach, przyszedł prostak iakiś, ktòry widząc iego pokorę, y niską urodę, poczoł się naśmiewać; słysząc to Konstantyn, poczoł obłapiać y całować, że go postponował ow prostak. (*Greg: Dialog: c. 5.*) Zawstydź się hardośći twoiey, ktòry ladą zá słowko się urażasz, po długich ukłonach, niedaiesz się przeprośić.

2. *Uwaga.* Obszernośćią łask Marya Panna wszystkie kraie świata napełniła; Mòwi S. Bernard: *Latitudo tua replet orbem terrarum, ut tua misericordiâ quoq; plena sit omnis terra.* Patrz żeby pròżne nie były łaski, ktòre ná ćię wylewa Bòg y Marya; staray się dołożyć kooperacyi włásney do łaski.

Historya.

Był ieden Sodalis niedbały, ktòry powinnośći sodalisow opuszczał, tego gdy drudzy strofowali, odpowiadał: Wszak nie pod grzechem iestem obligowany odprawować powinnośći; gdy to wyrzekszy, wyszedł tegoż dnia, na wodźie poczoł tonąć, woła o ratunek: poka-

kaza-

kazawſzy ſię Marya Panna, powiedźiała: ty nie byłeś obligowany mnie pozdrawiać, ia nie ieſtem obligowana ćiebie ratować, to powiedźiała y zniknęła; nędzny Sodalis utonoł. (*Chriſtoph:*) Lubo bractwa niewyćiągaią pod grzechem, żebyśmy odprawowali, ále miłość Boga y MARYI nas do tego obliguie.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka ieſt S. Gertrudy Panny, ktòra trzema mieśiącami dowiedźiawſzy ſię o śmierci ſwoiey, uſtawicznie ſię gotowała do domu wieczności. Wieſz y ty, że maſz umrzeć, tylko niewieſz kiedy, czy zá lat trzy, czy zá trzy mieśiące, álbo y zá trzy dni, lub za godźinę.

DZIEN OSMNASTY.

1. *Uwaga*. Łatwiey znaleść wiarę u cudzych, niżeli u ſwoich; czaſem cudzy maia zá świątobliwego, á ſwoj mienią być hypokondrykiem, czyli hypokryta. Tak nie dowierzali ſwoj Chryſtuſowi: *Neq; enim Fratres credebant in eum. Joan: c. 7.* Niefraſuy ſię nazbyt że niemaſz kredytu u ludźi, gdy Bogu w ćiele ludzkim, nie wſzyſcy wierzyli.

Hiſtorya.

Kaliphus Krol Tatarſki, chćiał wſzyſtkich Chrześćian wygubić, ieżeliby nie uczynili tego cudu, to ieſt: żeby gòrę przenieśli ná drugie mieyſce, uzbroieni wiara gdy ſię modlili poſzcząc przez trzy dni, powiedźiał ieden pobożny Katolik, żeby ſię gòra przenioſła ná drugie mieyſce, y zaraz ſię przenioſła.

(*Collector ſpecul:*) Co czyniſz, czyń z żywą wiarą, wſzyſtko ſię ſtanie.

2. *Uwaga.* Wſzyſcy odbieraią od MARYI fawory y łaſki, mowi Swięty Bernard *ſerm:* 4. *Omnibus miſericordiæ ſuæ ſinum aperit ut de plenitudine ejus accipiant univerſi, captivus redemptionem, æger curationem, triſtis conſolationem, peccator gratiam, Angelus lætitiam.* Zaden od tronu nieodchodźi MARYI bez poćiechy: więźień znayduie uwolnienie, chory zdrowie, ſmutny poćiechę, grzeſznik łaſkę, Anioł weſele.

Hiſtorya.

Swięta Giertruda ná znak wieczney czyſtośći wyſtawiła miſterną kaplicę, ná cześć Matki Boſkiey. (*Ex An: Cæl:*) Jeżeli nieſtaie ná erekcya kaplicy, poświęć MARYI Pannie zá kośćioł, czyſte ſerce.

3. *Uwaga.* Dźiś S. Edwarda pamiątka, zabitego przez zdradę macochy, gdźie ćiało iego było w błoćie porzucone, światło z nieba oświećiło. Chroń ſię zdrady nieprzyiaćioł; uważ, iakie ma ſtaranie Pan Bog o Swiętych ſwoich, że ćiało ich cudami zdobi.

DZIEN DZIEWIĘTNASTY.

Uwaga. Czaſy Bòg rozdaie, iednak nierówne daie dobrodźieyſtwa każdego czaſu; Jako o ſobie mòwi Pan JEZUS: *Tempus meum nondum advenit. Joan: c.* 7. czas mòy ieſzcze nieprzyſzedł. Więc bądź ćierpliwy wprożbach twoich, przydźie czas, że otrzymaſz o co prośiſz.

Hiſto-

Hiſtorya.

Gdy przed Diogeneſem pewny młodźian ſię ſkarżył, że wiele ćierpi, odpowiedźiał Diogenes: Przeſtań wiele mowić y narzekać, á będźie wſzyſtkiego złego koniec. (*Laer: L ib:* 6.) Niemow, że wiele ćierpię, albo że nieſłuſznie ćierpię, Bog lepiey wie o twojey ułomnośći, y ſłabośći, jemu ſię odday do dyſpozycyj.

2. *Uwaga.* Nabożnie peroruje do MARYJ Anzelm Swięty: *Tibi ergo nos commendamus, Tu procura ne pereamus.* Tobie ſię rekõmendujemy o Panno, ſpraw to abyśmy niepogineli.

Hiſtorya.

Zapraſza przyjaćiel, przyjaćiela na bankiet, przyjaćiel exkuzuje ſię, że ma tego dnia długim ſię bawić nabożeńſtwem na cześć Matki Boſkiey. Rozgniewany, oto że jego prożbą gardźi chćiał go zabić, ale śiebie ſamego zabił: przychodzą w tym ludźie, ſuſpicya na niewinnego, wźięto niewinnego Sodaliſa do turmy, gdźie pokazawſzy ſię MARYA Panna, kazała żeby ſię pytali trupa, kto zabił. Gdy śię pytali trup odpowiedźiał, że Sodalis niewinien Ja ſiebie zabiłem. (*Aſphonſus Anarada*) Niech y twoje Medytacye będą przedłużone dla godnieyſzego przyjęćia Kommunij Swiętey.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. JOZEFA oblubieńca czyſtośći. Ktory Niepokalaną czyſtośćią

do śmierći

dośmierći dochował: przy śmierći miał JEZUSA y MARYĄ. Poślub dźiś Serce JEZUSOWI proś Swiętego Patrona aby w godźinę śmierći był Protektorem.

DZIEN DWUDZIESTY

1. *Uwaga.* Z kąd naywiękſze wychodzą plotki, ſzemranie cenſury? Jeżeli nieſpoſpolſtwa: Przyſzedł JEZUS *in oculto* potajemnie na ſeſt, jeſzcze Kapłani otym niewiedzą, milcząc już ſzemranie miedzy gminem. Ten tak, ten inaczey tłumaczy: *Murmur multum erat in turba de eo Joan: C. 7.* Nieſądź nikogo, lekkomyślnie: Pamiętay że czaſem słowko ptaſzkiem wyleći wołem ſię wraca.

Hiſtorya.

Krol Perſki Kambiſes Sędźiemu ktory letkomyślnie ſądźił, ſkurę zdarſzy przybił do Katedry ſądowey, á ſyna jego na tym mieyſcu poſadźił, przydawſzy wierſzyki: (*Gotſchalius*) *Sit Tibi Lucerna, pellis ſedesq; paterna. A manibus reſeces munus, ab aure preces.* Niebadź letkomyślnym w akcyach, narodźiłeś ſię nie z prawami, ale do praw zachowania.

2. *Uwaga.* MARYA Panna naprawiła narod ludzki przez grzech pierworodny zepſuty peroruje Swięty Bernard: *Hoc eſt quæ totius mundi reparationem obtinuit ſalutem omnium reparavit:* MARYA Panna naprawę świata znalazła, zbawienie wſzyſtkich naprawiła.

Swięty

Historya.

Swięty Tomasz Biskup Kantuarski co dźień mòwił 7. Zdrowaś MARYA na uwenerowanie śiedmiu radośći: *ex vita ejus.* Temu Swiętemu oznaymiła Panna M. że te ma w Niebie osobliwe radośći 1. że wszystkie kreatury przenośi chwałą. 2. że czystośćią celuje Anjołow 3. jasnośćią twarzy Anjołow y Swiętych uwesela y wszyscy obywatele Nieba ią weneruią. 5. że o co prośi wszystko daje JEZUS Syn MARYI. 6. Co raz przybywa nowey wesołośći y przybywać będźie 7. Honor MARYI wieczny w Niebie. Obchodź wesoło, Radośći MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka jest Swiętego Joachima Patriarchy y Oyca Matki Przenayświętszey; Który będąc bez potomstwa, od Boga potomstwo uprośił pokornie. Bądź ćierpliwym w sprawach, w postach, y innych mortyfikacyach, aż czas przyidzie, á zmiłuje śię Bog nad tobą.

DZIEN DWUDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Chcesz żeby ćię wszyscy mieli zacnotliwego, y nie winnego, błądźisz wtym, o to y o samey niewinnośći, Chrystusie, jeden tak, drugi opacznie rozumiał. Jedni mòwili że dobrze czyni, drudzy bluźnili mowiac, zwodźićiel to świata nie zbawićiel: *Quidam enim dicebant quia bonus est, alij autem dicebant non, sed seducit turbas. Joan: c. 7.* Uważ jak często ludźie błądzą w opinij

ſwoiey, ieżeliś kiedy wierzył niepewnym opiniom ludzkim żałuy, ſtaray ſię Bogu podobać.

Hiſtorya.

Pobożny ſtarzec nauczał: Jeżeli kto tobie mowi źle o żyćiu drugich, mow co do mnie należy, wſzakże ia nie ſędźia; o nim dźiś tak mowią, iutro o mnie mowić będą; iego złe ſprawy będę ſądźił. á o dobrych iego uczynkach niewiem, może więcey mieć niżeli ia; doſyć mam ia ſwoich grzechow. (*Palladius ad fin: 3. lib: num: 36.*) Niebadź śiepaczem cudzey ſławy, umiey innych akcye ná dobrą ſtronę tłumaczyć.

2. *Uwaga.* Miedzy Bogiem y ludźmi ſprawiła pokoy MARYA Panna. Przyznaie Bernard S. *ſerm: 4. Inveniſti gratiam, quam gratiam? DEI & hominũ pacem, mortis deſtructionẽ.* Znalazłaś łaſkę, iaką łaſkę? miedzy Bogiem y człowiekiem pokoy, á zniſzczenie wieczney śmierći ſprawiłaś.

Hiſtorya.

Tomaſz à Kempis, gdy dla nauki poczoł opuſzczać nabożeńſtwo do MARYI, miał pewney nocy takie widzenie: MARYA Panna przyſzła do ſzkoły w wielkiey iaſnośći, wſzyſtkich pobożnych ſtudentow mile obłapiała całuiąc, á Tomaſza mineła, ſurową twarzą ſtrofuiąc niedbalſtwo w nabożeńſtwie, od ktorego widzenia był pilnieyſzym w nabożeńſtwie Tomąſz. (*Exemp: ſpec:*) Dla prywatnych intereſsow, y dla zabaw nieopuſzczay

zwy-

zwyczaynego nabożeństwa, wszakże ten iest nayglownieyszy interes nasz podobać się Bogu y MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Benedykta, który miedzy ćierniem się tarzał zwyćiężaiąc ćieleśną pokusę, gdy mu była podana trucizna od swywolnych Zakonnikow, skoro przeżegnał, zaraz się puhar rospadł. Zażyway tey tarczy przećiw pokusom ćieleśnym mortyfikacyi, przećiw szatańskim zdradom znaku Krzyża świętego.

DZIEŃ DWUDZIESTY WTORY.

1. *Uwaga.* Dwoiaki iest sposob nabywania mądrośći, ieden przez pilność słuchania, y czytania; drugi przez modlitwę, przez łaskę Boską, iaką mądrość miał Salomon, y innych wiele; osobliwie naywyższą miał mądrość Chrystus JEZUS; dla czego żydźi widząc że się dysputuie subtelnie, dźiwuiąc się mòwili: *Et mirabantur Judæi, dicentes quomodo hic literas scit, cum non didicerit. Joan: cap: 7.* Zkąd ten może umieć pismo, gdy się nieuczył? Drogi to skarb nauka, ten wie lepiey, komu iest od Boga ten kleynot powierzony; iednak w nabywaniu nauki trzeba się stosować do woli Boskiey: Day mi Panie rozum y mądrość ieżeli być to może z chwałą twoią.

Historya.

Thales Filozof spytany, zkąd poznać mądrego człowieka? odpowiedźiał: z mowy, y to nie z wielomowstwa, ale z krotkiey á węzłowa-

złowatcy mowy, gdy ná pytanie odpowiada roſtropnie. (*Eraſm: libr: 6.*) Jeżeli chceſz być w kompućie rozumnych policzonym, chroń ſię ſłow lekkomyślnych, oſobliwie koncepcikow błazeńſkich, niegodnych uſzu dobrego człowieka.

2. *Uwaga.* Regnantką y Panią całego ſtworzenia tytułuie MARYĄ Pannę S. Germanus Patryarcha Konſtantynopolſki: *Verè rerum conditarum Domina effecta eſt, cum Creatoris Mater extitit.* Prawdźiwie Matką wſzyſtkiego ſtworzenia zoſtała, gdy Matką Boſką ſtała ſię być godną.

Hiſtorya.

Swięty Tomaſz Biſkup Kantuaryiſki gdy co ſobotę noſząc włośiennicę znośił, naprawuiącemu włośiennicę pokazała ſię Marya Panna, y dopomogła mu włośiennicy naprawić. (*Barry.*) Uważ iak ſą miłe, iak przyiemne mortyfikacye Maryi Pannie; więc nieſzukay delikatney koſzuli, przynamniey miey pewne dni y godźiny ná mortyfikacye naznaczone.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Katarzyny Szwedzkiey, Corki Swiętey Birgity, ktora niewiaſtę iednę od ſzatana uwolniła, ktory ią trapił wpoſtaći wieprza, dawſzy iey radę, aby ſię ſpowiadała, y była pokorna; ta Swięta nic niezaczynała bez rady MARYI Panny. Chceſz być wolnym od naiazdow ſzatańſkich, badź pokorny, ſpowiaday ſię ſzczerze, nic barźiey ſzatan ſię nie boi, iako pokorney y

ſzcze-

ſzczerey ſpowiedźi. Nie zaczynay żadney ſprawy nieporadźiwſzy ſię wprzody Boga y MARYI, y bez iey błogoſławieńſtwa.

DZIEN DWUDZIESTY TRZECI.

1. *Uwaga.* Trudno bo y niepodobna bez łaſki Boſkiey zachować prawo od Boga dane, iak niegdyś wymowił Pan JEZUS Zydom: *Nonne Moyſes dedit vobis legem, & nemo ex vobis facit legem. Joan: cap. 7.* Albo nie dał wam P. Bóg przez Moyżeſza prawo, á żaden z was niezachowuie. Dźiękuy Bogu, że dał tobie łaſkę ſkuteczną dotąd nazachowanie przy kazań ſwoich; proś o dalſzą łaſkę, ábyś w świątobliwym życiu dotrwał do końca.

Hiſtorya.

Krôl Arragonij Jakub, wźioł z ſobą S. Raymunda ná inſułę pewną; Poſtrzegł Mąż Swięty, że Krôl żyie przećiw przykázaniu Boſkiety, że Krôl żyie przećiw przykázaniu Boſkiemu w cudzołoſtwie, gdy niechćiał wypędźić od śiebie cudzołożnicy; S. Raymund płaſzcz ſwôy poſławſzy, przez morze przepłynoł do klaſztoru ſwego. Wolał Mąż Swięty być wzgardzonym w Domu Bożym, niżeli mieſzkać z przeſtępcami przykazań Boſkich. Niebratay śię y ty z gwałtownikami prawa Bożego, prowadź do dobrego, ieżeli nieſłuchaią lepiey śię oddalić od takich bezbożnikow.

2. *Uwaga.* Swięty Jan Damaſceen przyznaie że MARYA przez Maćierzyńſtwo Boſkie, ſtáła ſię nieiakąś Partycypantką wſzechmocnośći Boſkiey: *Habes in Cælis cum tua voluntate*

con-

concurrentem potentiam, ut quæ sis Mater altissimi. Czyń rekurs do tey Monarchini Nieba MARYI w twoich indigencyach.

Historya.

W Diecezyi S. Tomasza Biskupa Kantuaryiskiego, był ieden prosty Kapłan, ktory *contra rubrum* codźień miewał Mszą o Nayśw: Pannie, wokowawszy go do śiebie Biskup S. suspendował ode mszy, ale Nayświętszey Panny gdy prośił o intercessyą Kapłan; posłała do Biskupa, áby prośił o pozwolenie, Imieniem tey Panny, ktora mu włośiennicę dopomogła naprawić, (iakoś wczoray czytał) co gdy powiedźiał, przywrośił do pierwszey funkcyi Kapłana. (*Barry.*) Co ten Kapłan uczynił z prostoty, y że drugiey mszy nieumiał odprawować, przyiemno było MARYI; gdyby zaś kto przez kontempt rubryki według upodobania odprawował mszą, grzeszyłby ćiężko.

3. *Uwaga.* Pamiątka dźiś S. Krzysztofa, ktory ośm lat maiąc, okrutne wyćierpiał męki, był biczowany, ćierniem koronowany, do krzyża przybity, gdy był bok przebity, prośił żeby drugi bok przebito. Uważ iako Bog pośila, y mocnemi czyni Rycerzow swoich, miey w nim nadźieię wprzećiwnych rzeczach.

DZIEN DWUDZIESTY CZWARTY.

1. *Uwaga.* Ná Syna Bożego w ćiele ludzkim będącego, miedzy inszemi kalumniami y tę kładli, że iakby szatańską mocą cuda czynił: *Respondit turba & dixit dæmonium habes. Joan:*

Joan: cap: 7. Odpowiedźiała rzeſza y rzekła: Szatana maſz w ſobie. Zadźiw ſię ćierpliwośći JEZUSA, godnaby rzecz była, gdyby takich bluźniercow źiemia pożarła żywych; nic z tego, łaſkawie mityguie złość ich, chcąc náuczyć nas świętey ćierpliwośći, y miłośći ku nieprzyiaćiołom.

Hiſtorya.

Mieſzkał ieden ná puſtyni, do ktorego Kapłan czaſu pewnego przychodźił, oznaymiono Puſtelnikowi, że ten Kapłan nieprzykładnego ieſt żyćia; gdy przyſzedł do niego Kapłan czaſu naznaczonego, niechćiał otworzyć drzwi, y pozwolić celebrować mſzy: gdy wroćił ſię Kapłan, uſłyſzy Puſtelnik z nieba głos: *Tulerunt ſibi homines judiciũ meum;* odebrali ludźie ſobie ſąd moy. Pokazano mu ſtudnią z ktorey czerpał wodę arcydobrą, człowiek trędowaty, przez to dano znać, żeby Kapłan był y w grzechu, iednak iego funkcye ſą ważne, czyſta woda przez ręce iego ſię wylewa ná duſze ludzkie, to ieſt łaſka Boſka. (*libr: Jud: ter: num:* 2.) Umiey Kapłańſką protegować ſławę.

2. *Uwaga.* Ma MARYA Panna prawo do Syna, y o co prośi łaſkawie wyſłucha; Mowi S. Bernard: *Habes ut Mater in Filium, quæ recuſari non poteſt fiduciam, habes vires inſuperabiles, robur inexpugnabile ne immenſam tuam clementiam ſuperet multitudo peccatorũ.* Maſz nadźieię otrzymania wſzyſtkiego, maſz śiły y moc ná ratowanie grzeſznikow. *Hi-*

Historya.

Marya *à Christo Cricifixo* Dominikanka, ná pamiątkę że dźiewięć mieśięcy Pan JEZUS mieszkał w żywoćie Maryi, dźiewięć razy ná dźień mawiała: Wielbi duszo moia Pana; gdy obraz chćieli przenieść ná drugie mieysce, gdźie ona się modliła, z mieysca nie mogli ruszyć. (*Moxet: in Diario.*) Jeżeli nieumiesz Psalmu, zmow dźiewięć Zdrowaś Marya ná tę intencyą.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Symeona młodey Dźiećiny, ktòrego Zydźi zá Chrystusa zamęczyli okrutnie. Chroń się żydowskiey złośći, ktòrzy zawsze śćigaią ná zgubę Chrześćian, chćieliby wszystkich pogubić, iakoż często gubią

DZIEN DWUDZIESTY PIĄTY.

1. *Uwaga.* Powierzchowney układnośći nie zawsze trzeba wierzyć, z gładkiey twarzy nie idźie gładka illacya, że święty, czysty, sprawiedliwy. Zgromił Zydow Pan JEZUS zá takie sądy: *Nolite judicare secundum faciem, sed justum judicium judicate. Joan: cap: 7.* Nie sądzćie według okazałośći twarzy, ále czyńćie sąd sprawiedliwy! Ciężka to funkcya wielkiey potrzebuje rostropnośći.

Historya.

Opat Izaak gdy iednego Brata zakonnego niesprawiedliwie osądźił, Anioł go do celi niepuśćił, aż uznał grzech swòy y przeprośił Pana Boga; dawszy napomnienie Anioł, żeby

ná

nápotym był ostrôżnym w sądzeniu, zniknoł. (*Ex lib: Doct: PP. num: 2.*) Niesądź letkomyślnie Braci twoich, żeby ći Anioł niestanoł przećiwny przed bramą niebieską.

2. *Uwaga.* Dźiś Bôg wszystkie łaski y dobrodźieystwa wylał ná Maryą przy Anielskim zwiastowaniu. Swiadczy Swięty Bernard: *Nil tuæ resistit potentiæ, nihil tuis repugnat viribus, omnia cedunt tuo jussui, omnia tuo obediunt imperio.* Nic niemasz coby przeszkadzało twoiey mocy, nic niemasz coby śiłom było przećiwnego, wszystkie kreatury tobie są posłuszne o Panno y Matko w ćielonego dźiś Boga dla zbawienia naszego.

Historya.

Swięta Mechtylda widźiała dźiś processyą idącą z nieba do Nazaretu, Aniołow millony assystowali Synowi Boskiemu, Archanioł Gabryel niosł mistyczny Krzyż. (*Ex an: Cæl:*) Uważ nieskończoną dobroć Boga naszego, iako śćiśle z nami się złączył; staray się abyś przez łaskę złączył się z Chrystusem.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Łotra dobrego, ktòry ná krzyżu konaiąc z osobliwszey łaski Boskiey, westchnoł do Chrystusa; y usłyszał pożądaną obietnicę: *hodie mecū eris in paradiso*, dźiś ze mną będźiesz w raju. O niepoięta dobroći Boga naszego, ktòry tak łaskawie przyimuie wszystkich do śiebie nawracaiących się.

DZIEN DWUDZIESTY SZOSTY.

1. *Uwaga.* Nietrzeba żałować głosu y śił,

gdźie idźie o chwałę Boſką y nawrócenie grzeſznikow; Twierdźi Jan Swięty, że Syn Boſki będąc w ćiele ludzkim, nauczał y wołał ná cały kośćioł: *Clamabat ergo JESUS in templo docens. Joan: c. 7.* Maſz głos ná wiwaty, y hałaſy, ná przekleńſtwa, ná ſtrofowanie grzeſzących uſt niechceſz otworzyć.

Hiſtorya.

Był Mieſzczanin ktory będąc w ćiężkich grzechach, nigdy niechćiał ſłuchać kazania, ſłyſzac raz kazanie w Kośćiele ſławnego Kaznodźiei, wſzedł przez ćiekawość do Kośćioła, gdy obaczył Kaznodźieja, że go diabeł ćiągnie łańcuhami z Kośćioła, poczoł gorliwie mowić o grzechach, y o miłośierdźiu Boſkim; ſłyſząc to ow grzeſznik poczoł płakać, łza iedna padła ná łańcuch, y zaraz łańcuch ſię rozerwał, á diabeł ućiekł. (*Coll: ſpec:*) Wiedź otym, że Kaznodźieja Imieniem Boſkim mowi; nie uważay kto on ieſt, ále zważay że do dobrego prowadźi.

2. *Uwaga.* Marya Panna miedzy Bogiem y człowiekiem ieſt Pośrzedniczka: *Ipſa eſt cæli, & terræ Mediatrix,* mowi S. Epifaniuſz *ſerm: de Laud:* ona ieſt (Marya Panna) Pośrzedniczką miedzy źiemią y Bogiem.

Hiſtorya.

W Weſtfalij miedzy miaſtami Monaſterium y Telgetum zá ſtaraniem Oycow *Soc: JESU,* ſą Kaplice wyſtawione przez całą drogę, ktore idącym reprezentują boleśći Maryi, powracaiącym

iącym radośći Matki Boſkiey. (*Nadaſi in annalib: Mar:*) Moia rada w ſercu wybudować kaplice boleśći y radośći, gdy będźieſz weſoł w Bogu,obchodź kaplice radośći,gdy będźieſz ſmutnym obchodź kaplice boleśći z uwagą.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Ludgiera Biſkupa, ktòry młody będąc,ſpytany coby czynił przez dźień? odpowiedźiał: czytałem księgi, piſałem, komponowałem; po długich pracach Apoſtolſkich odebrał nadgrodę. Ach gdy nas będą ſię pytać przy śmierći cośmy robili? co odpowiemy!

DZIEN DWUDZIESTY SIODMY.

1. *Uwaga.* Pokorna proſtota lada nauczyćielowi daie wiarę, ſłucha pilnie, y nawraca ſię do Boga; Potentaci zaś światowi mędrcowie ſłowa chwytaią y koncept kaznodźieyſki, á ni pożytek duſzy. Pod czas kazania Jezuſowe o, mòwi Piſmo: że wiele ſię nawroćiło do Chryſtuſa; á z Panow niewiem ieżeli ktòry ſię pokwapił zá Chryſtuſem: *De turba autem multi crediderunt in eum. Joan: cap: 7.* Niebądź niedowiarkiem, wiele o ſobie rozumieiącym, ſłuchay wpokorze ſłòw Boſkich.

Hiſtorya.

Przyſzło dwòch zakonnych Braci do Opata Eliaſza ſkarżąc ſię, że pokuſy ćie pią, widząc otyłość y tłuſtość uśmiechaiąc ſię rzekł: Prawdźiwie Braćia, dla was ſię wſtydzę żeśćie w klaſztorze tak ćiało utuczyli; wyſchłość twarzy y ſuchość zpokorą, ieſt ozdobą zakon-

nego człowieka. (*Ex lib: SS. PP. par: 60.*) Obżarstwo niesposobnego czyni człowieka do słuchania słowa Bożego, do zabaw duchownych

2. *Uwaga.* Przez Maryą wszystko do nas przychodźi, mowi S. Piotr Damasc: *serm: de Assump: Per ipsam & in ipsa, & de ipsa, & in ipsa totum hoc faciendum decernitur, ut sicut sine illo nihil factum est, ita sine illa nihil refectū.* Jako przez Boga wszystko iest stworzono, tak przez Marya naprawiono.

Historya.

Swięty Borgiasz Generał *Soc: JESU*, miedzy inszemi sposobami pomnożenia honoru Maryi, miał ten zwyczay iż rozsyłał ludźiom obrazy Matki Boskiey, z ktorych ieden się znayduie w Kaliszu. (*Ann: S. J.*) Jeżeli nie masz za co kupić obrazkow, bądź sam obrazem żywym cnot y doskonałośći, bądź dobrym przykładem do dobrego.

3. *Uwaga.* Dźiś fest Swiętego Ruperta Biskupa Męża Apostolskiego, ktory w dźień Wielkonocny po mszy odprawioney, przy Anielskiey rezonancyi, poszedł ná wesołe Alleluja. Zyi tak żebyś po kwadragezymie żyćia tego, trafił ná wesołe Alleluja.

DZIEN DWUDZIESTY OSMY.

1. *Uwaga.* Zyćie nasze doczesne komparuiąc do wieczności, iest iednym momentem, iakbyś przez iedne drzwi przyszedł, przez drugie wyszedł. Powiedźiał to Pan JEZUS o żyćiu doczesnym Faryzeuszom: *Dixit ergo eis*

JESUS

JESUS adhuc modicū tempus vobiſcum ſum, & vado ad eum, qui me miſit. Joan: cap: 7. Powiedźiał im JEZUS, ieſzcze maluczko ieſtem z wami, póydę do tego, który mię poſłał. Uważ, że y ty nie będźieſz tu wiekował, póydźieſz w krótce do nieznaiomey wieczności.

Hiſtorya.

Gdy pewnemu Rodźicowi ſynowie pomarli, on z żalu y z aprehenſyi wzywa żeby śmierć po niego przyſzła; ſłyſząc to Mędrzec Bias, rzekł: *Cur ipſam vocas, an non etiam, ſi non vocaveris veniet.* Ná co człowiecze prośiſz, żeby śmierć przyſzła, żebyś y nieprośił przyidźie, nie zapomni ćiebie. (*Stobeus Max: ſer:* 36.) Bądź zawſze gotow ná śmierć, bo nie wieſz kiedy ćię ona pierwſzy, y oſtatni raz odwiedźi.

2. *Uwaga.* Wſzyſcy oczy obracać powinniśmy do Tronu MARYI, naucza S. Bernard: *Meritò in te reſpiciunt oculi totius creaturæ, quia in te, & per te, & de te benigna manus omnipotentis, quidquid creavit, recreavit.* Słuſznie wſzyſtkich oczy ná ćię patrzą, álbowiē co wſzechmocna ręka Boſka ſtworzyła, to przez ćię reformowała.

Hiſtorya.

Gdy ieden pobożny Klient nabożnie częſto pozdrawiał Marya Pannę, po śmierći iego ná ięzyku złotemi literami napiſane znaleźione ſą te ſłowa: *Ave Maria,* Zdrowaś Marya. (*Ex Anno Cæleſt:*) Pozdrawiay nabożnie y częſto

Matkę Boską, áby ćię w żyćiu y przy śmierći protegowała.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Opata Spes, ktòry ćierpliwie przez lat 40. ślepotę ćierpiał, potym cudownie był wyleczony. Gdy Bòg ćię náwiedźi ślepotą ná duszy, nie da wnętrznego oświecenia y poćiechy, bądź ćierpliwy, niezapomni ćię Bòg, zmiłuie się nad tobą, y uregalizuie koroną ćierpliwośći.

DZIEN DWUDZIESTY DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga*. Szuka naz teras Pan Bòg ròżnemi sposobami przez Spowiednikow, nauczyćielow; niedaiemy się znaleść, ućiekamy od niego przez grzechy. Przyidźie czas będźiemy szukali Boga, á nieznaydźiemy: *Quæretis me, & non invenietis. Joan: c. 7.* Będźiećie szukać, á nieznaydźiećie. Dźiś czas, dźiś pora, łatwo znaleść Boga, gdy sam ćiebie szuka.

Historya.

Piotr Zakonnik po śmierci był zaprowadzony do piekła, gdźie ròżne widźiał męki, gdźie go y piekielna przepaść miała iuż pożrzeć, Anioł Pański go wyrwał. Gdy powròćił do ćiała, iak surowe y śćisłe żyćie prowadźił, gdyby nic niemòwił o mękach piekielnych, sama ostrość żyćia dała znać co widźiał w piekle. (*Greg: Dial: lib: 4. c. 19.*) Luboś mąk piekielnych niewidźiał, iednak słyszałeś nie raz otym mieyscu nieszczęśliwym; więc żyi tak, żebyś sam niewidźiał y niepraktykował.

2. *Uwaga*. Modlitwa Maryi nauką iest naszego

ſzego nabożeńſtwa; Swięty Anton: *Part:* 4. *Oratio ejus erat nobiliſsimus modus orandi, tum quia habebat rationem juſſionis, & imperij, tum quia impoſſibile erat eam non exaudiri.* Modlitwa Maryi oſobliwie ten miała zaſzczyt, iż nie tak prośiła, iako raczey roſkazywała Matka Synowi, y niepodobna żeby nie była wyſłuchana iey modlitwa.

Hiſtorya.

Jakubowi Młockiemu *Soc: JESU* przed śmierćią 10. dnia Marya Panna pokazawſzy ſię oznaymiła, że mu Niebo ieſt gotowe, y przy śmierći iego była przytomna, bo on żyiąc uſtawicznie ſłużył Maryi Pannie. (*Ann: Rigenſ:*) Służ wiernie y ſtatecznie Królowey Nieba, áby ćię w godźinę śmierći poćieſzyła prezencyą ſwoią.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Armogeſta, który zá Chryſtuſa był okrutnie zbity, y zá nogę zawieſzony, odebrał koronę męczeńſką. Uważ, że droga do nieba nierówna, lecz krzyżowa; żaden Swięty niewſzedł do nieba traktem roſkoſznym, ále przez ćierpliwośći, á ty iakim idźieſz traktem reflektuy ſię?

DZIEN TRZYDZIESTY.

1. *Uwaga.* Zaden ſtworzony rozum niedóydźie wſzechmocnośći y wyſokośći ſądow Boſkich, toną w tym morzu Anielſkie rozumy; dla tego człowiekowi nie tak trzeba ſię badać o ſądach Boſkich, ále pokornie wierzyć, y wielkośći iego ſię dźiwować: *Incomprehen-*

ſibilia

ſibilia ſunt judítia ejus. Rom. 11. O iak niedośćigłe ſą ſądy Boſkie. Mowi Apoſtoł.

Hiſtorya.

Demonax napomniony od przyiaćiela, żeby ſzedł do kośćioła Eſkulapiuſza, prośić Boga zá zdrowie ſyna, Demonax odpowiedźiał: *An ſurdaſtrum exiſtimas DEUM, ut nonniſi in templo ſit auditurus;* Albo rozumieſz że Bog ieſt głuchy, żeby naſzych proźb y tu nieſłyſzał? (*Eraſm: lib:* 8.) Słyſzy Pan Bog wſzędźie, gdyż przytomny ieſt iſtotą ſwoią; iednak chwalebny ieſt zwyczay do Kośćioła przychodźić, Kośćioł álbowiem mieyſcem modlitwy ieſt y nabożeńſtwa.

2. *Uwaga.* Wdźięcznym wita panegirykiem Maryą Pannę S. Andrzey Kret: *Salve lætitiæ organum, per quod delicti noſtri condemnatio expiata eſt, ac veri gaudij plena facta compenſatio.* Witay weſołośći Cytro, przez ktorą grzechu naſzego ſtało ſię zgładzenie, y prawdźiwego weſela naprawienie.

Hiſtorya.

Swięta Helena Matka Konſtantyna wielkiego, z miłośći ku JEZUSOWI y MARYI odprawiła peregrynacyą do Jerozolimy, y wiele Kośćiołow fundowała ná cześć Matki Boſkiey. (*In vita ejus.*) Nie możeſz dalekiey odprawić peregrynacyi, odpraw bliſką, odwiedź ołtarze bliſkiego Kośćioła; nie możeſz dać iałmużny, czynić fundacyi, day co możeſz,

żeſz,zapiſz ſerce twoie ná mieſzkanie JEZUSOWI y MARYI.

5. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Jana Klimaka ktòrego pokarm, napoy, y odpoczynek, był tylko dla potrzeby, tak mocno walczył z pokuſami, że potym w ćiele ludzkim żył iak Anioł; miey y ty pomiarkowanie w iedzeniu, w pićiu; pamiętay że ieſteś ſtworzony nie dla tego żebyś iadł, pił, ále żebyś poznawſzy Boga, iemu ſłużył, z nim wiecznie krôlował, w wiecznym błogoſławieńſtwie.

DZIEN TRZYDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Piſma świętego kto chce głębokie zluſtrować tajemnice,gubi śiebie ſamego, tonie w tym niezgruntowanym morzu taiemnic Boſkich; trzeba Piſmo święte tłumaczyć, trzeba ſzukać prawdy z Piſma, ále tylko nie po Luterſku, nie według Luterſkiey prezumpcyi, ná ſamym ſię fundować Piśmie, bez tradycyi Oycow Swiętych: (*Scrutare ſcripturas & vide. Joan: c. 7.*)

Hiſtorya.

Jeden Heretyk zmyślił iakby był opętany, kazał śiebie związać y prowadźić do Exorciſty; gdźie śiebie oſzukał nędznie, był ſpalony. (*Cantiprat: lib:* 2.) Taka ieſt natura heretykow niewierzyć Piſmu, ſentencyom Kośćioła Swiętego Doktorow; wolno ſię wypytać prawdy, ále zbytnie ſzperać y inweſtygować z Piſma, znak ieſt heretyckiego człowieka.

2. *Uwaga.* Swięty Epifaniuſz nazywa Marya

rya Pannę obłokiem Niebieſkim: *Nubes Cæleſtis, quæ tonitru Spiritus Sancti in ſe ipſa reconditum, & imbrem in univerſam terram, ad producendum fidei fructum dimittit.* MARYA Panna ieſt obłokiem Niebieſkim pokrywaiącym w ſobie pioruny ſprawiedliwośći Boſkiey, y łaſkawym dżdżem polewaiącym wſzyſtkie kraie świata. Uważ iak dawno iużby ćię ubił piorun ſprawiedliwych ſądow Boſkich, gdyby Marya Panna miſtyczny obłok nieprotegowała.

Hiſtorya.

Marya Panna Hugonowi Opatowi ieſzcze w nowicyaćie będącemu, á w wielkich pokuſach zoſtaiącemu, pokazawſzy ſię uwolniła go, y ná potym niećierpiał takich pokus. (*Ex an: Cæl:*) Maſz wiele niepomyślnych okurencyi, ieſteś nowicyuſzem w wierze y w doſkonałośći, proś Maryi Panny, áby ćię protegowała, y uwolniła od tych pokus natarczywych.

3. *Uwaga.* Dźiś Swiętego Gwidona Męża wyſokich cnot, ktory iednego umieraiącego, á wielkiey trwodze zoſtaiącego, łaſkawie poćieſzył, przypomniawſzy mu grzech zapomniony, dla ktòrego czarći go turbowali, y chćieli duſzę iego wźiąć ná potępienie. Uważ iak ćiężki to termin godźina śmierći, że y dla zapomnionego grzechu, ćiężką trwogą turbuią; Więc pokiś zdrów, przypominay grzechy, ktòremiś Boga obrażał, y zá nie czyń pokutę.

APRI-

APRILIS
KWIECIEN
DZIEN PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Pielgrzym zmierza z ochotą do domu, wody biegą do morza; tak Człowiek żyiący zmierza do domu wieczności, iako do centrum swego. Gdźie są teraz owi, którzy z nami konwersowali niedawno? poszli do domu swego, do wieczności: *Reversi sunt unusquisq; in domum suam. Joan: c. 7.* Uważ, że y tobie trzeba będźie zawitać do domu wieczności, tylko pomyśl, iakiey wieczności dom sobie buduiesz, iak żyiesz.

Historya.

Mędrzec Bias spytany, która śmierć iest naygorsza? odpowiedźiał: która iest przećiw naturze, to iest; gdy kto sobie śmierć zasłuży przez grzechy, iaką śmierćią umieraią złoczyńce: (*Maximus serm: 36.*) Przywłaszcza sobie człowiek śmierć iak grzechami, tak zbytecznemi pokarmami, trunkami, morzy duszę y ciało.

2. *Uwaga.* Luminarzem oświecaiącym y proteguiącym, nazywa Marya Pannę Swięty Bonawentura: *Maria nobis est columna, quia tanquam nubes protegit ab æstu Divinæ indignationis.* Marya iest Kolumna, która iako obłok nas pokrywa od gniewu Boskiego.

Historya.

Xiądz

Xiądz Arnoldus *Cathius Soc: JESU*, osobliwszy Kultor Matki Boskiey, ten miedzy inszym nabożeństwem miał ten sposob: westchnienia swoie do Nayświętszey Panny, przez serce Jezusowe ofiarował. (*Nadazy.*) Wiedź otym, że serce JEZUSA z sercem MARYI iest złączone miłośćią, kto kocha JEZUSA, kocha MARYĄ, kto miłuie MARYĄ miłuie JEZUSA.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Waleryka Pastuszka, ktoremu leśne ptaszęta były posłuszne; gdy Kapłan z drugim towarzyszem niewstydliwie przed nim mowili; Kapłan zaraz oślepł, á kompan iego zaraźliwą poczuł chorobę. Bądź ostrożnym w dyskursach, niegorsz niewinnych uszu.

DZIEN WTORY.

1. *Uwaga.* Gospodarz ktory chce mieć skutek pracy, rano zaczyna pracować; tak kto chce profitować w cnotach y w dobrych uczynkach trzeba wstać rano, niewczasować się ná łożku do dźieśiątey; Pan JEZUS pokazał to przykładem swoim: *Diluculo iterum venit in templum. Joan: c. 8.* Rano znowu przyszedł do kośćioła. Ty podobno rano ieden y drugi odwiedźiwszy Dom szynkowny, o dwanastey przychodźisz do Kośćioła.

Historya.

Gdy Longobardowie Zakonnikow chćieli wyćiągnąć gwałtem z Kośćioła S. Wawrzyńca, czarći opętali gwałtownikow Kośćioła Swiętego. (*Greg: Dial: c. 4. lib: 2.*) Boy się podobney

bney kary, ktory nieumiesz szanowáć Kośćioła Swiętego, y przychodźisz dla dyskursow, nie dla modlitwy.

2. *Uwaga.* Obłok ma ten przymiot, że ludźi pokrywa od upałow; tak mistyczny obłok Marya Panna pokrywa grzesznikow od gniewu Boskiego; mowi Richardus *à S. Laurent: Comparatur nubi, quia velut nubes misericorditer abscondit peccatores ab ardore solis, ita hæc ab ira Filij.* Słusznie Marya Panna kompárowana iest do obłoku, álbowiem iak obłok miłośiernie pokrywa grzesznikow od upału słońca, to iest od gniewu Syna swego.

Historya.

Swięta Weronika Panna Mediolańska, gdy się gorąco modliła, Marya Panna w sukni ozdobney pokazywała się, gdy mniey nabożnie modliła się, tedy w prostey szaćie prezentowała się Marya. Tę Swiętą Pannę Marya Panna nauczyła czytać y śpiewać. (*In vita ejus*) Pod czas modlitwy wystrzegay się niedbalstwa y distrakcyi, osobliwie dobrowolnych.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Francisz ka *de Paula* Męża wielkiey świątobliwośći, dźiwney pokory y czystośći; przez wodę z towarzyszem płaszcz zasławszy prześli. Pokorney głowy miecz niebierze, nieśie przysłowie; bądź pokornym, á tak Bogu y ludźiom będźiesz miłym.

DZIEN TRZECI.

1. *Uwaga.* Wszystkie narody, nie iako z instyn-

instynktu naturalnego karzą, y karali zawsze złych ludźi zá popełnione excessa; do JEZUSA przywiedli Faryzeuszowie niewiastę złapaną ná cudzołostwie: *Adducunt autem Scribæ & Pharisei mulierem in adulterio deprehensam. Joan: 8.* Niech się wstydzą teraźnieyśi Atheuszowie, ktorzy z grzechow się chlubią, wstyd y oczy postradawszy.

Historya.

Umieraiąc Oyćiec, oddał w opiekę syna swego Filozofowi, synaczek idąc za pożądliwośćiami ćiała, popełnił grzech cudzołostwa z żoną Filozofa, zá co rozgniewany Filozof, wygnał z domu, y przez lat trzy robił miedzy potępionemi ná robotę, przez trzy lata pokutował kalumnie ćierpiąc; dopiero się zmiłował nad nim, dał ingress do miasta ná naukę. (*Ex libr: 13. SS. PP. Vit:*) Uważ ćiężkość grzechow, żebyś tyśiąc lat ćierpiał, poki Bog Bogiem, nigdy iuż nieodpokutuiesz po śmierći.

2. *Uwaga.* MARYA Panna iest ochłodą grzesznikow; mowi Richardus *à S. Laurent: Refrigerat ab æstu concupiscentiarũ, & velut pluvia, quædam gratiæ fæcundat eos ad bene operandum.* Chłodźi grzesznikow od upału pożądliwośći, y niby rzeka łaski polewa łaskami, do dobrego zachęcaiąc.

Historya.

MARYA Panna Gwilhelmowi rekõmendowała Arnulpha do Zakonu, áby przyięty był mowiąc: *Sine mora recipe illum, quia vas ele-*

ctionis

ctionis est mihi; bez odwłoki przyimi go do Zakonu, bo naczynie wybrane iest mnie. (*Ex An: Cæl: fol:* 255.) Uważ iakim iesteś naczyniem? podobno naczyniem nieczystości, y wszelkiego plugastwa. Proś żeby Marya Pan: rekommodowała cię Synowi swemu Jezusowi.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka iest Pankracyusza Biskupa y Męczennika, ten Swięty gdy list swóy zawieśił ná szyi bałwana, diabeł będący w bałwanie zamilkł; gdy kazanie mówił zdały się być ogniste słowa. Proś Ducha Swiętego, áby y twoie słowa mogły mieć skutek, zapalić serca słuchaiących.

DZIEN CZWARTY.

1. *Uwaga*. Nisko patrzyć y mieć oczy spuszczone, znak to iest pokornego serca. Pokazał Pan JEZUS to, gdy Zydźi kusząc JEZUSA schwyćiwszy niewiastę ná cudzołóstwie, prośili áby osądźił, Pan JEZUS oczy ná źiemię spuśćiwszy pisał palcem: *JESUS autem inclinans se deorsum digito scribebat in terra. Joan: c.* 8. Co Pan JEZUS w ten czas pisał ná źiemi palcem, niektórzy rozumieią, że napisał: *Nosce te ipsum*, znay śiebie samego. Pokorny bowiem wprzody śiebie oskarża, dopiero drugiego.

Historya.

W Babilonij była iedna córka opętana, zaprośił Oyćiec Mnicha do śiebie, alić opętana córka zaraz policzek Mnichowi wyćieła, gdy on drugą stronę nadstawił żeby biła, czart

wrze-

wrzeſzcząc ućiekł, á panna zdrowa zoſtała. (*Abbas Daniel: n. 5.*) Nic barźiey nie może zalterować y zkonfundować ſzatana, iako pokora, ktòra ieſt przećiwna iego hardośći.

2. *Uwaga.* Marya Panna kommunikowała Panieńſkiego ćiała ſubſtancyi na uformowanie ćiała Synowi Boſkiemu przez Ducha Swiętego; przyznaie temi słowy S. Methodiuſz Męczen: *Tu DEO alioquin nullius rei indigo carnem, quam non habebat dediſti. Euge Mater DEI, qui illum habes debitorem, qui omnibus mutuò dat; DEO namq; debemus univerſi, tibi verò ille debet.* Jeſt niejakoś obligowany Bòg Maryi, gdy w żywoćie iey Panieńſkim przyioł ćiało.

Hiſtorya.

Gdy Błogosławiona Sita odwiedźiwſzy Kośćioły odpoczywała przy źrzodle, przyſzła Marya Panna do niey w poſtaci Matrony, y bramy mieyſkie iey otworzyła. (*Tranchot:*) Pracuy dla chwały Boſkiey, y honoru Maryi do zfatygowania, á tak otworzy tobie bramę do ſzczęśliwey wiecznośći.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętego Theodula młodźiana, ktòry miał pierśćien z nieba dany, ná leczenie rożnych chorob. Po długich mękach ieſt utopiony w morzu, po śmierći pokazał ſię w iaſnym ubierze. Proś tego Patrona, áby ćię tym cudownym pierśćieniem poślubił Bogu y Maryi, ábyś nieutonoł ná morzu świata tego, gdźie uſtawiczne fale y nawałnośći panuią.

DZIEN

DZIEN PIĄTY.

1. *Uwaga.* Zaden żyiący ná świećie nie ieſt wolny od grzechu, ten do tego, ow do drugiego exceſsu y defektu, muśi ſię ſprawiedliwie przyznać. Dla tego Pan JEZUS oſkarżaiącym Zydom, rzekł: *Qui ſine peccato eſt veſtrum, primus in illam lapidem mittat. Joan: c.8.* Kto z was ieſt bez grzechu, niech wprzody rzući kamień. Zawſtydź ſię hardośći twoiey, ktory nieznaiąc złośći ſwoich, drugich cenſuruieſz niewinnie.

Hiſtorya.

Było dwòch Braći zakonnych, ktòrzy widźieli ieden nad drugim łaſkę Boſką; wyſzedł ieden Brat z klaſztoru, obaczywſy w piątek ráno iedzącego zgorſzył ſię, źle onim ſądźił; Gdy powròćił do klaſztoru, drugi Brat nie widźiał iuż łaſki Boſkiey ná niego wſtępuiącey pod czas mſzy, oczym gdy mu powiedźiał Brat, przypomniał, że poſądźił myślą rano w piątek iedzącego; zá co gdy przez niedźiel dwie ſię modlili, wroćiła ſię do niego łaſka Boſka. (*Ex lib: Doct: Patr: n. 2.*) Nie tylko uſtnie, ále y myślą nieposądzay drugich. Wolno iednak y należy donieść, co widząc do kogo bo inaczey byłbyś participantem grzechu.

2. *Uwaga.* Gdy Pan Bog powiedźiał: *fiat*, niech ſię ſtanie, ſtało ſię niebo y źiemia; tak gdy Aniołowi zwiaſtuiącemu powiedźiała Marya Panna: *Fiat mihi ſecundū verbum tuum*,

 niech

niech mi śię stanie według słowa twego. Niebo y źiemia śię reformowała; ná co śię dźiwuie Swięty Tomasz: *O fiat super omne fiat, perpetuo honore venerandū.* O stań śię! nad wszystkie stań śię godne wieczney pamięći, y poszanowania.

Historya.

Swięta Teresa Seraficzna, Kultorka Maryi, miedzy inszemi sposobami ten miała, że tych Swiętych większym affektem kochała, ktòrzy należą do Maryi. Jako to: Swiętego Jozefa, Annę, Joachima &c: (*Barry in An: Mar:*) Miey osobliwsze nabożeństwo do tey Swiętey Familij, mòw nabożnie często: JEZUS, JOZEF, y MARYA, wieczna moia kompania.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Wincentego, ktòry nauką y kazaniem wiele Bogu pozyskał dusz, od szatana y od ludźi wiele ućierpiał kalumnij; gdy czarta wypędzał z panny opętaney, rzekł diabeł: dla tego opętałem tę Pannę, że śię nie przeżegnawszy iadła. Cierp z ochotą kalumnie ktòre Bòg dopuszcza, zażyway tarczy mistyczney przećiw szatańskim zdradom znaku Krzyża Swiętego, ktòrym znakiem pokonasz wszystkich adwersarzow. *In hoc signo vinces.*

DZIEN SZOSTY.

1. *Uwaga.* Dla poratowania dusz ludzkich czasem trzeba prywatne opuśćić nabożeństwo wyniść z celli, y konwersować z osobami, od ktòrych konwersacyi ućiekasz. Pokàzał to Pan JEZUS, gdy został w Kośćiele z niewia-

stą

ſtą pokutuiącą: *Remanſit ſolus & mulier in medio ſtans. Joan: c. 8.* Nam to nauka żebyśmy nazbyt nieſkrupolizowali, gdy muśiemy konwerſować z podeyrzanemi oſobami w intereśie zbawienia przy ſpowiedźi. Wiedź o tym, że ponieważ Bóg powołał do takiego ſtanu, pewnie zgotował łaſki ſkuteczne, y potrzebne twemu ſtanowi.

Hiſtorya.

Przymowił ktoś Demoſtheneſowi, że przeſtaie z oſobami niechwalebney konwerſacyi; odpowiedźiał Demoſtenes: wſzakże y medyk porzućiwſzy zdrowych, do chorych idźie, y z nimi przeſtawa. (*Maxim: ſerm: 6.*) Dał znać ten Mędrzec że konwerſować ze złemi, ieſt chwalebny zwyczay, ieżeli dobrą konwerſacyą ich złe obyczaie rektifikuiemy, oſobliwie oto, powinni ſię ſtarać Duchowni, ktòrzy ſą poświęceni ná pozyſkanie Duſz ludzkich.

2. *Uwaga.* Te ſłowa, ktòre powiedźiała Archaniołowi MARYA Panna: Niech mi ſię ſtanie według ſłowa twego; zagłuſzyły wſzyſtkie rezony ná źiemi y ná niebie. Przyznaie S. Lauren: Juſtin: *Hoc verbo fiat factus eſt mundus, hoc verbo cæleſtia terreſtriaq; Altiſſimus condidit, ſed tale fiat non ſonuit in orbe, quale nunc tu Beata dixiſti.* Tym ſłowem niech ſię ſtanie, ieſt uczyniony świat y niebo, ále twoy pożądany konſens *fiat* zagłuſzył świątowe y Niebieſkie *fiat.*

Historya.

Gdy ieden pobożny Klient w Indiach umierał, Marya Panna przyszła z Chrystusem y z Swiętemi odwiedźić Klienta swego y przyiąć wychodzącą Duszę; gdy umierał, stancya była napełniona Niebieską wonią. (*Ex An: Cælest: fol:* 260.) Jeżeli twoie życie będźie wdźięcznym zapachem y odorem cnot świętych, pewnie Kwiat Nazareński JEZUS y Lilia Rayska MARYA przybędźie w godźinę śmierći ná poćiechę.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Wilhelma, ktòrego ćieszył JEZUS, że lubo miał wiele ućierpieć, ále zawsze mu obiecał być pomocnikiem. Temu Swiętemu pokazawszy się w chorobie S. Genowefa rzekła: *Noli timere, quoniam bonū DEUM habemus, JESUM Filium DEI;* Nie boy się, dobrego mamy Boga JEZUSA Syna Boskiego. Mòw y ty w myślach desperackich, niedesperuy nędzna duszo moia, lubo wiele masz grzechow, wiele złośći, ále większe iest miłośierdźie Boga naszego.

DZIEN SIODMY.

1. *Uwaga.* Szczęśliwy kogo Bòg wźioł w opiekę swoią, żeby świat cały powstał, żeby wszyscy ludźie byli przećiwni, y szatani nawet zostaną w konfuzyi wieczney, kogo Bòg defenduje. Miała takie szczęśćie pokutuiaca w Ewangelij niewiasta, ktòrą Pan JEZUS salwował od świadkow, na śmierć instyguiących Ewangeliczna penitetka: *Erigens autem se*

JE-

JESUS dixit ei: Mulier ubi ſunt qui te accuſabant. Joan: c. 8. Zginą fałſzywi świadkowie, gdy wſzyſtko widzący y wiedzący zacznie examinować ſkrytośći ſerca Bòg.

Hiſtorya.

Był ieden Biſkup, ktòry zapomniawſzy powinnośći ſwoich, ſłużył światowym prożnośćiom, gdy zachorował, był porwany ná ſąd ſtraſzny Chryſtuſa, gdźie ukazano że więcey dwòch tyśięcy dla iego niedbalſtwa potępionych, także inſtygowano o zdźierſtwo, y o nieczyſte żyćie. Suſpendował Bòg dekret potępienia ná kilka dni; álić on do śiebie przyſzedſzy, gdy to powiedźiał ſwoim, oni mu z głowy to wybili, że ſenna to mara, Bòg wiara. Gdy przyſzedł dźień naznaczony, w pałacu Biſkupim czarći duſzę mu wydarli, ná mieyſce zanieśli, ná ktòre był zaſłużył. (*Joannes Egidius ſpec: exempl:*) Uważ iak wiele iuż duſz zatraćiłeś, złym przykładem.

2. *Uwaga.* Jednym ſłowem MARYA Panna *fiat*, niech ſię ſtanie, Niebo uweſeliła. Laur: Juſtin: *Iſto unico reſponſo complevit Cælum gaudio, Angelis omnibus exultationem præbuit, captivo ſæculo ſpem dedit, dæmones univerſos exterruit, adſtantem lætum fecit nuntium & detentis in inferno patribus libertatis gratiam repromiſit.* Przez konſens ſwoy, ná zwiaſtowanie Anielſkie Niebo napełniła weſelem, Aniołow radośćią, światowych więźniow nadźieią zbawienia, Oycow SS: obietnicą łaſki.

Historya.

Pewny Luzytańczyk miał chwalebny zwyczay, że zawſze mawiał nabożnie Anielſkie pozdrowienie; Gdy powracał raz wieczorem do śiebie, człowiek nieprzyjazny ſtrzelił do niego, á on ná ten czas mòwił pozdrowienie Anielſkie, mineła kula, on zdrow zoſtał. (*Drexellius*) Zaſłaniay ſię tą tarczą Anielſkim pozdrowieniem, od ſtrzał ſzatańſkich pokus.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Aphraateſa Puſtelnika, ktòremu śmierćią groźił pochlebca Walenta Ceſarza, zá co pochlebcę Bòg ſkarał, oſzalał, wpadſzy do łaźni goracey utopił ſię. Nieſtraſz furyami twemi ludźi bogoboynych, bo ſię pomśći Bòg ich krzywdy, ſkarze ná duſzy y ná ćiele.

DZIEN OSMY.

1. *Uwàga.* Niechce Bòg żadnego człowieka zguby y potępienia; pragnie wſzyſtkich zbawić; Jak powiedźiał pokutuiącey niewieśćie: *Dixit autem JESUS, nec Ego te condemno. Joan: c.* 8. Rzekł JEZUS: Ja ćię niepotępiam. Uważ, że zguba y potępienie twoie, z ćiebie grzeſzniku; niezwalay z lutrami grzechow twoich ná Bòga, iakby Bòg ćię do złego ćiągnoł wieczna predeterminacyą; mòw lepiey z Dawidem: *Tibi ſoli peccavi.* Ach! tobiem Boże zgrzeſzył, zmiłuy ſię nademną.

Historya.

Innocencyuſz Papież będac ieſzcze Kardynałem, przyſzedł odwiedzaiąc iednego Puſtelni-

ſtelnika, ktòrego znalazł w zachwyceniu, ten przyſzedſzy do śiebie, zaczoł wołać: *O mi! o mi! vidi mirabilia, vidi horribilia*; ach mnie! ach mnie nędznemu! widźiałem iak śnieg duſze padaiące do piekła, á do czyſca, y do nieba tylko trzy duſze idące. (*Vernerus Roſenvink ad an:* 1343.) Uważ, że Bòg żadnego niechćiał zguby z tey liczby, ále ſama ich złość potępiła. Uważ powtòrnie, że tak wiele duſz idźie ná potępienie, á ty żyieſz iakby dla ćiebie w piekle mieyſca nie było.

2. *Uwaga.* Wſzyſtkie potencye nieba y źiemi czołem biią Maryi Pannie; mòwi Swięty Efrem: *Omnes tibi advolvimur, omnes te imploramus, erue nos, o intemerata, ab omni neceſſitate, á cunctis diaboli tentationibus.* Przed Tronem twoim wſzyſcy upadamy, wſzyſcy pomocy od ćiebie prośiemy, wydźwigni nas od wſzelkich niebeśpieczeńſtw o Panno niepokalana, ſtrzeż nas od zdrad ſzatańſkich.

Hiſtorya.

Jan Gaſton Baro *de* Renty, codźień rano y w wieczor wſzyſtkich domowych wokował ná litanie Maryi Panny, Obraz iey z maluśkim Panem Jezuſem lokował ná mieyſcu goſpodarſkim, ile razy mijał ten Obraz, czołem o źiemię ſię biiąc mòwił: Pokaż ſię być Matką. Miaſto herbu ſwego pieczętował ſię oſobami maluśkiego Jezuſa y Maryi. (*Barry.*) Naśladuy pobożnośći, przyłoż iak pieczęć do ſerca twego JEZUSA y MARYĄ.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Redempta Biſkupa, ktòry modląc ſię przy grobie S. Eutichiaſza, ſłyſzał głos: *Redempte vigilas?* czy ieſteś czuiącym? Tamże ſłyſzał: *Finis venit universæ carnis*; koniec przyſzedł wſzyſtkiego ſtworzenia. Bądź czuiącym ná śmierć, ná wieczność, ná oſtatnie rzeczy *memorare noviſsima*.

DZIEN DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga*. Kiedy będźie koniec y konkluzya grzechow twoich? Wołaią Duchowni z ambon, biją iák piorunami ſurowych ſądow Boſkich wyrokami; á tyś ná wſzyſtko głuchy. P. JEZUS oſkarżoney niewieśćie mocno przykazał, żeby ſię niewroćiła do pierwſzych grzechow: *Vade & iam amplius noli peccare. Joan: c.8.* Idź, á więcey niechćiey grzeſzyć. Uważ iak wiele razy złamałeś wiarę Bogu, y Namieſtnikom iego, iak wiele razy obiecałeś poprawę, á dotąd ſię niepoprawuieſz.

Hiſtorya.

Jeden Student Paryſki oświecony od Duchą Swiętego, tak ſię nawroćił razem do Pana Boga, że nawet kśiąg niezamknoł ktòre czytał; pobiegł do Zakonu Kaznodźieyſkiego, gdy go pytali dokądby ſzedł? odpowiadał: *Vadò ad DEUM meum*, idę do Boga mego, y więcey ſię niewròćił do śiebie, w zakonie ſię zawarł. (*Ex libr: Fratr: Præd:*) O ktoby to dał żebyś y ty był tak powolnym inſtynktom Ducha Swiętego.

2. *Uwa-*

2. *Uwaga*. Swięty Efrem czyni taką perorę: *Esto nostra conciliatrix, & advocata in hora judicij, libera nos, à futuro igne & tenebris, & tui Filij gloriâ Virgo nos dignare.* Bądź Pośrzedniczką y Patronką naszą w godźinę sądu, ratuy nas od ognia wiecznego, y od ćiemnośći wiecznych; uczyń partycypantami chwały Syna twego Maryo.

Historya.

W wielkim głodźie będącego S. Alberta Marya Panna nakarmiła, y wszystkie akcye iego nazwała przed Jezusem: ofiarą wdźięczną Bogu. (*Ex An: Cæl:*) Uważ ieżeli twoie akcye są godne takiey pochwały? ieżeli nie są, staray się z łaski Boskiey żeby były.

3. *Uwaga*. Pamiątka dźiś Swiętey Maryi Egypciaki, dla brzydkośći grzechow, trzy razy chćiała wniść do Kośćioła, nie mogła; potym się nawróćiwszy do Boga przez 40. lat ná puszczy pokutowała. Nieważ się wniść do Kośćioła, ieżeli masz sumnienie zawiedźione, nieuczyniwszy żalu.

DZIEN DZIESIĄTY.

1. *Uwaga*. Swiatłośći które widźiemi znaki, są niestworzonego światła Boga, który iest prawdźiwym światłem. Mówi o sobie Chrystus Pan: *Ego sum lux mundi. Joan: 8.* Jam iest światłem świata. Uważ, że iako światło iest dla drugich oświecenie, tak to mistyczne światło Chrystus, przyszedł oświecić ludźi, w ćiemnośćiach świata ginących.

Histo-

Historya.

Pafnucyusz napadł ná gromadę rozboyników, ieden z nich nalał puhar wina, y każe wypić Pafnucyuszowi, bo inaczey ma zabić, Pafnucyusz lubo nigdy niepijał, chcąc dusze ich pozyskać wypił, y iakoż nawroćili się ći rozboynicy do pokuty. (*Ex DD. PP. de char: num:* 6.) Kto to sprawił tak cudowne nawrócenie? ieżeli nie oświecenie mistycznego świa tła Chystusa łaska. Dla pozyskania duszy bliźnięgo własney woli niesłuchay, ále cyrkũstancyom chwalebnym się akomoduy, gdźie może być zpożytkiem dusz ludzkich y bez grzechu.

2. *Uwaga* Patryarcha mòy Augustyn Swięty nazywa Maryą Authorką, álbo przyczyną zbawienia naszego: *Veneremur salutis Auctricem, quæ dum Auctorem suum concepit de cælo, nobis Redemptorem præbuit in terra.* (*S. Aug: ser:* 19. *de Nat:*) Weneruymy zbawienia naszego Autorkę, ktòra gdy Stworcę swego z Nieba poczeła, nam Zbawićiela wydała ná źiemię.

Historya.

Błogosławiony Herman Dominikan, czego pragnoł otrzymał przez serce Maryi, dźiwnemi słodkośćiami Marya Panna napełniała serce iego, ięzyk naprawiła do mòwienia kazań. (*Ex Hist: Ord:*) Kochay Jezusa przez serce Maryi, kochay Maryą przez serce Jezusowe.

3. *Uwaga.* Pamiątka dźiś S. Makarego Męczennika, ná pierśi iego ognisty kamień był

polo-

położony, od Anioła był uwolniony. Jak kamień ná pierśiach każda przećiwność, każda alteracya, choroba, każdy przećiwny adwersarz. Dźwigay ćierpliwie te ćiężary przykładem ćierpiącego JEZUSA, y oraz przykładem Swiętych Patronow.

DZIEN JEDENASTY.

1. *Uwaga.* Kto idźie zá illuminacyą niestworzonego świątła, zá Chrystusem, ten nigdy niebłądźi, tego nieogarną ćiemnośći piekielne, mòwi sam Zbawićiel: *Qui sequitur me non ambulat in tenebraris, sed habebit lumen vitæ. Joan: c.* 8. Uważ ieżeli idźiesz w ślady JEZUSOWE według oświecenia Ducha Swiętego; Porzuć obszerny gośćiniec światowy który ćię prowadźi ná wieczne ćiemnośći.

Historya.

Biskup Walencyi uczyniwszy ślub wstąpić do Zakonu Cysterskiego, gdy był chćiał zaniedbać wokacyi swoiey, widźiał przez sen, iż Chrystus kazał imie zgładźić z kśiąg żywota: *Dele nomen ejus de libro vitæ.* Nazajutrz wykonał wokacyą, został Cystersem. (*Ex lib: Dictonar: Cister:*) Ciężko tobie teraz iść zá Chrystusem światową podeptać pompę, ach! ćiężey będźie, gdy obaczysz imie twoie zgładzone z kśiąg żywota.

2. *Uwaga.* Swięty Anzelm przyznaie, że świat uczyniony iest dla Maryi: *Propter hanc totus mundus factus est, & per hanc homo redemptus est, & verbum caro factum est.* Dla

Maryi

Maryi świat ſtworzony, przez ią człowiek odkupiony, y ſłowo ćiałem ſię ſtało.

Hiſtorya.

Walterus *de* Birbach zacny Kawaler w Kośćiele publicznie powroz znak niewoli ná ſzyię ſwoię włożywſzy, oddał ſię zá wiecznego niewolnika y ſługę poddanego, y co rok płaćił MARYI Pannie daninę, iako poddany. (*Spinellus.*) Wielka to wolność być MARYI Panny ſługą y niewolnikiem, *ſervire Mariæ regnare eſt.*

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Guthlacego, ktòry gdy ſię narodźił, krzyż czerwony był ná ręku, z widzenia mąk piekielnych gdy był wielce zaſmucony, pokazawſzy ſię S. Bartłomiey poćieſzył, áby nietraćił nadźiej w drodze doſkonałośći. Naznaczona ieſt y twoia duſza przy Chrźćie świętym niebieſkim znakiem Krzyża świętego, więc ſię broń tym zbawiennym znakiem.

DZIEN DWUNASTY.

1. *Uwaga.* Chceſz żeby tobie zawſze wiara była dana, maſz zá konfuzyą gdy kto niedowierza ſłowom twoim. Oto Synowi Boſkiemu w ćiele ludzkim będącemu fałſz zadawano, y zá fałſzywe świadectwo miane: *Teſtimoniū tuum non eſt verum. Joan: cap:* 8. Więc gdy będą lekce ważyć ſłowa y świadectwo twoie, wſpomni, że nie ieſteś godnieyſzy wiary zá Chryſtuſa, ktòremu nie wſzyſtko wierzono.

Hiſtorya.

Fałſzy-

Fałſzywy ieden świadek, gdy chćiał odebrać las należący do Kośćioła S. Qwintina, świadectwem ſwoim; S. Qwintinus ukazawſzy ſię mu w nocy, nos urwał zá fałſzywe świadectwo, gdy był przyprawił nos złoty, y ten kazał odrzućić, żeby wſzyſcy wiedźieli o karaniu iego. (*Vincent: lib:* 23. *c.* 90.) O gdyby ten przykład pilnie uważali, ći, ktorzy Kapłanow chcą zá nos wodźić, pewnieby ſię bali podobney kary.

2. *Uwaga.* Reparatorką narodu ludzkiego tytułuje Bernard Swięty: *Pura ſanctitas, & ſanctiſsima puritas, pijſsimi pectoris ejus, omnem omnis creaturæ puritatem, ſanctitatemq; tranſcendens, incomparabili puritate hoc promeruit ut perditi orbis reparatrix digniſſima fieret.* Sama czyſtość y świątobliwość Maryą zdobiła; niepokalaną czyſtośćią ſtała ſię Reparatorką świata zginionego.

Hiſtorya.

Gdy dźiecko iedne wpadło w ogień, pokazała ſię Marya Panna, y zdrowe zachowała. (*Ex An: Cal: fol:* 267.) Swiat ten ieſt położony w złym ogniu: *mundus in maligno poſitus;* Więc żebyś ſię nieoparzył od tego ognia, proś protekcyi Maryi Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Alferiuſza Puſtelnika, ktorego ſzatan zrzućił z wyſokiey góry bez ſzkody y bolu, maiąc lat 120. ſześćiu dniami przed śmierćią uſłyſzał głos: *Die cænæ meæ venies ad me;* W dźień wieczerzy mo-

iey przyidźieſz do mnie. O gdyby nas JEZUS tym głoſem zaprośił do śiebie.

DZIEN TRZYNASTY.

1. *Uwaga.* Niemaſz takiego mieyſca, gdźieby nie było przytomnego Boga we trzech oſobach iednego; dał tę naukę Chryſtus Pan żyiąc ná świećie: *Solus non ſum, ſed ego & qui miſit me Pater. Joan: 8.* Nie ieſtem ieden, ále Ja y Oyćiec, ktòry mię posłał, ieſt zemną. Uważ nieſkończoną wielkość Maieſtatu Boſkiego, iako wſzyſtko napełnia przytomnośćią ſwoią; z tey uwagi miey rewerencyą prezencyi Boſkiey; chroń ſię grzechu, y nieprzyſtoyney konwerſacyi.

Hiſtorya.

Diogenes Cynikus obaczywſzy w Kośćiele przed ołtarzem niewiaſtę nieprzyſtoynie ubraną, rzekł: *Non vereris inquit mulier, ne ſtante poſt terga DEO in honeſtè te habeas.* Nie obawiaſz ſię niewiaſto, że Bòg przy tobie ieſt, á ty nie maſz iego poſzanowania. (*Laertius lib: 6.*) Jeżeli poganie mieli takie poſzanowanie Bogow ſwoich, iak daleko barźiey nam więkſzą trzeba mieć rewerencyą, gdyż prawdźiwie ieſt wſzędźie przytomny Bòg.

2. *Uwaga.* Drabiną do Nieba tytułuie Maryą Pannę, Laurent: Juſtin: *Eſt Maria juxta Gabrielis oraculū plena gratiâ, quæ effecta eſt paradiſi ſcala, & hominum veriſſima mediatrix.* Jeſt Marya, według wyroku Gabryela, pełna łaſki, ktòra ſię ſtała do Nieba drabiną grzeſznikom, y prawdźiwą Pośrzedniczką. *Hi-*

Historya.

Gdy ieden Wicerey, álbo ná mieyscu Krola będący, zgubił pewną rzecz drogą, udał się z supplika do S. Ludwika Bertranda, ále Swięty odesłał do MARYI, y gdy zmowił pieśń o Maryi dźiewięć razy: Wielbi duszo moia Paná, zgubę znalazł. (*Nadazy.*) Zgubiłeś drogą rzecz nieoszacowaną, Bogá, y duszę przez grzech, inaczey nieznaydźiesz, chyba przez intercessyą Maryi.

3. *Uwaga.* Dźiś fest S. Hermenegilda, ktorego Oyćiec bezbożny Aryanin wrzućił do więźienia, y w dźień Wielkonocny śćiąć kazał, uwieńczony koroną męczeńską, poszedł ná wesołe Alleluia. Lubo powinniśmy słuchać stárszych y Rodźicow, iednak gdy nas do złego prowadzą, nietrzeba ich słuchać, raczey śmierć obrać, niżeli ich roskazanie wypełnić bezbożne; lepiey bowiem obraźić stworzenie, niżeli Stworzyćiela.

DZIEN CZTERNASTY.

1. *Uwaga.* Jak nowego, tak starego testamentu prawo, nie każe sądźić bez świadkow dwoch, álbo trzech. Powiedźiał to Pan JEZUS niewiernym Zydom: *In lege vestra scriptum est, quia duorum hominum testimonium verum est. Joan: c. 8.* W prawie waszym napisano iest, że dwoch ludźi świadectwo iest prawdźiwe. Uważ czy raz wierzyłeś, niewysłuchawszy drugiey strony, żałuy zá te letkomyślnośći, bądź napotym ostrożnieyszy w sądach.

Histo-

Historya.

Przyszedł Ubogi do S. Franciszka Seraficki ego prosząc iałmużny, uczynił nad nim kompassyą Swięty Patryarcha, drugim Braćiom swoim zalecaiąc ubostwo iego. Słysząc to Brat zakonny rzekł: Lubo on nic nie ma, ale może być bogatszy zá wszystkich chćiwośćią y myślą; słysząc to Swięty Franciszek zgromił go, y kazał żeby się wyzuwszy z szat, upadł do nog ubogiemu, zá tę censurę przepraszaiąc, uczynił tak posłuszny Zakonnik pokornie przeprośił, że ocensurował ubogiego. (*S. Antoninus tit:* 24.) Bóg wie o myślach, y intencyach ludzkich, człowiek wiedźieć nie może.

2. *Uwaga.* Albertus Magnus takim Panegirykiem weneruie Matkę Boską: *Fuit mediatrix reconciliationis, Adjutrix Redemptionis.* MARYA Panna była Pośrzedniczką zgody miedzy Bogiem y człowiekiem, y wspomożyćielką odkupienia.

Historya.

Swięta Bulchryda Królowa, ile ią razy ná dźień Królową nazywano, tyle ona kwiatow w wieczor do ołtarza Nayświętszey Panny oddawała; tym sposobem tytuł swóy Królewski, ná Królowę Nieba zlewała, sama się iedną czyniła służebnicą. (X. Olszewski ná pogrzebowym kazaniu Konstancyi Królowey Polskiey) Jeżeli ćię ludźie tytułuią wysoko, nie sobie przypisuy, ále Bogu y Maryi; nam zá grzech należy pogarda y konfuzya. 3.

3. *Uwaga*. Pamiątka dźiś Swiętey Lidwiny ktòra przez lat 38. ſtraſzne choroby y boleśći wytrzymała; przez kiłka lat ſamą kommunią żyła nic nieśpiąc. Zawſtydź ſię niećierpliwośći twoiey, ktôry ośm godźin nie możeſz ćierpliwie wytrzymać wizyty Boſkiey, zaraz wpadaſz wprzepaść deſperacyi.

DZIEN PIĘTNASTY.

1. *Uwaga*. Nic niemaſz gorſzego, iako gdy nauczyćiel ſam błądźi, potrzebuie inſtruktora. Faryżeuſzowie, Zydowſcy Rabinowie czynili ſię *utriusq; juris* Doktorami, á Boga nieznali, niewiedźieli że Bòg wizędźie mieſzka, aż muśieli ſię pytać JEZUSA, o mieſzkaniu Oyca przedwiecznego: *Dicebant ergo ei, ubi eſt Pater tuus. Joan: c.* 8. Mòwili więc mu: gdźie ieſt Oyćiec twoy. Jak gdy ná ſłońce kto śmiało zbyt patrzy ślepieie, tak gdy kto chce więcey niżeli potrzeba rozumieć głupieie.

Hiſtorya.

Piſze Hugo *de S. Victore* ieden chcąc źluſtrować głębokość piſma, doyść taiemnic Boſkich wpadł wbłędy, nie mogąc poiąć głębokośći piſma, y poczoł iuż opuſzczać duchowne zabawy. Bòg ktòry niechce zguby człowieka, napomniał go, y do pierwſzey ſię wroćił proſtoty, do pierwſzego traktu Wiary S. (*Hugo de S. Vict: lib: 6.*) Nietłumacz według upodobania Piſma świętego, ſłuchay tłumaczow, ktòrych był Profeſſorem Duch Swięty.

2. *Uwaga*. MARYA Panna będąc złaczona

Hiſtorya.

Przyſzedł Ubogi do S. Franciſzka Serafickiego proſząc iałmużny, uczynił nad nim kompaſsyą Swięty Patryarcha, drugim Braćiom ſwoim zalecaiąc uboſtwo iego. Słyſząc to Brat zakonny rzekł: Lubo on nic nie ma, ále może być bogatſzy zá wſzyſtkich chćiwośćią y myślą; ſłyſząc to Swięty Franciſzek zgromił go, y kazał żeby ſię wyzuwſzy z ſzat, upadł do nog ubogiemu, zá tę cenſurę przeprażaiąc, uczynił tak poſłuſzny Zakonnik pokornie przeprośił, że ocenſurował ubogiego. (*S. Antoninus tit:* 24.) Bóg wie o myślach, y intencyach ludzkich, człowiek wiedźieć nie może.

2. *Uwaga.* Albertus Magnus takim Panegirykiem weneruie Matkę Boſka: *Fuit mediatrix reconciliationis, Adjutrix Redemptionis.* MARYA Panna była Pośrzedniczką zgody miedzy Bogiem y człowiekiem, y wſpomożyćielką odkupienia.

Hiſtorya.

Swięta Bulchryda Królowa, ile ią razy ná dźień Królową nazywano, tyle ona kwiatow w wieczor do ołtarza Nayświętſzey Panny oddawała; tym ſpoſobem tytuł ſwôy Królewſki, ná Królowę Nieba zlewáła, ſama ſię iedną czyniła ſłużebnicą. (X. Olſzewſki ná pogrzebowym kazaniu Konſtancyi Królowey Polſkiey) Jeżeli ćię ludźie tytułuią wyſoko, nie ſobie przypiſuy, ále Bogu y Maryi; nam zá grzech należy pogarda y konfuzya. 3.

3. *Uwaga.* Pamiątka dźiś Swiętey Lidwiny ktòra przez lat 38. ſtraſzne choroby y boleśći wytrzymała; przez kilka lat ſamą kommunią żyła nic nieśpiąc. Zawſtydź ſię niećierpliwośći twoiey, ktôry ośm godźin nie możeſz ćierpliwie wytrzymać wizyty Boſkiey, zaraz wpadaſz wprzepaść deſperacyi.

DZIEN PIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Nic niemaſz gorſzego, iako gdy nauczyćiel ſam błądźi, potrzebuie inſtruktora. Faryzeuſzowie, Zydowſcy Rabinowie czynili ſię *utriusq; juris* Doktorami, á Boga nieznali, niewiedźieli że Bòg wſzędźie mieſzka, aż muśieli ſię pytać JEZUSA, o mieſzkaniu Oyca przedwiecznego: *Dicebant ergo ei, ubi eſt Pater tuus. Joan: c. 8.* Mòwili więc mu: gdźie ieſt Oyćiec twoy. Jak gdy ná ſłońce kto śmiało zbyt patrzy ślepieie, tak gdy kto chce więcey niżeli potrzeba rozumieć głupieie.

Hiſtorya.

Piſze Hugo *de S. Victore* ieden chcąc źluſtrować głębokość piſma, doyść taiemnic Boſkich wpadł wbłędy, nie mogąc poiąć głębokośći piſma, y poczoł iuż opuſzczać duchowne zabawy. Bòg ktòry niechce zguby człowieka, napomniał go, y do pierwſzey ſię wrócił proſtoty, do pierwſzego traktu Wiary S. (*Hugo de S. Vict: lib: 6.*) Nietłumacz według upodobania Piſma świętego, słuchay tłumaczow, ktòrych był Profeſsorem Duch Swięty.

2. *Uwaga.* MARYA Panna będąc złaczona

z JEZUSEM, stała się ofiarą zbawienną razem z Chrystusem. Mòwi uczony Arnoldus: *Omnino tunc una erat Christi & Mariæ voluntas, unumq; pariter holocaustum offerebant DEO, hæc in sangvine cordis, ille in sangvine carnis; unde commune in mundi salute cum illa effectum obtinuit.* Jedna wola była JEZUSA y MARYI, JEZUS ćierpiał zá nas ná ćiele, MARYA Panna ná duszy; y tak ieden skutek boleśći JEZUSA y MARYI odkupienie nasze.

Historya.

Był ieden od Boga nawiedzony ślepotą, ten gdy się udał do protekcyi Matki Boskiey, przywróćiła mu światłość oczu, ná gòrze nazwaney *Serratus.* (*Ex An: Cæl: fol:* 272.) Jesteś w wielkiey ślepoćie, niewidźisz iaka ćię czeka wieczność, niewidźisz w iakim zostaiesz stanie, proś oświecenia MARYI.

3. *Uwaga.* Pamiątka dźiś S. Eutychiasza, ktòry Redemptowi Biskupowi rzekł: *Venit finis universæ carnis*, przyszedł koniec wszelkiego ćiała. Nazaiutrz były woyska widźiane ná Niebie; co było znakiem następuiącey krwawey woyny. Straszna woyna ostatnia życia godźina, proś Swiętych Patronow, áby przybyli ná sukkurs.

DZIEN SZESNASTY.

1. *Uwaga.* Zgrzeszyć raz śmiertelnie iest to ná wieki zginąć, chyba miłośierdźie Boskie może człowieka salwować, podźwignąć z tey przepaśći; osobliwie tacy, nic maią nadźiej

zba-

zbawienia, ktòrzy będąc w grzechu śmiertelnym, gardzą inſtynktami Ducha Swiętego, nie myślą pokutować. Powiedźiał to JEZUS zátwardźiałym w złościach żydom: *In peccato veſtro moriemini. Joan: cap.* 8. W grzechach waſzych pomrzećie. Uważ iak dawno leżyſz w nałogach grzechowych, á miłośierdźie Boſkie ćię ſalwuie od potępienia.

Hiſtorya.

Był ieden nieſpokoyny Zakonnik, ktòry uſtawicznie drugich mieſzał, ten żeby mogł przekonać ſwoich adwerſarzow, diabłu ſię zapiſał, pod tą kondycyą, áby trzema dniami przed śmierćią oznaymił koniec żyćia; dotrzymał ſłowa bies, powiedźiał: że zá trzy dni umrzeſz; dowiedźieli ſię otym Zakonnicy, radźili ſpowiadać ſię, alić on ſłyſzac ſpowiedź ſpał, gdy oczym inſzym dyſkurowali, y on dyſkurował; y tak gdy przyſzła oſtatnia godźina, oddał duſzę komu ſię był zapiſał. (*Ex Dam:*) Nie odkładay do śmierći pokuty, ieżeli niechceſz zginąć.

2. *Uwaga.* Jak teraz, tak y żyiąc ná źiemi, MARYA Panna wſzyſtkich pragnęła zbawienia. Przyznaie Richardus *de S. Vict: Maria omnium ſalutem deſideravit, quæſivit & obtinuit imo ſalus omnium per ipſam facta eſt, unde & mundi ſalus dicta eſt.* Marya Panna wſzyſtkich zbawienia pragneła, iakoż otrzymała przez mękę Syna ſwego, zkąd ſię tytułuie zbawienie świata.

Historya.

Justus Lipsius sławny od Kśiąg wydanych, spytany od Xiędza Leonarda Leisyusza *S. J.* ktory mu przy śmierći assystował; coby go naybarźiey przy śmierći ćieszyło? odpowiedźiał to, żem był wpisany w Bractwo Nayświętszey Maryi Panny. (*Pædagogus Christ:*) Nie miey to zá ćiężar, żeś iest wpisany do iakiego bractwa, odprawuy z ochotą powinnośći brackie.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Joachima Patrona chorych, ktory uprośił żeby on ćierpiał tę chorobę, ktorą widźiał bliźniego ćierpiącego, uczynił tak Pan Bog, y ćierpliwie znośił boleśći przedłużone. Miey kompassyą nad choremi, y ubogiemi, pamiętay że y sam przyidźiesz ná ten koniec boleśći, pospolitey mizeryi doczesnego żyćia.

DZIEN SIEDMNASTY.

1. *Uwaga.* Zaden niewygodźi ludzkiey fantazyi, ná Syna Boskiego iakich niewykoncypowali kalumnij, nazywali: opętanym, zwodźićielem, pijanicą; że śiebie samego ma zabić? *Dicebant ergo Judæi: nunquid interficiet semetipsum. Joan: c. 8.* Mowili więc Zydźi: czy nie zabije śiebie samego. Zawstydź się twoiey niećierpliwośći, ktory chcesz żeby nikt źle o tobie nierozumiał; lubo w rzeczy samey iesteś pełen zbrodni y niedoskonałośći.

Historya.

Był starzec ná puszczy, ktory chcąc się nauczyć

uczyć większey doskonałośći, przyszedł do Archimandryty, prosząc żeby roskazał co miał czynić, Archymandryta z Ducha Swiętego wiedząc co miał czynić: dał mu bicz, y kazał trzody swoie wieprzow paść, co widząc ludźie, mieli go za szalonego; gdy te naśmiewiska ćierpliwie znośił, kazał Pan Bog mu nazad się wrócić ná pustynią. (*Ex lib: DD. PP. num:* 11.) Uważ iak rożnemi sposobami Bóg ludźi probuie, iak trzeba się chronić posądzania, Bóg wie, kto co czyni iaką intencyą.

2. *Uwaga.* Marya Panna Panieńskim mlekiem karmiła JEZUSA, przez co miłośćią wieczną się złączyła: *Manat liquor ex uberibus Virginis, & in carnem vertitur salvatoris.* (*S. Petrus Dam: serm:* 2. *de Nat:*)

Historya.

Francissek *à S. Maria* Bikup urodzeniem zacny, sławnieyszy nabożeństwem ku Maryi, ktokolwiek prośił o iałmużnę Imieniem Maryi, zawsze dawał. (*Ex hist: Ord: S. Hier:*) Jeżeli niemasz co dać proszącym, to przynaymniey niekonfunduy, łaskawie odpowiedz.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Helana, któremu gdy po pośćie szatan był podał potrawy, poznawszy zdradę wzgardźił, potym go Aniołowie nakarmili; W ogniu niezgorzał, wrzucony zá wiarę. Uważ iak szatan ludźi kuśi obżarstwem, osobliwie po postach, ná łożko iuż wymyślne przynośi potrawy, zwy-

ćięż tę pokusy, mówiąc: nie samym chlebem żyie człowiek, ále słowem Boskim.

DZIEN OSMNASTY.

1. *Uwaga.* Nie ma Człowiek z czego się chlubić, gdyż iest iednym nikczemnym prochem, lepianką z źiemi, przed kilkadźieśiąt lat co był? zgoła nic, byłeś prawda w materyi pierwszey co do istoty ćiała, á co do duszy, zgoła nic; stworzył ći duszę, wyprowadźił *ad extra*, y teraz co masz wszystko Boga, od którego wszystko pochodźi; dla tego znać Pan JEZUS chcąc poniżyć hardość Żydow, rzekł: *Vos deorsum estis, ego de supernis. Joan: cap.* 8. Nie góruy wysoką fantazyą, znay nikczemność swoię.

Historya.

Swięty Makary Pustelnik spotkał czarta z kosą, który rzekł: wiele passyi ćierpię od ćiebie Makary, iedną cnotą mię zwyćiężasz; ty pośćisz, ia nic niejadam, ty ubogi, y ia nic niemam, ty czysty, y ia o niewiastach niemyślę, ty nie długo sypiasz, ia nic nie śpię; tylko iedną cnotą pokorą mię celuiesz, ia nie mogę być pokornym, mówi bies, to rzekszy zniknoł. (*Ex lib: Doct: PP. n.* 5.) Baią ludźie że szatan piorunu się boj, piorun prawdźiwie ná hardego szatana iest pokora.

2. *Uwaga.* Anzelm Swięty o godnośći Maryi uważaiąc mówi: *Per fœcunditatem tuam Domina, mundus peccator justificatus, damnatus salvatus, exul reductus.* Przez obfitość

cnot

cnot twoich y łask, grzeszny świat iest usprawiedliwiony, potępiony iest zbawiony, wygnaniec iest przywrocony do oyczyzny.

Historya.

Po śmierći Swiętey Małgorzaty, znaleźiono ná sercu obraz JEZUSA, MARYI, y JOZEFA Swiętego. (*Ex An: Cal:*) Uważ iakie ty nośisz portrety w sercu twoim, podobno obraz Bachusa, Wenery, &c: Rysuy ná sercu twoim nabożnemi affektami JEZUSA, MARYĄ, y Oblubieńcą iey JOZEFA Swiętego.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętego Ursmara Biskupa, który przez dźiewięć lat chleba nie iadł, Joba Swiętego w ćierpliwośći náśladował. Teraznieyszego czasu y słabość ludzka, y zwyczay niewyćiąga takich postow; zwyczayne przynaymniey zachowuy posty, w dźień postny, nieobżeray się, niezalewáy się trunkami.

DZIEN DZIEWIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Jak niebo od źiemi, tak powinien być daleki od świata, każdy náśladowca Chrystusa. Pokązał to Syn Boski nauką y przykładem: *Ego non sum de hoc mundo*; Ja nie iestem ze świata. *Joan: c.8.* To zaś wiedźieć potrzeba, że drugi ná świećie żyiąc według wokacyi swoiey, może być dalekim od świata myślą, konwersacyą y affektem; Jako żyli Swięci Cesarze, Krolowie y Krolowe.

Historya.

Arsenius Senator Rzymski wzgardźiwszy świa-

tem y pompą iego, poszedł ná pustynią, gdźie zawarszy się od świátowych tumultow spokoynie Bogu służył, od świata daleki, bliski Bogu. (*Ex lib: ser: PP.*) Niebądź przyiaćielem świata, ieżeli chcesz być przyiaćielem Boskim.

2. *Uwaga.* Narodzenie Maryi, iest nasze uwolnienie z wieczney niewoli, mówi Swięty Anzelm: *Partus tuus Domina mundum captivum redemit, ægrum sanavit, mortuum suscitavit.* Narodzenie twoie o Panno, niewolnikow do wolnośći przywroćiło, chorego uzdrowiło, umarłego wskrześiło.

Historya.

Duszę Swiętey Urszuli y iey Towarzyszek Aniołowie Bogu y Maryi ofiarowali, Marya Panna dyktowała żyćie S. Urszuli, á Błogosławiony Jozef Hermanus pisał. (*Chrombach*) Prowadźże takie żyćie, żeby z niego drugim był pożytek do dobrego, do cnot świętych, żeby było co pisać, álbo przynamniey wspomnieć dobrze, żeby niemówiono: Narodźił się, ożenił się, upił się, y umarł.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Wernera, ktorego żydźi przez trzy dni krzyżowali, ná krzyżu umarł, poszedł do Chrystusa. Nieboy się y ty iak żyd krzyża, wiedź otym, że w krzyżu żyćie, y zbawienie nasze, w krzyżu gorącość ducha, doskonałość cnoty.

DZIEN DWUDZIESTY.

1. *Uwaga.* Początek bez początku Bòg nasz, od ktòrego wszystko iest, y dotąd się konser-

wuie

wuie dla tego gdy Zydźi pytali ſię: ktoś ty ieſt? odpowiedźiał JEZUS: *Dixit eis JESUS principium, qui & loquor vobis. Joan: c. 8.* Początek, ktory mowię do was, więc całym ſercem źmierzay do Boga, iako do początku y centrum ſwego.

Hiſtorya.

Prośił ieden Zakonnik, áby go Bog náuczył doſkonałośći, razu iednego uſłyſzał głos z krucifixa: Idź do Kośćioła znaydźieſz Profeſsora doſkonałośći; przybiega do Kośćioła, znayduie ubogiego oſzarpanego y zranionego, rzecze do niego: niech ćię Bog poćieſzy; odpowie ubogi: nigdym nie był ſmutny; pyta daley, zkąd idźieſz? odpowie: od Boga! dokąd idźieſz? do Boga! ktoś ty ieſt? Krol, gdźie krolestwo? Ja ſam. Upadł do nog ubogiemu, ktory mu wytłumaczył. Ta naywiękſza doſkonałość do woli Boſkiey, weſoło we wſzyſtkich mizeryach ſię zgadzać, znać że od Boga ieſteśmy, y do Boga idźiemy; duſza krolestwo naſze, dopiero ſię nauczył doſkonałośći. (*Ex ſpec: exempl:*) Stoſuy ſię zawſze do woli Boſkiey, á tak nigdy niepobładźiſz.

2. *Uwaga.* Co pokazał miłośierdźia Chryſtus, Marya nam wſzyſtko dała, y wſzyſtko darowała; mowi Albertus *Magn: Quæſt: 75. tract: ſup: Miſ: Quidquid miſericordiæ Filius exhibuit, totum hoc nobis Maria contulit, quæ Filium genuit, in quo nobis omnia donavit.*

Hiſtorya.

Gdy

Gdy Symon Stock Karmelita modlił się przed obrazem Matki Boskiey prosząc o prezent iaki dla Zakonu swego, ukazała się Marya Panna w wielkiey iasności, y podała Szkaplerz. (*Ex historia Ord: Carm:*) Jeżeli iesteś wpisany do Konfraternij Szkaplerza świętego, szanuy tę sukienkę Krolowey, staray się nosząc ten ubior Krolowey Anielskiey, o życie Anielskie, według stanu swego o czystość.

3. *Uwaga.* Dziś pamiątka Błogosławioney Agnieszki Policyanki, ktora gdy przez lat 15. o wodzie y chlebie pościła, Nayświętsza Panna Niebieskie dary konferowała, JEZUS Krzyż darował, Nayświętszy Sakrament Aniołowie przynieśli. Możesz mieć te dary od MARYI y JEZUSA, byleś sam niezagrodził drogi niewdzięcznością.

DZIEN DWUDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Wiele ma Bog przeciwko nam do wymowienia y osądzenia złości naszych, iako się z tym odezwał przed Faryzeuszami: *Multa habeo de vobis loqui & judicare. Joan: cap: 8.* Wiele mam przeciwko wam mowić y sądzić. Jeżeli niechcesz żeby o twoich złościach swiat cały wiedział na straszliwym sądzie, osądź teraz siebie samego przy Sakramentalney spowiedzi.

Historya.

W Klasztorze Błogosławionego Sylwestra, był umarł Zakonnik, ktorego gdy chować mieli, odżył, y strasznie bluźnił iak potępieniec, gdy

Za-

Zakonnicy ſię modlić poczeli, dał Pan Bog łaſkę ſkuteczną, z grzechu nieczyſtośći w ktòrym był umarł, wyſpowiadał ſię y do pory żył, potym ſzczęśliwie nazaiutrz umarł. (*Damian: ad Dominicū Epiſc:* 5.) O dźiwna moc ſpowiedźi świętey, że z potępieńcą czyni nieba kandydatem.

2. *Uwaga.* Anzelm Swięty taką zanośi ſupplikę do Maryi: *Rogamus ergo te Domina, per ipſam gratiam qua te pius ac omnipotens DEUS, ſic exaltavit, & omnia tibi ſecum poſſibilia donavit.* Prośiemy ćię Pani przez łaſkę, ktòrą ćię Pan Bog wynioſł nád wſzyſtkie kreatury, y wſzyſtkie łaſki darował.

Hiſtorya.

Gdy Swięty Gwilhelm nabożnie ſię modlił, ukazała mu ſię Marya Panna w wielkiey iaſnośći, y kazała żeby pod Imieniem iey Kośćioł wyſtawił, co y uczynił. (*Ex An: Cæl:*) Ma Marya Panna wiele Kośćiołow pod Imieniem ſwoim; potrzebuie iednak żeby twoie ſerce pod iey nayſłodſzym było Imieniem.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Anzelma Biſkupa, ktòremu Bòg ukazał brzydkość świata, á piękność odłudnego mieſzkania; pod czas modlitwy światło z niebą ogarneło, chleb dźiwnego ſmaku był mu podany do zjedzenia. Maſz chleb Anielſki Ciało JEZUSOWE, pożyway nabożnie y czeſto tę Niebieſką Mannę.

DZIEN DWUDZIESTY WTORY.

1. *Uwaga.* Lubo Bòg człowieka karze czaſem

ſem zá grzechy, czaſem dla proby y większey zaſługi, w cale iednak niezapomina y nieodrzuca od miłośierdźia ſwego, tak mòwi Syn Boſki, w naturze naſzey ludzkiey: *Non reliquit me ſolum. Joan: c. 8.* Niezoſtawił mię ſamego bez promocyi, przytomnośći ſwoiey Boſkiey.

Hiſtorya.

Sokrates nauczał, że natura Boſka ieſt nayſzczęśliwſza y nayłaſkawſza, y im kto barźiey śię łaczy z Bogiem, teń ſzczęśliwſzy. (*Rot: lib: 3. Apopl:*) Lubo P. Bòg wſzyſtkim kommunikuie konkurs ſwoy, według generalnego dekretu, iednak im kto większe ma łaſki, tym śćiśley z Bogiem śię łączy miłośćią, ta ieſt poſpolita nauka Teologow.

2. *Uwaga.* Maryi nic nieodmawia Syn Jey naymilſzy JEZUS, o co prośi wſzyſtko czyni, affekt Anzelma Swiętego: *Benigniſſimus Filius tuus Dominus noſter JESUS Chriſtus, erit ad concedendũ, quidquid voles promptiſſimus, & exaudibilis, tantummodo itaq; velis, ſalutem noſtrã & ſalvi erimus.* Nayłaſkawſzy Syn twòy JEZUS Chryſtus uczyni czego tylko będźieſz chćiała; chćiey zbawienia naſzego, będźiemy zbawieni.

Hiſtorya.

Miedzy inſzemi modlitwami y ta ieſt niepoſpolita wenerowania MARYI: Witay Królowa Nieba, y Matko litośći. Tę modlitwę z komponowali Apoſtołowie. (*Julian: Petr:*)

Ná

Ná dolinie nazwaney *Ronka*, w każdą Sobotę Aniołowie śpiewali: *Salve Regina*, Witay Krolowa. (*Navarrus Abbas*) Weneruy nabożnie tym komplementem Krolowę Nieba.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Theodora Biſkupa, ktorego gdy Matka w żywoćie nośiła, widźiała z Nieba gwiazdę ná śiebie wſtępuiącą. Gdy był chory trzy krople roſy ſpadły z obrazu Ukrzyżowanego, y zaraz ozdrowiał. Umiera duſza twoia, w cale źle ſię ma dla ćiężkośći grzechow, więc ſupplikuy pokornie Zbawićiela, ażeby ſpuśćił kropelkę łaſki ſwoiey, ábyś mogł ſzczerze pokutować.

DZIEN DWUDZIESTY TRZECI.

1. *Uwaga.* Szczęśliwy człowiek, ktory wſzyſtko czyni, według upodobania y ukontentowania ſerca Boſkiego; przykładem Chryſtuſa Pana, ktory o ſobie mowi: *Quia ego quæ placita ſunt ei, facio ſemper. Joan: c.* 8. Ja co mu ſię podoba czynię zawſze, zkąd możemy poznać wolą Boſką? odpowiadam świeckim ludźiom, trzeba ſię radźić ſpowiednikow, Zakonnikom ſwoich ſtarſzych, co oni nam roſkazuią, iakby Bog ſam mowił y poſyłał, tak mamy wierzyć.

Hiſtorya.

Paweł nazwany *ſimplex* proſtak, uczeń S. Antoniego Puſtelnika, wdał ſię w dyſkurs, pytaiąc ſię: Czy Pan JEZUS był wprzody, czy Prorocy? niby ſię zawſtydźiwſzy S. Antoni, kazał mu uſtąpić, y milczeć, on tak pilnie

posłuchał y zachował milczenie, że wszyscy się dźiwowali y sam Professor iego Antoni S. (*Greg: Dial: lib:* 3. *c.* 10.) Co ći każą, y dokąd ordynuią Przełożeni, rozumiey że Bôg ći każe y ordynuie ná to mieysce, ná tę funkcyą.

2. *Uwaga.* Marya Panna nigdy niewykroczyła przećiw woli Boskiey, żadnym grzechē, Anielski mowi Doktor 3. *par: Simpliciter fatendum est quòd Beta Virgo, nullum actuale peccatum commisit, nec mortale, nec veniale.* Mocno wierzyć trzeba, że MARYA żadnego niepopełniła grzechu, áni śmiertelnego, áni powszedniego.

Historya.

Osobliwszy Panegirysta MARYI Panny S. Anzelm, gdy w nocy wpadł do studni, wzywał MARYI Panny, przybyła ná sukkurs, y wyćiągnełá. (*Ex An: Cœl:*) Wpadłeś w przepaść piekielną przez grzech, proś MARYI Panny, áby ći Maćierzyńską podała rękę.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Jerzego Męczennika, ktory w żelaznych botach chodźił, w apnie był zákopany, w oleiu smażony, pod czas męki głos słyszał: *Curre Georgi ut apprehendas*, tak bież żebyś nieutraćił korony; Jest powieść, że Pannę od pożarćia smoka uwolnił, y smoka zabił. Gospodarze osobliwie maią zá Patrona tego Swiętego; Masz małą trzodę iednę owieczkę, duszę, proś intercessyi Swiętego, áby piekielny smok niepożarł tey owieczki.

DZIEN

DZIEN DWUDZIESTY CZWARTY.

1. *Uwaga.* Bòg, á Prawda, naylepſzy Patron, żeby wſzyſcy ſzatani byli przećiwnęmi, y wſzyſcy ludźie zbuntowali ſię ná zgubęi ſprawiedliwość będźie tryumfowała, wybaw' z tych inſultow; upewniał Apoſtołow Pan JEZUS: *Veritas liberabit vos. Joan: c.* 8. prawda wybawi was.

Hiſtorya.

Gdy Xiążęćia Apoſtolſkiego Piotra Swiętego, był wſadźił do turmy w Jeruzalem Herod nieſprawiedliwie, Anioł w nocy przyſzedł, uwolnił zniewoli, y łańcuchy opadły. (*Ex Act: Apoſt:*) Jeżeli ćię ſpotka podobna plaga, nie deſperuy, bądź dobrey myśli; był JEZUS niewinnie w więźieniu, byli Apoſtołowie, á niewinność y ſprawiedliwość ich wybawiła.

2. *Uwaga.* Słońce ma zá purpurę Marya Panna, álbowiem iako ſłońce oświeca wſzyſtkie kraie świata, tak Marya Panna wſzyſtkie roſpędza ćiemnośći. Peroruie Swięty Bernard: *Sole amicta perhibetur quæ profundiſſimā Divinæ ſapientiæ, ultra quam credi poſſit penetravit abyſſum.* Słońcem odźiana Marya Pan: ktòra głębokość mądrośći Boſkiey źluſtrowała.

Hiſtorya.

Swięty Franciſzek Seraficki oſobliwſzy Kultor Maryi, miał ten zwyczay, że od feſtu S. Piotra y Pawła, aż do Wniebowźięćia Maryi Panny pośćił. (*In vita ejus.*) Kto ſłuży MARYI, nie pyta ſię wigilij, ſtaray ſię przynaymniey

miey choć ieden dźień pośćić należyćie, przed następuiącym Festem Maryi.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Bony Panny, ktora Pan JEZUS śiedmioletną, nauczał z iaką modestyą miała ieść, po pośćie dni 40. Pan JEZUS dał pierśćień, y na śmierć pobłogosławił. Miey w obserwie Anioła Swiętego stroża, y przytomnego Boga, idąc spać, w nocy, wstaiąc, uważ że Xiąże Niebieski assystuie tobie niegodnemu. Chroń się osobliwie nieprzystoynego dotykania, y myśli nieprzystoynych.

DZIEN DWUDZIESTY PIĄTY.

1. *Uwaga.* Natura ludzka iest zawsze przećiwna niewoli, niechcąc nikomu się poddać; osobliwsza to łaska Boska, że Zakonne osoby, dobrowolnie poddaią śiebie dożywotney niewoli przez ślub posłuszeństwa, że więcey nie maią woli sobą dysponować, gdźie chcąc mieszkać, gdźie chcąc się udać bez woli y pozwolenia Starszych; ále ta niewola czyni synami wieczney wolnośći; ztąd żydźi według naturalney propensyi odezwali się przed Chrystusem: *Semen Abrahæ sumus, & nemini servivimus unquam. Joan:* 8. Pokolenie Abrahamowe iesteśmy, nikomu niesłużyliśmy nigdy.

Historya.

Marek posłuszny Zakonnik wezwany od starszego swego Sylwana, literę niezakończoną zostawił, zá co go odtąd barźiey starszy zaczoł szanować. (*Ex libr: Doct: PP. lib: de pot:*) Gdy z posłuszeństwa opuszczasz iaką

zaba-

zabawę, nieutraćiſz zaſługi, ále zdobiſz uczynek, y ná więkſzą zaſługuieſz koronę.

2. *Uwaga.* Jak nie może być godnieyſzy Syn iák Boſki, tak nie może być godnieyſza Matka iák Syna Boſkiego. Przyznaie S. Bonawentura: *Beata Virgo ſanctificata fuit, conformiter Filio ſuo, non tantùm ad impotentiam peccandi, ſed etiam quantum ad impoſſibilitatem labendi in aliquod peccatū.* Marya Panna poświęcona była, aby do żadnego exceſsu niemogła ſię nakłonić, dla godnośći Maćierzyńſtwa Boſkiego.

Hiſtorya.

Gdy Swięty Woyćiech był w ćiężkiey chorobie, Matka jego ofiarowała go Maryi Pannie, y zaraz ozdrowiał. (*Ex An: Cæl:*) Gdy ſobie, y komu nieżyczyſz śmierći, nie do bab y cyganek czyń rekurs, lecz do Boga y Maryi.

3. *Uwaga.* Dźiś feſt S. Marka Ewangeliſty ktoremu Anioł w więźieniu śię pokazawſzy, rzekł: Sługo Boży Marku, oto Imie twoie ieſt zapiſane w kśięgach żywota; y ſam Pan JEZUS rzekł: *Pax tibi Marce*, pokoy tobie Marku, zamordowany nazajutrz znalazł wieczny pokoy. Nie będźieſz miał nigdy pokoiu, ieżeli nie będźieſz miał czyſtego ſumnienia.

DZIEN DWUDZIESTY SZOSTY.

1. *Uwaga.* Człowiek ma ten naywiękſzy ſkarb y kleynot, że ieſt wolny; iak mówią Filozofowie: *Cauſa libera*, tę złotą wolność traći duſza grzeſząc śmiertelnie, ſtaie ſię bowiem niewolnicą ſzatańſką; mówi ſam Zbawi-

 ćiel:

ćiel: *Qui facit peccatum, servus est peccati*, ktòry czyni grzech, sługa iest grzechu. Uważ czy raz dobrowolnie się podałeś pod moc szatanowi, grzesząc śmiertelnie? proś łaski Ducha S. áby ćię z tey niewoli wyprowadźił.

Historya.

Demonax obaczywszy, że Pan sługę swego okrutnie bije, rzekł: *Desine, affligere, ne servo tuo similis fias.* (*Eras: Rot: l. 8. apoph:*) Przestań sługę katować, żebyś sam niezostał sługą, przez to chćiał pokazać, że kto nieumie moderować passyami, iest niewolnikiem własnych namiętności.

2. *Uwaga.* Heretyckie to bluźnierstwo mòwić, że Marya przez narodzenie Syna Jezusa, utraćiła panieństwo; mòwi Swięty Augustyn: *Temerariū est in Maria Virgine propter Filium, ponere culpam aliquam, vel peccatum.* Bluźni rska letkomyślność mòwić, że rodząc Marya Syna, zaćiągneła iaką makułę.

Historya.

W Kolonij ieden mieszczanin ustawicznie mawiał Zdrowaś Marya; ten po śmierći z nieba, pokazał się w iasnych szatach, na ktòrych te słowa się prezentowały: *Ave Maria*, Zdrowaś Marya. (*Ex an: Cæl: fol:* 298.) Zdob stan duszy twoiey tym ornamentem Anielskim pozdrowieniem, często y nabożnie mòwiąc.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Bazylego Męczennika, ktòremu JEZUS pokazawszy się w więźieniu, opowiedźiał śmierć męczeńską. Po

śmierći

śmierći pokazany był przyiaćielowi, mieszkaiący roskosznym Pałacu. Niezakładay tu wiecznie trwaiącego domu, nie tu ná ziemi są nasze pałace, ále w Niebie, wszczęśliwey wieczności, tam wzdychay, tam sercem y affektem zmierzay.

DZIEN DWUDZIESTY SIODMY.

1. *Uwaga.* Niewolnik niemoże sobie obrać mieszkania, według upodobania swego, ale tam muśi śiedźieć, gdźie go ulokuią. Jak przyznał Pan JEZUS: *Servus autem non manet in domo, in æternum. Joan: c. 8.* Sługa zaś nietrwa w domu ná wieki, dom nasz wieczny niebo; utraćiłeś ten dom grzesząc śmiertelnie, nie będźiesz miał ná wieki possessyi z synami Boskiemi, będźiesz ná wieki gorzał w ognistym więźieniu, ieżeli teraz się niewywinduiesz przez prawdźiwą pokutę.

Historya.

Karol Cesarz Rzymski, był zaprowadzony w duchu do piekła, gdźie widźiał wielką liczbę dusz zatraconych, swoich Antecessorow krewnych, Biskupow, Xiążąt, y słyszał głos: *Potentes, potenter tormenta patientur*, Mocarze mocne, tortury ćierpieć będą. (*Gotschalius Ser: 19. lib: 74. c. 49.*) Zyi tak żeby y tobie nie było piekło wiecznym domem.

2. *Uwaga.* Marya Panna wszelkim dobrym od Boga utwierdzona iest, y łaskami napełniona; mòwi S. Cyrillus: *Beata Virgo Maria non solum in omni gratiâ consummata, verum*

etiam in omni bono, & dono, quod acceperat confirmata. MARYA Panna, nie tylko wſzelkiemi łaſkami napełniona, ále y wſzelkiemi darami umocniona.

Hiſtorya.

Jeden Pleban codźień śiedm razy mowił: *Salve Regina*, Witay Krolowa; gdy pioruny poczeły bić w drodze będącego, wſzedł do Kaplicy, gdźie Marya Panna z ołtarza zſtąpiwſzy upewniła, że onemu ſzkodźić niemiały. (*Bzowiuß.*) Uderzą ſtraſzne pioruny w godźinę śmierći, á kto nas będźie protegował, ieżeli nie Matka miłośierdźia MARYA.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Anthima Biſkupa, ktory kamieńmi bity, rozgami śieczony, w mękach z Nieba będąc pośilony, uwieńczony korona męczeńſką, poſzedł po zapłatę wieczną. Uważ, że żaden nie będźie koronowany bez potyczki, walcz teraz mężnie ieżeli chceſz być koronowany w niebie.

DZIEN DWUDZIESTY OSMY.

1. *Uwaga.* Wpadł był w wieczną niewolą narod ludzki przez grzech pierworodny, ięczał przez kilka tyśięcy lat, źlitował ſię Bog nad nieſzczęśćiem iego, przywroćił pierwſzą wolność przez Syna ſwego: *Si ergo vos Filius liberaverit, verè liberi eritis. Joan: c.8.* Dźiękuy Synowi Boſkiemu, że ćię męką ſwoią odkupił z niewoli ſzatańſkiey.

Hiſtorya.

Phiton gdy odnioſł znaczną wiktoryą, gdy mu

mu applaudowali Atteńczykowie rzekł: Bogu czyńćie applauz, ktory uczynił tryumf, ia tylko rękę pożyczyłem, albo byłem inſtrumentem. (*Eraſm:lib: 6. apop:*) Ześ ieſt uwolniony od nieprzyiaćioł duſzy, przyznay to Bogu, zasługom Chryſtuſa Pana, nie ſwoiemu ſtaraniu y cnotom.

2. *Uwaga.* Ten oſobliwſzy ma przywiley Marya Panna, że z Duſzą y z Ciałem ieſt wźięta do Nieba; ogłaſza takim Panegirykiem S. Jan Damaſcen: *Beata Virgo Maria in gremio terræ ſepulta non eſt, ſed Corpore & Animâ in Cælos aſſumpta, quæ in terris terrena non ſapuit, ſed Cæleſtibus deſiderijs cogitatione in Cælo fixa delituit.* Marya Panna nie była pogrzebiona w źiemi, ale z Duſzą y z Ciałem wźięta ieſt do Nieba, ktora żyiąc na źiemi, w Niebie żyła affektem y myślą.

Hiſtorya.

Nayświętſza Marya Panna pokazawſzy ſię Swiętey Giertrudźie, tak ſię kazała modlić, aby powiedźiawſzy te słowa: Zdrowaś Marya, wzdychała do Boga y Maryi za temi, ktorzy zoſtaią w utrapieniu duſzy lub ćiała. Po tych słowach: Pan z tobą, kazała ſię modlić za temi, ktorzy łaſkę Boſką mniey ſzacuią. (*Rev: lib: 4.c. 12. S. Gier:*) Mow nabożnie z attencyą Zdrowaś Marya, a tak Bogu y Maryi ſię przypodobaſz.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Syty Panny, ktora wielkie czyniła iałmużny; icy chleb

w kwiaty się przemienił, á woda w wino. Czyń teraz według możnośći iałmużny, á zapewne przemienią się w kwiaty, czyli kleynoty szczęśliwey wieczności, w słodkie wino łaski Boskiey

DZIEN DWUDZIESTY DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Człowiek bez oświecenia łaski Boskiey, iest iak ślepy y głuchy, niewidźi następuiącey wieczności, niesłyszy przestrogi Pisma świętego; iak powiedźiał Chrystus Pan: *Sermo meus nil capit in vobis. Joan: cap:* 8. Jeżeli chcesz żebyś miał pożytek z słuchania Kaznodźiej y nauki, wprzody proś Ducha Swiętego o oświecenie.

Historya.

We Florencyi była iedna niewiasta żyiąca w nieczystośćiach, ta gdy nieczyniła pokuty, czart ią opętał, y trapił one, którą Swięty Dominik kazaniem swoim nawróćił do pokuty, á szatanowi ustąpić kazał, ále Matroná nawrócona prawdźiwie do pokuty, prośiła S. Dominika, żeby szatan znowu ią trapił zá grzechy iey docześne, y tak się stało. (*Vinc: spec: hist: lib:* 30. *cap:* 73.) Zá wszystkie paroxyzmy, y zá samego szatana, gorszy iest grzech, osobliwie śmiertelny.

2. *Uwaga.* Tytułuie Maryą Pannę Swięty Antoni berłem álbo rozgą rządzenia: *Dicitur autem Beata Maria virga, quia semper recta fuit, nunquam inclinata ad terrena, sed semper recta ad cœlum.* Nazywa Pismo: *virgam directionis* laską, bo nigdy niebyła nachylona

do

do ziemi, zawſze proſto źmierzała do Boga.

Hiſtorya.

Tutelonowi Zakonnemu Malarzowi, gdy obraz Maryi Panny malował, Marya Panna ſama aſsyſtowała, y nauczała iak malować, ktorego obrazu piekności, nie tylko ludźie, ále y Aniołowie nie mogli ſię wydźiwić. (*Ex An: Cæl: f.* 300.) Maluy y ty ná ſercu twoim nabożnemi affektami obraz Maryi y Jezuſa.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętego Piotra Męczeńnika, ktory ſłyſzał od MARYI: Jam ſię zá ćiebie modliła Pietrze, áby nieuſtawała wiara twoia. Po śmierći męczeńſkiey y zabićiu od Heretykow, widźiany był w Niebie przy boku Maryi Panny. Czy ſpodźiewaſz ſię być kiedy w Niebie? ieżeli ſię ſpodźiewaſz, nie bądź miłośnikiem świata.

DZIEN TRZYDZIESTY.

1. *Uwaga.* Człowiek człowieka częſto zwykł oſzukiwać, gładkiemi ſłowy zdradzać; Bog zaś nie może nikogo oſzukać, co mowi, wſzyſtko to przedwieczna prawda. Mowi o ſobie Chryſtus Pan: *Ego quod vidi apud Patrem meum loquor. Joan: cap:* 8. Ja co widźiałem u Oyca mego to mowię. Nieudaway záprawdę czegoś niewidźiał y nieſłyſzał.

Hiſtorya.

W Brabancyi była iedna niewiaſta od bieſa opętana, pytał Kapłan: co zá ſprawę miałeś wſtąpić do niey? odpowie bies: dla tego opętałem, że ona wſzyſtkie doſtatki rozdała ná

ubogich zá duſzę męża ſwego, y tak iako wypróżniony dom ośiadłem. Rzecze Kapłan, y owſzem to święty poſtępek rozdać wſzyſtko ubogim; bies ſłyſząc to poczoł ſię naśmiewać, mówiac: álbo niewieſz, żę ia ieſtem oycem kłamſtwa, prawdy nigdy niemòwię. Po kilka dni była uwolniona ta niewiaſta od nagabania ſzatańſkiego. (*Cantipr: lib:* 2.) Bądź realiſtą, ieżeli niechceſz być ſynem kłamſtwa.

2. *Uwaga.* Miedzy inſzemi cnotami Maryi Panny, niepośledne mieyſce miała wſtrzemięźliwość y wſtyd Panieńſki; mòwi S. Bernard: *Pudibunda fuit Maria, ubi enim aliquando loquax, ubi præſumptuoſa fuiſse videtur?* Zdobił wſtyd Panieńſki Marya Pannę, kiedy bowiem ona mòwiła co nieprzyſtoynego, álbo niewſtydliwego?

Hiſtorya.

W Marſylij gdy śpiewano Witay Kròlowa; iedna niewiaſta wpadſzy w zachwycenie, widźiała, że Marya Panna upadſzy ná kolana przed Chryſtuſem ſuplikowała zá grzeſznikami, y ná wſzyſtkich miłośierne oczy obroćiła. (*Bzowiuſz An:* 1220.) Zmow dźiś upadſzy ná kolana nabożnie: Witay Krolowa, áby ná ćię miłośierne oczy Jezus y Marya obroćili.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Maxima Męczennika, ktòry Tyranowi rzekł: *Animam meam lucrabor, me ipſum offero ſacrificium Deo vivo;* Duſzę moię pozyſkam, gdy męczeńſką śmierćią uczynię ofiarę Bogu żywemu. Micy

ſtara-

ſtaranie o duſzy twoiey, co bowiem pomoże, żebyś świat cały pozyſkał, ieżeli duſzę zgubiſz

MAJUS
MAY
DZIEN PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Daremny zaſzczyt ieſt, żeś Chrześćianin, ieżeli nie żyieſz według powinnośći Chrześćiańſkiey. Strofował oto Żydow Chryſtus Pan, ktòrzy ſynami ſię nazywali Abrahamowemi, á uczynkami niechćieli Abrahama naśladować: *Si Filij Abrahæ eſtis, opera Abrahæ facite. Joan:* 8. Jeżeli ſynami Abrahama ieſteśćie, czyńćie uczyńki Abrahamowe. Nazywaſz ſię od Chryſtuſa Chrześćianinem, naśladuy Chryſtuſa życiem twoim; bądź pokorny, czyſty, ćichy, miłośierny, &c.

Hiſtorya.

Widźiał pobożny ſtarzec, że Murzyn czarny ſtał przy boku Brata zakonnego, ktòry go do zbyteczney y ćiężkiey pracy pobudzał, o co przeſtrzegł młodego Zakonnika, żeby miarkował pracę. (*Caſſian: Col:* 9.) Parrz y twoie prace żeby ſię zgadzali z wolą Boſką, żeby pochodźiły z dobrey intencyi, z miłośći Boſkiey y Maryi, y oraz dla poratowania duſz ludzkich.

2. *Uwaga.* Słowa wſzyſtkie Maryi Panny były święte, y do zbawienia ſłuchaiących pobudzaiące; mòwi S. Bernardinus: *ſer:* 5. *p.* 7.

Omnia

Omnia verba Mariæ fuerunt ſancta & edificatoria; Wſzyſtkie słowa Maryi były święte, y do dobrego prowadzące. Niech twoie słowa będą godne uſzu słuchaiących, żeby mieli pożytek z mowy twoiey, nie ruinę duſzy.

Hiſtorya.

Błogosławiona Angela corka Krola Czeſkiego oſobliwſza Kultorka Maryi, wſzyſtkiemi ſpoſobami oto ſię ſtarała, żeby była wpiſana do Bractwa Szkaplerza, y drugich wiele przywiodła do tego nabożeńſtwa przykładem swoim. (*Sigeber:*) Krolewſka to cnota służyć Krolowi Nieba y Krolowey Maryi Pannie; więc ſtaray ſię być wpiſanym do Bractwa iakiego, á ieżeliś się wpiſał, niezapominay Brackich powinnośći.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt SS: Apoſtołow Filipa y Jakuba, Filip ieſt ukrzyżowany po pracach Apoſtolſkich, Jakub Swięty mięſa nigdy nie iadł y wina niepił, z ganku kośćielnego ztrącony, zabity oddał ducha P. Bogu weſoło ſię modląc zá nieprzyiaćioł. Dźiś pierwſzy dźień weſołego Maia; ćierp weſoło przykładem SS: Apoſtołow, wſzytkie mizerye y przećiwnośći.

DZIEN WTORY.

1. *Uwaga.* Zkąd poznać człowieka, że Boga ma zá Oyca, y że ieſt ſynem Jego przez łaſkę; odpowiadam, że łacno możemy konjekturować z miłośći, kto ma Boga zá Oyca, ten go miłuje; powiedźiał Pan JEZUS: *Si DEUS Pater veſter eſſet diligeretis utique. Joan: 8.*

Gdyby

Gdyby Bôg Oycem waszym był, miłowalibyśćie go, daremnie śię Synem Boſkim tytułujeſz, ieśli go niemiłujeſz.

Hiſtorya.

Zopirus przyiaćiel Dariuſza, uſzy ſobie obćiął, y do Babilonij ſię udał, mòwiąc: że mu Dariuſz obćioł uſzy; uwierzywſzy Babilonczykowie, uczynili go Staroſtą Babilonij, á Zopirus tym ſpoſobem miaſto Babilonią oddał Dariuſzowi; Dariuſz doſtawſzy Babilonią mawiał: *malo unũ Zophirum integrum, quam centum Babilonos capere.* Wolę mieć zdrowego iednego Zopira, niżeli zawojować Babilonią. (*Plutarch: in Reg: apop:*) Bòg z nas nic więcey niepotrzebuje, iako tylko żebyśmy żyli w przyiaźni, to ieſt w łaſce iego.

2. *Uwaga.* Jako niegdyś Abigail ubłagała zagniewanego Dawida, tak MARYA ubłagała zagniewanego Boga zá grzechy naſze. Mòwi S. Bonawent: *Lect:* 14. *Abigail placavit David verbis & muneribus, Maria placat Dominum precibus & meritis.* Abigail ubłagała Dawida ſłowy y darami, Marya zaś błaga Boga modlitwą y zaſługami.

Hiſtorya.

Marya Panna Swiętey Katarzynie Seneńſkiey pokazawſzy ſię, pomogła piec chleba; y oraz napomniała ią ſrodze zá grzech mały. (*Ex an: Cæl:*) Marya ieſt wpracach naſzych y kłopotach, poćiechą y pomocą. Uważ iako ſię niepodobaią robotnicy nieprawośći Maryi Pannie,

nie,gdy y zá mały exceſs ſrodze napomina y ſtroſuje.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Antonina, ktory rozmow ſię chronił niewiaſt, trapił ćiało włośiennicą, y żelaznemi paſkami ſię śćiſkał. Gdy powiedźiał ſłowa ktoremi wyklinaią ludźi,ná chleb, chleb czarny ſię ſtał, y gdy znowu powiedźiał ſłowa, ktoremi wyklętych abſolwujemy, chleb znowu ſię ſtał biały, y dla tego nauczał zá mały exceſs niewyklinać. Uważ, że nic nie maſz ćiężſzego y ſtraſznieyſzego, iako być wyklętym od Kośćioła. Bądź poſłuſznym Namieſtnikom Boſkim, ábyś uſzedł tey kary.

DZIEN TRZECI.

1. *Uwaga.* Bog nie może ſię przenośić z mieyſca ná mieyſce, gdyż wſzędźie ieſt przytomny, napełnia wſzyſtko przytomnośćią ſwoią. Jednak Teologia Katolicka uczy, że Syn pochodźi od wiekow od Oyca, Duch Swięty od Oyca y Syna przez miłość. Także mowiemy że Syn Boſki przyſzedł ná świat, to ieſt: że záczoł inſzym być ſpoſobem w ćiele ludzkim, z Duſzą y Ciałem; Dał znać otym ſam Pan JEZUS, mowiąc: *Ego enim ex DEO proceſsi, & veni, neq; enim ex me ipſo veni. ſed ille me miſit. Joan: c. 8.* Ja od Boga pochodzę (to ieſt od Oyca przedwiecznego) przyſzedłem nie od śiebie, ále ktory mię poſłał. Zadźiw ſię żywą wiarą, dźiwney taiemnicy Boſkiey, uważaiąc iako ſą niepoięte.

Hiſto-

Historya.

Było dwòch Teologow, ktòrzy się żyiąc zmòwili, áby ieden drugiemu po śmierći się pokazał, ná iakiey ma być drodzę; umarł ieden, y pokazuje się oznaymuiąc,że iest potępiony; pyta go Kolega zá co? odpowie: gdy umierałem szatan mi zadał kwestyą o Tròycy Swiętey, ktòrego niemogąc przeprzeć, zezwoliłem ná iego błąd, y zá to iestem potępiony. Gdy ćiebie będźie szatan kuśił, mòw: wierzę iak Kośćioł wierzy, á Kośćioł wierzy iak ia, y tak uczynił drugi, á został zbawiony.(*spec:exem:*) Stoy mocno ná tey opoce w wierze, nigdy niezbłądźisz.

2. *Uwaga.* Anielski Doktor Tomasz Swięty o godnośći Maryi perdruje: *Sicut in creatione mundi, in homine collecta est omnis creatura, sic in reformatione mundi, in Virgine collecta est, omnis Ecclesia & Sanctorum perfectio.* Jak przy stworzeniu świata wszystkiego stworzenia doskonałość człowiekowi iest dana,tak przy odkupieniu wszelka doskonałość iest dana MARYI Pannie.

Historya.

Pokazawszy się Marya Panna S.Brygidźie, roskazała áby z całą familią co wieczor śpiewała: Witay gwiazdo morska, przydaiąc pokaż się być Matką. (*Barry.*) Burżliwe morze świat, żebyś ná nim nieutonoł, wzdychay do Maryi do tey mistyczney gwiazdy morskiey.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Alexandra Papieża,

pieża, którego Anioł z pochodnią wyprowadźił z więźienia;y w ogniu był palony,po długich mękach iest śćięty. Swiat ten iest ćiemne więźienie, gdźie nas Aniołowie Swięci oświecaią wnętrznemi illuminacyami.

Także dźiś znaleźienie Krzyża Swiętego, ieżeliś nieszukaiąc znalazł krzyżyk iáki, dźwigay go ochotnie, ábyś krzyżowym traktem trafił do Nieba.

DZIEN CZWARTY.

1. *Uwaga.* Kto niechce słow Boskich słuchać, znać że ma ligę z szatanem. Powiedźiał JEZUS Zydom: *Quia non potestis audire sermonem meum, vos ex patre diabolo estis, & desideria Patris vestri vultis facere.* Ze niesłuchaćie mowy moiey, wy iesteśćie z oyca diabła,bo iego wolą wypełniaćie. *Joan: c.* 8. Słuchay słow Boskich, ieżeli niechcesz mieć zá oyca szatana.

Historya.

Jeden młody Zákonnik wymogł od starszego, żeby mu pozwolił mieszkać ná puszczy, ále go starszy odwodźił, lecz się niedał odwieść, zwiodł go szatan w postaći orła, który mu mieysce naznaczył; po lat sześćiu wyprowadźił go bies z puszczy pod pretextem kommunij, potym prowadźił go do domu, powiadaiąc: że mu oyćiec umarł, do domu powroćiwszy, wpadł w grzech nieczysty, y w insze excessa, bez pokuty nieszczęśliwie zákończył życie. (*Palladius spec: exempl:*) Słuchay ra-

dy

dy ſtarſzych, ſzatanowi nieday ſię zwodźić, ſłuchaiąc prywatnego ducha.

2. *Uwaga.* Ze wſzyſtkiemi ſkarbami Duch Swięty przyſzedł do ſerca MARYI, mówi S. Athanazyuſz: *Spiritus S. in Virginem deſcendit, cum omnibus ſuis eſsentialibus virtutibus, quæ illi per rationem divini principatus adſunt.* Duch Swięty wſtąpił do Maryi ze wſzyſtkiemi iſtotnemi cnotami, które ſą w niey, przez partycypacyą, przez w ćielenie Boſtwa.

Hiſtorya.

Błogosławiony Henryk Suzo róžnemi ſpoſobami pod czas Maja ſtarał ſię przypodobać Maryi Pannie; iuż to darami, iuż modlitwami. (*Ex An: Cæl: fol:* 310.) Staray ſię przyſłużyć Maryi Pannie, daruiąc iey zá prezent właſne ſerce.

3. *Uwoga.* Dźiś ſeſt Swiętey Moniki Matki Auguſtyna Swiętego, którego modlitwami y łzami nawroćiła do wiary.

Dźiś także Zakon naſz czyni pamiątkę, wielkiey świątobliwośći Męża, W. Michała Giedroyćia, który wſtąpiwſzy do Zákonu naſzego w Litwie, wyprośił ſię do Krakowa, áby ſię mogł oddalić barźiey od ſwoich. Będąc Xiążęćiem, tak ſię unižył w Zakonie, że y Kapłanem niechćiał być, ſzkoły iednak konkludował w Akademij Krakowſkiey; dla tego dźiś Akademicy Krakowſcy w Kośćiele S. Marka ſolenizuią y oracyą maią, gdźie iego relikwie

odpo-

odpoczywaią. Jak wiele ućierpiał od Braći, y szatanow, ktòrzy go do krwi biczowali; razu iednego, gdy się w Kośćiele modlił S. Marka, przed Krucyfixem, usłyszał głos: *Michàël, esto patiens usq; ad mortem, & habebis coronam*; Michale bądź ćierpliwy do śmierći, będźiesz miał koronę. Doznaią pomocy iego ludźie, ktòrzy choruią ná febrę.

DZIEN PIĄTY.

1. *Uwaga.* Każdy grzesznik iest zaboyca, ktòry zabija duszę swoią, gubi śiebie, tak mòwi o pryncypale grzeszących szatanie, Pan Jezus: *Ille homicida erat ab initio, & in veritate non stetit. Joan: c.* 8. On męzoboycą był od początku y w sprawiedliwośći nietrwał. Uważ iak wiele pozabijałeś dusz bezbożnym przykładem, y swoią duszę zgubiłeś grzesząc; wròć się do Dawcy żywota przez pokutę do Chrystusa.

Historya.

Zá czasow Henryka IV. Cesarza, było dwòch Klerykow, ktòrzy się zmòwili, żeby dnia 30. po śmierći ieden drugiemu się pokazał, ktòryby wprzody z nich umarł. Umarł z nich ieden, pokazał się potępiony, puśćił trzy krople potu piekielnego, ktòry iak ogień spalił twarz iego; y pokazał mu kartę, ná ktòrey wyrażone były dźięki, ktòre czynili czarći niedbałym Kapłanom, o zbawienie dusz ludzkich, że przez niedbalstwo ich w nauczaniu, naywięcey dusz idźie ná potępienie. (*Vinc: l.* 12. *c.* 8.)

Tu

Ten potępiony Klerykowi żywemu kazał zostać Mniche, iakoż y uczynił. Wielka godność Kapłanow, ale większe potępienie, ieżeli nie żyią według stanu swego.

2. *Uwaga.* Wszystkie dary swoje Duch S. wylał ná Maryą; przyznaje Tomasz S. *de Vil: In illa donum sapientiæ, scientiæ, & intellectus, donum pietatis, & fortitudinis, & omnia dona Spiritus S.* W niey się znayduje dar mądrośći, umieiętnośći, y zrozumienia, dar pobożnośći mocy, y wszystkie dary Ducha S.

Historya.

Swięty Jan Kapistran gdy miał kazanie o godnośći Maryi Panny, gwiazda ná nim była widźiana, czasu pewnego przez godźin pięć mowił kazanie o prerogatywach Maryi Panny. (*Annales Min:*) Nietesknij, że Kapłan kazanie przedłuża, słuchay pilnie y staray się wszystko wypełnić, według nauki Kaznodźieyskiey.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Hilarego Biskupa, wielkiey modestyi, wstrzemieźliwośći Męża, ná ktorego głowie śiadła gołębica, y tak Biskupem uczyniony. Gdy ludźie z Kośćioła wychodźili, wołał. *Exite, exite, quia non licebit vobis de gehenna exire;* Wychodźćie teraz, wychodźćie, bo niewolno potym będźie wyniść z piekła.

DZIEN SZOSTY.

1. *Uwaga.* Szczęśliwy ten, ktory ma zá Patrona niewinność, ktoremu żaden nie może

zadać noty grzechowey; iako tym śię protestował Syn Boski: *Quis ex vobis arguet me de peccato. Joan: c.* 8. Kto z was dowiedźie ná mnie grzechu. Zyi tak, żeby ná strasżliwym sądźie niedowiedli grzechu tobie nieprzyiaćiele duszni, szatani.

Historya.

W Saxonij ieden Patron niesprawiedliwy gdy umarł, w uśćiech iego ięzyka nieznaleźiono, ktory żyiąc ięzykiem drugich gabał, przez ięzyk zginoł. (*Cæsarius lib:* 11. *c.* 49.) Dał ći Bog ięzyk, nie żebyś drugich potępiał, ále żebyś Boga chwalił, á złośći twoje wyznawał przed spowiednikiem; ieżeli niechcesz żeby ná ćię skarżono ná sądźie ostatnim, nie sądź teraz drugich.

2. *Uwaga.* Marya Panna będźie Patronką naszą przed Bogiem; mówi Swięty Bernardyn Sen: *serm:* 3. *Oremus igitur dilectissimi fratres Dominam nostram Virginem Benedictā, ut quæ Mater esse meruit Judicis sæculorum pro reatibus nostris, Filio satisfaciat advocata sapientissimā.* Błagaymy Maryą Pannę, ona iest Matką Sędźiego Boga, ona uprośi odpuszczenie grzechow naszych.

Historya.

Pisze W. X. Mikołay Lancicius, że w Brunsbergu czarownica przez złośliwą ćiekawość wlećiawszy do Kollegium *Soc: Jesu*, chćiała wiedźieć, iak w nocy osoby Zakonne w Klasztorze odpoczywaią; ále Matka miłośierdźia

MARYA

MARYA Panna płaszczem protekcyi swoiey wszystkich Zakonnikow pokrywała, y niedopuściła czarownicy widźieć. Idąc spać wezwyczaju miey, oddać się do protekcyi MARYI Panny.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Jana Damascena, ktoremu Tyran rękę ućioł, że pisał wiele defenduiąc wiarę, y honor Maryi; ale Marya Panna cudownie rękę przyłożyła, y zaraz przyrosła. Proś żeby y tobie MARYA Panna podała dobroczynną rękę, teraz, osobliwie w godźinę śmierći.

DZIEN SIODMY.

1. *Uwaga*. Z ochotą każdy słucha o Oyczyznie swoiey, y pilnie się pyta posłańcow z oyczyzny, co się tam dźieje: tym sposobem, kto obrał Niebo sobie za oyczyznę, ustawicznie rad słucha posłańcow Niebieskich nauczyćielow; przyznał to nauką swoią JEZUS: *Qui ex DEO est, verba DEI audit. Joan:* 8. Kto z Boga iest, słow Boskich słucha. Uważ, iak tobie smakuią słowa Boskie, nauki; ieżeli niesłuchasz, z nauk się naśmiewasz, pewnie charakter nośisz potępieńca.

Historya.

Jeden człowiek niesłuchaiąc nauk Kośćielnych, bluźniąc Swiętych Bożych, przez członki Maryi Panny niewstydliwie przyśięgał się; zá co go diabeł zaraz opętał, y poty go dręczył, aż przeklętą wyźionoł duszę. (*Ex hist: de Vir:ill:Ord:* 6.7.) Boy się podobney kary,

ktory żarty czyniſz z Kośćielnych ceremonij y nauką gardźiſz Namieſtnikow Boſkich.

2. *Uwaga.* Nieſkończoną godność przyznaje Maryi Pannie Swięty Tomaſz z Aqw: *Utiq habet quandam infinitatem, eſse Matrem infiniti & omnipotentis.* Ma w ſobie nieſkończonność nie iaką, być Matką nieſkończonego, y Wſzechmocnego Boga.

Hiſtorya.

Swiętego Gotharda wźiowſzy zá rękę Marya Panna, zaprowadźiła go do Pana JEZUSA, ażeby prośił odpuſzczenia, exceſsu iakiegoś małego. (*Ex an: Cæl: f.* 316.) O ktoby to dał, áby y nas błądzących Marya Panna przywiodła do JEzuſa, y poznania ćiężkich exceſsow, do czynienia prawdźiwey pokuty.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Domicelli Panny, ktora zá Chryſtuſa ćierpiała wygnanie, potym w ſtancyi z domem ſpalona, poſzła do Chryſtuſa ná gody. Wſzyſcy ieſteśmy wygnańcy: *Exules filij Evæ*, niemamy trwaiącey poſseſyi, więc weſoło ćierpmy to doczeſne wygnanie, ábyśmy z miłośierdźia Boſkiego, po krotkim pielgrzymowaniu doczeſnego życia, po złożeniu śmiertelnego ćiała uśli wiecznych upałow, zaſłużyli krolować w Oyczyznie Swiętych.

DZIEN OSMY.

1. *Uwaga.* Kto co miłuje, to ná ięzyku trzyma y mile o tym ſłucha; miłuje kto Boga, o Bogu mowi, myśli, y pilnie ſłucha; miłuje

kto

kto świat, o świećie dyskurs wiedźie, o nim my śli y słucha. Wyrzućił to ná oczy niewiernym Zydom JEZUS kazaniem swoim: *Propterea vos non auditis, quia ex DEO non estis. Joan:* 8. Dla tego wy niesłuchaćie, że z Boga niejesteśćie; o! straszny to piorun ná teraźnieyszych Chrześćian, ktôrzy pod czas nauki, pod czas kazania, álbo dyskuruią, álbo się śmieią, álbo koleyno tabączką się traktuią, álbo czasem ze psem się drażnią.

Historya.

W Burgundyi był Kleryk niespokoyny y pyszny, ktory słyszac Ewangelij świętey te słowa: *Qui se humiliat exaltabitur;* kto się uniża, będźie podwyższon. Poczoł bluźnić mowiąc: że te słowa są niesprawiedliwe Pismą świętego; gdyż ia niemogę się uniżyć, ponieważ mi fortuny odbieraią. Wyiechał przećiw nieprzyiaćielowi z wielką gromadą ludźi, álić tylko co się spotkali, iak błyskawica z Nieba wypadszy miecz zabił pysznego ambicyanta Kleryka. (*Dam: Epist:* 4. *ad des:*) Niesłuchać dobrey rady ludźi, niesłuchać Pisma, znak to ducha heretyckiego.

2. *Uwaga.* Godność Maćierzyństwa Boskiego potrzebowała w Maryi Pannie, żeby wszelkiemi łaskami była napełniona; mowi Swięty Tomasz z Akwinu: *Quæ autem excellentia, quæ perfectio, quæ magnitudo decuit eam, ut esset Mater DEI.* Jaka godność, iaka doskonałość,

iaką zacność należała Maryi Pannie, áby być mogła Matką Boska.

Historya.

Roku 1635. była iedna niewiasta niema y powaryowana przez lat cztery, ktorą Marya Panna uzdrowiła, cudownie iey mowę przywróciwszy (*Ex an: Cæl:*) Jesteś niemy przez tyle lat, nieoddajesz chwały należytey Bogu, żyiesz iakbyś rozum utracił; proś żeby Marya Panna cię rektifikowała łaskawie.

3. *Uwaga.* Dziś Fest S. Stanisława Biskupa Krakowskiego, ktorego Krol Bolesław zabił, przy ołtarzu pod czas Mszy. Ten Swięty żyiąc ná świecie, wskrzesił ná świadectwo Piotrowina od lat trzech umarłego. Umarłeś y ty szczęśliwey wieczności iuż podobno y od lat trzydziestu; proś Swiętego Patrona, żeby cię wskrzesił do pokuty y poprawy żywota.

DZIEN DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Nie masz nic gorszego, iako z grzechow się chlubić; bezbożni Żydzi kładą kalumnie niesłychane ná JEZUSA, y ieszcze się exkuzuią, że dobrze czynią mowiąc: *Nonne bene dicimus nos quia Samaritanus es tu, & dæmonium habes. Joan: c. 8.* Albo niedobrze mowiemy: żeś ty iest Samarytan, y diabła w sobie masz. O niewypowiedziana impostura! wcielonego Boga z szatanem komparuią; zawstydź się twoiey niecierpliwości, ktorego lada słowko do zapalczywości y przekleństwa przyprowadza. Uważ iak często ludzie błą-

dzą

dzą w opinij swoiey, gdy ludźi pobożnych czynią hypokrytami, hypokondrykami, zwodźićielami ludźi.

Historya.

W Klasztorze (*Inscete*) przed Opatem o iednym Zakonniku źle drudzy mowili, Opat milczał, gdy przestali censurować, nasypawszy wor piasku, trochę onego posypał przed sobą y dźwigał ów wor z piaskiem, a dźiwuiącym się rzekł: Wor ten pełen piasku, są to moje grzechy, mała miara piasku w naczyniu, są grzechy Zakonnika, o ktorym mowićie; iakże ia mogę go sądźić, gdy ia więcey mam złośći (*Ex lib: PP. DD.*) Wolno napomnieć grzeszących, ale zawsze trzeba mieć pilne oko na swoje grzechy.

2. *Uwaga.* Szczęśliwą miedzy synami ludzkiemi tytułuje Maryą Pannę S. Tomasz *de Villan: Felix planè Maria & multipliciter felix, sive cum excipit Salvatorem, sive cum à Salvatore suscipitur; utrobiq; mira dignitas Virginis Matris, utrobiq; amplectenda dignatio Majestatis.* Szczęśliwa Marya Panna, że Zbawićiela przyięła do śiebie, że ią Zbawićiel do śiebie przyioł, z obuch stron dźiwna godność y uraczenie Majestatu.

Historya.

Gdy Hugo Opat w Nowicyaćie będąc ćiężkie ćierpiał pokusy, MARYA Panna z Panem JEZUSEM pokazawszy się, rzekła: *Viriliter age, & confortetur cor tuum in Domno.i*

Mężnie sobie postępuy, niech się umocni serce twoje w Panu. (*Nadazy.*) Więcey potym niećierpiał takich pokus. Czasu woyny z duszným nieprzyiaćielem, uday się z supplika do Maryi, á odnieśiesz poćiechę y zwyćięstwo.

3. *Uwaga.* Dźiś S. Grzegorza Teologa, ktòremu często się JEZUS pokazywał, boleśći wielkie ćierpiał, pod czas Mszy żadney z tych nie czuł; choruiąc mawiał: żebym chodźił pośrzodku ćienia śmierći, nie będę się bał złego, gdyż zemną iesteś Panie. Naywiększe boleśći y smutki tego zasmucić nie mogą, kto ma wpamięci przytomnego Boga.

DZIEN DZIESIĄTY.

Uwaga. Zginoł kto śiebie szuka y własney chwały, ktò zaś szuka Boga, y chwały iego, ten znayduje wieczną chwałę. Dał nam tę naukę Chrystus Pan: *Ego autem non quæro gloriam meam, est qui quærat & judicet. Joan: cap.* 8. Ja nieszukam chwały moiey, iest ktòry szuka y sądźi; szukay Boga y łaski Jego całym sercem, on ćię uczyni chwalebnym przed Niebem y światem.

Historya.

Była pewna Panna nabożna ktòra żyła w czystośći, gdy zachorowała, słuchał iey spowiedźi Kapłan pobożny; ktòremu po śmierći pokazawszy się w straszliwey postaci, oznaymiła potępienie swoje. Pyta się Kapłan zá co iesteś potępiona? odpowiedźiała zá hardość, że miałam w sobie upodobanie ćiała, drugich

miałam

miałam zá nic, to powiedźiawszy znikneła. (*Jacobus de Paradiso.*) Własna komplacencya, próżna chwała, iest to bazyliszek dobrych uczynków, ieżeli niechcesz zginąć od tego bazyliszka, chroń się pychy, znay nikczemność twoją.

2. *Uwaga.* Królową miłośierdźia nazywa Maryą Pannę S. Bernard *serm: 1. de Assum: Revera Maternitas DEI, hanc in mundo naturæ jure obtinuit dignitatem, ut Regina misericordiæ meritò nuncæpetur, & hoc propter Filij magnificentiam, qui est Rex Regum, & Dominus Dominantiū.* Słusznie Marya Panna nazywa się Królowa miłośierdźia; gdyż Jey Syn JEZUS iest Królem Królow, y Panem Panuiących.

Historya.

Marya Panna pokazawszy się Przełożonemu Klasztoru, gdźie S. Jan Damascen mieszkał nápomniała go, żeby Damascena uwolnił od inszych prac, ále żeby Księgi pisał. (*Ex An: Cæl: fol:* 321.) Wszystkie prace są miłe Bogu y MARYI, osobliwie te są przyiemne, które źmierzaią ná opowiadanie chwały Boskiey, ná poratowanie dusz ginących w ćiężkośćiach grzechow.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Joba Xiążęćia ćierpliwośći, którego gdy Bóg ćiężko náwiedźił, z tym się protestował: Bóg dał, Bóg odebrał, niech Imie święte Jego będźie pochwalone. Gdy dotknie ćię ręka Boska nieszaley,

nie-

niebłuźń, przyimi z ochotą wizytę Boską, bo y niechcąc muśisz ćierpieć.

DZIEN JEDENASTY.

1. *Uwaga*. Smierć doczesna wszystkim iest pospolita, żaden się iey nieustrzeże; śmierći zaś wieczney możemy uchodźić, zachowuiąc naukę Chrystusową, iako nas w tym upewnił Pan JEZUS: *Si quis sermonem meum servaverit mortem, non videbit in æternum. Joan: cap: 8.* Jeżeli kto zachowa słowa moie, nie obaczy śmierći ná wieki. Uważ, że nauka Jezusowa nie iest ćiężka, możesz wypełnić zá łaską Boską, zá co ná wieki będźiesz żył z Bogiē.

Historya.

W mieśćie Spolećie była Panna w próżnośćiach, y ubiorach światowych zatopiona; ta gdy umierała nieczyniąc pokuty przed śmierćią, kazała się ubrać, iak zwykła, ubrawszy się poczęła wołać: Ach! ia tak piękna y młoda umieram; gdy perswadowali, áby się miała do Boga; ona odpowiedźiała: Ja niemam sprawy z Bogiem, y rzekła: *Veni o diabole! suscipe tu animam meam*, przyidź szatanie, bierz duszę moią, y to mówiąc, wyźionęła nieszczęsną duszę. (*Robertus de Licio Ord: Min:*) Boy się takiey śmierći, który żyiesz teraz według maniery świata.

2. *Uwaga*. Od wieków Bóg obrał MARYĄ Pannę zá Matkę, mówi S. Bernard: Sen: *serm: 2. de Nat: Te Deus rerum omniū digniorem prænoscens amavit, amatam prædestinavit, atq;*

extre-

extremis temporibus in ortum produxit. Ciebie Bóg zá wszystkie kreatury godnieyszą przeyrzał y umiłował, umiłowawszy przeznaczył, y w konkluzyi świata postanowił pożądane narodzenie twoie.

Historya.

Zygmunt Cesarz iadac przez puszczą usłyszy głos ięczący, kazał stanąć, pośli sludzy znaleźli trupa ięczącego, ktory do nich rzekł: Xiędza mi trzeba, ábym się wyspowiadał, od kilku lat tu iestem zabity w grzechu śmiertelnym, tylko że służyłem wiernie MARYI Pannie, niedopuściła mi wiecznie zginąć bez spowiedźi; wyspowiadał się y zaraz szczęśliwie umarł. (*Pellartus*) Uważ dźiwną moc spowiedźi, y dźiwne miłośierdźie MARYI Panny ku grzesznikom.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Mamerta Biskupa, ktory pierwszy zaczoł odprawować publicznie śpiewaiąc Litanie z procesyą ná od dalenie trzęśienia źiemi, y mnostwa wilkow. Proś tego Patrona áby ćię strzegł od piekielnych bestyi.

DZIEN DWUNASTY.

1. *Uwaga.* Naturalnie człowiek chlubi się z Antecessorow swoich; tak Zydźi więcey oszacowali Abrahama Oyca swego, niżeli Chrystusa: *Nunquid tu major est Patre nostro Abraham? Joan: c.* 8. Albo ty większy iesteś zá Oyca naszego Abrahama? Jeden wszystkich Oyćiec iest Bóg, z iednego Oyca wszyscy po

cho-

chodźiemy Adama; ieżeli ten śię narodźił w niſkim ſtanie, ten wyżſzym, dyſpozycya to Boſka y łaſka, nie naſze zaſługi; dla tego niepowinniśmy z tego śię chlubić, ále Bogu dźiękować, y dobroć Jego wychwalać.

Hiſtorya.

Soſtratus Tibicen gdy mu kto zadawał podłość urodzenia, odpowiedźiał: *Ob id ipſum debui laudari & in admiratione eſſe, quod à me genus initiũ cæpit?* Zá to należy mi pochwała, nie nagana, że ode mnie pochodźi zacność urodzenia. (*Antonin: in Meliſsa part: 2da ſer:* 79.) Wielkiey zaiſte godźień ten nagany, ktory będąc urodzony z zacnych Rodźicow, zacność Familij grzebie w poſtępkach bezbożnego żyćia.

2. *Uwaga.* Naywiękſza goność y ſława należy Matce Boſkiey, ktorey przyznaje Swięty Jan Damaſcen *Orat:* 2. *Oportebat DEI Matrem ea, quæ ſunt Filij poſſidere, ab omnibus rebus conditis adorari, ut DEI Matrem.* Náleżało żeby Matka Boſka miała prerogatywy Syna, y żeby od wſzyſtkiego ſtworzenia była wenerowana.

Hiſtorya.

Jeden Koſtera przegrawſzy wſzyſtko, gdy prośił o ſzczęśćie Maryi Panny y S. Woyćiecha; nie mogąc nic wygrać, poczoł deſperat rąbać obraz Swiętego Biſkupa y Maryi Panny, álić w tym raźie uderzył piorun y zábił ná mieyſcu bluźniercę. (*Ex An: Cæl: f.* 323.)

Boy

Boy ſię y ty żeby ćię piorun nieubił, ktòry wnieſzczęśćiu słowy piorunujeſz przećiw Bogu y Swiętym Jego, że ćię Bòg zapomniał, y nieſprawiedliwie karze.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Epiphaniuſza ná ktòrego twarzy pod czas Chr:tu S. ukazała ſi; aſność, ten Swięty gdy trzeba było wody, z wina wodę uczynił. Krol Perſki gdy mu wielkie ofiarował dary, rzekł: *Chriſtus me docuit his non egere*, Chryſtus mię nauczył, tych dobr doczeſnych niepotrzebowac. Uważ, że dobra doczeſne, nieukontentuią zupełnie ſerca ludzkiego.

DZIEN TRZYNASTY.

1. *Uwaga.* Wierzemy wſzyſcy y wiemy, że trzeba umrzeć, tylko niewiemy kiedy, y w iakiey dyſpozycyi, ktòrego dnia, ná ktòrym mieyſcu. Pomarli Patryarchowie, Krolowie, Biſkupi, Papieżowie, Naywyżſzy Biſkup Chryſtus Pan okropną umarł śmierćią. *Prophetæ mortui ſunt. Joan:* 8. Prorocy pomarli. Uważ że trzeba y tobie umrzeć, niewieſz iaką śmierćią ſpodźiewaną, czyli nagłą, w łaſce Boſkiey, czyli w grzechu śmiertelnym.

Hiſtorya.

Kuno *de* Malburg wſtąpił do Zakonu, wzgardźiwſzy światem, ten lat trzy przeżywſzy w Zakonie gdy umierał; ſtraſzne ćierpiał tentacye, ktòrego modlitwy Zákonne protegowały. Była tam niedaleko niewiaſta opętana, z ktòrey był diabeł wyſzedł, potym wroćił ſię

oznay-

oznaymuiąc, że przy śmierći Kunona było szatanow piętnaśćie tyśięcy, tylko Zakonnicy obstąpili, ktòrzy nie dali nam przystępu, wielką krzywdę nam uczynili, iż tego odebrali, ktòry nam przez lat 40. służył. (*Cæs: lib:* 11. *cap.* 17.) Uważ, ieżeli ludźi iuż do Boga nawroconych tak tentuią przy śmierći, co będźie z temi, ktòrzy nie myślą o pokućie.

2. *Uwaga.* Dźiwuje się godnośći MARYI Panny, S. Jan Damascen: *Orat:* 1. *O honor Fœminæ! o excellentia Mariæ! cujus meritorũ celsitudine, & gratiarum opulentiâ, stupet cælum, natura miratur, & Sancta Beatorum agmina venerantur.* O honor Białogłowy! o godnośći MARYI! ktòrey wielkośći zasług y łask Niebo się zdumiewa, natura się dźiwuje, Anielskie chory weneruią.

Historya.

Święta Kunegunda Krolowa Polska, ledwie się narodźiła, zaraz te słowa powiedźiała: *Ave Regina Cælorum, Mater Regis Angelorum.* Witay Krolowa Niebios, Matko Krola Aniołow. (*Gonon.*) Zachęcay z młodu do ćiebie należących do nabożeństwa ku MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Jana Sylencyariusza Biskupa, ktòry dźiwną miał wstrzemięźliwość ięzyka, ktòrego w drodze gwiazda nakształt krzyża prowadźiła; y głos ten do śiebie z Nieba słyszał: *Si vis esse salvus sequere hanc lucem,* ieżeli chcesz być zbawiony, idź zà tym światłem. Mistyczna gwiazda

wiara

wiara y nauka Chrystusowa, idź zá tym świátłem ieżeli chcesz być zbawionym.

DZIEN CZTERNASTY.

1. *Uwaga.* Kto chce śiebie wysławić, ná większą zárabia konfuzyą u Nieba y świata; przyznał to Pan JEZUS: *Si ego glorifico me ipsum, gloria mea nihil est. Joan:* 8. Jeżeli Ja chwalę śiebie, chwała moja nic nie iest; uważ iako błądzą ludźie, którzy zdrowie y substancyą tracą, żeby mogli swego dokazać, zasłużyć ná honor y sławę; zgasną iak dym, wkrótce ná wieczną poydą hańbę.

Historya.

Był ieden Pustelnik, którego karmił Człowiek pobożny, záchorował syn tego człowieka, prośił żeby Pustelnik nad nim odprawił modlitwę; człowiek ów gdy przychodzącego Pustelnika spotkać chćiał pompatycznie zpochodniami; obaczywszy to Pustelnik, wpadł do rzeki, y poczoł się myć obnażony; co widząc ludźie osądźili go być opętanym. (*Ex libr: DD. PP. par:* 3.) Nie sądź nikogo lekkomyślnie, bo niewiesz kto z iaką czyni intencyą; iednak dla uyśćia sławy próżney nie godźi się zmyślać głupstwa, chyba gdźieby z chwałą Boską było takie zmyślenie.

2. *Uwaga.* Marya Panna iest Oblubienica Tróycy Swiętey; mówi Swięty Bernardyn Sen: *Tota Trinitas uniformi voluntate & concordi hanc inaestimabilem Virginem ostendit esse suam sponsam;* Cała Tróyca Swięta zupełnym

kon-

konsensem Maryą Pannę nieoszacowaney godnośći, pokazała być swoią Oblubienicą.

Historya.

Napadli Rozboynicy na Zeglarzow, ktòrych było tylko 12. á zboycow 200. Zeglarze uczynili ślub do Matki miłośierdźia MARYI, zaraz pokonali wszystkich zboycow, y oddalili od śiebie. (*Ex An: Cæl: f.* 332.) Biją ná nas zboycy szatani, chcąc zatopić nędzną duszę w piekielney bezdennośći; udaymy się do protekcyi Maryi Panny, będźie przy nas zwyćięstwo.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Wiktorego, ktòry przez dwa dni w rospalonym piecu zdrowy przetrwał, dwa razy podaną pił trućiznę bez szkody zdrowia, ze skòry zdarty, oczy mu wyłupiono, nakoniec śiekierą śćięty, męczeńską odniosł koronę. Uważ iak dźiwny iest Pan Bog w Swiętych swoich, bez ktòrego dopuszczenia y włos z głowy niespadnie.

DZIEN PIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Swięći Patryarchowie starego testamentu przez Ducha S. nauczeni, weselili się nadźieią przyiśćia Messyasza: *Abraham Pater vester exultavit, ut videret diem meum, vidit & gavisus est. Joan: cap.* 8. Abraham Oyćiec wasz weselił się widźieć dźień mòy, widźiał, y poćieszony iest. O iak daleko nam iest większe wesele, gdy już nie nadźieia, ále przytomnym się ćieszemy Messyaszem w Nayświętszym Sakramenćie.

Histo-

Hiſtorya.

Był ieden Kapłan małey nauki, y nieprzykładnego żyćia, ten gdy miał Mſzą, niewiaſta poważna poczeła myślić, czy podobna żeby ten proſtak to ſprawił, áby Syn Boſki wſtąpił ná ołtarz; aż gdy podnośił Hoſtyą, obaczyła w rękach Kapłańſkich Jezuſa, po Mſzy wyznała grzech ſwoy drugiemu Kapłanowi. (*In fine oper: Thom: à Kemp:*) Weneruy nábożnie przytomnego Jezuſa w Sakramenćie, á myśli wątpliwe oddalay.

2. *Uwaga.* W żyćiu y po śmierći Klientow ſwoich Marya Panna niezapomina, mowi Idiota: *Beata Virgo poſt Filium ſuum Domina eſt univerſæ creaturæ, & in futuro ſæculo glorificat ſervientes ſibi, ſi eam honorificaverint in præſenti.* MARYA Panna po Chryſtuśie, ieſt Panią wſzyſtkiego ſtworzenia, w przyſzłym żywoćie będźie błogoſławiła Klientow ſwoich.

Hiſtorya.

Nayświętſza Marya Panna pokazawſzy ſię iednemu choremu, wprzody go napomniała, ażeby obyczaje odmienił, á potym ozdrowiał. (*Nadazy.*) Chceſz doſtąpić zdrowia, ſtaray ſię o zdrowie duſzy, o poprawę obyczajow.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Błogoſławionego Jakuba Filippa, ktory nigdy ſię lekkomyślnie nierozśmiał, pod czas Mſzy łzami ſię zalewał. Trzeba mieć weſołość ducha, ále uſtawicznie chychotać ſię, znak hipokondryi; ieſt czas kiedy ſię weſelić, kiedy płakać, tu iednak poki

żyiemy więcey ieſt okazyi płaczu, niżeli weſołośći.

DZIEN SZESNASTY.

1. *Uwaga*. Staruſzkowie poſpolićie młodym przymawiaią, iak Zydźi ná Pana Jezuſa wołali: *Quinquaginta annos non dum habes, & Abraham vidiſti. Joan: cap.8.* Jeſzcze lat 50. niemaſz, á iuż Abrahama widźiałeś. Nie ná lata y ná śiwy włos patrzyć trzeba, ále ná cnotę, ná poſtępki. W młodym wieku może śię znaleść ſzędźiwy ſtatek y modeſtya.

Hiſtorya.

Gdy Zmuydź śię nawracała do Wiary Katolickiey, miał młody Xiądz kazanie o ſtworzeniu świata, iako Bóg wſzyſtko z niczego ſtworzył; Słyſząc to ſtary Zmuydźin rzecze: Fałſz to co Xiądz mówi, ia lat ſto mam, á tego niepamiętam, á ten młody Xiądz z kąd ma wiedźieć. Ledwie ten tumult Krol Jagiełło przytomny będąc uſpokoił, mówiąc: że Xiądz choć młody, ále wie z Piſma, z Doktorow. (*Ex hiſtor: Litv:*) Są teraz takiey prezumpcyi ludźie, ktorzy lekce ważą nauki, y nápomnienia młodych Kapłanow, iakby to oni od śiebie mowili y komponowali, głupia to opinia.

2. *Uwaga*. Imie Maryi Panny tłumaczy śię: Pani, mowi S. Bonawentura: *Maria interpretatur Domina, hoc optimè competit tantæ Imperatrici, quæ revera Domina eſt Cæleſtium, terreſtrium, & infernorum*. Marya tłumaczy śię Pani, ſłuſznie Jey taka denominacya náleży,

leży, iako Cesarzowcy Nieba y źiemi.

Historya.

Gdy S. Bernard nabożnie się modlił przed obrazem Maryi Panny, Marya Panna do niego łaskawie przemowiła, y swym Panieńskim mlekiem nakarmiła. (*Ex An: Cæl: fol:* 334.) Potrzebuje twoja dusza pokarmu, proś żeby Marya Panna Niebieskiemi ćię słodkośćiami nápełniła.

3.*Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Ubalda Biskupa, ktory iak tarczą pokorą odpędzał szatanow; nieprzyiaćioł wielki miłośnik, ktory nietylko nieszukał pomsty, ále całował nieprzyiaćioł swoich. Chrystusowa to cnota odpuszczać szczerze nieprzyiaćiołom, y zá zdrowie ich błagać Majestat Boski.

DZIEN SIEDMNASTY.

1. *Uwaga.* Wielkie dobrodźieystwa, wielką niewdźięcznośćią bywaią nagrodzone; Syn Boski otwierał Niebo nauką zbawienną, á Żydźi bezbożni co raz się buntowáli ná zabićie: *Tulerunt ergo lapides ut jacerent in Eum. Joan: cap.* 8. Porwali kamienie áby ćiskali ná niego. Tak płacą y teraz Nauczyćielom swoim, ktorzy ich odwodzą od grzechow, prowadzą do dobrego, pospolićie ná tych niesłychane kalumnie komponuią, czasem ná życie śćigaią.

Historya.

Był Brat Zákonnik wielkiey doskonałośći, ten gdy usłyszał o sobie źle mowiących śmiał

się, y wielce się weselił; gdy słyszał applauduiących sobie, smućił się, mówił ten Zakonnik: że którzy nas prześladuią, koronę nam gotuią, którzy applauduią, ćierpliwośći uymuią. (*Ex lib: Sen: PP. par:* 76.) Zawstydź się który prześladowników swoich piekłu oddaiesz, przeklinasz, wiedz otym, że oni tobie większey chwały koronę gotuią.

2. *Uwaga*. Panuje po Bogu nad wszelkim stworzeniem Marya Panna, mówi Swięty Bonawentura: *Domina inquam Angelorum, Domina hominum, Domina dæmonum;* MARYA Panna iest Regnantką Aniołow, ludźi, y samych mocarzow piekielnych, y piekielni duchowie drżą przed obliczem Maryi Panny.

Historya.

Godefrid Bulloniusz Król Jerozolimski, woysko swoje oddał pod protekcyą Maryi Panny, y w namioćie swoim obraz Nayświęt: Panny konserwował, któremu każdy żołnierz powinien był uczynić weneracyą iaką. (*Gvilhelmus Tyrius*) Konserwuy obraz Matki Boskiey, nie tylko w domu, ale w własnym sercu.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Torpersa, który wzgardźiwszy służbą Cesarza Nerona, obrał służyć Chrystusowi, dla miłośći Chrystusa żyćie położył. Niepokładay nadźiei w świećie, zginie świat y pompy iego, obierz lepiey służyć nieśmiertelnemu Królowi Chrystusowi.

DZIEN OSMNASTY.

1. *Uwaga*. Lepiey się oddalić od złych konwersa-

werſacyi, niżeli ſię poddać w niebeśpieczeńſtwo życia doczeſnego, álbo wiecznego. Pokazał to Chryſtus Pan, kiedy częſto uchodźił od Zydow zbuntowanych: *JESUS autem abſcondit ſe & exivit de Templo. Joan: c. 8.* JEZUS ſię ſchronił, y wyſzedł z Kośćioła. Lepiey uſtąpić złym ludźiom, niżeli z nimi walczyć bez pożytku.

Hiſtorya.

Chodząc pewny Młodźian po puſzczy, obaczył ſtarca obnażonego, ktòry od młodźiana ućiekał, rzućił płaſzcz młodźian, żeby ſię przykrył, mòwiąc: Ja zá tobą ſię pędzę dla Boga; Starzec odpowiedźiał? Ja ućiekam od ćiebie dla Boga. Pytał Młodźian iakim ſpoſobem mogłby duſzę zbawić? odpowiedźiał Starzec: *Fuge homines & tace, & ſalvus eris;* ućiekay od ludźi, milcz, y zbawion będźieſz. (*Ex lib: DD.PP. n.* 14.) Naywięcey duſz ginie przez wolne y ſwywolne konwerſacye z ludźmi.

2. *Uwaga.* Regnantką świata ſłuſznie tytułujemy MARYĄ Pannę, ktòra Kròla y Pana wſzyſtkiego ſtworzenia Matka zoſtała; mòwi S. Jan Damaſcen *libr:* 4. *de Fide Orth: Verè etenim rerum omnium conditarum Domina facta eſt, cum Creatoris Mater extitit.* Prawdźiwie wſzytkiego ſtworzenia Pania uczyniona ieſt, ktòra Matka ſię ſtała Stworzyćiela.

Hiſtorya.

Gdy miaſto Urbelińſkie było oblężone od Heretykow, Nayświętſza Panna pokazała ſię

w obłokach, y nieprzyiaćiel zaraz ze ſtrachem uſtąpił. (*Ex An: Cal:*) Miaſto miſtyczne duſza twoja ieſt oblężona od nieprzyiaćioł; Proś intercesſyi Maryi Panny, áby liberowała duſzę twoią od nieprzyiaćioł.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Błogosławionego Felixa Kapucyna, ktory tylko trzy godźiny ſypiał ná deſkach, mało iadał, co noc trzy razy okrutnie ſię biczował. We zwyczaju niech będźie u ćiebie czas naznaczony ná mortyfikacye, we dnie czynić wſtrzemięźliwość w iedzeniu, w nocy wſpaniu, w modeſtyi rozbieraiąc ſię y ubieraiąc, uważać przytomnego Boga, y Anioła Swiętego ſtroża.

DZIEN DZIEWIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Szczęśliwy ná kogo JEZUS łaſkawym ſpoyrzy okiem; ſpoyrzał ná człowieka, ktory od narodzenia był ślepy, y zaraz przeyrzał: *Præteriens JESUS vidit hominem cæcum à nativitate. Joan: c. 9.* Przechodząc JEZUS uyrzał człowieka ślepego od narodzenia; Człowiek bez oświecenia Boſkiego, ieſt człowiek iak ślepy. Ach! czy raz przychodźi do ćiebie JEZUS w Sakramenćie, á ty trwaſz w ślepoćie grzechow, nie czyniſz pokuty zá grzechy twoje.

Hiſtorya.

Gdy w Paryżu Kapłan nabożnie celebrował mſzą, pod czas elewacyi w rękach Kapłańſkich widomie ukazał ſię JEZUS, kazano Kapłanowi trzymać Hoſtyą podnieśioną, ażby obaczył

czył Krol S. Ludwik; ale Krol y ſpoyrzeć niechćiał, mowiąc: Cuda ſą dla niedowiarkow, ia mocno wierzę, że ieſt Chryſtus przytomny w poświęconey Hoſtyi. (*Thom: Boſ: lib:* 14.) Nieſzukay cudow, proś żywą wiarą, áby przytomny JEZUS w Sakramenćie oświećił ślepotę twoię.

2. *Uwaga.* Hugo Wiktoryn takim ſtylem panegiryzuje Maryą Pannę, *ſerm:* 34. *Maria eſt ſponſa fide amica dilectione, Mater fœcunditate, Virgo integritate, Domina dignitate, Regina Majeſtate;* MARYA przez wiarę ieſt Oblubienicą Boſką, przez miłość Przyiaćiolką, przez rodzenie Matką, przez całość Panną, przez godność Panią, przez Majeſtat Krolową.

Hiſtorya.

Marya Panna pokazawſzy ſię S. Felixowi, ná łonie iego JEZUSA położyła, y do ſzczęśliwey wiecznośći zaprośiła. (*Ex Anno Cœl: fol:* 342.) Staray ſię godnie JEZUSA lokować nie iuż ná łono, ále ná czyſte ſerce.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Piotra Celeſtyna, ktory młodym będąc, mawiał do Matki: *Volo eſse bonus ſervus Dei;* chcę być dobrym ſługą Boſkim, Pan JEZUS mu ſię pokazawſzy, gdy iuż był Kapłanem, kazał Mſzy nieopuſzczać dla nocney przećiw czyſtośći, niedobrowolney przez ſen ſię trafiaiącey makuły. Uczyniony Papieżem, z pokory złożył Papieſtwo; Staray ſię być dobrym ſługą Boſkim, gardź wyſokośćiami świ准towemi.

DZIEN DWUDZIESTY.

1. *Uwaga.* Naywiękſzy śierota ná świećie grzech, nikt do niego ſię nieprzyznaje; grzechow ieſt wiele ná świećie, ále grzeſznikow mało, każdy ſię exkuzuje, ná drugiego zwala grzech; dla tego znać Apoſtołowie pytali Chryſtuſa: *Rabbi, quis peccavit?* Nauczyćielu, kto zgrzeſzył? *Joan: c. 9.* Uważ, że choroby ſą znaki karania Boſkiego, álbo też proby, lub też dla inſzych racyi Bogu wiadomych, znoś á grzech wyznáy.

Hiſtorya.

Był w iednym Klaſztorze Laik Sloſarz, ktory ſłużył barźiey ćiełſku, obżarſtwu, pijańſtwu, y inſzym niecnotom, niżeli Bogu, y zbawieniu duſzy ſwoiey, daremne były napomnienia Starſzych; ten gdy zachorował, obaczył otwarte piekło, y mieyſce dla śiebie zgotowane, bliſko Judaſza y Kaifaſza; perſwadowali Zakonnicy, áby ſię przyznał do grzechow ſwoich, ále daremna była perſwazya, bez ſpowiedźi wypuśćił duſzę nędzną, z pewnym znakiem potępienia, ktorego ćiało ná oſobnym mieyſcu ſchowali. (*Beda l. 5. de Geſ: Ang:*)

2. *Uwaga.* Godność Imienia MARYI ſławi Idiota: *Dedit tibi Virgo MARIA tota ſuper-Sancta Trinitas nomen, quod poſt nomen ſuper-Benedicti Filij tui, eſt ſuper omne nomen.* Dała tobie o Panno Marya cała Troyca Swięta Imie nad wſzyſtkie Imiona, po Chryſtuśie naygodnieyſze.

Hiſtorya. Swię-

Swięty Andrzey Salus, widźiał MARYĄ Pannę zá wſzyſtek lud ſię modlącą, y welum z głowy ſwoiey, ná dokument protekcyi nad tym ludem rośćiągaiącą. (*Bollandus*) Modlitwy twoje łącz z modlitwami JEZUSA y MARYI, á tak będą ſkuteczne.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Bernardyna Seneńſkiego, ktory mową ſwoią ludźi zapalał do miłośći Boſkiey; ſuchą nogą rzekę przeſzedł po wodźie; gdy gorliwie mowił kazanie o Imieniu JEZUSOWYM, Imie JEZUS było widźiane ná głowie iego. Weneruy to Nayſłodſze Imie JEZUS, w uśćiech y w ſercu twoim, miey uſtawicznie JEZUS.

DZIEN DWUDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Lubo nam ſię widźi, gdy Bog dopuſzcza choroby, inſze przypadki, że to źle, przećiw naturze ludzkiey, Bog iednak wſzyſtko ordynuje ná dobry koniec, to ieſt: ná pokazanie attrybutow ſwoich, y dźiwnych nigdy niepoiętych ſądow; Jako to ſię pokazało w człowieku ślepo-narodzonym, á od Chryſtuſá oświeconym: *Neq; hic peccavit, neq; parentes ejus, ſed ut manifeſtentur opera Dei in illo. Joan: c.9.* Ani ten zgrzeſzył, áni Rodźice iego, ále żeby ſię pokazały ſprawy Boſkie w nim. Uważ iak z wielką ochotą maſz wſzyſtko przyimować z ręki Boſkiey; gdy to wſzyſtko wynidźie ná pożytek duſzy twoiey, y ná chwałę Boſką.

Hiſtorya.

W Kra-

W Krajach Niemieckich był ieden Pustelnik, ktory odludnie mieszkaiąc żył korzonkami leśnemi, latem upały ćierpiał, w źimie mrozy, śniegi, nagi w śniegu sypiał; rozmawiał z nim, y widźiał iego ćierpliwość Archardus. (*Ex spec: exempl:*) Uważ co Swięci ćierpieli dla zbawienia duszy, wszakże y oni wierzyli że Chrystus nas odkupił, iednak z Lutrami na samych zasługach Chrystusowych śię niefundowali, własnych dodawali.

2. *Uwaga.* Godna rzecz iest, áby wszystkie kreatury Imie MARYI wenerowały; mowi Idiota: *Ut in Nomine tuo omne genuflectatur cælestium, terrestrium, & infernorum, & omnis lingva confiteatur hujus Sanctissimi Nominis gratiam, gloriam & virtutem.* Aby ná Imie twoje (MARYA) upadało wszelkie kolano Niebieskie, źiemskie, y piekielne, y każdy ięzyk wychwalał godność twoię.

Historya.

Do Swiętego Piotra Celestyna przyszła Marya Panna z Janem S. Ewangelistą, znalazła Piotra Celestyna czytaiącego Księgi. (*In vita ejus.*) Nieodwiedza Marya Panna ospałych, leniwych, ále czytaiących, pracuiących, wizytuje łaskawie.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Bazylissa Męczennika, ktory śię zawstydźiwszy, że wiele ućierpiał dla Cesarza, á zá Chrystusa nic; jawnie uczynił wyznanie wiary, y męczeńską odniosł koronę. Zawstydź śię y ty, ktory więcey

cey ćierpiſz dla świata, dla nabyćia piekła, niżel dla Chryſtuſa, y dla Nieba.

DZIEN DWUDZIESTY WTORY.

1. *Uwaga.* Przyſzedł Syn Boſki ná świat, áżeby nam wſzyſtkim zárobił Niebo; ſam ſię z tym proteſtował: *Me oportet operari opera ejus, qui miſit me, donec dies eſt.* Mnie trzeba ſprawować dźieła Tego, ktory mię poſłał, poki dźień ieſt. *Joan: c. 9.* Pracuy ná wieczność poki dźień ieſt, poki światło ſłuży łaſki Boſkiey.

Hiſtorya.

Był Zákonnik ná imie Jan, ten chcąc ná źiemi Anielſkie życie prowadźić, nic nierobiąc, wyſzedł z klaſztoru ná puſzczą, tydźień przeżywſzy ná puſzczy, wraca ſię do Zakonu, ſtuka do drzwi Brata Zakonnego; pyta Brat, kto ſtuka? odpowie: ja brat twoy Jan powroćiłem z puſzczy; odpowie Brat: ty Anioł, po coż ſię wroćił do nas, niepuśćił go do celi aż do rana; nazajutrz wyznał, że niepodobna ná tym świećie być Aniołem. (*Ex lib: DD. PP. num:* 52.) Uważ, że ná tym świećie ieſt mieyſce prac, nie odpoczynku, w każdym ſtanie trzeba pracować według profeſsyi ſwoiey.

2. *Uwaga.* Przy wćieleniu Syna Bożego, Marya Panna z Bogiem ſię złączyła; mowi *Rich: à S. Laur: lib: 3. de Laud: B. In hujus enim prærogativa dignitatis, non communicat ei homo, non Angelus, non aliqua creatura, ſed ſola cum DEO Patre dicere poteſt de Filio:*

Filius

Filius meus es tu. W tey prerogatywie iest Marya, że nie z człowiekiem, nie z Aniołem, ále z Bogiem ma kommunikacyą, y może mówić z Bogiem Oycem do Chrystusa: Syn móy iesteś.

Historya.

Matka pobożna zá młodu dźiatki do nábożeństwa przyuczała ku MARYI, gdy iedna corka niesłuchała iey napomnienia, w krotce po tańcach gdy raz odpoczywała pod drzewem, czart przyszedł, y chćiał ią wźiać do piekła, tam poczeła mowić: Zdrowaś Marya, á czart ućiekł mowiąc: przeklęta ta osoba, ktora ćię nauczyła tych słow. (*Spinellus.*) Pozdrawiay Marya nabożnie, broń się tą tarczą.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Błogosławioney Wdowy Humility, ktora o grzechu zatajonym ná spowiedźi wiedźiała pewney osoby, y radźiła, żeby się spowiadała; także Kapłanowi radźiła żeby przede mszą się spowiadał z grzechu śmiertelnego. Miey zwyczay grzesznikom radźić pokutę.

DZIEN DWUDZIESTY TRZECI.

1. *Uwaga.* Zyćie nasze doczesne, iest to niby dźień ieden, po ktorym nastąpi noc śmierći, to iest ktora przenieśie do nie zamierzoney wieczności. Przyznała to przedwieczna prawda Chrystus Pan: *Venit nox, quando nemo potest operari. Joan: 9.* Przychodźi noc, kiedy żaden nie może pracować. Teraz po nocy, znowu dźień się wraca; západnie

noc

noc wieczna, śmierć, iuż więcey się niewroći dźień docześnego żyćia; więc pracuy przez krotki dźień, ábyś ná wieki odpoczywał.

Historya.

Był pewny Dworzanin, ktory wiernie służył Panu swemu, gdy zachorował śmiertelnie, przyszedł Pan ćiesząc, czegoby chćiał? odpowiedźiał: proszę uczyń ábym zdrow był, żeby ná iaką godźinę boleśći ustały, álbo żebym po śmierći miał nocleg spokoyny; odpowie Pan? To nie w moiey mocy uczynić, proś Boga; słysząc to chory, zaczoł ięczeć: Ach mię nędznemu! takiemu Panu służyłem, ktory mię przez iedną noc nie może zachować bespiecznie, á nie służyłem Bogu. (*Collect: spec:*) Służ Bogu wiernie ktory ćię docześnie y wiecznie nieopuśći.

2. *Uwaga.* Wyniesiona iest Marya Panna ná stopień naywyższey godnośći, Swięty Ildefonsus *serm:* 2. *Pervenit namq; ad Cæleste palatium Beata & gloriosa, ubi Christus Sponsus Ecclesiæ intra thalamum collocavit eam in dextra Majestatis.* Wygorowała Naychwalebnieysza Marya Panna do gornych Pałacow, ulokowana iest po prawicy Majestatu Boskiego

Historya.

Marya Panna S. Goderykowi dała taką naukę: Gdy będźiesz miał co ćierpieć, w ten czas statecznie się modl, álbo wesoło śpieway. (*in vita ejus*) W nieszczęśćiu, w dezolacyach, nie szukay poćiechy od świata, ále od Boga y

Maryi,

Maryi, śpieway wesoło dźiękuiąc Bogu zá wizytę.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka iest S. Dezyderyusza Biskupa, ktory gdy Krolowę strofował zá nieczystość, iest wygnany, y po wytrzymanych ćiężkich kalumniach, męczeńską odniosł koronę. Nie applauduy grzechom ludzkim dla respektu, ale raczey obierz utratę ludzkiey łaski, niżeli Boskiey; obierz wygnanie z domu doczesnego, niżeli z Nieba.

DZIEN DWUDZIESTY CZWARTY.

1. *Uwaga.* Swiatłem świata iest Chrystus Pan, nie tylko żyiąc ná źiemi w ćiele ludzkim widomie, ále y teraz będąc przytomnym w Sakramenćie według nátury Boskiey y ludzkiey, oświeca grzesznikow łaskami: *Lux sum mundi. Joan: cap. 9.* Uważ iako ćię oślepiły splendece światowe, że nie możesz widźieć prawdźiwego światła Chrystusa przez łaskę; bież iak nayprędzey przez pokutę do tego źrzodła światłośći do JEZUSA.

Historya.

Rudolfus Comes gdy spotkał w drodze Kapłana piechotò idącego do chorego z Nayśw: Sakramentem, dał swego kónia Kapłanowi, sam szedł piechotò; zá co odebrał deklaracyą że miał Cesarzem Rzymskim zostać, iakoż y został w krotce. (*Joan: Albertus*) Gdźie Kapłan przychodźi z Panem JEzusem w Sakramenćie, staray się być tam przytomnym, y oraz oddać należytą weneracyą Krolowi Krolow.

2. *Uwa-*

2. *Uwaga*. Dziwuiąc się godności MARYI Panny Swięty Bernard *Hom:* 1. mowi: *DEUS cui Angeli subditi sunt, cui Principatus & potestates obediunt, subditus erat Mariæ, nec tantùm Mariæ, sed etiam Joseph propter Mariam.* Bog, ktoremu posłuszni Aniołowie, Niebieskie Mocarstwo, był posłuszny Maryi, á nie tylko Maryi, ále y Jozefowi dla Maryi.

Historya.

Swięty Stefan Krol Węgierski, Kultor osobliwszy Maryi Panny, miedzy inszemi sposobami miał ten poszanowania godności Maryi Panny, że całe Krolestwo swoje oddawał w opiekę Maryi Pannie. (*In vita ejus.*) Odday y ty śiebie, y wszystkich powierzonych sobie Maryi Pannie.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka iest S. Elpidiusza Biskupa, ktory spoyrzeniem uzdrawiał chorych, o nim czarći mowili: *Juxta Elpidij cellam nontranseamus, ne torqueamur.* Mimo cellę Elpidiusza niechodźmy, żebyśmy nie byli dręczeni. Zyi tak, żeby ćiebie się bali czarći, á nie ty onych; niech twoje spoyrzenie będźie łaskawe, nie tyrańskie, ále do zdrowia prowadzące, to iest do modestyi y świętey konwersacyi.

DZIEN DWUDZIESTY PIĄTY.

1. *Uwaga*. Uzdrowiwszy P. JEZUS ślepego, posłał go do sadzawki, áby się umył: *Dixit ei vade lava te in natario Silòë. Joan:* 9. Mistyczna sadzawka ná obmyćie paroxizmow naszych Spo-

Spowiedź święta, przez ktôrą ſię kommunikują nieſkończone zaſługi Chryſtuſowe; bez záſług álbowiem Chryſtuſowych żaden nie może ſię obmyć y zgładźić duſzy ſwoiey, z brzydkośći grzechow.

Hiſtorya.

Zakonnik ieden chory przed śmierćią záczoł wołać głoſem, czyniąc profeſsyą wiary, pyta Starſzy coby widźiał? odpowiedźiał: widźiałem Starca poważnego, ktôry przynioſł do mnie wodę, kazał żebym ſię umył tą wodą, grzech zatajony ná ſpowiedźi, ſzczyrą ſpowiedźią zgładźił. Uſtąpić wſzyſtkim kazał, uczynił ſpowiedź Przeorowi, y názajutrz oddał ducha Chryſtuſowi w dobrey nadźiej. (*Petrus Vener:*) Ućiekay do tey żywey, bo żywot daiącey wody, do ſpowiedźi świętey, wyznay złośći twoje.

2. *Uwaga.* Dwa cuda oſobliwie widźi Bernard Swięty przy wćieleniu Syna Bożego: *Quod Deus Fæminæ obtemperat humilitas absq; exemplo, & quod DEO Fæmina principetur ſublimitas ſine ſocio.* Ze prawdźiwy Bóg Chryſtus Pan był poſłuſzny Maryi Pannie, to pokora bez przykładu, że Marya Panna roſkazowała Bogu, to godność, ktôrey nie maſz rôwney prerogatywy.

Hiſtorya.

Andronikus Ceſarz gdy od ludźi nie miał pomocy, udał ſię do protekcyi Maryi Panny, gdy ſię przed obrazem Nayśw: Panny modlił, wyſłu-

wysłuchany był, otrzymał zwyćięstwo nad nieprzyiaćielem. (*Ex an: Cæl: f.*352.) Ludzka pomoc nie zawsze iest skuteczna, protekcya zaś MARYI nieomylna.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Grzegorza Papieża, ktory w młodym wieku złożył z trzasek te słowa: *Dominabitur à mari, usq; ad mare;* Będźie panował od morza, do morza. Jakoż się to wypełniło, gdy całego świata został Pasterzem. Uważ iako dźiwne są sądy Boskie, iako dźiwnie dysponuią ludźmi.

DZIEN DWUDZIESTY SZOSTY.

1. *Uwaga.* W grzechu śmiertelnym będący człowiek, nie widźi sam śiebie w iakim zostaje nieszczęśćiu, to iest w stanie potępionych; gdy oświecony łaską Boską, wyspowiadawszy się pokutnemi łzami poczyna obmywać złośći swoich brzydkośći, w ten czas może śiebie poznać, iak był nieszczęśliwym przed spowiedźią, niżeli się oczyśćił w tey świętey kąpieli. Wyraźił to ów Pacyent od Chrystusa oświecony: *Abijt ergo & lavit, & venit videns. Joan:* 9. Poszedł omył się, y przyszedł widząc. Czy ieden przychodźi do spowiedźi w ślepoćie grzechowey, powraca oświecony. Dźiękuy JEZUSOWI, że nam zostawił ten święty Sakrament, ná emundacyą sumnienia.

Historya.

Był pewny Człowiek osławiony o grzech nieczysty, ten gdy zachorował, niechćiał się przyznać do grzechu pod czas spowiedźi,

przyiął kommunią po świętokradzku, ale nie mogł połknąć, przyzwał Kapłana do śiebie, y znowu śię spowiadał, y ten grzech wyznał, w krótce szczęśliwie skonał. (*Petrus Vener.*) Bóy śię żeby ćię nieudawił ten Anielski chleb, ieżeli przystępujesz w grzechach.

2. *Uwaga.* Jeżeli Bóg w ćiele ludzkim był Maryi Pannie posłuszny, toć wszystkie kreatury posłuszne Maryi Pannie być powinne; mówi Kartuzyan: *Jure ac meritò tibi o speciosissima, ac praestantissima Domina, subjicitur, ac obedit omnis creatura, terrestris, caelestis, ac intermedia, quoniam omniū conditor Deus, tibi ut Matri fuit subjectus.* Słusznie wszystkie stworzenia są tobie poddane, ponieważ wszystkiego stworzenia Pan, iako Matce tobie był posłuszny.

Historya.

Błogosławiona Dorota wdowa w Prusiech, od śiodmego Roku, aż do śmierći Soboty pośćiła o chlebie y o wodźie. (*Baling:*) W każda Sobotę uczyń co znacznego dla miłośći Boskiey y Maryi, czy to w iedzeniu śię wstrzymay, czy w mówieniu, czy nieprzyiaćiołom krzywdę odpuśćić.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Filippa Nereusza, którego serce rospalone miłośćią Boską w pierśiach śię zatrzymało, twarz zawsze iasna y promienista śię wydawała. O szczęśliwe serce, które zawsze pała ogniem miłośći Boskiey, nie ogniem pożądliwośći, ogniem światowych

towych próżnośći; proś żeby Bóg serce twoje tym ogniem miłośći swojey zapalił.

DZIEN DWUDZIESTY SIODMY.

1. *Uwaga.* Igrzysko Bóg czyni ná świećie, iak ná dyalogu ustawicznie się insze reprezentuią sceny, dźiś rodźiny, iutro do wieczności przenośiny; iednych wynośi, drugich uniża, ozdrawia y karze paroxyzmami. Pokazał tę wszechmocność Chrystus Pan, gdy zdesperowanemu Pacyentowi oczy przywróćił zdrowe, aż się ludźie zadźiwili mówiąc. *Nonne hic est, qui sedebat & mendicabat*, albo nie ten iest który śiadał z dźiadami przy Kośćiele, y o iałmużnę prośił. *Joan: c. 9.* Nie masz tey choroby którey by Bóg niemógł wyleczyć; więc w defektach twoich pokładay w Bogu nadźieię, który y z umarłych może wskrześić.

Historya.

Był człowiek Bogaty, ále złego żywotá, názwany *Crisorius*, tego gdy ręka Boska dotknęła śmiertelną chorobą, poczoł wołać strászliwie, powiadaiąc że widźi piekło otwarte y pułki szatanów ná pożarćie nędzney duszy; Prośił szatanów żeby poczekali do iutra, ále daremna prozba, obracaiąc się to ná tę, to ná drugą stronę, wyźionoł nieszczęśliwą duszę. (*Greg: Dial: c.* 38. *lib.* 4.) Nie czekay ostatniey godźiny z spowiedźią, czyń pokutę poki zdrowie służy.

2. *Uwaga.* Cud nigdy niewypowiedźiany Bóg ludźiom się oddał, do rządzenia w natu-

rze ludzkiey; mówi Bernard Swięty: *O ineffabilis dignitas Mariæ! quæ Imperatori omnium meruit imperare.* O dźiwna godnośći Maryi, która Naywyższego Rządzcę miała w swojey dyrekcyi.

Historya.

Błogosławioney Magdalenie Floreńtskiey, powiedźiał Bóg Wszechmogący: *Mater unigeniti mei erit custos tua*, Matka jednorodzonego Syna mego, będźie strożem y Opiekunką twoią. (*In vita ejus.*) Szczęśliwy komu MARYA iest Protektorką, będźie twoią Opiekunką ieżeli wiernie iey będźiesz służył.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Jana Papieża y Męczennika, który w Konstantynopolu ślepemu wzrok przywróćił. Ten ná którym koniu iechał będąc Papieżem, nigdy nie mogła więcey ná tym koniu niewiasta śiedźieć. Umiey szanować Namiestnikow Boskich y rzeczy do nich należących nieprofanować.

DZIEN DWUDZIESTY OSMY.

1. *Uwaga.* Mogą Ludźie się dźiwować cudom wszechmocnośći Boskiey, ále poiąć y zrozumieć nigdy nie mogą, iak dźiwne rzeczy Bóg czyni. Dźiwowali się Zydźi widząc oświeconego człowieka: *Quomodo aperti sunt tibi oculi? Joan: c.* 9. Jak są oświecone tobie oczy? Nieszperay głęboko o tajemnicach Boskich, ieżeli niechcesz nisko upaść.

Historya.

Otomanus Turczyn nazwał się synem słońca,

ca, á synom swoim powiedźiał, że są w nuczęta słońca, ktòrzy gdy się w słońce często zápatrywali, poślepli. (*Bielicki.*) Tracą świátło rozumu, ktòrzy śmiało się zapatruią w słońce sprawiedliwośći, ktòrzy chcą tajemnice Boskie zakryte z lustrować.

2. *Uwaga.* Konaiąc ná krzyżu Chrystus Pan uczynił weneracyą, gdy skłoniwszy głowę ná Maryą, oddał Ducha w ręce Oyca Przedwiecznego. Mòwi Swięty Ambroży: *Inclinato capite tradidit Spiritum, ut Mariæ ultimum honorem exhiberet;* nakłoniwszy głowę oddał Ducha, ażeby ostatnie poszanowanie uczynił Matce swojey Maryi Pannie. Służ wiernie tey Pannie, áżebyć w godźinę śmierći przybyła ná sukkurs y poćiechę.

Historya.

Jedna Wdowa gdy zachorowała, Marya Panna pokazawszy się pot iey otarła, ochłodę przyniosła w goroczce, szatanow rospędźiła, gdy czas śmierći przyszedł, wźięła do Nieba duszę iey, ćiału martwemu z Panem Jezusem y z Swiętemi do pogrzebu asystowała. (*Jacobus de Vitriaco.*)

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Germana Biskupa, ktòrego gdy nieprędko do śiebie puśćił Kròl Klataryusz, ná febrę zachorował, ále płaszczem S. Germana iest uleczony. Niezamykay drzwi obaczywszy ubogiego Zakonnika, Kwestarza, lubo iakiego Pielgrzyma; przyimi z ludzkośćią, weneruiąc pokornego Jezusa w osobie ubogiego.

DZIEN DWUDZIESTY DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Lubo wierzemy że Bóg wszędzie iest przytomny, iakim iednak sposobem Boga szukać y znaleść mamy, trudno opisać. W Ewangelij uleczony Pacyent gdy go się pytali: Gdzie iest ten, który cię uleczył? odpowiedział: Niewiem: *Ubi est ille? ait nescio. Joan: cap.* 9. Piszemy wiele, y mówiemy o przytomności Boskiey, ale pokazać iasno Boga, żaden Doktor nie potrafi; wiara, náylepszy Doktor y Nauczyciel; wierzemy że iest ieden Bóg we trzech osobach, wszędzie przytomny, obecny Istotą swoią.

Historya.

Zá czasów Othona Cesarza w Danij, Kleryk ieden nauczał, że ieden iest Bóg, że Chrystus prawdziwy iest Bóg. Poganie założyli się pod tą kondycyą, ieżeli rospalone żelazo wytrzymasz w ręku, uwierzemy, Kleryk wiarą uzbroiony, wźioł rospalone żelazo, y do Pałacu Króla Aralda zanioſł; co widząc Król y z ludem, przyioł Wiarę Katolicką. (*Gotschalius Ord: Eremit:*) Miey żywą wiarę, wszystkiego dokażesz, co być może z chwałą Boską, y zbawieniem duszy twoiey.

2. *Uwaga.* Niepodobna żeby ten był potępiony, który wiernie służy MARYI Pannie: *Fieri non potest ut pereat, qui Mariæ sedulus & humilis Cultor fuerit.* Zginąć nie może kto iest pilnym y pokornym Klientem MARYI Panny.

Histo-

Historya.

Gdy Swięty Grzegorz Papież modlił się przed obrazem Matki Boskiey, obraz się niby uśmiechał; gdy przed tymże obrazem płakał, y obraz zdał się płakać, przed tymże obrazem się modląc od febry był uwolniony. (*Ex an: Cal: fol:* 355.) Pod czas modlitwy ftaray się mieć wesołość Ducha, y z boiaźnią złączoną. Proś żeby cię Marya Panna uwolniła od febry, od gniewu, zayzdrośći, gorączki ćieleśney, łakomstwa, te są febry twoje.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Andrzeja *de Chio*, ktory przez dźiewięć dni ćierpiąc męki, te słowa ustawicznie w sercu miał: *Maria Virgo juva me*, Marya Panno ratuy mię. W nieszczęśćiu, w boleśćiach, nie szatanow wzyway ná ratunek, ále Swiętych Bożych, JEZUSA y MARYI.

DZIEN TRZYDZIESTY.

1. *Uwaga.* Łatwiey możemy cudze obaczyć defekta, niżeli własne, iako oko śiebie niewidźi, drugich notuje; tak rozum nasz nie ma względu ná śiebie, ále cudze akcye wertuje, examinuje, y decyduje. Niewidźieli Zydźi swoich excessow, ná Pana JEZUSA co raz nowe komponowali impostury, kalumnie: *Non est hic Homo à DEO, qui Sabbathum non custodit. Joan: c.* 9. Nie iest ten Człowięk od Boga, ktory Szabasu nieobserwuje. Uważ iak masz ćierpliwie znośić ludzkie opinie, o żyćiu twoim, iedni mowią: Dobry to człowiek

z Bogiem złączony, drudzy powiadaią: *Non, ſeducit turbas*, lud zwodźi hypokryta.

Hiſtorya.

Gdy pewny Mędrzec przed Dyogeneſem wiele mówił o rzeczach Niebieſkich, Dyogenes rzekł: *Quam pridem inquit de Cœlo veniſti*, iak dawno z Nieba powroćiłeś, gdy tak wiele o Niebie mówiſz. (*Laertius.*) Bóg wię o wſzyſtkim, y nie może pobładźić w ſądach ſwoich, Człowiek zaś w decyzyach ſwoich, poſpolićie błądźi, według relacyi mówi y decyduje.

2. *Uwaga.* Im ná które ſtworzenie Bóg więkſze wylał łaſki, tym więkſzego godne ieſt poſzanowania; w takim bowiem ſtworzeniu więkſze attrybuta Boſkie wydaią ſię. Marya Panna, przeſzła wſzyſtkie kreatury godnośćią, toć naywiękſza Jey należy weneracya. Mówi S. Jan Damaſcen: *Sanè res omnes conditas antecelluiſti dignitate.* Zaiſte wſzyſtkie ſtworzenie przewyżſzyłaś godnośćią.

Hiſtorya.

Swiętemu Filippowi Neriuſzowi pokazawſzy ſię Marya Panna w chorobie, poćieſzyła go, widźiał ten Swięty, że M. Panna belkę dźwigała Kośćioła, żeby Kośćioł nieupadł. (*In vita ejus*) Dawnoby świat upadł cały, gdyby nie Marya Panna intercesſyą ſwoią ſuſtentowała. Mówi Neoteryk.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Izáaka, który Walenſowi śmierć przepowiedźiał; gdy umierał

rał Brama Niebieſka ſię otworzyła: Pracuy ná Niebo, żeby y tobie po krótkich pracach Niebo ſię otworzyło.

DZIEN TRZYDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Bóg ſam tylko może cudá czynić mocą ſwoią, Swięci zaś ſprawuią cuda mocą Boſką, nie ſwoią; mogą czary oſzukać oczy ludzkie, tylko takie oſzukanie długo nie trwa, gdy w rzeczy ſamey tak nie ieſt, iako ſię pokazuje; dla tego Boſtwa Chryſtuſowego z cudow dochodźili: *Quomodo poteſt homo peccator hæc ſigna facere. Joan: c. 9.* Jak może człowiek grzeſznik takie cuda czynić? Nietłumacz y ty akcyi drugich ná złą ſtronę, iak mogąc exkuzuy bliźniego poſtępki, y miey zá dobre, lubo złośliwe ięzyki inaczey tłumaczą.

Hiſtorya.

Gdy Ptołomeuſz w karty graiąc czytał dekretu potępionych ná śmierć, żona iego Berenika wydarła dekret z rąk, który czytał, mówiąc: niegraiąc ludźi trzeba ſądźić ná śmierć, ále z uwagą. (*Elianus lib:* 14.) O iak częſto teraz niewinnych ná śmierć dekretuią przy kuflowych igrzyſkach, bankietach, niewinnym Janom ięzykiem iak mieczem głowy ścinaią.

2. *Uwaga.* Naywiękſzy Panegiryk dla Maryi Panny, że ieſt Matką Boſką; mówi Piotr Celeſt: *Quid amplius ei aſsignare poſſumus, Divini muneris, & honoris, quam ut quod verùm eſt fateamur: Genitricem eam eſse DEI*

&

& Hominis. Niemaſz więkſzey prerogatywy jako być Matką prawdźiwego Boga y Człowieka.

Hiſtorya.

Gdy wyſzło trzech Sodaliſow ná rekreacyą, nieſpodźianie ſię zachmurzyło Niebo, y piorunami poczeło grozić. Uſłyſzą głos: *Feri, feri,* zabiy, zabiy, y zabił piorun iednego, gdy drugi raz znowu ſię odezwał taki głos, zabił piorun drugiego. Trzeći w bojaźni poczoł mowić: Pod twoją obronę ućiekamy ſię; zabrzmi głos: *Feri, feri,* zabiy, ále przećiwny głos odezwał ſię: niemogę tego uczynić, udał ſię do protekcyi Maryi Panny. (*Paulus Zechentm:*) Proteguje nas MARYA Panna od piorunow ſprawiedliwośći Boſkiey; ktore dawno iużby nie iednego ubiły.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Paſchazyuſza Dyakona, ktorego grobu gdy ſię dotknoł opętany, diabeł ućiekł. W czyſcu iednak był długo, zá to, że był przećiwny Elekcyi Papieſkiey. Dźiś oſtatni dźień weſołego Maja, poćieſz iaką mortyfikacyą czyſcowych ſmutnych więźniow.

JUNIUS
CZERWIEC
DZIEN PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Kontrowerſya wielka była między Zydami, o niewinnośći y świątobliwośći

Chry-

Chrystusa Pana; *Schisma erat inter eos. Joan: c. 9.* Scyssya y sprzeczka była miedzy nimi, Zawstydź się, ktory chcesz żeby ćię iednostaynym głosem wszyscy panegiryzowali. Y o niewinnośći wćielonego Boga rożne były opinie.

Historya.

Lucilius życzył sobie żeby iego Ksiąg nie czytali, barzo głupi; bo ći by nic niezrozumieli, áni barzo mądrzy, bo ći potrzebowaliby więcey konceptow niżeli słuszność każe, mowiąc ten wiersz: *Persium non curo legere, Lelium Decimũ volo.* Persius był wielki mędrzec wieku tego; Lelius był człowiek dobry, nauki mierney. (*Maximus.*) Nigdy ludźiom niewygodźisz, ieżeli będźiesz prostym stylem mowił y pisał, będą mowić, nie masz czego czytać y słuchać, więcey ia umiem; ieżeli będźie styl wysoki, to powiedzą koncept swoy chwali, nie Boga.

2. *Uwaga.* Większy honor być Krolową Nieba y świata, większy zaszczyt być Krolową Aniołow, naywiększa prerogatywa być Matką Boską. Mowi *Petrus Cel: lib: de pan: cap: 21. Si Reginam Cæli, si Dominam Angelorum vel quodlibet aliud excellentis signum, tam ab humano corde, quam ore excogitatum protuleris, non assurget ad hunc indicibilem honorem quo creditur & prædicatur DEI Genitrix.* Jeżeli będźiesz tytułował Krolową Nieba, Panią Aniołow, mały to Panegiryk, naywiększy, że iest Rodźićielką Boską, według natury ludzkiey.

Histo-

Hiſtorya.

Pobożny Klient Maryi Panny Jakub, gdy śię gotował ná kazanie, pokazała śię Marya Panna z kśiąſzką, z ktòreyby uczył śię ná kazanie. (*Ex An: Cal:* 361.) Zaczynaiąc prace y czytanie, weſtchniy do Maryi, áby ona ćię oświećiła, y informowała w czytaniu.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętego Symeona, ktòry pod czas modlitwy częſto od ſzatanow był ſtraſzony, raz w wielkiey iaſnośći ſzatan śię pokazał; ále Swięty poznawſzy zdradę ſzatańſką áni ſpòyrzał, mòwiąc: *Mortuo mihi orietur ſol meus,* po śmierći ſpodźiewam śię wiecznego świátła. Záczynaſz dźiś nowy mieśiąc, zácznij nowe heroiczne cnoty mężnie walczyć z ſzatanami; nieopuſzczać modlitwy, dobrych uczynkow, dla ſzatáńſkich przeſzkod, turbacyi.

DZIEN WTORY.

1. *Uwaga.* Są Bractwa, álbo zgromádzenia ludźi pobożnych. ſą też Konfraternie, czyli ligi ludźi światowych złośliwych; tak Zydźi buntowali śię przećiw JEZUSOWI, byli wſzyſcy iedney myśli żeby zgładźić JEZUSA, żeby ktòry miał Chryſtuſa zá Proroka wenerować, záraz miał być wyrzucony z Synagogi: *Conſpiraverunt Judæi, ut ſi quis eum confiteretur eſſe Chriſtum, extra Synagogam fieret. Joan: c.* 9. Z mòwili śię Zydźi, gdyby kto go miał zá Chryſtuſa, áby był wyrzucony z Synagogi. Uważ złość ludzką, iak częſto śię buntuią, y

armuią

armuią przećiw niewinnośći, ieżeli y ná ćię tákie powstaią tumulty, ućiekay śię do niewinnie ćierpiącego JEZUSA.

Historya.

Homilius Rzymski Senator mawiał: lepiey kiedy Pan iest zły, niżeli kiedy są źli Konsyliarze, Sekretarze, zausznikowie, álbowiem dobrzy sprawiedliwi Konsyliarze mogą złego Pána naprawić, Pan zaś dobry wszystkich Konsyliarzow nie może rektyfikować. (*Fulgosus lib: 7.c.2.*) Chroń śię bezbożnych Konsyliarzow, złych ludźi tumultow y konspiracyi.

2. *Uwaga.* Ozdobą niewiast tytułuje Máryą Pannę Swięty Anzelm: *Maria tu illa magna Maria, tu illa major Beatarum Mariarum, tu illa maxima fœminarum.* Márya ty iesteś niezmierny zacnośći Márya, zá wszystkich Błogosławionych nayzacnieysza.

Historya.

Romeus Zákonu Dominika Swiętego nigdy niezakończył dyszkursu niewspomniawszy Máryi Panny, miał strunę ná ktorey było tyśiąc węzełkow y tyśiąc razy mowił Zdrowaś Márya. (*Hevenesi.*) Pod czas konwersacyi miey wezwyczaju mowić o godnośći y cudach Máryi Panny, zachęcaiąc drugich do weneracyi Krolowey Nieba.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Blandiny, ktora dana ná pożarćie bestyom, zdrowa zostałá, pod czas mąk to mowiła: *Christiana sum,*

ſum, & apud nos nihil admittitur ſceleris; Chrześćianka ieſtem, żadnego nam niewolno popełnić exceſsu. Gdy ná ćię będą bić pokuſy tentácye, mów Chrześćianin ieſtem, nieprzyſtoi, y niewolno nam ſię mazać plugaſtwem grzechowym, y brzydkośćią bałwochwalſkich ofiar.

DZIEN TRZECI.

1. *Uwaga*. Łatwo drugich napominać do cnoty, do chwały Boſkiey, ále ſamemu to czynić do czego drugich animuję to doſkonałość y znak prawdźiwey cnoty. Zydźi choć byli ſami bezbożni, iednak uzdrowionemu od Chryſtuſa Pacientowi kazali chwałę oddawać Bogu: *Da gloriam DEO. Joan: cap. 9.* Day chwałę Bogu. Uważ, że chwała Boſka nie ſłowami, ále uczynkami ſię probuje: nie kto wiele mówi, ále kto dobrze czyni, ten Bogu chwałę oddaje.

Hiſtorya:

Gdy Marcellus wielkiey świątobliwośći Mąż umarł, w dźień wielkiey Soboty, S. Fortunat Biſkup wſkrześił go nazajutrz, ktory wſkrzeſzony rzekł: *Quid feciſti, quid feciſti?* Co uczyniłeś? co uczyniłeś? że mię przywróćiłeś do pierwſzego żyćia, oderwałeś od chwalenia Majeſtatu Boſkiego. (*Greg: lib: 1. c. 11.*) Uważ, że ten ieſt koniec ſtworzenia naſzego, ábyśmy tu docześnie chwalić BOGA mogli, przez wſzyſtkie wieczności chwalić Boga w Niebie z Swiętemi.

2. *Uwa-*

2. *Uwaga.* Wielkie to szczęśćie mieć perorę przed Biskupem, Papieżem, Królem, większy honor wychwalać Królowa Nieba; Z tąd Swięty Anzelm mówi: *Te Domina magna & valde magna, te vult cor meum amare, te cupit os meū laudare, te desiderat venerari mens mea, te affectat exorare anima mea, quia tuitioni tuæ se commendat tota substantia mea.* Ciebie naywyż za Regnanko pragnie serce moje miłować, usta o tobie mówić, dusza moja do ciebie wzdychać, bo cała istota moja tobie się oddaje w opiekę.

Historya.

Gdy ieden śmiertelnie postrzelony prosił o zdrowie Maryi Panny, pokazawszy się Marya Panna nápomniała, ażeby się starał o obyczaje godne intercessyi Maryi Panny. (*Ex An: Cæl: fol:* 366.) Jesteś raniony śmiertelnie ná duszy, od strzały niegodźiwey światowey miłośći, od pożądliwośći ćiała, od ognistego gniewu, proś żeby Marya Panna te rany uzdrowiła.

3. *Uwaga.* Swiętey Panny Oliwy dźiś pamiątka, ktòra gdy wielkie policzki wytrzymała od szatana, Niebo widźiała otwarte; głos ten słyszała od Chrystusa: *Surge propera amica mea;* wstań pośpieszay przyiaćiołko moja. Lubo ćię często szatan policzkuje ćierp do końca, odbierzesz koronę ćierpliwośći, obaczysz otwarte Niebo ná wieczne mieszkanie.

DZIEN

DZIEN CZWARTY.

1. *Uwaga.* Do tey ślepoty przyśli ludźie, że zá niesławę y obelgę poczytaią służyć Bogu, być naśladowcami y uczniami Chrystusowemi, z Faryzeuszami mówiąc: *Maledixerunt ergo ei,& dixerunt: Tu discipulus illius sis, nos autem Moysis discipuli sumus. Joan: cap.* 9. Przeklinali y mówili: Ty bądź iego uczniem, my iesteśmy uczniami Moyżeszowemi. Uważ złość ludzką, że więcey poważa ludzkie ustawy appromissye, niżeli Boskie, więcey się znaydźie którzy bezsenne nocy przepędzaiąc służą światu, á służba Chrystusowa spowszedniała, ieden drugiego do klasztoru odsyłaią: *Tu sis discipulus ejus.*

Historya.

W Podgurzu ćieszy się Oyćiec dwiema młodemi synkami, pyta Jaśia: Będźiesz ty Xiędzem ? odpowie Jaś, já nie będę, ále zá mnie będźie Xiędzem Stefuś; Stefuś to słysząc Mśći Panie Stefuś sobie, Jaś sobie. (*Kowalicki S. J.*) Trzeba drugich prowadźić do dobrego; ále iednak zawsze od śiebie trzeba zacząć, samemu trzeba dać dobry przykład doskonałośći.

2. *Uwaga.* Nayszczęśliwszą być tytułuje Augustyn Swięty Maryą Pannę: *O felix Maria omni laude dignissima! o Virgo DEI Genitrix gloriosa! o sublimis puerpera, cujus visceribus Author Cæli terræq; comittitur?* O szczęśliwa Marya Panno! godna naywyższey chwały!

chwały! o ſzczęśliwa Panno Boga-Rodźico, ktora Stworzyćiela wſzyſtkich w twoich wnętrznośćiach nośiłaś.

Hiſtorya.

Swięty Alamira zaſłużył ná ten reſpekt u Maryi Panny, że go Marya Panna przyieła w opiekę ſwoią ze wſzyſtkiemi do śiebie náleżącemi. (*Nadozy.*) Przyimie y ćiebie w opiekę ſwoią Márya Panna, gdy z ſkruſzonym ſercem do niey ſię udaſz.

3.*Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Qwirina Biſkupa, ktory ná torturach mowił: *Verè modo Sacerdotio fungar ſi me ipſum DEO vero ſacrificandum obtulero.* Prawdźiwie będę Kápłanem, gdy śiebie ſamego będę ofiarował Bogu przez śmierć męczeńſką. Lubo teraz nie maſz tyranow; ſtaną zá tyrańſtwo domowe perzekucye, ktore znoś ćierpliwie.

DZIEN PIĄTY.

1.*Uwaga.* Stara głowa, śiwy włos, powinien mieć ſwoią obſerwę y rewerencyą. Dla tego rodźice uzdrowionego ſyna od Jezuſa pytać ſię kazali, mowiąc: *Ætatē habet ipſum interrogate. Joan: 9.* Ma lata zupełne, ſamego ſię pytayćie. Szanuy ſtarſzych od śiebie, niewſtydź ſię przed nim czapkę zdiąć, uczynić weneracyą, ieżeli chceſz, żeby y ćiebie ná ſtarość ſzanowano.

Hiſtorya.

Szedł Oyćiec z ſynem do Kompoſtelli, do Grobu S. Jakuba, w goſpodźie iedney poginęły rzeczy, padła ſuſpicya ná tych Peregrynantow,

nantow, wydał Sędźia dekret, żeby álbo Syn, álbo Oyćiec był obwieszony; Syn szanuiąc starość Oyca, poszedł niewinnie ná szubienicę; ále Jakub Swięty go sustentował długo żywego; co gdy doszło do Sędźiego zbojaźnią onego uwolnił. (*Calixt: Papa.*) Jeżeli nie masz Rodźicow, szanuy przełożonych, y Kapłanow.

2. *Uwaga.* Panegirycznie peroruje Bernard Swięty *serm:* 2. *Si linguæ centum resonarent, oraq; centum; ferrea vox mihi. Maria, nil dignũ tibi dicere possum, stella maris, quæ Beatâ Virgo vocaris.* Gdybym sto miał ięzykow y ust nic godnego niemogłbym powiedźieć o niewypowiedźianey godnośći Maryi Panny.

Historya.

List Marya Panna cudownie ordynowała do Messanenczykow, daiąc im benedykcyą, y przyimuiąc pod swoię protekcyą. (*Ex Anno Cæl:*) Jakbyś z Nieba list odebrał, gdy słyszysz o cudach y godnośći Maryi Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Bonifacyusza Biskupa, ktòremu ptak rybę przyniosł ná pośiłek ćiała; S. Michał Archanioł pokazawszy śię animował go do większych prac dla chwały Boskiey. Uważ iako Bòg nieopuszcza sług swoich, ktòrych przez nierozumne bestye karmi; przez SS: Aniołow umácnia w pracách.

DZIEN SZOSTY.

1. *Uwaga.* Wrodzona iest ćiekawość w naturze ludzkiey; pytać śię y pilnie wywiadowáć zkąd kto iest, y czym iest? zkąd potym pocho-

pochodzą ſuſpicye, poſtpozycye. Tak Zydźi mowili o Chryſtuśie: *Hunc autem neſcimus, unde ſit*, o nim zaś niewiemy, zkąd ieſt. *Joan:* c. 9. Daremny to kweres, wſzyſcy ieſteśmy co do ćiała z iedney materyi, albo iák mowią z gliny; barźiey śię pytaymy: *unde ſit?* Gdy ná nas będą pokuſy napadać, zkąd ten inſtynkt, czy od Boga, czy od ſzatana?

Hiſtorya.

Thales Filozof gdy zápatrzywſzy śię ná obroty Niebieſkich Luminárzow, wpadł do ſtudni, dźiewka widząc go wſtudni, poczęła śię náśmiewać: ſłuſznie ćiebie tá kára ſpotkała, gdy niewiedząc co ieſt przed tobą, chćiałeś wiedźieć co śię w Niebie dźieje. (*Antonius in Meliſſa.*) Nie bądź ćiekawym názbyt, ieżeli niechceſz wpaść w piekielną przepaść.

2. *Uwaga.* Zadne ſtworzenie nie wychwali godnie Máryi Pánny godnośći; mowi Swięty Bernardinus Sen: *Serm:* 2. *Quibus laudibus ſervitus hominum Reginam efferat Angelorum, quæ præconia dilatet auguſta, vel officia ſubminiſtret.* Ktore pochwały godnie wyſławią Krolowę Aniołow, ktore enkomia godnie wyniosą godność Máryi Panny.

Hiſtorya.

Gdy Błogosławiony Liwinus záczowſzy piſać Kśiąſzki o Pánu Jezuśie y o Náyświętſzey Pánnie był przeſtał piſać, czy to dlá teſknoty w piſaniu, czy też ſumptu nie maiąc ná druk; ukázáła śię MARYA Pánna z Swiętym

Jozefem, oznáymuiąc, iż Pán JEZUS ieſt zá to urażony, że Ksiąg niekończyſz piſać; które gdy zákończył, Pan JEZUS śię pokazał, męczeńſką Koronę obiecuiąc, iákoż y odebrał. (*Vadingus An:* 1345.) Kończ záczęte prace dla JEZUSA y MARYI.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka Swiętego Norberta Arcy-biſkupa, ten z Dworzanina, ſtał śię przykłádem pokuty, ktòremu myślącemu o Tròycy Swiętey, pakázáł śię ſzatan z trzema głòwami, poznawſzy odegnał go od śiebie. Nie ſpekuluy głęboko o Tajemnicach Swiętych.

DZIEN SIODMY.

1. *Uwaga*. Człowiek w grzechu śmiertelnym będąc, nic nie może uprośić od Pana Boga; bo ieſt nieprzyiaćielem Boſkim, ieſt odćięty od łaſki Boſkiey. Przyznał to Pacyent uleczony od Chryſtuſa: *Peccatores DEUS non audit. Joan:* 9. Grzeſznikow Bòg niesłucha. Uważ iako śię maſz obawiać grzechu, ktòry człowieka zabija ná duſzy y ná ćiele; bo iak duſza, tak ćiało przez grzech wiecznemu potępieniu podlega.

Hiſtorya.

Poſłał Puſtelnik młodego Ucznia ſwego w interesie do ludźi, ktòrego chćiała niewſtydliwa niewiaſta przywieść do grzechu nieczyſtośći; widząc tę pokuſę Puſtelnik, poczoł śię nábożnie modlić, áby Bòg rátował czyſtość iego; aż w tym go poſtrzegł przy rzece iuż do śiebie powracaiącego. (*Ex lib:DD. PP. n.* 4.)

n. 4.) Modlitwa czyſtego ſerca ieſt to klucz do Nieba, y grzeſznikom trzeba śię modlić, (wſzyſcy grzeſzni ieſteśmy,) proſząc o łáſkę pobudzaiącą do práwdźiwey pokuty.

2. *Uwaga.* Duchowie Niebieſcy uſtawicznie weneruią Máryą Pánnę, mòwi S. Bernardin: Sen: *ſerm:* 2. *Quis dignis honoribus plauſus hominum acclamabit in terris, quàm Spirituũ agmina Beatorum jugiter venerantur in Cælis.* Kto godnie tę Regnantkę wychwali, ktòrą Niebieſkie weneruia Chory.

Hiſtorya.

Xiądz Hieronim Karwaliuſz Luzytan nábożny Zákonnik, gdy śię obawiał czyſca, uſłyſzał głos od Maryi Pánny: Nieboy śię Synu, nie tylko żyiących ná źiemi, ále y w czyſcu ięczących ieſtem Patronką. (*Kalendarz S. J.*) Polecay duſzę ſwoią, y duſze w czyſcu ięczące Maryi Pannie tey miſtyczney Protektorce żyiących y w Bogu umieraiących.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Roberta Opata, ktòry dał iáłmużnę Aniołowi wpoſtaci Pielgrzyma proſzącemu. Tenże widźiał że czarci ćiągneli Nowicyuſza z choru, że myśli złych od śiebie prędko nieodrzucał. Bądź ſkromny pod czas modlitwy odrzucay myśli turbuiące.

DZIEN OSMY.

1 *Uwaga.* Słyſzy Bòg wſzyſtkich modlitwy, tylko że nie wſzyſtkich ákceptuje; modlitwy złączone z wolą Boſką, pochodzące z czyſtego ſerca, delektuią ſerce Boſkie. Przyznał to o-

świecony od Chrystusa Pacyent: *Si quis cultor DEI est & voluntatem ejus facit, hunc exaudit. Joan: cap: 9.* Kto iest miłośnikiem Boskim, y wolę Jego wypełnia, tego Bóg słucha modlitwy. Nie wysłucha Bóg tego, który prośi przećiw woli Boskiey, y przećiw zbáwieniu duszy swoiey.

Historya.

Julianus Apostata posłał diábła do wschodnich krajow, żeby śię dowiedźiał kiedy ma z woyskiem tám postąpić; trafił ná modlącego śię Publiusza Mnicha przez dźieśięć dni czekał niemógł dáley lećieć, bies wróćił śię do Juliusza nic niesprawiwszy, mówiąc: że Publiusz Mnich mię zátrzymał; to słysząc, ieden śię náwróćił do pokuty, y Mnichem został; á Julián wkrótce był zábity. (*lib: de Sin: & Mir: num: 2.*) Uważ iák wiele może modlitwa sprawiedliwego; záżyway tey tarczy przećiw szatanom.

2. *Uwaga.* Pyta śię S. Bernardin iák możemy godnie wychwalać Márya Pannę: *Perpendite quibus laudibus digna sit Beata & gloriosa Virgo Maria, quæ illum nobis de castissimis suis visceribus genuit, qui nos de tam profundo gutture avidissimi draconis eripuit.* Uważćie iákiey tá Pánná Náychwalebnieysza MARYA iest godna estymy, która nám tego porodźiła, który nas wyrwał z paszczęki smoka piekielnego.

Historya.

Gdy

Gdy umieráł pobożny Klient Maryi Panny. duſzę tego Klienta Swięty Michał Archanioł y S. Ján Apoſtoł rekomendowáli, Márya Pán: ćieſząc go mowiła: Nie poydę z tąd bez duſzy tego Klienta. (*Ex Anno Cæl:*) Polecay duſzę twoia Máryi Pánnie, áby w godźinę śmierći przybyła ná poratowanie.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Wiktoryná Puſtelnika, ktorego błądzącego ná puſzczy bies wpoſtaći niewiaſty zwiodł, zá co przez lat trzy pokutował, rękę maiąc przykowaną. Nie dufay cnoćie twojey y ſtanowi, ma tyśiąc ſpoſobow bies ná zgubę nędzney duſzy.

DZIEN DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Zeby wſzyſcy Swięci ktorzy ſą y będą, okrutną śmierćią byli zámordowani, nie mogliby zádoſyć uczynić zá ieden grzech śmiertelny, bez záſług Chryſtuſowych. Boſka to moc grzeſznikom odpuſzczać winę, oświecać łaſką poświęcaiącą: *A ſæculo non eſt auditùm, ut quis aperiret oculos cæci nati. Joan: cap:* 9. Od wiekow nieſłychano żeby kto ślepo-národzonemu otworzył oczy. Rodźiemy śię y żyiemy w ślepoćie grzechowey; więc ſzukaymy oświecenia przy ſpowiedźi, przez záſługi Chryſtuſowe.

Hiſtorya.

Niewiaſta iedna zataiwſzy grzech ná ſpowiedźi, gdy przed ołtarzem płakała, widźiał Kapłan weſoło ſkakaiącego diabła około niewiaſty, záklinaiąc pytał coby zá weſele iego

było? odpowiedźiał bies: Smieię śię z tego, że ta niewiasta płacząc idźie do piekła, gdy grzechow swoich niechce wyznać ná spowiedźi. Powiedźiał Kapłan niewieśćie tę wizyą, ktòra záraz śię wyspowiadała, á czart rycząc ućiekł z Kośćioła. (*Coll: spec:*) Nie ćiesz szatana, spowiaday śię szczerze będźiesz doczesnie wesoł ná sumnieniu, y wiecznie ná duszy.

2. *Uwaga.* Naysubtelnieysze Filozofow rozumy nie potrafią wysławić Maryi, mòwi S. Bernardin: Sen: *Ad ejus namq; dignè efferenda praeconia, non Rothoricorum diserta facundia, non Dialecticorū subtilia argumenta, non acutissima Philosophorum apta reperiuntur ingenia.* Ani Oratorow wymowa, áni Dialektykow argumenta, áni Filozofow rozumy godnie wychwalą Maryą Pannę.

Historya.

Swięty Dominik Fundator Zákonu Kaznodźieyskiego, widźiał cały swòy Zákon pod Płaszczem Nayśw: Maryi Panny. (*Martinus Guttierez.*) Nie tylko ten Zákon, ále y wszystkie Zákony, y cały Chrześćiański świat zostaje pod protekcyą Maryi Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętego Wentury, ktòry od Chrystusa wźioł naukę, gdy pokusy nieczyste ćierpiał, pokrzywami śiekł ciało swoje; ustawicznie wzdychał do Nieba, mòwiąc: Do ćiebie Panie podnośiłem oczy mòje ktòry mieszkasz ná wysokośćiach. Záżyway mortyfikacyi przećiw pokusom, podnieś serce y affekt do Nieba.

DZIEN

DZIEN DZIESIĄTY.

1. *Uwaga.* Kto drugich chce nauczyć, y do poprawy żyćia przywieść, ſam powinien być daleki od grzechow; więcey czaſem pomoże do zbawienia przykładna konwerſacya, niżeli długa perora. Zádali tę notę Zydźi nawroconemu przez Chryſtuſa do poznania Boga: *In peccatis es natus totus, & tu doces nos. Joan: cap.* 9. W grzechach národzony ieſteś w cale, á ty nas będźieſz náuczał. Niedobrze záiſte kiedy Náuczyćielom tákie ſpráwiedliwie zádaią noty; gdy mòwią: ten mię będźie náuczał, ktòry w czoray zá mnie był pijańſzy, do dwunáſtey w karty grał, zábrat hulał, ſkakał, wiwaty wykrzykiwał, &c. Porzuć taką konwerſacyą, ieżeli chceſz być drugim pożytecznym náuką.

Hiſtorya.

W Egypćie dwòch Puſtelnikow pośli do ludźi, widząc Zołnierze y przełożony ich modeſtyą, rzecze im: Szczęśliwi ieſteśćie, żeśćie świat oſzukali; odpowiedźiał Puſtelnik ná Imie *Urbanus;* ále wy nieſzczęśliwi, ktòrych świat oſzukał. Słyſząc to, y widząc ich pokorę opuśćił świat, zoſtał Mnichem. (*Ex lib: DD. PP.*) Niech y twoja kõwerſacya z ludźmi nie będźie ruiną, ále zbudowaniem drugich.

2. *Uwaga.* Honor Máryi uczyniony, zlewa śię ná Chryſtuſa; mòwi S. Piotr Dam: *Orat:* 1. *Ad laudem enim & gloriam pertinet Salvatoris, quidquid honorificum ſuæ inpenſum*

fuerit

fuerit Genitrici. Do chwały śię śćiąga Zbáwićiela, cokolwiek czyniemy dla Matki Jègo MARYI.

Historya.

Osobliwszym był Kultorem Matki Boskiey Swięty Norbert, ktòremu MARYA Panna uprośiła u Syna swego wieczney czystośći przy wiley, y oraz białą szatą przyozdobiła. (*In vita ejus.*) Utraćiłeś szatę niewinnośći, proś Máryi Pánny áby ći przywròćiła Márya Panna intercessyą swoią, czyń pokutę.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Małgorzaty, ktòra co noc odprawowała Jutrznia o Tròycy Swiętey, o Krzyżu S. Godźinki zá zmarłych; będąc Kròlową klęcząc ubogich karmiła. Ná śladuy pokorę tey Swiętey Kròlowy, nie leń śię w nocy z łòżka porwać, Paćierz ieden y drugi zmòwić, zá dusze w czyscu będące.

DZIEN JEDENASTY.

1. *Uwaga.* Prawda oczy kole, oświecony od Chrystusa Pacient, zàczoł o Bostwie Chrystusowym mòwić, záraz śię zbuntowawszy Zydźi, wyrzućili go z Synagogi iáko wyklętego: *Ejecerunt eum foras.* (*Joan: c. 9.*) Ciesz śię ktoś kolwiek ćierpisz perzekucye niewinnie, dla miłośći JEZUSA ćierp to wygnanie od ludzkich respektow, faworow, *ejecerunt foras;* przyimie ćię JEZUS wkròtce, do miastà wiecznie trwaiącego szczęśliwey wiecznośći.

Historya.

Katolik będąc w niewoli záwsze był smutny, lubo

lubo nie miał żadnych ćiężkośći; pyta Tyran, czemuby śię záwſze ſmućił? odpowiedźiał: dla tego záwſze śię ſmucę, bo noſzę w ſercu moim obraz Ukrzyżowanego; Rozgniewany Tyran rośćiąć ſerce iego kazał, probuiąc ieżeli tak ieſt; gdy rośćieli ſerce, znaleźli Obraz Ukrzyżowanego, co widząc Tyran ze wſzyſtkim ludem náwròćił śię do Chryſtuſa. (*Cantip: lib:* 1. *cap.* 25.) Noś y ty Obraz Ukrzyżowanego w ſercu twoim przez rozmyślanie męki Jego.

2. *Uwaga.* Droga perła tytułuje MARYĄ Pannę S. Cyrillus Alexandr: *Hom: Tu enim es pretioſa Margarita Orbis terrarū, Tu lampas inextingvibilis, Corona Virginitatis.* Ty ieſteś koſztowną perłą świata, Ty pochodnią záwſze goraiącą, Ty Koroną Panieńſtwa.

Hiſtorya.

Wenefryda Pánna y Męczenniczka, z Domu Krôlewſkiego, uczyniła ślub wieczney czyſtośći, przymuſzaiący ią do grzechu nieczyſtego, gdy ná to niechćiała zezwolić, Krôlewic wpadł w furyą, ućiekaiącey Pannie głowę ućiął, gdźie głowa padła, źrzodło śię cudownie znalazło. (*Feſti Mar:*) Obierz raczey śmierć, niżeli utratę czyſtośći, Bogu y Maryi poślubioney.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka ieſt Błogosławionego Jana Sahaguntina, ktòry pod czas Mſzy świętey, widźiany był od źiemi podnieśiony. Gdy maſz celebrować, álbo kommunikować; uczyń

uczyń examen ſumnienia, popraw przez ſpowiedź y żal ſzczery, ábyś gcdnym był uczeſtnictwa Anielſkiego ſtołu.

DZIEN DWUNASTY.

1. *Uwaga.* Wzgardzonych od świata Bòg proteguje, bierze w opiekę ſwoią. Pokazał to Chryſtus Pán, gdy wyrzuconego z Synagogi człowieka niewinnie, przyioł do łaſki ſwoiey, nauczył tajemnic Boſkich: *Audivit JESUS, quia ejecerunt eum foras, & cum inveniſset eum, dixit ei: Tu credis in Filium DEI? Joan: c. 9.* Uſłyſzał JEZUS, że wyrzućili z Synagogi, znalaźſzy rzekł: Wierzyſz w Syna Boga żywego? Uważ iáko Bòg ieſt Oycem od ludźi opuſzczonych, iák pilnie ſłucha pokornych łez, wzdychania.

Hiſtorya.

Archydiakonowi przykazał Starſzy, áby przybył ná pewną ſolennizácyą, gdy przez zdradę ſzatańſką nieprzyiachał ná termin, rozgniewany ná Archydiakona, złożył z funkcyi Prezydent mieyſca owego; zniosł to ćierpliwie Archydiakon. Po dni czterdźieśći przywrócił go Prezydent do pierwſzey godnośći; ále Archydiakon niechćiał więcey ſłużyć świátu, powiadaiąc: że Bòg go przez te dni 40. niewypowiedźianemi nápełnił ſłodkośćiami, wzgardźiwſzy świátowa pompa zoſtał Mnichem. (*Climachus de ob:*) Nigdy Bòg nieopuſzcza, opuſzczonych od ludźi, bierze w potekcyą ſwoię, ktòrzy w nim maią ufność.

2. *Uwa-*

2. *Uwaga*. Kośćiołem mistycznym tytułuje Maryą Pannę Swięty Cyrillus Alexan: *Hom: cont: Nes: Templum indissolubile continens eum, qui nusquam contineri potest, Mater & Virgo*. Kośćioł niepodlegaiący ruinie, záwieraiący w sobie nieogarnionego Boga. Matka y Panna Náyświętsza Márya. Chodź nábożnemi affektami do tego Kośćioła, do Tronu łáskawośći MARYI.

Historya.

Gdy załośney Matce synaczek umarł, przyniozszy go położyła ná ołtarzu Máryi Panny, y záraz synáczek ożył, (*Ex An: Cæl: f.* 374.) ochrzczony potym umarł. Umarła twoja iedynaczka dusza, łasce Zbawićiela; bież przez pokutę do Ołtarza łaskawośći Máryi Panny, ona ćię ożywi wielo-władna intercessyą.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Onufrego Pustelnika, ktòry przez pięćdźieśiąt lat żadnego niewidźiał człowieka; Anioł mu nośił wodę, y Náyświętszy Sákrament Aniołowie mu przynieśli; po śmierći Aniołowie pogrzeb mu sprawili. Uważ, że Aniołowie Swięci zábieraią filadelfią, czyli towarzystwo z temi ludźmi, ktòrzy od światowych zábaw śię oddalaią.

DZIEN TRZYNASTY.

1. *Uwaga*. Księgi są nápełnione pismem o attrybutach Boskich, Jego Wszechmocnośći, pieknośći, dobroći; á otym mało myślemy, że Bóg w nas iest, do wszystkich spraw nászych czyni konkurs. Przyznał to Pan JEZUS Pacyento-

cyentowi Ewangelicznemu: *Ipse est qui loquitur tecum. Joan: 9.* Ten sam iest, ktòry z tobą mòwi: Szukay Boga w tobie samym miłością ustawiczną, bez ktòrego pomocy słowa nie możesz powiedźieć, kroku postąpić.

Historya.

Był ten zwyczay u Lacedemończykow, że nic niezáczynali, nieporadźiwszy się Bogow swoich przez kapłanow. (*Plutar: in Lacon:*) Słusznieyby przystało, żeby Katolik żadney sprawy nie záczoł, nieporadźiwszy się przytomnego Boga. Záwstydź się twego niedbalstwa, ktòry tak konwersujesz iakby Boga nie było przytomnego; miey odtąd większą obserwancyą Majestatu Boskiego.

2. *Uwaga.* Dosyć pochwał ma Márya Panna, że iest Matką Boską: *Quid amplius quæris, quid ultra requiris unũ in Virgine, sufficit tibi, quod Mater DEI est. S. Thom: de Vil: Con: 2. de Nativ: B. V.* Czego więcey szukasz w Pannie MARYI dosyć Jey pochwał, że iest Matką wćielonego Boga.

Historya.

W Roku 1415. po batalij Węgierskiey w ktòrego Roku, ná mieyscu batalij ludźie usłyszeli głos z głow trupich wychodzący: JEZUS, MARYA; dáley mòwi trupia głowa: Zábito mię w grzechu śmiertelnym, tylko że służyłem MARYI Pannie żyiac: śiedm dni pośćiłem w Roku, y śiedm Festow obchodźiłem nábożnie, zá co mnie niedopuśćiła MARYA

Panna

Panna zginąć finalnie; W tey głowie zátrzymana była duſza moja, dla uczynienia ſpowiedźi. Przyſzedł Kapłan, wyſpowiadała śię, y záraz głowa przeſtała mòwić. (*Nadazy.*) Obſerwuy śćiśle poſty y wigilie, także Uroczyſtośći Máryi Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś Swiętego Antoniego Cudotworcy, ktòry dla doſtąpienia męczeńſkiey korony, wyſzedł z Zákonu Kánonikow Regularnych S. Auguſtyna; á uczynił translacyą do Zákonu S. Franćiſzka, wielkie czynił cuda żyiąc; Gdy kazania Jego niechćieli ſłuchać Heretycy, ryby zbiegſzy śię do brzegu ſłuchały. Zeby ćię nierozumne niezawſtydźiły beſtye, ſłuchay pilnie ſłow Boſkich.

DZIEN CZTERNASTY.

1. *Uwaga.* Náywyżſza weneracya należy ſámemu Bogu: *Cultus latriæ.* Jaki ukłon uczynił uzdrowiony Pacyent od Chryſtuſa: *Et procidens adoravit eum. Joan: c. 9.* Upadſzy pokłonił śię mu. Záwſtydź śię ambicyanćie, ktòry niechceſz uczynić weneracyi Bogu przytomnemu w Sakramenćie; Moſkiewſkiemi ukłonami, dygami kontentujeſz Boga, á lada maſzkarze nogi całujeſz, niſkie wybijaſz ukłony.

Hiſtorya.

Zydźi kupiwſzy Hoſtyą poświęconą w dźień wielkiego Piątku poczeli nożami kroić, álić rzućiła śię Krew z Hoſtyi, niewiedząc co czynić, przyzwali nie iakąś Katarzynę z ſekty Zydowſkiey

dowſkiey do wiary náwròcona, przekupili ią, żeby wźieła tę Hoſtyą by krew ćiekąca uſtała, co gdy uczyniła, niedotrzymała ſekretu danego Zydom, powiedźiała Plebanowi, po uczynioney inkwizycyi, Zydow wiele potracono. (*Anno* 1369. *in Duc: Brab: Godefr:*) Nágradzay te obelgi, ktòre ponośi JEZUS od niedowiarkow, częſtemi áktami y weneracyą.

2. *Uwaga.* Jutrzeńką názywa Maryą Pannę Swięty Bernard: *Sicut aurora valde rutilans in mundo progreſsa es o Maria! quando veri ſolis ſplendorem tuæ Sanctitatis jubare præcurriſti.* Jàko iaſna Jutrzeńka zájaśniałaś ná świećie Marya Panno, prawdźiwego ſłońca ſplendor uprzedzaiąc.

Hiſtorya.

Jednego pobożnego Klienta ſwego, pokazawſzy śię z maluśkim Jezuſem, poſłała Marya Panna do tego, ktòryby go náuczył duchownego życia doſkonałośći. (*Ex An: Cæl: fol:* 377.) Nie bądź nazbyt doſkonałym, nie mòw iużem nienowicyuſz niepotrzebuię Magiſtra; poki żyiemy záwſze trzeba śię uczyć doſkonałośći.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Bazylego, nád ktòrym widźiał S. Efrem ogniſtą Kolumnę; czyſtość dochował nienaruſzoną, poſtami, dyſcyplinami, náukami, tamuiąc akces nieczyſtym pokuſom. Chroń śię leniſtwa y prożnowania, ktòre ieſt poduſzką ſzatańſką.

DZIEN

DZIEN PIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Większe czeka potępienie tych, ktòrzy poznawszy Boga, będąc w wierze, grzeszą, y zaniedbywaią wiernie służyć Bogu. Powiedział Pan JEZUS w Ewangelij: *In judicium ego in hunc mundum veni. Joan: c. 9.* Na sądzenie Ja tego świata spraw przyszedłem. Nie tylko nie zbawi ćię wiara bez dobrych uczynkow, ale będźie przyczyną straszniey szego sądu, gdy będąc oświeconym światłem wiary źle żyiesz.

Hiftorya.

Pustelnik na puszczy napadł na trupią głowę, myśli: iakiegoby to człowieka była głowa? zacznie mòwić kalwaria owa w głos: Byłem Pogańskim Kapłanem, a teraz głęboko iestem w piekle; pyta Pustelnik za ćiebie nie są drudzy głębiey? odpowie: są Katolicy ktòrzy źle żyli, y ći są naygłębiey w piekle. (*Ex vita SS. PP.*) Uważ jak w bojaźni żyć masz w wierze świętey, jako śię powinien jesteś grzechow chronić.

2. *Uwaga.* Pomyślney nowiny Jutrzeńką tytułuje Bernardus Maryą Pannę: *Felix aurora felicis diei extitisti nuntia.* Szczęśliwa Jutrzeńko, szczęśliwego dnia byłaś znakiem, słońca sprawiedliwości Chrystusa.

Historya.

Swięty Karol Borromeusz Kardynał y Arcybiskup Medyolański, przykazał żeby wszyscy Plebani mieli Matki Boskiey Obraz w Ko-

ściołach swoich, y oraz żeby ludźie obrazki Maryi Panny przy sobie nośili radźił; y wiele Kośćiołow erygował, y Klasztorow pod Imieniem Maryi Panny; postanowił prawo żeby ná wspomnienie Máryi Panny Imienia głowę skłaniali Kanonicy Katedralni. (*Pisarz żyćia jego.*) Naśladuy tego Swiętego, promowuy chwałę Boską y honor MARYI, skłaniay nabożnie głowę, słysząc to Naysłodsze Imię MARYA.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Landelina, ktory z Anioła przez złą konwersacyą stał śię szatanem, brzydkim excessantem. Gdy widźiał że towarzysza jego przy śmierći czarći wźieli ná potępienie, porzućił światową konwersacyą, śćisłą czynił pokutę. Porzuć y ty te konwersacye, ktore ćię z Bogiem rozłączaią, á z piekłem y z szatanami łączą.

DZIEN SZESNASTY.

1. *Uwaga.* Nie nowina to u Pana Boga z grzesznikow, Swiętych czynić; ći záś ktorzy się czynili sprawiedliwemi, y Swiętemi, poniżyć dla ich prezumpcyi y dopuśći zginąć. Jako pogineli, y teraz giną Zydźi, á ćiemne národy Pogańskie nawroćiły śię do Boga, y poznania prawdy. Powiedźiał Chrystus Pan: *Veni ut qui non vident, videant & qui vident cæci fiant. Joan: c. 9.* Przyszedłem żeby ktorzy widzą, nie widźieli; ktorzy nie widzą widźieli. Bóy śię tego piorunu, żeby Bóg od ćiebie nie odebrał światła łaski swojey, dla

nie-

niewdźięczności, żebyś niezginoł w ślepoćie grzechow, y oraz żeby wdźięcznieyszego ná twoje mieysce niepowołał.

Historya.

Niewiasta pewna niedobrey sławy, upamiętawszy śię gdy przez lat 30. pokutowała przy Kośćiele, tak śię Bogu upodobała, że pewnemu słudze swemu powiedźiał Bog: Większe mam upodobanie w pokućie y pokorze tey niewiasty, niżeli przedtym miałem w nienaruszonym iey panieństwie. (*Sanchez.*) Niepotępiay lekkomyślnie nikogo, może Bog zdesperowanych grzesznikow Swiętych uczynić, á ty możesz pychą twoią zginąć.

Uwaga. Przez MARYĄ niestworzone słońce nam rozświećiło, mowi S. Bernard: *Ipse enim sol justitiæ de te processurus ortum suum quadam matutina irradiatione præveniens in te lucis suæ radios copiosè transfudit, quibus potestates tenebrarum, quas Heva produxerat in fugam convertisti, atq; ita desideratum cunctis gentibus Solem mundo invexisti.* Słońce sprawiedliwośći Chrystus JEZUS, wylał splendory swoie ná MARYĄ, ktoremi rospędźiła Adamowe ćiemnośći, á pożądane narodom wydała słońce.

Historya.

Zá intercessyą Maryi Panny Rodźice zjednali od Boga Syna pożądanego Jana *à Facundo*, ktorego ná służbę Boską ofiarowali, tegoż umieraiącego MARYA Panna ćieszyła.

(*In vita ejus.*) Zawſze potrzebna ieſt poćiechą Maryi Panny, oſobliwie będźie potrzebna gdy śmiertelne ogarną boleśći y gorzkośći.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka Swiętey Ludgardy, ktòra gdy lekkomyślnie rozmawiała z Kawalerem; Pan JEZUS pokazał bok ſwòy przebity, gdy znowu chćiał z nią konwerſować ten Kawaler, rzekła: *Diſcede à me pabulum mortis?* Idź precz ode mnie pokarmie śmierći. Serce ſwoje JEZUS iey dał, á iey odebrał. Odday y ty ſerce twoje JEZUSOWI, oderwiy od światowych affektow.

DZIEN SIEDMNASTY.

1. *Uwaga*. Miedzy inſzemi przyczyna potępienia ta ieſt, że ludźie grzechow ſwoich, y ślepoty nieznaią. Tak Faryzeuſzowie nie znali zaślepienia ſwego: *Dixerunt nunquid & nós cæci ſumus? Joan: c.* 9. Abo y my ślepi jeſteśmy. O gdybyś tak ná właſne defekta patrzał, ják ná cudze śię zápatrujeſz; nierozumiałbyś tak wyſoko o ſobie. Paw ſpòyrzawſzy ná podłe nogi ſpuſzcza nos ná kwintę; ták człowiek uważaiąc nikczemność ſwoię traci fantazyą ſzumną, poznaje jako w grzechowey ślepoćie ieſt poczęty, y w grzechach żyie.

Hiſtorya.

W Tebaidźie był pobożny Starzec przyprowadzono do niego opętanego. Rzekł mu: Wynidź przeklęty z ſtworzenia Boſkiego, odpowiedźiał ſzatan: wynidę, tylko powiedz mi, ktòrzy ſą Barankami, á ktòrzy kozłami? Sta-

rzec

rzec odpowiadaiąc rzekł: Kozłowie ſą takiey nátury, jákiey já, Barankowie ktòrzy ſą, Bòg wie; czart to ſłyſząc wyſzedł: mòwiąc: *Ecce propter tuam humilitatem exeo?* Oto dla twoiey pokory wychodzę. (*Ex libr: DD. PP.*) Uważ jáko czart śię boj tych, ktòrzy znáią nikczemność y podłość ſwoię.

2. *Uwaga.* Náydźiwnieyſze dźieło Wſzechmocnośći Boſkiey Marya Panna, mòwi Idiota c. 20. *Inter omnia opera æterni Artificis poſt operationem illam, quâ naturæ noſtræ unitus eſt Filius tuus, ſpeciale opus fuiſti, Beatiſſima Virgo Maria!* Miedzy wſzyſtkiemi kreaturami, excypowawſzy dźiwne dźieło wćielenia Syna Bożego MARYA Panno byłaś naydźiwnieyſza.

Hiſtorya.

Gdy czaſu pewnego ſzatan pokazał ſię w ſtraſzney poſtaci S. Antoniemu z Padwy, poczoł nábożnie wzdychać do Maryi Panny: *O glorioſa Domina!* O chwalebna Pani! Czart zárazući ekł. (*In vita ejus.*) Czaſu pokuſy mòw nábożnie do Matki miłośierdźia: *O glorioſa Virginum!* O jedyna po Bogu nádźiejo ratuy mię! ábym nie zezwolił ná ſzatańſkie zárzuty.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Raynera, ktòry gdy myślił grzech ná ſpowiedźi taić, Anjoł rzekł: *Raynere! peccatum tacuiſti?* Raynerze! grzech zátaiłeś? Oczy gdy był ſtracił od łez uſtawicznych P. Bog przywròćił. Gdy idźieſz do ſpowiedźi proś Anjoła ſtroża, żeby

ći oświećił rozum, żebyś śię niewſtydźił grzechow ſzczerze ſpowiadać.

DZIEN OSMNASTY.

1. *Uwaga*. Widźi każdy człowiek że ma światło rozumu, ktorym śię rządźi y dyſtyngwuje od beſtyi nierozumnych, y dla tego, kto dobrze czyni, ieſt godźien pochwały, á kto źle, godźien nagany. Powiedźiał P. JEZUS Zydom: *Dixit eis JESUS, ſi caeci eſsetis, non haberetis peccatum. Joan. c.9.* Gdybyśćie by ślepemi, á nie mieli światła rozumu, y Piſma, nie mielibyśćie grzechu. Lepiey záiſte gdybyś nie miał rozumu, niżeli rozum maiac gdy żyieſz bez rozumnie, ná większe męki zárabiaſz, y potępienie.

Hiſtorya.

Był jeden Mnich Antiochus, ktory widźiał przez ſen, że był ná ſąd zápozwany, gdźie wypadł dekret żeby dług wypłaćił, to jeſt: karanie doczeſne zá grzechy; gdy przyſzedł do śiebie, dla większey pokory, uczynił śię bez rozumnym; wiele ćierpiał illuzyi od ludźi przez lat 13. y tak w pokorze wypłacał dług grzechow. (*Joan: Climach: Gro: 4. de obed:*) Nie godźi ſię y dla pokory głupſtwa zmyślać ſobie, bez oſobliwſzey rewelacyi y rady; godźi ſię záś záwſze niſko o ſobie rozumieć: *Non plus ſapere quam oportet.*

2. *Uwaga*. Náydoſkonalſzym obrazem Boſkim tytułuje Márya Pánnę Swięty Antonin Arcy-biſkup Florentſki: *Conſiderandum eſt, Mariam*

Mariam perfectissimam fuisse DEI imaginem, ab ipso DEO summa arte, ac singulari providentia depictam. Uważyć trzeba że MARYA Panna jest náydoskonalszym obrazem Boga, od samegoż Boga wykształtowanym.

Historya.

Swięty Emerikus Krolewic Węgierski, od S. Woyćiecha przyuczony do nábożeństwa Maryi Pánny, żeby lepiey Bogu się y Maryi podobał, uczynił wieczney czystości ślub y w stanie małżeńskim do grobowey deski dochował nienáruszoną czystość. (*Heven:*) Pamiętay Rodźićielskie instrukcye, Professorskie exhortacye do nábożeństwa Máryi Pánny, y według ich náuki reguluy życie twoje.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Autberta Biskupa, ktoremu S. Michał Archanioł często śię pokazywał; Pod Imieniem Michała Swiętego Kośćioł zbudował; przy śmierći był Protektorem duszy Michał Swięty. Wystaw pod Imieniem Michała S. y wszystkich Aniołow Kośćioł w sercu twoim, ktory czystośćią Anjelską, Anielską konwersacya przybieray.

DZIEN DZIEWIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Náucza Teologia Swięta, że grzech popełniony poty trwa *habitualiter*, poki nie bywa pokutą zgładzony, y odpuszczony. Powiedźiał Pan JEZUS o grzechu złośliwych Faryzeuszow: *Peccatũ vestrum manet. Joan: c. 9.* Grzech wasz trwa. Uważ jeżeliś zgrzeszył śmiertelnie, stałeś się nieprzyiaćielem

Boskim; niewieſz tego, ieżeliś odpokutował, y doſtąpił odpuſzczenia.

Hiſtorya.

Widźiał pewny Kątnik w duchu, że Pana jego porwano do piekła, zá oppreſsyą ludźi ubogich; także widźiał, że go Lucyper pocałował mówiąc: Niech tobie nie będźie pokoju ná wieki, potym do ogniſtey łaźni był wrzucony, gdźie żelaznemi rozgami śieczonemu; potym śpiewać kazał Lucyper, śpiewał tak: Przeklęci Rodźice, ktorzy mię zrodźili, przeklęty dźień którego ſię rodźiłem, przeklęty Bóg który mię dopuśćił ſię národźić. Podobała ſię ta pioſnka Lucyperowi, kázał wrzućić go do ogniſtey ſtudni ná wieczne mieſzkanie; y ſtał ſię ſtraſzny hałas po całym piekle; gdy przyſzedł do śiebie, znalazł Páná umarłego. (*Coll: ſpec:*) Nietrway w grzechach, jeżeli ná ten koniec niechceſz przyiść zátracenia.

2. *Uwaga.* MARYA Pánna nie tylko náturalną má piekność, ále nádprzyrodzoną pieknośćią celuje wſzyſtkich; mówi S. Antonin Floren: Arcy-biſkup: *Maria eſt ſupernaturaliter pulchra, pulchrior lunâ, lucidior ſtellis, clarior ſole.* Márya Pánna nádprzyrodzenie jeſt piekna, pieknieyſza nád mieśiąc, jáśnieyſza nad gwiazdy, świetnieyſza nád ſłońce.

Hiſtorya.

Gdy wiele złego czynił Apoſtata Julian Kośćiołowi Katolickiemu, S. Bazyli modlił ſię przed

przed Obrazem MARYI Panny; Náyświętsza Panna to zjednała u Chrystusa, że Apostata Julian był zábity nágle, przez co Kośćioł S. miał uspokojenie. (*Ex Anno Cæl:*) Modl śię dźiś zá Kośćioł Swięty, zá Kápłanow, áżeby herezyarchom odpor dali, náuką heretykow wykorzenili.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Błogosł: Juliany Panny dźiwney wstrzemieźliwośći ta we Srzodę y w Piątek nic niejadła, w Sobotę pośćiła o chlebie y wodźie; gdy chorą będąc nie mogła przyiąć kommunij cudownie kommunikant wszedł do serca, y wesoło oddała duszę Chrystusowi. Przyimuy często duchownie kommunią mowiąc: JEZU słodkośći serca mego, utajony w Sakramenćie, przyidź do serca mego.

DZIEN DWUDZIESTY.

1. *Uwaga.* Drzwi do Nieba iest Wiara Katolicka, bez ktorey żaden nietrafi do szczęśliwey wiecznośći; mowi sam Zbawićiel: *Amen dico vobis, qui non intrat per ostium in ovile ovium, sed ascendit aliunde, ille fur est & latro. Joan: c. 10.* Kto nie wchodźi przez drzwi do owczarni, złodźiey jest y łotr. Dźiękuy Pánu Bogu, żeś jest w wierze Katolickiey, staray się żyć według náuki Wiary świętey.

Historya.

Swięty Kopres gdy nie mogł przedysputować jednego czarnoxiężnika, uzbrojony wiara, kazał ogień rozłożyć w mieśćie, ktoby z nich

przeszedł przez ogień, tego będźie prawdźiwsza nauka. W Imie Chrystusa Pana, Swięty Kopres przeszedł nienaruszony przez ogień, á czarnoxiężnik gdy niechćiał iść do ognia, wrzućili ludźie gwałtem, y osmalonego z miasta wyrzućili, uznaiąc prawdźiwą wiarę, ktòrą opowiadał Kopres. (*Pallad: in hist: Laus: cap:* 54.) Gdy będźiesz uzbrojony prawdźiwą Wiarą, żadna ćię przećiwność niezwyćięży, wszystko to we oło będźiesz ćierpiał nádźieią, co nam obiecuje Wiara.

2. *Uwaga.* Biskup Florentski S. Antonin mòwi: *Maria purior Angelis, cunctis Martyribus generosior, singulis Confessoribus solidior.* MARYA Panna czystośćią celuje Aniołow, męstwem Męczennikow, wyznaniem Wyznawcow.

Historya.

Swięta Ludgarda osobliwsza Kultorka Maryi Panny, gdy przystępowała do kommunij, MARYA Panna była iey Przewodniczką, z Aniołami Swiętemi. (*Ex An: Cæl:* 389.) Zaden ćię lepiey nie náuczy przystapić do kommunij, jako Matka miłośierdźia Marya Panna; Idąc do spowiedźi odday się do Jey świętego rzadzenia.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Sylwestra Papieża, ktòry gardząc respektami ludzkiemi, długo ćierpiał wygnanie, aż odebrał Koronę ćierpliwośći. Nie applauduy niegodźiwie światowym potencyom; lepiey doczęśnie ćierpieć

pieć od świata wygnanię, niżeli z Nieba zostać wiecznie wyłączonym.

DZIEN DWUDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Ják ślepy nie może prowadźić ślepego, tak sam nie będąc wiadomy o Artykułach Wiary, nie może drugich náuczać; zginiena trzodá gdy Pasterz błądźi. Dla tego Pan JEZUS każe poznawać Pasterza; jeżeli sam jest mocno w wierze ufundowany, jeżeli wchodźi przez drzwi, traktem Wiary Katolickiey: *Qui autem intrat per ostium Pastor est ovium. Joan:* 10. Ktory wchodźi przez drzwi, Pasterzem jest owiec. Czćiy Pasterzow dobrych, oni ćię prowadzą do szczęśliwey wiecznośći.

Historya.

Swięty Francisżek tak szanował Kapłanow mówiąc: Gdybym razem spotkał Kapłana y Anioła, wprzodybym się kłaniał Kapłanowi, niżeli Aniołowi; wprzodybym pośpieszył Kapłańskie ręce całować. (*In aurea legenda.*) Niech się wstydzą ći, ktorzy z Kapłanami, jak z parobkami się obchodząc, karmią konfuzyą, paszkwiluią.

2. *Uwaga.* Wszystkich Mędrcow świata przeszła MARYA Pánna, mowi S. Antonin Florentski: *Omni Doctore sapientior, zelosior Apostolis, Castior quam omnes Virgines omnibus uxoratis fæcundior.* Marya Panna mędrsza zá każdego Doktora, gorliwsza zá Apostołow, czystsza zá wszystkie Pánny, zácnośćią rodzenia

nia Syną JEZUSA, przeszła wszystkie Rodźićielki. *Historya.*

Ná facyaćie pewnego Kośćioła Węgierskiego była Statua Maryi Panny, z tym nápisem: Pod Twoję obronę ućiekamy się; *Sub tuum præsidiū confugimus*. Gdy obywatele záczeli zápominać nábożeństwa do Máryi, piorun uderzył, wypalił te sylaby: *Sub: conf:* zostało, *Tuum præsidium fugimus*; Twojey opieki ućiekamy. (*Ex hist: Ungar:*) Nie ućiekay z opieki Maryi Panny twoią oźiębłośćią.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Aloyzego *S. J.* Anioła niewinnośćią, żadnym grzechem Boga nieobraźił ćiężkim, nie tylko cudzych niewiast chronił się konwersacyi, ále y ná własney Matki twarz niespoyrzał. Miey wstrzemięźliwość oczu.

DZIEN DWUDZIESTY WTORY.

1. *Uwaga*. Nie dobrze to, gdy trzoda zá głosem cudzego Pasterza idźie, gdy owieczki powierzone, dusze ludzkie oddane do Duchownego rządzenia niechcą słuchać głosu Pasterskiego, owszem chcą Pasterzem rządźić: *Oves vocem ejus audiunt. Joan: c. 10.* Owce głosu jego słuchaią. Uważ jakiby to był nieporządek, gdyby nogi álbo ręce chćiały być głową; táki nieporządek jest, gdy subjekta chcą starszymi rządźić, poddani Pasterzem, synowie Oycem. Szanuy Pasterzow uważaiąc, że oni są ná mieyscu Boskim.

Historya.

Swięty

Swięty Franciſzek gdy przyſzedł do pewnego Kośćioła, przyſzedł do niego heretyk, mówiąc: że ten Kapłan Kośćioła tego jeſt nieczyſtego żywota, chowa nałożnicę. Franciſzek Swięty ná to nieuważaiąc, upadł ná kolana przed Kapłanem proſząc błogoſławieńſtwa, całuiąc ręce, daiąc znać, żeby Kapłan był y złego żyćia, dla tego nie traci mocy y charakteru. Widząc heretyk záwſtydźił ſię, á Kapłan pokorą Swiętego Franciſzka, żywot odmienił. (*Coll: ſpecul:*)

2. *Uwaga.* Roſkoſznym ogrodem jeſt MARYA Panna według Hieronima Swiętego: *Verè hortus deliciarum, in quo conſita ſunt univerſa florum genera, & adornamenta virtutum.* Prawdźiwie wiridarzem jeſt delicyi, w ktorym ſię znáyduią wſzyſtkie radzaje kwiatow, y ozdoby cnoty.

Hiſtorya.

Swięty Rayner, gdy ſię modlił proſząc odpuſzczenia grzechow, pokazała ſię Náyświętſza Panna ćieſząc: *Raynere Fili mi, in ſinu meo quieſces?* Raynerze Synu mòy, ná łonie moim odpoczznieſz. (*Ex vita ejus*) Służ wiernie Máryi Pánnie, ábyś odpoczoł wiecznie z Klientami Máryi Panny w Niebie.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Paulina Biſkupa, ktory zá wyzwolenie ſyna jedney wdowy, śiebie zoſtawił być ogrodnikiem; wſławił Bóg cudami jego świątobliwość. Nie żałuy pracy y zdrowia, żebyś mógł ktòrą śierotę

duſzę

duſzę záprzedaną ſwoią, lub bliźniego wyzwolić z niewoli piekielney náuką, lub przykładnym życiem.

DZIEN DWUDZIESTY TRZECI.

1. *Uwaga.* Duſza kochaiąca Boga nic nie pragnie, ni oczym niechce myślić, cudzych Adherentow niechce głoſu ſłuchać, jak tylko ſamego Boga, miłośnika ſwego, do ktorego uſtawicznie teſkni. Powiedźiał Pan JEZUS: *Alienum autem non ſequuntur. Joan: c.* 10. Zá cudzym nie idą. Uważ jáko ſię mizernie błąkaſz zá światem y próżnościami jego, jákoś dalcko odſzedł od náyłaſkawſzego Paſterzá od Boga Stworcy ſwego; wroć ſię do Paſterza twego nędzna owieczko duſzo Chrześciańſka, wroć ſię mowię do JEZUSA, ktory ćię ſzukał krwawą męką.

Hiſtorya.

Był nábożny Zákonnik ná Imie Marek, gdy do niego Matka przyſzła odwiedzaiąc, on ná roſkaz Starſzego, jak umiatał klaſztor w grubym worze wyſzedł, y rzekł: *Sani eſtote!* Bądźcie zdrowi, gdy Matka niepoznała, wroćił ſię do klaſztoru, y więcey ſię niepokazał Matce. (*Ex lib: DD. PP.*) Uważ, ten Zákonnik był złączony z Bogiem, jako niechćiał ſłuchać cudzych, to jeſt: świata, ćiała, czarta. Naśladuy go według ſtanu ſwego.

2. *Uwaga.* Zrzodłem łaſk jeſt Marya Panna mowi Richard: *à S. Laur: lib:* 4. *Sicut fons per ſubterraneos meatus ſemper recipit aquam*

& semper refundit; sic Beata Virgo fons & puteus est aquarũ viventium, quæ à Christo ad ipsam & ab ipsa ad nos fluunt impetu de Libano, id est de candore benignitatis utriusq;. Marya jest zrzodłem żywych wod, ktòre od Chrystusa płyną do Maryi, przez Maryą do nas

Historya.

Jedna pobożna Mniszka po śmierći szostego dnia pokazała się z czyscá, mòwiąc: Obráłabym sobie znowu sześć dni w czyscu gorzeć, gdyby mi tylko pozwolono zmòwić: *Ave Maria*, Zdrowaś Marya. (*Heroldus.*) Uważ ják wiele traćisz przez twoje niedbalstwo, mogąc tyle razy zmòwić Zdrowaś MARYA, z gnuśnośći opuszczasz.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Błogosławioney Egny, ktòrey jędzącey pokazał się Anioł y z Swiętym Janem, ktòra co dźień sto razy upadała ná kolana czyniac modlitwę. Dusze z czysca ręce wyćiągały prosząc intercessyi. Bądź pamiętny ná poratowanie dusz czyscowych.

DZIEN DWUDZIESTY CZWARTY.

1. *Uwaga.* Pasterz y każdy przełożony, gospodarz powinien we wszystkich cnotach, w dobrych uczynkach przodkować. Przyznał to Chrystus Pan: *Et cum proprias oves emiserit ante eas vadit. Joan: c.* 10. Gdy właśne owce wypuśći, przed nimi idźie. Bo nic potym, gdy o nas szepcą: *mòwić nauczaćie drugich, sami niedźiełaćie.* Jesteś náwyższym miey-

scu,

ícu, bądź pierwszym do dobrego, do cnoty, do obserwancyi praw y powinnośći stanu swego.

Historya.

Był jeden Kapłan w Brabancyi, ktòry náuką y przykładnym żyćiem wiele do dobrego zágarnoł ludźi; gdy umarł, ná milę jasność wielka z Nieba to mieysce ogarneła. (*Cantipratan:*) Zyi przykładnie, á ludźiom, y Bogu śię podobasz, y po krótkim żyćiu zájaśniejesz w Oyczyznie światłośći.

2. *Uwaga.* Zrzodłem wiecznym názywa Maryą Pannę S. Grzegorz *Thaum: serm: 2. Hæc fons perennis, in quo aqua viva scaturivit, atq; produxit Domini in carne adventum.* Zrzodło wieczne w ktòrym żywa woda śię záwiera, z ktòrego wypłynoł nám żywot wieczny

Historya.

Gdy jeden Klient goraco śię modlił do Maryi, prosząc o śmierć szczęśliwą, Marya Panna obiecała to sprawić, że śmierć jego miała być nie tylko jako Chrześćianina, ále jáko Swiętego Człowieka. (*Ex An: Cæl: fol:* 392.) O gdyby y dla nas uprośiła MARYA Panna przynaymniey umrzeć po Chrześćiańsku, przy dobrey dyspozycyi, y z Sakramentami.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Jana Chrzćićiela, ktòry w żywoćie Matki był uwolniony od pierworodnego grzechu, trzećiego Roku ná puszczą śię dostał. Chrystusa w Jordanie ochrzćił, od Heroda śćięty, odebrał koronę mę-

męczeńską. Z młodych lat ućiekay od świata y od konwersacyi jego, jeżeli chcesz żyć w czystośći niepokalaney.

DZIEN DWUDZIESTY PIĄTY.

1. *Uwaga.* Apostołowie przed odebraniem z Nieba Ducha Swiętego, byli nieukami, nie mogli nauki Chrystusowey rozumieć: *Hoc proverbium dixit eis JESUS: Illi autem non intellexerunt, quid loqueretur. Joan: 10.* To przysłowie powiedźiał JEZUS, oni zaś niezrozumieli co mówił. Gdy záczynasz słuchać kazania, álbo czytać kśiąszkę, lubo drugich náuczać, záczynay od Ducha Swiętego, mówiąc: *Veni Sancte Spiritus;* Przyidź Duchu Swięty, zápal serca ogniem miłośći Boskiey.

Historya.

Udano przed nieprzyiaćielem, że Libertinus przełożony Zákonu ma wielki skarb, więc nápadli Klasztor rabować zdźiercy, Libertinus był w Kaplicy ná modlitwie, nieprzyiaćiele mimo chodząc nie mogli widźieć; y tak żadney krzywdy nieuczyniwszy wyszli z Klasztoru. (*Gregor: Dialog: lib: 1. c. 2.*) Modlitwa murem jest przećiw nieprzyiaćiołom, jest świátłem rozumu, jest kluczem do Nieba.

2. *Uwaga.* Obfitość łask Maryi Panny nie tylko we wnątrz, ále y ze wnątrz się wydawała mówi S. *Laurent: Just: Gratiæ plenitudinem, quam mente perceperat protendebat exterius.* Łaski obfitość która była ná duszy MARYI Pánny, wszystkim była jasna.

Historya.

Kupiec jeden w Konstantynopolu pożyczył pieniędzy u Zyda Abrahama, przyśiągł przed Obrazem Matki Boskiey, że miał oddać ná terminie; gdy się zábawił w Alexandryi, wyszedł termin oddania pieniędzy; nie maiąc przez kogo posłać, włożył do skrzynki pieniadze y zápieczętowawszy wrzućił do morza, polecaiąc Maryi Pannie, áby doszły ná termin náznaczony do Abrahama. Abraham przechadzaiąc się nád morzem, znalazł tę skrzynkę, odpieczętował, y w całośći summę pożyczoną odebrał. Przyiachał potym z Alexandryi kupiec, upomina się Zyd o pieniadze? Kupiec mówi oddałem; gdy Zyd się zápieraiąc przyśiągł przed tymże Obrazem, usłyszał głos: Kłamiesz Zydźie! álbowiem skrzyńkę z pieniędzmi wźiołeś, co słysząc Zyd został Katolikiem. (*Belin: spec: hist:*)

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Maxencyusza, do którego rąk leśne ptaszęta przylećiawszy pokarm brały. Bądź ćichym, łagodnym, chroń się dźikich obyczajow.

DZIEN DWUDZIESTY SIODMY.

1. *Uwaga*. Złośliwy człowiek otym ustawicznie myśli, żeby komu wczym zászkodźił, áby ná kogo złość swoię wywarł. Przyznał to Pan JEZUS: *Fur non venit, nisi ut furetur & mactet. Joan: c. 10.* Złodźiey nieprzychodźi, tylko żeby kradł, zábijał. Uważ czy nie jesteś y ty tak złośliwym, ktory bezbożnym

przy-

przykładem drugich zabijasz, kradniesz duſze Niebu, á oddajesz piekłu.

Hiſtorya.

Był jeden Zákonny Ogrodnik, który częſto krzywdę ćierpiał od złodźieja, depcącego y kradącego z ogrodu jego; znalazł mieyſce przez ktore złodźiey wchodźił, y oraz znalazł węża w ogrodźie, ktoremu mocą Boſką przykazał, áby złodźieja niepuśćił do ogrodu. Gdy Zákonnicy pod czas południa ſpali; przychodźi złodźiey, gdy chciał wniść do ogrodu, wąż zá nogę chwyćił y trzymał, aż poki przyſzedł Ogrodnik. Ogrodnik przyſzedſzy, wężowi kazał uſtąpić, złodźieja nápomniał, żeby więcey mu krzywdy nie czynił. (*Dial: libr.* 3. *c.* 14.) Uważ, że złośliwſzy bywa człowiek zá beſtyą, nierozumne ſtworzenie wąż posłuchał roſkazu Zákonnika, á człowiek niechce ſłuchać przykazania Boſkiego. *Nie kradni.*

2. *Uwaga.* Marya Panna nie miała żadney w ſobie makuły, mowi S. Łauren: Juſt: *Tota pulchra absq; delicto, ſine mentis & corporis deformitate, DEO & hominibus amabilis habebatur.* Cała piekna bez zmazy Duſzy y ćiała, Bogu y ludźiom ulubiona.

Hiſtorya.

S. Ebetkardowi Biſkupowi hoynemu dla Imienia Maryi, pokazała ſię Marya Panna z kielichem, y z likworem niebieſkim, ćieſząc Klienta ſwego. (*In vita ejus.*) Badź hoyny ná chwałę Boſką, y ná honor Maryi, ona ćię

Niebieskim nasyći likworem, osobliwie w godźinę śmierći, gorszki kielich boleśći osłodźi.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Władysława Krola Węgierskiego, ktory pod czas modlitwy od źiemi był podnieśiony; gdy miał z woyskiem iść ná odebranie Ziemi świętey; poszedł do źiemi żyiących. Ciało jego ná woźie samo śię wiozło przez Aniołow, bez koni, do Kośćioła Matki Boskiey. Miał ten Swięty Krol odebrać Ziemię świętą, to jest Jerozolimę, nie dokazał tego, muśiała wola Boska taka być, á intencyą jego dobrą Bog się kontentował. Zebyś nie dokazał wszystkiego, staray się záwsze mieć dobrą intencyą doskonałośći.

DZIEN DWUDZIESTY OSMY.

1. *Uwaga.* Przyszedł Syn Boski ná świat, nieżeby ludźi potępił, ále żeby zbawił. Jáko sam o sobie mowi: *Ego veni ut vitam habeant, & abundantiùs habeant? Joan: c.* 10. Ja przyszedłem żeby żywot mieli y obfićiey mieli. Uważ jáko przed národzeniem Chrystusa był cały národ umarły wieczną śmierćią; Chrystus Pan národzeniem, y męką swoią, przywroćił pierwszy żywot w łasce Boskiey.

Historya.

W Klasztorze pewnym, przyszedł Bráćiszek Zákonny nágle umarły do Starszego, prosząc o licencyą; pyta Starszy: dokąd poydźiesz? odpowie: idę do Boga? rzecze Starszy: doskonali ludźie prosto nie idą do Nieba, zkąd ći taka łaska Boska? odpowiedźiał: byłem nábo-

żny

żny do męki Chryſtuſa, ile razy ſzedłem mimo Krzyża, mówiłem tę modlitwę: *Panie! przez onę gorzkość, ktòrą ćierpiałeś dla mnie na krzyżu, naybarżiey gdy Duſza twoja wychodźiła z ćiała, zmiłuy śię nad duſzą moią, gdy będźie z ćiała wychodźić.* To rzekſzy zniknoł, nam pokazał, że żywot naſz jeſt w męce Chryſtuſowey. (*Cæſar: lib: 12. cap: 51.*)

2. *Uwaga.* Skarby ofiarowane od trzech Królow, zaraz rozdała ubogim Marya Panna, áby nam uboſtwo zalećiła: *Tres Magi in die Epiphaniæ pretioſa Chriſto, dona obtulerunt, quod Virgo per manus Joſeph erogavit egenis. Dionyſ: Cart:* Trzey Królowie ofiarowali dary Chryſtuſowi, Marya Panna przez Jozefa Swiętego ubogim rozdała.

Hiſtorya.

Gdy Błogosławiona Egnes umieraiąc śpiewała wesoło: *Wielbi duſzo moja Pana &c.* Nayświętſza Marya Panna przyſzła z Aniołami, y z Apoſtołami, z wielką radośćią y słodkośćią nápełniła jey ſerce. (*Ex vita ejus*) Spieway weſoło o Bogu y Maryi, bez poćiechy nie będźieſz.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Ireneuſza Biſkupa, który nauką y piſmem wiele nieprzyiaćioł Kośćioła Katolickiego pokonały, do uznania prawdy przywiodł. Jeżeli nie możeſz śię dyſputować, nie umieſz kśiąg piſać przećiw Heretykom, modl śię częſto y nábożnie zá náwrocenie Heretykow do Wiary świętey.

DZIEN DWUDZIESTY DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Bóg sam jest istotnie, álbo essencyalnie dobry; insze zaś stworzenia od Boga maią dobroć udźieloną, kommunikowaną, jáko od zrzodła wszelkiey dobroći. Dla tego Pan JEZUS mówi o sobie: *Ego sum Pastor bonus*, Ja jestem Pasterz dobry. *Joan: c.* 10. Uważ dobroć tego Pasterza, który włásną Duszę położył zá nas, trzodę swoją.

Historya.

Gdy Numerianus Cesarz Poganin, po uczynionych ofiarach diabłom, chćiał wniść do Kośćioła, Swięty Biskup Babylas niepuśćił go do Kośćioła, jako drapieżnego wilka do owczarni Chrystusowey, rozgniewany Numerianus, kazał Swiętego Biskupa związać, y po długich mękach śćiąć kazał z trzema Dyscypułami. (*Chryf: Methap:* 4.) Bądź nieustraszonym Pasterzem, przećiw luterskim, heretyckim furyom, álbo raczey obierz śmierć, niżeli powierzoną trzodę oddać w paszczękę wilkowi.

2. *Uwaga:* Sercem y affektem każe nam zmierzać do MARYI Bernard Swięty: *Levemus ergo cor nostrum, cum manibus ad eam, & appropinquemus ei passibus amoris.* Podnośmy serce y affekt do Maryi, przybliżaymy się do niey krokami miłośći.

Historya.

Swięty Anzelmus co dźiennie Godźinki o Maryi Pannie, álbo *Officiũ parvũ* mówił, które nábożeństwo, wyperswadował Swięty Piotr z Nieba

Nieba Zákonowi Kartuzyańskiemu, áby zawsze odprawowali Officyum o Nayśw: Pannie. (*Ex an:Cal:* 406.) Jákie nabożeństwo záczołeś do Maryi, ſtaray ſię trwać w nim do zgonu żyćia.

3. *Uwaga*. Dźiś Feſt Swiętych Apoſtołow Piotra y Pawła, S. Piotr ukrzyżowany, Paweł śćięty, odebrali męczeńską Koronę. Uważ jako Bòg dopuſzcza tu wiele ćierpieć ktòrych miłuje; bierz dowod tego z żyćia Apoſtolſkiego, ktòrzy do męczeńſkiey śmierći w uſtawicznych żyli utrapieniach.

DZIEN TRZYDZIESTY.

1. *Uwaga*. Nie maſz większego dowodu miłośći, jáko gdy kto kładźie duſzę ſwoję zá bliźniego. Ztąd Pan JEZUS probuje dobroć Paſterza: *Bonus Paſtor animam ſuam dat pro ovibus ſuis. Joan: c.* 10. Dobry Paſterz daje duſzę ſwoję zá owce. Uważ jakie ty maſz ſtaranie o zbawienie duſz tobie powierzonych, podobno nie tylko o ich zbawienie niedbaſz, ále y właſną duſzę gubiſz.

Hiſtorya.

Swięty Woyćiech miał ſtraſzną wizyą. pokazał ſię mu Pan JEZUS wſzyſtek we krwi zraniony, mòwiąc: Woyćiechu! ty śpiſz, nie maſz ſtarania o mnie, patrz jako mię zranili ubiczowali, grzeſząc twoj Dyecezani. (*In vita ejus*) Uważ jak wiele duſz już poſłałeś do piekła, niedbalſtwem twoim; ockni ſię z tego letargu, ratuy właſną duſzę od wieczney zguby, day pomoc náuką przykładem duſzom ginącym.

2. *Uwaga*. Pozdrawia Marya Pannę S. Andrzey Kreteńczyk: *Salve lætitiæ organum, per quod delicti noſtri condemnatio expiata eſt, ac veri gaudij plena facta compenſatio eſt*. Witay inſtrumenćie náſzey weſołośći, przez ktorą cyrograf grzechu jeſt zgładzony, y prawdźiwe weſele przywrocone.

Hiſtorya.

W Lugdunie we Francyi, wielkiey familij Matrona miała ten zwyczay, gdy wyieżdżała z domu, oczy y ſerce obracała ná tę ſtronę, gdźie był Kośćioł MARYI Panny; Co Sobotę lampę zapalała przed obrazem Matki Boſkiey w pokoju ſwoim. (*Ex Orat: funebr:*) Wychodząc z domu, po Bogu proś błogoſławieńſtwa Maryi, zápal ſerce twoje ku Bogu y Maryi.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Marcella Biſkupa, ktory Młodźiana wſkrześiwſzy, kazał mowić o piekle; rzekł Młodźian: *Infernus nullam habet menſuram &c*. Piekło nie ma żadney miary, tam wſzelkiego nieſzczęśćia zgromadzenie. Słyſząc o piekle, żebyś ſam nie praktykował, pomyśl ſobie pilnie, ják go maſz uniknąć.

JU-

JULIUS
LIPIEC
DZIEN PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Gdyby oznaymiono, że jedna duſza będźie potępiona z całego świata ludźi ktôrzy teraz żyią, trzebaby wſzyſtkim płakać y od ſtrachu wzdychać. Czy nie jeſtem tak nieſzczęśliwy? czy nie mnie połknie nie ſzczęśliwa wieczność. Teraz millionami idźie duſz ná potępienie, my żyiemy, iákby dla nas piekła nie było; y drugich ginących bynáymniey nie ratujemy: *Lupus rapit & diſpergit oves mercenarius autem fugit. Joan: c.* 10. Wilk chwyta y roſpraſza owce, nájemnik ućieka.

Hiſtorya.

Piſze *Jacobus de Paradiſo:* Kapłan jeden chory będąc ſpowiadał ſię, y odebrał abſolucyą, po śmierći pokazał ſię w ſmutney poſtaci, oznaymuiąc, że jeſt ná wieki potępiony, że nieſzczerze, to jeſt: nie z dobrą dyſpozycyą śię ſpowiadał; to rzekſzy zniknoł. (*Coll: ſpec: ex D. Jacob:*) Nie maſz tak doſkonałego ſłowa w ktôrymby ſię nietrzeba było obawiać wiecznego potępienia.

2. *Uwaga.* Witay dźiś Marya Pannę z S. Andrzejem Kreteńſkim: *Salve vera benedicta,*

ſalve

ſalve illuminata, ſalve Magnificum Divinæ gloriæ Templum. Witay prawdźiwie błogosławiona, witay oświecona, witay wſpaniały Kośćiele Ducha Swiętego.

Hiſtorya.

Swięty Władysław Krol Węgierſki, gdy zámyślał Kośćioł budować pod Imieniem Maryi Panny, widźiał Jelenia z ogniſtemi pochodniami, y oraz od Anioła nápomniony, wyſtawił wſpaniały Kośćioł. (*Ex vita ejus*) Gdy maſz co czynić dobrego, poradź śię MARYI Panny przez modlitwę.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Galla Biſkupa ktory modlitwą ugaśił pożar, y powietrze oddalił. Gore świat cały ogniem pożądliwośći zárażony jeſt powietrzem ná duſze; ſtaray śię modlitwą gaśić światowe upały y zarazy.

DZIEN WTORY.

1. *Uwaga.* Ják ná źiemi jeſt jedna Wiará, jeden Kośćioł Katolicki, jeden Naywyżſzy Páſterz Papież, tak też w Niebie jedna będźie owczarnia Elektow, jeden Paſterz Chryſtus JEZUS: *Et fiet unum ovile, & unus Paſtor. Joan: c. 10.* Będźie jedna owczarnia y jeden Paſterz. Uważ jeżeli też y ty będźieſz pod tym Paſterzem z Swiętemi w Niebie? czy też z kozłami w piekielnych pożarach ná ogniſtey paſzy.

Hiſtorya.

Dyſputowali śię dway Filozofowie o wierze, jeden Katolik, drugi Arianin; gdy Arianin

trwał

trwał w uporze, Filozof Chrześćiański kazał ogień rozłożyć, y w ogniu stoiąc dyſputował się bez náruſzenia ſzat, Arianin nie śmiał przystąpić do ognia. (*Baron: tom: 6.*) Uważ jak wiele może dokazać żywa wiara przy dobrym ſumnieniu.

2. *Uwaga.* Tronem świątobliwości jest Marya Pánná: *Salve conſecratum Regis Palatiũ, ſalve Thalame, in quo Christo humanitas Deſponſata eſt.* Witay Pałacu poświęcony Króla wiecznego, witay Gabinecie w którym natura ludzka jest poślubiona Chrystusowi.

Hiſtorya.

Swiętemu Bertholdowi pokazała się Nayświętsza Marya Panna z Panem Jezuſem, y z Swiętym Piotrem, uwolnienie od nieprzyiaciół Antyochij uprośiłá od Chryſtuſa. (*Ex Anno Cæl:*)

3. *Uwaga.* Dźiś Fest Nawiedzenia MARYI Panny. Swiętey Elżbiety; Uważ z jaką ſkwapliwośćia ſzła Marya Panna oddać wizytę, y z jakim affektem się witały, Pan JEZUS w żywoćie Maryi, Jan w żywoćie Elżbiety od radośći ſkakał; Bawiła się w domu Zacharyaſzowym Marya Panna mieśięcy trzy. Nie żałuy fatygi lubo odległych krewnych ſwoich, dla duchowney poćiechy y informacyi odwiedźić; jeżeli jest wola Boſka takowey podróży odprawienia.

DZIEN TRZECI.

1. *Uwaga.* Nie maſz milſzey Bogu afiary, jako

jáko pracowáć dla dobra poſpolitego, y włáſną duſzę położyć, dla zbawienia bliźniego; mówi Chryſtus Pán: *Propterea me diligit Pater, quia ego pono animam meam. Joan: 10.* Dla tego kocha mię Oyćiec, że duſzę moię kłádę. Uważ, że to ſzatańſki fortel, kiedy ćię pokuſa trapi niepotrzebnemi ſkrupułami, ábyś porzućił prace, nauki około náwrocenia duſz.

Hiſtorya.

Był jeden Kapłan gorliwy wpozyſkaniu duſz ludzkich, ten gdy chcąc uyść dyſtrakcyi, zoſtał Mnichem; będąc świeckim miał to ſzczęśćie że Anioł budźił w nocy; w Zákonie już mu ſię więcey Anioł niepokazał, że porzućił prace zbawienne. (*Spec: exempl:*) Anielſka to funkcya, ſłużyć zbawieniu duſz ludzkich, y właſnego zdrowia nie żałować dla poratowania bliźniego, dla oświecenia zbawienną náuką.

2. *Uwaga.* Rożnemi affektami czczą Maryą Pannę Swięci: *Salve electa DEO antequã nata fueris, ſalve Divina cum hominibus reconciliatio. S. Andreas Cret:* Witay wybrana wprzod od Boga niżeli narodzona; witay Pośrzedniczko miedzy Bogiem y Człowiekiem.

Hiſtorya.

Pewny człowiek taił grzech ná ſpowiedźi, poſzedł do cudownego obrazu Matki Boſkiey, gdźie miał ſzczerze ſię ſpowiadać, ále wſtyd opanował myśli, znowu taił; uſłyſzał w tym głos publicznie áby ſię ſzczerze ſpowadał, ále

jeſzcze

jeszcze nieszczerze się spowiadał; y drugi raz głos był słyszany, jednak jeszcze się niespowiadał dobrze. Gdy Syn jego umieraiąc szostego Roku, wszystkie grzechy wyliczył jego, dopiero przestraszony, za intercessyą Maryi Panny wyspowiadał się szczerze. (*Ex Erem: amor: D.*) Uważ jak długo Bóg czeka pokuty.

5. *Uwaga.* Dziś pamiątka S. Lanfranca Biskupa, którego gdy konsekrowano, widziane były te słowa na głowie; *Date eleemosinam & ecce omnia sunt munda.* Daycie jałmużnę, oto wszystko czysto. Oczyść duszę twoię jałmużnami, y inszemi dobremi uczynkami.

DZIEN CZWARTY.

1. *Uwaga.* Posądzenie, obmowisko, jest grzech naypospolitszy u ludzi, Bogu nayobrzydliwszy, słow niestaje y materyi dyskursu bez censury. Uważ jakie obmowiska cierpiał Syn Boży: *Dæmonium habet & insanit, quid eum auditis. Joan:* 10. Diabła w sobie ma y szaleje, na co go słuchacie. Ciesz się ktokolwiek podobne cierpisz censury niewinnie.

Historya.

Swiętemu Efremowi był pokazany S. Bazyli nakształt ognistey kolumny, chcąc z nim się obaczyć, poszedł do Cezaryi, z towarzyszem przyszedł do Kościoła w dzień SS: Trzech Królow, obaczył Bazylego miedzy Klerykami w bogatym ubierze Biskupim, y pyta: czy ten to Bazyli? odpowiedział ten, Efrem posądził w myśli swojey, przy takiey pompie, czy podobno,

dobna, żeby mogł być taką jasną kolumną; oznaymił Bòg te myśl Bazylemu, przyzwał Effrema po imieniu, á potym poświęcił go ná Dyákony. (*Surius tom: 2.*) Uważ, że y miedzy Zákonnemi osobami mieysce ma posądzenie; jeżeli kto niechce być sądzony, niech żadnego nieposądza lekkomyślnie.

2. *Uwaga.* Wielkie cuda dobroći pokazał w Maryi Bòg, mòwi S. Piotr Damian: *Fecit tibi magna, qui potens est & data tibi est omnis potestas in Cælo & in terra.* Uczynił z tobą Bòg wielkie rzeczy dał wszelką moc ná źiemi y ná Niebie.

Historya.

Swiętemu Arnolfowi niemal codźiennie pokazywała się Marya Panna opowiadaiąc mu, radość swoję, y JEZUSA mu podała nośić. (*In vita ejus.*) Nie szukay nowych cudow, żeby do ćiebie przychodźiła Marya Panna, bo toby znąk był prezumpcyi utajoney y hypokryzyi; staray się żebyś ty Matki Boskiey odwiedzał często Kośćioły, Kaplice, Ołtarze, Obrazy.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Elżbiety Krolowey Portugalskiey, wielkiey wstrzemięźliwośći Pani, ktòra pieniędzy chcąc záchowáć dla ubogich, w kwiaty przemieniła. Ozdobny kwiat każdy dobry uczynek. Więc z tych kwiatow zá łaską Boską, o ktòrey niemasz wątpić, gotuy sobie koronę wieczności.

DZIEN

DZIEN PIĄTY.

1. *Uwaga.* Ta jeſt poſpolita praktyka ná świećie, że jedni dobrze, drudzy źle tłumaczą akcye bliźniego. Tak o Chryſtuśie jedni bluźnili, á drudzy przyznawali w nim mocy Boſkiey dźieła: *Nunquid dæmonium poteſt cæcorum oculos aperire. Joan: 10.* Czy może ſzatańſtwo otworzyć oczy ślepych? Nigdy nie będźieſz doſkonałym, jeżeli będźieſz żył według opinij ludzkiey: jednemu ſię podobaſz, drugiego uraźiſz; jeden będźie ćię chwalił, drugi, y trzeći ganił.

Hiſtorya.

Był jeden Puſtelnik, ktory tylko jednego miał kota w celi ſwojey, ten poczoł myślić, ktoby jemu był rowny w uboſtwie, oznaymił mu Pan Bog w nocy, że rowny tobie jeſt Grzegorz Papież. Gdy on wielce turbował ſię myśląc: Ja nic nie mam, á Papież tak wielkie ma fortuny, jak mi może być rowny w uboſtwie; Oznaymił drugiey nocy Anioł: Ty jednego kota maiąc barźiey kochaſz, niżeli Grzegorz fortuny wielkie. (*Greg: lib:* 2.) Oderwiy od wſzelkiey miłośći ſerce, jeżeli chceſz Bogu śię podobać.

2. *Uwaga.* Nic nie maſz niepodobnego Maryi Pannie, mowi S. Piotr Dam: *Nihil Tibi impoſſibile eſt, cui poſſibile eſt deſperatos in ſpe Beatitudinis revelare.* Nic tobie nie maſz niepodobnego, ktora możeſz deſperatow w świętey nádźiej upewnić.

Hiſto-

Hiſtorya.

Pokazano pewnemu Klientowi, że w Niebie pewnego Swiętego Marya Panna ná łonie ſwoim trzymała. (*Ex An: Cæl: 5.*) Służ wiernie Maryi Pannie, áby ćię w godźinę śmierći ná łono miłośierdźia ſwego przyięła.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Wilhelma Oratora ſławnego, ktòry gdy kazał śieći zápuśćić, wielkie mnoſtwo ryb wyćiągneli. Bądź oratorem czyli promulgatorem chwały Boſkiey, nie obracay ięzyka ná cenſury, ná paſzkwile, ále na dyſzkurſy święte, ná duchowne exhortacye. Duſze ludzkie ſą miſtyczne rybki, więc dokładay ſtárania, ábyś ják náywięcey tych rybek zágarnoł do Nieba.

DZIEN SZOSTY.

1. *Uwaga.* Dla grzeſznikow zawſze jeſt źima, nigdy nieznayduią weſołego Maju, ćiepłego lata, bo zawſze ſą ich ſerca oźiębłe. Taką źimę ćierpieli Faryzeuſzowie, y przytomność Jezuſowa, y gorące kazania nie mogły ich ſerc zapalić miłośćią Boſką: *Hyems erat. Joan: 10.* Zima była. Swięci zaś ludźie złączeni z Bogiem źimy nieznaią, zawſze pałaią ogniem miłośći Boſkiey.

Hiſtorya.

Swięty Węceſław, gdźie ſię modlił mogli ludźie ſię zagrzeć bliſko, y źiemia gorąca była w źimie, gdźie klęczał ná modlitwie. (*In vita ejus.*) Zawſtydź ſię twojey oźiębłośći, ktory przy ogniu źiębniejeſz, z Bogiem przez

mo-

modlitwę dyszkuruiąc ziębnieiesz, proś Ducha Swiętego, áby zapalił serce twoje.

2. *Uwaga.* Po Bogu nádźieia w Maryi Pannie: *Data est ei omnis potestas in Cælo & in terra, & in manibus ejus vita & spes nostra. S. Bernardus.* Dana jest Jey wszelka władza ná Niebie y ná źiemi, w ręku Jey życie y nádźieja nasza.

Historya.

Pobożnego Klienta swego Jana w więźieniu Marya Panna ćieszyła, y uwolniła z więźienia. (*Ex An: Cæl: fol:* 7.) Jęczy dusza twoja w ćiężkim więźieniu grzechow, westchni do Máryi, áby zerwała łańcuchy grzechow, ktòre ćię krępuią.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Goara Kapłana, ktòry był Mąż wielkiey ludzkośći, gdy był przed Biskupem udany, cudem się usprawiedliwił; ná roskaz jego dźiećie národzone, co ledwo przemowiło, mianuiąc innego zá Oyca swego. Bądź humánistą według stanu twego, nieday łatwego ucha oskarżaiącym drugich.

DZIEN SIODMY.

1. *Uwaga.* Często Pan JEZUS do Kośćioła chodźił, y w nim się zábawiał: *Ambulabat JESUS in Templo. Joan: c.* 10. Chodźił JEZUS w Kośćiele. Częśćiey podobno oddajesz wizyty austeryom, Domom podeyrzanym, niżeli Domowi Boskiemu.

Historya.

Jeden Zákonnik S. Benedykta był świeckiey

maniery, z Kośćioła pod czas modlitwy wychodźił; Swięty Benedykt postrzegł, że go czarny murzynek ćiągnie zá szaty;uderzył go rozgą S. Benedykt, diabeł ućiekł więcey nie wyćiągał z Kośćioła. (*Greg: Dial: lib:* 2.c.4.) Uważ kto ćię odćiąga od modlitwy, od słuchania Mszy, od kazania y náuki, jeżeli nie ten murzynek przeszkadzaiący modlitwom szatan,nie day się mu więcey zá nos wodźić.

2. *Uwaga.* Czyni supplikę do MARYI S. Anzelm: *Rogamus te Domina per ipsam gratiam, quâ te pius & omnipotens DEUS sic exaltavit, & omnia Tibi possibilia esse donavit.* Prośiemy ćię Regnantko przez tę łaskę, ktòrą ćię dobry y wszechmocny Bòg wyniosł y wszystko darował.

Historya.

Opisuje Marya â *JESU*, gdy Nayświętsza Panna trzeci Rok wieku swego skończyła, S. Joachim, y Swięta Anna zánieśli do Kośćioła y ofiarowali Ją Bogu, po ofiarowaniu oddana była do Panien ná edukacya. Ofiaruy y ty twoje zábawy, młodośći lata ná chwałę Boską; jeżeliś stary, staray się lata pokutą odnowić.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Lidana Opata, ktòry mięsnych potraw nigdy nie jadł, człowieka uzdrowił,ktòry przez lat trzy spać nie mogł. Proś żebyś po zákończonym dniu życia doczesnego mogł zásnąć szczęśliwie w Bogu.

DZIEN

DZIEN OSMY.

1. *Uwaga.* Nie może długo złość taić się w ſercu, prędko wynidźie *ad extra*, będźie wiadoma drugim. Zydźi długo dyſsymulowali, y gniew ſwòy warzyli, ále nie mogli ſię wſtrzymać, daley wywarli jad ſwòy, ná niewinnego JEZUSA; obſkoczyli jak wilcy na pożarcie Baranka: *Circumdederunt ergo eum Judæi, & dicebant ei: quò usq; animam noſtrã tollis. Joan:* 10. Obſkoczyli Zydźi y mòwili: poki nas będźieſz zwodźił. Uważ że złość do czaſu ſię tai, muśi ſię objawić światu każda utajona hypokryzya.

Hiſtorya.

Był jeden Mnich, ktòry tak śćiśle záchował uboſtwo, że ſtoł ſwòy śiatką nákrywał; Gdy zoſtał Starſzym, zrzućił śiatkę, poczoł ſtoł nákrywać akſamitem; gdy ſię dźiwowali jego odmianie, mòwił: Poty ſtoł śiatką nákrywałem, poki ſtarſzeńſtwo y Prałactwo ułowiłem. (*Bielicki.*) Choćby do czaſu mogły ſię utaić złośliwe hypokryzye, będą jednak całemu wiadome światu ná placu Jozefatowym.

2. *Uwaga.* Przechodźi Anielſką ſubtelność rozumu Marya Panna, mòwi S. Auguſtyn *c.* 2. *Cant: Intelligentia Angelica eſt famula, ſuper quam Domina ſua Maria innititur, in Cælo, tanquam potentiſſima Angelis imperando.* Matka nieſtworzoney mądrośći MARYA Panna Aniołow mądrośćią celuje, ktòremi w Niebie jáko Krolowa rządźi.

Hiſtorya.

Gdy umarł pewny człowiek, przynieśli go do Obrazu Swiadaceńſkiego, gdźie zá intercesſyą MARYI Panny umarły zmartwychwſtał. Co rok czynią pamiątkę tego cudu. (*Ex An: Cæl:*) Niezápominay y ty łáſk, ktòre odebrałeś od Boga przez intercesſyą Maryi Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Landrady, ktòra ná puſtyni ſłużyła Bogu w uſtawicznych mortyfikacyach; ktòrey Pan JEZUS Krzyż z Nieba przyſłał. Przyimiy z ochotą krzyżyki, ktòre Bòg tobie daruje, ćierpliwie znoſząc wſzyſtkie przećiwnośći, y wizyty Boſkie.

DZIEN DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Przyrodzony to defekt natury ludzkiey niedowierzać drugim, drugich akcye źle tłumaczyć. Widźieli dźiwne cuda czyniącego Chryſtuſa Pana, mogli bez żadney wątpliwośći przyznać zá prawdźiwego Meſſyaſza; jednak wątpili o Jego świątobliwośći mòwiąc: *Si tu es Chriſtus, dic nobis palam. Joan:* 10. Jeżeli ty jeſteś Chryſtus, mòw nam jaſno. Uważ y ty, czy nie tentujeſz Boga, czy nie ſzukáſz nowych cudow, ábyś wierzył, że w Nayświętſzym Sakramenćie jeſt prawdźiwy Bòg, z naturą ludzką y Boſką. Porzuć te heretyckie ćiekawe ſpekulacye, wierz jáko Bòg przykazał.

Hiſtorya.

Gdy Heretykow palono dla ich Heretyckiego

ckiego uporu, jeden Heretyk uczynił się opętanym, áby nie był spalony, ále nie uszedł karania Boskiego; drugi prawdźiwie był opętany Kleryk, ten przyszedszy w nocy owego Heretyka spalił, á ów Kleryk wolny został od nágabania szatańskiego. (*Cantip: libr:* 2.) Uważ upor Heretycki, wolą zginąć ná duszy y ná ćiele, niżeli prawdę uznać.

2. *Uwaga.* Bóg który wszystkich karmi y násyca, był od Maryi Panny wćiele ludzkim karmiony y pojony: *O Domina Benedicta! Tu portasti Dominum in te, & tu Domina omniũ es.* O Regnantko Błogosławiona! Ty nośiłaś w tobie Pana, Ty Pani wszystkiego stworzenia. *S. Birgit:*

Historya.

Gdy Pacyenta pewnego ná imie Jana przyprowadzono do obrazu Matki Boskiey, záraz stał się zdrowym, szpetność ćiała y skręcenie członkow postradał. (*Ex An: Cæl: fol:* 14.) Zaszpecona jest y twoja dusza szpetnośćiami grzechow, stáray się ábyś pokutnemi łzami oczyśćił.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Antolij Panny, do którey czarnoxiężnik przyniosł węża, który gdy jey nic niemogł szkodźić, czarnoxiężnik widząc ten cud, wyznał Chrystusa, y zámęczony jest. Uważ, że według wyroku Chrystusa, żadne trucizny, y węże, nie zaszkodzą Człowiekowi, który jest w łasce Boskiey.

DZIEN DZIESIĄTY.

1. *Uwaga.* Pewnieyſze jeſt świadectwo uczynek, niż słowo; wiele jeſt takich, którzy dobrze mówią, nauczaią, mało tych, którzy dobrze czynią. Dla tego P. JEZUS gdy náuce jego niedowierzali rzekł: *Opera quæ ego facio in Nomine Patris mei, hæc teſtimonium perhibent de me.* Uczynki które Ja czynię w Imie Oyca mego, tę czynią świadectwo o mnie. *Joan: cap.* 10. Gdy maſz kogo nápominać, uważ wprzody ſam, czy czyniſz tak, jak czynić drugich záchęcaſz.

Hiſtorya.

Machetes Opat gdy mówił o Niebie, Bracia ſpali; gdy zácżoł mówić próżne hiſtoryiki, wſzyſcy pilnie słuchali. Co widząc wzdychał Swięty Opát, ubolewaiąc jako ſzatan ludźi ciągnie do próżnowania, y do próżnych dyſzkurſow, od prac zbawiennych y słuchania o rzeczach Niebieſkich odwodźi. (*Caſsianus lib:* 5. *c.* 29.) Chroń ſię próżnowania y słow próżnych, jeżeli niechceſz wpaść w śidła ſzatańſkie.

2. *Uwaga.* Nie maſz tak głownego y záwikłanego intereſſu, któregoby niepotrafiła dobrze wykierować Marya Panna: *Quid eſt, quod non poteris? quod enim tu vis, hoc factum eſt.* (*S. Birgita.*) Co jeſt, czego ty nie możeſz? czego bowiem chceſz, wſzyſtko ſię już ſtało.

Hiſtorya.

Mieśiąca tego dnia 8. gdy dźiecka lekkomyślnie

myślnie y swywolnie grali przed Statuą Mátki Boskiey, MARYA Panna rękę wyćiągneła ná poskromienie swawolnych dźiatek. Záchoway skromność po kaplicach, po domach, gdźie się znáyduią obrazy Maryi P. (*Ex An: Cal:*)

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Paterniana Biskupa, który od Anioła nápomniony, àby osobno mieszkał oddalony od ludźi; gdy czart wpostaci młodey damy chćiał go zwieść, zwyciężył modlitwą y mortyfikacyą, rękę kładąc do ognia. Uważ ják wiele ma szatan sposobow ná zgubę dusz naszych, już to przez śiebie samego, już przez subordynowane osoby; wszystkie te zdrady modlitwą y mortyfikacyą zwyćiężysz.

DZIEN JEDENASTY.

1. *Uwaga.* Niemasz większego nieszczęśćia, większey mizeryi, jáko być oddalonym od społeczności Swiętych, od owiec Chrystusowych; Uderzył jáko piorunem ná niewiernych Zydow, tym dekretem: *Sed vos non creditis, quia non estis ex ovibus meis? Joan:* 10. Wy nie wierzyćie, że nie jesteśćie z owiec moich. Jeżeli niewierzysz jak Bòg kazał wierzyć przez Kośćioł Swięty, znák to, że jesteś synem zatracenia, y piekielnym kozłem.

Historya.

Gdy Kaliphus Krol Tatarski chćiał wszystkich wygubić Katolikow tam mieszkaiących, zádawaiąc fałsz pismu gdźie Chrystus mowi: Jeżeli będźiećie mieli wiarę zupełną, gòra

ustąpi ná roſkazanie waſze. Kazał żeby zá dni dźieśięć uczynił ktory taki cud; nákazali trzydniowy poſt, y ledwie co powiedźiał przymuſzony od Biſkupa, pobożny proſtak ná jedno oko ślepy ſzewc, áby gòra przenioſła ſię ná drugie mieyſce, zaraz tak ſię ſtało, uſtąpiła gòra. (*Coll: ſpec:*) Miey żywą wiarę, Bòg nieopuśći, ćię wizyſtkiego dokażeſz według woli Boſkiey poſtępuiąc.

2. *Uwaga*. Sama godność Maryi potrzebuje náywyżſzey weneracyi po Bogu, mòwi *Albertus Magnus: Commendatur Beatiſſima Domina, à ſuprema potentia, quam poſt DEUM habet ſuper omnes creaturas.* Powinna być wenerowana Náybłogoſłáwieńſza po Bogu Marya Panna, ktòrą ma moc nád wſzelkim ſtworzeniem.

Hiſtorya.

Zákonnik Swiętego Auguſtyna Puſtelnikow, miał wielką wątpliwość o wierze, był już umyślił wiarę porzucić, o pòłnoc wychodźił przez fortę. Zaſzła mu drogę Marya Panna, nauczaiąc, że jedna tylko jeſt prawdźiwa wiara Katolikow, inſze ſą fałſzywe ſekty, oświecony od Maryi Panny ná rozumie o wierze, wroćił ſię y trwał do śmierći w wierze. (*Gotſchalcus ſerm:* 11.) Jeżeli ćierpiſz jakie wątpliwośći o wierze, proś oświecenia Matki mądrośći, Maryi Panny.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Hidulfa Arcybiſkupa, ktory uzdrowił ślepą còrkę Xiążę-

ćia.

ćia. Proś żeby ten Swięty twoią ślepotę uzdrowił, żebyś mogł poznać wieczność do ktorey zmierzasz.

DZIEN DWUNASTY.

1. *Uwaga.* Certuią Teologowie o przeznaczeniu do chwały wieczney. Jedni trzymaią że z famey dobroci przeznacza do chwały, (*quo ad ordinem intentionis, non verò executionis;*) drudzy trzymaią że po przeyrzanych zásługach. Ná to jednak wszyscy się zgadzaią Teologowie Katoliccy, że Bóg niechce żadnego potępić, ale wszystkich zbawić, y dla wszystkich potrzebne zgotował śrzodki zbawienia męką Syna swego: *Cognoſco eas & ſequuntur me, & vitam æternam do eis. Joan:* 10. Znam je, y idą zá mną, y żywot wieczny daię im.

Hiſtorya.

Gdy wielka perzekucya trwała w Rzymie, Piotr Swięty uchodząc z Rzymu, zá bramą spotkał Pana JEZUSA; pyta się Piotr Swięty: Dokąd idźiesz Dobrotliwy Panie! w tym mieśćie Imie twoje Swięte bluźnią? odpowiedźiał Pan JEZUS: Idę ábym umarł drugi raz zá narod ludzki. To słyszac Piotr śię wrôćił do miasta ná męki. (*Ex Trad: PP.*) Uważ nieskończoną dobroć Boską.

2. *Uwaga.* Prawdźiwe błogosławieństwo przyznaje Maryi Pannie S. Piotr Chryzolog: *Verè Benedicta, quæ Divini germinis ſuſcepit gloriam.* Prawdźiwie Błogosławiona, ktora Boskiego rodzenia ma chwałę.

Hiſto-

Historya.

Gdy przy mieście Akkon była batalia, ukázała się Zołnierzom Marya Panna cieszac ich, y pewne zwycięstwo opowiadaiąc. (*Ex An: Cœl: fol:* 18.) Zycie náſze uſtawiczna batalia, jeśli chceſz odnieść tryumf; uday się do protekcyi Maryi Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Gwalberta, ktòry záboycę krewnego ſwego w drodze ſpotkawſzy chćiał go zábić, krzywdy ſwojey się pomśćić, gdy on ná rany JEZUSOWE prośił odpuſzczenia, darował krzywdę; gdy się potym modlił przed Krucifixem, Pan JEZUS głowę ſkłonił, niby dźiękuiąc, że dla miłośći Jego darował krzywdę. Odpuść y ty wſzyſtkim nieprzyiaćiołom twoim przez miłość JEZUSA.

DZIEN TRZYNASTY.

1. *Uwaga.* Kto w Bogu pokłada nádźieię, y całe piekło niezaſzkodźi takiemu, żaden go z protekcyi nie wydrze Boſkiey. Mowi ſam Zbawićiel: *Non rapiet eas quisquam de manu mea. Joan:* 10. Nie weźmie ich żaden z rąk moich. Nie dufay w protekcyi świątowey, ktòra ćię opuśći, gdy nie będźieſz się ſpodźiewał; w Bogu pokładay nádźieię nie będźieſz nigdy zawſtydzony.

Historya.

W Polſzcze gdy brat umieraiąc, żonę ſwoię oddał y z ſynami w opiekę rodzonemu Bratu, ten gdy chćiał od niey odebrać kleynoty,

á ona

á oná byłá przećiwna, kazał piec ogniem boki jey; y z tąd nazwany: Opiekun od opieczenia. (*Bielicki*) Zginoł każdykto w opiece świata nadźieię swoię położył.

2. *Uwaga*. Boga ktorego Niebiosa ogarnąć nie mogły, Marya Panna w żywocie swoim nośiła; mowi S. Piotr Chryzolog: *Fuit major Cælo, fortior terrá, orbe latior; nam DEUM quem mundus non capit, sola capit?* MARYA Panna większa za Niebo, mocnieysza zá źiemię, szersza zá okrąg źiemski, bo ktorego świat ogarnąć nie mogł w żywoćie Panieńskim nośiła.

Historya.

Swięty Jan Gwalbert osobliwszy Kultor Maryi Panny, gdy umierał, przyszła Marya Panna ná obronę z Swiętym Piotrem y Swiętym Benedyktem. (*In vita ejus.*) Jak żadney godźiny nie masz pewney od śmierći, tak co godźina trzeba wzywać Matkę miłośierdźia, áby przybyła ná poćiechę w godźinę śmierći.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka Swiętey Justyny Panny, ktora uśmiechaiąc się szła ná śmierć zá Chrystusa. Rezolwuy się wesoło ná wszystkie przećiwnośći; pamiętaiąc ná to, że godźien jest Bog, godne Niebo, żebyśmy ják naywięcey ućierpieli.

DZIEN CZTERNASTY.

1. *Uwaga*. Wielkie dobrodźieystwo, wielką niewdźięcznośćią bywa nágrodzone. Syn Boski niebo otworzył náuką swoią Zydom; á oni okrutną śmierćią buntuią się zábić Dobrodźieja

dźieja y Odkupićiela swego: *Multa bona opera ostendi vobis ex Patre meo, propter quod horum vultis me lapidare? Joan: c.* 10. Wiele dobrych uczynkow pokazałem wam, zá co mię chcećie zákamienowáć? Uważ w czym Bóg jest tobie winien! á ty grzesząc śmiertelnie Syna Boskiego znowu krzyżujesz?

Historya.

Arystoteles gdy dla niewdźięczności ludźi, wyszedł z Athen, spytany jakie miasto Atheńskie? odpowiedźiał: *Pulcherrima quidem civitas, sed in ea pyrus, super pyrum, ficus, super ficum.* Piekne miasto, tylko w nim nie masz żadney wdźięczności od ludźi, ktorym dobrze czynisz. (*Ælianus l.* 3.) Bądź wdźięczny zá dobrodźieystwo Bogu y ludźiom.

2. *Uwaga.* Ktory świat trzyma cały, tego nośiła w żywoćie swoim Marya Pánna: *Qui portat orbem Eum portavit, Genuit Genitorem suum, nutrivit omnium viventiũ nutritorem.* (*S. Petrus Chrysol:*) Nośiła tego, ktory świat nosi, porodźiła Stworzyćiela swego, karmiła Karmićiela wszystkich żyiących.

Historya.

W Roku 1277. w Skalabitanij ná łonie Maryi Panny Pan JEZUS maluśki był wyryty; Dway Studenći młodźi śniadánie dawali JEzusowi, brał od nich, y záprośił ná obiad ich, tegoż samego dnia pośli ná wieczny bankiet y z Magistrem, ktoremu to powiedźieli. (*Ex An: Cal: f.* 25.) Dla miłości JEZUSA y MARYI,

RYI, miey wstrzemieźliwość w jedzeniu.

3. *Uwaga.* Dziś pamiątka Swiętego Bonawentury, którego gdy się pytano: z kąd masz taką dziwną mądrość? pokazał Krucifix, że od Chrystusa miał naukę. Náylepszy Profesor JEZUS, który dziwną mądrością nápełnia serca nábożnych ludzi.

DZIEN PIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Niby to zelozyą zápaleni Zydzi rzucili się ná Chrystusa, zádaiąc mu bluźnierstwo przeciw prawu Moyżeszowemu: *De bono opere non lapidamus te, sed de blasphemia. Jon: c.* 10. Zá dobre uczynki nie kamienuiemy cię, ále zá bluźnierstwo. Uważ jak często ludzie pod pretextem cnoty y żalu czynią ciężkie grzechy, y excessy, szukaią pomsty.

Historya.

Pod czas zapust bankietowali dway sąsiedzi; gdy kura rozebrano, rzekł jeden tak dobrze rozebrałeś, że y S. Piotr niewskrześiłby; drugi przydał: y sam Pan Bog niepotrafiłby ożywić; áż w tym ożył kur, y oczy zalał im potrawami; y dotąd rodzą się te familie trędowate, y tych samych trąd osypał. (*S. Petrus Dam:* 13.) Nie dyszkuruy *quid pro quo* przeciw Bogu y Swiętym; lepiey milcz, álbo mów o ciężkości grzechow twoich, o pokucie.

2. *Uwaga.* O dziwna godność Maryi Panny! wykrzykuje Salmeron: *Virgo peperit, Patrem suum genuit, portantem se portavit!* Według natury ludzkiey Stworcę swego porodziła

Ma-

Marya Panna, ktory ią nośi, nośiła w żywoćie swoim.

Historya.

Gdy Swięty Henryk trwał ná modlitwie w Rzymie w Kośćiele, MARYA Panna posłała *osculum pacis*, znak pokoju wiecznego przez Anioła. (*In vita ejus.*) Nie maią grzesznicy pokoju, ustawicznie walczą z światem, z włásnym sumnieniem. Proś intercessyi MARYI Panny, áby ćię uspokoiła ná sumnieniu;gdyż ten jest náypożądańszy pokoy mieć uspokojone sumnienie.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Jakuba Biskupa Nisebeńskiego, ktòremu gdy dźiewki nie czyniły rewerencyi, pokarał Bòg ich, że włosy spadły z głowy, y stały się łysemi. Szanuy osoby Bogu poświęcone, nieżartuy z Kapłanow

DZIEN SZESNASTY.

1.*Uwaga.* Chwytaią ludźie księgi y w nich się kochaią, á co w nich się záwiera, niewiedzą; jeżeli wiedzą, niechcą się sprawować według pisma. Tak Zydow Pan JEZUS konwinkował z pismá: *Nonne in lege vestra scriptū est? Joan:* 10. Albo nie napisano jest w práwie waszym. Záchoway prawo od Boga y od Kośćioła postanowione.

Historya.

Po odprawioney o pòłnoc Jutrzni, Konrádus Biskup widźiał w záchwyceniu, że Biskupa jákiegoś porwano na sąd, gdźie po rostrząśnieniu grzechow, y dancy sentencyi zátrace-

nia,

nią, zdarli z głowy Infułę, sygnet, y ubior Biskupi, á samego ponieśli z tryumfem ná męki piekielne. Názájutrz Konradowi oznaymiono, że Biskup pewny nágle umarł, ktorego Konrad znał, y wielce płakał nád zguba jego. (*Thomas Cantip: lib:* 1.) Uważ, że stan deskonały nie zbawi nas, choćbyśmy Duchownemi byli, jeżeli nie będźiemy dobrze żyli, według powołania.

2. *Uwaga.* Wielka godność Maryi Panny zdobiła, ubierała tego, ktory wszystkich nas zdobi; mowi Salmerion: *Nutrientem se lactavit, vestientem se induit, servantem se custodivit.* Karmiącego Ją mlekiem karmiła, odźiewała, ktory wszystkich pokrywa, konserwowała, ktory wszystkich záchowuje.

Historya.

B. Leo Zákonu Swiętego Francifzká, widźiał dwie drabiny: jednę czerwoną, drugą białą; widźiał też wstępuiących czerwoną drabiną, ále wiele názad padało; ktorzy wstępowali białą drabiną, MARYA Panna przyimowała, y do Nieba wprowadzała. (*Ex Chron: Min: Lucin: libr: c.* 12.) Wstępuy do szczęśliwey wieczności przez tę drabinę, przez intercessyą Maryi Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Monulfa Biskupa, ktory nápomniony z Nieba, żeby zá duszę Xiażęcia błagał Majestat Boski; przez całe trzy dni pośćił z całym ludem. Ratuy sam dusze w czyscu będące, y drugich záchęcay do poratowania. DZIEN

DZIEN SIEDMNASTY.

1. *Uwaga.* Wielka godność człowieka, ktory przez uczestnictwo łask Boskich, z Bogiem się łączy: *Ego dixi Dij estis? Joan: c.10.* Ja rzekłem Bogami jesteście. Taką godność grzesszniku utracasz przez grzech śmiertelny, z syna Boskiego stajesz się piekielnym obywatelem.

Historya.

Mnich jeden w chorze, gdy niechciał náklonić głowy ná słowa: Słowo Ciałem się stało, diabeł wyciął mu policzek, mowiąc: O niewdźięczny Mnichu! ktory niechcesz náklonić głowy twojey; gdyby dla mnie (mowi bies) Bog stał się Człowiekiem, zawsze bym się czołgał po źiemi. (*Coll: specul:*) Godźien jest Bog ják náywiększey wdźięczności, ktory żeby nas synami Boskiemi poczynił, stał się Człowiekiem.

2. *Uwaga.* Ten Syn Boski jest Synem Oyca Przedwiecznego, y Synem Maryi; mowi S. Bernard: *Ille enim qui Filius DEI est, est & Filius Virginis.* Ten ktory jest Synem Boskim, jest oraz Synem MARYI Panny.

Historya.

Gdy przed pewnym obrazem Matki Boskiey nábożnie się modliła S. Rozalia, Pan JEZUS będąc odmalowany ná łonie Maryi Panny, drogiemi prezentami ją udarował. (*in vita ej:*) Gdy wylewasz modły przed Obrazem Matki Boskiey, proś o dar jaki, o łaskę skuteczną do dobrego.

3. *Uwa-*

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Alexego, ktory dla miłośći Boskiey wzgardźiwszy wszystkim, nieznajomy przed domem Oycowskim żebrakiem uczyniwszy się mieszkał; Marya Panna do niego z obrazu przemowiła. Uważ jak rożne są drogi do Nieba, jak rożne gradusy doskonałośći; jednak wszytkich Swiętych przykłady do tego zmierzaią, áby nas nauczyły światem y sobą gardźić, á Boga miłować.

DZIEN OSMNASTY.

1. *Uwaga.* Zaden o tym nie ma wątpić, że Chrystus Pan według natury ludzkiey, w pierwszym momenćie poczęćia swego w żywoćie Maryi Panny, był obdarzony nieskończonemi łaskami od Oyca Przedwiecznego: *Quem Pater sanctificavit, & misit in mundum* Ktorego Oyćiec poświęćił y przysłał ná świat. *Joan: c.* 10. Uważ ják wiele razy Bog duszę twoię przyozdobił łaską poświęcaiącą; á ty grzesząc śmiertelnie utraćiłeś tę ozdobę.

Historya.

Zołnierz jeden popełniwszy grzech nieczystośći, gdy umarł bez pokuty, po śmierći pokazał się tey osobie, z ktorą grzeszył, wszystek w ogniu, pierśi jego żaba gryzła, ćiało całe ogień pożerał piekielny. Powiedźiawszy o potępieniu swoim zniknoł. (*Coll: spec:*) Był ten nieszczęśliwy żołnierz poświęconą łaską Boską przyozdobiony przy chrzćie świętym, ále że utraćił przez grzech, ná wieki będźie obnażony z łaski Boskiey.

W 2. *Uwa-*

2. *Uwaga.* Podobna niejakoś jest prerogatywa Maryi Panny, do Boskiey; mówi Bernard S: *Ut Paterno principatui quodāmodo principatū, æquipararet maternū, ipse qui Deus erat Matri famulabatur.* Ma podobieństwo niejakie godność MARYI, do godnośći Boskiey, ktòrey Bóg w ćiele ludzkim był posłusznym.

Historya.

Jedna Mniszka nábożna do Panny Przenayświętszey, gdy była zwiedźiona od jednego Bohatyra, umyśliła była porzucić Zákon; w nocy była zánieśiona ná mieysce straszne, y postanowiona nád ognistą studnią, z ktôrey ogień wybuchał śiarczysty, fetóry straszne, gdy ią tam mieli wrzucić czarći, pokazała się Marya Panna, wźięła w protekcyą swoią; y nápomniała żeby niesłuchała perswazyi Bohatyra, taż śćiśle pokutuiąc umarła. (*Seraph: Rasig: Ord: Præd:*) Dawno jużby y ćię piekło połkneło, gdyby nie intercessya Máryi Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Theodoryka, który widźiał Imie swoje od Anioła srebrnemi literami zápisane; starał się dobremi uczynkami, áby złotemi literami było zápisane. Pomyśl dźiś sobie, jeżeli imie twoje jest zápisane w księgach żywota.

DZIEN DZIEWIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Prędsza jest nátura ludzka do censurowania drugich, niżeli do estymowania; byle co obaczywszy, czyli usłyszawszy, záraz źle tłumaczy, y suspikuje. Powiedźiał

cóś

cóś nie do guſtu Żydom Syn Boſki, aż záraz bláſphemią przyznáią: *Vos dicitis quia blaſphemas? Joan: 10.* Wy mowićie że bluźniſz. Uważ, że tyle razy bluźniłeś przećiw Bogu, ile razy nie byłeś kontent z Jego świętey dyſpozycyi.

Hiſtorya.

Był jeden Zákonnik, ktorego ſzatán trapił myślami bluźnierſkiemi; wſtydźił ſię mowić Starſzemu. Przyſzedł do Opata Pemena, Opat z twarzy poznał, że w ſobie ma zámieſzanie; więc pyta: o czymby myślił? przyznał ſię, że ćierpi myśli bluźnierſkie? Swięty poćieſzył go, żeby z tego ſię nie alterował, ále ćierpliwie znośił, nieprzypuſzczaiąc do ſerca; y záraz poczeły odchodźić myśli bluźnierſkie. (*Ex lib: Sent: PP.*) Wiedźieć trzeba, że myśli bluźnierſkie, nie záwſze ſą grzechem, ále w ten czas gdy człowiek dobrowolnie zezwala ná takie myśli.

2. *Uwaga.* Wygórowała nád wſzyſtkie Chory Duchow Niebieſkich MARYA Panna: *Ipſa namq; Cherubinos ſuper, ac ſupra Seraphinos evecta propinqua DEO extitit. (S. Damaſ: Or: 1.)* Marya Panna Herubinow celuje, Serafinow przechodźi, náybliżſza jeſt Tronu Boſkiego.

Hiſtorya.

Marya Panna pokazawſzy ſię Ludgardźie Swiętey, powiedźiała: że dla Innocencyuſza Trzećiego Papieża uprośiła oſtateczną pokutę. (*Ex An: Cæl: fol: 30.*) Poki żyieſz uſtawi-

W2 cznie

cznie proś Boga y Maryi o ostateczną łaskę.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Arseniusza, który z Nieba te słowa słyszał: *Fuge, tace, quiesce?* Ućiekay, milcz, odpoczni, y zaraz porzućił służbę Cesarską, został Pustelnikiem, ustawicznie płakał záprzeszłe lekkomyślnośći. Te są gradusy doskonałośći, od świata się oddalić, mało mowić, y to z potrzeby, odpocząć w Bogu przez częste rekollekcye, przez serdeczne affekta. Uważ jeżeli wypełniasz tę reguły doskonałośći, jeżeli ućiekasz od świata, podobno szukasz sam okazyi do grzechu.

DZIEN DWUDZIESTY.

1. *Uwaga.* Przykładne uczynki są to nay-gorliwsze exhortacye do dobrego; álbowiem słowa bez uczynkow ták wiele pomagaią, jak wiele wiara bez dobrych uczynkow. Dla tego Pan JEZUS kazał żeby się zápatrywali ná jego dźieła: *Operibus credite, ut cognoscatis & credatis. Joan: cap:* 10. Wierzćie uczynkom ábyśćie poznali y wierzyli. Uważ ják wiele zgorszyłeś nieprzykładnemi uczynkami.

Historya.

Gdy pewnego Biskupa Koligat był wstąpił do Zákonu, Biskup go gwałtem wźioł z Klasztoru, upominał się o to Opat, ále Biskup niechćiał y słuchać go; Rzekł Opat: w zywam ćię ná sąd Boski zá dni 40. rozśmiał się ná to. Gdy wyszło dni 40. Biskup będąc w łaźni słyszy, że po umarłym dzwonią; Pyta: kto umarł? odpowie-

powiedzą: że umarł Opat S. Jakuba? Przypomniał Biskup, że to był dźień 40. ják mówił; ledwie co wyszedł z łaźni, strasźliwie rycząc umarł, poszedł ná sprawiedliwy sąd Boski. *Thom: Cant: lib: 2. cap: 36.*) Nie day nikomu zgorszenia, jeżeli chcesz uyść sądow sprawiedliwych Boskich.

2. *Uwaga.* Im kto większe ma łaski Boskie, tym barźiey z Bogiem się łączy. Kto ma większe łaski jáko Marya Panna? o ktorey mówi S. Tomasz *Art: 5. B.V.M: Tantam gratiæ obtinuit plenitudinem, ut esset propinquissima DEO?* Marya Panna taką obfitość łask odebrała od Boga, że jest naybliższa Bogu.

Historya.

W Roku 1534. gdy Papież z ludem się modlił w domu S. Galli w Rzymie, Herubinowie przynieśli Obraz Matki Boskiey z Jezusem, y oddali do rąk Papieżowi; y zaraz ustało powietrze, ktore w Rzymie panowało. (*Ex An: Cæl: fol: 31.*) Uważ jakiey są godne czći y uszanowania Obrazy Matki Boskiey, ktore Aniołowie y Herubinowie noszą.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Maryny ktora znakiem Krzyża Swiętego, diabła odpędźiła. Pod czas męki słyszała głos z Nieba: *Marina! acceptâ coronâ incorruptionis, requiesce in sæculum;* Maryno! wźiowszy koronę nieśmiertelną, odpoczni ná wieki. Walcz mocno przez te dni doczesnego żyćia, ábyś

ukoronowany koroną ćierpliwośći wiecznie królował w Niebieskim pokoju.

DZIEN DWUDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Dwojakie są zabáwy y prace ludzkie, jedni pracuią szukaiąc Boga y Niebá; drudzy się turbuia przepędzaiąc bezsenne nocy, szukaią piekła y wiecznego potępienia. Tak Zydźi szukali piekła buntuiąc się ná niewinnego JEZUSA: *Quærebant ergo eum apprehendere? Joan; c.* 10. Szukali go uchwycić. Czy nie przywiązałeś się y ty, do tey złośliwey kompanij, czy nie szukasz, czy nie śćigasz ná zábićie JEZUSA? Tak, nie inaczey? jeżeli szukasz okazyi do grzechu, szukasz sobie piekła, szukąsz sposobu do ukrzyżowąnia Chrystusa.

Historya.

Jeden Zákonnik Cysterski miał wielkie pokusy żeby Zákon porzućił, y poszedł ná apostazya, szukał okazyi dobrey ná tę nieszczęśliwą drogę. Gdy pewney nocy otym myśląc zasnoł, pokazał się mu P. JEZUS, y dał chleb twardy áby jadł, niechćiał jeść, potym otworzył bok swóy y námoczywszy Krwią Nayświętsza dał zjeść ów chleb, y ledwie co skosztował, dźiwną był nápełniony słodkośćią. Potym ustały pokusy, y nábożnie żył do śmierći. (*Cantipr: lib: 6. cap:* 57.)

2. *Uwaga.* Ester była figurą Maryi Panny, mówi S. Bonawentura *in spec: Lect:* 5. *Ester nostra Beata Maria, tantam gratiam coram*

Rege

Regè æterno impetravit, quod per hanc non solum ipsa ad coronam pervenit, sed etiam generi humano morti addicto subvenit. MARYA Panna taką łaską była napełniona, że nietylko sama przyszła do naywyższey Korony, ale narodowi ludzkiemu była pomocą zbawienia.

Historya.

Do Błogosł: Salwatora Zakonnika Swiętego Franciszka, gdy przynieśiono czworo niemowlątek niemych, udał się z nabożeństwem do Maryi, zmowił Zdrowaś Marya, y zaraz były uzdrowione dźieći. (*Ex histor: Ord:*) Zá wszystkie exorcyzmy nayskutecznieysza modlitwa Zdrowaś Marya. Staray się często nábożnie mowić pozdrowienie Anielskie.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Praxedy Panny, ktora starała się żeby co dźien uczyniła co znacznego dla miłośći Boskiey. Nie trać zbawiennego czasu; teraz co godźina możesz ná wyższy stopień chwały Niebieskiey záslużyć, będźiesz potym chćiał, ále czasu nie będźie pracować ná pozyskanie wieczności.

DZIEN DWUDZIESTY WTORY.

1. *Uwaga.* Artykuł to wiary, że gdyby Chrystus niechćiał się podać dobrowolnie Zydom ná mękę, nigdyby nie mogli złapać, tylko żeby wypełnił wolą Oyca przedwiecznego, y żeby nas odkupił, dobrowolnie się ofiarował ná katownie; jednak niżeli był przyszedł czas ná znaczony, uchodźił od Zydow: *Exivit de manibus eorum? Joan: c. 10.* Wyszedł z rąk ich.

Wielkie záiſte ſzaleńſtwo ná Boga ſię rzucać, nieogarnionego w Majeſtaćie wiązać.

Hiſtorya.

Spotkał podrożny Człowiek S. Franciſzka Serafickiego, żałośnie płaczącego; Pyta czegoby płakał? Odpowiedźiał S. Patryarcha: Takby należało chodźić po całym świećie z płaczem, opowiadaiac mękę Boga mego JEZUSA. (*Ex Chron: Ord: Min: Gal: l.*1.*c.*103.) Uważay często boleśći Chryſtuſa, ktòre ćierpiał dla zbawienia duſzy twojey, czyń kompaſsyą ćierpliwie, znaſzaiąc wizyty Boſkie.

2. *Uwagá.* Niepoiętą ma moc od Boga udźieloną MARYA Panna, mòwi *Albertus Magnus: Potenter Regnat, quia ditiſſima & tribuit cui vult, quantum & quando vult, & quotiescunq; vult.* Wſzechmocnie Kròluje, bo náybogatſza w łaſkach, daje komu chce, y wiele chce, y kiedy chce.

Hiſtorya.

Gdy Obraz Matki Boſkiey, bezbożny człowiek znieważał; krwią y łzami ſię oblewał Obraz, zá co kryminaliſta był publicznie karany. (*Ex An: Cæl: f.* 33.) Uważ złośćiami twemi czy nie jeſteś przyczyną żalu y płaczu Maryi Pannie.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Maryi Magdaleny, ktòra od śiedmiu duchow nieczyſtych była opętana; potym ſtała ſię przykładem pokuty. W Maſsylij w jamie pokutowała przez lat kilkadźieśiąt, gdźie jey Anioł przynioſł

Krzyż

Krzyż z Nieba; S. Michał Archanioł często odwiedzał ćiesząc ią? Niedesperuy y naywięk∫zy grze∫znik ma nadźieię w nie∫kończonym miłośierdźiu Bo∫kim. Jeżeliś naśladował grze∫zącą Magdalenę, naśladuy dźiś pokutuiącą, wyleway łzy pokutne.

DZIEN DWUDZIESTY TRZECI.

1. *Uwaga.* W czy∫tym ∫ercu náymil∫ze je∫t JEZUSOWI mie∫zkanie. Pokazał to, gdy po∫zedł od Zydow bezbożnych, mie∫zkał tam, gdźie Jan Swięty, oczy∫zczał ∫erca ludzkie chrztem pokuty: *Abjit iterum trans Jordanē in eum locum, ubi erat Joannes bapti∫ans primum & man∫it illic. Joan:* 10. Po∫zedł znowu ná mieyſce zá Jordanem gdźie Jan chrzćił, y mie∫zkał tam. Chce∫z żeby Pan JEZUS powróćił do ∫erca twego przez ła∫kę; oczyść ∫erce twoje *bapti∫mo pœnitentiæ*, pokuty świętey.

Hi∫torya.

Przy∫zedł do pewnego Kla∫ztoru Łotr ná pokutę, probuiąc jego cnotę, kazał Star∫zy w worze ubranemu w dźień Niedźielny przed całym ludem grzechy ∫woje wyliczać; co gdy z ochotą y z ∫kruchą uczynił, przyioł go ná pokutę Opat Kla∫ztoru owego. (*Climach: grad:* 4. *de obed:*) Nie wyćiąga Bóg po tobie, ábyś publicznie dyffamował ∫ię wyliczaiąc grzechy, dosyć tobie ∫zczerze powiedźieć przed jednym ∫powiednikiem.

2. *Uwaga.* Dźiwuje ∫ię S. Tomasz *de Vill: O fiat potens! o fiat efficax! o fiat ∫uper omne*

fiat

fiat perpetuo honore venerandum. O słowo mocne niech się stanie! o słowo skuteczne nád wszystkie słowa, które rzekła MARYA.

Historya.

Robertus Król Francuski fundował Zákon pod Imieniem Maryi, którego Zákonu osoby nośiły przy sercu gwiazdę złotą, ná pamiątkę Maryi Panny, która jest gwiazdą náyiaśniey-szą. (*Ex An: Cæl: fol:* 36.) Noś y ty w sercu tę gwiazdę, to jest: Imie Maryi Panny, áby ćię w godźinę śmierći świątłem łáski swojey oświećiła.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Libora Biskupa, którego chorego odwiedźił Swięty Marcin. Ma ten Swięty osobliwą łáskę od Boga leczyć chorych. Dwojaką ćierpisz chorobę ná duszy y ná ćiele; trapią ćię różne paroxyzmy ćiała, różne defektą turbuią duszę; proś Swiętego Patrona, áby przywróćił polepszenie.

DZIEN DWUDZIESTY CZWARTY.

1. *Uwaga.* Prawdźiwa świątobliwość niezawisła ná cudach, ále ná cnoćie; Nie jest dobra mowa że cuda czyni, więc Swięty: Ná Kanonizacyach nie ták o cudach się pytaią, ále barźiey o cnotach; jeżeli był pokorny, czysty, posłuszny, miłośierny, pobożny, &c. Cuda są dla niedowiarkow, dla potwiedzenia wiary: z tąd nie wszyscy Swięci czynili cuda. O Jánie Swiętym pismo mówi: *Joannes quidam signum fecit nullum. Joan:* 10. Jan zaś cudu żadnego nieuczynił. Niedowierzay

lada

ladá 'duchowi; bo ná świećie jeſt wiele cudakow. *Hiſtorya.*

W Sandomirſkim Wojewodztwie był ſię zjawił niejaki Antoni Laik zmyślał niby cuda, y lud poſpolity zwodźił, náuczaiąc, że Kapłani nie máią tey mocy, co on; ledwie te cudackie tumulty uſpokoił Biſkup Krakowſki Kazimierz Łubiеńſki. (*Bielicki*) Nie trzeba nowych cudow dla nas Katolikow; wielki to cud co dźień że Bog z Nieba zſtępuje ná ołtarz zá prożbą słow Kapłańſkich, y do nas grzeſznych przychodźi, cud nád cudami.

2. *Uwaga.* Marya Panna czyſcowych więźniow niezapomina, mowi S. Bernard: *ſerm:* 3. *Beata Virgo etiam in regno purgatorij Dominiũ tenet; propterea inquit Eccleſiaſtes* 24. *In fluctibus maris ambulavi, ſcilicet viſitans, & ſubveniens neceſſitatibus, & tormentis devotorum meorum.* Ma w opiece ſwojey y czyśćiec Marya Panna, dla tego mowi po falach morſkich chodźiłam, żebym ratowała Klientow nábożnych w mękach, to jeſt: czyſcowego morza boleśćiach.

Hiſtorya.

Gdy Feſt Prezentacyi álbo Ofiarowania Maryi Panny chćieli znieść, W. X. Franciſzek Turrianus Teolog Papieſki ná *Concilium* Trydeńtſkim wymownie bronił, y otrzymał approbacyą Feſtu od Papieża. Znać, że to Maryi Pannie ſię podobało, kiedy ten Teolog w dźień Ofiarowania MARYI Panny poſzedł

da

do Nieba. (*Kalendarz S. J.*) Ofiaruy dźiś śiebie samego JEZUSOWI y MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Krystyny Panny, ktòra zá dusze w czyscu będące, dźiwne czyniła mortyfikacye: w źimie w wodźie stała, ná młyńskie koła śię rzucała, y do ognia &c. Nie potrzebuje Bòg, żebyś takie niezwyczayne czynił mortyfikacye, czyń ják wiele możesz ofiaruiąc ie w Rany JEZUSOWE zá dusze w czyscu będące.

DZIEN DWUDZIESTY PIĄTY.

1. *Uwaga.* Ják Bòg, tak prawdźiwi Prorocy nie mogą nikogo oszukać náuką swoią; álbowiem według oświecenia Ducha Swiętego mòwią. Takie świadectwo daje pismo o Janie Swiętym: *Omnia autem quæcunq; dixit Joannes de hoc, vera erant.* Wszystko co mòwił Jan o nim, prawdźiwe rzeczy były. *Joan: c.* 10. Jeżeli chcesz żeby twoja mowa miała wiarę, mòw prawdę, strzeż śię słow lekkomyślnych y kłamstwa.

Historya.

Plato Filozof Obrońca wielki prawdy naucżał, że nikomu niewolno kłamać, tylko Medykom, wolno im prawi, asekurować zdrowie, ćiesząc, żeby nie wpadli w desperacyą; choćby znali że prędko mieli umrzeć. (*libr.* 3. *de rep:*) Wolno chorych ćieszyć, ále według náuki Katolickiey y Medykom niewolno kłamać; owszem chorych powinni przestrzedz żeby śię lepiey ná duszy przygotowali.

2. *Uwa-*

2. *Uwaga.* Pierzchaią piekielne mocy przed Marya, mówi S. Bernard: *Virga virtutis Maria contra inimicos infernales, quibus magna virtute dominatur.* Rozga mocy Marya którey się lękaią nieprzyiaciele piekielni, nád ktòremi ma moc Marya Panna.

Historya.

Gdy jednego człowieka niewinnego oskarżono o záboystwo niewinnie, nie maiąc obrony od ludźi, udał się do Maryi, uczynił ślub do obrazu Matki Boskiey, aż zaraz dobrowolnie dwòch się przyznało záboycow. (*Ex An: Cæl: fol:* 37.) Niewinnie ćierpiąc, zniewinnośćią twoią uday się do Maryi, ona ćię obroni

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Jakuba większego, który náypierszy z Apostołow odebrał koronę męczeńską, śćięty zá Chrystusa; ten Swięty Apostoł Karolowi Wielkiemu umieraiącemu się pokazał, y poćieszył. Wielki to honor położyć żyćie zá Chrýstusa; Teraz nie zábijaią ná ćiele, masz jednak co ćierpieć, zá co nie minie korona.

DZIEN DWUDZIESTY SZOSTY.

1. *Uwaga.* Jest wiele Katolikow, więcey jednak niedowiarkow, ledwie czwarta część świata jest prawowiernych Katolikow. Gdy Chrystus nauczał uwierzyło wiele: *Multi crediderunt in eum? Joan: c.* 10. Wielu uwierzyło. Więcey jednak zostało niewiernych Żydow. Dźiękuy Bogu twojemu, że ćię powołał do wiary bez żadnych twoich zásług, ale z nieskończonego miłośierdźia swego. *Hi-*

Hiſtorya.

Jeden Młodźian uczynił ślub wſtąpić do Zákonu, y Opatowi Klaſztoru S. Wincentego dał ſłowo wſtąpić do Zákonu; ále niedotrzymał wiary. Gdy odkładał wſtąpienie do Zákonu, wpadł wćiężką chorobę, ſpowiadał ſię tylko nieſkutecznie, umarł w krotce, po kilku dni pokazał ſię Opatowi S, Wincentego Klaſztoru, oznaymuiąc, że ná wieki jeſt potępiony,dla niedotrzymaney wiary w wypełnieniu ślubu. (*Petrus Dam:* 8.) Nie ma ten zupełney wiary, ktory obiecawſzy co Bogu, nie wypełnia.

2. *Uwaga.* Marya Panna przy śmierći do Klientow ſwoich, ſzatanow nieprzypuſzcza, zdanie Effrema: *Maria in extremo vitæ articulo miſeram animam conſervans, tenebroſos, atq; horrendos peſſimorum dæmonum aſpectus ab ea procul repellit.* Marya Panna przy śmierći nędzną duſzę ſtrzeże od widokow brzydkich ſzatanow.

Hiſtorya.

Swięta Teoktyſta Panna znalaźſzy Kośćioł Matki Boſkiey w ſkale wykowany, mieſzkała w nim lat 35, korzonkami żyiąc,wodę pijąc. (*Barry.*) Jeżeli nie możeſz co dźień,to przynáymniey co święto odwiedź Kośćioł, lub ołtarz Matki Boſkiey.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt Swiętey Anny, ktora długo będąc niepłodna, w ćierpliwośći doczekała ſię pożądaney Corki MARYI Matki JEZUSA.

ZUSA. Anna tłumaczy ſię łaſką; Proś tey Swiętey Patronki finalney łaſki, ábyś ná wieki żył z Jezuſem, Maryą, y Anną Swiętą.

DZIEN DWUDZIESTY SIODMY.

1. *Uwaga.* Zyćie ludzkie pełne jeſt mizeryi, śćiſkaią mrozy, dopiekaią upały, turbuią lada robaczki, trapią choroby, paroxyzmy. To nieſzczęśćie jeſt poſpolite wſzyſtkim ludźiom; kochał Pan JEZUS Łazarza Ewangelicznego, jednakże dopuśćił ſkoſztować choroby y śmierći: *Domine! ecce quem amas infirmatur? Joan: cap: 11.* Oto Panie! ktòrego kochaſz choruje. Uważ, że poſpolićie Bòg Kochankow ſwoich ná tym świećie probuje, doświadcza ròżnemi chorobami y wizytami.

Hiſtorya.

Służył Młodźian Starcowi choremu, ktòry wſzyſtek był w ranach, y fetor z niego wychodźił, miał tentacyą taką, żeby chorego porzućił, á ſam ućiekł, on zá łaſką Boſką zwyćiężył tę pokuſę, nie tylko nie ućiekał, ále rany jego ſsał, wyćiągaiąc ropę, przez jego heroiczną cnotę uzdrowił Bòg Starca. (*Ex libr: DD. PP. n.* 12.) Służ wiernie chorym, pamiętay, że y ſam przyidźieſz do tey mizeryi.

2. *Uwaga.* Czarći ućiekaią od Klientow Maryi: *Ad ipſius Virginis nutum illi pavidi procul diffugiunt, volentes potius pœnas ſuas & miſerias ſibi multiplicari, quam ejuſdem Virginis potentiā ſuper ſe totaliter Dominari.* Raczey obieraią czarći męki piekielne, niżeli

pod

pod władzą zostać Maryi Panny. *S.Birgitta.*
Historya.
Marya Panna pokazawszy się Panormesowi paraliżem ruszonemu, pasem srebrnym go opasała, y uzdrowiła. (*Ex An:Cæl:*) Potrzebuią ściśnienia twoje rospasane biodra; proś Maryi Pan: áby ćię opasała cnotą wstrzemięźliwośći.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Pantaleona, który własnego Oyca nawróćił do wiary, po długich mękach śćięty odebrał koronę. Ten Swięty Oyca przykładnym żyćiem pozyskał Bogu; ty niechwalebnemi obyczajami sobie powierzonych gubisz, zábijasz, przez zgorszenie.

DZIEN DWUDZIESTY OSMY.

1. *Uwaga.* Nie każdy który choruje umiera, drudzy Swięci przez całe żyćie nieznacznie chorowali, ćierpiąc różne defekta y wnętrzne boleśći. Tak powiedźiał o chorobie Łazarza Chrystus Pan: *Infirmitas hæc non est ad mortem. Joan: c. 11.* Ta choroba nie jest śmiertelna. Uważ, że bez czasu od Boga náznaczonego żaden nie umrze, choć czasem y ćiężkie nam się zdaią choroby.

Historya.
Zołnierz pewny śmiertelnie chorował, gdy już nie mal konał, przyszedł pewny Opat, kazał żeby ślub uczynić wstąpić do Zákonu; Posłuchał rady jego, uczynił ślub, y zaraz poczeła śię twarz mienić, wkrótce ozdrowiał. (*Sesarius lib: 1. c. 55.*) Gdy Bóg ćię odwiedźi

dźi jáką choroba, wſpomniy czy nie potrzebuje od ćiebie poprawy obyczajow, doſkonalſzego żyćia.

2. *Uwaga.* Gdyby Marya Panna zá nas śię nie modliła, dawnoby po nas było: *Te Domina tacente nullus orabit, nullus adjuvabit, te autem orante, omnes orabunt & omnes adjuvabunt.* Gdy będźieſz milczała o Panno, będą wſzyſcy milczeć, gdy będźieſz ſię modliła, będą wſzyſcy zá námi ſię modlić, wſzyſcy nám dopomagać.

Hiſtorya.

Swięta Birgita oſobliwſza Kultorka Maryi Panny, ktòrą Nayświętſza Panna nauczała y koronowała, dźiwne tájemnice opowiadała. (*in vita ejus.*) Bądź wiernym kultorem Maryi Panny, doznaſz podobnych łaſk.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Samſona Biſkupa, z ktòrego uſt pod czas Mſzy widźiany był ogień wychodzący; tenże widźiał Aniołow ſobie ſłużących. Gdy idźieſz do kommunij, ſtaray ſię zapalić ſerce ogniem miłośći Boſkiey, przyozdobić Anielſką czyſtośćią.

DZIEN DWUDZIESTY DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Cokolwiek Bòg czyni ze wnętrnie, wſzyſtko to czyni dla pokazania więkſzey chwały ſwojey; dopuſzcza rożne choroby, przypadki, żeby barźiey ſię wydawały ludźiom attrybuta Boſkie; jáko to: Mądrość, ſprawiedliwość, dobroć, miłośierdźie. Dopuśćił Bòg chorować y umierać Łazarzowi, dla

pokazania cudowney mocy swojey wskrzeszając: *Ut glorificetur Filius DEI per eum. Joan: c. 11.* Ażeby wysławiony był Syn Boski, przez chorobę y śmierć Łazarza. Zawstydź się który jesteś przećiwny woli Boskiey, y nieprzyimujesz nawiedzenia Jego.

Historya.

Opat Symeon, gdy mu powiedźiano, że do niego przychodźi Sędźia jakiś z assystencyą oddać wizytę, Symeon chcąc uyść tey czći, wźioł chleb y syr, śiadszy w progu poczoł jeść, obaczywszy go jedzącego, wzgardźili y odeszli nazad. (*Ex libr: DD. PP.*) Uważ jak Swięci chronili się próżney chwały, Bogu samemu przyznawali chwałę.

2. *Uwaga.* Jeżeli MARYA kogo broni, całe Niebo broni; przyznaje Swięty Anzelm: *Si Maria extendit manum Angeli omnes Cherubim & Seraphim, cum Maria brachia extendunt, intercedunt & auxiliantur.* Gdy Marya rękę wyćiaga na protekcyą, wszyscy Aniołowie, Herubinowie, Serafinowie skrzydla wyćiągaią ná pomoc.

Historya.

Gdy Maurowie z wielkim woyskiem ogarneli Hiszpanow w skale pewney, poczeli wzdychać do Maryi o ratunek; záraz cud się stał, kule wypuszczone názad poczeły się wracać ná Maurow, y ich zábijać, y tak Hiszpanowie odnieśli wiktoryą. (*Ex An: Cal:*) Ogarneły ćię nieprzyiaćiele, proś o ratunek Maryi P.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka Swiętey Marthy Panny, ktora przyiowszy JEZUSA do domu swego, będącego ná źiemi w ćiele ludzkim, jeść dla niego gotowała z turbacyą starała się wygodźić Gośćiowi. Gdy kommunikujesz, wielkiego Gośćia przyimujesz Boga, dołoż starania, ábyś godnie przyioł.

DZIEN TRZYDZIESTY.

1. *Uwaga*. Jak miłość światowa jest szkodliwa, tak miłość duchowna w Bogu jest pożyteczna. Syn Boski będąc na źiemi, nie ktore osoby osobliwszym affektem miłował; tak mowi pismo: *JESUS autem dilegebat Martham & Sororem ejus Mariam, & Lazarum. Joan: c.* 11. JEZUS miłował Martę, Maryą y Łazarza. Widząc w przyiaźni żyiących, lekkomyślnie nieposądzay, może być miedzy niemi przyiaźń duchowna.

Historya.

Była w Brabancyi jedna ozdobna Panna, uwikłana miłośćią niegodźiwą Młodźiana, ta gdy nie mogąc znieść pokus szatanskich, przed dniem miała iść do Młodźiana; otworzy oczy, znayduje JEZUSA stoiącego wszystkiego w ranach krwawych; ktory rzecze do niey: *Me diligas, qui sum formosus;* mię kachay, ktory jestem ozdobny. To rzekszy zniknoł, á Panna nápełniona słodkośćią Niebieską, została wolna od pokus. (*Cantiprat:*) Miłuy náypieknieyszego JEZUSA duszo Chrześćiańska.

2. *Uwaga*. Wszystkie kreatury służą Maryi

Pannie, mowi Swięty Bernardin: Sen: *ferm: de Nat: c. 6. Tot creaturæ ferviunt glorioſæ Virgini Mariæ, quot ferviunt Trinitati.* Tyle kreatur ſłuży chwalebney Maryi Pannie, ile Troycy Przenayświętſzey.

Hiſtorya.

Zá protekcyą Maryi Panny Jakub Krol Arągońſki razy 30. otrzymał wiktoryą nád Maurami, modlącemu ſię pokazała Náyświętſza Panna, y żarliwość zá wiarę chwaliła. (*Ex An: Cæl;*) Zá protekcyą Maryi Panny żyiąc y umieraiąc będźieſz tryumfował nád nieprzyjaćiołami.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Sekundy Męczenniczki, ktora zapalona miłośćią JEZUSA dwunaſtego roku żyćia, wielkie wytrzymała męki. Zawſtydź ſię ktory lat maiąc 20. 40. nic niechceſz ćierpieć dla miłośći JEZUSA.

DZIEN TRZYDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Kto chodźi po nocy, ſzuka kijowey niemocy; kto trwa w ćiemnośćiach grzechow niedowiarſtwa, y ná tym świećie nie ma pokoju, bo uſtawiczney zoſtaje turbacyi, y do wiecznych poydźie po śmierći ćiemnośći. Powiedźiał ſam Zbawićiel: *Qui autem ambulaverit in nocte offendit, quia lux non eſt in eo. Joan: c. 11.* Kto chodźi w nocy záſzkodźi, bo nie maſz w nim światła. Uważ jak wiele razy już zgaśiłeś światło łaſki Boſkiey, jak wiele razy záſłużyłeś ná wieczną noc ćiemnośći piekielnych. *Hi-*

Hiſtorya.

W Paryżu był uczony człowiek ná imie Filip, ten gdy umierał, przykazał Biſkup, áby śię pokazał dnia 30. ná jakiey jeſt drodze. Pokazuje ſię dnia 30. oznaymuiąc, że jeſt potępiony, zá to, że ćielesnośćiom ſłużył, y że madrość ſobię przypiſował, nie Bogu. Pytał czy dawno ja umarłem? odpowiedźiał Biſkup: 30. dźień, záczoł wołać: *Ve! ve!* biada! biada nam! już rozumiałem że po ſądnym dniu jeſt tak długo ćierpię, to rzekſzy zniknoł. (*Cantiprat: lib: Apum cap:* 16.) Niechodź w ćiemnośćiach grzechow, jeżeli niechceſz ná wieki zgaſnąć.

2. *Uwaga.* Błogoſławieni y potępieni pod władzą zoſtaią Maryi Panny, S. Bernardyna zdanie: *Sive damnati, ſive Beati, quæ omnia ſunt divino imperio ſubjugata, glorioſæ Virgini ſunt ſubjecta.* Swięci y przeklęci, y wſzyſtkie kreatury ſą poddane Maryi Pannie.

Hiſtorya.

Pokazawſzy ſię Marya Panna S. Ignacemu Łojoli, uprośiła dla nięgo ſerca czyſtego od JEZUSA, y nauczyła examen czynić ſumnienia, y częſto mu ſię pokazywała Marya Panna. (*In vita ejus.*)

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt Swiętego Ignacego Łojoli, Fundatora Zákonu *Soc: JESU*, wielkiego miłośnika JEZUSA, y duſz ludzkich, ktory po długich pracach żyćie zákończył, tęmi ſłowy: JEZUS, JEZUS, JEZUS. Noś y

ty w sercu y w ustach to nayſłodſze Imie JEZUS, opowiaday drugim, záchęcay wſzyſtkich do miłośći JEZUSA.

AUGUSTUS
SIERPIEN
DZIEN PIERWSZY,

1. *Uwaga*. Smierć ludźi ſprawiedliwych, jeſt to niby ſen jáki; jak bowiem po pracach jeſt miły pożądany ſen, tak Swiętym jeſt pożądana śmierć, po pracach y mizeryach doczeſnego żyćia. Przyznał to Pan JEZUS o śmierći ſprawiedliwego Łazarza: *Lazarus amicus noſter dormit? Joan: cap:* 11. Łazarz przyiaćiel naſz śpi. Uważ jaka będźie twoja śmierć, ktory teraz uśpiony jeſteś śmiertelnym letargiem grzechow?

Hiſtorya.

Gdy jeden wyklęty był ſchowany w Kośćiele, po kilka dni otworzyli grob y znaleźli ſtraſznemi robakami otoczone ćiało, ropucha brzydka ná twarzy śiedźiała. Widząc to Syn jego porzućił świat, y bogactwa, poſzedſzy do Rzymu, uczynił ſię proſtakiem węgle przedawał, oczym tylko jeden Spowiednik wiedźiał, że był tak zácnego urodzenia. Gdy umarł, po całym mieśćie w Rzymie dzwony ſame poczęły dzwonić. (*Nicolaus Diſ: leſpul:*) Umieray światu y próżnośćiom jego, á tak ſzczęśliwie zaśnieſz w Bogu.

2. *Uwa-*

2. *Uwaga.* Z suppliką upada do nog Maryi Panny S. Bernard: *Amplectemur Mariæ vestigia, Fratres mei, & devotissima supplicatione beatis illius pedibus provolvamur.* Sciskaymy stopy Maryi Braćia naymilśi, y znayniższą suppliką do nog Jey błogosławionych upadaymy.

Historya.

Gdy Błogosławiony Arnoldus Arcy-biskup modlił się zá Oyczyznę, áby Bòg Oyczyznę strzegł od nieprzyiaćioł; Widźiana była Marya Panna z Nieba zstępuiąca ná poskromienie nieprzyiaćioł, y oraz ogniste pioruny rzucała ná woyska nieprzyiaćielskie. (*Ex An: Cal: fol:* 61.) Abyś w batalij świata tego nie zginoł, czyń pokorną supplikę do Maryi.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Euzebiego Biskupa, ktòry czystośći swojey strożow miał Aniołow SS. jemu Kośćioł sam się otworzył, wiele ućierpiał od Heretykow. W pokusach czyń rekurs do Anioła stroża, on jest twym opiekunem, protektorem; Nie ustępuy złośliwym Heretykom, broń prawdę wiary świętey, odwiedzay często Kośćioł, áby ći się brama otworzyła gòrnego Syonu.

DZIEN WTORY.

1. *Uwaga.* Spi człowiek ná obie uszy bez excytarza wnętrznego, bez oświecenia uprzedzaiącey łaski Ducha Swiętego. Znakiem snu śmiertelnego duszy nászey, była śmierć Łazarza, ktòrego JEZUS obudźił, mocą swoią

wſkrześił: *Vado ut à ſomno excitem eum. Joan: c.* 11. Idę ábym ze ſnu obudźił go. Uważ czy raz ćię łaſka Zbawićiela obudźiła z letargu grzechowego, á ty znowu załypiaſz gardząc inſtynktami wnętrznemi.

Hiſtorya.

Był pewny Kanonik uczony w Kolonij uwikłany próżnośćiami świata, temu S. Bernard przez ſen śię pokazawſzy włożył habit ſwòy, y dał laſkę, ále on niechćiał przyiąć habitu, y ocknąwſzy ſię odrzucał te myśli, żeby miał zoſtać Zákonnikiem; názajutrz pod czas obiadu pobłogosławiwſzy, podał rybę Bernard owemu Kanonikowi ná imię Alexandrowi, ledwie co zjadł, płakać począł, żałuiąc zá pierwſze lekkomyślnośći, y zoſtał záraz Zákonnikiem Klarawaleńſkim. (*Ex Chron: Ciſt:* c. 32.) Uważ jak dźiwnemi ſpoſobami Bòg grzeſznikow budźi do dobrego, bądź powolny budzącemu Bogu.

2. *Uwaga.* Nie każe nam odchodźić od Tronu łaſkawośći Maryi Panny, bez Maćierzyńſkiey benedykcyi Swięty Bernard: *Teneamus eam, nec dimittamus, donec benedixerit nobis, potens eſt enim.* Trzymaymy Maryą Pannę ſerdecznemi affektami, y nie odchodźmy od niey, aż nas pobłogosławi, mocna jeſt álbowiem.

Hiſtorya.

Baptiſta Gauſtius Biſkup Maſsyliyſki, miedzy inſzemi ſzanowania ſpoſobami Matki Boſkiey,

ſkiey, y ten miał: náuczał álbowiem áby Rodźice dźiatki ſwoje przykładem S. Joachima y Anny, ofiarowali Bogu y Maryi, jáko oná była ofiarowana Bogu. (*In vita ejus.*) Ofiaruy y ty Bogu y Maryi tobie powierzonych, ofiaruy właſną duſzę.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Stefana Papieża, ktòry náukami, kazaniami, y przykładnym życiem jaśniał. Uważ jeżeliś kogo pozyſkał Bogu mową twoią, jeżeliś kogo zbudował chwalebną konwerſacyą, podobno więcey pozyſkałeś duſz piekłu bezecnemi dyſzkurſami. Czyń poprawę, ábyś ná potym chwalebniey konwerſował.

DZIEN TRZECI.

1. *Uwaga.* Sen czaſem bywa znakiem zdrowia, czaſem znakiem náſtępuiącey choroby. Także uſpokojenie, álbo beſpieczeńſtwo człowieka wewnątrz; czaſem jeſt znakiem wnętrzney łaſki Boſkiey, czaſem naſtępuiącey woyny y przećiwnośći. Dla tego Uczniowie mòwili o Łazarzu: *Domine ſi dormit ſalvus erit. Joan: c.11.* Pánie! jeżeli śpi, będźie zdrow. Uważ, czy nie jeſt duſza twoja uśpiona ſnem Luterſkiey prezumpcyi, bezbożnego beśpieczeńſtwa; ockni ſię ná głos budzącego Boga, ábyś nie zaſnoł wiecznie.

Hiſtorya.

W źiemi Niemieckiey był jeden żołnierz zátopiony w świątowych marnośćiach, gdy umarł, widźiała żona potępionego, z krępowanego,

nego,y ná żelazney á rospaloney kraćie położonego; z ktòrego widzenia przez całe żyćie swoje była zátrwożona y smutna. (*Contipr: lib: 1. c. 49.*) Zebyś nieprzyszedł ná to mieysce, y ná to ogniste łoże pożeraiącego ognia niepozwalay ćielsku twemu teraz roskoszować

2. *Uwaga.* Marya Panna náywiększe ma staranie o Kośćiele Katolickim: *Te solum o MARIA pro Sancta Ecclesia sollicitam præ omnibus Sanctis scimus, quæ impetras inducias transgressoribus, ut renuntient suis erroribꝰ. S. August: tom: 10. serm: 83.* Ty sama o Marya masz naywiększe staranie Kośćioła Swiętego, ktòra grzesznikom u Syna znayduiesz odpuszczenie, oddalasz karanie.

Historya.

Gdy wielka powodź pewny dom ogarnęła, wszyscy tonęli; jeden tonąc zawołał do Maryi, y zaraz cudownie był wyratowany od oczywistey śmierći, (*Ex Anno Cæl: fol: 68.*) Tonie świat cały, toną kròlestwa, miasta,domy w głębokośći grzechow, jeżeli niechcesz utonąć, westchniy do MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka jest znaleźienia ćiała S. Stefana, do ktòrego gdy przyszła ślepa niewiasta zaraz przeyrzała. Uważ jako Bòg ma staranie o Swiętych swoich, że y jedna kość, jeden włos nie może zginąć bez opatrznośći y wiadomośći Boskiey; odday się z dobrą nádźieią do opieki y opatrznośći Boskiey.

DZIEN

DZIEN CZWARTY.

1. *Uwaga.* Nic niemaſz ſtraſznieyſzego jako śmierć, y nic pewnieyſzego nád to, że wſzyſcy muśiemy przyiść ná ten ſtraſzny termin. Pan JEZUS wiedząc o śmierći Łazarza, nie mówił zaraz o zeyśćiu jego Uczniom, znać żeby znagła nie zatrwożył, ále pomału wyiawił: *Tunc ergo eis JESUS dixit manifeſtè: Lazarus mortuus eſt. Joan: c. 11.* Rzekł JEZUS jawnie: Łazarz umarł. Uważ o ſobie, w Niebie czy nie dzwonią *de requiem*, czy nie mówią, ten Katolik umarł wieczną śmierćią, grzeſząc śmiertelnie.

Hiſtorya.

Swięty Euzebi chory będąc przyiał wſzyſtkie Sakramenta, potym przez trzy dni leżał bez mówy, przed śmierćią poczoł ſtraſznie wołać; oczy wywracać, ſtraſzną twarz pokazywać, gdy Braćia pytali; co ſię z nim dźieje? odpowiedźiał: czy nie widźićie, że ogarneły mię pułki ſzatanow chcą pożrzeć duſzę moję; po krótkim czaśie przeſtał wołać, S. Hieronim ukazawſzy ſię odpędźił ſzatanow. (*Ex vita S. Hieron:*) Jeżeli Swiętych przy śmierći taſk ſtrach trapi, co będźie z nami grzeſznemi

2. *Uwaga.* Dał Bóg nam zá Patronkę MARYĄ Pannę, mówi Swięty Anton: *part: 4. cap: 14. Piiſsimus Deus prævidit nobis de advocata, quæ tota mitis & ſuavis eſt.* Naydobrotliwſzy Bóg, dał nam zá Patronkę Marya Pannę, która cała jeſt przyiemna y wdźięczna.

Hiſto-

Hiftorya.

W Zamośćiu mieśćie fługa JJ. WW. Zamoyfkich wpadł w ftudnią y utonoł, Pan wiedząc o złym żyćiu jego, kazał go pogrześć ná mieyfcu nie poświęconym. W nocy przychodźi umarły fługa do Pana, y prośi żeby był pogrzebiony ná mieyfcu świętym; pyta Pan ná jakiey drodze jefteś? odpowie ná zbawienney, álbowiem będąc fądalifem náuczyłem śię aktu fkruchy, y tak zá łafką MARYI Panny, tonąc uczyniłe akt fkruchy, iż od żalu ferce śię rofpukło. Potym pogrzebiono ná mieyfcu świętym, y ferce znaleźiono rofpukłe. (*Ex libr: Cul: B. V.*)

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Dominika Promotora pierwfzego Rożańca Swiętego, ktory co noc trzy razy śię biczował, jeden raz zá fwoje zbawienie, drugi raz zá grzefznikow, trzeci raz zá dufze w czyfcu będące. Nie pielęguy y ty ćielfka twego, okładay częfto dyfcyplinami.

DZIEN PIĄTY.

1. *Uwaga.* Gdy człowiek fprawiedliwy umiera, razem jeft wefele y fmutek. Mufzą śię fmućić, że utracaią pożądanego kompana; y oraz mufzą śię wefelić, że przed Bogiem nowego mieć będą Patrona, nowych łafk będą doznawać. Tak Pan JEZUS mowił o śmierći fprawiedliwego Łazarza: *Lazarus mortuus eft & gaudeo propter vos ut credatis. Joan:* 11. Umarł Łazarz, ále śię ćiefzę dla was ábyśćie wierzyli.

Hi-

Hiſtorya.

Gdy w Konwećie naſzym S. Marka w Krakowie, wyſokich cnot Mąż B. Michał Giedroyć umarł, Braći płaczu y weſołośći nabawił, płakali utraćiwſzy miłego komprofeſsa; ćieſzyli śię gdy Bog cuda zjawił: grob cudownie śię zjawił w murze, o ktorym żaden niewiedźiał, y niewiedźieli kto zbudował, gdźie teraz jego godne obſerwy relikwie ſą złożone, y cudow co raz doznaią ludźie, o ktorych jeſt dawno kśięga wydana. (*Ex vita ejus.*) Zyi tak, ábyś umieraiąc zá łaſką Boſką, záśmućił piekło, uweſelił ludźi y Niebo.

2. *Uwaga.* Nic w ſobie nie ma Marya przykrego, mowi S. Anton: *cap:* 14. *Nihil in ea invenitur aſperum, nunquā de ea verbum proceſſit durum.* Nic nie ma w ſobie nie ludzkiego, nigdy ſrogiego nikomu niepowiedźiała ſłowa.

Hiſtorya.

Feſt Maryi Panny Snieżney, ktory dźiś Kośćioł obchodźi, ma ten początek: Jan Rzymianin z żoną niemaiąc potomſtwa, niewiedźieli gdźie obrocić bogactwa, myślili ná chwałę obrocić Boſką. Przez ſen upomniała Marya Panna, áby tam Kośćioł wyſtawili, gdźie znaydą śniegiem okrytą źiemię, y tak znaleźli pod czas náywiękſzych upałow okrytą źiemię śniegiem, gdźie Papież Liberiuſz pobłogoſławił, áby tam, według woli ſwojey wyſtawili Kośćioł, Jan y z małżonką ſwoią. (*Ex Brev: Rom:*)

3. *Uwa-*

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Mema Biskupa, ktòry szatą S. Piotra Apostoła wskrześił Towarzysza swego w drodze. Uważ jak dźiwne cuda Bòg czyni przez relikwie y szaty Swiętych swoich.

DZIEN SZOSTY.

1. *Uwaga.* Nic niemasz milszego, nic chwalebnieyszego, iako dla miłośći JEZUSA ćierpieć, y umrzeć. Odezwał się z tym S. Tomasz: *Dixit Thomas: eamus & nos moriamur cum eo. Joan: c. 11.* Pòydźiem y my umrzemy z nim. Záwstydź się, ktòry nic niechcesz ućierpieć dla miłośći JEZUSA, y dla zbawienia duszy.

Histórya.

Pewny Filozof pogański życzył sobie gdyby go spalono, á miedzy gwiazdami policzono; aż gdy trefunkiem padła iskierka ná rękę, y przećiw ogniu, y przećiw słońcu y gwiazdom poczoł bluźnić. (*Bielicki S. J.*) U nas podobne bywaią przypowieśći, wiele deklarujemy dobrego, mało czyniemy, lada słowko lada iskierka przećiwnośći pobudza nás do przekleństwa, do bluźnierstwa.

2. *Uwaga.* Łatwo możemy konjekturować obfitość łask MARYI Panny, gdy tak hoynie wylewa łáski ná każdego; zdanie S. Bonawentury: *Quis aestimare valeat, quanta in ipsa Maria fuit inpingvatio gratiarum, cujus gratia inpingvata sunt, tot millia animarum.* Kto może oszacować łáski, ktòremi nápełniona była Marya, ponieważ tyle tyśięcy dusz jest przyozdobionych Jey łaskami. *Hi-*

Hiſtorya.

W nocy Bożego Národzenia, gdy Gereon widźiał, że P. JEZUS z ran ſwoich nátoczył krwi kielich, á nieśmiał przyſtąpić do kielicha; Rzekła Márya Pánna: Ty niegodnym śię czyniſz, á kto może być godnym ták dźiwney tájemnicy. (*Ex An: Cal:*) Przyſtępuy pokornie do kommunij świętey, dla ſkrupułow nie opuſzczay dobrych uczynkow.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Chremeſa, ktory Rogeriuſzowi wojuiącemu zá wiarę, poſyłał z laſu zwierzęta ná ſupplement. Uważ ják ſługom Boſkim nierozumne beſtye ſą poſłuſzne. Dźiś feſt Przemienienia JEZUSA ná gorze Tabor; Uczyń dźiś y ty odmianę obyczajow, uczyń transfignracyą do cnoty.

DZIEN SIODMY.

1. *Uwaga.* Szczęśliwa godźina, w ktorey do nas JEZUS przychodźi przez łaſkę, gdyby kto był zágrzebiony w głębokośći ſmutku, deſperacyi, łaſkawa przytomność Jezuſa nápełnił go ſłodką radośćią. Sioſtry Łazarza zmarłego w wielkim zoſtawały ſmutku; prezencya Jezuſa oddáliła tę melancholią: *Venit itaq; JESUS, & invenit in monumento. Joan: c.* 11. Przyſzedł JEZUS y ználazł w grobie. Uważ z jáką ochotą przyimujeſz przychodzącego JEZUSA przez łaſkę do ſerca twego?

Hiſtorya.

Gdy Swięta Katarzyna ćierpiałá wielkie pokuſy, bez wnętrzney poćiechy, rozumiała że

ią

ią piekielne ogarnęły męki. Gdy przeszedł czas woyny pokazał się Pan JEZUS: krzyknie Swięta, á gdźieś był Zbáwićielu! gdy mnie źle było? odpowie JEZUS: w sercu twoim byłem, uważałem ćierpliwość twoję. (*Ex vita ejus.*) Niedesperuy w utrápieniu, przyidźie Poćieszyćiel JEZUS.

2. *Uwaga.* Kocha nás serdecznie MARYA Pánna mówi S. Bonáwentura: *Scio Domina! quia Benignissima es, & amas nos amore invincibili, quos in te & per te Filius tuus & DEUS tuus summa dilectione dilexit.* Wiem że jesteś náydobrotliwsza y kochasz nas wieczna miłośćią, których przez ćię Syn twóy JEZUS umiłował.

Historya.

Gdy Swięty Grzegorz Papież śpiewał Mszą o Náyświętszey Máryi Pánnie, Aniołowie ná *Dominus vobiscum,* odpowiedźieli: *Et cum spiritu tuo.* (*Ex Ann: Cal: fol:* 74.) Spieway wesoło Bogu y Maryi, będźiesz pomocnikow Aniołow miał.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Alberta, który gdy się rodźił, wielkie światło się ukazało; Ten Swięty chodźił po wodźie sucha nogą. Swiat ten jest burzliwa woda, żebyś nieutonoł, miey ufność w Bogu, miey nádźieię w nieskończoney dobroći Jego, który w sobie dufaiących nieopuszcza.

DZIEN OSMY.

1. *Uwaga.* Wielka nie ludzkość kołacącego

gośćia

gośćia niepuśćić do śrzodka; częſto ten grzech niewdźięczności popełniaią ludźie, ktorzy kołacącemu Bogu do ſerca, przez dobre inſtynkta nie dáią wolnego weyśćia. Nie ták poſtąpiła Marta Swięta, dowiedźiawſzy ſię o przyiśćiu Chryſtuſa, wybiegła z domu ſpotykaiąc: *Ut audivit, quia JESUS venit occurrit illi*; Skoro ſię dowiedźiała, że JEZUS idźie, wraz wyſzła ſpotykać. *Joan:* 11. Záwſtydź ſię ktory nie tylko nieſpotykaſz, ále ućiekaſz od JEZUSA grzeſząc uſtawicznie.

Hiſtorya.

Kreboniuſz Biſkup wielkiey świątobliwośći y ludzkośći, ten gdy żołnierzow po ludzku przyioł, y Gottom niewydał, donieśli Krolowi Gotckiemu; to tylko że Biſkup przechowywa nieprzyiaćioł jego, kazał przyprowadźić Biſkupa ná teatrum, żeby był rozſzarpany od niedźwiedźi. Gdy wypuśćił niedźwiedźia, niedźwiedź upadł przed nim ná kolana. (*Greg: Dial: lib:* 3. *c.* 11.) Nierozumne beſtye, z ludźmi po ludzku poſtępuią.

2. *Uwaga.* Nikt nieźliczy ják wiele razy Marya Panna gniew Syna ſwego zátrzymuje: *Quis ſcit quoties refrigeras iram judicis, cum juſtitiæ virtus à præſentia Deitatis egreditur.* (*S. Bonavent:*) Kto wie ják wiele razy ubłagałaś gniew Syna ſwego, ktory ſprawiedliwie miał nas karać.

Hiſtorya.

W Neapolu jeden Maur przez lat kilka zá-

palał lampę, przed Obrazem Matki Boſkiey, pokazawſzy ſię Márya P: kazała mu chrzeſt przyiąć, y imie Jozef przyiąć, co on uczynił poradźiwſzy ſię Kapłanow. (*Specul: exemp:*) Uważ, że nie podobaią ſię dobre uczynki Bogu, bez wiary prawdźiwey.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Cyriaka, ktôry Côrkę Krôla Perſkiego od ſzatana uwolnił, potym po długich mękach jeſt śćięty. Chroń śię grzechu śmiertelnego; przez grzech álbowiem śmiertelny, ſzatánowi ſię oddajeſz w niewolą.

DZIEN DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Kto chce záchować wnętrzny pokoy, trzeba rzadko z domu wychodźić ná publikę, y to dla pożytku duſz ludzkich, czyli z poſłuſzeńſtwa. Tak mówi piſmo o pokutuiącey Magdalenie: *Maria autem domi ſedebat. Joan: cap.* 11. Marya záś w domu śiedźiała. Trzeba czaſem ludźiom ſię pokazać, ále tego czaſu nie oddaway śiebie całego, lecz tylko pożyczay ná krótki czas, ják pſzczołka doſłodkiego ula, ták śpieſzay do celli, do ſpokoyney rezydencyi ſwojey.

Hiſtorya.

Biſkup pewny wzgardźiwſzy światem, zoſtał Zákonnikiem, poczoł go ſżatan kuśić, czego śiedźiſz tu w celli darmo czas traciſz; powiedźiał tę pokuſę Starſzemu, ktôry kazał odpowiadać takim pokuſom: *Nie darmo śiedzę, ale śćian pilnuję celli mojey;* Y tak zawſze zwyćiężał

ćiężał pokusę. (*Ex libr: DD.PP.*) Piekna y święta zábawa pracować około náwrocenia duſz ludzkich, ále y chwalebny zwyczay choć raz ná rok w celli zámknowſzy ſię odprawić rekollekcye, pomyślić o zbawieniu duſzy.

2. *Uwaga.* Skarby miłośierdźia Boſkiego w rękach Maryi; twierdźi Bonawentura Swięty: *In manibus tuis ſunt theſauri miſerationum Domini, & ſola electa es, cui gratia tanta conceditur.* W rękach twoich ſkarby miłośierdźia Boſkiego; ktora ſama od Boga jeſteś wybrana.

Hiſtorya.

Gdy Anatoliuſz przed Obrazem MARYI zmyślonym nábożeńſtwem ſię modlił, Marya Panna twarz ſwoje odwroćiła. (*Ex An: Cal:*) Możeſz ludźi oſzukać, zmyślona hypokryzya, lecz nieoſzukaſz Boga, nieoſzukaſz Swiętych Jego.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Sekundiana, ktory przez duchowną rozmowę, S. Marcelliana náwroćił do Chryſtuſa. Twemi mowami y dyſzkurſami, nie tylko nienawracaſz, Lutrow, Kalwinow, Zydow, ále po karczmach barźiey gorſzyſz, gdy ſam niewieſz co gadaſz.

DZIEN DZIESIĄTY.

1. *Uwaga.* Niepodobna żeby kto mogł zginąć wprzytomność JEZUSA: Dla tego Marta utyſkowała: *Domine! ſi fuiſses hic Frater meus non fuiſset mortuus. Joan: c. 11.* Panie! gdybyś był, Brat moy nie umarłby. Uważ ják częſto wprzytomnośći JEZUSA, przy kom-

munij umierasz,gdy w grzechu śmiertelnym, álbo bez żalu y rachunku sumnienia przystępujesz do Náyświętszego Sákramentu.

Historya.

Kapłan jeden z podusczenia szatańskiego wpadszy w grzech nieczystośći, gdy bez spowiedźi Mszą miał ná Boże Narodzenie, po konsekracyi hostyi przyleciawszy biała gołębica, wypiła krew z kielicha, y hostyą wźieła z ołtarza; gdy ták przez wszystkie trzy Msze śię dźiało, skruszony poszedł do Opata z płaczem śię wyspowiadał; Opat probuiąc jego náwrócenia, suspendował absolucyą, y kazał celebrować Mszą, pod czas Mszy, taż gołębica przyniosła trzy hostye, y likwor Sakramentalny oddała do kielicha; który potym śćisleysze prowadźił życie. (*Cæs: libr:* 2.) Gdy ty połykasz kommunikant w grzechu śmiertelnym, nie pomaga ći to do zbawienia, ále do większego potępienia.

2. *Uwaga.* W każdym nieszczęśćiu pewna jest pomoc Máryi Panny, mówi S. Piotr Dam: *In omni periculo potes salutem obtinere ab ipsa Virgine gloriosa.* W każdym przypadku możesz zbawienną pomoc mieć od MARYI.

Historya.

W Hiszpanij w Roku 1526. gdy Maurow przymuszono dekretem do chrztu; niektòrzy z dobrą intencyą chrzćili śię, niektòrzy zmyślonym nábożeństwem. Co gdy śię dźiało, Obraz Maryi Pánny płakał, y łzy w drogie śię

obra-

obracały perły. (*Kwiatkiewicz*) Niezmyślona modeſtyą, ále ſzczerym nábożeńſtwem ſłuż Máryi Pannie.

3. *Uwaga*. Dźiś Feſt S. Wawrzynca, który rozdawſzy ſkarby ubogim, ná kratach był pieczony. Według Grzegorza Turoneńſkiego; ma ten Swięty od Boga przywiley, że co Piątek do czyſca przychodźi, y jednę duſzę do Nieba wyprowadza. Proś żeby ten Swięty Patron, duſzę twoię od piekielnych ratował upałow intercesſyą ſwoią.

DZIEN JEDENASTY.

1. *Uwaga*. Wie Pan Bog czego nám potrzeba, jednak oczekiwa ábyśmy go prośili; modlitwa álbowiem jeſt to niby poſeł do tronu Boſkiego. Pokazał to ſam Zbawićiel, gdy w żyćiu śmiertelnym będąc, częſto ſię modlił, y zawſze ſkuteczna była modlitwa Jego: *Scio quia quæcunq; popoſceris à DEO, dabit Tibi DEUS*. *Joan*: 11. Wiem o co tylko będźieſz prośił Boga, da tobie. Uważ jak rzadko, y niedbale ſię modliſz, poſyłaſz tego Nuncyuſza modlitwę, do Majeſtatu Boſkiego.

Hiſtorya.

Swięty Apolloniuſz gdy ná Wielkanoc nie miał czym karmić Zàkonnikow; udali ſię do Boga przez modlitwę, ledwie co zákończyli modlitwę, ſtaneli przed Klaſztorem podrożni ludźie, ofiaruiąc zá wikt Zákonnikom, rożne przyſmaki, ktorych ſtało aż do Zielonych Swiątek. Pewnie muśieli to być Aniołowie.

(*Ex vita S. Apollonij.*) W potrzebach twoich, czyń rekurs do Boga przez modlitwę.

2. *Uwaga.* Marya Panna z natury jest łaskawa y miłośierna. mowi S. Tomasz *de Aqu: c. 1. Maria naturaliter clemens & misericors est.* MARYA Panna náturalnie jest łaskawa y miłośierna.

Historya.

Gdy jedna Kartuzyanka była ćiężkiemi chorobami odwiedzona, y oraz paraliżem ruszona; nie maiąc pomocy od ludźi, udała się do Maryi Panny, y záraz była cudownie uzdrowiona. (*Ex An: Cal:*) Jesteś ják paraliżem ruszony, grzechem śmiertelnym záráżony, uday się do Maryi Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Tiburcyusza, ktory chodząc po rospalonych węglach, mowił: że węgle zárzyste zdaią się być kwiatami. Gdy ćierpliwie będźiesz ćierpiał wszystkie przećiwnośći dla Boga, w słodkie się zámienią kwiaty. Dźiś u Cysterśow fest, Ciernięm koronowania JEZUSA; ofiaruy boleśći głowy, y insze dolegliwośći JEZUSOWI Krolowi boleśći.

DZIEN DWUNASTY.

1. *Uwaga.* Zyto ná źimę gospodarze záśiewaia y w źiemię wrzucaia, ná wiosnę źieloność pokazuje się, á tak owoc przynośi. Ciało násze teraz w proch się obraca, odżyie jednák ná wiosnę szczęśliwey y niezwiędłey wiecznośći; Ta jest wszystka nádźieja nászych mortyfika-

cyi y ćierpliwośći. Tak ćieszył Pan JEZUS Martę żałośną: *Resurget Frater tuus*; zmartwychwstanie Brat twoy. *Joan.* 11. Po śmierci tobie miłych nie desperuy zbytecznie, pamiętay że odżyią, y ty z nimi żyć będźiesz ná wieki w Niebie, z miłośierdźia Boskiego.

Historya.

W Polszcze pokazał Bóg cud ná utwierdzenie zmartwychwstania, gdy Bolesław Król chćiał odebrać wioskę pewną kupioną od Piotrowina, Stanisław Swięty, Biskup Krakowski, gdy nie miał świadkow że prawdźiwie kupił onę dla Kośćioła Krakowskiego, od lat trzech umarłego wskrześił Piotrowina, y ná świadectwo postawił Królowi. (*Ex vita S. Stanisl.*) Jeżeli Bóg Swiętym táką moc daje, czegoż nie dokaże sam Bóg, ktòry z niczego wszystko stworzył.

2. *Uwaga.* Pożądane jest miłośierdźie Maryi Pánny osobliwie czasu utrapienia zdanie S. Tomasza z Akw: *Speciosa est misericordia ejus, in tempore tribulationis, sicut pluviae terrae siccitatis.* Zbawienne y pożyteczne jest miłośierdźie Maryi, jak deszcz wysuszoney źiemi.

Historya.

Gdy Swięta Klara umierała, pokazała się Marya Panna z pułkami Panien, ozdobnemi ubiorami, y jasnemi ustrojonych; łożko jey drogim płaszczem nákrywaiąc. (*Ex vita ejus.*) Uday się pod opiekę Máryi Panny, ábyś żyiąc

iąc y umieraiąc był pod płaszczem miłosierdźia MARYI.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka Swiętey Klary, ktòra się modliła zá miasto oblężone, y usłyszała od Chrystusa głos: *Ego vos semper custodiam*. Ja was záwsze będę strzegł. Nie trać nádźiej w Bogu czasu utrapienia, ma Bòg staranie, bez ktòrego wiadomośći włos z głowy niespadnie.

DZIEN TRZYNASTY.

1. *Uwaga*. Umrzeć w Bogu y w łasce Jego, jest záczać wieczne życie; mòwi o sobie Zbawićiel: *Ego sum resurrectio & vita*. *Joan*: 11. Ja jestem zmartwychwstaniem y życiem. Uważ jeżeliś umarł światu, á żyiesz Bogu; ach! czy nie żyie w tobie światowa miłość, czy nie mieszka własna wola?

Historya.

Swięty Hermenegildus Kròlewic, gdy nie chćiał żyć według náuki Arianow, Oyćiec jego włásny kazał go wtracić do więźienia, gdźie go Niebieska światłość ogarnęła. Posłał Oyćiec Biskupa Arianina, áby z ręki jego przyioł kommunią, gdy nie chćiał przyiąć brzydząc się herezyą ich, kazał Oyćiec śćiąć, przestał żyć docześnie, záczoł wieczne życie w Chrystuśie. (*Gregor: in Dial: c.* 31. *lib*: 3.) Nie boy się tych tyranow, ktòrzy doczesne życie mogą tylko odebrać, boy się tego, ktòry docześnie y wiecznie może zábić sprawiedliwym sądow swoich dekretem.

3. *Uwa-*

2. *Uwaga.* Nie dźiw że Marya Panna ma ſtaranie o nas grzeſznych, bo Zbawićiela nośiła, ktòry dla grzeſzników przyſzedł ná świat; zdanie S. Tomaſza z Akwinu: *Nec mirum, ſi de peccatoribus ſollicita eſt, cum pro illorum ſalute eum concepit, qui non venit vocare juſtos, ſed peccatores ad pænitentiam.* Nie dźiw, że MARYA Panna ma ſtaranie o grzeſznikach, gdy tego poczeła, ktòry przyſzedł grzeſznikow wzywać do pokuty.

Hiſtorya.

Swięty Albert Kultor Maryi Panny dwa razy zmowiwſzy Zdrowaś Marya, z tym ſię pożegnał światem, ktòrego Aniołowie wdźięcznie śpiewaiąc zánieśli do Nieba duſzę. (*Ex vita ejus*) Zyiąc niey w uśćiech y w ſercu słodkie Imie Máryi, ábyś umieraiąc mogł zákończyć życie temi Imionami: JEZUS, MARYA.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Redegundy Mniſzki, ktòra trzy kateny álbo łancużki nośiła ná ćiele ſwoim; Pan JEZUS jawnie ſię jey pokazał ćieſząc. Krępuy ćiało twoje temi katenami; to jeſt: wſtrzęmięźliwośćią, mortyfikacyą, y czuynośćią, bo jeżeli według ćiała żyć będźieſz, ná wieki, nieoglądaſz Chryſtuſa.

DZIEN CZTERNASTY.

1. *Uwaga.* Smierć ſprawiedliwego człowieka jeſt konkluzya wſzelkich bied, jeſt translacya do żywota wiecznego; mòwi Zbawićiel: *Qui credit in me etiamſi mortuus fuerit vivet. Joan:* 11. Kto wierzy we mnie choćby umarł

żyć

żyć będźie. Powieſz podobno: já wierzę wſzy ſtko, jeżeli wierzyſz wſzyſtko co Chryſtus przykazał; czemu nic niechceſz czynić dobrego? chceſz żeby ćię po luterſku wiara bez dobrych uczynkow zbawiła.

Hiſtorya.

Opatowi Moyżeſzowi powiedźiano, że przychodzą nieprzyiaćiele ná zábićie, odpowiedźiał Opat: Ja dawno czekam tego dnia, ábym mógł zá Chryſtuſa umrzeć. Przyſzli nieprzyiaćiele zábili Moyżeſza, y pięć Braći, ſzoſty był ſię ſchował od nieprzyiaćioł, ále gdy obaczył korony męczeńſkie z Nieba przyſłane, y on ſię ofiarował ná śmierć. (*Ex lib: D.P.*) Wielkie to ſzczęśćie żywot położyć przykładem Dawcy żywotą JEZUSA.

2. *Uwaga.* Hugo Kardynał tłumacząc ów text: znalazłeś łáſkę u Bogą tak mówi: *Invenisti gratiam apud DEUM, quam nemo ante potuit invenire.* Znalązłaś łaſkę u Boga, jakiey żaden nie mogł znaleść przed tobą.

Hiſtorya.

We Flandryi był pobożny Malarz, ktory diabła barzo wſzpetney poſtaci malował; pokazał ſię mu diabeł przez ſen, nápominaiąc, áby go ták ſzpetnie niemalował. Malarz ná to nieuważaiąc, záczoł obraz malować Maryi Pánny, á pod nogami iey ſzatana w brzydkiey poſtaći; nie mogąc bies znieść tey obelgi, uczynił ſzturm, y Malarza z wyſoka zepchnoł, który uchwyćił ſię zá Obraz Matki Boſkiey,

skiey, y ták cudownie uwolniony był od oczywistey śmierći. (*Vinc: Bel: lib:* 7.) Przysługuy się jakiemi możesz sposobami MARYI Pánnie, á gardź hardośćią szatana, nieprzestaway ná jego pokusach.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Stanisławá Kostki *S. J.* którego w żywoćie nosząc Matka, widźiała ná pierśiach swoich jasnemi literami nápisane Imie JEZUS; w chorobie mu Aniołowie kommunią dawali, wiele ućierpiał prześladowania od Brata Pawła, y od Oyca. Bądź nábożny do Náyświętszego Sakramentu, ćierp wesoło domowe utrapienia.

DZIEN PIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Lubo dusza jest nieśmiertelna, jednak gdy kto umiera w grzechu śmiertelnym, bez wiary, bez żalu y spowiedźi, mówiemy że umiera wieczną śmierćią taka dusza, to jest: umiera Niebu, umiera szczęśliwey wieczności, umiera Bogu y Swiętym. Prawowierni, ktorzy umieraią w łasce Zbawićiela, idą ná lepszy żywot: *Qui credit in me, non morietur in æternum. Joan: c.* 11. Kto wierzy we mnie, nie umrze ná wieki.

Historya.

Pisze Euzebiusz *libr:* 8. *cap:* 6. zá czasow Dyoklecyana, tak ludźie się garneli do męczeństwa, że niemogli się w więźieniach mieśćić Katolicy, ktorych nie mieli już gdźie wsadzać, álbowiem jeden drugiego do męczeństwa uprzedzali. Uważ, że ci Swięci Męczennicy

nicy mieli żywą wiarę, ktorzy po krotkich mękach, czekali żywota wiecznego. Ci bać śię powinni śmierći, ktorzy umarszy nieſpodźiewaią ſię żyć z Bogiem ná wieki; nam záś Katolikom trzeba oczekiwać tych pożądanych przenośin do ſzczęśliwey wieczności.

2. *Uwaga.* Co Ewa utraćiła Marya Panna nam znalazła: *Quod Heva amiſerat, inveniſti apud DEUM, qui eſt locus gratiarum. Hugo Card:* Co Ewa utraćiła, znalazłaś czego ſzukałaś u Boga, od ktorego wſzelkie łaſki pochodzą

Hiſtorya.

Swiętemu Bernardowi oſobliwſzemu Kultorowi ſwemu Marya Panna pokazawſzy ſię z Swiętym Michałem Archaniołem, kazała żeby Kośćioł budował pod jey Imieniem. (*In vita ejus.*) Nie tak ſię pieśći Marya Panna materyalnym Kośćiołem, jáko barźiey ſercem kontentuje ſię czyſtym; więc poświęć dźiś Imieniowi Máryi Panny ſerce.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt Wniebowźięćia Maryi Panny, ktorey po trzech dniach zaśnienia, wroćiła ſię Duſza do ćiała, przy Anielſkiey rezonancyi záprowadzona jeſt z ćiałem y z Duſza do Nieba; ná tym mieyſcu, z ktorego przeniosła ſię do Nieba, według tradycyi zoſtały ſię ozdobne kwiaty y lilie; zkąd Zielną dźiś nazywamy Marya Pannę. Wſtępuy y ty do Nieba źielonym niepokalanym ſumnieniem, affektami miłośći JEZUSA y MARYI.

DZIEN

DZIEN SZESNASTY.

1. *Uwaga*. Dwojakie jeſt wyznanie wiary, publiczne y wnętrzne: publiczne jeſt Krzyż Swięty czynić, publicznie mianować Imie JEZUS, y MARYA, bluźniących y przećiw wierze bijących gromić, wnętrzne wyznanie jeſt w ſercu wſzyſtko co Kośćioł Katolicki podaje do wierzenia wierzyć. Uczyniła publiczną profeſsyą wiary Ewangeliczną Marta: *Tu es Chriſtus Filius DEI vivi. Joan: c. 11.* Ty jeſteś Chryſtus Syn Boga żywego. Niewſtydź ſię żyć po Chrześćiańſku, nábożnie ſię modlić, y Krzyżem Swiętym ſię bronić.

Hiſtorya.

Błogosławiony Fotinus Biſkup pragnoł męczeńſkiey korony, gdy miał 90. lat był wźięty ná ſąd, gdy publicznie Boga wyznawał, pytał ſię Sędźia: kto jeſt prawi Bogiem Chrześćiańſkim? Fotinus odpowiedźiał: gdy będźieſz godny, będźieſz wiedźiał. Y po długich mękach odebrał koronę ćierpliwośći. (*Euſebius lib: 5. c. 2.*) Jeżeli nie możeſz ćierpieć rzeczą ſamą, przyimie Bóg dobrą wolą, ofiaruy ſiebie Bogu ná wſzyſtkie boleśći.

2. *Uwaga*. Dźiwuje ſię wielkośći łaſk Máryi Swięty Bernard: *Quis ergo miſericordiæ tuæ o Benedicta longitudinem, & latitudinem ſublimitatē, & profunditatē queat inveſtigare.* Kto miłośierdźia twego o Błogosławiona długość, ſzerokość, obſzerność, rozumem poiąć, wyſokośći y głębokośći zgruntować może.

Hiſto-

Historya.

Swiętemu Stanisławowi Kostce choremu pokazawszy się Marya Panna, JEZUSA dała w ręce, y kazała wstąpić do Zákonu *Soc: JESU*, y zdrowie mu przywróćiła. (*ex vita ejs*) Wizyta Maryi Panny záwsze skuteczna, záwsze jest poćiechą utrapionych.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Rocha, którego Anioł wyleczył od straśznego wrzodu, y on sam wiele Krzyżem świętym leczył, chorym zápowietrzonym służył. Służyć chorym, lubo uprzykrzonym, nie miey sobie zá konfuzyą; pamiętay że sam zmierzaśz do tego terminu.

DZIEN SIEDMNASTY.

1. *Uwaga.* Miły jest spoczynek Pielgrzymowi powroćiwszy do domu własnego; milsze ma uspokojenie duśza, która po biedach y turbacyach świata tego, wraca się do śiebie przez milczenie y rekollekcye. Znać Marya Magdalena bawiła się rekollekcyami, którą ćicho wezwała Martha do JEZUSA: *Vocavit Mariam Sororem suam silentio. Joan: c. 11.* Wezwała Márya Siostrę swoią ćicho. Záwstydź się, który nie tylko w przytomnośći Boga ná drugich hałasujesz, ale y cełe piekło budźisz, czyli dom w piekło zámieniaśz.

Historya.

Durandus po śmierći pokazał się jednemu Starszemu Zákonu, oznaymuiąc że w ćiężkich zostaje mękach czyscowych zá język niestrzymány;

many; náznaczył Starſzy żeby śiedmiu Braći przez dni śiedm milczenie záchowali, złamał jeden pokutę náznaczoną; pokazuje ſię znowu z czyſca umarły, więc drugim ſześćiu Braćiom náznáczył ſpoſob wybawienia onego, ktorzy gdy wytrzymali milczenie, pokazawſzy ſię wolny podźiękował. (*ex lib: Quad:*) Záchoway milczenie, uydźieſz wielu grzechow

2. *Uwaga.* Łáſki Máryi Pánny trwać będą ná wieki: *Longitudo ejus, usq; ad diem noviſſimum invocantibus eam ſubvenit univerſis.* Łaſki Jey do dnia oſtatniego trwać będą dlá wſzyſtkich wzywaiących Ją.

Hiſtorya.

W Hibernij w Klaſztorze Cyſterſkim Zákonnikow 40. zábitych od Heretykow, ná pierwſzych nieſzporach Wniebowźięćia Maryi Pánny odżyli, y Nieſzpor cały odprawiwſzy, znowu ſię wróćili do grobow. (*Ex Act: Cæli fol:* 88.) Jeżeli chceſz być prawdźiwym ſługą Máryi, w dźień Feſtu Jey, bądź nábożnym pod czas nieſzporow do Maryi Pánny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Mamaſsa, ktorego Matka w więźieniu porodźiła, Aniołowie Swięci częſto mu ſię ukazywali; po ogniu ják w roſkoſznym chodźił raju. Swiat ten jeſt ſtraſzne więźienie, z ktorego ják ptaſzek z Klatki, tak duſza kochaiąca Boga, ják náyprędzey chce wylećieć do oyczyzny wolnośći, do Nieba.

DZIEN

DZIEN OSMNASTY.

1. *Uwaga*. Szczęśliwy moment, ſzczęśliwa godźina w ktorey JEZUS do nas przychodźi, przez łaſkę; jákby błądzącemu weſzło ſłońce roświecaiące. Donioſła te nowinę Marta Sieſtrze ſwojey Magdalenie: *Magiſter adeſt. Joan:* 11. Náuczyćiel przyſzedł. Uważ ják wiele rázy przyſzedł JEZUS do ſerca twego w Sakramenćie, á ztąd co zá pożytek maſz? co zá polepſzenie obyczajow?

Hiſtorya.

Swięta Katarzyna Seneńſka oſobliwſza Kultorka Náyświętſzego Sakramentu, gdy jey Spowiednik nie prędko dawał kommunią, omdlewaiąc wołała: Oycze dla Boga dayćie pokarm duſzy mojey. (*Ex vita ejus*) Uważ jakie maſz pragnienie do tego Anielſkiego ſtołu, do zrzodła zbawienia.

2. *Uwaga*. Szerokość łaſk Maryi wſzyſtkie kraje świata nápełnia: *Latitudo ejus replet orbem terrarum. S. Bernardus*. Szerokość łaſk MARYI okrąg źiemſki cały napełnia.

Hiſtorya.

Zákonny Braćiſzek Hieronim *de Sylva S. J.* wielkiey świątobliwośći, ten, w dźień Ofiarowania Máryi Pánny gdy niemogł kommunikować, w puſtey Káplicy ſię modlił, y duchownie kommunikował; aż w tym przyſzedł od lat 20. umarły W. X. Franciſzek *Zuarez* dał mu kommunia. (*Kalendarz S. J.*) Nie możeſz codźiennie jáwnie przyimować kommunij,

munij, możesz duchownie y co godźina serdecznym affektem.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Agapita, który Roku 15. okrutne męki wytrzymał, obsypany żarzystemi węglami Bogu dźięki czynił; Sędźiemu rzekł: *Sapientia tua & vanitas in fumo laborat*; Mądrość y próżność twoja jest dymem. Nie kochay próżnośći y przewrótnośći świata, która ják ćień, ják dym w momenćie zginie.

DZIEN DZIEWIĘTNASTY.

1. *Uwaga*. Niesłuchać wzywaiącego Boga, wzgardźić prawdźiwą wokacyą, znak pewny potępienia, y utraty ostateczney łaski. Posłuchała wokacyi Jezusowey Marya Magdalena: *Vocat te. Joan:* 11. Wzywa ćię JEZUS od lat tyle, ábyś obrał stan doskonały, ábyś porzućił tę y owe okazye do grzechu nieczystośći; á ty głuchym śię stawiasz ná głos Boski; postrzeż śię, áby ćię ostatecznie nie odrzućił od miłośierdźia swego.

Historya.

Gdy jeden Młodźian w Rawennie uczynił ślub wstąpić do Zákonu, potym wzgardźił wokacyą; pod czas pewney ochoty rękę mu podćięto, gdy niezgodnym stał śię światu, został Zákonnikiem. (*Petrus Damian:*) Tak to bywa, kwiat młodośći oddawszy światu, ná starość do Zákonu ćisną śię służyć Bogu, gdy sposobu niemaią do żyćia, y pożywienia ćiała. Młode lata poświęcay Bogu y służbie Jego.

Z 2. *Uwa-*

2. *Uwaga*. Márya Panna nie tylko żywym ále też w ćiemnośćiach będącym Oycom znalazła wybawienie: *Sedentibus in tenebris, & in umbra mortis obtinuit redemptionem. S. Bernard:* Zostaiącym w ćiemnośćiach y w cymmeryach śmierći znalazła zbawienie.

Historya.

Gdy Roku 1183. miedzy Królem Aragońskim y Raymundẽ Komesem wielkie były się wzniećiły niezgody; Nayświętsza Márya Panna pewnemu Człowiekowi dała obraz maluśkiego JEZUSA ná łonie Máryi Panny śiedzącego z tym nápisem: Baranku Boży, który gładźisz grzechy świata, daruy nam pokoy. Gdy obrazek z roskazu Matki Boskiey oddał Panom, á przeczytawszy inskrypcyą zaraz się pogodźili. (*Kourcier.*) Pogodź się z nieprzyiaćiołami, jeżeli chcesz się Bogu y Maryi podobać.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Sebalda Królewica, któremu tey nocy po ślubie pokazała się Marya Panna z Swiętym Jozefem, dla których miłośći trwał do śmierći w czystośći. Záchowuy czystość sumnienia, każdy według stanu swego.

DZIEN DWUDZIESTY.

1. *Uwaga*. Wiele dusz ginie przez odkładanie pokuty ode dnia, do dnia, trzeba być powolnym wzywaiącemu Bogu do śiebie przez pokutę; przykładem pokutuiącey Magdaleny, która dowiedźiawszy się że idźie JEZUS, prędko wstała y poszła spotykać: *Ut audivit surgit*

git cito, & venit ad eum. Joan: c. 11. Jak usłyszała wstała, y poszła do niego. Wstań y ty dziś z nałogu w którym leżysz od wźięćia rozumu; Powstań z pijaństwa, obżarstwa, z kłamstwa, z nieczystośći, z gniewu, &c.

Historya.

Był jeden Młodźian swywolny, który niechćiał słuchać o Bogu y o pokućie. Przyszedł do niego Zákonnik, którego prośił, żeby o Bogu niemówił; Zakonnik rzekł, odchodząc tylko dwa słowa powiem o Bogu; po długim dyszkurśie o krewnych *&c.* spoyrzawszy Zákonnik ná jego delikatne łóżko, rzekł słowa z pismá: *Subter te sternetur tinea, & operimentum tuum erunt vermes.* Pod tobą będą mole, á nákryćiem twoim będą robacy. Gdy otym poczoł myślić, zá kilka dni Zákonnikiem został. (*Ex vita PP. Prædic:*)

2. *Uwaga.* Ma przystęp do Tronu Maryi sprawiedliwy y grzesznik: *Ad Mariam & justi & peccatores accedere possunt, ut inde misericordiam accipiant. S. Anton: part: 3. c. 4.* Do Maryi przychodźić mogą sprawiedliwi y grzesznicy, áby od niey miłośierdźie otrzymali.

Historya.

Pewna była pobożna Panienka uboga, która prośiła, áby jey kupił Oyćiec psałterz, ten gdy nie miał zkąd kupić prośić poczeła MARYI Panny, áby jey psałterz dała; pokazała się Marya Pánna daiąc dwa psalterze; ále gdy się

ockneła nieznalazła psałterzow; Poszła gdźie śię uczyły insze Panny, zaraz poczeła czytać, co widząc kupiły jey psałterz. (*Cantip: lib: 1. c. 2.*) W niedostatku uday śię do Maryi ona ćię opatrzy, jeżeli będźie wola Boska.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Stefana Krola ktoremu Aniołowie ná woynie dopomagali. Papież przysłał mu koronę. Pomagaią y tobie Aniołowie Swięci walczyć z światem, y czartem; Przysyła tobie Bog koronę, gdy dopuszcza co ćierpieć.

DZIEN DWUDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga*. Dwojaka jest pokora, jedna jest prawdźiwa pochodząca z poznania wielkośći Boskiey, y nikczemnośći swojey, ztąd rodźi śię estymowanie drugich, lekkie ważenie śiebie. Druga pokora hypokrytyczna, zmyślona, gdy kto tam śię uniża, gdźie nie może pychą dokazać swego; Jak mowią: gdźie nie można przeskoczyć, trzeba podleść; y taka pokora niegodna jest imienia cnoty, dla złey inwencyi. Pokazała przykład prawdźiwey pokory Marya Magdalena, ktora do nog JEzusowych upadła: *Cecidit ad pedes ejus. Joan: 11.* Upadła do nog Jego. Upadni dźiś y ty do nog Namiestnikow Boskich, przy Sakramentalney spowiedźi.

Historya.

Corka Krola Anglij Edburga, wielkiey pokory Panna, gdy w młodym wieku Oyćiec Krol położył ná jedney stronie ubiory ozdobne

bne Krolewſkie, ná drugiey ſtronie Ewangelią; pokorna Panna upadła przed Ewangelią ná kolana. Gdy potym Mniſzką zoſtała, drugim Sioſtrom potajemnie uſługiwała umiataiąc im celle, umywaiąc náczynie. (*Vinc: Belluac: libr:* 25.) Záwſtydź ſię twojey hardośći, ktory ſobie rownym, owſzem Rodźicom, ſtarſzym, nie chceſz ſię unizyć.

2. *Uwaga.* Náczyniem łaſk jeſt Marya: *Si Jeſus eſt oleum lenitivum, ac ſalutare, uterus Mariæ oleo hoc repletus vas & lampas eſt, miſericordiâ Jeſu Chriſti repleta Mater.* Jeżeli Jezus jeſt olejem zbawiennym, toć Marya jeſt náczyniem y lampą nápełnioną tym zbawiennym olejem. (*S. Bernardus.*)

Hiſtorya.

Swięty Stefan Krol Węgierſki umieraiąc źiemię Węgierſką zápiſał teſtamentem MARYI Pannie. (*Ex vita ejus.*) Leguy y ty umieraiąc, owſzem żyiąc co Maryi Pannie, ofiaruy y polecay Jey opiece domowych, y do ćiebie náleżacych.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka jeſt Swiętey Baſſy, ktora od Aniołow w więźieniu była karmiona, potym Głowę jey święta y kośći pokruſzono, odebrała męczeńſką koronę. Ktorzy tobie ſłużą, tym trzeba płacić, Swięci Aniołowie ſtrożowie ſłużą tobie we dnie y w nocy piaſtuią ćię, kármią wnętrznemi poćiechami; co zá wdźięczność im zá to oddajeſz? płaciſz

niewdźięcznośćią, nie maiąc przytomnośći iey w żądnym uszanowaniu.

DZIEN DWUDZIESTY WTORY.

1. *Uwaga*. Patrzy JEZUS ná łzy pokorne, ná serce skruszone miley, niżeli ná długie perory; Doyrzał płacz pokutuiacey Magdaleny JEZUS: *JESUS vidit eam plorantem. Joan:* 11. JEZUS uyrzał ią płaczącą. Uważ jeżeliś ty kiedy zápłakał zá grzechy twoje, z żalu utraconego Boga, utraconey wieczności szczęśliwey; jeszcze masz czas wyleway łzy pokutne, proś áby Duch Swięty skruszył serce twoje.

Historya.

Był żołnierz pewny złego żyćia, ten gdy był złapany od nieprzyiaćioł, y ná śmierć dekretowany, prośił Xiędza, ále nieprzyiaćiele nie dali mu czasu do spowiedźi, y tak uczyniwszy żal zá grzechy swoje, polećiwszy duszę swoię Bogu y Maryi jest ścięty. Chćieli czarći duszę jego porwać, ále nie mogli, bo już były zgładzone grzechy skrucha. (*Robertus de Licio.*) Miey ten zwyczay często żal zbudźić z intencyą, ják náyprędzey śię spowiadać, osobliwie idąc spać, będąc w jakim niebespieczeństwie.

2. *Uwaga*. Wszystkie łaski kommunikuje nám Marya Panna, dane sobie od Boga: *Quid quid igitur misericordiæ, Filius exhibuit, totum hoc nobis Mater contulit.* (*Albert: Mag:*) Cokolwiek miłośierdźia Syn udźielił, wszystko

ko to nam Matka dała miłośierdźia MARYA.

Hiſtorya.

W dźień Wniebowźięćia Maryi Panny, widźiała S. Giertruda Maryą Pannę w ozdobnym ubierze, kwiatami złotemi oſadzoną, Aniołowie do niey przyprowadzali duſze pobożne; także beſtyiki ſię ućiekały do jey protekcyi, to jeſt grzeſznicy pokutuiący. (*Ex An: Cæl:*) Uday ſię y ty zbeſtyikami, z grzeſznikami pokutuiącemi, do protekcyi y opieki Maryi P.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Symforyana Młodźiana, gdy w ćiężkich mękach zoſtawał, Matka do niego mówiła: *Nate, nate, memento æternæ vitæ.* Synu, ſynu, pamiętay ná żywot wieczny. Przypominay y ty częſto życie wieczne ſobie, y tobie powierzonym.

DZIEN DWUDZIESTY TRZECI.

1. *Uwaga.* Pan JEZUS przy umarłym Łazarzu był ſturbowany, ják mówi piſmo: *Infremuit ſpiritu & turbavit ſe ipſum. Joan: 11.* Łazarz umarły, był figurą człowieka w grzechu śmiertelnym będącego. Uważ jak wiele razy ſturbowałeś JEZUSA grzeſząc śmiertelnie; á ty bezbożny popełniwſzy grzech, nie tylko ſię nie turbujeſz, ále chlubiſz ſię z grzechow.

Hiſtorya.

Był jeden Młodźian ſwywolny ná wſzyſtkie niecnoty wylany, ktòry nieſławę czynił familij, krewni złapawſzy oddali Sędźiemu, áby ſekretnie go śmierćią karał; námawiali go do

spowiedźi, ale niedał się námowić, y tak bez nádźiej poprawy żyćia y zbawienia będącego, kat włożywszy do woru utopił w morzu; pokazuje się Sędźiemu następuiącey nocy, oznaymuiąc, że jestem ná drodze zbawienney, lubo w czyscu ćięszkie ćierpię męki, álbowiem w wodźie będąc, akt skruchy w sobie zbudźiłem, przez który uszedłem wiecznego potępienia. (*Col: spec:*) Uważ ják różnemi sposobami Bóg wćielony JEZUS szuka zbawienia naszego.

2. *Uwaga*. MARYA Panna była przyczyną stworzenia świata y reperacyi, mówi Albert: Mag: *Patet Beatissimam Virginem in misericordia excellere omnem creaturam, quia nimirum ipsius mundi causa extitit*. Jasno to nam że Marya Panna jest náygodnieysze stworzenie, która była przyczyną stworzenia świata.

Historya.

MARYA Pánna pokazawszy się S. Jackowi rzekła: *Quidquid à Filio meo per me petieris impetrabis*. Czego od Syna mego będźiesz przezemnie prośił otrzymasz. (*In vita ejs*) Modlitwy twoje y suppliki przez ręce Maryi ofiaruy Bogu.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka Błogosł: Filipa sługi Maryi, od którey słyszał głos wzywaiący śiebie do służby Boskiey: *Accede & adjunge te ad currum istum*. Przystąp przyłącz się do wozu tego. Ciągniy woz chwały Boskiey, to jest znoś ćierpliwie wszystkie mizerye, wszystkie przećiwnośći, które ćiebie spotykaią

według

według profesſyi y ſtanu do ktôrego ćię Bôg powołał.

DZIEN DWUDZIESTY CZWARTY.

1. *Uwaga.* Często wſpomina ſmutek y płacz Jezuſa piſmo: *Lachrymatus eſt Jeſus. Joan: c. 11.* Płakał JEZUS. Co zá przyczyna była płaczu Jezuſowego? pewnie nie z inſzey racyi płakał, jáko tylko żałuiąc zguby duſzy náſzey. Pomyśl jeżeliś ty kiedy zapłakał zá grzechy twoje?

Hiſtorya.

Pod czas zapuſt pokazała ſię Marya Panna Swiętey Ludgardźie w wielkim ſmutku y żałobie; pyta Swięta przyczyny ſmutku? odpowie MARYA Pánna: ják nie mam ſię ſmućić, kiedy grzeſznicy znowu Syna mego krzyżuią (*Kowalicki S. J.*) Miey kompaſsyą nád JEZUSEM ćierpiącym, y MARYĄ boleśną uważaiąc ſrogość grzechow ſwoich y cudzych, przez ktôrą ſię odnawiaią Rany JEZUSOWE.

2. *Uwaga.* MARYA jeſt wieża Kośćioła Katolickiego; mówi S. Tomaſz *de Villan: Facta eſt hæc turris, Eccleſiæ propugnaculum, & peccatorum unicum refugium.* Stała ſię ta miſtyczna wieża MARYA Kośćioła obroną, grzeſznikow ućieczką.

Hiſtorya.

Gdy Swięta Klara umierała, widźiała Niebo otwarte, y MARYĄ Pánnę oczekiwaiącą ná przyięćie duſzy jey. (*Ex vita ejus*) Uważ jeżeli będźieſz mogł y ty widźieć Niebo otwarte? czy

czy nie obaczyſz przed tobą otworzone piekło

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Bartłomieja Apoſtoła, ktòrego po pracach Apoſtolſkich z ſkòry odarto; zrzuć y ty ſkòrę złych nałogow, zrzuć ſkòrę gniewu, nięczyſtośći, pijaństwa, y innych niecnot.

DZIEN DWUDZIESTY PIĄTY.

1. *Uwaga.* Kocha Bòg wſzyſtkich ludźi, jáko ſtworzenie y odkupienie ſwoje, tylko człowiek barźiey miłuje próżnośći y ſtworzenie, niżeli Stworcę ſwęgo. Dźiwowali ſię Zydźi miłośći Jezuſowey: *Ecce quomodo amabat eum. Joan: c.* 11. Oto jáko go miłował. Záwſtydź ſię twojey niewdźięczności, że tak ćiebie miłuiącego, niemiłujeſz Boga.

Hiſtorya.

Był jeden Młodźian zánurzony w świátowych ámorach, ten gdy śmiertelnie zachorował, námawiali przyiaćiele do ſpowiedźi, ále on ſłuchać nie chćiał. Jedney nocy pokazał ſię Bog Oyćiec wyrzucaiac niewdźięczność jego, że barźiey miłował ſtworzenie, niżeli Stworcę, daiąc dekret potępienia. Drugiey nocy Syn Boſki ukazał ſię we krwi, pokazuiąc co ćierpiał; Trzećiey nocy ukazał ſię Duch Swięty, w poſtaci gołębicy łaſkawie poglądaiącey; rzućił promień łaſki ſwojey do ſerca zatwardźiałego Młodźiana; ktòry przyzwawſzy Kapłana, y z wielkim żalem ſię wyſpowiadawſzy, w krótce ſzczęśliwie ſkonał, (*Ex ſpec: exempl:*) Nietrać nigdy nádźiej w miłośierdźiu Boſkm.

2. *Uwaga.* Wszystkim każe grzesznikom ućiekać się do MARYI S. Tomasz: *Ad ipsam confugiant omnes rei, omnes mæsti, omnes afflicti, & Ea protegente liberabuntur ab hoste.* Do niey wszyscy grzesznicy niech się ućiekaią smutni y utrapieni, u niey znaydą poćiechę.

Historya.

Albertowi W. Marya Panna uprośiła dar wielkiey mądrośći; y oraz oznaymiła, że publicznie pod czas dysputy wszystkiego zápomni, y to będźie znak bliskiey śmierći, co się ziśćiło. (*Ex hist. Ord: Præd:*) Pamiętay ná śmierć, że wszystko trzeba będźie porzućić, wszystkiego zápomnieć, co jest doczesnośći.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Ludwika Krola, ktory z młodośći grzechowey, złośći się chronił, Matka jego Blanka mowiła: *Malim charissime Fili te extinctum, quam lethali peccato obnoxium videre.* Wolałabym ćię náymilszy Synu widźieć ná marach, niżeli grzechem śmiertelnym obrażić Boga. Chroń się grzechowey złośći, wspomni otym, że nic nie masz ná źiemi gorszego ják grzech.

DZIEN DWUDZIESTY SZOSTY.

1. *Uwaga.* Takiey obrzydliwośći jest każdy grzech śmiertelny, że gdyby w Swiętym ktorym się pokazała złość grzechowa, záraz by był ztracony ná męki piekielne, lubo już się stać nie może, álbowiem w Niebie nie mogą już dusze grzeszyć dla przytomnośći Boskiey widomey y Jego łaski. Mowi pismo o Łazarzu umar-

umarłym, w grobie leżacym, który był znákiem grzesznika: *Jam fætet quatriduanus est enim. Joan: 11.* Już wydaje fetor, bo czwarty dźień ják umarł. Uważ, ják dusza twoja umarła łasce Zbawićiela, podobno już lat 40. á nie myślisz o zmartwychwstaniu przez pokutę.

Historya.

Gdy pewna niewiasta zgrzeszyła, sama z sobą grzech nieczysty popełniaiąc, czart pocżoł krzyczeć: *Fæ! fæ!* (*Cantipr:*) Ach! y ná twoje grzechowe fetory, czy nie mówią Anjołowie Swięci: *Fæ! fæ!* oczyść te fetory y brzydkośći Sakramentalną spowiedźią; chroń się nieprzystoynego dotykania, pamiętay ná obecność Boską y Aniołow Swiętych.

2. *Uwaga.* W każdym nieszczęśćiu, niech będźie ućieczka nasza do Maryi: *O homo in quacunq; tribulatione ad Mariam fuge.* O nędzny człowieczé! nieszukay inszey protekcyi wnieszczęśćiu, czyń rekurs do MARYI.

Historya.

Swiętego Mikołaja Pustelnika ćiało gdy z Nieba objawiono, áby w Kośćiele Matki Boskiey było schowane; w drodze poty ćiała nie mogli z mieysca poruszyć, aż niemówlątko przemowiło, żeby było schowane w Kośćiele Maryi Panny, názwaney: *à Rogato.* (*Ex An: Cæl:*) Służ wiernie MARYI, áby twoje ćiało mogło po śmierći mieć mieysce z ćiałami Klientow MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Alexandra Zol-

Zołnierza, ktory ſtoły bałwochwalſkie pokruſzył, ućięto mu ręce, język y głowę, y tak męczeńſką odebrał koronę. Badź ty gorliwym zá honor Boſki, nie pozwalay w twoich dobrach budować kaplic diabelſkich, Heretykom, Lutrom, Kalwinom, Bohomołom, &c.

DZIEN DWUDZIESTY SIODMY.

1. *Uwaga.* Taka jeſt ułomność nátury ludzkiey, że lada z czego wnośi złe opinie; widząc Zydźi że Pan JEZUS niż wſkrześił Łazarza, pokazał ſmutek y płacz pokazuią: *Qui aperuit oculos cæci nati non poterat facere ut hic non moreretur. Joan: c.* Ktory oczy otworzył ślepemu, czemu nie mogł uczynić tego, żeby ten Kochanek Jego nieumarł. Nie cenſuruy lekkomyślnie nikogo, bo dźiwne ſą ſądy Jego, dźiwnie dyſponuje ſtworzeniẽ ſwoim

Hiſtorya.

Jan Jałmużnik ſłyſząc gadaiących, że Młodźian jeden wyprowadźił z Klaſztoru Mniſzkę, gdy mowili: że dwojaki grzech popełnił; Rzekł Jan: y wy dwojaki grzech popełniaćie; Jeden, że czynićie przećiw przykazaniu Chryſtuſa; Nie ſądzćie, á nie będźiećie ſądzeni. Drugi, że mogł ſię poprawić, mogł przeſtać grzeſzyć. (*In vita S. Joan: Elem:*) Ják możeſz drugich ſądźiſz, niewieſz żadnego ſerca, mogł już zá ten grzech żal wzbudźić, álbo ſię wyſpowiadać.

2. *Uwaga.* Miſtyczna wieża Marya Panna, wſzyſtkich proteguje: *Sive peccatis afflictus,*

ſive

ſive tentationibus turbatus, ad hanc turrim petito, ad Mariam confugito mille etenim clepei pendent ex ea. (*S. Thom: de Vill:*) Lubo ciężkością grzechow przyćiśniony, lubo od pokus ſturbowany, ućiekay ſię do MARYI.

Hiſtorya.

Gdy ſię Swiętego Ludwika pytano, czemuby tak ſerdecznie kochał Márya Pannę? czemuby tak wiernie Jey ſłużył? odpowiedźiał: ona mię przy śmierći będźie ratowała. (*Ex vita ejus.*) Pochodnią umieraiących jeſt Marya Panna; żyiąc proś, áby ćię umieraiącego oświećiła łaſką ſwoią.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Cezaryuſza Biſkupa, ktory przez ſen wołał: *Duo ſunt: aut in Cœlum aſcenditur, aut ad infernum deſcenditur.* Dwie ſą drogi: álbo do ſzczęśliwey wieczności do Nieba, álbo do piekła. Pomyśl ty jaką drogą idźieſz, do jákiey zmierzaſz wieczności.

DZIEN DWUDZIESTY OSMY.

1. *Uwaga.* Nie raz JEZUS odwiedza grzeſznika łaſką, poki w ćiele duſza zoſtaje poty potrzebne daje łaſki, pobudza do pokuty: *JESUS ergo rurſum fremens in ſemetipſo venit ad monumentum: Joan: c. 11.* JEZUS znowu poruſzony w ſobie, przyſzedł do grobu. Uważ ják wiele razy budzącemu do pokuty Bogu nie odpowiadaſz.

Hiſtorya.

Spowiadał ſię jeden grzeſznik, że z córką

swoią grzech nieczystośći popełnił, gdy mu Biskup Korbsel, ktòremu się spowiadał naznaczył pokutę ná lat śiedm, on z płaczem prośił o pokutę do śmierći; widząc wielki jego żal, náznaczył tylko ná trzy dni, á potym że obfite łzy wylewał, kazał tylko jeden zmowić paćierz; Penitent z wielkiego żalu umarł, y oznaymiono Biskupowi ktòremu się spowiadał, że prosto poszedł do Nieba ten penitent. (*Cantipr: lib: 2. c. 51.*) Uważ jáko Bòg każdemu gotow jest odpuśćić grzechy, szczerze pokutuiącemu.

2. *Uwaga.* Do palmy tryumfalney jest przyrownana Marya Panna, mòwi S. Winc: Ferr: *Palma significat victoriam, quam Virgo habuit de mundo per humilitatē, de diabolo, per paupertatem; de carne, per purissimam Virginitatem.* MARYA jest Palmą tryumfalną, ktòra pokorą zwyćiężyła świat, ubostwem diabła, czystośćią ćiało.

Historyá.

Błogosławiony Hermanus Zákonu Premonstratensow, ile razy jeden w celli śiedząc wspomniał Imie MARYI, tyle razy źiemię całował. (*Ex histor: Ord:*) Miey uszanowanie Imienia MARYI, słysząc to Imie skłoń głowę podnieś serce y affekt do MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Augustyna Patryarchy Zákonu nászego, ktòry był wpadł w sektę Heretykow Manicheyskich; modlitwą Matki swey Moniki náwroćił się do wiary.

Wiele

Wiele pisał ksiąg o Tróycy Swiętey, o Artykułach wiary przeciw Lutrom; umieraiąc nikogo do siebie niepuszczał, procz Medykow, bawił się kontemplacyą. Uważ, że Bóg jak dziwnemi sposobami nawraca grzesznikow do pokuty, y czyni Swiętemi.

DZIEN DWUDZIESTY DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Naywięcey dusz ginie przez okazye, złe konwersacye; Anioł w ciele ludzkim gdy się wdaje wpoufałe komplementa, prędko się stanie rogatym diabłem. Dla tego Pan JEZUS nim wskrzesił Łazarza, kazał odnieść kamień grobowy: *Tollite lapidem. Joan: 11.* Odnieście kamień. Jeżeli chcesz powstać z nałogu, wprzody odeymi kamień od grobu, oddal okazye; ztąd grzeszą śmiertelnie y penitentow wprowadzaią w ślepotę grzechową, spowiednicy, ktòrzy łatwo daią absolucyą, w bliskiey okazyi do grzechu śmiertelnego.

Historya.

Gdy umarł pewny Pan, po kilka dni umarł y Kapelan Spowiednik jego; żona zmarłego męża gdy przyszła do Kaplicy modlić się zá duszę męża; staneło przed nią monstrum strasżne; y rzecze: Ja jestem mąż twòy, á widzisz że mię larwa dźwigá, jest to Spowiednik mòy Kapelan, ze mną potępiony; ktòry mię niegodnie w bliskiey okazyi grzechu absolwował dla respektu; to rzekszy zniknelo monstrum (*Ex spec: exemp:*) Bòycie się podobney kary, ktòrzy

ktorzy teraz w nałogach leżyćie od Spowiedni kow wymagaćie absolucyi ná ich potępienie.

2. *Uwaga.* Marya jest morzem łask: *Maria mare interpretatur, quia sicut nemo valet guttas maris dinumerare, sic misericordiam gratiæ, excellentiam gloriamq; MARIÆ, nullus valet exprimere.* (*Dion: Carth:*) Ják morza kropel nikt nieskomputuje, tak łask Maryi nieźliczy.

Historya.

Marya Panna pokazawszy się B. Bartłomiejowi Opatowi, dała mu w ręce Jezusa maluśkiego, naznaczyła mu mieysce gdźie miał mieszkać, y duszę Bogu pozyskać. (*Ex An: Cal.*) Bądź powolny woli Boskiey, wyperswaduy sobie, że tam będźie większa chwała Boska z ćiebie, gdźie ćię naznaczą, nie gdźie tobie się podoba mieszkać.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiatka S. Glipata Biskupa, ktòremu zá cześć obrazow Swiętych, smołą brodę oblano, palono skòrę; czći obrazy Swiętych patrząc ná ich żyćie, staray się ábyś był sam prawdźiwym obrazem w Tròycy Swiętey jedynego Boga, przez dobre uczynki y cnoty.

DZIEN TRZYDZIESTY.

1. *Uwaga.* Człowiek powinien ustawicznie pragnąć do widzenia Boga w chwale wiekuistey, gdyż ná ten koniec jest stworzony, áby poznawszy tu Boga przez wiarę, widźiał go w szczęśliwey wieczności; assekurował się pokazać ná źiemi chwałę wszechmocności swo-

jey: S. Marcie *Videbis gloriā DEI. Joan: 11.* Obaczysz chwałę Boską. Uważ czy masz pragnienie do Nieba ná oglądanie Bogá? wiem, że y to pragnienie nie jest náturalne według nauki Teologow, jednak Bóg gotow jest dać każdemu takie instynkta, ábyśmy tylko sami grzechami nie zágradzali sobie drogi.

Historyá.

Była osoba jedna od biesa opętana, w ktorey będącego czarta, gdy się pytał Exorcista: czy chćiałby być w Niebie? Odpowiedźiał: Obrałbym wszystkie męki świata y piekła ćierpieć do dnia sądnego, ábym tylko mogł choć ná moment oglądać Boga. (*Ex spec: exem:*) Być to niepodobna żeby czart widźiał w Niebie Boga; tobie záś łatwy jest sposob, żyi według náuki wiary, żyi według stanu twego, á pewne Niebo.

2. *Uwaga.* Chrystus przyszedł do nas przez Maryą, y my przez Maryą idźiemy do Chrystusa: *Per Mariam tanquam, per mare venit Christus in mundum, & per eam, tanquam per mare transeunt veri Israelitæ ad portam felicitatis æternæ. (Dion: Cantipr:)* Izraelitowie przeszli przez morze, żegluią wybrani przez Maryą do portu szczęśliwey wiecznośći.

Historya.

Gdy Swięty Bernard przed obrazem Matki Boskiey nábożnie mowił: *Salve Regina*, Witay Krolowa; Marya Panna z obrazu rzekła: *Salve Bernarde*, witay Bernardźie. (*Ex vitā ejus*)

ejus.) Pozdrawiay często Królową Nieba, ábyś ná taki przyszedł respekt.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Rononiusza Młodźiana, który z uważenia krótkośći żyćia obrał stan doskonały, przećiw obmowom ludzkim pismem się zakładał: *Si adhuc hominibus placerem, servus Dei non essem*. Gdybym śię jeszcze ludźiom podobał, niebyłbym sługą Boskim. Wolno ludźiom się przypodobać, jeżeli ztąd może być pożytek duchowny, y nie jest okazyą grzechu; ále jeżeli przez despekt Boski starasz się o respekt ludzki, wielki to exceß.

DZIEN TRZYDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga*. Insze bestye maią oczy ná doł spuszczone, człowiek záś oczy ma ná czele y podnieśione ku Niebu, áby się często zápatrywał ná oyczyznę swoią, gdźie ma wiekować z Swiętemi; o Chrystuśie pismo mówi: *Elevatis oculis sursum dixit Pater gratias ago tibi quoniã audisti me. Joan*: 11. Podniozszy oczy rzekł: Oycze! dźiękuię tobie żeś wysłuchał mię. Zawstydź się który serce y oczy zátopiłeś w źiemskich márnośćiach.

Historya.

Gdy Swięty Ignacy Lojola S. J. Fundator często się zápatrywał ná Niebo mieszkaiąc w Rzymie, ludźie o imieniu jego nie wiedząc, mówili: *Ille homo qui Cœlum semper aspicit*. Ten człowiek, który ná Niebo záwsze patrzy. (*Bielicki S. J.*) Podnieś y ty dźiś oczy, spóy-

rzy ná Niebo, á pomyśl jeżeli będźiesz kiedy tam mieszkał, jeżeli będźiesz oglądał Boga.

2. *Uwaga.* Jak morze wydaje obfitości, tak Marya łaski; mòwi Richardus *à S. Laur: A mari Maria nũcupatur, quia sicut non est terra sterilis, quæ supra mare situata non abundet omnibus bonis, sic & Beata Virgo omnibus peccatoribus juxta ipsam per devotionē positis gratiarum copiam confert.* Jak źiemia obfita jest przy morzu, tak grzesznicy ktòrzy przez nábożeństwo do MARYI się przybliżaią wszelkich łask doznawaią.

Historya.

Jednemu Zákonnikowi ćierpiącemu pokusy, Marya Panna dała ten sposob: kazała mòwić po zwyczaynych paćierzach te słowa: Witay Swięta Boża Rodźićielko, ktòraś w małym Dźiećiątku takiego powiła Syna, ktòry Niebo y źiemię ná palcach mocą swoją utrzymuje przez wszystkie wieki. (*Nadasi*) Czasu pokusy temi wzdychay czyli inszemi słowy do MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Ajdana Biskupa, ktòrego gdy ubogi w drodze spotkawszy, prośił jałmużny; konia darowanego od Kròla ná ktòrym śiedźiał, ze wszystkim oddał ubogiemu. Zawstydź się skępstwa twego, ktòry szelągà żałujesz dla ubogiego.

SE-

SEPTEMBER
WRZESIEN
DZIEN PIERWSZY.

1. *Uwaga.* W domu ſpokoynie cnota bierze wzroſt, ná publikach częſto faluje, jednak muśiemy wychodźić z poſłuſzeńſtwa z domu, jak z grobu z Łazarzem: *Lazare veni foras. Joan.* 11. Uważ ják wiele jeſt takich przykładow, co z domu wyśli Aniołkami, powróćili z publiki bieſami.

Hiſtorya.

Słyſzałem od godnych ludźi wiary, taki przykład. Spotkał ſzatan dźiewkę, pyta dokąd idźieſz? odpowie: idę ná publikę ſłużby ſzukáć; perſwaduje bies, patrz żebyś cnoty nie utraćiła; nieſłuchaiąc perſwazyi, poſzła drogą ſwoią. Po roku powráca z publiki z dźiećiątkiem; záchodźi bies drogę, znowu pyta: zkąd idźieſz? odpowie: idę zpubliki, dokąd mię był diabeł poniosł, cnotę utraćiłam; ſłyſząc to bies, wyćioł policzek mówiąc: nie ſzczekay małpo ná diabła, tobie perſwadowałem nie iść ná publikę, noś teraz co zaſłużyłaś.

2. *Uwaga.* Swięty Jan Chrzćićiel powiedźiał Swiętey Birgićie: *In quacunq; necessitate fuerit homo, ſi Cæli Reginã Matrem Dei toto corde invocaverit ſalvabitur. lib:* 1. *c.* 31. W jakimkolwiek nieſzczęśćiu wzywáiąc Matkę Boſką, zbawion będźieſz.

Historya.

Swiętemu Ludwikowi będącemu w wielkiey nawałnośći, pokazała ſię MARYA Panna mówiąc: Nieboy ſię, Ja twoią pomocą będę. (*In vita ejs*) Straſzna nawałność godźina śmierći, proś żeby MARYA tobie pomocą była.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiatką S. Idźiego Opata, ktory ſzatę ſwoią włożywſzy na ubogą wdowę uzdrowił; w jamie na puſzczy przy uſtawicznych mortyfikacyach Bogu ſłużył. Dźiś zaczynaią ſię ſzkoły, zaczni y ty ſzkołę Chrześćiańſkiey doſkonałośći, zączni nowych cnot exercycya y zabawy.

DZIEN WTORY.

1. *Uwaga*. Jakby z grobu zmartwychwſtał gdy kogo łaſka Boſka z grzechowego upadku podźwignie: *Prodijt qui fuerat mortuus. Joan*:11. Wyſzedł, ktory był umarły. Uważ jak wiele razy łaſka Zbawićiela wywindowała ćię z przepaśći piekielney, a ty z nowu do grzechow ſię wracaſz.

Historya.

W Parafij Swiętego Hilarego, gdy umarłego chowaiąc wykopali niewiaſtę całą, a przy niey dwoch węzow, gdy uczynił modlitwę Swięty Hilary, odżyła, prośiła o ſpowiedź; wyznała że w grzechu była umarła, z cudzołoſtwa dwoje dźiatek zaduśiła; po uczynioney ſpowiedźi z nowu umarła; ćiało ſię rozſypało, y węże znikneli. (*Gotſchalcus Holen: ſer*: 18.) Gdy o tych cudach czytaſz, nie rozumiey żeby z

piekła

piekła ostatecznie potępioną duszę przywròcił do ciała y absolwował; ále gdy takie cuda Bòg czyni, dusze są suspendowane od dekretu finalnego, dla modlitwy jákiego Swiętego przeyrzaney od Boga.

2. *Uwaga.* Ják słońce wszystkim światłości swojey udziela, tak Marya: *Sol tantæ libertatis est, quod à nulla creatura quantumcunq́ fætente & sordida, si sit ei exposita radios suos avertit, similiter nec Maria, à quantumcunq́ vilissimo peccatore ipsam fideliter invocante avertit respectum pietatis.* (*Rich: à S. Laur:*) Ják słońce wszystkim rownie daje promienie, tak MARYA łaski.

Historya.

Swiętemu Gerhardowi Marya Pánna podała Biskupi pastorał, áby pasł pilnie owce Chrystusowe to jest dusze. (*Ex vita ej:*) Miła Bogu y Maryi pilność pastuszka; masz jednę owieczkę duszę, patrz żebyś jey nie utracił.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Aniceta, ktòremu gdy po długich mękach język wyćiągniono, cudownie mòwił chwaląc Boga. Ty maiąc język nie chcesz oddać Bogu náleżytey chwały; masz wolny język ná śmieszki, koncepciki, censury, irrizye, paszkwile.

DZIEN TRZECI.

1. *Uwaga.* Bòg tylko ma tę moc grzechy odpuśćić, rozwiązać skrępowanych powrozami grzechow; Kapłáni też moc Boską maią sobie daną od Boga. Pokazał to Pan JEZUS,

gdy Łazarza kazał rozwiązać: *Solvite eum & sinite abire. Joan: 11.* Rozwiążćie y dopuśćie chodźić. Uważ, że człowiek przez żal odżyie, przez absolucyą bywa rozwiązany.

Historya.

Pewna Matrona była przykładnego życia, która po śmierći pokazała się w postaci wieprza, oznaymuiąc, że wiecznie jest potępiona, zá to, że żyiąc, dla wstydu grzechu śmiertelnego niepowiedźiała ná spowiedźi; to powiedźiawszy z wielkim hałasem porwana jest ná potępienie. (*Ex Seraph: Razio.*) Staray się rozwiązać sumnienie twoje, jeżeli nie chcesz ná wieki być skrępowanym w piekle.

2. *Uwaga.* Tryumfuiąc w Niebie Márya Panna, nás nie zapomina: *Maria ex quo ascendit ad Cælum, videtur dicere cum Filio: Ego sto ad ostium & pulso.* (*Richar: à S. Laur:*) Márya do Nieba wźięta, nam się ofiaruje być Patronką we wszelkich potrzebach.

Historya.

Gdy Swięty Grzegorz Cudotworca turbował się, ják ma się spotkać z pogany, z heretykami, ják ludźi náuczać; pokazała się Márya Panna z Janem Swiętym Ewangelistą, Jan Swięty pisał, Marya Panna dyktowała. (*Baronius Anno* 233.) Gdy masz się modlić zá wykorzenienie herezyi, czyli mówić, polecay te modły Máryi Pannie.

3. *Uwaga.* Dźiś fest S. Aigulfa y Towárzyszow jego, ktorym więźieniu pokazał się

Swięty

Swięty Michał, mowiąc: *Confortamini pusillus grex;* Umacniayćie się mała trzodo Chrystu-sa. Bądź mocnym wprzypadku, nie desperuy.

DZIEN CZWARTY.

1. *Uwaga.* Ják słońce y mieśiac szkodźi złodźiejowi, radby on znieść z Nieba te luminarze; tak bezbożny dobrych nie nawidźi. Ják Zydom zászkodźiło to, że JEZUS umarłego wskrześił, y wiele cudow czynił: *Quid facimus, quia hic homo multa signa facit. Joan: c. 11.* Co czyniemy, że ten Człowiek wiele cudow czyni. Uważ y ćiebie czy nie opętał ten bies záyzdrośny, czy nie prześladujesz sprawiedliwych.

Historya.

Był jeden Pustelnik, ktory sobie cellę zbudował, ále nie długo mieszkaiac poczeli mu zayzdrośćić spokoynego mieszkania, wyszedł ztamtąd; ná drugim mieyscu także zbudował sobie celkę, y tam znalazł się Brat záyzdrośny, poszedł ná trzećie mieysce, y tam nie był wolny od záyzdrośći. (*Ex lib: Sen: PP. p.*90) Uważ, jeżeli ubogi Pustelnik nie mogł uyść záyzdrośnych ludźi; á ják ty możesz od nich być wolnym, ktorego Bog wyższemi talentami udarował, ná wyższym mieyscu posadźił.

2. *Uwaga.* Takim affektem do Maryi peroruje S. Bonawentura: *Salvos nos fac Mater pulchræ dilectionis fons, clementiæ, & dulcedo pietatis.* Zbaw nas Matko piękney miłośći, zrzodło miłośierdźia, słodkośći, pobożnośći.

Histo-

Historya.

Gdy szatan chćiał strącić Eufemią Kultorkę Maryi Panny, ona poczeła mówić: Zdrowaś Marya, czart ućiekł, ona zdrowa od upadku została. (*Ex An: Cal:*) Aby ćię czarći w godźinę śmierći ná piekielną przepaść nie strąćili; proś intercessyi MARYI Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątką Swiętey Roży, która gdy w źimie chleb niosła, obroćił się w kwiaty. Dźiwne czyniła mortyfikacye, róźnemi sposobami trapiąc ćiało swoje. Czyń uczynki miłośierne, pamiętay, że y sam możesz przyiść do takiey mizeryi, y do takiey nędzy, życzyłbyś gdyby y ćiebie kto opatrzył.

DZIEN PIĄTY.

1. *Uwaga.* Nienowina to u Pana Boga niewdźięcznikom odebrać dane y powierzone talenta; obawiali się Zydźi tey plagi: *Venient Romani, & tollent locum nostrũ & gentem. Joan:* 11. Przyidą Rzymianie, weźmą mieysce y królestwo nasze. Bóy się y ty tey plagi, áby Bóg ćię nie odrzućił od miłośierdźia swego, á ná mieyscu twoim wdźięcznieyszego nieposadźił.

Historya.

Demostenes ućiekaiąc od niewdźięcznikow, weyrzawszy ná statuę Pallady, záwołał: O Pallado! ná co się ty kochasz w ludźiach, ktorzy są gorśi zá wszystkie bestye, niewdźięczni Dobrodźiejom swoim. (*Plutarchg.*) Nie bądź y ty tak dźikim Bogu y ludźiom, bądź wdźięcznym Dobrodźiejom twoim. 2.

2. *Uwaga.* Skrzydlaſtego Archanioła do Maryi Bóg ordynował; mówi S. Piotr Chryzol: *Ad Virginem Deus aligerum portitorem mittit, nam dat Archan: dotem ſuſcipit, qui fert gratiam fidem refert & tradit munera virtutis.* Skrzydlaſtego Anioła poſłał Bóg do MARYI, daje prezent, bierze poſag, przynośi łaſkę, odbiera wiarę, daje dary y cnoty.

Hiſtorya.

Gdy Błogoſławionemu Hermanowi dwa zęby wypadły, MARYA Panna przywróćiła mu. (*Surius.*) Proś y o zdrowie ćiała Máryi, jeżeli zdrowie może być z chwałą Boſka.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Eudoxiuſza, który żołnierzow poſłanych ná poymanie śiebie ludzko przyioł, y ſam ſię przyznał, że jeſt Eudoxiuſz. Pod czas męki oczy maiąc podnieśione ku Niebu, prośił Pana Boga, áby ktoby czego prośił przez jego intercesſya, Bóg uczynił. Kochay nieprzyiaćioł twoich, traktuy ich, którzy ćię nienawidzą, którzy chcą zgubić.

DZIEN SZOSTY.

1. *Uwaga.* Przyrodzona jeſt Człowiekowi ślepota, jakoż ná rozumie barzo mało co rozumie, y to niedoſkonale. Tak Mędrcow Izraelſkich Kaifaſz zkonfundował: *Vos neſcitis quidquam. Joan:* 11. Wy niewiećie ni oczym. Nie prezumuy z mądrośći, jeżeli co możeſz umieć, ále jeſt więcey czego nieumieſz; jeſt wielu mędrſzych zá ćiebie, przed któremi trzech źliczyć nie potrafiſz. *Hi-*

Historya.

Kanonik jeden leżał w nałogu nieszczęśliwym sodomowym grzechu, ten wprzytomnośći gośći poszedł spać, w nocy poczoł wołać: Przypadli Kanonicy, y Dziekan námawiáiąc do spowiedźi; á on jákby nie słyszał, wołaiąc okropnie: *Væ illi, qui me docuit?* Biada temu, ktory mię nauczył tego grzechu; wyźionoł przeklętą duszę. (*Cantipr: lib: 2. c. 30.*) Ciężki to grzech, zá ktory Bog Sodomę ogniem spalił; á ty się strzeż takich niezbożnośći nauczyćielow, y sam nie bądź professorem bezbożnośći drugim.

2. *Uwaga.* Gołębicą tytułuje S. Bonawentura, MARYĄ Pannę: *Tu enim es fidelissima Columba Noë, quæ inter summum DEUM & mundū diluvio spirituali submersum mediatrix fidelissima extitisti.* Ty jesteś symboliczną Gołębicą Noégo, ktora świátu oznaymłaś koniec grzechowego potopu.

Historya.

Marya Panna Katarzynie Rakonizeńskiey podała JEzusa maluśkiego, z ktorym zaręczyny uczyniła; mowił do niey JEZUS: *Ego te mihi sponsabo in fide, spe, & charitate.* Já ćiebie poślubię sobie w miłośći, w nadźiej, y w wierze. Ofiaruy dźiś JEZUSOWI serce twoje, czyń wieczne zaręczyny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Eleuteriusza, ktory S. Grzegorzowi uprośił śił do poszczenia Czarta wygnał z opętanego, gdy z nowu się

był

był wroćił, z nowu wypędźił. Jeżeliś wygnał szatana przez spowiedź, nie day mu więcey wolnego ingressu.

DZIEN SIODMY.

1. *Uwaga*. Nic łatwieyszego, jáko zgubić kogo rada bezbożną. Tak poradźił Kaifasz, żeby JEZUS był zámordowany: *Expedit vobis, ut unus Homo moriatur pro populo. Joan: c. 11.* Należy żeby jeden umarł zá lud. Uważ, ják wiele dusz pozabijałeś bezbożną radą twoią.

Historya.

Był jeden starzec Pustelnik, ktory nie chcąc słuchąć starszych rady, według zdania swego żył; Temu gdy bies w postaći Anioła się ukazał radząc, żeby do studni skoczył, ufaiąc w záługach swoich, wskoczył, ledwie go braćia żywego wyćiągneli; z wielkim staraniem ledwie dał się wyperswadować, odstąpił rady swojey, w dobrey pokućie umarł. (*Cassianus* 2.) Nie słuchay rady ćiała, świata, y czarta, niesłuchay bezbożnych towarzyszow, ktorzy radzą tobie, ábyś przez grzech wstąpił do ognistey studni, do piekielney przepaśći.

2. *Uwaga*. Kruk Nôêgo był figurą grzechu, Adamowa Gołębica figura niewinnośći Maryi: *Corvus infidelis, Columba fidelis fuit, sic & Heva infidelis, Maria fidelissima est. S. Bonaventura.* Niewierna Ewa Bogu, MARYA naywiernieysza Stworcy swemu.

Historya.

Gdy

Gdy jeden Klient zápiſawſzy ſię ſzatanowi, nawrócił ſię przez pokutę do Bogá; często płakał przed obrazem Matki Boſkiey, proſząc, żeby cyrograf oddał bies zá intercesſyą Maryi, który był oddany. (*Ex An: Cœl: f.* 135.) Grzeſząc śmiertelnie dałeś cyrograf ſzatanowi, proś Maryi, áby przywróćiła ten zapis.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Stefana oſobliwego Kultora męki Jezuſowey y Nayświętſzego Sakramentu. Ten żeby obrzydźił igrzyſka, karty, kośći; przykazał żeby bies ſię ukazał w takiey poſtaci, w jakiey kuśił do gry niegodźiwey. Chroń ſię rekreacyi niepomiarkowanych, przez które czas drogi utracaſz.

DZIEN OSMY.

1. *Uwaga.* Takiey złośći jeſt grzech że go dobrowolnie nigdy niewolno popełnić, choćby całego świata náſtąpiło zbawienie, owſzem wſzyſtkich potępieńcow wybawienie, y takby niewolno było ná grzech ſię rezolwować dobrowolnie, nie tylko śmiertelny, ále y po wſzedni; zdanie jeſt Auguſtyna S. dla tego pobłądźili Zydźi, że pod pretextem obrony prawa ſwego niewinnego JEZUSA ná śmierć potępili: *Ut unus homo pro populo moriatur & non tota gens pereat. Joan:* 11. *c.* Lepiey żeby jeden umarł, niżeli żeby cały narod zginoł. Uważ, jak wiele razy ná grzech śmiertelny rezolwowałeś ſię, dla mizernego zyſku, dla lada reſpektu.

Hiſtorya.

Attalus

Attalus Męczennik gdy nie chćiał słuchać złośliwey rady pogańskiey, nie chćiał ofiarować bałwanom; wyprowadzony ná teatrum y upieczony, wołał na tyrannow: *Ecce homines comedite*; oto ludzkie ćiało upieczone, pożywaycie. (*Eusebius lib: 5. cap: 2.*) Uważ jáko Swięci wszystko straćili, własnego żyćia nie żałowali, áby mogli uyść grzechu bałwochwalskiego. Nie czćiy y ty bałwochwalcow świątowych im się niegodźiwie akomoduiąc.

2. *Uwaga.* Ewá nas otruła, Marya uzdrowiła, zdanie S. Bernarda: *Crudelis nimirum Heva, per quam serpens antiquus pestifero etiam ipsi viro virus infudit, sed fidelis Maria quæ salutis antidotum & viris & mulieribus propinavit.* Okrutna Ewa grzechową truciznę do nas przepiła, Marya zbawienne znalazła remedia.

Historya.

Marya Panna pokazawszy się Swiętey Giertrudźie rzekła: że ći, ktòrzy zmòwią tyle razy Zdrowaś Marya, ile dni byłam w żywoćie Matki mojey Anny, będą mieć wesołość ducha. (*Ex revel: S. Giertrud:*) Mòw choć nie wiele, ále nábożnie Zdrowaś Marya.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest Narodzenia Náyświętszey MARYI Pánny, od wiekow obraney zá Matkę Zbawićiela, pożądaney wszystkim národom, y Niebu; przez ktòrey národzenie świat się odrodźił w łasce Zbawićiela; odrodź

się

śię y ty dźiś z dawnych nałogow rodź owoce pokuty świętey.

DZIEN DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Męka Jezusowa do tego źmierzała, áby wszystkim ludźiom pewne było zbawienie, áby wszyscy poznali jednego w Swiętey TROYCY BOGA: *Ut Filios DEI qui erant dispersi congregaret in unum. Joan: cap:* 11. Aby Synow Bożych rosproszonych zgromadźił do jedności. Uważ czy nie jesteś przyczyna zámieszania, turbacyi drugich, czy nie rwiesz jedność Chrześćiańską, miłość braterską twemi fakcyami, heretyckiemi błędami

Historya.

Dwóch Kapłanow żyło w wielkiey niezgodźie, często z sobą walczyli rożne wymyślaiąc kałumnie; gdy jeden w złośćiach szedł w nocy, spotkał piaćiu mężow czarnych, z których jeden rzekł: Ja jestem zwany Romanus, poday się do mojey opieki, bo inaczey nieuydźiesz rąk naszych; przestraszony oddał się mu w opiekę, dopiero powiedźiał, że ja nie jestem Romanus, ále diabeł, y to powiedźiawszy zniknoł. Kapłan przestraszony, przyszedł do Biskupa Zenona, od którego złożony był z urzędu. (*Petrus Damian:*) Nie bądź kłoćićielem zgody, jednośći, jeżeli niechcesz być klientem szatańskim.

2. *Uwaga.* Co zaszkodźiła zbawieniu Ewa, to Marya náprawiła: *Illa enim ministra seductionis, hæc propitiationum, hæc injecit redem-*

demptionem. S. Bernard: Ewa była przyczyna przeſtąpienia, Marya naprawienia, y zbawienia.

Hiſtorya.

Gdy Swięta Metchylda nábożnie prośiła Maryi Panny, áby oznaymiła w ktòrey cnoćie z młodu ſię ćwiczyła; powiedźiała Marya Panna, że jey te były cnoty: Pokora, poſłuſzeńſtwo, y miłość; náśladuy te cnoty Maryi, bądź pokorny, poſłuſzny, miłuy Boga y bliźniego.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Seweryana Zołnierza, ktòry odwiedzaiąc w więźieniu Męczennikow, zbudował ſię ich ćierpliwośćią, potym okrutne męki wytrzymawſzy odebrał koronę męczeńſką. Odwiedzay y ty od Boga odwiedzonych Pacyentow, po ſzpitalach, przypatrz ſię ich ćierpliwośći.

DZIEN DZIESIĄTY.

1. *Uwaga.* Złość záczęta nie może ſię uſpokoić, aż ſwego dokaże. Tak Zydźi uczyniwſzy złośliwą radę przećiw Jezuſowi, uſtawicznie myślili, ják go zgładźić: *Ab illo ergo die cogitaverunt, ut interficerent eum. Joan: c. 11.* Od tego dnia, to jeſt od proroctwa Kaifaſza, uſtawicznie myślili zábić JEZUSA. Czy nie zoſtajeſz y ty wpodobney záwźiętośći, ktòry od lat kilkunaſtu uſtawicznie myśliſz, ják podeyść bliźniego, ják zá ſwoje oddać, nákoniec drugiego zgubić.

Hiſtorya.

Był jeden Zákonnik złośliwy S. Benedykta, ktory chcąc zostáć Opatem, dał chłopcowi proszek, mowiąc: posyp ná potrawy Opata, ják ten proszek zje, będźie ćię serdecznie kochał y nie będźie bił; uczynił tak chłopiec, ále połowę proszku tylko posypał, ják zjadł Opat umarł. Obrano zá Opata tego złośliwego Zákonnika; chłopiec maiąc połowę proszku danego, żeby zjednał łaskę u nowego Opata, posypał tenże proszek ná potrawy, ktory gdy zjadł, umarł zdrayca niegodny Opat. (*Gotschalcus serm: 24.*) Uważ, że złość wyrządzona ná samego authora śię źlewa.

2. *Uwaga.* Pokora y posłuszeństwo Máryi, Boga z Nieba nam sprowadźiła: *O felix obedientia, o insignis gratia, Quæ ei fidem humiliter dedit, Cæli in se opificem incorporavit. S. August:* O szczęśliwe posłuszeństwo, o wielka łaska, gdy Aniołowi zwiastuiącemu zezwoliła, Boga z Nieba do żywota swego przyięła.

Historya.

Swięty Oddo Opat że przez intercessyą Maryi Panny, z niepłodnych rodźicow był zrodzony, záwsze był wdźięczny Maryi Pannie; co Sobotę Mszą śpiewano o Nayśw: Pannie zá jego staraniem. (*Gonon.*) Nie zápominay dobrodźieystwa Maryi, bądź wdźięcznym.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętego Mikołaja z Tolentynu, ktory z owych słow śię náwroćił: *Nolite diligere mundum.* Nie kochayćie

świata;

świata; ktoremu duſza pokazawſzy ſię rzekła: Patrz ná mnie, odpraw Mſzą, ábyś mię wyrwał z pożarow czyſcowych. Jeżeli kochaſz Boga, nie kochay światowych prożnośći, ktore ćię nie ná czyſcowe, ále ná piekielne záprowadzą męki.

DZIEN JEDENASTY.

1. *Uwaga.* Lubo to jeſt przyſłowie: *Fuga facit reum;* ućieczka czyni winnym, jednak ućiekać od złych y ich konwerſacyi, jeſt wyſoka cnota. Pokazał to P. JEZUS, kiedy tail śię przed Zydami: *JESUS ergo jam non in palam ambulabat, ſed abijt in regionem juxta deſertum. Joan: c. 11.* JEZUS już nie chodźił publicznie, poſzedł w kraine bliſko puſtyni. Uważ ják częſto nie tylko nie uchodźiſz, ále ſàm ſzukaſz okazyi do ſwywoli, do niezgody y zwady.

Hiſtorya.

Pewny Puſtelnik nigdy z celli niewychodźił, przyſzedł do niego Teodozyuſz Ceſarz nieznacznie, odwiedzaiąc go, potym po rozmowie powiedźiał, że jeſt Ceſarzem. Puſtelnik tey ſamey nocy ućiekł z tey celli do Egyptu, chroniąc ſię prożney chwały, żeby drudzy z wizytami nieprzychodźili. (*Ex lib: PP. p. 18.*) Zyćie utajone od świata, jeſt źiemſkim niebem, człowieka łączy ná źiemi z Aniołami.

2. *Uwaga.* Niezwyćiężona ſtateczność Maryi, nieporuſzona y mocna wiara: *O præclariſſima mulieris hujus conſtantia! o fides inconcuſsa*

cuſsa ſuper humilitatis petram fundata. (S. Laur: Juſt:) O prześwietna Matrony MARYI, ſtałość y wiara nienaruſzona, ufundowana ná opoce pokory.

Hiſtorya.

Jednę Pannę ſkręconemi członkami z choroby ledwie co żywą przyprowadźili do obrazu Matki Boſkiey do Zyrowic, gdy była położona przed obrazem; wyſzła Marya Panna z obrazu jey ſię dotykaiąc ćiała, uzdrowiła, y kazała żeby Mniſzką zoſtała Bazylianką. (*Ex An: Cal: fol:* 141.) Maſz zdrowie y śiły obracay je ná chwałę Boſką, ná pozyſkanie duſz ludzkich.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Teodoty, ktòrą gdy oſławili nieſprawiedliwie, ćierpliwie znośiła te oſławienie, aż do śmierći. Gdy uſłyſzyſz o tobie źle mòwiących, polecay Bogu twoię niewinność, ktòry wie o wſzytkim.

DZIEN DWUNASTY.

1. *Uwaga.* W ſtarym teſtamenćie były śrzodki, przez ktòre ſię uſprawiedliwiali przed Bogiem, wiarą obiecanego przyſzłego Meſsyaſza; Tak mòwi piſmo: *Aſcenderant multi Jeroſolimam de regione ante Paſcha ut ſanctificarent ſe ipſos. Joan:* 11. Przyſzło wiele do Jerozolimy, áby śiebie poświęćili. Tam tylko były figury poświęcenia; teraz prawdźiwe ſą Sakramenta poświęcaiące duſze náſze, oſobliwie Sakrament pokuty, y ćiała JEZUSOWEGO.

Hiſto-

Historya.

W Burgundyi człowiek znaczny, co do świata, który wpadszy w chorobę, nie chćiał się spowiadać grzechow, poczoł schnąć w chorobie, y wkrótce umarłby, gdyby się niespowiadał; ják bowiem uczynił spowiedź, z ust jego wyszły straszne ropuchy; y poczoł zaraz do zdrowia przychodźić. (*Thom: Cantip: lib:* 2. *c.* 50.) Nie tylko dusze, ále y ćiało poświęca Sakrament pokuty świętey, przywraca zupełne zdrowie.

2. *Uwaga.* Zezwoliła ná perswazyą Anioła Márya Panna, wiedźiała że Bogu nic niemasz trudnego: *Plenam oraculo Angelico præbuit fidem Maria, sciens omnia Deum posse dum vult. S. Laur: Just:* Niewątpiła o powieśći Anielskiey MARYA, álbowiem dobrze wiedźiała, że Bóg wszystko może, czego chce.

Historya.

Wielebny X. Piotr Faber S.J. ná Fest Ofiarowania Máryi Pánny, ofiarował śiebie Bogu w modestyi, ni ná kogo nie patrząc tego dnia samą kontemplacyą się bawił. (*Bibl: S. J.*) Miey skromność zmysłow osobliwie oczu.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Maureliusza Biskupa, który przez trzy dni czasem poszcząc záwsze był zdrowy, ná cerze czerwony; umierając mówił: O! żeby ludźie uważali walor duszy swojey, ják drogą Krwią JEZUSOWĄ jest odkupiona každa dusza. Nię przedaway łatwo duszy twojey przez grzech śmiertelny.

DZIEN TRZYNASTY.

1. *Uwaga.* Nie tylko po miastach y domach ścigali ná JEZUSA, ále y publicznie w Kościele buntowáli się ná poymanie niewinnego JEZUSA: *Quaerebant ergo JESUM, & colloquebantur ad invicem in Templo stantes. Joan: c. 11.* Szukali JEZUSA, y umawiali się w Kościele stoiąc. Czy nie buntujesz się y ty ná JEZUSA, gdy w Kościele pod czas nábożeństwa śmieszkami się bawisz, drugich censurujesz, y samym Kapłanom, Kaznodźiejom nieprzepuszczasz.

Historya.

Był jeden censurant ludźi niewinnych, ten przed śmierćią wpadł w manią, y z szaleństwa język swoy ná kawałki pokąsał. (*Thom: Cant: lib: 2. c. 73.*) Nie szarpay cudzey sławy, jeżeli nie chcesz ná podobne przyiść karanie; dał ći Bog język nie ná kąsanie cudzey poczćiwośći, ále ná chwalenie Boga, ná opowiadanie wszechmocnośći Jego.

2. *Uwaga.* Ják słońce nietraci nigdy świátłośći, ták Marya nie utráćiła jasnośći swojey, nigdy nie była záćmiona: *Sicut lumen solis nunquã deficit, sic sola Virgo stetit in fide, in passione. (Hugo Card:)* Jáko świátło słońca nie gaśnie, ták Márya pod czas męki Jezusowey nie zászła pod ćień niedowiarstwa, trwała nieporuszona w wierze o Bostwie Chrystusowym.

Historya.

Gdy

Gdy ná woynie Katolicy wzywali protekcyi Maryi Panny, widźiana była, że sto pięćdźieśiąt kamieni zrzućiła ná przyiaćielskie woysko; to jest tyle kamieni, wiele w Rożańcu pozdrowienia Anielskiego: (*Ex an: Cæl:* 147.) Szturmuią ná ćię duszni nieprzyiaćiele, broń śię nabożeństwem Rożańca świętego, y inszemi affektami nábożnemi.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Amata Biskupa, który mało jadał, krótko sypiał; Czarta z Mniszki wypędźił, którą był opętał bies za to, że bez pozwolenia Starszey, jabłko zjadła, á w nim biesa połknęła. Bądź posłusznym Starszym, Rodźicom, Spowiednikom.

DZIEN CZTERNASTY.

1. *Uwaga.* Rożne są ludzkie opinie o procederach sług Bożych, jeden tak tłumaczy, drugi inaczey. Tak Żydźi z sobą decydowali czemuby P. JEZUS nieprzyszedł ná fest, zgadnąć nie mogli: *Quid putatis, quia non venit ad diem festum?* Co rozumiećie, że nieprzyszedł ná dźień Swięta. *Joan: c.* 11. Bóg tylko sam może wiedźieć intencye ludzkie, kto co czyni, jáką intencyą; dla tego niewierz łatwo ludzkim censurom.

Historya.

Biskup jeden pokazał śię z czyśca w ćięszkich mękach, który lubo był pobożnego żyćia, ále zá to ćierpiał, że Kleryka nienápominał, który drugich osławiał. (*Collector spec:*) Nie pozwalay drugim w przytomnośći

swojey censurować; jeżeli nie możesz ich zgromić, nie słuchay takich dyszkursow, uchodź od takiey kompanij.

2. *Uwaga*. Zaden niewyraźi stateczności w wierze Maryi, mowi S. Tomasz *de Vill: De fide illius quidquid dici potest pro merito minus est*. O wierze Jey co będźiesz mowił mało jest.

Historya.

Gdy dźiś Marya Egypcianka nie mogła wniść do Kośćioła, udała się do Maryi Panny, przez Jey intercessyą weszła do Kośćioła, y przez pokutę wielkiey doszła świątobliwośći. (*Ex vita ejus.*) Przez Maryą przystęp mamy do Boga, y do Kośćioła chwały wiekuistey.

3. *Uwaga*. Dźiś Fest podwyższenia S. Krzyża, ktory Herakliusz Cesarz gdy chćiał nieść ná gorę Kalwaryiską w purpurze, nie mogł z mieysca postąpić; gdy zrzućił purpurę, dopiero mogł nieść Krzyż święty. Uważ, że ná krok niepostąpisz w drodze doskonałośći, jeżeli niezrzućisz z śiebie światowych ozdob, dostatkow chćiwośći. Náśladuy w ubostwie Chrystusa, á tak lekki będźie Krzyż Chrystusa, łatwo będźiesz mogł dźwigać.

DZIEN PIĘTNASTY.

1. *Uwaga*. Gdy głowa błądźi, nic po wszystkich członkach; tak gdy starszy, przełożony źle czyni, muszą y poddani naśladować Pana. Zkąd pospolstwo Zydowskie wźieło taki sposob instygować ná Chrystusa: *Crucifige!*

ge! Ukrzyżuy! Pewnie ztąd że Biskupi Żydowscy dali taką radę y roskazanie: *Dederunt autem Pontifices & Pharisei mandatum, ut si quis cognoverit ubi sit indicet, ut apprehendant eum. Joan: cap. 11.* Dali Biskupi y Faryzeuszowie roskazanie, áby oznaymili gdźie się znayduje, y żeby złapali.

Historya.

Był jeden Zákonnik rospustnego żyćia, ten widząc pobożnego młodego Zákonnika, bezbożną radą z klasztoru wysadźił, y mizernie zgubił. (*Cassian: de inst: lib:* 10.) Uważ ják wiele dusz potraćiłeś twoią przewrotną radą, ják wiele odwiodłeś od cnot świętych y stanu doskonałośći.

2. *Uwaga.* Zbiera Marya Panna grzesznikow do pokuty: *Gratia MARIÆ colligit ad misericordiam, colligit ad Ecclesiam malos.* Łaska Maryi źbiera do miłośierdźia, źbiera złych grzesznikow do pokuty, do Kośćioła Katolickiego, świętey jednośći.

Historya.

Xiąże Bawarski wizytuiąc Loret Domek Maryi Panny, ofiarował miedzy inszemi prezentami Księgę drogiemi kamieniami sadzoną. (*Horatius Tersel:*) Ofiaruy dźiś Maryi Pannie mistyczną księgę własne serce, ják drogiemi kamieniami sadzone, z świętemi aktami

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Porfiriusza, ktory z Jowialisty codowną mocą Boską oświecony, ochrzczony, y zá wiarę zámęczony, odebrał

debrał męczeńską koronę. Nie desperuy o náwroceniu y náywiększego grzesznika, może Bòg w jednym momenćie skruszyć serce skuteczną łąską.

DZIEN SZESNASTY.

1. *Uwaga.* JEZUS nás traktuje łaskami swemi codźiennie, y od nas też pragnie traktamentu; to jest: chce ábyśmy mu wiernie służyli, wolą jego świętą wypełniali. Tak Marti dla JEZUSA sprawiła wieczerzą; *Fecerunt autem ei Cænam ibi. Joan: c. 12.* Sprawisz y ty dla JEZUSA bankiet, gdy czystym sercem przystąpisz do stołu Anielskiego, do Náyświętszego Sakramentu.

Historya.

Niewiasta pewna była kuszoná, áby sobie śmierć uczyniła; gdy czasu pewnego już miała śię obwieśić, áże blisko był Kośćioł, usłyszała że dzwonią ná elewacyą, słysząc powiedźiała te słowa: JEZU Synu Boga żywego! zmiłuy się nádemną, to gdy powiedźiała, czarći ućiekli od niey, mòwiąc: Ciało Chrystusowe ćię zbawiło; y belka się złamała, ná ktòrey miała się obwieśić. (*Joannes Junior:*) W nieszczęśliwośćiach, w pokusach, wzdychay nábożnym sercem do Náyświętszego Sakramentu.

2. *Uwaga.* Tęcza znakiem przymierza jest MARYA, mòwi Richardus *à S. Laurent: Iris placans iratum judicem, MARIA Virgo est.* Tęcza błagaiąca zágniewanego Sędźiego jest MARYA Panna.

Histo-

Hiſtorya.

Czytamy w Roku Niebieſkim, że według tradycyi dźiś jeſt Matce Boſkiey dane Imię MARYA. (*fol:* 155.) Powtarzay dźiś nábożnie to Náyſłodſze Imię ſercem y uſty.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Edythy Panny Królewſkiey familij, która wzgárdźiwſzy pompą świątową, ubogim ſłużyła. Záwſtydź ſię który ſzukaſz honorow, ná źiemi chceſz panować, znać że nieſpodźiewaſz ſię wiecznego króleſtwa, gdy tu pragnieſz królować.

DZIEN SIEDMNASTY.

1.*Uwaga.*Szczęśliwi Miniſtrowie czyli Słudzy Boſcy, oſobliwie Kapłani, którzy ſłużą y piaſtuią Boga. Chwali piſmo Martę że ſłużyła Chryſtuſowi: *Marta miniſtrabat. Joan:* 12. Cieſz ſię z tego, że możeſz być ſługą Chryſtuſa; którému ſłużyć jeſt królować.

Hiſtorya.

Proſtak jeden widząc jako Kapłani poświęcali hoſtyą, on ná śmiech wźiowſzy hoſtyą poświęcał; ále uderzył go ſrogi dekret ſprawiedliwośći Boſkiey, nágle umarł. (*Til Bred: Col:*) Nie żartuy z Námieſtnikow Boſkich, pomśći ſię Bóg krzywdy Sług ſwoich.

2. *Uwaga.* Kogo Marya Panna nie może ſalwować, gdy y tych może zbawić łaſkawośćią ſwoią, których ma potępiać ſprawiedliwość Boſka: *Sæpè quos juſtitia Filij poteſt damnare, Matris miſericordia liberat, quia*

ſalus

ſalus noſtra in manu illius eſt. (*Idiota*) Ktò-
rych ſprawiedliwość Boſka może potępić, mi-
łośierdźie MARYI może zbawić przyczyną.

Hiſtorya.

Swięty Metodiuſz ták witał Maryą Pannę: *Salve dilectionis DEI Theſaure*; Witay mi-
łośći Boſkiey Skarbie. (*Ex An: Cæl:*) Pozdra-
wiay jakiemi możeſz affektami Maryą Pannę.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Rodinga Bi-
ſkupa, ktòry kijem uderzywſzy w źiemię,
wodę wyprowadźił; y tam tak wiele znalazł
pieniędzy, wiele potrzeba było do zbudowa-
nia Kośćioła. Uważ jáko Bòg opatruje Kli-
entow pobożnych, y doczeſnemi dobrami.

DZIEN OSMNASTY.

1. *Uwaga.* Zal prawdźiwy ſerca ſkruſzo-
nego, droga to maść ná rany Jezuſowe, ktòre
grzeſząc otwieramy. Tym podobno oleykiem
bardźiey, niżeli materyalnym Magdalena ná-
maſzczała nogi JEZUSOWE: *Unxit pedes JE-
SU. Joan:* 12. Namaſzczała nogi JEzuſowe.
Uważ jeżeliś ty kiedy nogi Jezuſowe náma
ſzczał drogim oleykiem, pokutnemi łzami.

Hiſtorya.

Był jeden Pan żyćia bezbożnego, ktòremu
nábożna żona radźiła ſpowiadać ſię; on od-
powiadał: nie będę ſię ſpowiadał, bo ſię boię
ćięſzkiey pokuty; żona mòwiła: ćiężſze ſą
męki w piekle; on rzekł: Kapłani to wymy-
ślaią, á piekła y diabłow nie maſz; w nocy
czarći mu duſzę wydarli, ćiało znaleźli ná-

zajutrz

zajutrz spalone. (*Collect: spec:*) Niewstydź się teraz pokornie upaść przed Kapłanem, wyznaiąc grzechy swoie, jeżeli nie chcesz wiecznie upaść.

2. *Uwaga.* Przez záslugi MARYI Panny duchownie żyiemy: *Eramus alieni secundum carnem à genere tuo, ecce vivimus tuis meritis.* (*Abbas.*) Według ćiała dalecy byliśmy, á toli z zasług twoich żyiemy.

Historya.

W Mieśćie Kordubie, Sodalis uczynił ślub czystośći wieczney, y oraz dla protekcyi Maryi Panny nośił pierśćień, ná ktòrym te były słowa wyryte: *Ave Maria*, Zdrowaś Marya. (*Lochnerus.*) Noś te słowa wyryte ná własnym sercu twoim: *Ave Maria.*

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Tomasza *de Villanova*, ktòremu Aniołowie pomagali Kapłańskie pacierze odprawować; Chrystus oznaymił mu śmierć nástępuiącą. Wzyway Swiętych Aniołow czasu modlitwy ná pomoc, pamiętay ná śmierć nástępuiącą.

DZIEN DZIEWIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Wdźięczny odor, wdźięczne kadźidło Majestatowi Boskiemu serce skruszone, ogniem miłośći Boskiey zápalone. Takim odorem nápełniła Dom cały pokutuiąca Magdalena: *Domus impleta est ex odore ungventi. Joan: c. 12.* Uważ czy kontentujesz Majestat Boski takim odorem, pokorney pokuty.

Historya.

W Hi-

W Hiberbenij dway Zákonnicy Dominika S. zábłądźili w leśie, obaczyli człowieka ućiekaiącego, dogoniwszy pytaią: ktoś ty jest? odpowiedźiał: jestem człowiek diabłu się zápisawszy, przez lat 30. służę mu ná puszczy; Dawszy mu náukę, kazali się spowiadać; gdy się szczerze wyspowiadał, Czarći go niepoznali, wiernie Bogu służąc, zákończył żyćie. (*Collector specul:*) Uważ ják wielka moc jest pokuty świętey.

2. *Uwaga.* W Chrystuśie nas urodźiła niebu MARYA Panna, mówi Gwilhelmus: *In uno Salvatore omnium JESU, plurimos Mariæ peperit ad salutem.* W jednym Chrystuśie wiele porodźiła do zbawienia dusz ludzkich.

Historya.

Gdy trzey Młodźiani we Włoszech przez miasto w nocy szli, ogień w latarni maiąc, zgasł im ogień, obaczą lampę się palącą przed obrazem Matki Boskiey; poszedł jeden z nich po ogień, co chce zapalić, záraz ogień gaśnie, ják odeydźie, z nowu się lampa pali; widząc ten cud, wróćił się skruszony do domu. (*Segneri parte 3. fol: 34.*) Niech w twoim sercu gaśnie ogień pożądliwośći.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Januariusza Biskupa, który w rospalonym piecu z Aniołami wesoło Bogu śpiewał. W upałach pokus śpieway wesoło oczekiwaiąc korony ćierpliwośći.

DZIEN DWUDZIESTY.

1. *Uwa-*

1. *Uwaga*. Jak piekło nie może być nápełnione, tak łakome ſerce nigdy nie może być náſycone. Judaſz zdrayca obaczywſzy hoyność pokutuiącey Magdaleny, łakomſtwem uwiedźiony dyſzkuruje: *Quare hoc ungventũ non venijt trecentis denarijs! Joan: cap:* 12. Czemu tego oleyku nieprzedano zá trzyſta groſzy. Uważ, że łakomemu człowiekowi y Bóg ſam nie może wygodźić.

Hiſtorya.

Był jeden żebrak, ktòry pieniądze źbierał łakomie, ten gdy śiedźiał przy Kośćiele, przyiachali czarći ná koniach czarnych, y porwali nędznego Łazarza ná potępienie. (*Ex lib: de exemp: & Doct:*) Patrz żebyś ná podobny nieprzyizedł koniec, ktòry teraz źbieraſz łakomie ſkarby, ubogiemu ſzeląga żałujeſz.

2. *Uwaga*. Gdy Dawcę żywota porodźiła MARYA Panna, dla wielu żywot dała: *Pariendo vitam, multos peperit ad vitam.* Rodząc żywot, wielu urodźiła ſzczęśliwey wieczności.

Hiſtorya.

Odylona maluśkiego ná nogi w cale upadłego, porzućiła Niańka w Kośćiele; ktòre Dźiecko gdy ſię przywlekło do obrazu Matki Boſkiey, cudownie było uzdrowione. (*Barry*) Opuſzczony od ludźi,ući ekay ſię do protekcyi Matki Boſkiey, ona ćię nie opuśći.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Euſtachiuſza, ktòry połuiąc obaczył Jelenia, á ná rogach Zbawićiela obraz; náwròcony do wiary opuśćił

ścił maiętności, zá parobka służył w wiosce, po długich mizeryach, odebrał korònę męczeńską. Uważ jak ściſłą drogą Swięci chodźili.

DZIEN DWUDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Nie trzeba ſię dźiwować, że miedzy Duchownemi znaydźie ſię drugi złym duchem zárażony; Oto miedzy Apoſtołami znalazł ſię wierutny złodźiey Judaſz: *Fur erat & loculos habens.* Był złodźiey y worki tajemne chował. *Joan: c.* 12. Czy nie jeſteś y ty zarażony takim powietrzem, czy nie chowaſz tajemnych rzeczy bez wiadomośći ſtarſzych, y goſpodarzow?

Hiſtorya.

Nowicyuſz był jeden złodźiey utajony, widźiał Archadus, że czarći pieczoną kokoſz włożyli do gęby jego, y z wężem pieczonym; gdy Nowicyuſz ocknowſzy ſię poczoł mieć od ſzatana nágabanie; wypuſzczony z Klaſztoru wpadł w ſzaleńſtwo, y w krótce mizernie zginoł. (*libr: de viris ill: Ord: Ciſt:*) Poſpolićie z obżarſtwa pochodźi złodźieyſtwo, nie ma ſpoſobu zkąd pańſko żyć, muśi kraść, Boga obrażać; więc zágrodź tę drogę do złego, porzuć obżarſtwo y pijańſtwo.

2. *Uwaga.* Tym ſamym że MARYA jeſt Matką Chryſtuſową, oraz jeſt Matką naſzą: *Eo ipſo quod Mater eſt capitis, multorū membrorum Mater eſt, Mater Chriſti, Mater eſt membrorum Chriſti.* (*Guilhelmus.*) MARYA jeſt Matką głowy naſzey, Chryſtuſa, toć jeſt y náſzą Matką. *Hi-*

Historya.

Gdy Matka Maurycyusza Xiążęćia Węgierskiego noszac go w żywoćie, trwożyła się o porodzenie, Marya Panna pokazała się, mówiąc: gdy przyidźie czas porodzenia, żegnay piersi krzyżem, y wzdychay do mnie. Co gdy uczyniła, szczęśliwie porodźiła. (*Mozet:*)

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Mateusza Apostoła y Ewangelisty, ktòry z publikana stał się światłem wiary; porzućił wszystko na te słowa: *Sequere me*; pôydź zá mną. Woła ćiebie JEZUS, ábyś szedł zá nim, á czemuż nie słuchasz głosu Jego.

DZIEN DWUDZIESTY WTORY.

1. *Uwaga.* Gdy Bòg dobrodźieystwo swoje świadczy, trzeba być wdźięcznym; bo nie záwsze podobne łaski udźiela. Jako sam Zbawićiel powiedźiał: *Pauperes enim semper habetis vobiscum, me autem non semper habetis. Joan:* 12. Ubogich zawsze maćie, mnie nie zawsze mieć będźiećie. Pracuy ná Niebo, poki czas masz, czyń pokutę zá grzechy.

Historya.

W Hibernij Zákonnik jeden umarł, y był záprowadzony do piekła, widźiał męki piekielne, y w nich dusz wiele; zá ktòre jego chćieli czarći porwać, ále Anioł go uwolnił, przywròćił do ćiała, dźiwną potym czynił pokutę, trapiąc ćiało swoje postami, niespaniem. (*Greg: Dial: lib:* 4.) Nie dla każdego takie szczęśćie, żeby pozwolono powròćić ná

 pokutę.

pokutę. Tak mocno wierz o mękach piekielnych, jákbyś był w piekle.

2. *Uwaga.* Pełne Księgi cudow uczynionych przez intercessyą MARYI, mowi Rich: à *S. Laur: Legitur in Mariæ miraculis, quod multos, de sua damnatione jam certos liberavit.* Czytámy w cudach Maryi, że wielu od potępienia Marya wybawiła.

Historya.

Zákonnik jeden Cysters wpadł w grzech śmiertelny, gdy wielce smutny, w ćiężkiey był desperacyi, udał się do protekcyi Maryi Panny. Będąc w zachwyceniu widźiał, że Marya Panna przeprászała Syna swego JEZUSA, aż łaskawą twarz ukazał. (*Ex hist: Ord:*) Nikt prędzey nie przebłaga zágniewanego Boga, jáko MARYA.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Jana Opata, ktory modlitwą bazyliszka zabił, czartow odpędźił. Modlitwa jest forteca duszy nászey, jest protekcya przećiw nieprzyiaćielskim nájazdom.

DZIEN DWUDZIESTY TRZECI.

1. *Uwaga.* Miedzy świętemi zábawami często się łączy zła przewrotna intencya: Idźie kto do Kośćioła, nie tylko dla wysłuchania Mszy, ále dla obaczenia się z przyiaćiołami. Ták Zydźi przychodźili do Chrystusa, nie tylko dlá widzenia Jego świętey prezencyi, ále y oraz dla obeczenia wskrzeszonego Łazarza: *Venerunt non propter JESUM tantũ,*

sedet

sed & ut Lazarum viderent. Joan: c. 12. Uważ iák często y ty czyniſz bez dobrey intencyi, tylko z ciekawości idzieſz do Kościoła ná odpuſty, á gdyby kto ſię pytał: co zá intencya maſz? niewiedziałbyś co mówić.

Hiſtorya.

Gdy pewny Potentat izedł odwiedzić Puſtelnika ná imie Moyżeſza, on dowiedziawſzy ſię o tym, wyſzedł przećiwko mu, pytaiąc ſię: dokąd idzieſz? odpowiedział: do Moyżeſza; on rzekł: wſzak Moyżeſz jeſt ſzalony y heretyk; to ſłyſząc wroćił ſię názad. (*Ex lib: DD. PP.*) Szczęśliwy, kto w zabawach ſwoich ſamego Boga chwały ſzuka; jednak y śiebie nie wolno osławiać, oſobliwie jeżeli ztąd może być drugim zgorſzenie. Swięci gdy śiebie osławiali, czynili to z oſobliwego inſtynktu Boſkiego.

2. *Uwaga.* Zápraſza nas do protekcyi Maryi Panny Swięty Ildefonſus: *Veni mecum ad hanc Virginem, ne ſine hac properes ad gehennam.* Póydź zemną do protekcyi MARYI Panny, żebyś odrzucony od Jey protekcyi nie poſzedł ná ogień wieczny.

Hiſtorya.

Swięty Ludwik Bertrandus Zákonu Kaznodzieyſkiego, gdy w Indyach opowiadał chwałę Boſką y honor Máryi, jedna Niewiaſta rodząc wzywała pomocy Maryi, Swięty Ludwik posłał kartę, ná którey nápiſane były te słowa: *Neſciens Mater Virgo virum, peperit.* Nie

 znaiąc

znaiąc Panna męża, porodźiła; którą kartę w ręku trzymaiąc, szczęśliwie porodźiła. (*Ex Hist: Ord: Præd:*) Zápisz ná sercu twoim to náysłodsze Imie Niepokálanie poczętey MARYI Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Lina pierwszego po Swiętym Pietrze Papieża, który wiele pisał o wierze świętey, wiele dekretow postanowił. Pracuy y ty według stanu twego, zálecay chwałę Boską; chwalebnym przykładem, náuką y dobremi uczynkami.

DZIEN DWUDZIESTY CZWARTY.

1. *Uwaga.* Grzech náywiększy jest familiant ná źiemi, bo nigdy nie chodźi bez kawalkaty z jednego grzechu dźieśięć śię rodźi. Tak Zydźi wprzody tylko ścigali ná JEZUSA zábićie, á potym y ná Łazarza zgładzenie: *Cogitaverunt autem Principes Sacerdotū ut & Lazarum interficerent. Joan:* 12. Zamyślali Xiążęta ludu, żeby zábili y Łazarza. Uważ co zá racya tey imprezy bezbożney, nie insza, tylko że zayzdrość to sprawiła, że dla wskrzeszonego Łazarza wiele w Chrystusa uwierzyło.

Historya.

Był jeden Brat pobożny, któremu drugi Brat we wszystkim zayzdrośćił; chcąc oddalić tę zayzdrość od niego, záwsze mu śię uniżał: stancyą umiatał, wodę przynośił, jak chłopiec służył. Widząc jego pokorę zayzdrośny, ták odmienił serce, że bárźiey go kochał, niżeli

innych

innych Braći. (*Cæsar: lib: 4. cap: 26.*) Masz wiele adwersarzow zayzdrośnych, ktorych inaczey nie zdewinkujesz, jak tylko pokorą y ćierpliwośćią.

2. *Uwaga.* Niebem jest MARYA, mowi S. Hieronim: *Fuit Beata Virgo Cælum ignæum propter ardentissimam charitatem.* Niebem ognistym jest Marya, dla ognistey miłośći Boskiey.

Historya.

Jeden Młodźian był się zmowił z Panną zgrzeszyć, gdy się pytał: jak imie? odpowiedźiała: Marya jestem; dla rewerencyi Imienia MARYI niechćiał grzeszyć, zá co go Bog błogosławił przez intercessyą Maryi Panny, do wielkich cnot przyszedł wspomniony Młodźian. (*Diabesne in urbibus Gal:*) Szanuy to mieysce, te rzeczy ktore náleżą jákim sposobem do MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Dalmacyusza wielkiego mortyfikanta, ktorego w drodze MARYA Panna nákarmiła rożami z miodem záprawnemi. Każde Zdrowaś Marya słodki pokarm w sercu Kochanka JEZUSA y Kultora MARYI.

DZIEN DWUDZIESTY PIĄTY.

1. *Uwaga.* Samemu Bogu chwała y honor náywyższy náleży; jáki honor oddawali wćielonemu Bogu Dźiatki Izraelskie wołaiąc: *Hosanna, Benedictus qui venit in Nomine Domini. Joan: 12.* Chwała ná wysokośćiach, Błogosławiony, ktory przyszedł w Imie Pańskie.

Uważ, czy oddajesz Bogu honor y chwałę náleżytą, czy nie szukasz włáśney chwały, właśney estymy, nie honoru Bośkiego.

Historya.

Był jeden Zákonnik Merulus, który ustawicznie Bogu służył w postach, w modlitwach, ten przez sen widźiał sobie z Nieba przysłaną koronę, y potym wkrótce gdy umarł przy ćiele jego różnych kwiatow odor czuli przytomni. (*Greg: Dialog: c.* 47.) Chwal Boga przez ten czas krótki, ábyś go wiecznie chwalił w Niebie z Swiętemi.

2. *Uwaga.* Swięty Bonawentura tytułuje Maryą Pannę ogniem miłośći Boskiey: *Sicut enim ignis est in summo calidus, sic Domina nostra fuit charitate in summo ardentissima, quæ nec primam similem visa est, nec habere sequentem.* Jako ogień jest náygorętszy, ták MARYA czystośćią y miłośćią Boską pałała, y celowała wszystkich.

Historya.

Inocencyusz Papicż byłby potępiony, gdyby nie intercessya MARYI Panny, którey wiernie służył, y Kośćioł zbudował. (*Surius*) Przez cnoty staray się być kośćiołem JEZUSOWI y MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Formecyusza, który z Nieba nápomniony, w polu znalazł księgę Ewangelij, którą gdy czytał zwierzęta z lasu przychodźiły. Czytay nábożnie Pismo święte, jeżeli nie umiesz czytać, słuchay czytaiących.

DZIEN

DZIEN DWUDZIESTY SZOSTY.

1. *Uwaga.* Dwojaka jeſt bojaźń: jedna złączona z nadźieią y miłośćią; y ta jeſt bojaźń święta y ſynowſka. Druga bojaźń hypokondryczna, reprezentuiąca záwſze zagniewanego Boga, záwſze turbuiąca; y ta bojaźń jeſt niewolnicza. Bojaźń ſynowſką wſzyſcy Swięci mieli, dla tego Bóg Elektow ćieſzy: *Noli timere Filia Sion. Joan: c. 12.* Niechćiey ſię lękać duſzo pobożna, Còrko gornego Syonu. Maſz dobrego Boga, ktòry nie potępienia, ále zbawienia twego ſzuka.

Hiſtorya.

Biſkup Ceda świętą nápełniony bojaźnią, gdy ſłyſzał pioruny, álbo zámieſzanie, ućiekał do Kośćioła błagać Majeſtat Boſki, áby zá grzechy nie karał. Gdy ten Biſkup umierał, Aniołowie wdźięcznie mu śpiewali. (*V. Beda de Geſtis Ang:*) Miey y ty bojaźń Boſką, ktòra jeſt Matką y początkiem wſzelkich cnot y świętey mądrośći.

2. *Uwaga.* Takim affektem wzdycha do ſerca MARYI: *O cor Virgineum amoris igne ſuccenſû.* O ſerce Panieńſkie miłośći ogniem zápalone. *S. Bonavent:*

Hiſtorya.

Gdy Cyprian czarami był zápalił do nieczyſtośći Swiętą Juſtynę, zá intercelſyą Maryi Panny zwyćiężyła tę pokuſę. (*ex vita ejus*) Poki w śmiertelnym ćiele żyiemy, trzeba wiele ćierpieć od świata, ćiała y czarta, ábyś

zwyciężył te pokusy, czyń rekurs do Maryi.

3. *Uwaga.* Dziś pamiątka S. Nila Opata, który wielce się wystrzegał słów próżnych. Gdy do niego przyśli Dworzanie, áby próżnego słowa niepowiedzieli, dał im czytać rewelacyą S. Symeona. Ten ná pewnym kazaniu powiedział: *Ex decem millibus vix reperitur una anima his temporibus, quæ ad manus Sanctorum Angelorum perveniat.* Ledwie z dziesięciu tysięcy, jedna będzie zbawiona dusza temi czasy. Chroń się słów próżnych, pamiętay ná ściśłe sądy Boskie.

DZIEN DWUDZIESTY SIODMY.

1. *Uwaga.* Wielka dobroć Boga naszego, który do nas przychodzi w Sakramencie: *Ecce Rex tuus venit. Joan;* 12. Oto Król twoy przyszedł. O wielka łaska Króla naszego Boga! który do nas tak częsta łaskawie przychodzi; zádziw się dobroci Boskiey, y oraz twojey niewdzięczności, który tak niedbale czekasz przyiścia tego łaskawego Króla.

Historya.

W Egypcie Niewiasta pewna przez czary utraciła postać ludzką, á stała się klaczą, co do oka ludzkiego. Tę gdy przyprowadzono do S. Makarego, przywrócił jey pierwszą ludzką postać; y powiedział, że dla tego dopuścił Bóg czarom szkodzić, że przez pięć niedziel nie spowiadała się y nie kommunikowała. (*Palladius in vita S. Makar:*) Bóy się y ty podobney kary. który przez pięćdziesiąt niedziel

ledwie

ledwie przystępujesz do Sakramentow Swiętych, kommunikuy dźiś choć duchownie.

2. *Uwaga.* Ogniem Seraficzney miłośći Boskiey pałała Marya: *O sacra viscera velut clibanus candentia & ardentia velut Seraphim. S. Bonav:* O święte wnętrzności Maryi Panny Seraficznym ogniem Boskiey miłośći pałaiące.

Historya.

Dźiś widźiał pobożny Asceta po approbacyi Papieskiey, iż Nayświęt: Panna trzymała pod płaszczem swoim Zakon *Sociat: JESU.* (*Ex An: Cal:*) Wszystkich Zakonow jest generalną Protektorką, osobliwie jednak tych, ktorzy Jey honor promulguią.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Ginguryna, ktoremu ukazawszy się S. Michał Archanioł uweselił, y duszę jego przyłączył do chorow Anielskich. Prowadź takie życie, abyś był godźien wizyty Anielskiey, y oraz wiecznie konwersować w Niebie z Aniołami.

DZIEN DWUDZIESTY OSMY.

1. *Uwaga.* Czasu utrapienia człowiek sobie nie może dać rady, y nie może pamiętać, gdy jest oświecony łaską Boską, w ten czas rozumie pismo, y naukę mile przyimuje. Tak Uczniowie ćierpiąc prześladowanie niemogli poiąć pisma, dopiero zrozumieli, gdy Chrystus Pan był uwielbiony, gdy ich osobliwszą oświećił łaską: *Quando glorificatus est JESUS tunc recordati sunt, quia hæc scripta erant de eo. Joan: c.* 12. Gdy JEZUS uwielbiony był,

w ten

w ten czas poznali, co było nápiſano o nim. Czaſu utrapienia nie deſperuy, álc ćierpliwie czekay oświecenia od Boga.

Hiſtorya.

Kanonik Regularny, gdy wielkie ćierpiał prześladowanie od Starſzych niewinnie, w dźień S. Maurycego ze łzami utrapienie ſwoje polecał Bogu, pod czas ktorey modlitwy Anjelſkie ſłyſzał śpiewanie, y wielce był uweſelony y ná zdrowiu źleczony. (*Cantipr: libr:* 1. *cap:*11.) Znoś ćierpliwie prześladowanie, z Nieba uczujeſz poćiechę.

2. *Uwaga.* Dźiwuje ſię Swięty Bonawentura, jáko może znieść Marya Panna upały, ktoremi pałała ku Bogu: *O Sacrum pectus, quo ardore intus inflammaris, o tenerrimum corpus quomodo tanto calore non diſsolveris.* O święte pierśi, o naydelikatnieyſze ćiało Maryi, jako nieſpłonieje od Seraficzney miłośći Boſkiey upałow.

Hiſtorya.

Lipſyuſz gdy odebrał zdrowie przed obrazem Matki Boſkiey, Heleńſkim, całą kśiążkę o tym cudownym obraźie napiſał. (*Heven:*) Dane zdrowie od Boga, obracay ná chwałę Boſką, ná promulgacyą honoru Maryi Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Wacława Xiążęćia, ktory nic niezaczynał nieporadźiwſzy śię Boga, zábity w Kośćiele od Brata, odebrał koronę męczeńſką. W potrzebach twoich czyń rekurs do Boga, od Boga záczynay, w Bogu kończ.

kończ. Uważ złość ludzką, jako jest ślepa, nie uważa ná osobę, áni ná mieysce święte; miarkuy záwczasu pássye gniewu, które y duszy y zdrowiu szkodzą.

DZIEN DWUDZIESTY DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Złość ludzka lubo może poturbować ludźi, ále bez Pána Boga woli nic nie może uczynić. Wywarli wszystkę złość Zydźi ná Jezusa, nie mogli mu jednak nic uczynić, poki nie był przyszedł czas od Boga naznaczony męki, aż muśieli się dźiwować: *Videtis, quia nihil proficimus.* Widźićie, że nic nie możemy uczynić. *Joan: 12.* Jeśli chcesz czego dokazać, záczynay z wolą Boską się poradźiwszy, proś pomocy SS. Aniołow strożow.

Historya.

Gdy Swięty Antoni Pustelnik był w wielkich pokusach, prośił Boga, áby pokazał drogę do zbawienia; wyszedł z celli, obaczył Starca który robił, y robotę porzućiwszy modlił się, po modlitwie z nowu się do roboty wracał. Był to Anioł dla informacyi jego zesłany ják miał postępować, od którego słyszał te słowa: *Sic fac, & salvus eris.* Tak czyń á zbawion będźiesz. (*lib: de pat: & fort: n.1.*) Náypewnieysza droga do doskonałośći, praca y częsta modlitwa, zá łaską Boską y protekcyą Aniołow Swiętych.

2. *Uwaga.* Zadne pioro nie opisze godnośći Máryi: *Quis tuos o Virgo ardores, mentis excessus digno sufficiet explicare eloquio, aut compre-*

comprehendere cogitatu. (*Idiota.*) Kto może o Panno upały miłośći ku Bogu wytłumaczyć y poiąć twoje.

Historya.

Gdy uczynki pobożnego Klienta MARYI, wźioł ná szalę Archanioł Michał Swięty, Marya Panna Rożaniec swòy przydała do jego zasług, y nápomniała tego Klienta ná imie Jákuba. (*Ex An: Cal:*) Pòydą y twoje wszystkie uczynki y myśli ná szalę Michała Swiętego; proś Maryi Panny, áby swoich zásług udźieliła.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Michała Archanioła Xiążęćia Niebieskiego Senatu, ktòry Lucypera hardego z Nieba strąćił ná potępienie, ten przy śmierći sąd partykularny odprawuje, y oraz jest całego Kośćioła generalnym Protektorem. Odday się dźiś do protekcyi tego Swiętego Patrona, waż uczynki twoje przez spowiedź Sakramentalną, ábyś pożądany odebrał dekret od Archanioła Michała S. Sędźiego dekretowego duszy twojey. Staray się o Anielskie życie y konwersacyą.

DZIEN TRZYDZIESTY.

1. *Uwaga.* Zayzdrośnym Zydom y to źle, że wszyscy ludźie przychodzą do poznania Boga: *Ecce mundus totus post eum abit. Joan: cap:* 12. Oto świat cáły zá nim idźie. Zayzdrośnego człowieka cudze szczęśćie trapi, nieszczęśćie ćieszy, ják sam daleki jest od Boga y od Nieba, ták drugiemu nie życzy, áby się garnoł do Boga. *Hi-*

Historya.

Czytamy w piśmie: za czasow Salomona, poswarzyły się dwie baby o dziecko; jedna powiada moje dziecię, druga odpowie: nieprawda, kłamiesz, moje to dziecię; wytoczyła się ta sprawa do Krola, Krol Salomon osadził aby dziecko rościęto, Matka prawdziwa niepozwala rościnać, zayzdrośna mowi: *dividatur*, niech będzie rościęte, żeby ani mnie była pociecha, ani jey. Ale Krol rozumny poznał, że muśi być to fałszywa Matka, ktora rościąć pozwala dziecko. (*lib: Reg*) Uważ, że zayzdrość jest ślepa, y śiebie gubi przez zayzdrość człowiek, y drugich chce zgubić.

2. *Uwaga.* Ogniste słowa były Maryi Panny zapalaiące do cnoty słuchaiących, mowi S. Tomasz *de Villanou: Divinis ignita colloquijs tota effecta es velut ignis, teq; holocaustum suavissimum DEO obtulisti.* Swiętemi rozmowami stałaś się niby ognistym Serafinem ofiarowałaś śiebie przez miłość Bogu.

Historya.

Swięty Edmundus osobliwszy Kultor Maryi, gdy mu za wiarę głowę ścięto, cudownie głowa przemowiła, y przynieśiona do ciała cudownie przyrosła. (*Mayr.*) Niech y twoja głowa pracuje w promulgowaniu chwały Boskiey y honoru Maryi, będzie miała nagrodę y koronę chwały.

3. *Uwaga.* Dziś Fest S. Hieronima, ktorego Aniołowie biczowali za to, że barziey czytał

Cyce-

Cycerona księgi, niżeli Pismo święte. Ustawicznie miał w myśli strasżliwe sądy Boskie. Chroń się y ty czytania ksiąg światowych, osobliwie ksiąg heretyckich, z których możesz się zgorszyć. Czytay duchowne księgi medytacye, żywoty Swiętych; Biblij záś świeckim ludźiom bez pozwolenia Biskupa czytać niewolno.

OCTOBER

PAZDZIERNIK

DZIEN PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Szczęśliwe serce, które ustawicznie pragnie oglądać Boga, z nim się wiecznie złączyć miłośćią; ták święte pragnienie mieli owi ludźie w Ewangelij, ktorzy mowili do Filipa: *Domine! volumus JESUM videre. Joan: c. 12.* Panie! pragniemy widźieć JEZUSA. Masz że ty te święte pragnienie do JEZUSA? podobno serce twoje pała niegodźiwemi affektami.

Historya.

Był pewny Zákonnik prawdźiwy naśladowca Chrystusa, gdy do niego przyszły listy od Rodźicow y od krewnych, z ktoremi przez długi czas się niewidźiał; nie chcąc mieć dystrakcyi w rozmyślaniu, nie czytawszy wszystkie te listy spalił. (*Cassianus lib: 5. c. 32.*) Uważ jáko prawdźiwy miłośnik JEZUSA powinien mieć czyste serce od światowych affektow

ktow dálekie, ále w ſamym Bogu powinien pragnienie y affekt ſwôy położyć.

2. *Uwaga.* Uſtawicznie pragnęła Marya Panna do Boga, mowi Swięty Jan Damaſcen: *Charitas Beatæ Mariæ nunquam potuit ceſsare, quia charitas non poteſt ceſsare niſi per mortale peccatũ.* Miłość Maryi Panny nigdy nie uſtawała, miłość bowiem tylko przez grzech bywa zgaſzona; Marya Panna od wſzelkiego grzechu daleka była.

Hiſtorya.

Dźiś Marya Panna S. Ananiuſzowi otwartą księgę pokazała y zjeść kazała, przez co ſtał się ſławnym Oratorem honoru Maryi Panny. (*Ex vita ejus apud Græc:*) Czytay nábożnie pochwały Maryi, y oraz co czytaſz myślą y ſercem poymuy.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Borgiaſza *Soc: J.* ktòry obaczywſzy zgniłe ćiało Ceſarzowey niegdyś ozdobney, całym ſercem do Boga ſię nawroćił. Wielka to cnota pamiętać ná śmierć w co ſię obròći pielęgowane, pieſzczone ćielſko, ják w krotce w proch ſię obròći, rozſypie, ziedzą robacy, ſzczury.

DZIEN WTORY.

1. *Uwaga.* Wſzyſtkie dni y godźiny ſą Boſkie, jednak pewne dni ſą od Boga y Kośćioła oſobliwſzym ſpoſobem náznaczone ná chwalenie Boga: *Venit hora ut clarificetur Filius hominis. Joan: c. 12.* Przyſzła godźina, áby był objawiony światu Syn człowieczy. Uważ

jak

jak świątkujesz dni święte od Boga náznaczone? podobno przepędzasz ná rospustach pijaństwach, im większy Fest, tym więcey sobie pozwalasz swywoli.

Historya.

W Teutonij był jeden Slachcić, ktory świętego dnia nigdy Mszy niesłuchał, ále polowániem się bawił; Zona jego porodźiła dźiećie dźiwne, ktore było podobnieysze do psa, niżeli do człowieka; było to karanie grzechu, że w święte dni ze psami się tłukł po lasach y polach. (*Thom: Cantip: lib:* 2. *c.* 49.) Swiątkuy dni święte nábożnie, idź do Kośćioła, słuchay Mszy y náuki.

2. *Uwaga.* Miłość Boska jest to strzała, ktora zraniła serce Maryi: *Est sagitta electa amor DEI, qui Mariæ animam non solum confixit sed etiam pertransivit.* (*Idiota.*) Strzała wybrana miłość Boska, ktora nie tylko zraniła, ále przenikneła Serce MARYI.

Historya.

Niewieśćie pewney Zydźi Syna zámordowali, gdy ona świadkow nie miała; rzekli Zydźi ná sądźie: gdy postawi świadkow, poydźiemy ná stos ognisty, gdy niepostawi, ona poydźie ná stos. Zezwolił ná to sąd, ona udała się do protekcyi Maryi Panny; Syn zámordowany odżył, y wyświadczył że Zydźi byli zámordowali. (*Pelsart:*) Proś żeby MARYA twoią duszę przez grzech umarłą ożywiła.

3. *Uwa-*

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Leodegaryusza Biskupa, ktòremu gdy oczy wyłupiono, dźiękował Bogu, że godnym stał się ćierpieć dla Chrystusa. Dźiś także jest Fest SS. Aniołow strożow. Swięty Anioł stròż barźiey niżeli oko ćię oświeca. Bądź wdźięcznym Aniołowi strożowi twemu.

DZIEN TRZECI.

1. *Uwaga*. Umrzeć z miłośći ku Bogu, jest to zácząć nowe życie nieśmiertelne; śmierć dwojaka jest: Moralna y fizyczna: Fizyczna jest rozłączenie duszy od ćiała; moralna jest umrzeć światu y własnym passyom; y o tey śmierći mòwi JEZUS: *Si autem mortuum fuerit multum fructum affert. Joan: 12.* Jeżeli obumrze wielki owoc przynośi. Uważ ják ty mortyfikujesz passye twoje, ják jesteś umarłym pròżnośćiom świata.

Historya.

Adolfus zácney familij zostawszy Zákonnikiem, gdy niosąc przez ulicę náczynie z mlekiem, spotkał pompatycznie jadących krewnych, ktòrych nieco poczoł się wstydźić, zwyćiężaiąc śiebie, mleko wylał ná głowę swoię, że się wstydźił ubostwa Chrystusowego. (*Albert: Krant: lib: 8.*) Zádźiw się tego Zákonnika heroiczney cnoćie, y sam náśladuy według możnośći, zwyćiężay namiętnośći twoje

2. *Uwaga*. Miłowała MARYA JEZUSA jáko Syna, y jáko Boga: *Amabat Virgo Virginem Christum, amore naturæ, ut Mater Filiū,*

amore amicitiæ, ut creatura creatorē. Bernard: de Busto. Kochała Panna Pannę Chrystusa, miłośćią nátury jáko Matka Syna, miłośćią przyiaźni, jáko stworzenie Stworzyćiela.

Historya.

Przy obraźie Maryi Panny *Montis serrati*, dźiś uzdrowiony jest głuchy y niemy. (*Ex An: Cœlest:*) Nie milcz gdźie idźie o chwałę Boską, o krzywdę bliźniego, nie bądź głuchym ná słuchanie słowa Bożego.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Jana Chuzabity, ktory ćierpiąc mowił: *Si Deus hæc pati potest quidni ego velim.* Jeżeli Bog to ćierpieć może, á czemu ja nie mam ćierpieć. W boleśćiach twoich, uważay często boleśći Jezusowe, ktore ćierpiał dla zbawienia duszy twojey.

DZIEN CZWARTY.

1. *Uwaga.* Miłować wygody ćiała, nic nie ćierpieć, jest to gotować sobie potępienie: *Qui amat animam suam perdet eam. Joan: c. 12.* Kto kocha duszę swoię zgubi ią. Uważ czy nie jesteś skrępowany włásną miłośćią; postrzeż się nędzniku, ábyś nędznie nie zginoł, niezátraćił duszy twojey.

Historya.

Pustelnik jeden starzec pozwolił Niewieśćie mieszkać przy sobie, z ktorą po kilka dni popełnił grzech nieczystośći; Oczym słyszał drugi Pustelnik czartow się chlubiących, że tákiego Starca przyprowadźił do grzechu.

(*Ex*

(*Ex lib: DD. PP.*) Uważ y z ćiebie czy nie chlubią ſię ſzatani, czy nie dałeś im okazyi weſela, grzeſząc śmiertelnie, ſzukaiąc okazyi do grzechu.

2. *Uwaga.* Marya Pánna nie ták z boleśći, jáko raczey z miłośći umarła, zdanie S. Bonawentury: *Beatiſſima Virgo præ amore & ſinè dolore mortua fuit.* Nayświętſza MARYA Panna z miłośći upałow, bez boleśći umarła.

Hiſtorya.

Swięty Franciſzek Seraficki miedzy inſzemi ſpoſobami uſzanowania Matki Boſkiey, nośił obrazek Nayśw: Panny ná pierśiach. (*in vita ejs*) Noś y ty obraz cnot Maryi w ſercu twoim

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Franćiſzka Serafickiego, naśladowca uboſtwa Chryſtuſowego, ktory miał Rány JEZUSOWE wyrażone ná ćiele ſwoim. Nie maſz inſzey drogi do Nieba, jáko tylko iść w ślady Chryſtuſa; jeżeli śię ſpodźiewaſz być w Niebie, idź zá Chryſtuſem; bądź pokorny, ćichy, ćierpliwy, bo inaczey ſtanieſz ſię ſługą hardego Lucypera.

DZIEN PIĄTY.

1. *Uwaga.* Mieć w nienawiśći świętey, duſzę ſwoię, jeſt to żywot wieczny dla niey gotować; mowi Zbawićiel: *Qui odit animam ſuam in hoc mundo, in vitam æternam cuſtodit eam. Joan: c. 12.* Kto nienawidźi duſzy ſwojey ná tym świećie, ná żywot wieczny chowa ią. Nie jeſt tu mieyſce weſołośći, ále ſmutku y utrapienia, czas pokuty y ćierpliwośći.

Hiſtorya.

Wielebny Jákub Kapłan wielkiey świątobliwośći Zákonu náſzego; ten od młodośći żadnych trunkow niepijał, żeláznemi łáncużkami ćiało trapił, włośiennicę z oſtrych włoſow nośił, codźień do krwi ſię biczował, ſypiał ná pniu ſękowatym, w źimie w śniegu śię tarzał, á w lećie w pokrzywach; gdy drudzy ubolewali, że tak nie miłośiernie trapi śiebie; odpowiadał: nie wiećie jákie delicye wnętrzne y poćiechy pod włośiennicą ſię taią. (*Ex Proſc: Hiacynt: in vita ejus.*) Miey w takiey nienawiśći ćiało twoje, á ták záchowaſz ná żywot wieczny duſzę ſwą.

2. *Uwaga.* Ná źiemi żyiąc Marya, w Niebie mieſzkała affektem: *Detinebatur tantum in ſaeculo corpore, affectu autem & mente commorabatur in caelo. S. Laur: Juſt:* Była zátrzymana ná źiemi ćiałem, affektem zaś w Niebie mieſzkała.

Hiſtorya.

Swięty Jákub Ankonitańſki gdy miał kazanie grożąc mękami piekielnemi nieczyſtym ludźiom, jeden nieczyſty uraźiwſzy ſię zá to, miał zábić Kaznodźieię przy obraźie Matki Boſkiey; álić uſłyſzy głos: *Quid ſceleſte facis?* Co czyniſz bezbożniku? To ſłyſząc zátrwożył ſię, y więcey nie myślił ták złośliwie. (*Mayr.*) Porzuć złośliwe zámyſły jeśli chceſz podobać ſię Bogu y Maryi.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Galli Wdowy, którey gdy przy śmierći Swięty Piotr pokazał

zał się, pytała: czy są odpuszczone grzechy moje? odpowiedział S. odpuścił Bóg grzechy twoje. Pośpieszay do niego, czyń częstą pamiątkę przeszłych grzechów twoich.

DZIEN SZOSTY.

1. *Uwaga.* Nie dosyć jest tytułować się sługą Boskim, ále trzeba iść w ślady Jego: *Qui mihi ministrat me sequatur. Joan:* 12. Kto mi służy, zá mną niech idźie. Názywasz się Chrześćianinem, jestże choć znak w tobie człowieka Chrześćiańskiego? czy postąpiłeś choć ná krok w ślady JEZUSOWE.

Hystorya.

Swięty Bernard náśladuiąc ubostwo Chrystusowe y pokorę, sam czasu pewnego smarował obuwie, diabeł przyszedł do niego w postaci gośćia znacznego, wołaiąc: se jaki to Starszy nie ludzki; poznawszy Swięty złość duchá złego, nieprzestał pokorney zábawy, szátan z wielkim hałasem zniknoł. (*Cæsar: lib:* 4.) Niewstydź się pokornych zábaw przykładem pokornego JEZUSA, ktory się niewstydźił y żebrowáć będąc naywyższym Pánem.

2. *Uwaga.* Pokornie supplikuje do Maryi Landspergiusz: *O dulcissima Domina! vulnera, accende, reple cor nostrum amore tui castissimo.* O nayłodsza Pani! zrań serce nasze zapal y napełniy świętą miłośćią ku tobie.

Hystorya.

Swiętego Meynulfa Marya Panna intercessyą swoią wskrześiła, żeby dał przytomnym

naukę zbawienną. (*Ex vita ejus*) Jeżeli masz naukę od Boga daną, udźielay drugim tey zbawienney manny.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Brunona, który będąc przytomnym ná pogrzebie w Paryżu, gdy słyszał z grobu mówiącego potępionego: *Justo DEI judicio accusatus, judicatus, & condemnatus sum*; Sprawiedliwym sądem Boskim oskarżony jestem, sadzony y potępiony. Nawróćił się całym sercem do Boga, y ścisły Zákon Kartuzyanow fundował. Ah dla Boga! często słyszysz tak wiele przykładow o potępieńcach, czemu się nienawracasz do pokuty.

DZIEN SIODMY.

1. *Uwaga*. Wielki honor, wielkie szczęśćie służyć Chrystusowi, y ná tym świećie ma staranie o sługach swoich, y po śmierći czyni ich Królmi wiecznemi y Panami: *Ubi sum Ego, illic & minister meus erit. Joan: c.12.* Gdźie Ja jestem, tam y sługa mòy będźie. Záwstydź się jeżeliś dotąd nie chćiał służyć tak dobremu Panu.

Historya.

Swięty Franćiszek Seraficki prośił P. Boga, żeby mu pokazał kiedy jest sługą Boskim? powiedźiał mu Pan: że w ten czas jest sługą Boskim, gdy o Bogu myśli, mówi, y pracuje dla chwały Boskiey. (*Ex Chron: Ord: Min:*) Jeżeli chcesz być prawdźiwym sługą Boskim, myśl o Bogu, o Bogu dyszkuruy, pracuy dla chwały

chwały Boskiey, nie dla własnego pożytku: *Propter JESUM, non propter esum.*

2. *Uwaga.* Każe nam w sercu MARYI być zapisanym Landspergius: *Portemus te semper in corde nostro, simusq; semper ac indelebiliter scripti in corde tuo exaudi nos o Domina.* Niech cię nośiemy w sercach naszych, niech nasze niegodne imiona będą zápisane w sercu twoim o MARYA.

Historya.

Gdy Bráćia S. Brunona poczeli ustawać w záchowaniu Reguły, udał się S. Bruno do Máryi Panny, ktòra Zákõnikow pobudźiła do doskonałośći. (*Ex vita ej.*) Bądź pilnym w záchowaniu Reguły, y powinnośći stanu twego.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Gerolda, ktôry gdy do zgody drugich prowadźił, zábity jest, poszedł ná wieczny pokoy. Po śmierći jego dzwony same się dzwoniły. Ten Swięty do zgody prowadźił drugich, á ty czy nie jesteś mieszaiącym każdemu zgodę, przyiaźń braterską. Uważ jáko Bòg sług swoich sławi, nieme kreatury opowiadaią chwałę Boską w Swiętych.

DZIEN OSMY.

1. *Uwaga.* Nigdy nie może być godnie opowiadana chwała Boska. Zeby tyśiąc było światow y niebios, jeszczeby więcey potrzeba było Promulgatorow Imienia Boskiego; o co supplikował Syn Boski: *Pater clarifica nomen tuum. Joan: c. 12.* Oycze objaśni Imie

twoje národom. Uważ jeżeli ty promowujeſz chwałę Boſką, czy podobno barźiey ſzukaſz właſney chwały.

Hiſtorya.

Zámyślił ſię o chwale Tróycy Swiętey Auguſtyn Swięty, chodźił nád morzem medytuiąc: znayduje Dźiecko małe, które łyſzką przelewa wodę z morza do dołu małego; pyta: co to czyniſz? odpowie Dźiecko: chcę morze to pomieśćić w tym dołku; rozśmiał ſię Auguſtyn Swięty z niepodobney propozycyi; odpowie Dźiecko: Wiedz otym Auguſtynie! podobniey jeſt, żebym te wody morſkie pomieśćił w tym dołku, niżeli żebyś ty mógł poiąć tajemnic Tróycy Swiętey; to rzekſzy Dźiecko zniknęło; był to Anioł zeſłany od Boga, ná wybićie wyſokiey myśli, ktorą był uwiedźiony Auguſtyn Swięty. (*Ex vita ejs.*) Chwalić Boga trzeba uſtawicznie, ále wyſoko śięgać o Bogu, niebeſpieczno rozumowi ſtworzonemu.

2. *Uwaga.* Co może być godnieyſzego jáko Matka Boſka, mówi S. Ambroży: *Quid nobilius Matre Domini? quid ſplendidius ea, quam ſplendor elegit Paternæ gloriæ.* Co może być Szlachetnieyſzego jáko Matka Boſka? co jaśnieyſzego jáko ta, ktorą światło Oycowſkiey chwały wybrało.

Hiſtorya.

Swiętey Katarzynie w pogańſkich będącey błędach, ukazawſzy ſię Marya Panna podała

Pána

Pana JEZUSA, ále nie chćiał Pan JEZUS iść do niey, że nie była ochrzczona, potym zaraz przyięła Chrzest święty. (*in vita ejq*) Chcesz mieć w sercu twoim JEZUSA, oczyść wprzody brzydkośći grzechow z serca.

1. *Uwaga*. Dźiś Fest Swiętey Birgity, ktorey dźieśiątego roku wieku jey, Pan JEZUS ukazał się wszystek we krwi. Czyń częste uwagi o boleśćiach ćierpiącego JEZUSA, o tym medytuy, czyń kompassyą, znoś ćierpliwie wizyty Boskie.

DZIEN DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga*. Kto może tu ná źiemi szukać pokoju, gdy y sam Syn Boski był w turbacyach będąc w ćiele ludzkim; ták mowi o sobie: *Nunc anima mea turbata est*. *Joan*: 12. Teraz Dusza moja jest zturbowana. Uważ, kto był przyczyną turbacyi Jezusowey, jeżeli nie twoje uspokojenie y bespieczeństwo w złośćiach; o wielka ślepoto człowieka! Bôg turbuje się w ćiele ludzkim zá grzechy człowieka, człowiek bespiecznieyszy w grzechach.

Historya.

Słuchaiąc Mszy pobożna Matrona widźiała, że Pan JEZUS w postaci maluśkiego wyszedł z ołtarza; y przyszedł do trzech Panien klęczących; jednę mile obłapił, drugiey do twarzy spoyrzał, á trzećiey ręki się dotknoł, y zgniewem odszedł. Prośiła Boga żeby jey oznaymił co to znaczyło? powiedźiał jey JEZUS: że ktorą mile obłapiłem, jeszcze nie jest

umo-

umocniona w cnotach, ná ktòrey twarz spoyrzałem jest doskonalsza, á ktòrey ręki się dotknołem, jest náydoskonalsza. (*Joan: Schenbovius.*) Uważ, jáko Bòg kochankow swoich ná tym świećie zasmuca y probuje.

2. *Uwaga.* Dźiwuje się wielkośći pokory MARYI S. Augustyn: *Vide humilitatem, vide devotionem. Ancillam se dicit Domini, quæ Mater eligitur.* Uważ pokorę, uważ nabożeństwo, Maryi służebnicą się tytułuje, ktòra jest Matką obrana wćielonego Boga.

Historya.

Swiętey Birgićie powiedźiała Marya Panna: Widzę Ja prace Klientow moich, przybędę im przy śmierći, y posadzę ich zemną ná Majestaćie chwały Niebieskiey. (*lib: Revelat: S. Birg:*) Pracuy, nie ustaway w záczętych zábawach, wkròtce weźmiesz nágrodę.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Dionizyusza, ktòry wiele pisał o Bogu, był biczowany zá wiarę, gdy Mszą miał w więźieniu P. JEZUS mu się ukazał y poćieszył. Zyćie násze doczesne, jest ćiężkie więźienie, zewsząd śćiskaią nas utrapienia, choroby, niedostatki, pokusy; kto nas może zupełnie poćieszyć, jeżeli nie ćierpiący zá grzechy násze JEZUS, przykładem swojey ćierpliwośći.

DZIEN DZIESIĄTY.

1. *Uwaga.* Kto jest Swięty, niech stara się o większą świątobliwość, kto sprawiedliwy, o większą sprawiedliwość; Táka jest bowiem

wola

wola Boska, żeby záwsze każdy z nas co rok ná wyższy stopień doskonáłośći postępował: *Qui Sanctus est sanctificetur ad huc.* Kto Swięty jest, niech świętszym będźie. *Apoc:* 22.

Historya.

Była jedna Niewiasta złośliwa, ktôra sąśiadom y dźiećiom pokoju nie dawała, gdy ią przyprowadzono do S. Malachiasza, kazał szczerze śię spowiadać, á gdy śię wyspowiadała, uczynił nád nią modlitwę Swięty Malachiasz, y zaraz złośliwy bies ućiekł, ona do śmierći żyła w ćichośći. (*S. Bernardus in vita S. Malachiæ.*) Uważ jáko Sakramenta święte są śrzodki do cnot y świątobliwośći.

2. *Uwaga.* Kto może mieć zaszczyt większey czystośći ják Márya Panna, mówi Swięty Ambroży: *Quid castius ea, quæ corpus Christi, sine contagione corporis generavit.* Kto może większą mieć czystość jáko ta, ktòra Ciało JEZUSOWE zrodźiła, bez zmazy ćiała.

Historya.

Kapłan jeden ućiekaiąc od nieprzyiaćioł, udał śię do obrazu Matki Boskiey *Montis Serrati*, był cudownie obroniony, y do domu włásnego zánieśiony. (*Ex An: Cæl:*) Jeżeli chcesz trafić do domu wiecznośći, czyń rekurs często do MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Jana cudami od Boga w sławionego, ktôry ustawicznie mòwił o Bogu; temu Orzeł przyniosł kartę, ná ktòrey były te słowa nápisane: *Amor meus*

JE-

JESUS; Miłość moja JEZUS. Piſz y ty ná ſercu twoim te náyſłodſze Imie JEZUS; niech ſama miłość JEZUSOWA ma mieyſce w ſercu twoim.

DZIEN JEDENASTY.

1. *Uwaga*. Straſzne ſą żyiącym ludźiom pioruny, grzmoty; zátrwożyli ſię ſłyſząc głos z Nięba do Chryſtuſa czyniony Uczniowie, rozumieli że pioruny biją: *Dicebant tonitruum ecce factum. Joan:* 12. Uważ ják ſtraſzny czas będźie, gdy potępione duſze uſłyſzą ów náyſtraſznieyſzy piorun, czyli dekret wiecznego potępienia: Poydźćie ode mnie przeklęći ná ogień wieczny.

Hiſtorya.

Młodźian jeden wymogł od Matki, áby pozwoliła mu wſtąpić do Zákonu; mówiąc: *volo ſalvare animam*; chcę zbawić duſzę. Gdy zoſtał Zákonnikiem, y żył niedbale, był porwany ná ſąd; gdy już dekret miał wypaść potępienia, obaczył Matkę ſwoią, która rzekła do niego: Synu gdźie twoje owe ſłowa? chcę zbawić duſzę. Zmiłował ſię Bóg, pozwolił mu powrocić do życia; nigdy nie mogł záponinieć ſłów Matki, w ściſłey żył pokućie do śmierći. (*Spec: exem: de jud: Dei fol:* 411.) Pamiętay ná ſtraſzne á ſprawiedliwe ſądy Boſkie.

2. *Uwaga*. Prawdźiwa pokora nie ná ſłowach záwiſła, ále ná uczynkach Maryi: *Humilitas non ſolum in verbo, ſed etiam in facto declaratur*. Mówi S. Bernard: Máryi pokora, nie

nie tylko w słowach, ále w uczynkach się pokazuje. *Historya.*

Błogosławionego Sylwestra *à monte Fononio* Marya Pánna małeńkiego pielęgowała, mocą szatańską zbitego ná śmierć, uzdrowiła, do Kościoła záprowadźiwszy kommunią dała. (*Kronika Zakonu.*) Uważ, że y ćiebie Marya Pánna lubo niewdźięcznego od młodośći pielęguje.

3. *Uwaga.* Dźiś pámiątka Błogosławionego Alemanna Zákonu Kaznodźieyskiego, ktòrego często szatan kuśił, y biczował, ále on od Anioła pośilony zwyćiężył. Walcz mocno, á przybędą ná pomoc Aniołowie Swięći.

DZIEN DWUNASTY.

1. *Uwaga.* Lubo Pán Bog rządźi wszystkiemi kreaturami, y one konserwuje przez konkurs generalny, jednak według pospolitego biegu, wolą swoię ludźiom oznaymuje przez Aniołow. Ták gdy głos usłyszeli z Nieba, mòwili: muśi ten głos być od Anioła: *Angelus ei locutus est. Joan: 12.* Anioł mu mòwił. Uważ ják słuchasz ty rady y instynktow Swiętego Anioła stroża; bárźiey słuchasz podobno rady złego Anioła.

Historya.

Pustelnik jeden miał wodę daleko od celli swojey, gdy myślił blisko wody postawić cellę, widźiał Anioła idącego zá sobą y piszącego; pyta coby pisał? odpowiedźiał: piszę kroki twoje; to słysząc, jeszcze bárźiey oddalił

dalił cellę od wody, áby więcey było krokow (*Ex lib: DD. PP. de for: n. 5.*) Ofiaruy Bogu prace twoje, Swięci Aniołowie będą piſać zábawy y kroki twoje.

2. *Uwaga.* Konfunduje hardość náſzę Bernard S. pokorą Maryi: *Ecce Maria abſq; omni peccato legem ſubijt purgationis, & tu miſer plenus peccatis, non vis legem ſubire ſatisfactionis.* Oto Marya bez żadney makuły grzechowey, záchowuje prawo pokutuiących, á ty nędzniku pełen złośći, nie chceſz czynić pokuty.

Hiſtorya.

Swiętemu Walfridowi Biſkupowi MARYA Panna uprośiła zdrowie ná lat cztery. (*Ex An: Cal:* 223.) Proś zdrowia przez intercesſyą Maryi Panny, jeżeli to być może z chwałą Boſką.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Opila, ktorego pod czas modlitwy Brat jego, widźiał z Aniołami rozmawiaiącego: Dopuśććie maluśkim przyiść do mnie. Zawſze trzeba ſię uniżać przed Bogiem, osobliwie jednak trzeba mieć ſerce uniżone pod czas modlitwy, gdy rozmawiamy z Panem nieſkończonego Májeſtátu.

DZIEN TRZYNASTY.

1. *Uwaga.* Chce Bóg wſzyſtkich zbawić, wſzyſtkich zagarnąć do Nieba; tak mówi Zbawićiel: *Omnia traham ad me ipſum. Joan:* 12. Wſzyſtko poćiągnę do mnie. Uważ, że nie

inſzym

inſzym ſpoſobem ćiągnie nas Bóg do śiebie, tylko przez mękę Syna ſwego, która nam ſię udźiela oſobliwie przez używanie Sakramentow Swiętych.

Hiſtorya.

Spotkał S. Bernard żołnierzow prowadzących Łotra ná śmierć, wźioł go zá rękę y prośił Sędźiego, áby od śmierći był uwolniony; uczynił zádoſyć proźbie jego Sędźia. Oblekł go Bernard S. który potym w śćiſłey pokućie żył przez lat 30. (*Ex libr: Ord: Ciſter:*) Uważ różnemi ſpoſobami Bóg ludźi wzywa do pokuty; więc nie trzeba deſperować o náwróceniu y náywiękſzego grzeſznika.

2. *Uwaga.* Swięty Antoni tak panegiryzuje Marya Pannę: *Sicut omnia flumina intrant in mare & mare non redundat; Ita in Mariam omnes aquæ gratiarũ quæ fuerunt in alijs Sanctis ut fluvijs intraverunt in Virginem Mariam, & tamen iſtud mare plenum omni gratiâ non redundavit, excedens limites in aliquã altitunem vel jactantiam.* Morze ze wſząd wody przyimuje, jednak ſię nienadyma; tak MARYA lubo wſzyſtkiemi łaſkami była nápełniona, nigdy ſię niepodniosła w pychę.

Hiſtorya.

Swiętą Biſkildę Marya Panna z Nieba przeſtrzegła, że była niechrzczona, przyiełá zaraz chrzeſt. (*Mayr.*) Wzbudź dźiś akt wiary y pragnienia krew przelać zá wiarę, jeżeli jeſt w tym wola Boſka.

3. *Uwa-*

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Wenancyuſza Opata, ten gdy ſłyſzał Aniołow śpiewaiących: Swięty, Swięty, S. Bóg záſtępow; mowił do śiebie: *Væ nobis inertibus & pigris*; Biada nam oſpalcom, leniwcom. Bądź pilnym y czuynym w chwaleniu Boga.

DZIEN CZTERNASTY.

1. *Uwága.* Pogáńſcy Bogowie ſą śmiertelni, zginą y z chwalcami ſwemi; Bóg náſz jeſt nieśmiertelny, ktòremu chwała náleży wieczna: *Chriſtus autem manet in æternum. Joan: c.* 12. Chryſtus trwa ná wieki. Uważ, że lubo Bóg ſam eſsencyalnie jeſt nieśmiertelny, jednak y ſtworzeniu udźielił nieśmiertelnego żyćia; Jáko to: Aniołom, y duſzom ludzkim, ćiałom zaś ludzkim po zmartwychwſtaniu udźieli przymiot nieśmiertelnośći. Bierz ná reflexyą co to jeſt álbo w Niebie, álbo w piekle żyć ná wieki, poki Bóg Bogiem.

Hiſtorya.

We Francyi pijanica poczoł bluźnić, gdyby kto kupił duſzę moię, przedałbym; odezwał ſię kupiec bies w poſtaci człowieka, zápłacił zá duſzę; zádał kweſtyą: gdy kto konia kupuje, uzdeczka przy koniu być powinna, (mòwił to, żeby y ćiało wźiąć;) powiedźieli: że tak náleży; W tym uczynił wielki ſzturm bies, y wźioł z duſzą y z ćiałem. (*Cantiprat: lib:* 2.) Stworzył ćię Bóg nieśmiertelnym, bòyże ſię wieczney śmierći.

2. *Uwaga.* Im barźiey Bóg wynośił Maryą Pannę,

Pannę, tym barźiey śię unizała: *Ecce quam vocavit Dominam Angelus, ipsa se cognoscit & confitetur Ancillam.* Oto Anioł nazwał Panią, á Márya sama śiebie tytułuje Służebnicą.

Historya.

Swięty Radbodus z czytania żywotow Swiętych, osobliwie Náyświętszey Panny, Swiętym został. (*Surius.*) Miey żywoty Swiętych w domu twoim, álbo przynaymniey tę małą kśiążeczkę w domu, w ktorey każdego dnia jest pamiątka Swiętych.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Fortunata Biskupa, ktory ślepego oświećił, Niewiastę opętaną uzdrowił, ktorą zá grzech jeden nieczysty cały pułk diabłow ośiadł był. Bóy się grzechu śmiertelnego, przez ktory dajesz wolny przystęp szatańśtwu do serca.

DZIEN PIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Poki czas mamy do pokuty, czyńmy owoce pokuty świętey; Nie zawsze skuteczne przyświecaią łaski grzesznikom do powstania, według náuki Teologij świętey; więc poki masz oświecenie, nie gardź tym światłem Niebieskim: *Ambulate dum lucem habetis. Joan:* 12. Chodźćie poki światło maćie.

Historya:

Niewiasta pewna taiąc grzechy nieczystośći umarła bez szczerey spowiedźi, Syn jey Zákonnik gdy zá duszę odprawował Mszą, stanęła przy ołtarzu miedzy dwoma smokami, pytał Syn: coby to znaczyli te smoki? odpo-

wiedźiała: że dwoje dźieći z cudzołoftwa zádusiłam, y te fmoki mię dręczyć ná wieki będą to rzekfzy zniknela. (*Joan: Junior S. Dom:*) Poki przyświeca flońce łafkawe, daje Bog czas do pokuty, czyń fzczerą pokutę przy Sakramentalney fpowiedźi.

2. *Uwaga.* Piekność MARYI wfzyftkich ferca y affekta záchęca do śiebie: *Ex multa pulchritudine vitæ, Beata Virgo virtutem habuit Adamantis.* Dla nie ofzacowaney piekności Diamentem była Marya, Panna wfzyftkich do náypiekniéyfzey záchęcała Boga miłośći.

Hiftorya.

Swiętey Terefsie Márya Pánna drogi prezent włożyła ná fzyię, y nápomniała, żeby S. Jozefa kochała. (*In vita ejus.*) Drogi to prezent Rożaniec, Szkaplerz; bądź wdźięczny zá te prezenty Maryi Pánnie.

3. *Uwaga.* Dźiś Feft Swiętey Terefsy, ktora wiele ćierpiała perzekucyi, y od Duchownych ofob; ta w pokufach mowiła: *Aut pati, aut mori;* álbo ćierpieć, álbo umrzeć. Znoś ćierpliwie lub od Swieckich, lub od Duchownych wznieśione prześladowanie.

DZIEN SZESNASTY.

1. *Uwaga.* Nie mafz większego karania, jáko wpaść w ślepotę dufzy, utracić oftateczną łafkę, dopełnić miarki grzechow. Dla tego Zbawićiel przeftrzega: *Ut non vos tenebræ comprehendant. Joan: 12.* Aby was ćiemnośći nieogarnęły. Uważ y ty czy nie jefteś w

tym

tym nieſzczęśliwym ſtanie? czy nie ogarneły duſzy twojey ćiemnośći grzechowe.

Hiſtorya.

Pewna Mniſzka ſtarſza edukowała w Klaſztorze Koligatkę, ktòra uwiedźiona niegodźiwą pożądliwośćią, zezwoliła myślą ná grzech nieczyſty; w kròtce záchorowała, á dla wſtydu niechcąc ſię ſpowiadać umarła; pokazała śię Starſzey, miedzy czarnemi murzynami, oznaymuiąc potępienie ſwoje, zá grzech nie czyſty, ná ktòry myślą zezwoliła, y jeſt potępiona. (*Collect: ſpec:*) O nieſzczęśliwy wſtydźie! taiący grzechy ná ſpowiedźi, ják wiele duſz gubiſz!

2. *Uwaga.* Nie godźi ſię zámilczeć modeſtyi Maryi, mòwi Auguſtyn Swięty *ſerm: 65. Non eſt prætereunda tam ſancta modeſtia Virginis Mariæ; meruerat parere Filium altiſſimi & erat humillima.* Porodźiła Marya Panna Syna Náywyżſzego, á była náypokornieyſza.

Hiſtorya.

Swięty Eliguſz złotnikiem świeckim będąc żdobił Náyświęt: Pannę, y w drogie przybierał ſzaty; nágrodźiła mu Marya Panna, gdy pełne worki pieniędzy znaydował, cudownie potym Biſkupem zoſtał. (*Faſti Marian:*) Gdy dajeſz dla chwały Boſkiey y honoru Maryi, ſtokrotną odbierzeſz nágrodę.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Galla, ktòry ćiało ſwoje trapił poſtami, dyſcyplinami, żelaznemi łańcużkami; Czarći ná niego śię

ſkarżyli, że dla niego mieyſca nie mogą mieć u ludźi. Prowadź zá łaſką Boſką tákie życie, żebyś był ſtraſznym diabłom y piekłu, á miły Bogu y Niebu.

DZIEN SIEDMNASTY.

1. *Uwaga.* Ják bez rozumu nie podobna rozumieć, bez nog chodźić, y bez oczu widźieć; ták niepodobna grzeſznikowi bez oświecenia łaſki Boſkiey począć co zbawiennego. Poznał to ſam Zbawićiel: *Qui ambulat in tenebris, neſcit quo vadat. Joan: c.* 12. Kto chodźi w ćiemnośćiach, niech wie, dokad idźie. Uważ ják wyſoko maſz ſzacować łaſkę Zbawićiela, bez ktòrey nic dobrego uczynić nie możeſz, ſam niewieſz, y nie widźiſz, co z tobą ſię dźieje, ná jáką wieczność idźieſz.

Hiſtorya.

Mieſzczanin jeden złego żywota, umieraiąc poczoł rękoma pláſać niby ſkakać; Kapłan przytomny wzbudza do żalu, daje Krucifix całować, álić on do śćiany ſię odwracaiąc, plunoł ná Krucifix; mòwiąc: nic mi po Bogu, ktòry ſłużyłem diabłom; ći przyśli z kapelią z piekła, czy nie ſłyſzyćie ich muzyki? czy nie widźićie ják ſkaczą? y ták bluźniąc wyźionoł przeklętą duſzę. (*Kowalicki S. J.*)

2. *Uwaga.* Dźiwuje ſię uniżonośći Maryi Panny S. Bonawentura: *Non ſolum Domini Ancilla, ſed etiam ſervorum Domini Ancilla quomodo dignatur eſſe Maria.* Nie tylko Służebnica Pańſką tytułuje ſię Marya Panna, ále y

Sług

Sług Boskich niewstydźi śię być Służebnicą.

Historya.

W Kordubie gdy umierał pobożny Klient, Marya Panna pokazała śię z Swiętą Urszulą, y wielce go ućieszyła. (*Ex An: Cal:*) Szczęśliwy kogo w godźinę śmierći ćieszy MARYA Panna prezencyą łaskawą,

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Andrzeja Męczennika, który zá wiarę y zá weneracyą Obrazow świętych, w mękach będąc wołał: *Domine serva, Domine dirige*; Panie strzeż mię, Panie rządź mną. Zażyway podobnych aktow w nieszczęśćiu będąc, mów: Pánie strzeż żebym ná wieki, y docześnie nie zginoł, Panie dysponuy życiem moim według woli twojey świętey.

DZIEN OSMNASTY.

1. *Uwaga.* Wielká godność człowieka, który przez wiarę y dobre uczynki może śię stać Synem wieczney światłośći. Do tego szczęśćia nas JEZUS náuką swoią prowadźi: *Credite in lucem ut Filij lucis sitis. Joan: c.* 12. Wierzćie w świátło, ábyśćie Synami byli światłośći. Uważ, ják masz Bogu dźiękować, że ćię bez żadnych twoich zásług, powołał do wiary świętey, bez którey żaden nie może być zbawiony.

Historya.

W Bryxyi był jeden utajony Heretyk, który zmyśloną pobożnośćia lud zwodźił, gdy umarł, zmyślonego doszli chrześćianina świą-

tobliwośći; ktorego Biſkup kazał kośći palić, y gdy włożono ná ſtos, czarći porwali y ná powietrzu trzymali, ná to lud patrząc, poczoł ſzemrać, że tak świętego człowieka palono; lecz gdy Biſkup ná potwierdzenie y doświadczenie odprawił Mſzą o Náyśw: Maryi Pannie, z wrzaſkiem wielkim czarći ſpuśćili Heretyka ćiało ná ogień, y tak one ſpalono. (*Gabriel Prateol libr:* 6.) Uważ, jáko czart oślepić umie Heretykow zmyślonemi cudami.

2. *Uwaga.* Boga ludźiom porodźiła Marya Panna według nátury ludzkiey: *Deum hominibus peperit, vitam mortalibus edidit.* (*S. Auguſt: tom:* 10.) Boga ludźiom porodźiła, y żywot umarłym dała.

Hiſtorya.

Do Błogoſławion: Piotra z Alkantary przy śmierći, przyſzła Marya Panna upewniaiac, że będźie ná wieki z Swiętemi Krolował. (*In vita ejus.*) Znak y to jeſt świętey wieczności trwać do śmierći w nábożeńſtwie do Máryi.

3. *Uwaga.* Dźiś feſt S. Łukaſza Apoſtoła y Ewangeliſty, ktory dźiwnie miſternie malował obrazy Náyś: Panny. Maluy y ty obraz ná ſercu twoim JEZUSA y MARYI, náśladuiąc życie Apoſtołow Swiętych: uboſtwo, czyſtość y ćierpliwość.

DZIEN DZIEWIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Wiele duſz ginie dla faworow y reſpektow ludzkich, częſto Boga ſię wyrzekaią, áby ſię ludźiom podobali. Ják Żydźi nie

nie chćieli wyznać Chrystusa publicznie zá Boga, żeby ich Rabinowie niewyklęli: *Propter Phariseos non confitebantur, ut è Synagoga non ejiceretur. Joan: c. 12.* Dla bojaźni Faryzeuszowie nie wyznawali, żeby ich z Synagogi nie wyrzucono. Uważ że y w starym testamenćie klątwy się bali, jáko náyćięższey kary.

Historya.

We Włoskiey źiemi wykopano Niewiastę od lat 70. umarłą, ktorey ćiało było zdrowe y całe; w nocy gdy Zákrystyan wszedł do Kośćioła, trup ten poczoł wołać: żeby Poseł Papieski dał jey absolucyą, oznaymuiąc, że w klątwie była umarła. Ják tylko absolwowano, zaraz ćiało jey w proch się obròćiło. (*Gotschalcus Holen: serm: 62.*) Niech słuchaią tey historyi, ktòrzy lekce ważą klatwę Kośćielną, pojedynkuią, Kośćiołom wiolencyą czynią, Heretykow proteguią.

2. *Uwaga.* MARYA Niebo odnowiła mòwi Augustyn Swięty: *Cælos innovavit, mundũ purificavit.* Marya Panna Niebo przyozdobiła, świat z pogańskich błędow przeczyśćiła.

Historya.

Swięty Francißzek Xawier, gdy nie miał czasu długo się modlić dla prac Apostolskich, kròtko á węzłowato się modlił, często wzdychaiac do Maryi: *Mater DEI, memento mei;* Matko Boga mego, pamiętay ná mnie niegodnego. (*Tuselinus.*) Powtarzay często do MARYI ten affekt.

3.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Ethbona, ktory gdy Pielgrzymowi nogi umywał, Niebo się otworzyło, był to sam Pan JEZUS w postaci Pielgrzyma. Jeżeli nie możesz nog umywać ubogim, przynáymniey ná ich nie fukay, nie łay, lecz przyimiy łaskawie.

DZIEN DWUDZIESTY.

1. *Uwaga.* Nieszczęśliwy człowiek, ktory więcey szacuje chwałę ludzką, niżeli Boską; Jakiemi byli Zydźi, ktorzy więcey ważyli Faryzeuszow honor, niżeli Boski: *Dilexerunt enim gloriam hominum magis, quam gloriam DEI. Joan: c.* 12. Umiłowali barźiey chwałę ludzką, niżeli Boską. Uważ czy nie jesteś y ty zárażony tym powietrzem, to jest prożną chwałą, ludzką przyiaźnią doczesną.

Historya.

W Neapolu w Konwenćie Kaznodźieyskim, Brat Zakonny znalazł pełny refektarz gośći, nieznajomych Zakonnikow, powiedźiał Starszemu; Starszy ze wszystkiemi Zakonnikami, y z Nayświętszym Sakramentem przyszedł, zákloł, co by to zá ludźie byli? odpowiedźiał jeden: że jesteśmy tego Zakonu Bráćia umarli: Przeorowie, Professorowie, Officialistowie &c. dla pychy, dla prożney chwały ná wieki jesteśmy potępieni. To rzekszy zniknęli. (*Antonius Senens: in Chron: Præd: An:* 1398.) Funkcye przez się są dobre, bez Officialistow, ják świat, ták Zákon być nie może, ále szukać funkcyi, honorow, dla prożney chwały,

dla wygody, pewny znak zguby duszy.

2. *Uwaga.* Brama do szczęśliwey wieczności jest Marya: *Paradisum aperuit & hominũ animas ab inferis liberavit.* (*S. Aug: tom:* 1.) Ray nám otworzyła MARYA, dusze ludzkie z piekła wyzwoliła.

Historya.

Xiądz Piotr Skarga gdy zdrowie ſtráćił ná usługach Boskich, y ná pracach Apostolskich, choruiąc w Krakowie, posłał do Częstochowy do Obrazu Matki Boskiey świecę własną ręką zrobioną; póty żył, poki ta świeca nie zgorzała. (*Kwiatkiewicz.*) Zgaśniesz y ty ják świeca, day Boże żebyś záiáśniał w Niebie z Swiętemi.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Maximiliana, którego gdy Tyran do bałwochwalstwa namawiał, ná śmierć się odważył, mówiąc: Duszę moię pozyskam, y uczynię Bogu wdźięczną ofiarę przez śmierć męczeńską. Miedzy wszystkiemi zábawami, staray się żebyś duszę pozyskał y zbawił.

DZIEN DWUDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Lutrom, Heretykom przykazania Boskie, są niepodobne do wypełnienia; nam záś Katolikom przykazania Jego święte, nie są ciężkie zá łaską Boską, żywot wieczny nam daią: *Scio quia mandatum ejus vita æterna est. Joan: 6.* 12. Wiem że przykazanie Jego jest żyćiem wiecznym. Uważ, że Bog człowieka do niepodobnych rzeczy nie obli-

guje;

guje; wſzak zá łaſką Zbawićiela, łatwo możeſz jednego znać Boga; dni Swięte święcić, poſty záchowáć, *&c.*

Hiſtorya.

W Wielki piątek záprośił Luter Lutra ná obiad, poczeli żartować z poſtow Katolickich; kazano dać kurcze do ſtołu, álić Bòg ich pokarał: jeden ſię udawił mięſem, á drugiego diabeł opętał, wpadſzy w ſzaleńſtwo wyźionoł przeklętą duſzę. (*Delrius lib:* 5.) Bòy ſię podobney kary, ktòry poſtow świętych niezáchowujeſz, żebyś w mięſnych potrawach w dźień poſtny niepołknoł diabła.

2. *Uwaga.* Proś pokornie pokory MARYI: *O Mater pijſſima! impetra nobis profundiſſimā humilitatem.* (*Landſpergius.*) O Matko náymiłośiernieyſza uproś nám náygłębſzą pokorę, bez ktòrey Bogu niepodobna ſię podobać.

Hiſtorya.

Pewna Pani Heretyczką będąc, od diabła opętana; gdy ſię udała do protekcyi Matki Boſkiey y Swiętego Ignacego, uwolniona była od bieſa, y Katoliczką zoſtała. (*Ex Faſtis S. J.*) Jeżeli w grzechu zoſtajeſz, jeſteś wpoſſeſsyi ſzatańſkiey; proś intercesſyi MARYI, ábyś przez przyczynę Jey, y ſzczerą pokutę wyſzedł z tey niewoli.

3. *Uwaga.* Dźiś Swiętey Urſzuli y Towarzyſzek jey, ktòre dla miłośći JEZUSA y obrony czyſtośći ſą zámordowane; Zywot ich dyktowała Marya Panna Błogoſł: Hermanowi.

Bądź

Bądź miłośnikiem panieńſkiey czyſtośći, á tak Miłośnik czyſtego ſerca JEZUS będźie mieſzkał w ſercu twoim.

DZIEN DWUDZIESTY WTORY.

1. *Uwaga.* Kto przeſtępuje przykazanie Boſkie, lekce ſobie ważąc, ná ſtraſzny ſąd Boſki ſobie zarabia. Mówi Zbawićiel: *Qui ſpernit me, & non accipit verba mea, habet qui judicet eum. Joan: c. 12.* Kto gardźi mną, y nie przyimuje ſłow moich, ma kto go będźie ſądźił. Uważ czy nie lekce ſobie ſzacujeſz ſłowa, y przykazania Boſkie? czy zachowujeſz one pilnie.

Hiſtorya.

Gdy Błogoſławiony Elphegus Biſkup w dźień Popielcowy zalecał poſt święty, y żeby przez poſt w małżeńſtwie żyli w czyſtośći, jeden ſię naśmiewał z rady Biſkupa; ſpotkało go karanie Boſkie; názajutrz znaleźli nie żywego, pewnie od bieſa zaduſzony. (*Baronius libr: 10. An: 943.*) Co do czyſtośći wſtanie małżeńſkim przez poſt jeſt rada, nieprzykazanie; jednak przyſtoi pod czas dni pokuty, być dalekim od roſkoſzy ćiała. Ten zaś człowiek jeſt ſkarany, znać że lekce ważył przykazanie Kośćielne, y radę Paſterſką.

2. *Uwaga.* Proś pokorney MARYI Panny ducha uboſtwa: *Impetra nobis perfectam paupertatem ſpiritus, ut nos ipſos & omnia extra DEUM contemnamus.* (*Landſpergius.*) Uproś nam ducha doſkonałego uboſtwa o Panno

no naypokornieysza, ábyśmy wszystko y śiebie gardźili, jednego Boga wysoko szacowali.

Historya.

Pobożny Braciszek Alfons Zákonu S. Franćiszka, gdy ustawicznie do Maryi modlił się, czárći z nienawiśći ztrąćili go ze wschodow, ále Marya P: ukazawszy się, zdrowego záchowała. (*Kronika Zakon:*) Zeby ćię y do piekła porwali ze złośći czárći, y ztamtąd wyrwie intercessya MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Alodij, ktòra śćiętey Siostry, widząc duszę idącą do Nieba:, mòwiła: *Præstolare me parumper Soror;* Poczekay mię miła Siostro. Pamiętay że dźiś w kròtce się obaczysz z twemi krewnemi w szczęśliwey wiecznośći.

DZIEN DWUDZIESTY TRZECI.

1. *Uwaga.* Wszystkim naznaczona jest godźina, w ktòrey uczyniemy przenośiny z tego świata, do wiecznośći: *Venit hora ut transeat ex hoc mundo ad Patrem. Joan:* 13. Przyszła godźina, áby przeszedł z tego świata do Oyca. Uważ jeżeli Bòg nieśmiertelny przyjawszy ćiało śmiertelne, przez śmierć wszedł do Nieba; Toć y tobie bez wątpienia trzeba odprawić tę drogę; tylko nie wiesz kiedy, y do jákiey się przenieśiesz wiecznośći.

Historya.

Drossertus łakomy y źdźierca ubogich ludźi, gdy záchorował, prośił Medyka, ktòry poznawszy śmiertelną chorobę, radźił żeby się spo-

ſpowiadał; ále on z furyą odpowiedźiał: Nie proſzę żebyś mi był ſpowiednikiem? ále żebyś był medykiem; potym, otym będę myślił; dał lekarſtwo ćiału, ale bez ſkutku, w krótce umarł bez ſpowiedźi; gdy ſkonał wieczorem, taki grzmot był we Dworze, że Paſtuśi nie śmieli trzody pędźić do Dworu, aż te grzmoty uſtały. (*Col: ſpec:*) Nie bądź łakomym źdźiercą, jeżeli nie chceſz ná táką przyiść śmierć.

2. *Uwaga.* Modl śię dźiś do JEZUSA przez miłość MARYI: *Ah miſericordiſſime JESU! audi quæſo, & exaudi nos per humilitatem Matris tuæ, in cujus utero Virginis incluſus novem menſibus permanſiſti.* (*Landſpergius Theor: 18.*) O Naydobrotliwſzy JEZU! wyſłuchay nas przez pokorę Matki Twojey, w którey żywoćie Panieńſkim mieſzkałeś dźiewięć mieśięcy.

Hiſtorya.

Swięty Mikołay Biſkup Mireńſki że honor Matki Boſkiey bronił, ná *Concilium* Niceńſkim, zá to mu Marya Panna podźiękowała, y godność Biſkupią przywróćiła. (*Lipoman:*) Bądź obrońcą honoru Matki Boſkiey.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Seweryna Filozofa, który ućiętą głowę zanióſł ná ołtarz, y ſpytány: ktoby ućiął? powiedźiał. Bądź Filozofem, znay nikczemność twoię, á wſzechmocność Boſka.

DZIEN DWUDZIESTY CZWARTY.

1. *Uwaga.* Przyiaźń y affekt, miłość świa-

towa

towa prędko się rwie, y długo nie trwa; miłość Jezusowa trwa na wieki: *In finem dilexit eos. Joan: cap:* 13. Nakoniec umiłował ich. Uważ że ostatek miłośći Jezusowey jest Nayświętszy Sakrament, w ktorym śiebie samego oddał na pokarm duszom naszym. Więc przystępuy często nabożnym sercem do Sakramentu z miłośći do JEZUSA.

Historya.

Gdy bezbożny człowiek był wźioł puszkę z kommunikantami, cudownie hostya w gorę się podniosła, wielką jasność wydaiąc; gdy Biskup przyszedł z Klerykami y z kielichem, spuśćiła się hostya, z wielką rewerencyą zanieśiono do Kośćioła Katedralnego *An:* 1453. (*Seraphinus Rasinus*) Nie szukay ty nowych cudow, ale przystępuy z uniżonym sercem, a tak moc Chrystusowa podnieśie ćię na wysoki stopień doskonałośći.

2. *Uwaga.* Jutrzenką jest Marya Panna zdanie S. Bonawentury: *O Beata Virgo tu es aurora de sole procedens, & ortum solis præveniens, & in lumine solis diem nuntians.* Ty jesteś Jutrzenką od słońca pochodzącą, y słońce uprzedzaiącą szczęśliwey nowiny dźien zwiastuiącą.

Historya.

X. Benedykt Fernandius S. J. gdy pisząc księgi o niepokalanym poczęćiu Maryi Panny, zachorował, udał się do Maryi prosząc o zdrowie, y zaraz był uzdrowiony, zakończył

trzy

trzy Tomy o godnośći Maryi. (*Annales Soc: Jesu*)Nie trać nadźiej w zaczętych pracach.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Jana, ktòry pod czas modlitwy od źiemi był często podnieśiony, po długich mortyfikacyach gdy umierał ledwie kośći były,ćiała mało co znać. Niekarm y ty ćiała twojego zbytecznie bo będą mieć robacy pożywienie.

DZIEN DWUDZIESTY PIĄTY.

1. *Uwaga*. Gdźie Pan Bog Kośćioł buduje, tam diabeł kapliczkę wystawuje. Oddał Bòg w Sakramenćie śiebie samego nam ná pokarm; alić zaraz y bies śię przyłączył, wyrządźił straszny afront Apostoła niegdyś Chrystusa, Judasza opętał: *Cum diabolus jam misisset in cor ut traderet eum Judas. Joan: c.* 13. Gdy diabeł był wpuśćił w serce Judasza,żeby przedał go. Uważ złość szatańską, że y Swiętym ludźiom nie daje pokoju.

Historya.

Stefan Kapłan powroćiwszy z drogi, gdy do chłopca powiedźiał: Przydź szatanie zdeymi obuwie, zaraz bies poczoł ćiągnąć, ledwie go odpędźił mocą Boską. (*Greg: lib:* 3. *cap:* 20.) Nie wspominay ducha złego, nie wzyway go ná pomoc, raczey miey w uśćiech JEZUS, MARYA.

2. *Uwaga*. Swiatło prawdźiwe się nam ukazało, gdy Marya Panna urodźiła się: *Quando nata es o Virgo Beata, tunc vera nobis aurora surrexit.* (*Idiota.*) Kiedy się narodźiłaś o

Panno,

Panno, w ten czas nam prawdźiwa śię ukazała jutrzeńka.

Hiſtorya.

Swięta Leukadya Panna po śmierći ſwojey pokazawſzy śię Swiętemu Ildefonſowi rzekła: *O Ildefonſe per te vivit Domina mea;* O Ildefonśie! przez ćię żyie Pani moja Marya (*Hiſtor: Tolent:*) Bądź obrońcą honoru MARYI, ábyś przez Jey intercesſyą żył wiecznie.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Chryzanta, który z ſłuchania Textu Ewangelij Swiętey, nawróćił śię do Chryſtuſa. Słuchay nabożnie ſłow Boſkich, ſłuchaiąc bierz ná uwagę czego uczą, y co w nich śię zawiera, y według náuki prowadź żyćie twoje.

DZIEN DWUDZIESTY SZOSTY.

2. *Uwaga.* Roſpalony wielką miłośćią ku nam Chryſtus Pan, rzućił ſzaty ſwoje przy oſtatniey wieczerzy: *Surgit à Cœna & ponit veſtimenta ſua.* Wſtaje od wieczerzy y zkłáda ſzaty z śiebie. *Joan: c. 13.* Uważ jeżeli y ty maſz choć iſkierkę miłośći Jezuſowey, zá taką dobroć.

Hiſtorya.

Jan Zákonnik pobożny, przez lat dwadźieśćia y więcey nie chćiał widźieć śię z śioſtrą ſwoią, żeby ſerca nie oderwał od miłośći JEZUSA; Gdy wielce nálegała áby odwiedźił ią, wźiąwſzy Socyuſza poſzedł do niey, która nie poznała, y tak nic nie mowiwſzy powróćił do Klaſztoru, gdy znowu liſt piſała, odpiſał że

już

już byłem, á mnie nie poznałeś. (*Ex lib: sent: PP.*) Jeżeli masz affekt do Boga, oderwiy serce twoje od miłośći światowey.

2. *Uwaga*. Konkluzyą smutku jest Marya Panna, początkiem wesołośći: *Sicut aurora finis est præteritæ noctis, & initiũ diei sequentis; sic nativitas tua finis dolorum, & consolationis fuit initium.* (*Rupertus*) Jak Jutrzenka jest konkluzyą nocy, y początkiem dnia, tak MARYA jest początkiem poćiechy, konkluzyą boleśći.

Historya.

Gdy MARYA Panna mieszkała z Pannami przy Kośćiele, udały Pánny niewinnie Maryą y ná to się záſadzały, áby wyforować Máryą Pannę z zgromadzenia; tylko Bóg niewinność Jey Starszym objawił. (*Maria á JESU*) Znoś y ty ćierpliwie kalumnie.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Demetrego, ktòrego Anioł w więźieniu koronował; Zaden nie będźie koronowany, kto nie będźie walczył, y nie będźie ćierpiał.

DZIEN DWUDZIESTY SIODMY.

1. *Uwaga*. Pokazał JEZUS przykład głębokiey pokory, gdy aż do nog się uniżył Apostołow: *Cæpit lavare pedes Discipulorum. Joan: c. 13.* Poczoł umywać nogi Uczniow. Záwstydź się wyniosłey fantazyi, ktòry przed starszym nie chcesz głowy skłonić.

Historya.

Swięty Borgiasz S. J. ná wieczerzy Pańskiey,

ná mieyscu Judasza osadźił się, y gdy wyżey promowowano, żalił się. (*Ex exerc: spir: S. J.* 77.) Obieray sobie niskie mieysce, jeżeli nie chcesz być skonfundowanym przed Bogiem y światem.

2. *Uwaga.* Nábożnym affektem wita Maryą Pannę S. Effrem: *Ave porta Cælorum & scala ascensuś omnium.* Witay Bramo Niebieska, y drabiną wszystkich do wieczności.

Historya.

Gdy Błogosław: Eustachi Zákonu Cystersow umarł, pod czas pogrzebu jego, obaczyli z ust wychodzące lilie, ná ktorych te słowa były napisane: *Ave Maria*, Zdrowaś Marya. (*Menol: Cister:*) Ten Zákonnik poki żył, żadnego ołtarza nie minoł, Matki Bołkiey niepozdrowiwszy. Pozdrawiay nábożnie Krolowę Nieba temi słowy: *Ave Maria*, Zdrowaś Marya.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Elesbana Krolá, ktory idąc ná woynę, wzywał pomocy S. Gabryela Archanioła, zá ktorego protekcyą otrzymał zwyćięstwo; ná znak tego, koronę bogatą posłał do Jerozolimy. Wzyway Swiętych Aniołow, w pokusach ná pomoc, zwyćięstwo nie sobie, ále Bogu przypisuy.

DZIEN DWUDZIESTY OSMY.

1. *Uwaga.* Dźiwne są sądy Boskie, nigdy nie poięte; dla tego nie trzeba nam zbytecznie szperać, czemu Bóg tak dźiwnie dysponuje, Jemu samemu wiedźieć, á nam się dźiwować wszechmocności Jego. Tak rzekł przed

Piotrem

Piotrem Swiętym: *Quod Ego facio, tu nescis modo. Joan: cap:* 13. Co Ja czynię, ty teraz nie wiesz. Nie myśl wysoko, jeżeli nie chcesz nisko upaść.

Historya.

Chryzofonowi wielkiemu ná złoto łakomemu, powiedźiano: że w górze Olympie Jupiter skarby záchował, on chcąc wykopać, minoł skarby, ále źiemia zapadaiąc záttukła łakomcę. (*Bielicki S.J.*) Nie poięte są skarby dobroći y mądrośći Boskiey, ćiekawie nie trzeba spekulować, ále żywą wiarą czćić.

2. *Uwaga.* Kluczem do Nieba jest MARYA Panna: *Ave portarum Cæleſtis Paradiſi reſeramentû; Ave Clavis Regni Cæleſtis.* (*S. Effrem*) Witay bram Rayskich weyśćie, witay Kluczu Królestwa Niebieskiego.

Historya.

Siedm pułkow czartowskich uderzyło pokusami ná Maryą, ále nic nie wskórało. Drugi raz sam Luciper tentował, ále z konfuzyą ustąpił zwyćiężony. (*Maria à JESU*) Uważ że y Nayświętsi ludźie niemogą żyć bez pokus

3. *Uwaga.* Dźiś Fest SS: Apostołow Symona y Judy Tadeusza, ći po długich pracach odebrali koronę męczeńską, S. Thadeusz kolligat według ćiała JEZUSA, który Króla Abagara cudownie uzdrowił; Ten Swięty Apostoł jest osobliwszym Patronem ludźi szwankuiących, ná sławie y honorze; także zostaiących ludźi w desperacyach. Proś żeby ten Swięty Pa-

tron ſtrzegł ćię od nieſławy doczeſney, oſobliwie od wieczney.

DZIEN DWUDZIESTY DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Ják bez Chrztu świętego niepodobno być zbawionym, ták y bez pokuty S: po uczynionym grzechu śmiertelnym nie podobno Bogu śię podobać. Powiedźiał to pokorny JEZUS Piotrowi: *Si non lavero te, non habebis partem me cum. Joan:* 13. Jeżeli nie umyię ćię, nie będźieſz miał cząſtki ze mną. Uważ, jeżeli maſz nie umyte ſumnienie, nie ſpodźieway ſię poſseſsyi z Swiętemi.

Hiſtorya.

Gdy Oyćiec S. Samſona Puſtelnika ćiężko chorował, prośił Syna Samſona, áby go odwiedźił; Przyſzedł Samſon, wielce ſię uweſelił Oyćiec, y wyznał grzech ſwòy, przez długi czas zátajony; odebrawſzy abſolucyą, Zákonnikiem zoſtał. (*Vinc: Belluac:*) Uważ ják obmyćie ſumnienia, jeſt poczatkiem náwrócenia ſię do Boga, y do doſkonałego żyćia.

2. *Uwaga.* Poćiechą ſerc naſzych tytułuje Maryą Pannę S. Effrem: *Ave noſtra conſolatrix quæ mœrores ſedaſti, & oppreſsorum moleſtias lenijſti.* Witay naſza Poćiecho, ktòra ſmutki uśmierzyłaś, wſzyſtkie turbacye oddaliłaś.

Hiſtorya.

Gdy Swięty Theodorus zámyślał Kośćioł budować ná honor Maryi, y ná chwałę Boſką, cudownie Bòg pokazał mu mieyſce, gdźie miał

miał budowáć. (*Ex An: Cæl:*) Gdy zamyślaſz záczą́ć co dobrego, Bogá ſię poradź przez modlitwę.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt Swiętey Ermelindy, ktorey czyſtośći Anioł ſtróż był Protektorem, y text jey dał do śpiewania; przy grobie jey Anielſkie muzyki były ſłyſzane. Gdy ſłyſzyſz weſołe muzyki, śpiewanie wdźięczne, wſpomniy ná chory Anielſkie, ná melodye Niebieſkie, gdźie będźieſz rezonował wiecznie.

DZIEN TRZYDZIESTY.

1. *Uwaga.* Zadnym ſpoſobem nie możemy ták poćiągnąć do dobrego drugich, ják przykłádem dobrym; Dla tego Pan JEZUS chcąc náuczyć nas pokory, wprzody ſam umył nogi Apoſtołom, dopiero nam kazał tak czynić: *Exemplum enim dedi vobis, ut quemadmodum Ego feci ita & vos faciatis. Joan: 13.* Przykład dałem wam, abyśćie tak czynili, jáko Já uczyniłem.

Hiſtorya.

Swięty Dominik żeby przykładem ſwoim drugich do dobrego poćiągnoł, cały poſt kwadragezymalny pośćił o chlebie y wodźie, ſpał ná deſkach, włośiennicę nośił. Nauczał żeby Bráćia konwerſuiąc z świeckiemi dali záwſze dobry przykład w jedzeniu, w pićiu; y tak jeſt święta ják mówią hypokryzya, zpożytkiem bliźniego. (*Ex S. Dom: lib: 8.*) Day záwſze przykład pobożnośći, y ſam bierz od drugich przykład do dobrego, nie do złego.

2. *Uwaga*. Wszystkie wesołośći przez Maryą na świat przychodzą, mowi S. Grzegorz: *Per Te gaudium dispensatur omni creaturæ, genusq; humanum antiquam dignitatem recuperat*. Przez twoje narodzenie o Marya Panno! przychodźi wesele wszelkiemu stworzeniu, y pierwsza się wraca godność.

Historya.

Dźiś Hiszpanowie zwyćiężyli małym woyskiem Maurow, zá intercessyą Maryi Panny. (*Ex An:Cal:*) Uczyń dźiś akt heroiczny zwyćięż passyą, do ktorey jesteś skłonny.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Germana, ktoremu Paschazyusz pokazawszy się, prośił o odprawienie Mszy, oznaymuiąc że jest w czyscu. Gotuy się z jak naywiększą pilnośćią do poratowania dusz czyscowych, pod czas pamiątki roczney w Bogu odpoczywaiących.

DZIEN TRZYDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga*. Smieszna by to była mutacya, gdyby nogi chćiały być głową, gdyby ręce chćiały roskazować; Taki jest cud, gdy młodszy chce rządźić starszemi: Sługa Panem, Náuczyćielem Dyscypuł. Przyznał to JEZUS: *Non est servus major Domino. Joan:* 13. Nie jest sługa większy zá Pana. Zawstydź się jeżeliś kiedy chćiał rebellizować przećiw starszym.

Historya.

Gdy Starszy strofował Brata Zákonnego zá hardość, on odpowiedźiał: Czy ja zawsze będę tobie poddanym, Starszy hardą odpowiedź rozu-

rozumiał z uſt Lucipera wychodzącą; to tylko powtarzał w ſercu ſwoim: Syn Boſki będąc Bogiem uniżył ſię, ſtał ſię pokornym do śmierći. (*Caſsian: lib; 12.*) Szatański to przymiot y natura, nikomu ſię nie uniżyć.

2. *Uwaga*. Ktoby nie chćiał kochać Maryi Panny, mowi S. Bernard: Sen: *ſerm: 3. Quis enim non diligat te o Maria! reparatricē omnium, caminum amoris.* Kto ćię nie powinien miłować o MARYA! Reſtauratorko narodu ludzkiego, pożarze miłośći.

Hiſtorya.

Przełożony Kanonikow Regularnych, gdy był interdykt zaſzedł, wźiowſzy kilku Braći, poſzedł ná gorę w nocy w dźień Wniebowźięćia Maryi Panny, gdźie gdy zaczeli Jutrznią, Aniołowie mu dopomagali śpiewać. (*Thom: Cant:*) Pod czas choru pamiętay że maſz Anjołow pomocnikow do śpiewania.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Nataliuſza Kapłana, ktory uwiedźiony od Heretykow pieniędzmi, zoſtał Biſkupem; zá co przez całą noc śieczony od Aniołow, czynił do śmierći pokutę. Jeżeliś w czym pobłądźił, nie deſperuy, ale ſię popraw, czyń pokutę.

NOVEMBER

LISTOPAD

DZIEN PIERWSZY.

1. *Uwaga*. Ják miedzy liliami znayduią ſię

 ćiernie,

ćiernie, chwasty; tak miedzy Swiętemi brzydkie grzechowe głogi. Swięte było zgromadzenie Apostołow, á tam głog grzechowy się znalazł. Dla tego Pan JEZUS mowi: *Vos mundi estis, sed non omnes. Joan: 13.* Wy czystemi jesteśćie, ále nie wszyscy. Uważ że w Niebie tam wszyscy Swięci, tam złych nie słychać; pomyśl jeżeli też y ty będźiesz miedzy Swiętemi; nie wątpiąc będźiesz zá łaską Boską, jeżeli żyćie twoje stosuje się do żyćia Swiętych.

Historya.

Był jeden człowiek pobożny do Swiętey Barbary, ten będąc w więźieniu, umrzeć nię mogł, lubo należało umrzeć z głodu, według pospolitego biegu natury; dopiero szczęśliwie umarł, gdy zá intercesyą S. Barbary wyspowiadał się y kõmunią przyioł. (*Joan: Hyder*) Bądź nábożnym do Swiętych Bożych, ktorzy w żyćiu y przy śmierći mogą dać pomoc.

2. *Uwaga.* Pięknieysza zá słońce tytułuje Maryą Pannę S. Bonawentura: *Pulchriorem sole, dulciorem melle, bonitatis thesaurum.* Marya ozdobnieysza nád słońce, słodsza nád miod, dobroći skarb nieprzebrany.

Historya.

Pokązawszy się Marya Panna Swiętey Francisżce dała naukę, áby te dusze, ktore chcą Bogu się podobać, były czyste, ufundowane dobrze w pokorze, w bojaźni Bożey. (*Ex an: Cel:*) Jeżeli chcesz podobać się Bogu y wszystkim Swiętym, bądź pokorny, czysty, żyi w bojaźni Bożey.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt wſzyſtkich Swiętych, Chryſtuſa według nátury ludzkiey, Maryi, y twoich krewnych w Niebie królniących. Proś Boga żebyś y ty trafił ná ten Feſt. Także pamiątka dźiś S. Benigna, którego Anioł uzdrowił, y od pſow zájadłych obronił. Maſz y ty pſow zájadłych, ktorzy ſzczekaią ná honor twóy, ná ſławę. Proś Swiętych áby ćię obronili od tych śiepaczow.

DZIEN WTORY.

1. *Uwaga.* Jáko Bóg jeſt nieſkończenie dobry, ták też y ſprawiedliwy; chćiał Pan JEZUS zbawić Judaſza zdraycę, ále że dopełnił miarki grzechow, dopuśćił mu zginąć: *Ut impleatur ſcriptura. Joan:* 13. Aby ſię wypełniło piſmo, Podobnym ſpoſobem lubo Bóg chce zbawić każdego człowieka, chce żeby zaraz z nim po śmierći królował w Niebie, dopuſzcza jednak w czyſcu do czaſu ćierpieć, áby ſię wypełniło piſmo, álbo raczey áby ſię ſtało zádoſyć ſprawiedliwośći Boſkiey.

Hiſtorya.

Benedykt Papież pokązał śię Biſkupowi ná czarnym koniu, oznaymuiąc, że w ćięſzkich czyſcowych zoſtaje mękach; prośił żeby Bratu opowiedźiał, który był ná ow czas Papieżem, y oraz prośił, żeby pieniądze pozoſtałe rozdał ubogim zá duſze jego. (*Damian: Ep: cap:* 4.) Uważ ſurowość ſądow Boſkich, że y nayświętſzym nieprzepuſzcza, ſprawiedliwie karze.

2. *Uwa-*

2. *Uwaga.* Zwierćiadłem świątobliwośći jest MARYA Panna: *Honestatis speculum omnib9 Sanctis exemplum.* (*S. Bonavent:*) Nie tylko żyiącym, ále y w Bogu odpoczywaiącym jest zwierćiadłem objaśniaiącym.

Historya.

Nayświętsza Marya Panna pokazawszy się S. Birgićie, rzekła: Já jestem Matką wszystkich dusz w czyscu będących, y nie masz tey godźiny, ktoreyby dusze w czyscu będące nie miały ochłody, przez modlitwy moje. (*Revel: S. Birg: lib:* 4.) Staray się ábyś y ty każdego dnia co znacznego uczynił, zá dusze w czyscu będące.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka dusz w czyscu będących, jeżeliś przez rok był niedbały w ratowaniu dusz będących w czyscu, przynaymniey dźiś ratuy: jałmużnami, Mszami, modlitwami; wiedz otym, że dusze w czyscu będące są święte, y zá nas mogą prośić, tylko że zadosyć śię wypłacaią sprawiedliwośći Boskiey. Ratuy dusze z czysca, uważ sam czy nie idźiesz do piekła?

DZIEN TRZECI.

1. *Uwaga.* Wielki excess ná tego się buntować, ktory opatruje y karmi; Popełnił ten grzech niewdźięczny Judasz, ktory Nauczyćiela swego zaprzedał Zydom: *Qui manducat mecum panem, levabit contra me calcaneum. Joan: c.* 13. Kto pożywa zemną chleba, powstanie przećiw mnie. Uważ y ty czy nie

jesteś

jesteś przyczyną mąk czyscowych ? twoim Rodźicom, Krewnym, Dobrodźiejom, których chleb pożywasz.

Historya.

Dionizyusz Kartuzyan widźiał duszę Oyca swego, że okrutni tyranowie, czyli murzynowie ognistemi rozgami śiekli; którą on przez modlitwy swoje wybawił z czysca. (*Hautin:*) Twoich Rodźicow dusze czy nie są w rękach piekielnych oprawcow ? czy nie zostaią w czyscowych mękach, á ty niewdźięczny ná to, niepamiętasz.

2 *Uwaga.* Wszystkim jest miła Marya Panna: *Omnibus es amabilis, omnibus es affabilis, omnibus delectabilis.* (*S. Bonavent:*) Wszystkim miła jesteś MARYA, wszystkim łaskawa y pożądana; álbowiem y czyscowym więźniom udźiela łask swoich.

Historya.

Swiętey Francisce pokazawszy się MARYA Panna z wielkim woyskiem Swiętych, kazała wszelkiemi sposobami ratować dusze czyscowe. (*Ex lib: Quadr:*) Ratuy wszelkiemi sposobami te dusze SS. w czyscu zostaiące, osobliwie przez tę oktawę.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Pegaza Męczennika, który w ogniu będąc wesoło śpiewał: *Quoniã apud te, est fons vitæ.* Albowiem u ćiebie (Boże) jest zrzodło żywota. Uważ żeby ćię ludźie y zábili przez złość swoię, jednak Bóg ći może przywrócić żyćie; owszẽ

odbie•

odbieraiąc y życie doczesne są przyczyną zá-
częćia żyćia wiecznego.

DZIEN CZWARTY.

1. *Uwaga*. Widząc złość Judasza JEZUS, w duchu się sturbował, jako Człowiek: *Cum hæc dixisset JESUS, turbatus est spiritu. Joan:* 13. Gdy to powiedźiał JEZUS, zmieszał śię w duchu. JEZUS śię turbuje widząc złośći twoje, y potępienie, á ty się śmiejesz; O głupstwo! uczyń dźiś świętą melancholią, uważaiąc męki piekielne, pożary czyscowe.

Historya.

Jedna Dama pokazała się z czysca, oznaymuiąc, że już przez lat pięćset zostaje w czyscowych ogniach. (*Paweł Barry.*) Przyczyna tak długiego czysca była ta, że się w drogich kachała ubiorach. Uważćie świątowe Matrony, jáki was ogień czeka, ktòre teraz wymyślnemi modami, ubiorami, pátrzących ná was zápalaćie ogniem pożądliwośći, nie już czyscowy, ále piekielny ogień będźie palił wasze niewstydliwe ćiało.

2. *Uwaga*. Radość wszystkich jest Marya; *Ipsa est gaudium mæstorum, & tripudium omnium Beatorum.* (*Albertus Mag:*) Ona jest weselem smutnych, radośćią wszystkich Błogosławionych, y oraz czyscowych więźniow.

Historya.

Nayświętsza Panna ćieszyła jedney Mniszki duszę, że miała prędko wyniść z czysca, á to dla tego, że żyiąc często pozdrawiała Maryą Pannę.

Pannę. (*Franc: March:*) Nie maſz tey godźiny, ktoreyby duſze czyſcowe nie miały pociechy od MARYI; więc polecay dźiś duſze czyſcowe Maryi Pannie, przez świątobliwe uczynki.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętego Karola Kardynała, ktory klęcząc odprawował Officium Nayświętſzey Panny; Przez cały poſt ſypiał na deſkach. Uczyń dźiś mortyfikacyą ciału twemu, ofiaruiąc zá duſze w czyſcu ćierpiące.

DZIEN PIĄTY.

1. *Uwaga.* Czy może być więkſzy grzech, jáko Pana y Boga ſwego przedać; jak uczynił bezbożny Judaſz: *Unus ex vobis tradet me Joan: 13.* Jeden z was przeda mię. Uważ y ty, czy nie przedałeś JEZUSA niegodźiwie kommunikuiąc, bliźniego gubiąc potępiaiąc, ubogich krzywdząc; y teraz czy nie przedajeſz duſzę Rodźicow, Dobrodźiejow, mękom czyſcowym, gdy nie chceſz ich ratować.

Hiſtorya.

Duſza pewney Matki częſto ſię pokazywała Synowi, mówiąc: przez odprawioną pierwſzą Mſzą, z czyſca mię wybawiſz; gdy zoſtał Kapłanem, odprawił primicyalną Mſzą zá nią, y wybawiona była duſza Matki z czyſca. (*Ex ſpecul: exemp:*) Nie bądź przyczyną twoim Rodźicom, Krewnym, niedbalſtwem mąk czyſcowych.

2. *Uwaga.* Słodką melodyą jeſt Imie MARYI,

RYI, mówi Richard: *à S. Laur:. Sicut Nomen JESU mel in ore, in aure melos, in corde jubilus; sic & Nomen Mariæ.* Jáko Imie JEZUS jest miodem w uśćiech, w uszach melodya, w sercu weselem, tak Imie MARYI. Proś żeby Lutnia Niebieska rozweseliła smutne dusze czyscowe Marya Panna.

Historya.

Błogosławiona Katarzyna Rykcya w dźień Gromniczny, widźiała że wiele dusz wychodźiło z czyscá, pod płaszczem Nayśw: Maryi Panny. (*In vita ejus*) Rekomenduy MARYI Pannie tych smutnych więźniow, to jest dusze w czyscu zátrzymane.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Emeryka, ktòry gdy prośił Pana Boga, áby oznaymił coby miał czynić; usłyszał z Nieba głos: *Præclara res est Virginitas.* Chwalebna cnota panieństwo, dla tego do śmierći żył w niepokalaney czystośći. Wszystkie cnoty są Bogu miłe, osobliwie jednak czystość delektuje serce Boskie.

DZIEN SZOSTY.

1. *Uwaga.* Dusze w czyscu zátrzymane, są pewne zbawienia, y niby już ná łonie Jezusowym odpoczywaią; jednak ćierpieć muszą, y niemogą widźieć pożądaney twarzy Boskiey, dla záćiągnioney kary doczesney: *Erat ergo recumbens unus ex Discipulis ejus, in sinu JESU. Joan:* 13. Był jeden z Uczniow Jego odpoczywaiący ná łonie Jezusowym. Uważ, jeżeli ty odpoczniesz kiedy ná łonie Jezusowym z Swiętemi w pokoju wiecznym. *Hi-*

Hiſtorya.

Błogosławiona Marya *de* Eſchobar widźiała duſzę Izabelli, zá ręce y zá nogi związaną, z twarzą w Niebo podnieśioną; zmówiła zá tę duſzę trzy razy Oycze naſz, y trzy razy Zdrowaś Marya; do tey przyſzedł Anioł y uwolnił z mąk, záprowadźił ią ná wieczne weſele. (*Ex lib: Quadr:*) Choć krótko, ále węzłowato ſię modl zá duſze w czyſcu będące, to jeſt: z uwagą, y czyſtym ſercem.

2. *Uwaga.* Przez Serce JEZUSOWE ſupplikuy do MARYI: *Eja per Cor tenerrimum unigeniti tui rogamus te, imprime intimo animæ noſtræ centro, dulce ſuper lac & favum nomen tuum.* (*V. Joan: à Jeſu*) Przez Serce Jezuſowe wraź Imie twoje Nayſłodſze w ſerce moje MARYO.

Hiſtorya.

Przy pewnym Obraźie Matki Boſkiey, był głos ſłyſzany, jako ſię modliła Marya Panna zá duſze w czyſcu będące: Dla modlitwy moiey, zmiłuy ſię nád duſzami temi, które poki żyły ná świećie, co dźień odprawowały Godźinki o Niepokalanym poczęćiu. (*Ex libro Quadrag:*) Nie opuſzczay zwyczaynych modlitw należących do chwalenia Boga y czczenia MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Leonarda, który wielu modlitwą ſwoią cudownie wyzwolił; ná wſpomnienie imienia Jego łańcuchy więźniom ſpadały. Proś y ty żeby przez tego

Swię-

Swiętego intercefsyą grzechowe łańcuchy z duszy ſpadły.

DZIEN SIODMY.

1. *Uwaga*. Jak w Niebie już tryumfuiących Swiętych, tak w czyſcu zatrzymanych ſprawiedliwych, równym affektem Bòg miłuje, gdyż ſą Synami Boſkiemi; tylko że dla dosyć uczynienia ſprawiedliwośći Boſkiey, do cześnie muſzą ćierpieć: *Quem diligebat JESUS. Joan: c. 13.* Którego kochał JEZUS. Ratuy duſze w czyſcu zatrzymane, one ćię będą równie ratować, lubo ſobie nie mogą pomodz, bo zoſtaią pod dekretem.

Hiſtorya.

Pewney Wdowy był Syn w niewoli, trzeba było ná wykupienie trzyſta czerwonych złotych; udała ſię ná kweſtę, gdy miała już złoty, ſpotkała Kapłana, prośi o jałmużnę, który odpowiedźiał: Ja nie będę miał, zá co obiadu kupić, kiedy mi kto nie da ná Mſzą; Ona to ſłyſząc, oddała złoty oſtatni, prosząc żeby Mſzą odprawił zá duſze będące w czyſcu. Potym nie daleko idąc, ſpotkała Starca, który jey dał oblig, czyli kartę ná 300. czerwonych złotych, przez co Syna wykupiła. Był ten Starzec duſza z czyſca. (*Ex lib: Quadr:*) Stokrotnie profituje, kto co traći dla poratowania duſz w czyſcu będących.

2. *Uwaga*. Witay Maryą tym affektem: *O Sanctiſſima Regina invicta fortitudo & cordialis conſolatio noſtra*. O Nayświętſza Re-

gnantko

gnantko! o niezwyciężone mocarstwo! serdeczna radośći nasza.

Historya.

Pewny Zákonnik pobożny, po professyi prędko umarł; pokazał się raz smutny, po dni śiedm; pokazuje się znowu wesoły pod płaszczem Náyśw: MARYI Panny, do Nieba idący. (*Cesar: lib:* 12.) Uważ jeśli pobożnych męczą w czyscu, co będźie z nami bezbożnemi.

4. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Williborda Biskupa, ktory po długich pracach Apostolskich jest śćięty. Zaboycę ktory go śćiął, diabeł opętał, y trzećiego dnia przeklętą wyźionoł duszę. Uważ ják Bog prześladowcow niewinności ćięszko karze. Nie prześladuy sprawiedliwych ludźi.

DZIEN OSMY.

1. *Uwaga.* Taka jest ułomność nászа, że zá kilka lat, w cale zápominamy rátować Dobrodźiejow naszych, w czyscowych ogniach smażących się; ledwie możemy pamiętać, że oni nas co do ćiała stworzyli w potrzebach opatrywali; álbo ják mowią, ludźmi poczynili: *Quis est, de quo dicit. Joan: c.* 13. Ktoś jest, o ktorym idźie mowa. Nie bądź ták zapamiętałym, jeżeli chcesz, żeby po śmierći ná ćię drudzy pamiętali.

Historya.

Pokázawszy się dusza pewnemu Kapłanowi Cysterskiemu, rzekła: dla tego jestem w czyscu, że ktorzy są powinni mię ratować, nie

 ratują,

ratuią, á choć ratuią, to niedbale! (*Martin: Roa.*) Wszyftkich powinniśmy wiernych ratować dusze, osobliwie jednak Rodźicow, Krewnych, Dobrodźiejow, y do nas należących, ktorym sama powinność każe pomodz wszelkiemi sposobami, jáko to: postami, jałmużnami, Mszami, mortyfikacyami.

2. *Uwaga.* Spiącey MARYI Panny serce czuło: *Cum quiesceret corpus vigilabat animus.* (*S. Ambros: lib:* 2.) Gdy ćiało odpoczywało; dusza z Bogiem się zabawiała. Nie zá sypiay interessu zbawienia duszy twojey, y dusz tobie powierzonych.

Historya.

Swiętey Birgićie Nayśw: MARYA Panna powiedźiała, że jednego Pustelnika dusza jest w czyscu, zá to, że żyiąc nie pragnoł oglądać Boga. (*Ex lib:* 4. *Revel: cap.* 125.) Ratuiąc dusze z czysca przez tę oktawę, wspomniy y ná swoię duszę, że ná to jesteś stworzony, áby Boga ná wieki oglądał.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Godefrida Opata, zelatora chwały Boskiey, ktorego gdy nie chćieli słuchać Ambineńczykowie, z Nieba ogniem są spaleni. Nie waż lekce nápomnienia Kaznodźiejow, Spowiednikow, jeżeli chcesz uyść pomsty Boskiey y karania, ná ktore nie tyśiąc podobno razy zasłużyłeś.

DZIEN DZIESIĄTY.

1. *Uwaga.* Każda dusza z czyscowych upałow woła do nas: *Quod facis, fac citius.* Co

czy-

czyniſz, czyń ják nayprędzey. *Joan: 13* Iendá czyſcowych mąk godźina jeſt rokiem, dla cięſzkośći kary y boleśći.

Hiſtorya.

Umarły Zákonnik Starſzemu pokazawſzy ſię, prośił abſolucyi generalney y pokuty, Starſzy zadał mu zá pokutę, áby w czyſcu był, poki ćiało będźie ſchowane; ſłyſząc to umarły, zawołał: *O ſine miſericordia pœnitentia?* O bez miłośierdźia pokuta. (*Collector ſpec:*) Uważ jeżeli krótko ćierpieć ták ćięſzko jeſt w czyſcu, o jákiey mamy zażyć kompaſsyi nad temi duſzami, które od kilkudźieśiat lat w czyſcowych ſię ſmażą upałach.

2. *Uwaga.* Nie tylko uczynki ále y myśli były záwſze święte MARYI Panny, mówi S. Bernard: Sen: *Tom.* 4. *Svaviſſimis cogitationibus exercebatur, detinebatur tantùm in ſæculo corpore, affectu autem & mente commorabatur in Cælo.* Záwſze świętemi ſię zabawiała myślami, żyiąc ná źiemi affektem y myślą mieſzkała w Niebie.

Hiſtorya.

Błogosławiona Weronika widźiała, że Anjołowie duſze z czyſca wyprowadzali, lecz wyprowadzone rzucały korony ſwoje pod nogi Maryi Pannie. (*Ex lib: Quadr:*) Gdy wybawiſz duſzę z czyſca, y Bogu rzecz miłą uczyniſz, y Maryą z całym Dworem Niebieſkim uweſeliſz.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Theodora Żołnie-

 rza,

rza, który gdy spalił bałwochwalnicę Marsa, jest okrutnie bity, w więźieniu głodem morzony; ále od Aniołow Niebieskim pokarmem pośilony. Lubo prywatney osobie nie wolno psować Pogańskich, lub Zydowskich bożnic, wolno jednak gorliwym być zá honor Boski, to jest, donośić Starszym, áby nie pozwalali Heretykom się fundować y szerzyć.

DZIEN DZIESIĄTY.

1. *Uwaga.* Pokazał Bóg, ják ćięszki jest grzech niegodnie kõmunikować; gdy po niegodnym przyjęćiu Nayświętszego Sakramentu z dopuszczenia Boskiego, Judasza diabeł opętał: *Post buccellam introivit in eum satanas. Joan: c.* 13. Bóy się podobney kary Boskiey, który przystępujesz grzechy zátaiwszy ná sumnieniu do kommunij, lubo ćię jeszcze nie opętał bies, ále jeżeli śię niepostrzeżesz, opęta ćię, y ná wieki będźie w piekle dręczył.

Historya.

Pewna Niewiasta taiła grzech ná spowiedźi długo, przyiąwszy raz kommunią niegodnie, prośiła Kapłana przy ołtarzu, żeby jey wysłuchał spowiedźi, nie chćiał Kapłan przerwać Mszy; álić ona zaraz wyźionęła nieszczęśliwą duszę. Gdy się turbuje Kapłan, że nie słuchał spowiedźi, odebrał objawienie od Boga, że choćby słuchał jey spowiedźi, jednakby zataiła grzech, zá który Bóg skarał, nagłą śmierćią y potępieniem. (*Ex lib: Mądrość do skonała.*) Nie waż się zmazanym sumnieniem przystąpić do tego Anielskiego stołu. 2.

2. *Uwaga.* Ze wszystkiemi potencyami Marya Panna była złączona z Bogiem: *In DEO gaudet & tota ejus anima Dominum magnificat & collaudat.* (*Laur: Just:*) MARYA w Bogu się weseli, y całą duszą Boga chwali.

Historya.

Ferdynand II. Cesarz idąc ná woynę, gdy się polećił Maryi Pannie, y solennie śpiewał: *Salve Regina*, Witay Krolowa; szczęśliwie odniosł tryumf. (*Ex An: Cælest:*) Zawsze ten tryumfuje, kogo MARYA broni.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Teoktysty, ktora ućiekaiąc od prześladownikow, ná puszczy mieszkała lat 34. w ustawicznych mortyfikacyach. Zawstydź się, ktory żadney godźiny nie możesz przetrwać ná modlitwie, ná medytacyach; O ják będźiesz mogł mieszkać w ogniu pożeraiącym.

DZIEN JEDENASTY.

1. *Uwaga.* Zaden grzech, nie jest bez kolligacyi, y kalwakaty. Opętało Judasza łakomstwo, aż zaraz zá nim idźie szalbierstwo, kradźież: *Quia loculos habebat Judas. Joan: cap:* 13. Miał woreczki tajemne Judasz. Nieszczęśliwe łakomstwo, ják wielu grzechow jest przyczyną.

Historya.

Posłał Błogosławiony Grzegorz dwoch Braći do miasta, kupować rzeczy ná potrzeby Zákonne; jeden Brat uwiedźiony łakomstwem, ukradł pieniędzy; ledwie co powroćił, czart

opętał owego Brata, ktory był záchował pieniądze, y poty rzucał go bies, poki Błogosłáwionemu Grzegorzowi nie wyznał grzechu swego. (*Ex vita B. Gregor:*) Bądź wiernym w szafowaniu dobr tobie powierzonych, czy to od Boga, czy od ludźi.

2. *Uwaga.* MARYA Panna Boga na świat modlitwą z ćiągnęła: *Hæc Virgo suis eum precibus traxit è Cælo, hæc suis meritis & virtutibus.* (*S. Bernard:*) Ta Panna swemi modlitwami z prowadźiła Boga ná świat, swemi zásługami y cnotami.

Historya.

Gdy jeden Klient niewinnie był osadzony do więźienia, odwiedzała go Marya Panna, y co tylko weszła do więźienia, zaraz łańcuchy spadły z niego, y był uwolniony. (*Ex Anno Cælest:*)

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Marcina Biskupa, ktory ubogiemu połowę płaszcza oddał; maią go zá Patrona, osobliwie Młynarze, maiąc z tradycyi, że pod czas Elekcyi młyńskie koła stanęły. Augustyn Swięty, młynem nazywa ten świat, gdźie fortuna, ywszystko kołem się toczy ják we młynie; więc náleży żeby cały świat miał go zá Patrona.

DZIEN DWUNASTY.

1. *Uwaga.* Poki żyiemy, jesteśmy ná targu, możemy sobie kupić czy Niebo, czy piekło; w naszey woli jest grzeszyć, w naszey dobrze czynić, przy pomocy łaski Boskiey. Nátura

nasza

naſza zepſowana zaleca nam złe towary, grzechy; łaſka Boſka reprezentuje nam Niebo: *Eme ea, quæ opus ſunt ad diem feſtum. Joan:* 13. Kupuy to, co może ſłużyć ná dźień feſtu ſzczęśliwey wieczności.

Hiſtorya.

Gdy w Niemczech wielki głod panował, pewny okrutnik zebrał wielkie mnoſtwo ludźi do jednego budynku, y ich ſpalił, mówiąc: że to jedno ſą, co y ſzczury, darmo chleb jedzą; dla ich mnoſtwa, godni nie mogą ſię dokupić chleba. Ale nie uſzedł ſurowey Boſkiey ręki, w krótce był z jedziony od ſzczurow ſam ten okrutnik. (*Gerzeb: lib:* 4.) Łatwo może każdy kupić ſobie Niebo, przy pomocy łaſki Boſkiey; ále łatwiey może nábyć piekła.

2. *Uwaga.* Niby gwałt Niebu uczyniła Marya Panna, mòwi Bernard Swięty: *Cælum invaſit & in ſui amorem Prophætæ Cæleſtis animum inclinavit, quem in ſui uteri Domicilium hoſpitavit novem menſibus.* Ale Niebo zdewinkowała, Pana Niebios miała gośćiem w żywoćie ſwoim, przez dźiewięć mieśięcy.

Hiſtorya.

Swięty Autbertus wymogł u Krôla Dagoberta, ktòry wiele Kośćiołow wybudował pod Imieniem Matki Boſkiey. Sam pragnoł, żeby wſzyſcy ludźie ſerce ſwoje konſekrowali Maryi Pannie. (*Barry,*) Poświęć y ty dźiś ſerce twoje JEZUSOWI y MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Dydaka, ktô-ry z zachwycenia przyszedszy do śiebie wołał: *O quam suaves sunt flores paradisi?* O jak wdźięczne są kwiaty Rayskie. Kosztuy y ty tych Niebieskich delicyi, nábożną kontemplacyą.

DZIEN TRZYNASTY.

1. *Uwaga.* Zaden Oyćiec tak serdecznie nie kocha synow swoich, jáko Bôg nas serdecznie miłuje; dla tego P. JEZUS gdy odchodźił od Uczniow ná mękę, môwił do nich: *Filioli adhuc modicum vobiscum sum, Joan: c.* 13. Synaczkowie jeszcze będę, ále nie długo z wami. Uważ jeżeli ty masz synowski affekt do tego naydobrotliwszego Oyca do Boga.

Historya.

Swięty Makary Pustelnik posłał ná pewne mieysce Brata, sam opośle szedł, spotkawszy Brat Kapłana pogańskiego, rzekł do niego: dokąd idźiesz szatanie? rozgniewany Kapłan nábił Brata; Makary także opośle idac tegoż Kapłana, łaskawie witał, ktôry łaskawośćią skruszony, náwroćił się do wiary. (*Ex libr: sent: DD. PP.*) Tak własnie Bôg miłośćią y dobroćią chce nas do śiebie zagarnąć.

2. *Uwaga.* Obrazem doskonałośći jest Marya Panna, môwi Swięty Ambroży *libr:* 2. *Sit vobis tanquam in imagine descripta Virginitas, vitaq; Beatæ Mariæ.* Niech będźie wam obrazem żywym Panieństwo Maryi Panny, y całe Jey Nayświętsze żyćie.

Histo-

Historya.

Gdy pewne miasto Luzytańskie było oblężone od nieprzyiaćioł, Marya Panna ukazała śię nád miastem w wielkiey jasności, nieprzyiaćiela przestraszyła, Luzytanom zwyćięstwo sprawiła. (*Ex An: Cal:*) Ogarniony od nieprzyiaćioł ják duszy, ták ćiała, czyń rekurs do Tronu MARYI.

3 *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Homoboniusza ktoremu Aniołowie Kośćioł otwierali, gdy przed obrazem P. JEZUSA pokornie śię modlił, pod czas *Gloria in excelsis DEO*, oddał Ducha JEZUSOWI. Gdy wesołe śpiewanie jest w Kośćiele, wspomni że z Swiętemi wiecznie będźiesz śpiewał w Niebie.

DZIEN CZTERNASTY.

1. *Uwaga.* Osobliwsze pzykazanie zostawił nam JEZUS, ábyśmy żyli w braterskiey zobopolney miłośći: *Mandatum novum do vobis ut diligatis invicem.* Nowe daię wam przykazanie, ábyśćie śię kochali wzájemnie. Uważ jeżeli masz choć iskierkę braterskiey miłośći, ktory ustawicznie myślisz ják zgubić, ják potępić bliźniego swego.

Historya.

Gdy sąśiad sąśiadowi oczy wyłupił, ktoremu wyłupił oczy, ták zapomniał krzywdy swojey, że sam supplikował do Braći zákonnych, áby dla tego, od Zákonu nie oddalali, do ktorego śię wprászał. (*Petrus Damianus.*) Nie jesteś Chrześćianin, ktory uczynioney

krzywdy

krzywdy przez rok y drugi niezapominaſz, owſzem przez całe życie krzywo patrzyſz ná tego, ktory tobie jáką krzywdę uczynił. Wyrzuć tego złośliwego bieſa z ſerca.

2. *Uwaga.* Wſzyſtkich doſkonałość wyraźiła Marya Panna w życiu ſwoim: zdanie S. Ambrożego: *Talis enim fuit Maria, ut ejus unius vita omnium ſit diſciplina.* Takie życie było MARYI, że wſzyſtkim jeſt przykładem.

Hiſtorya.

Był pewny Student ná imie Adam, ktory głowę miał záráżoną, ten gdy nábożnie pozdrawiał MARYĄ Pannę, był od niey uzdrowiony, y rękę ſwoię położywſzy ná głowie jego, rzekła: Do śmierći nie będźie bolała głowa; jakoż nigdy więcey niechorował. (*Caeſarius lib: 7. cap: 21.*) W boleśćiach twoich, czyń rekurs do MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Błogosławionego Alberta Wielkiego, Profeſsora S. Tomaſza, ktory miał cudowną náukę wlaną przez interceſsyą MARYI Panny, y ile razy ſłyſzał Imie MARYI, łzami śię zalewał. Wielki to talent náuka, jeśli maſz od Boga dany ten dar, bądź tego wdźięczny.

DZIEN PIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Częſto człowiek ſam niepamiętá ná śiebie co czyni, dokąd śię śpieſza, czego prośi; Niepada ta cenſura ná Zbawićiela naſzego, ktorego Piotr Swięty śię pytał: *Domine! quo vadis? Joan: 13.* Panie! dokąd idźieſz?

Pytay

Pytay się y ty śiebie samego: *quo vadis?* Duszo moja, dokąd idźiesz? ná jáką wieczność zamierzasz?

Historya.

Pewny Student wstąpił do Zákonu z tą intencyą, żeby okradł Kośćioł; słysząc częste náuki Magistra, tak się nawrócił do Boga, y złą intencyą odmienił, że w krótce doszedł wysokich cnot, y Przeorem Klarawalleńskim został. (*Cæsarius libr: 2. c. 3.*) Odmień y ty złą intencyą, przyiołeś (naprzykład:) stan Duchowny żebyś był bogaty, estymowany od ludźi, odmień tę bezecną intencyą, pracuy dla miłośći Boskiey; w tym stanie wstąpiłeś do stanu małżeńskiego *vg.* dla posagu, dla roskoszy ćielesney, odmień tę intencyą, żyi w stanie żebyś wolą Boską wypełnił, y duszę zbawił.

2. *Uwaga.* Nieskończona łaska była nápełniona Marya Panna: *Immensa certe fuit gratia, qua Beata Virgo fuit plena. S. Bonav:* Nieskończona łaska była, ktorą napełniona jest Marya Panna.

Historya.

Swięta Eufrozyna, gdy była poślubiona Kawalerowi, prośiła Maryi Panny, áby záchowała jey czystość; pokazała się jákaś osoba, y jey ostrzygła włosy po mnichowsku, y kazała do Klasztoru męskiego wstąpić, gdźie przez lat 38. w celli zamknowszy się śiedźiała, Bogu w ustawicznych służąc mortyfikacyach. (*Mayr.*)

(*Mayr.*) Uważ ják rożnemi ſpoſobami Marya P: ſtrzeże Klientow ſwoich od utraty cnoty.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Machuta Biſkupa, ktorego Anioł nauczył dokąd miał iść, co czynić, y kiedy miał umrzeć. Proś Anioła ſtroża, áby tobie często przypominał: dokąd maſz iść, do jákiey wieczności záczać drogę, y oraz ják w krotce trzeba będźie zaczać tę peregrynacyą.

DZIEN SZESNASTY.

1. *Uwaga.* Łatwo ślubować, wyſokie czynić przedśięwźięćia, ále trudno wypełnić. Tak Piotr S: odważnie rezonował przed Chryſtuſem: *Quare non poſsum te ſequi modo?* Czemu nie mogę iść zá tobą teraz. *Joan: c, 13.* A gdy przyſzło Piotrowi wyznać Chryſtuſa, ſtraćił fantazyą, wyrzekł śię Zbawićiela ſwego. Uważ ják w wielkiey pokorze powinniśmy ſłużyć Bogu, ják niſko o ſobie rozumieć.

Hiſtorya.

Przyprowadźili opętanego do pewnego Mnicha, ktory był w dobrey opinij świątobliwośći; kazał Starſzy, żeby ná roſkaz tego Zákonnika żyćia niepokalanego, wyſzedł zły duch; álić odpowie bies: *Non eum timeo, ſuperbus eſt enim.* Nie boię śię jego roſkazu, bo jeſt pyſzny. (*Cæſarius lib: 4. c. 5.*) Znay nikczemność ſwoię, jeżeli maſz jáką cnotę, wiedz otym, że to jeſt dar Boży, patrz czy długo będźieſz miał? żeby Bog dla pychy twojey, nie odebrał łaſki ſwojey, bez ktorey żadney nie doſtąpiſz cnoty. 2. *Uwa-*

2. *Uwaga.* Nápełniona łaſkami była Marya Panna, mówi S. Bernard *ſerm: 4. Salutatione Angelica plenus gratiâ erat venter MARIÆ, repletus unigenitoFilio DEI, Christo JESU.* Nápełniony żywot MARYI Panny był Synem Boſkim JEZUSEM Chryſtuſem.

Historya.

Swięty Edmundus Klient MARYI, gdy raz opuśćił zwykłą modlitwę: *O Intemerata:* O niepokalana. Marya Panna pokazawſzy ſię, ſurową twarzą nápomniała Edmunda. (*Ex An: Cæl:*) Bądź pilnym w zaczętym nábożeńſtwie do MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś S. Edmunda pamiątka, który ná ſygnećie nośił Imie Maryi wyrażone; gdy drudzy Studenći ſwywolili, á on medytował nábożnie, Pan JEZUS pokazał ſię, łaſkawie go ćieſząc. Uczyń dźiś żywą reflexya, ná co ćię Bóg ſtworzył, czy żebyś ſłużył świątowym próżnośćiom, y ſwywolom.

DZIEN SIEDMNASTY.

1. *Uwaga.* Prezumcya y wyſokie o ſobie rozumienie, nigdy ná dobro nie wychodźi. Trzymał mocno o ſobie Piotr Swięty, nigdy nie miał odſtąpić Chryſtuſa, álić niſko upadł w krótce niżeli kur zapiał, trzy razy Chryſtuſa ſię zaprzał: *Non cantabit Gallus donec ter me neges. Joan: c. 13.* Uważ ják wielka jeſt ułomność ludzka, ják człowiek nic nie może prezumować bez łaſki Boſkiey.

Historya.

Był

Był pewny Kleryk żywota nieczystego, który posłuchawszy wokacyi Boskiey, został Zákonnikiem; gdy się jemu pokazał przez sen Starzec jakiś, trzymaiący księgę, w ktorey widźiał, wiele razy zgładzone imie swoje, zá to, że często ślubow y przedśięwźięćia nie dotrzymał, y byłby już w krotce potępiony, gdyby Zákonnikiem niezostał. (*Joan: Jun:*) Niech twoje przedśięwźięćia funduia się ná łasce Boskiey, nie ná własney imprezie.

2. *Uwaga.* Jáko żywot Panieński napełnił Syn Boski, tak Duszę MARYI nápełnił Duch S. *Sicut Filius DEI replevit uterũ sic Spiritus Sanctus replevit mentem MARIÆ.* Jáko Syn Boski prezencyą swoią nápełnił żywot MARYI, ták Duch Swięty nápełnił łaskawą prezencyą myśl Maryi Panny.

Historya.

Marya Panna pokazawszy S. Grzegorzowi dźiśieyszemu, dała zá Professora S. Jana Ewangelistę, (*In vita ejus.*) Uważ jakie ma staranie MARYA Panna o Klientach swoich, żeby niebładźili w funkcyach swoich, daje im náukę y Professorow.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Grzegorza Cudotworcy, ktory modlitwą gorę przeniosł ná drugie mieysce; rzece roskazał, áby wody ná brzegi nierozlewała. Roskaż y ty rozumowi szumiącemu, áby więcey nierozumiał ják należy, áby przez brzegi niewychodźił *activitatis suæ.*

DZIEN

DZIEN OSMNASTY.

1. *Uwaga.* Lubo do czaſu zaſmuca, jednak prędko zpożądaną przybywa poćiecha, nie dopuſzcza długo śię ſmućić y turbować wybranym ſwoim. Tak ćieſzył Uczniow ſwoich: *Non turbetur cor veſtrum. Joan:* 14. Niech śię nie trwoży ſerce waſze. Uważ jeżeli maſz nadźieię w Bogu Stworcy twoim? jeżeliś nie położył nádźiej twojey w świątowych reſpektach.

Hiſtorya.

Jeden Manicheyczyk przyſzedł do Puſtelnika, ktorego gdy Puſtelnik z ludzkośćią przyjoł, porzućił herezyą Katolikiem zoſtał. (*lib: de Hoſpit:*) Zażywa ſpoſobu łaſkawośći, nas záchęcaiąc Bog do miłośći ſwojey, ábyśmy w przećiwnośćiach nietraćili nadźiej.

2. *Uwaga.* Wſzyſtkie prerogatywy zawiera w ſobie Marya Panna: *Quiquid honoris, quidquid dignitatis, quiquid meriti, quidquid gratiæ, quidquid eſt gloriæ, totum fuit in Maria.* (*S. Laur: Juſt:*) Wſzyſtkie łaſki, wſzyſtkie godnośći záwierała w ſobie MARYA Panna.

Hiſtorya.

Swięty Odo gdy ſię dowiedźiał że MARYA Panna pewnemu Klientowi pokazawſzy śię, powiedźiała: *Ego ſum Mater miſericordiæ*, Ja jeſtem Matka miłośierdźia. Zawſze miał w uśćiech y w ſercu to Nayświętſ: Imie MARYA. (*In vita ejus.*) Skarb łaſkę y affekt Matki miłośierdźia MARYI.

3. *Uwa-*

5. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Romana, ktory gdy w ogniu był smażony, deszcz z Nieba spadł, y ogień zgaśił. Uważ, że żadne upały y przećiwności szkodźić nie mogą człowiekowi, w łasce Boskiey będącemu.

DZIEN DZIEWIĘTNASTY.

1. *Uwaga*. Jak na źiemi rożne są stopnie godności, tak y w Niebie rożne są subsellia: Jeden jest Swięty wysokiey prerogatywy, drugi wyżey. Dla tego Zbawićiel Pan mowi: *In Domo Patris mei mansiones multæ sunt. Joan: c.* 14. w Domu Oyca mego, mieszkania jest wiele. Uważ jak żadnemu nietrzeba desperować o miłośierdźiu Boskim, lub przy małych zasługach.

Historya.

Tatarzyn pewny z gorączki wielkiey wpadł w manią, po trzech dniach gdy przyszedł do śiebie, Chrystus mu chwałę swoię ukazał, y kazał przyiąć chrzest święty, co on z ochotą uczynił. (*Cantipr: lib:* 2.) Z każdego rodzaju Bog wybiera do szczęśliwey wieczności, przez łaskę swoię uprzedzaiącą.

2. *Uwaga*. Wszystkim nam czynić rekurs należy do MARYI: *O vas misericordiæ ad Te recurrimus nos vasa contumeliæ, plena luto fædissimo*. O jedyna nadźiejo nasza! do ciebie czyniemy rekurs w naszych mizeryach.

Historya.

Swięty Jan *de* Matha gdy nie miał pieniędzy na wykupienie więźniow, udał się do MARYI,

MARYI, y zaraz cudownie odebrał tyle pieniędzy, ile potrzeba było ná wykupienie więźniow. (*Lopez in Chron: Ord:*) Doczesnemi y wiernemi dobrami opátruje MARYA Panná Klientow swoich.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątká Swiętey Elżbiety Krola Węgierskiego Corki, ktora widząc Krola ćierniem ukoronowanego, złotą koronę złożyła; ktorey Pan JEZUS rzekł: Jeżeli chcesz być ze mną, Ja będę z tobą. Uważ jáko Bog chce z nami śię złączyć miłośćią, y świetą konfidencyą.

DZIEN DWUDZIESTY.

1. *Uwaga.* Wielka godność Ludźi, że ich do chwały swojey Bog przyimuje, y czyni uczestnikami nieśmiertelnych wesołośći: *Ut ubi sum ego & vos sitis. Joan. c. 14.* Abyśćie byli, gdźie Ja jestem. O niewdźięczności ludzkiey natury! Bog chce żebyś z nim ná wieki krolował, á ty chcesz mieszkać z potępieńcami w piekle.

Historya.

Pewnemu Exorciśćie z opętaney czart powiedźiał: gdyby była kolumna czyli słup od źiemi do Nieba ostremi brzytwami sadzony, y gdyby mi kazano w ćiele ludzkim do dnia sądnego po tym słupie śię targać; obrałbym z ochotą, ábym tylko mogł w Niebie z Bogiem mieszkać wiecznie. (*Cæsar: lib: 5.*) Nie wyćiaga po tobie Bog takiey tyrannij, záchowuy prawo Boskie y Kośćielne, twoje pewne będźie Niebo.

2. *Uwaga.* Wszystkim wzywać należy intercessyi MARYI Panny: *A Virginibus imitanda, & invocanda à cunctis gentibus, quæ sub Cælo sunt.* (*S. Anton:*) Naśladować wszystkim w czystośći żyiącym, y wszystkim narodom wzywać należy na pomoc M: Pannę.

Historya.

Gdy do obrazu Maryi Panny był przyprowadzony człowiek z kancerowany, po odprawioney trzećiey Mszy, cudownie był złeczony. (*Ex An: Cal:*) Nie masz brzydszego jadu y wrzodu, jáko grzech śmiertelny; proś intercessyi MARYI, áby ten defekt intercessyą swoią złeczyła.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Bernuwarda, który po śmierći pokazawszy się rzekł: *Centumplum accepi?* stokrotną nágrodę odebrałem. Uważ że nie są godne prace komparuiąc do wieczney nágrody.

DZIEN DWUDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Zaden bez męki y zasług JEzussowych nie może trafić do szczęśliwey wieczności, y dla tego Pan JEZUS názywa śiebie drogą: *Ego sum via & veritas.* Já jestem drogą y prawda. Uważ, jeżeli idźiesz tym traktem prawdy w śłady JEZUSOWE.

Historya.

Gdy niektórzy Przełożeni Kośćielni chćieli znieść Zákon S. Frančiszka Roku 1376. była w Kośćiele ich Frančiszka S. statua z krzyżem, á Swiętego Pawła z mieczem; słyszał ktoś głos

czy-

czyniony do Swiętego Frańćiszka, áby bronił Familią swoię; názajutrz znaleźli miecz w ręku Swiętego Frańćiszka, á krzyż w ręku S. Pawła, y Biskupa zabitego, ktory był promotorem zgładzenia Zákonu. (*Hieronimus Pletus lib: 1. c.33.*) Nie prześladuy ludźi idących w ślady Chrystusowe jakieykolwiek pro fessyi są Zákonnicy.

2. *Uwaga.* Przypadła do serca Krola Niebieskiego Marya Panna, mowi S. Epifaniusz: *Placens Christo Regi, à Deo in honore habita est, tanquam Ancilla digna & Mater.* Krolowi Krolow podobała się, w honorze od Boga miana, służebnica y Matka MARYA.

Historya.

Swięta Wiktorya gdy perswadowała Siestrze swojey Anatolij, aby zá mąż poszł., ona odpowiedźiała: nie mogę tego uczynić, gdyż od Krolowey Nieba mam roskaz, ábym w czystośći żyła; ktore słowa tak Wiktoryi przeraźiły serce, że do śmierći w czystośći żyła, y sama Wiktorya. (*Mayr.*) Nie odwodź drugich od stanu doskonałośći.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Kolumbana, ktorego Matka w żywoćie nosząc, widźiała że słońce świátu porodźiła. Bądź świátłem drugim dobrego przykładu, y doskonałośći Chrześćiańskiey.

DZIEN DWUDZIESTY WTORY.

1. *Uwaga.* Zaden nie może człowiek znaleść szczęśćia zupełnego ná źiemi, aż chyba

w ten czas będźie zupełnie szczęśliwy, gdy będźie oglądał twarz Boga w Tróycy jedynego; o co prośili Apostołowie: *Domine osten-de nobis Patrem, & sufficit nobis. Joan: 14.* Panie! ukaż nam Oyca, á dosyć nam będźie. Maszże ty pragnienie na oglądanie Tróycy Przenayświętszey?

Historya.

Jeden Zákonnik przed śmierćią podniószy oczy rzekł: Oto Braćia mnie się tak trafiło ják Kupcowi, ktory drogie rzeczy zá małą cenę kupił; ták ja bez moich náleżytych zásług, kupiłem Niebo, idę do szczęśliwey wieczności. (*Ex lib: FF. Præd:*) Uważ jáko łatwo Bóg każdemu daje Niebo, kto tylko wypełnia wolę Jego świętą, y przykłada się z włásnemi zásługami.

2. *Uwaga.* Męka JEZUSOWA pokazała że był prawdźiwym Bogiem y Człowiekiem: *Ut veram Matrem ostenderet, se verum Filium patiendo tormenta monstravit. (S. Ildefons:)* Aby pokazał być prawdźiwą Matkę MARYĄ P. gdy podioł okrutną mękę, to się pokazało.

Historya.

Dźiś przed pewnym Obrazem Matki Boskiey, jest uwolniona jedna opętana od szatanow. (*Ex An: Cel:*) Ile grzechow masz śmiertelnych, tyle chowasz w sobie szatanow; wyrzuć tę szatańskwa przez prawdźiwą pokutę.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Cecylij, przy którey oblubieniec jey Waleryan wi-

dźiał

dźiał jasnego Anioła. Bądź Kultorem Swiętych Aniołów Xiążąt Niebieskich, ktòrzy ći assystuią zawsze, osobliwie pod czas modlitwy, modły twoje Bogu ofiaruią.

DZIEN DWUDZIESTY TRZECI.

1. *Uwaga.* Lubo o naszych potrzebach wie dobrze Bóg, jednak nie czyni zadosyć nam, bez prózby y nabożney modlitwy; według informacyi samego JEZUSA: *Quodcunq; petieritis Patrem in Nomine meo faciet.* O co tylko prośić będźiećie Oyca w Imie moje, uczyni. *Joan:* 14. Wpotrzebach twoich czyń częsty rekurs do Boga przez modlitwę.

Historya.

Pustelnik posłał Ucznia swego po wodę, który zapomniał powrozu, że studnia była głęboka, nie mogąc dostać wody, udał się na modlitwę, y zaraz woda sama w gòrę wyskoczyła. (*Ex lib: Sen: PP.*) Uważ moc y skutek modlitwy, że y nierozumne kreatury bywaią modlitwą poruszone.

2. *Uwaga.* Chrystus Pan uwieńczony jest od MARYI Panny koroną luddziey natury: *Dominus noster qui à Patre coronatur coronâ gloriæ à Maria Virgine coronatus est, corona humanitatis. S. Bernardus.* Pan JEZUS ktòry jest od Oyca ukoronowany koroną chwały, od MARYI jest ukoronowany koroną natury ludzkiey.

Historya.

Gdy Swięta Giertruda wielce się turbowała

że dla słabośći zdrowia, nie mogła nie uczynić znacznego dla honoru MARYI; przyszło jey napamięć, aby serce swoje oddała Maryi Pannie, co y uczyniła, z ukontentowaniem Maryi Panny. (*Nadazy.*)

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Klemensa, którego Tyran w morzu utopił, Aniołowie mu grob y Kośćioł w morzu zrobili. Uday się do protekcyi MARYI, y do opieki Swiętych Aniołow, ktorzy ćię w życiu y przy śmierći nie opuszczą.

DZIEN DWUDZIESTY CZWARTY.

1. *Uwaga.* Nie kocha ten Boga, ktory nie zachowuje przykazań Boskich, y niewypełnia woli Jego świętey: *Si diligitis me, mandata mea servate. Joan: c.* 14. Jeżeli mię miłujećie, przykazanie moje chowayćie. Uważ czy zachowujesz ty przykazanie Boskie: zdźierco, łakomco, lubieżniku? *&c.*

Historya.

Gdy jednemu Roskosznikowi ćielesnemu, Doktorowie przykazali żyć w czystośći, inaczey grożąc utratą oczu; on wolał utracić oczy, niżeli się wstrzymać od roskoszy ćielesnych. (*D. Ambrosius.*) Uważ zaślepienie ćielesnych ludźi, że ani na Boga, ani na sławę, ani na zdrowie własne niepamiętaią.

2. *Uwaga.* Wszystkich Swiętych godnośćią przewyższa Marya Panna: *MARIA Sanctis omnibus honore & gloria superponitur.* (*Idiota.*) MARYA wszystkich Swiętych honorem y chwałą celuje. *Histo-*

Historya.

Gdy Xiąże Sabaudyi w ćięszkiey zostawał chorobie, Náyświętsza Márya Panna pokazawszy się nápomniała, żeby do śmierći ćierpliwie znośił te boleśći. (*Ex An: Cal:*) Znoś ćierpliwie przedłużoną chorobę, uprzykrzone krzyżyki.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Firminy Panny, ktorey gdy się dotknąć chćiał niewstydliwie kawaler, ręce mu uschły, ále zá intercessya tey Panny, był uzdrowiony. Gdyby Bog teraz tak karał, niemalby wszystkim kawalerom ręce uschły, co niewstydliwie śię dotykaią białychgłow, z zgorszeniem patrzących.

DZIEN DWUDZIESTY PIĄTY.

1. *Uwaga.* BOG nigdy człowieka nie opuszcza, chyba sam człowiek BOGA opuszcza przez grzech; dla tego ćiesząc Apostołow Pan JEZUS mowi: *Non relinquam vos orphanos. Joan:* 14. Niezostawię was śierotami. Jeżeliś śię oddalił przez grzech od Náyłaskawszego Oyca, Boga, wroć śię do niego przez pokutę.

Historya.

Henryk Krol Francuski gdy przyszedł do Klasztoru S. Bernarda, onego modlitwa y konwersacya náwroćił się do Boga całym sercem, potym Bogu służył wpokorze do śmierći (*Cæsarius lib:* 1. *cap:* 19.) Uważ jáko Oyćiec Niebieski rożnemi sposobami garnie do śiebie synow zgubionych; y z dobremi przestawanie pomocne. 2. *Uwa-*

2. *Uwaga*. Ják słońce celuje Niebieskie luminarze, ták MARYA Swiętych: *Sicut ſol pulchritudinem luminarium Cæli, ſic Maria digniſſima creaturarum DEI, poſt animam Chriſti. S. Bernard:* Do tego luminarza, do MARYI czyń rekurs w twoich potrzebach.

Hiſtorya.

Nayświętſza MARYA Panna pobożnych Klientow odwiedźiła odpoczywaiących, ják y dźiśieyſzą S. Katarzynę. (*Ex vita ejus*) Miey we zwyczaju idąc ſpać, polecić czyſtość twoię Bogu y MARYI.

3. *Uwaga*. Dźiś Feſt Swiętey Katarzyny Męczenniczki y Panny, ktòra wiele uczonych Filozofow przedyſputowała, y wiele duſz Bogu pozyſkała przykładem ſwoim. Maſz daną madrość od Boga, obracay ią ná pozyſkanie duſz ludzkich, nie ná wykręty, ná ſzalbierſtwa y machiawelſtwa.

DZIEN DWUDZIESTY SZOSTY.

1. *Uwaga*. Nieskończona w tym ſię pokazuje dobroć Boga náſzego, że z nami zawſze jeſt przytomny, nie tylko eſsencyą ſwoią, ále y według nátury ludzkiey, w Nayświętſzym Sákramenćie zá ſprawą Duchá Swiętego: *Apud vos erit & in vobis manebit. Joan: cap.* 14. U was będźie, y w was będźie mieſzkał.

Hiſtorya.

Jeden Zákonnik Cyſters często kommunikuiąc dźiwną czuł słodkość, gdy czaſu pewnego ſrodze Brata połajawſzy, przyſtąpił do kommu-

kommunij, miasto słodkośći, gorzkość wielką poczuł w uśćiech swoich. (*Ex libr: Vir: Ill: Cister:*) Niech biorą przykład Gospodarze, Przełożeni, którzy bezecnemi słowy powierzonych sobie rownych, álbo godnieyszych szpecą, y z błotem mieszaią; wolno Starszemu nápomnieć, ále w miłośći braterskiey, nie w szaloney furyi y złośći.

2. *Uwaga*. Jedno jest słońce ná Niebie, jedna MARYA; mowi Bernard S: *In mundo est unus sol, & MARIA una sola est Mater & Virgo.* Jedno jest słońce, jedna MARYA Matka y Panna.

Historya.

MARYA do S. Sylwestra rzekłá: Chcesz Synu być pośilonym Ciałem Syna mego w Sakramenćie? y wraz pośilony był. (*Ex vita ej9*) Wzbudź prágnienie do Náyświętszego Sakramentu, kommunikuy dźiś choć duchownie.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka S. Konrada Biskupa, ktory widźiał dusze w ćięszkich mękach, y zaraz starał się Mszami świętemi uwolnić one z czyśca. Staray się y ty często álbo dać ná Mszę, álbo przynaymniey nábożnie wysłuchać zá dusze czyscowe.

DZIEN DWUDZIESTY SIODMY.

1. *Uwaga*. Trudno wyraźić ják krótkie jest żyćie násze, jest nakształt mgły przemijaiącey, álbo dymu w momenćie ginącego. Dla tego Pan JEZUS o żyćiu swoim doczesnym w ćiele ludzkim mowi: *Modicum & mundus*

me

me jam non videt. Joan: c. 14. Maluczko, á świat już mnie nie uyrzy. Nie akomoduy śię nazbyt światu, gdy w krótce z nim śię pożegnasz.

Historya.

Młodźian jeden gdy często śię spowiadał bez poprawy, Spowiednik przykazał, áby ná śmierć pamiętał, y zápalona gromnicę przez pół godźiny trzymał przy głowie, á krucifix ná pierśiach; co on gdy uczynił, odmienił cudownie życie. (*Gvilhelmus.*) Pamiętay ná bliską śmierć, á nigdy niezgrzeszysz.

2. *Uwaga.* Ukoronował Bóg Marya Pannę korona chwały: *Posuit Christus in capite Matris diadema Regis.* (*S. Bonavent:*) Położył Chrystus ná głowie Matki swojey MARYI, koronę chwały Królewskiey.

Historya.

Jeden Młodźian z desperacyi wyrzekł śię Chrystusa, gdy czart kazał żeby y MARYI śię wyrzekł, on nie chćiał tego uczynić; zá co mu Matka miłośierdźia u Syna swego zjednała odpuszczenie grzechow. (*Cæsar: lib: 2. c. 12.*) Służ wiernie Maryi Pannie, w pokusach nie zapominay nábożeństwa.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiatka S. Maxyma Biskupa, który psa wśćiekłego tchnieniem ducha swego zabił, y rany od niego zadane zgoił. Szalony pies jest to cerber piekielny, proś żeby ten Swięty Patron oddalił go od ćiebie.

DZIEN DWUDZIESTY OSMY.

1. *Uwaga.* Nic milszego Bogu y ludźiom, jáko

jáko pokoy y zgoda zobopolna; Dla tego Pán JEZUS idąc do Nieba zá náywiękſzy prezent pokoy nám zoſtawił: *Pacem relinquo vobis. Joan: c.* 14. Pokoy zoſtawuię wam. Maſzże ty pokoy w ſercu twoim? ach nie maſz pokoju bezbożnym! *non eſt pax impijs.*

Hiſtorya.

Oznaymił Pan Bog S. Makaremu, że jeſzcze niedoſzedł był cnoty Niewiaſt mieſzkaiacych w tym mieśćie; ná zajutrz poszedł do tych Niewiaſt pytaiąc ſię: coby zá cnoty miały? one ſię do żadnych cnot nieprzyznały, ják tylko że w pokoju y w zgodźie przez lat 50. żyły. (*Ex lib: exemp: Spir:*) Uważ że wielka to cnota żyć w zgodźie, w pokoju, po domach, po Klaſztorach, y po Dworach.

2. *Uwaga.* Wſzyſtkich oświeca Marya Panna, mówi S. Bonawentura: *MARIÆ praeſentiâ totus illuſtratur orbis.* MARYI prezencyą cały jeſt świat oświecony.

Hiſtorya.

Rodźicom dźiśieyſzego Swiętego Stefana, pokazawſzy ſię MARYA Panna obiecała potomka, Swiętego Syna, ktory oſobliwym był Kultorem Jey. (*Ex vita ejus.*) Proś z dobrą nádźieią, á wſzyſtko otrzymaſz przez intercesſya MARYI Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiatka S. Ody Panny, ktora była utraćiła światło oczu, potym modlitwą otrzymała. Obacz czy nie utraćiłeś y ty światła rozumu, ják światła oczu, oślep

idźieſz

ná potępienie; proś oświecenia Ducha Swiętego abyś przeyrzał, ábyś poznał w jákim zostajesz nieszczęśćiu.

DZIEN DWUDZIESTY DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Miłość Boska nas czyni Błogosławionemi, y z Bogiem łączy: *Qui autẽ diligit me, diligetur à Patre meo. Joan:* 14. Kto zaś mię miłuje, umiłuje go Oyciec. A możesz być większe szczęśćie? jáko zostawać w respekćie y w miłośći, u Krolá Krołow.

Historya.

W Paryżu Student jeden słysząc w szkole od Professora Teologij świętey: *Diliges Dominum Deum tuum, &c.* Będźiesz miłował Pana Boga twego; tak się zapalił miłośćią Boską, że zaraz wyszedł ze szkoł, y został Zákonnikiem. (*Joan: Junior.*) Możesz się exkuzować: nie mogę ćierpieć, nie mogę pośćić, dyscyplinować, nie mam co dać ubogim, &c. Ale tego nie możesz mowić: nie mogę miłować Boga, przy pomocy łaski Boskiey.

2. *Uwaga.* Samemu Niebu przydała świátłośći Marya Panna: *Ipsa jam Cælestis Patria clarius rutilat, Virgineæ lampadis irradiata fulgore. S. Bonav:* Sama Niebieska Oyczyzna, barźiey rozjaśniała od splendorow MARYI.

Historya.

Gdy jedney Wdowy Synaczka wźięto w niewolę, długo prośiła Maryi Panny o wyzwolenie, nákoniec z prostoty, w Kośćiele z rąk Nayśw: Panny wźieła P. JEZUSA, oświadczając

iac się nie wrôcić, ażby jey syna przywroćiła, y przynioższy do domu do skrzyni włożyła; Marya Panna nástępuiącey nocy syna jey uwolniła. (*Jacobus de Vor:*) Y twoja duszа śiedźi w ćięszkim grzechowym więźieniu, proś o wolność.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Radboda, ktôry wodę w wino przemienił; Zywoty SS: miał zá zwierćiadło. Wody gorzkie prześladowania, niech ći będą słodkim winem; Zywoty Swiętych niech ći będą zwierćiadłem cnot.

DZIEN TRZYDZIESTY.

1. *Uwaga.* Nie masz większego szczęśćia, większego wesela, jáko w Bogu żyć: *Ego sum in Patre meo, & vos in me, & Ego in vobis. Joan: cap. 1.* Ja jestem w Oycu moim, á wy we mnie, y Ja w was. Jákim sposobem możemy przyiść do tego szczęśćia, do tey konfidencyi, jáko tylko przez umartwienie zmysłow, osobliwie przez miłość Boską y bliźniego.

Historya.

Pewna Panna Roku 14. prośiła serdecznie MARYI Panny, áby Pana JEZUSA ukazała, w wigilią Bożego Národzenia ukazała się Náyśw: Panna, y P. JEZUSA podała, ktôrey P. JEZUS pytał: czy kochasz? odpowiedźiała: kocham barźiey niżeli mię; z wielkiey miłośći serce się jey rospadło, duszа prosto poszła do Nieba; ná sercu znaleźione te litery nápisane: *Diligo Te plusquam me;* Miłuię Cię barźiey niżeli mię. (*Collect: specul:*) Miłuy

Boga

Boga jako Stworzyćiela y Odkupićila, y wszel kich łask Dawcę.

2. *Uwaga.* Mów dźiś nábożnym affektem do MARYI: *Introduc in Cælorum Regnum o Domina universorum confidentes tibi. S. Germanus.* Záprowadź do Królestwa Niebieskiego, nádźieię pokładaiących w tobie; o Królowa wszystkiego stworzenia.

Historya.

Kleryk pewny chćiał widźieć piekność Maryi Panny, któremu gdy się ukazała, oślepł ná jedno oko którym patrzał, choćby y drugie oko utracić prośił żeby drugi raz się ukazała; gdy się drugi raz ukazała przeyrzał y okiem utraconym. (*Joan: Herol:*) Miey pragnienie ábyś po Bogu widźiał w Niebie Marya Pannę.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Andrzeja Apostoła który codźień odprawował Mszą świętą; obaczywszy krzyż ná którym miał umrzeć witał: *Salve Crux;* Witay krzyżu. Uważ jak rzadko y niedbale przystępujesz do kommunij, jáko się boisz y lękasz Krzyża Chrystusowego; zá wstydź się, á dźwigay krzyż swóy z ochotą.

DECEMBER
GRUDZIEN
DZIEN PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Doczesnie y wiecznie Bóg karze niewdźięcznikow, doczesnie karze uymuiąc

łask

łaſk potrzebnych do zbawienia, oraz ehorobami y śmierćia nieſpodźiewaną; Jáko ſam Zbawićiel mówi: *Omnem palmitem non ferentem fructum tollet eum. Joan: 15.* Każdą latorośl ktòra nie rodźi owocu odetnę ią. Bòy ſię podobney kary, ktòry łaſki y talenta Boſkie kopieſz, nie czyniſz z nich zyſku.

Hiſtorya.

Jeden Kapłan złego żyćia, od Boga náwiedzony śmiertelną chorobą; gdy nie chćiał zdrow będąc pokutowáć, umarł bez pokuty, w przytomności Zákonnikow; mòwiąc: oto kocioł nágotowány jeſt ná ſmażenie duſzy mojey, á wy niewidźićie, ták to prawda jeſt, jak widźićie że ja trzymam kaptur; y to mòwiąc mizernie umarł. (*Petr: V. Abbas Cluac:*) Czyń pokutę záwczaſu, poki Bòg udźiela łaſkę ſkuteczną.

2. *Uwaga.* Opiſuje życie Maryi Panny S. Ildefonſus: *MARIA Virgo prudens, Virgo pudiciſſima, Virgo pulcherrima.* Marya Panna roſtropna, Panna naygodnieyſza y naypieknieyſza.

Hiſtorya.

S. Jozbertus codźień piąćiu Pſalmami pozdrawiał Maryą Pannę, po śmierći pięć ròż wyroſło z uſt, z oczu, y z nozdra. (*Ex An: Cal:*) Jeżeli nie umieſz Pſalmow, Marya pozdrawiay krótką modlitwą: Zdrowaś Marya.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Eligá Złotnika, ktòry gdy częſto ſię modlił przy Relikwiach

Swię-

Swiętych, głos był słyszany z Nieba: *Elige exauditæ sunt orationes tuæ.* Eligiuszu wysłuchane są modlitwy twoje. Uważ ják Bóg nie gardźi obámi, z każdego stanu wybiera Elektow swoich, ktorzy niegardzą łaskami Jego

DZIEN WTORY.

1. *Uwaga.* Czystość sumnienia, jest rodźićielka cnot świętych; dla tego kto chce postąpić w cnotach, trzeba oczyśćić sumnienie przez pokutę: *Purgabit eum ut fructum plus afferat. Joan: cap.* 15. Oczyśći go, aby owoc wiekszy przyniosł. Weyrzy do sumnienia twego skrytośći, jeżeli niepotrzebuią oczyszczenia.

Hiſtorya.

Gdy Jan Opat nie mogł szatana z opętanego wypędźić, Prostaczka jednego przytomnośćią szatan przestraszony ućiekł; gdy się pytał Opat coby miał zá cnoty? odpowiedźiał: że záwsze rano wstaiąc prace moje ofiaruię Bogu, krzywdy boię się bliźniemu czynić, y oraz w czystośći żyię w stanie małżeńskim. Co słyszac Opat zadźiwił się mocy cnoty czystośći. (*Cassianus Col:* 4.) Zachowuy czystość każdy według stanu swego, będźiesz strasznym duchom nieczystym.

2. *Uwaga.* Słuchay Panegiryku MARYI Panny Swiętego Ildefonsa: *Corpore decora, atq; integra, animo fulgida, fide perspicua.* Ozdobna na ćiele, jásna ná Duszy, oświecona wiarą.

Hiſtorya.

Pewny pobożny Brat Zakonny, Klient MA-

RYI,

RYI, gdy podźiennych pracach snem zmorzony modlił się, ukazała się Nayświętsza Panna mówiąc: Synu idź spać, dosyć już pracowałeś. (*Coll: spec:*) Miey pomiarkowanie w pracach.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Bibiany Panny y Męczenniczki, która Siostrę swoję w wierze chwieiącą się utwierdźiła, y sama z Nieba jest umocniona. Umacniay y ty drugich zbawienną perswazyą w cnotach, w dobrych uczynkach, w ćierpliwośći.

DZIEN TRZECI.

1. *Uwaga.* Czystość trojaka jest: Panieńska, Małżeńska, według stanu swego, y czystość Wdow. Staray się żebyś którą z tych záchował według dyspozycyi Boskiey; wysoko Bóg estymuje ludźi żyiących wstánie czystośći. Tak panegiryzował Uczniow swoich JEZUS: *Vos mundi estis, propter sermonem. Joan; c.* 15. Wy czystemi jesteśćie dla mowy, którą wam powiedźiałem.

Historya.

Wielkiey świątobliwośći Matrona Galla, po śmierći męża z ktorym tylko rok żyła, nie chćiała iść zá drugiego męża; Medycy mówili, że dla subtelnośći krwi, jeżeli zá mąż nie póydźiesz, będźiesz miała brodę, jákoż tak się stało; wolała obrać szpetność ćiała, niżeli duszy czystość utracić. (*Gregorius libr:* 4.) Czystość człowieka ná źiemi Aniołem czyni; szczęśliwy, kto tę záchowuje cnotę.

2. *Uwaga.* Marya Panna osobliwsza była

Kultorka czystości, mówi S. Ildefonsus: *Vitâ praeclara amore Virginitatis devota.* Chwalebna świętym życiem, miłością Panieństwa zálecona.

Historya.

Gdy umierał Swięty Xawier S. J. MARYA Panna przybyła ná pomoc, ćieszyła w boleśćiach, y szatanow nieprzypuśćiła do Swiętego swego Klienta. (*In vita ejus.*) Proś żeby Marya Panna w ostatnich boleśćiach przybyła ná sukurs.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Xawiera Apostoła Indyiskiego, ktòry gdy się modlił przed obrazem Matki Boskiey w Kośćiele, wiele ućierpiał od szatana prześladowania; ále wszystko ćierpliwie znośił. Pracuy pilnie dla zbawienia dusz ludzkich, nieustaway w pokusach, aż ćierpliwośći odnieśiesz koronę.

DZIEN CZWARTY.

1. *Uwaga.* Chrystus chce żebyśmy w nim żyli, y on w nas: *Manete in me, & Ego in vobis. Joan: c. 15.* Mieszkayćie we mnie, á Ja w was. Nie inszym sposobem możemy w Bogu mieszkać, jáko tylko przez częste y nábożne kommunie, przez częste akty miłośći, duchowney kommunij.

Historya.

Małe Dźiećie będąc w Kośćiele widźiało, że Kapłan małe Dźiećiątko podnośił, á potym zjadł; gdy przyszedł do domu tego Dźiećięćia ow Kapłan, Dźiecko płacząc poczeło ućiekać

od

od niego; gdy śię pytali, czegoby płakało? odpowiedźiało: że ja widźiałem że ten Xiądz zjadł Dźiecko w Kośćiele, boię śię żeby y mię nie zjadł. (*Joan: Jun:*) Utwierdź śię w wierze

2. *Uwaga.* Swięty Jan Damascen opisuje modestyą Maryi Panny: *Gressus gravis atq; sedatus, ab omni mollitie remotus.* Postępowanie poważne, y od wszelkiey lekkomyślności dalekie. *Historya.*

Gdy jeden człowiek był od szatana zbity śmiertelnie, Marya Panna ukazawszy śię kazała, áby był oprowadzony trzy razy około Náyświętszego Sakramentu; gdy ták uczyniono, zaraz zdrowie było mu przywrócone. (*Collect: specul:*) Záchoway modestyą w Kośćiele pod czas Processyi, osobliwie gdy wystawiony Nayświętszy jest Sakrament.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest Swiętey Barbary, którey ukazawszy śię Pan JEZUS rzekł: *Ego sum tecum, sub alarum mearum umbra salvaberis.* Já jestem z tobą, pod ćieniem skrzydeł moich będźiesz záchowana. Jest Patronką szczęśliwey śmierći, ktorzy do niey są nábożni, nie umieraią bez spowiedźi y kommunij świętey.

DZIEN PIĄTY.

1. *Uwaga.* O gdyby ludźie pamiętali, ják to jest ćięszka kara ná wieki być oddalonym od Boga, y oraz w wiecznych śię smażyć ogniach, nigdyby tak łatwo ná grzech śię nierezolwowali: *In ignem mittent & ardet. Joan: cap:* 15. W ogień będźie wrzucony, y bę-

dźie gorzał. Reflektuy ſię, czy nie będźieſz y ty mieſzkał w ogniach piekielnych z potępieńcami!

Hiſtorya.

Widźiał S. Antoni Puſtelnik, że czarći w poſtaći Olbrzymow niedopuſzczali duſzom wlećieć do Nieba; do ogniſtego jeźiora wrzucali. (*Palladius.*) Uważ jeżeli y ćiebie niezagarną źli duchowie ná ogniſte jeźiora mąk piekielnych.

2. *Uwaga.* Weſołość pomiarkowana zdobi człowieka, ták o Maryi Pannie mowi Swięty Damaſcen: *Mores ſeveri, atq; hilaritate temperati.* Obyczaje Jey poważne, ále wsſołośćią przeplatane. Weſołość duſzy, jeſt bicz ná ſzatana, y pokuſy jego hypokondryczne.

Hiſtorya.

Zákonnik Kartuzyan gdy w nocy nábożnie śię modlił, pułk wieprzow, to jeſt: ſzatanow ukazał ſię, chcac pozrzeć y zaſtráſzyć jego, ále Náyświętſza Panna przybyła ná ſukkurs y ſzatanow odpędźiła, y oraz dała mu náukę, áby podłemi potrawami ſię kontentował, y nie używał ubiorow wymyślnych; (*Petrus Abbas lib: 2.*) Nie przyſtoi ſłudze Chryſtuſowemu karmić ćielſko wymyślnemi potrawami, zdobić ubiorami.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętego Saby, ktory Krzyżem świętym ogień zgaśił, ſzatana zwyćiężył. Uważ ják mocna jeſt tarcza znak Krzyża świętego.

DZIEN

DZIEN SZOSTY.

1. *Uwaga.* Po Bogu trzeba miłować bliźniego, nie miłuje ten Boga, kto nie miłuje bliźniego. Dla tego Pan JEZUS do wzajemney záchęcaiąc miłośći, mówi: *Hoc eſt præceptum meum, ut diligatis vos invicem. Joan: c. 15.* To jeſt przykazanie moje, ábyśćie ſię miłowali wzajemnie.

Hiſtorya.

Swięty Epifaniuſz Biſkup nigdy nie ſzedł ſpać nieuczyniwſzy deprekacyi tym, ktòrym krzywdę uczynił, czyli uraził. Gdy przed nim S. Hilarion rzekł: Jak jeſtem w ſtanie Mniſzym, nigdy nie jadłem ptaſtwa? Epifaniuſz odpowiedźiał: A ja ják jeſtem w ſtanie Duchownym, nigdy ſpać nie ſzedłem w gniewie. (*Ex lib: PP. DD.*) Uważ ják to wyſoka cnota żyć záwſze w miłośći braterſkiey, y lubo zdarzy ſię czaſem urazić kogo, czym prędzey trzeba ſię pogodźić.

2. *Uwaga.* Zyćie MARYI dalekie było od konwerſacyi oſob podeyrzanych: *Ita comparata eras ut ad te nullius viri acceſſus pateret. S. Damaſcen:* Takiey konwerſacyi była Marya Panna, że żaden do niey światowy człowiek nie miał przyſtępu.

Hiſtorya.

Waltera *de* Birbach od utonienia cudownie ratowała Marya Panna, ktòremu ná znak miłośći prezent poſłała. (*Ex An: Cæl:*) Proś áby ćię M: Panna od zátonienia wiecznego ſtrzegła.

3. *Uwaga*. Dźiś Feſt S. Mikołaja Biſkupa, ktory przez poſłuſzeńſtwo Biſkupem zoſtał, gdy ſię wypraſzał od Infuły, P. JEZUS rzekł: Tobie gorzka Infuła Mireńſka, ále mnie ſłodka. Nie bądź przećiwny woli Boſkiey, honor przyimi jáko ćiężar włożony od Boga.

DZIEN SIODMY.

1. *Uwaga*. Duchowna radość przechodźi wſzyſtkie weſołośći świata, jedna kropelka wnętrzney poćiechy więcey waży, niżeli całego świata roſkoſzy. Dla tego Uczniom ſwoim radość y weſołość wnętrzną zálecał Jezus: *Hæc locutus ſum vobis ut gaudium meum in vobis ſit. Joan: c. 15.* To mowiłem wam, áby weſele moje było w was. Uważ od kogo pochodźi weſele twoje, ćieſzyſz śię częſto, gdźieby trzeba płakáć.

Hiſtorya.

W Konſtantynopolu była pewna Pani zátopiona w roſkoſzach świátowych, ktora wymyślnemi potrawami ćiełſko pielęgowała, y ſtrzegła ſię, żeby wniczym ſię niezaſmućiła; Odwiedźił Bóg ią ſtraſzna choroba, gdyż nie mogąc znieść jey fetoru ućiekali ludźie, y w teyże chorobie mizernie życie zákończyła. (*Petrus Dam:*) Trzeba mieć weſołość ducha, ále w świećie ſię weſelić y w roſkoſzach, znak przyſzłego płaczu, wiecznych lamentow.

2. *Uwaga*. Poſłuſzeńſtwo Maryi chwali S. Jan Damaſcen: *Parentibus morigera, & dicta audiens.* Rodźicom poſłuſzna, y ſłow ſłuchaiąca

Hiſto-

Historya.

Pewnemu Kartuzyanowi umieraiącemu pokazał się szatan z księgą, prowadząc go do desperacyi, gdy w wielkiey zostawał desperacyi, pokazała się Marya Panna z Panem JEzusem uweselaiąc go, y szatanow odpędźiła. (*Collect: spec:*) Nie trać nádźiej w miłośierdziu Boskim, y intercessyi Maryi Panny.

3. *Uwagá.* Dźiś Fest S. Ambrożego, ktory nauką swoią y kazaniami nawroćił do wiary S. Augustyna. Nawracay y ty tobie powierzonych świętemi obyczajami, przykładną konwersacyą do pokuty, y sam się náwroć całym sercem y affektem do Boga.

DZIEN OSMY.

1. *Uwaga.* Od początku świata nigdy ludźie sprawiedliwi nie mieli ná źiemi pokoju, záwsze ćierpieli prześladowanie. Dla tego do ćierpliwośći zachęcaiąc P. JEZUS mowi: *Si me persecuti sunt & vos persequentur. Joan: c.* 15. Jeżeli mię prześladowali, y was będą prześladować, będą mieć w nienawiśći.

Historya.

Teodoryk Krol prześladował Jana Papieża, y Symacha, zá co widźiany był od pewnego Pustelnika, że zwiazany był y oddany ná męki Wulkanowi piekielnemu. (*Gregor: Dial: lib:* 4. *cap:* 30.) Uważ ják Bog ćiężko karze prześladowcow niewinnych ludźi.

2. *Uwaga.* Naywyższemi się zabawiała kontemplacyami Marya Panna: *Animus humilis*

in ſublimiſſimis contemplationibus. Umyſł pokorny Maryi Panny, w naywyżſzey zoſtawał kontemplacyi.

Hiſtorya.

Pokazawſzy ſię dźiś Marya Panna Piotrowi Willaryeńſkiemu rzekła: *Hodie Fili eſt feſtū meum.* Dźiś Synu Feſt mòy, *aliàs* Niepokalanego poczęćia, nábożnie obchodź tę uroczyſtość. (*Ex An: Cœl:*) Záchoway dźiś niepokalane ſumnienie od grzechowey makuły.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Romaryka, ktòry wzgardźiwſzy świątową pompą, zoſtał Zákonnikiem, y trzydźieſtu Zákonnikow poświęćł Bogu przykładem ſwoim. Uważ, więcey może dobry przykład, niżeli náuka. Także dźiś Feſt Niepokalanego poczęćia MARYI Panny; uważ jeżeli ſumnienie twoje jeſt czyſte, y niepokałane.

DZIEN DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Nie będą mieć żadney exkuzy grzeſznicy, ktòrzy teraz trwaią w grzechach, nie ſłuchaią nauk Duchownych, nie myślą czynić pokuty; mòwił Zbawićiel: *Nunc autem excuſationem non habent de peccato. Joan:* 15. Teraz nie maią exkuzy z grzechow. Uważ jáką ty będźieſz mogł mieć exkuzę, ktòry drugich nauczaſz, że grzech, nie godźi ſię tego czynić, á ſam czyniſz?

Hiſtorya.

Swiętemu Ekwicyuſzowi Anioł przez ſen ukazawſzy ſię, położył coś ná języku jego, y od

od tego czaſu nie mógł ſię wſtrzymać od náuczania, y opowiadania ſłowa Bożego, y pokuty. (*Gregor: lib:* 1.) Jeżeli maſz od Boga talent nauczania powierzony, ſzafuy tym talentem, nauczay drugich, prowadź do pokuty, áby wiedźieli co jeſt grzech, y jákie zá niego karanie.

2. *Uwaga.* Mieſzkaniem Trôycy Swiętey tytułuje MARYĄ Pannę S. Damaſcen: *Quid aliud quam DEI domicilium?* Nic inſzego nie jeſt MARYA Panna, jáko Swiątnica y mieſzkanie Trôycy Swiętey.

Hiſtorya.

Gdy pobożny Zákonnik nábożnie odprawował Rożaniec, Marya Panna róże wyimowała z uſt jego, y kładła ná głowę jego. (*Collector ſpecul:*) Pozdrawiay nábożnie Maryą Pannę, koronuy tęmi miſtycznemi różami.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Grzegorza Teologa, Brata Sioſtry Gorgonij záleconey cnotą hoynośći, czyſtośći, y milczenia. Daremna jeſt zákonność jeżeli kto nie ma wſtrzemieźliwośći języka. Miey wſtrzemieźliwość w mówieniu, uydźieſz okazyi wielu grzechow.

DZIEN DZIESIĄTY.

1. *Uwaga.* Całe życie Swiętych Bożych w uſtawicznych jeſt prześladowaniach, y do tego przychodzą prześladowcy, że maią ſobie zá odpuſt ſprawiedliwych prześladować: *Venit hora ut omnis qui interficit vos arbitretur, obſequium ſe præſtare DEO. Joan: c.* 16. Przyſzła

ſzła godźina że każdy, ktory zábija was, rozumie że przyſługę czyni Bogu. Uważ y ty pod pretextem żalu, czy nie czyniſz krzywdy bliźniemu, czy nie ſzukaſz pomſty.

Hiſtorya.

W Perſyi złapali ſtarca Puſtelnika z dwuma uczniami, ktorego przymuſzali Perſowie, áby ſłońce miał zá Boga, ále on opowiadał jednego Boga w Troycy Swiętey, zá co go męczyli, y uczniow jego pośćinali, ále y ſami nie uſzli pomſty Boſkiey; názajutrz ſami śię pozabijali. (*Ex libr: PP. DD. de Paup:*) Uważ iż złość prześladownikow ná ich ſamych śię obraca.

2. *Uwaga.* Anielſka czyſtość, MARYI ná twarzy śię wydawała; mowi Richardus *à S. Vict: Quæ puritatem Angelicam habuit, vultum etiam Angelicum habebat.* Ktora czyſtość miała Anielſką, y twarz Jey wydawała śię Anielſka.

Hiſtorya.

Pewna Matka Corki dwie ſwoje oddała Maryi Pannie zá corki, powroćiwſzy do domu znalazła Młodźiana, ktory im tyle dał pieniędzy, ile było potrzeba do ſuſtentacyi; gdy ludźie mowili: że przez niecnoty nábyli doſtatkow; Anioł publicznie ná głowach ich położył znaki panieńſkiey czyſtośći. (*Joan: Junior Ord: Præd:*) Uważ jáko Marya Panna w oſtatku ratuje, y od nieſławy broni Klientow ſwoich.

3. *Uwa-*

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka Swiętey Eulalij, ktòra ná twarz Tyrana odważnie plunęła, y bałwanow podeptała; po długich mękach, odebrała Koronę męczeńską. Staray się y ty podeptać bałwanka świata.

DZIEN JEDENASTY.

1. *Uwaga.* Cień przemijaiący jest życie náſze, dźiś człowiek żyie, jutro gnije; dźiś rachuie tyśiączne lata przeżyć, aż názajutrz do wieczności peregrynuje: *Modicum & jam non videbitis me. Joan: cap: 16.* Maluczko á nie obaczyćie mię. Gdybyś y lat sto żył, będźie śię zdawało godźiną, respektem nieskończoney wiecznośći.

Historya.

Roku 1143. Filip Krol umieraiąc kazał miasto chorągwi nośić śmiertelną koszulę, áby znali, że wszystkich tryumfow konkluzya śmierć: *Mors ultima linea rerum.* (*Vincent: Belluac: lib:* 29.) Uważ, że y ty przyidźiesz do tego terminu, do tey linij.

2. *Uwaga.* Słodkie usta MARYI, mòwi S. Bonawentura: *Dulcissima Mariæ labia, favus distillans.* Naysłodsze usta MARYI plastr dystylluiący.

Historya.

Gdy pewna nábożna Pastuszka umierała, Marya Panna przyszła z całym Dworem Niebieskim, y błogosławioną Duszę jey troiaką koroną przyozdobioną zaprowadźiła do Nieba, przy Anielskiey rezonancyi. (*Coll: spec.*)

Boga-

Bogatych y ubogich wszystkich proteguje MARYA Panna.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka Błogosł: Franka, który z konwersacyi światowey nawróćił się do Chrystusa, któremu Chrystus we krwi się ukazał, y mieyśce pokuty pokazał. Uważ y ty złośćiami twemi czy nie ubiczowałeś JEZUSA? czy nie otworzyłeś Ran Jego Nayświętszych, swywolną konwersacyą, nawróć śię dźiś do pokuty szczerey.

DZIEN DWUNASTY.

1. *Uwaga*. Wesołość świata wiecznym śię kończy smutkiem, smutek zbawienny Swiętych jest przyczyną wiecznych radośći: *Mundus gaudebit, vos autem contristabimini. Joan: c.* 16. Swiat będźie się weselił, á wy będźiećie się smucić. Obierz raczey doześnie záżyć melancholij pokutuiąc zá grzechy, niżeli potym zá grzechy czynić pokutę bez nadźiei.

Historya.

Jedna Dusza pokazawszy się z czyśca Franciszce Karmalitance rzekła: O rekreacye! rekreacye! zá was nieznośny mię pożera ogień. (*Ex lib: Quadr:*) Wolno záżyć rekreacyi, ále záwsze rekreować, nie jest czas teraźnieyszy po temu, ále czas pokuty y płaczu.

2. *Uwaga*. Oblubieniec Maryi Jozef Swięty, Marya Pannę miał zá Anioła: *Joseph in Maria tantam devotionem animadvertit, neq; cognoscere, neq; discernere potuit, an Maria*

purus

purus homo, vel non potius DEI Angelus esset. (*Origines.*) Dla wielkich cnot Jozef S. rozumiał być Maryą Pannę Aniołem Bożym.

Historya.

Gdy jeden Klient MARYI z podufzczenia fzatańſkiego, ukradł pewną rzecz y był złapany; Marya go cudownie uwolniła z więźienia y od infamij. (*Collect: ſpec:*) Proś Maryi intercefsyi, áby ćię od wieczney ratowała konfuzyi.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Spiridiona Biſkupa, ktòry złoto przemienił modlitwą w węża, á węża w złoto. Uważ że złoto jeſt to niektòrym nayſzkodliwſzym wężem; więc day ubogim jeżeli chceſz żeby tobie nie było ſzkodliwe.

DZIEN TRZYNASTY.

1. *Uwaga.* Zápomnieli Swięci, co ćierpieli przez krotki czas żyćia doczeſnego, jákby ná źiemi nie byli; afsekurował Zbawićiel: *Sed triſtitia veſtra convertetur in gaudiũ. Joan: c.* 16. Smutek waſz obroći ſię w radość. Nie zatop ſerca w marnośćiach świata tego, pamiętay, że nie tu weſele naſze, ále w przyſzłey wieczności.

Hiſtorya.

Obertus pobożny Zákonny Laik, gdy konał, tak mu ſię widźiało, jakby dłużey miał żyć ná świećie, mòwił: niechce żyć więcey ná świećie, ják wielką chwałę y radość widźiałem w Niebie. (*Cæſarius lib:* 11.) Myśl

częſto

często o weselu Niebieskim, będą obrzydłe światowe pociechy.

2. *Uwaga.* Kto widział Marya Pannę, brał przykład do cnoty: *Ex omnibus Mariæ gestibus, summa devotio, pietas, ac ædificatio relucebat. S. Epiph:* Ze wszystkich akcyi Maryi drudzy brali przykład do dobrego.

Historya.

Gdy pewny Biskup chory będąc, polecał się Maryi Pannie w dzień gromniczny, przyszła do niego z wielkim wojskiem Panien, y doskonale go uzdrowiła. (*Pelbertus.*) Polecay y twoje defekty Maryi Pannie, ona uzdrowi, jeżeli w tym będzie wola Boska.

3. *Uwaga.* Dziś Fest Swiętey Łucyi, która po długich mękach w gorącym oleju smażona, odniosła koronę męczeńską. Uważ jak w oleju Bóg Elektow swoich czyści, w różnych prześladowaniach.

DZIEN CZTERNASTY.

1. *Uwaga.* Serce napełnione weselem światowym, lada słowko zalteruje, do turbacyi przyprowadzi; wesela zaś Niebieskiego nikt nie może zmieszać; mówi Zbawiciel: *Gaudium vestrum nemo tollet à vobis. Joan: c.* 16. Wesela waszego żaden nie odbierze od was. Napełniay serce tym świętym weselem, rozmyślaniem chwały wiekuistey.

Historya.

Nowicyusz pewny Zakonu S. Francifzka, tak był obrzydził habit zakonny, rozumiał

że

że wor nośi ná sobie; gdy myślił porzucić Zákon, ukazał mu Pan Bog processya Niebieską, przez ktòre widzenie, był utwierdzony w wokacyi swojey. (*Ex Chron: Gal: lib: 10.*) Uważay często świętey wieczności processyą, będźie lekko znośić mizerye doczesney peregrynacyi.

2. *Uwaga.* Wszystkim każe chwalić Marya Pannę Swięty Bonawentura: *Exultate justi in Virgine Maria, & in rectitudine cordis collaudate eam.* Weselćie się w Maryi wszyscy, y szczerym sercem wynayzdaycie.

Historya.

Gdy przynieśiono do cudownego Obrazu Matki Boskiey: *Montis Serrati* człowieka od Łotrow zamordowanego, zá przyczyną Maryi Panny záraz ożył. (*Ex an: Cel:*) Grzechy ile śmiertelne okrutni rozboynicy, ktòrzy duszę twoię zámordowali, proś o ożywienie Maryi.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Hikana Biskupa, ktory widźiał zá grzechy násze zágniewanego Boga. Błagay Majestat Boski, zá włásne, y zá cudze grzechy zagniewanego.

DZIEN PIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Człowiek stworzony jest żeby był w Niebie, y żyiąc żeby często pamiętał ná Niebo, gdźie wiecznie ma mieszkać; Pan JEZUS często nám przypominał Niebo: *Sublevatis oculis in Cælum dixit: Pater venit hora. Joan: c. 17.* Podniozszy oczy ku Niebu rzekł: Oycze przyszła godźina. Uważ kiedy przyi-

przyidźie ta pożądana godźina, kiedy będźiesz uwolniony zwięźienia śmiertelnego ćiała.

Historya.

Gdy Swięty Franćiszek Seraficki ćiężko był západł ná oczy, nie mogł widźieć, straszne zburzył pokusy diabeł, nasłał mnostwo szczurow, ktore mu pokoju nie dały. W tym utrapieniu usłyszał głos z Nieba: Franćiszku więcey zasługujesz przez to, niżeli gdyby wszystkie kamienie były drogiemi dyamentami. (*Chronic: Min:*)

2. *Uwaga*. Mistyczną Różą tytułuje Maryą Pannę, S. Wincenty Fer: *Maria Virgo Rosa Paradisi;* Marya Panna Roża Rayska.

Historya.

Zołnierz ślepy ná jedno oko, upadał ná źiemię słysząc Imie MARYI; Zyd widząc to nábożeństwo poczoł bluźnić, Zołnierz Zyda pobił; Zyd pobiegł do Starszego ná skargę, mowiąc, że ślepy Zołnierz zbił go. Alić Marya Panna oko mu tym czasem przywroćiła, y nie był poznany. (*Collect: spec:*) Uważ ják broni Marya Panna Zelantow honoru swego.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka Swiętego Waleryana Biskupa, ktory lat maiąc 80. wygnanie ćierpiał zá obronę Kośćioła Swiętego, niepozwolono mu mieszkać, áni w domach, áni w lasach. Uważ ják rożnie Swiętych swych Bog probuje.

DZIEN SZESNASTY.

1. *Uwaga*. Bez wiary y poznania Boga, żaden

żaden nie doſtąpi żywota wiecznego: *Hæc eſt autem vita æterna, ut cognoſcant te ſolum DEUM. Joan: c. 17.* Ten jeſt żywot wieczny, áby poznali Boga prawdźiwego. Nie doſyć znać Boga, trzeba y oraz dobrze czynić.

Hiſtorya.

Gdy dwáy Zákonnicy mówili Jutrznią śiedząc czyli leżąc ná łożku, bies Izbę nápełnił fetorem, mówiac: Takiemu nábożeńſtwu, tákie náleży kadźidło. (*Ex vitis Fratr: Eremit:*) Poznawſzy Boga ſłuż mu wiernie, chwal z całego ſerca.

2. *Uwaga.* Mówi do Maryi takim ſtylem Swięty Wincenty Ferr: *O Roſa quæ ex ſpinis hoc eſt ex Judæis orta es, & divina fragrantia cuncta perſvaſiſti.* O Rożo która niby z ćiernia zrodzona, to jeſt z pokolenia Zydowſkiego, wſzytkoś wdźięcznośćią ſwoią przeniknęła

Hiſtorya.

Gdy pewna Heretyczka w dźień Wniebowźięćia Maryi Panny, kazała łaźnią wypalić; cudownie drzewa ná podpalenie przynieśione zoſtały całe, á dwor zgorzał. (*Tilmanus.*) Záchowuy Dni Swięte poświęcone honorowi Maryi Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Platona, który z Podſkarbiego Królewſkiego ſtał ſię náśladowcą uboſtwa Chryſtuſowego. Náśladuy y ty ubogiego JEZUSA pokorą, y uboſtwem.

DZIEN SIEDMNASTY.

1. *Uwaga.* Uważ progres JEZUSA, jáko

 uczy-

uczynił procesſyą z łona Oyca Przedwiecznego, do żywota Maryi Panny; z żywota Maryi, krwawą męką uczynił progreſs ná krzyż: A z krzyża dopiero wſtąpił do nieba. Uważ twoje ściefzki, jeżeli ſię ſtoſuią do drog krwawych JEZUSA.

Hiſtorya.

Pewny Człowiek prośił długo Pana JEZUSA áby mógł wiedźieć, co mu náybarźiey ſię podoba; pokazał ſię P. JEZUS dźwigaiąc krzyż, y mówiąc: Tę náymilſzą uczyniſz dla mnie przyſługę, gdy będźieſz częſto roſpamiętywał mękę moię. (*Ex ſpecul: exepl:*) Oſobliwie w boleśćiach, w ſmutkach, ná ćierpiącego pamiętay JEZUSA.

2. *Uwaga.* Niebo wdźięcznym cnot odorem nápełnia Marya Panna, mówi S. Jan Damaſcen: *Odore ſvaviſſimo totam Domum Domini reples.* O Marya zapachem naywdźięczniey-ſzym! napełniaſz Dom Boſki o Marya.

Hiſtorya.

W Hollandyi ten zwyczay jeſt, gdy rodźi niewiaſta, świecę zapalaią przed obrazem Matki Boſkiey. Jedna niewiaſta przez kontempt gdy nie chćiała zapalić świecy, takie boleśći śćiſnęły ią, że dźiećię ná kawałki rozſzarpane porodźiła. (*Tilmanus*) Nieważ lekce opuſzczać nabożeńſtwa zwykłego do MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt Swiętego Jana *de* Matta Fundatora Zakonu Tróycy Swiętey, który gdy miał Mſzą, ogniſta kolumna była widźiana ná głowie jego.

DZIEN OSMNASTY.

1. *Uwaga.* Złość ludzka zawsze szuka protekcyi, tak Judasz udał się szukać protekcyi u bezbożnych Faryzeuszow Zydowskich przełożonych, ktôrzy żołnierzow swoich dali ná złapanie JEZUSA: *Judas autem cum accepisset cohortem, & á Pontificibus, & Pharisæis Ministros. Joan: cap:* 18. Judasz gdy wziął pułk od Biskupow y Faryzeuszow assystencyą.

Historya.

Matka pewna poruszona złością, synow swoich przeklinała, których záraz Bóg pokarał, wszalenstwo wpadli y mizernie pogineli. (*Collector spec:*) Nie day woli passyom twoim, zawczasu się zbroy przećiw passyom.

2. *Uwaga.* Swięty Bernard peroruje: *Viola humilitatis, lilium castitatis, rosa charitatis.* Fijołką pokory, lilią czystości, różą ćierpliwości iest Marya.

Historya.

Gdy pewna rodząc bluźniła Marya Pannę, y nie chciała wzywać Jey Imienia; porodźiła brzydką ropuchę. (*Tilmanus.*) Ktokolwiek niechce wzywać Imienia Maryi, jest z liczby potępienców.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Modesta, którego Biskup gdy chrzćił, widźiał ognista kolumnę ná głowie. Lat śiedm był záprzedany Egypcyanom od swoich Rodźicow. Uważ y ćiebie czy nieprzedali złośliwym possessorom szatanom Rodźice, bezbożnemi obyczajami,

zabobonami, złośliwemi konwersacyami, porzuć tę niewolę, wróć się do synow wolnośći przez pokutę.

DZIEN DZIEWIĘTNASTY.

1. *Uwaga.* Nie tylko uczynkiem, ále y radą możemy kogo zgubić. Tak Kaifasz radą przysłużył się ná śmierć JEZUSA: *Caiphas qui consilium dederat Judæis. Joan:* 18. Káifasz ktòry radę dał Zydom.

Historya.

Tytus zwiedźiony radą, Brata wźioł żonę, ktòrą w krotce zábił y Brata swego, ktòry mu radźił poiąć żonę, y samby zginoł, gdyby się nieupamiętał, zá intercessyą S. Hieronima. (*Ex Epist; Cyrilli ad Aug:*) Uważ ják wiele dusz ginie złośliwą radą.

2. *Uwaga.* Róża słusznie śię tytułuje MARYA: *Sicut Rosa crescere solet inter spinas, ita Beata Virgo in hoc mundo crevit inter tribulationes.* Jak roża rośnie miedzy ćierniem, tak MARYA miedzy ćierniami świata pieknośćią rosła.

Historya.

Jeden Pacyent przez lat trzy będąc ruszony paraliżem, gdy się udał do Maryi Panny, był od niey odwiedzony, y cudownie uzdrowiony. Jesteś dotkniony ćiężkim paraliżem grzechem śmiertelnym, proś o zdrowie MARYI Panny.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiatka S. Mengota Hetmana, ktòry widząc zabitego Syna swego ná

woynie,

woynie, opuśćił świat. Gdy bywasz ná pogrzebach, pamiętay, że y ćiebie nie minie ten akt, położą ná śmiertelnym katafalku.

DZIEN DWUDZIESTY.

1. *Uwaga.* Kto może prędzey człowieka zdradźić, jáko niewiasta; Pierwszego Apostoła Piotra S. niewiasta ćiekawośćią swoią przyprowadźiła do grzechu: *Dicit ergo Petro ancilla Ostiaria, nunquid & tu ex Discipulis es hominis istius. Joan: c. 18.* Rzecze więc Piotrowi dźiewka: y ty jesteś z Uczniow Jego.

Historya.

Kleryk jeden chował niewiastę podeyrzaną przez lat sześć, nośił się skromnie, y nigdy o nim źle nie sądzono; álić nie uszedł sprawiedliwey ręki Boskiey, oboje są znalcźieni spaleni. (*Petrus Damian: Epistol: ad Domin: c. 10.*) Chroń się tey zárazy, jeżeli nie chcesz zginąć ná sławie, ná honorze, y ná duszy.

2. *Uwaga.* Wieża jest MARYA: *Turris fortissima nomen Dominae, ad ipsam fugiat peccator & salvabitur.* Wieża naymocnieysza Marya Pánna, do niey niech się ućieka grzesznik, á zbawion będźie. *S. Bonav:*

Historya.

Niewiasta pewna zá zaboystwo była dekretowana ná śmierć, ktòra idąc ná spalenie oddała się do opieki Maryi Panny; gdy ná ognisty stos była włożona, cudownie od MARYI Panny była záchowana. (*Canisius Theolog:*) Y sam piekielny zaszkodźić nie może ogień,

kogo wźięła w opiekę twoię MARYA Panna.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Philigona, ktory był Patronem, potym ná Biskupstwo był poświęcony. Proś niech ten Swięty Patron, będźie przed Bogiem Promotorem sprawy zbawienia.

DZIEN DWUDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga.* O dźiwna ćierpliwość Zbawićiela naszego, od stworzenia ćierpi policzkowanie Stworzyćiel: *Dedit alapam JESU.* Dał policzek JEZUSOWI. *Joan: cap:* 18. Záwstydź się niećierpliwośći twojey, ktory gdy mucha ukąsi, szalejesz.

Historya.

Był jeden Łotr złapany y ná śmierć osądzony, gdy przyszedł czas naznaczoney śmierći, z podźiwieniem wszystkich, ná wszelkie męki rezolwował się, mowiąc: wszystkie katownie, mało to dla wielkośći grzechow moich, (*Thomas Cant: libr:* 2.) Jeżeliś grzeszył nie desperuy, czyń pokutę, znoś ćieprliwie zá grzechy dopuszczenię Boskie.

2. *Uwaga.* O duszach w czyscu będacych, pokutuiących, ma staranie MARYA Panna: *Maria dæmones arcet frenatq́, ne nocere possint famulis, & famulabus suis. S. Bernardus serm:* 4. Marya mocy nie daje czartom, aby dusze w czyscu dręczyli.

Historya.

Kanonik jeden ná pokućie będąc, gdy krzywdę ćierpiał od drugiego Kanonika, y ćierpliwie

pliwie znośił, był odwiedzony od Maryi Panny, y pocieszony w smutku. (*Thomas Cant: lib:* 1.) Jeżeli co ćierpisz niewinnie, z tego śię ćiesz.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest S. Tomasza Apostoła, ktòremu serce włocznią pogani przebili. Uważ im większym affektem kogo Bòg kocha, tym ćięższe męki dopuszcza na świećie ćierpieć.

DZIEN DWUDZIESTY WTORY.

1. *Uwaga.* Politycy światowi barźiey ludźi się boią, niżeli Boga, więcey szacuią y estymuią swoich Bogow doczesnych, niżeli Naywyższego Pana. Tak sługa Annasza JEZUSA policzkował zá Pána swego: *Sic respondes Pontifici. Joan: c.* 18. Tak odpowiadasz Biskupowi. Uważ y u ćiebie czy nie w większey zostaje estymie świat, niżeli JEZUS.

Historya.

Zołnierz jeden uważaiąc krótkość doczesnego żyćia, częste mutacye światowego szczęśćia, uczynił się dla Chrystusa głupim, w świętey nádźiei żyćie zakończył. (*Ex spec: exem:*) Uważ jeżeli ty świata nieopuśćisz marnośći, opuszcza ćię światowe poćiechy przy śmierći.

2. *Uwaga.* Skarbem jest MARYA mówi S. Bernard: *Maria est Thesaurus, quia in ea, ut in Gazophilacio reposuit Dominus omnia dona gratiarũ, & meritorum.* Skarbem jest Marya, w ktòrey Bòg wszystkie deponował dary.

Historya.

Rupertus będąc tępego rozumu udał się do

Maryi Panny, ktòremu śię pokazała Marya, y wielką wlała mądrość ná duſzę jego, że innych Teologow celował. (*Petrus Caniſius*) Mądrość wielki to dar, prośić jednak trzeba według woli Boſkiey y upodobania.

3. *Uwaga*. Dźiś pamiątka Swiętey Anaſtazyi, ktòra wſadzona ná zátopienie do łodźi, z Nieba miała pomoc, do portu ſzczęśliwie przypłyneła. Abyś dopłynoł do portu wieczności pożądaney, proś intercesſyi z Nieba SS.

DZIEN DWUDZIESTY TRZECI.

1. *Uwaga*. Wſzyſtek świat w złośćiach jeſt zánurzony, y nic dobrego począć nie może bez pomocy Boſkiey; Pokazała śię ta złość światowa, gdy Syna Boſkiego ná śmierć wydali złośliwi ludźie, tytułuiąc go złoczyńcą: *Si non eſſet hic malefactor, non tibi tradidiſſemus eum. Joan: c. 18.* Gdyby nie był ten złoczyńcą, niedalibyśmy tobie ná śmierć.

Hiſtorya.

Złorzecząc człowiek przećiw S. Wilbrordowi, jeſt od Boga ſkarany wielkim pragnieniem. (*Alcujnus.*) O ják więkſzey godni ſą kary, ktòrzy ſamemu Bogu złorzeczą, bluźniąc przećiw dobroći Jego.

2. *Uwaga*. Tronem łaſki názywa MARYĄ Pannę Swięty Ildefonſus: *Thronus gratiæ eſt B V. MARIA, unde Apoſtolus: adeamus ad Thronū gratiæ ſcilicet Mariæ, quæ eſt Thronus.* Tronem łaſki jeſt Marya, do ktòrego Tronu każe nám ućiekać śię z ſuppliką Apoſtoł.

Hiſto-

Historya.

Gdy jeden przeklinał śiebie samego, od Boga był náwiedzony zá to ćięszką choroba, udał się do Maryi Tronu łaskawośći, znalazł pożądane zdrowie. (*Vincent:*) Czyń rekurs do tego Tronu w twoich przedśięwźięćiach.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Serwala, który będąc paraliżem ruszony, dźiekował Bogu ćierpliwie znosząc boleśći. Nie złorzecz, gdy ćię dotknie ręka Boska, choroba, przypadkiem, boleśćiami.

DZIEN DWUDZIESTY CZWARTY.

1. *Uwaga.* Szczęśliwy kto JEZUSA wzywa ná pomoc, nie nákrzywoprzyśięstwo; wezwał JEZUSA Piłat, ále nie żeby się nauczył od niego drogi zbawienia, ále żeby się náuczył dworności o cudach, o Bostwie Jego: *Vocavit JESUM. Joan:* 18. Uważ y ty, czy nie wzywasz Boga często lekkomyślnie ná potwierdzenie fałszu twego?

Historya.

Swięty Ignacy Męczennik, gdy ustawicznie Imie JEZUS wzywał pod czas męki, mówiąc że to Imie mam w sercu zapisane; Gdy po śmierci serce było rośćięte, ználeźione jest Imie JEZUS złotemi literami napisane. (*Vincentius lib:* 10.) Zapisz to Naysłodsze Imie JEZUS w sercu twoim.

2. *Uwaga.* Bramą do Nieba jest MARYA, mówi S. Ambroży: *Maria Virgo est Regina mundi, fenestra Cæli, janua Paradisi.* Marya

Pánna

Panna jest Krolowa Nieba, y ziemi, oknem Nieba, Brama Rayska.

Historya.

Swięta Wiktorya ćierpiąc ćięszkie pokusy od szatana, wspomnieniem Imienia JEZUS y MARYA, zwyćiężyła pokusę. (*In vita ejus*) Wzyway zawsze tych Náyslodszych Imion: JEZUS y MARYA.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiatka jest SS: pierwszych Rodźicow Adama y Ewy, ktorzy przestapili przykazanie Boskie, pokutuiac znaleźli miłośierdźie Boskie, przez zásługi obiecanego Messyasza JEZUSA. Czyń y ty pokutę, ábyś z tego wygnania był przenieśiony do Raju nieśmiertelney chwały.

DZIEN DWUDZIESTY PIĄTY.

1. *Uwaga.* Lubo Bòg jest niezrodzony według natury Bostwa, y nie może ćierpieć dla zbawienia naszego; Národźił się dźiś z Maryi Panny przez Ducha Swiętego, stał się Człowiekiem, ofiarował się ná wszystkie boleśći y męki. Uważ, do iakiey iesteś obowiazany wdźięczności zá to, że Bòg dla twego zbawienia stał śię Człowiekiem y Mężem boleśći.

Historya.

Kapłan w drodze znalazł Dźiećiatko w śniegu porzucone, wźioł do stancyi, rozjaśniała twarz Jego, poczęło mòwić: Ja jestem dźiś národzony JEZUS, nie mam mieysca u ludźi, wszyscy mię wyrzucaią. (*Ex specul: exempl:*)

Nie

Nie bądź tak niewdźięcznikiem, niewyrzucay JEZUSA przez grzechy.

2. *Uwaga.* Gwiazdą mistyczną jest Marya Panna, mówi S. Tomasz: *Tolle Mariam hanc maris stellam, ubi dies? Quid nisi caligo involvens & umbra mortis.* Znieś Maryą, á dnia nie będźie, same tylko się zostaną ćiemnośći.

Historya.

Nayświętsza Marya Panna pokazawszy śię Swiętemu Bernardowi, nowonarodzonego JEZUSA podała, ná ukontentawanie serca. (*Ex An: Cœlest:*) Przyimi dźiś nowonarodzonego JEZUSA w Sákramenćie Nayświętszym.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiatka Swiętey Eugenij Panny, która czytaiąc listy S. Pawła, náwroćiła śię do Chrystusa, y Rodźicow swoich náwroćiła. Staray się żebyś y ty dźiś kogo odrodźił własce Boskiey, przykładem wstrzemieźliwośći, modestyi.

DZIEN DWUDZIESTY SZOSTY.

1. *Uwaga.* Należy JEZUSOWI korona chwały, nie obelgi, y naśmiewiska, jáko koronowali Zydźi: *Exivit JESUS portans coronam spineam;* Wyszedł JEZUS niosąc koronę ćierniową. *Joan: c.* 19. Uważ czy nie włożyłeś y ty JEZUSOWI ćierniowey korony, nieczystemi złośliwemi myślami?

Historya.

Klodoweusz Krol wezwał ná woynie JEZUSA ná pomoc, otrzymał koronę zwyćięską; y sam zaraz przyiął wiarę Katolicką. (*Greg: Tur:*)

Tur:) Będźiesz zawsze tryumfował pod hasłem Nayſłodszego Imienia JEZUS.

2. *Uwaga.* MARYA nas proteguje od zaraźliwych chorob, mowi S. Jan Damascen: *Nulla pestis tam potens est, quæ invocato Mariæ Nomine non cedat, Virgine intercedente non desinat.* Nie masz takiego powietrza, ktoreby na Imienia MARYI wspomnienie nie ustąpiło.

Historya.

Zołnierz jeden ćierpiąc ćięszkie pokusy nieczystośći, Pozdrowieniem Anielskim oddalił od śiebie wszetecznego biesa. (*Thomas Cant: lib:* 2.) Broń śię od nieczystey zarazy, Pozdrowieniem Anielskim.

Uwaga. Dźiś Fest Swiętego Stefana, ktory widźiał Niebo otwarte; umieraiąc modlił śię zá nieprzyiaćioł swoich. Daruy dźiś dla miłośći nowonarodzonego JEZUSA, wszystkie krzywdy nieprzyiaćiołom twoim.

DZIEN DWUDZIESTY SIODMY.

1. *Uwaga.* Złośliwy pytał Piłat JEZUSA: zkąd jesteś? á sam niewiedźiał śiebie, że Jego stworzenie: *Dixit ad JESUM: Unde es tu? Joan:* 19. Rzekł do JEZUSA: zkąd ty jesteś? Uważ y ty, czy nie tentujesz Boga, gdy ćiekawie śię badasz o niepoiętych tajemnicach Boskich; dosyć tobie wierzyć y szanować to Náyſłodsze Imie JEZUS, niedwornie śię pytać.

Historya.

Gdy w Antyochyi wielkie było trzęśienie źiemi, gdy Imie JEZUS napisali, przydawszy: *Christus*

Christus nobiscum; zaraz ustało trzęśienie źiemi. (*Nicephorus lib: 4. c. 69.*) Cierpisz y ty często trzęśienie, serca palpitacyą, zapisz miłośćią Imie JEZUS, będźie spokoyne serce.

2. *Uwaga.* Marya jest miastem mistycznym, do którego miasta zaprasza nas, S. Jan Dam: *Peccator debet ad eam confugere, quia ipsa est Civitas DEI.* Grzesznik powinien ućiekać do MARYI, bo ona jest Miastem Boskim.

Historya.

W Kolonij był jeden Mieszczanin, który ustawicznie mówił Zdrowaś Marya, idąc do Kośćioła y powracaiąc; gdy umarł, pokazał się w bogatey szaćie, na którey złotemi literami były wyryte te słowa: Zdrowaś Marya, nawet y na nogach. (*Cæs: lib: 12.*) Zdob duszę twoję Anielskim Pozdrowieniem często powtarzaiąc

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka czyli raczey Fest S. Jana Ewangelisty kochanka JEzusowego, który na pierśiach Jezusowych odpoczywał. Bądź miłośnikiem JEZUSA, nie bądź miłośnikiem świata, y próżnośći przemijaiących, które w momenćie przepadną.

DZIEN DWUDZIESTY OSMY.

1. *Uwaga.* Od narodzenia swego JEZUS ćierpiał na Duszy, bo już wiedźiał które miał ponośić boleśći pod czas męki; á gdy już śię wypełniło przeyrzenie wieczne: *Tunc ergo tradidit eis illum ut crucifigeretur. Joan: 19.* W ten czas oddał im go, áby ukrzyżowali. Uważ czy nie krzyżujesz y ty z nowu JEZUSA grzesząc śmiertelnie?

Hi-

Historya.

Angelczyk jeden idąc do Ziemi świętey z pewnym Saracenem, obaczył w jednym gaju ptaszęta jak umarłe smutne; pytał przyczyny, Saracen odpowiedźiał: że co rok w wielki tydźień umieraią te ptaszęta, á ná wielkonoc odżyią, y wesoło záczynaią śpiewać. (*Col: spec:*) Uważ jeżeli nierozumne ptaszęta czynią kompassyą, ják dalcko barźiey nam trzeba często czynić nád ćierpiącym JEZUSEM.

2. *Uwaga.* Pewna poćiecha w utrapieniu w intercessyi Maryi Panny: *Si consolari in omni tribulatione quæritis, accedite ad MARIAM Matrem JESU.* (*S. Effrem.*) Jeśli szukaćie poćiechy, znaydźiećie u MARYI.

Historya.

Gdy czasu pewnego uderzyły strachy szatańskie, ná Wielebnego Tomasza á Kępis, nie maiąc inszey obrony, począł mówić Zdrowaś Marya, y zaraz ućiekli czarći. (*Ex vita ejus*) Niech Imie JEZUS w żyćiu, y przy śmierći będźie tobie obroną.

3. *Uwaga.* Dźiś Fest Swiętych niewinnych Młodźiankow, ktorzy zá Chrystusa są pomordowani, y własną krwią są ochrzczeni. Bądź niewinniątkiem delikatnego sumnienia, náśladuy tych Swiętych Młodźiankow czystośćią niepokalaną.

DZIEN DWUDZIESTY DZIEWIĄTY.

1. *Uwaga.* Imie JEZUS serce smutne rozwesela, Niebieską nápełnia radośćią. Tak ćie-

ſzył JEZUS płaczącą Magdalenę: *Dicit ei Jeſus Mulier quid ploras?* Rzekł jey JEZUS: Niewiaſto czego płaczeſz? *Joan: 20.* Szczęśliwy człowiek, kogo JEZUS cieſzy y uweſela.

Hiſtorya.

Gdy jeden chłopiec Pogański wpadł do głębokiey ſadzawki, widząc to Katolik, á nie mogąc dać pomocy, wołał żeby wzywał Imię JEZUS, co on gdy uczynił, zdrowy wypłynoł ná brzeg. (*Ex ſpec: exempl:*) Tonieſz y ty w głębokośći grzechow, wzyway Náyſłodſzego Imienia JEZUS.

2. *Uwaga.* Ma wielkie ſtaranie MARYA Panna o Kośćiele Katolickim, mówi Swięty Tomaſz: *Te ſolum o MARIA pro Sancta Eccleſia ſollicitam præ omnibus Sanctis ſcimus.* Zá wſzyſtkich Swiętych náywiękſze maſz ſtaranie o MARYO, o Kośćioł Swięty.

Hiſtorya.

Był przyſtawiony ſzatan przy jednym Zołnierzu, áby tey nocy zaduśił, w którego by dnia opuśćił zmowić Pozdrowienie Anielſkie; Ow przez lat 14. pilnował zawſze odmawiać, lubo w grzechach trwał, potym cudownie jeſt náwrocony do pokuty. (*Jacobus de Vor.*)

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt Swiętego Tomaſza Biſkupa, który zá obronę wolnośći Kośćielney, jeſt zábity w Kośćiele. Nie uſtępuy ſłuſznośći, chocby przyſzło y życie położyć.

DZIEN TRZYDZIESTY.

1. *Uwaga.* Wielka godność Kapłanow, którym

rym Bôg udźielił Wszechmocnośći swojey ná odpuszczenie grzechow: *Quorum remiseritis peccata remittuntur eis. Joan: c.20.* Ktòrym odpuśćićie grzechy, będą odpuszczone, ktòrym zátrzymaćie, będą zatrzymane.

Historya.

Człowiek trędowaty miał złe porozumienie o żyćiu pewnego Kapłana, ktòrego prośił áby przeżegnał czoło jego, y ledwie co przeżegnał, zaraz trąd spadł, czoło zdrowe zostało. (*Franc: Tir: S.J. lib:* 2.) Zeby y náygorszego żyćia był Kapłan, nie utraca przez to charakteru y mocy ná sprawowanie Sakramentow świętych y błogosławienie.

2. *Uwaga.* Spoczynkiem JEZUSA jest MARYA: *MARIA lectulus Christi, circumdatus fortissimis Israël, nempè supremo Angelorum Choro.* MARYA jest Gabinetem JEZUSA, otoczonym Chorami náywyższemi Aniołow.

Historya.

Gdy pewna Panna wiele mowiła Zdrowaś Marya, tylko bez uwagi; Marya Panna pokazawszy się, kazała jey mòwić mało, á z uwagą. (*Collect: specul:*) Modl się choć kròtko, ále z gorliwośćią y z uwagą.

3. *Uwaga.* Dźiś pamiątka S. Philotera, ktòry z rospalonego pieca wyszedł zdrowszy, niżeli poszedł, bestye jemu były posłuszne. Uważ dźiwną moc Chrystusa w Swiętych, ják wielkie cuda czynił przez Swiętych swoich, áby świátu pokazał Wszechmocność swoię.

DZIEN

DZIEN TRZYDZIESTY PIERWSZY.

1. *Uwaga.* Zakończyliśmy dźiś Rok stary, tylko niewiemy jeżeli uczyniliśmy co godnego wieczności świętey? Czy mogą śię wyrażać słowa Pisma świętego: *Illa nocte nihil prendiderunt;* Tey nocy nic niełowiliśmy. *Joan:* 21. Czy ułowisz przez ten Rok choć iedną rybkę, iedną duszę świętey wieczności; ach! podobno y własną duszę utraćiłeś grzesząc śmiertelnie; czyń pokutę, gotuy śię ná generálną roczną spowiedź, ná dźień jutrzeyszy.

Historya.

Ná morzu czasu pewnego powstała wielka nawałność, okręt śię zalewał y tonoł, ieden poczoł grzechow swoich śię spowiadać, y ledwie co uczynił spowiedź, zaraz nawałność ustała. (*Cæsar: lib:* 3. *c.* 21.) Karze Bòg tak ćięszko národ ludzki, uważ kto iest przyczyną karania? jeżeli nie grzechy nasze; gdy szczerze śię wyspowiádasz, z Bogiem pojednasz, poszczęśći lepiey Pan Bog ná przyszły Rok, ktòrego masz zacząć dni jutro.

2. *Uwaga.* Kończę nieskończone pochwały MARYI Panny, z Patryarchą moim Augustynem Swiętym: *Respice o Virgo in Ecclesia tua tormas Virginum, Virorum & Mulierū, à te in hac tribu conscriptarum & informatarum.* Weyrzyi o Panno okiem miłośierdźia ná gromady Panien, Mężow y Niewiast, w Kośćiele Swiętym walczących, trzymay w opiece Maćierzyńskiey y z niey nie wypuszczay ná wieki.

 Histo-

Hiſtorya.

Hieronim Abarka Nowicyuſz S. J. ile razy napoju zażywał, tyle razy wſpominał JEZUS, MARYA. (*Ex hiſt: Soc. J.*) O ktoby to dał ábyś y ty przez ten náſtępuiący Rok záchował ten zwyczay, y wſzyſtkie prace, wſzyſtkie zábawy, záczynał y kończył w Imieniu JEZUSA y MARYI.

3. *Uwaga.* Dźiś Feſt S. Sylweſtra, ktôry przyozdobił Kośćioł święty świątobliwą konwerſacyą y cnotami; Smoka okrutnego modlitwą zabił. Zgładź dźiś okrutnego ſmoka własną wolę, odday śię do dyſpozycyi Boſkiey y Starſzych, bo gdy własna uſtanie wola, piekła nie będźieſz śię bał: *Ceſset voluntas propria, & ceſsabit infernus. S. Auguſtinus.*

Ad
M. D. G. B. V. M. S. Ł. O. C. H. OO. SS.
Cultum ac Venerationem.

RE-

REJESTR

Rzeczy znacznieyszych tey Księgi.

AA.

Affekt do Maryi patrz dnia 6. Marca reflexyi 2. na karcie 1.

Alamiry szczęście patrz d. 4. Czerw: refl: 2.

Alexandra Wielkiego pycha patrz dnia 3. Stycznia, reflex: 1.

Alexandra cnota patrz dnia 9. Lut: refl: 1.

Anielska przestroga patrz d. 17. Czer: ref: 3.

Anielskie pozdrowienie patrz dnia 23. Czerwca reflexyi 2.

Anielskie usługi patrz dnia 21. Sierp: refl: 3.

Anielskie muzyki partrz dnia 29. Pazd: ref: 3.

Anielskie broni pozdrowienie patrz dnia 29. Grudnia, reflex: 2.

Anioł spiewa patrz dnia 15. Lutego, refl. 1.

Anioł napomina patrz dnia 25. Marca refl: 1.

Anioł śmieszny patrz dnia 22. Maja, refl: 1.

Anioł protektor patrz dnia 15. Sierp: refl: 3.

Anioł liczy kroki, patrz dnia 12. Pazd: refl: 1.

Anioł nauczycielem, patrz d. 15. List: refl: 3.

Anioł assystuje, patrz dnia 22. Listop: refl: 3.

Anioł kładzie na ięzyk, patrz dnia 9. Grudnia, refl: 1.

Aniołowie się oddalaią od ludzkich konwersacyi, patrz dnia 7. Stycznia, reflex: 1.

Aniołow trzeba się radzić, patrz dnia 8. Lut: reflex: 2.

Aniołowie krzyżyk robią, patrz dnia 25. Lut: reflex: 2.
Aniołowie śpiewaią, patrz dnia 22. Kwietnia reflex: 2.
Aniołow usługi, patrz dn. 12. Czer: refl: 3.
Aniołowie niosą Obraz, patrz dnia 20. Lipca reflex: 2.
Aniołowie odpowiadaią, patrz dnia 7. Sierpnia, reflex: 2.
Aniołowie duszę niosą, patrz dn. 13. Sierp: reflex: 2.
Aniołowie na woynie, patrz dnia 20. Sierp: reflex: 3.
Aniołowie jutrznią śpiewaią, patrz 31. Pażd: reflex: 2.
Apostata się wraca, patrz d. 11. Lipca, refl: 2.
Aralda wiara, patrz dnia 29. Maja, refl: 1.
Aristoteles z Athen ucieka, patrz dnia 30. Stycznia, refl: 1.
Archanioł Michał S. patrz dnia 5. Czerwca, reflex: 3.
Archanioła Michała S. protekcya, patrz dnia 8. Czerwca, refl: 2.
Archanioła Michała S. Kościoł, patrz dnia 18. Czerwca, refl: 3.
Archanioł Michał S. umacnia, patrz dnia 3. Września, refl: 3.
Archanioł Michał S. cieszy, patrz dnia 27. Września, refl: 3.
Archanioł Michał S. Sędzia, patrz dnia 29. Wrześ: refl: 3.

Anti-

Antiſteneſa konwerſacya, patrz dnia 30. Stycznia, refl: 1.
Auguſtyna S. ſpekulacya, patrz dnia 8. Paźd: reflex: 1.
Anzelma S. życie, patrz dn: 21. Kw: refl: 3.

B.B.

Baba zębata, patrz dnia 1. Stycznia, refl: 1.
Biſkup nieprzykładny, patrz d. 7. Kw: refl: 1.
Bicz Paſterſki, patrz dnia 17. Kwiet: refl: 1.
Bies kłamie, patrz dnia 30. Kwietn: refl: 1.
Bies zwiodł Puſtelnika, patrz dnia 8. Czer: reflex: 3.
Bies śmieje się, patrz dnia 9. Czerw: refl: 1.
Bies za nos wodzi, patrz dn. 7. Lipca refl: 1.
Bies w iabłku siedział, patrz dnia 13. Września, refl: 3.
Bieſowſka rezolucya, patrz d. 20. Liſt: refl: 1.
Bies uſługuie, patrz dnia 25. Paźdź: refl: 1.
Bliźniego miłość, patrz dn: 6. Grud: refl: 1.
Biſkup potępiony, patrz d. 16. Lipca, refl: 1.
Biſkup celli pilnuie, patrz d. 9. Sierp: refl: 1.
Bluźnierca ginie, patrz dnia 9. Stycz: refl: 2.
Bluźnierſtwo umieraiącego, patrz dnia 11. Maja refl: 1.
Bluźnierca zabity, patrz d. 12. Maja refl: 2.
Bluźnierſtwo ſkarane, patrz d. 15. Lipca refl: 1.
Bluźnierſkie myśli, patrz d. 19. Lipca refl: 1.
Bluźnirca ſkarany, patrz d. 18. Wrześ: refl: 1.
Bogactwa pſuią obyczaie dobre, patrz dnia 9. Stycznia, refl: 1.
Boga się bać, patrz dnia 9. Marca, reflex: 1.

Boga trzeba śię radźić, patrz dnia 13. Czerw: reſl: 1.
Boga miłować, patrz dn. 29. Liſtop: reſl: 1.
Bòg wßyſtko widźi patrz d. 18. Stycz: reſl: 1.
Bòg wßędźie ieſt, patrz d. 31. Stycz: reſl: 1.
Bòg myśli widźi, patrz dnia 2. Lutego reſl: 1.
Boiaźń święta, patrz dnia 26. Wrześ: reſl: 1.
Boią śię czarći, patrz dnia 16. Paźd: reſl: 3.
Boty żelazne, patrz dnia 23. Kwietn: reſl: 3.
Boty ſmaruie S. Bernard, patrz dnia 6. Paźdźiernika, reſl: 1.
Brama śię otwiera, patrz d. 30. Maja, reſl: 3.
Broda oblana, patrz dnia 29. Sierp: reſl: 3.
Brodata Niewiaſta, patrz d. 3. Grud: reſl: 1.

C.C.

Celebrowanie Mßy, patrz d. 30. Lut: reſl: 3.
Cenſura, patrz dnia 21. Marca, reſl: - 1.
Cenſura lekkomyślna, patrz dnia 14. Kwiet: reflex: 1.
Cenſurować nie trzeba, patrz dnia 27. Serp: reflex: 1.
Cierpliwość patrz dnia 12. Stycznia, reſl: 3.
Cyrograf przywrocony, patrz d. 1. Lut: reſl: 2.
Cierpliwość w młodym wieku, patrz dnia 23. Marca, reſl: 3.
Cierpliwość ślepoty, patrz d. 28. Marca, reſl: 3.
Cierpliwość dobra, patrz d. 3. Paźd: reſl: 3.
Chłopiec wſkrzeßony przez intercesſyą Maryi, patrz dnia 18. Stycz: reſl: 2.
Chleb w kamień śię obraca, patrz d. 30. Stycz: reflex: 3.

Chwała

Chwała, patrz dnia 2. Marca, reflex: - 1.
Chwała babſka, patrz dnia 4. Marca, refl: 1.
Chwała od Maryi, patrz d. 9. Kwiet: refl: 2.
Chleb w kwiaty ſię obraca, patrz dnia 28. reflex: 3.
Chorym ſłużyć, patrz dnia 27. Liſtop: refl: 1.
Chwała próżna, patrz dn. 29. Lipca, refl: 1.
Chrzeſt święty, patrz dnia 8. Sierpn: refl: 2.
Cnoty M. Panny, patrz dnia 9. Wrześ: refl: 2.
Cudzołożnik potępiony. patrz d. 14 Styc: refl: 1.
Cudowny Kościoł. patrz dn. 28 Lut: refl: 2.
Cudzołoſtwo, patrz dnia 16. Marca, refl: 1.
Cudowny pierścień, patrz dn. 4. Kw: refl: 3.
Cudak, patrz dnia 24. Lipca refl: - - 1.
Czary, patrz dnia 21 Lut: refl: - - 2.
Czarci biczowali W. Michała Giedroycia, patrz dnia 4. Maja, refl: 3.
Czarownic ciekakawość patrz d. 6. Maja, ref. 2.
Czarnoxiężnik nawraca się, patrz d. 9. Lipca refl: 3.
Czart chce widzieć Boga, patrz d. 20. Sierp: reflex: 1.
Czary nieſzkodzą, patrz d. 26. Wrześ: refl: 2.
Czarci chwytaią duſzę, patrz d. 5. Grud: ref. 1.
Czyſcowe duſze pod płaſzczem Maryi Panny, patrz dnia 2. Lut: refl: 2.
Czyściec Swiętym, patrz d. 31. Maja, refl: 3.
Czyſcowa folga, patrz dnia 7. Czerw: refl: 2.
Czyściec zá cenſury. patrz d. 15. Wrz: refl: 1.
Czyściec Papieza, patrz dnia 2. Liſt: refl: 1.
Czyściec długi zá ubiory, patrz d. 4. Liſtop: refl: 1.

D.D.

Dama pobożna, patrz dnia 27. Lut: refl: 3.
Dama zmyślona, patrz d. 10. Lipca, refl: 3.
Deffekty ludzkie, patrz d. 26. Stycz: refl: 1.
Depozycya ciała, patrz dn. 26. Sierp: refl: 2.
Dyſsymuluie Bòg do czaſu, patrz dnia 22. Stycznia, refl: 1.
Dyſcypliny, patrz dnia 2. Marca, refl: - 2. Także 4. Marca, refl: 3.
Diabeł się żali, patrz dnia 13. Maja, refl: 1.
Diabeł poſłem, patrz dnia 8. Czerw: refl: 1.
Dyſcypliny, patrz dnia 9. Czerw: refl: 3.
Diabeł nápomina, patrz d. 14. Sierp: refl: 2.
Diabłu się zapiſał, patrz d. 7. Wrześ: refl: 2.
Diabłow pułk opętał, patrz dnia 14. Paźdź: refl: 3.
Diabłow wypędza Marya Panna, patrz d. 22. Liſtop: refl: 2.
Diabła wypędził proſtak, patrz dnia 2. Grud: refl: 1.
Dom proſty w pałac się obraca, patrz dnia 3. Stycz: refl: 1.
Dobry człowiek ma czas do cnoty wſzędzie, patrz dnia 20. Stycz: refl: 1.
Doktor, patrz dnia 17. Lut: refl: - - 1.
Doſkonałość patrz dnia 20. Lut: refl: - 2.
Do Kościoła wniść patrz d. 9. Kwiet: refl: 3.
Dobroć Boſka, patrz dnia 12. Lipca, refl: 1.
Doſkonałość Katolicka, patrz d. 19. Lip: ref: 3.
Dotykanie lubieżne, patrz d. 24. Liſt: refl: 3.
Drabina do nieba, patrz d. 16. Lipca, refl: 2.

Droga ććiſła do nieba, patrz d. 19. *Mar:* r. 3.
Duſzę Sergiuſza M. Panna oddaie Jezuſowi, patrz dnia 4. *Stycz:* reſl: 2.
Duſze czyſcowe, patrz dnia 23. *Czer:* reſl: 3.
Duſz czyſcowych ratowanie, patrz dnia 24. *Lipca*, reſl: 3.
Duſza z czyſca wychodźi, patrz dnia 10. *Sierpnia*, reſl: 3.
Duch S. oświeca, patrz d. 25. *Sierp:* reſl: 1,
Duſza o ratunek proſi, patrz dnia 10. *Wrzes:* reſl: 3.
Duſze ratować z czyſca, patrz dnia 30. *Sier:* reſl: 3.
Duſzy poćiecha, patrz dnia 4. *Liſtop:* reſl: 2.
Duſze ratować powinniśmy, pat: d. 7. *Liſt:* r. 2.
Duſze z czyſca wyprowadzone, patrz dnia 9. *Liſtop:* reſl: 2.
Dwor zgorzał patrz, dnia 16. *Grud:* reſl: 2.
Dźiećie zachowane, patrz d. 12. *Kw:* reſl: 2.
Dzwony ogłaſzaią, patrz d. 7. *Paźdź:* reſl: 3.

E. E.

Edwardus zabity zdradą, patrz dnia 18. *Mar:* reſl: 3.
Edmunda nabożeńſtwo, patrz d. 16. *Liſt:* r. 2.
Effrema cenſura, patrz d. 4. *Lipca*, reſl: 1.
Eguwinowi pod czas Mſzy pobłogoſławiła Marya P. patrz dnia 11. *Stycz:* reſl: 2.
Elpidiuſza świątobliwość, patrz d. 24. *Maja*, reſl: 3.
Elekcya cudowna, patrz dnia *Liſtop:* reſl: 3.
Elżbiety S. cnoty, patrz d. 19. *Liſt:* reſl: 3.

Eliga

Eliga świątobliwość, patrz d. 1. Grud: refl: 3.
Epiphaniuſza chrzeſt, patrz d. 12. Maja, refl: 3.
Eulaliuſz uzdrowiony, patrz d. 11. Lut: ref: 3.
Eufrazya, patrz dnia 13. refl: - - 2.
Eſkalapiuſza Kościoł, patrz d. 30. Mar: ref: 1.
Eutychiuſza proroctwo, patrz d. 15. Kw: ref: 3.
Eufemij obrona, patrz dnia 4. Wrześ: refl: 2.
Eudoxiuſza ludzkość, patrz d. 5. Wrz: refl: 3.
Euſtachiuſza proba, patrz d. 20. Wrz: refl: 3.
Eulalij męſtwo patrz dn. 10. Grud: refl: 3.
Ewangelij uſzanowanie, patrz dnia 21. Sierpnia, refl: 1
Ewangelia z nieba, patrz d. 25. Wrz: refl: 3.

F.F.

Fałſz daleki od prawdy, patrz dnia 10. Lut: refl: 1.
Fałſzywy świadek, patrz d. 3. Marca, refl: 1.
Familij niſkość patrz dn. 12. Maja, refl: 1.
Fałſz Żydowſki, patrz dn. 26. Czerw: refl: 2.
Febra, patrz dnia 10 Marca, refl: - - 3.
Febra nagła, patrz dnia 28. Maja, reflex: 3.
Felixa mortyfikacye, patrz d. 18. Maj refl: 3.
Feſt Wniebowzięcia Maryi P. patrz dn. 22. Sierpn: refl: 2.
Fetory grzechowe, patrz d. 26. Sierp: refl: 1.
Feſt Niepokalanego poczęcia, patrz dnia 8. Grud: refl: 2. y 3.
Filozof w Paryżu potępiony, patrz dnia 11. Stycz: refl: 1.
Filozof w ſtudni, patrz dn. 6. Czerw: refl: 1.
Filozofa krotka cierpliwość, patrz dnia 6. Sierpn: refl: 1.

Filo-

Filozof głowę nieśie, patrz d. 23. Paźd: refl: 3.
Fulgencyusz S. cudownie był uzdrowiony, patrz dnia 1. Stycz: refl: 3.
Furia szatańska, patrz d. 11. Paźdź: refl: 2.

G.G.

Gachowie babieią, patrz dn. 11. Lut: refl: 1.
Gaśnie świeca, patrz dnia 15. Luteg: refl: 2.
Gadżina, Bòg Longobardow, patrz dnia 19. Lut: refl: 3.
Ginie rospustnik, patrz dn. 14. Lut: refl: 1.
Gry y swywole, patrz dnia 3. Lutego refl: 2.
Głowę uciętą niosł do pogrzebu Lucian, patrz dnia 8. Stycz: refl: 3.
Głos Jezusa, patrz dnia 12. Kwiet: refl: 3.
Głowa uleczona, patrz dn. 14. List: refl: 2.
Głupstwo zmyślone, patrz d. 18. Czer: refl: 1.
Gòra Kalwaryiska, patrz d. 26. Czer: refl: 1.
Godżina czyscowa, patrz dn. 9. List: refl: 1.
Godżina pożądana Niebo, patrz d. 15. Grud: refl: 1.
Gròb od Aniołow zbudowany, patrz dnia 23. List: refl: 3.
Grzechy ludzkie Jezusa krzyżuią, patrz dnia 15. Marca, refl: 2.
Grzech zapomniany, patrz d. 21. Mar: refl: 3.
Grzechy własne, patrz dnia 9. Maja, refl: 1.
Grzechu złość, patrz dnia 7. Czerw: refl: 1.
Grzech języka, patrz dnia 17. Sierp: refl: 1.
Grzech zatajony, patrz d. 3. Wrześ: refl: 1.
Grzechu trzeba się bać, patrz 8. Wrz: refl: 1.
Grzeßnik wielki się nawraca, patrz dnia 19. Wrześn: refl: 1.

Grzech myślą popełniony, patrz d. 16. *Paźd: reſt:* 1.
Grzech taj Niewiaſta, patrz 10. *Liſt: reſt:* 1.

H.H.

Hardy bies, patrz dnia 4. *Kwietnia, reſt:* 1.
Hardość ſzatańſka, patrz dn. 18. *Kw: reſt:* 1.
Hardy mędrzec potępiony, patrz 31. *Lip: reſt:* 1.
Hardość Mnicha, patrz dn. 16. *Liſt: reſt:* 1.
Heretyk ginie, patrz dn. 10. *Styczn: reſt:* 1.
Heretykow trzeba śię chronić, patrz dnia 15. *Stycznia, reſt:* 1.
Heretycki upor, patrz dnia 14. *Marc: reſt:* 1.
Heretycka złość, patrz d. 29. *Kwiet: reſt:* 3.
Heretyk utajony, patrz d. 18. *Paźd: reſt:* 1.
Heretyczka opętana, patrz d. 21. *Paźd: reſt:* 2.
Heroiczny akt, patrz dnia 12. *Lipca, reſt:* 3.
Herb chwalebny, patrz dn. 8. *Kwiet: reſt:* 2.
Hoſtya cudowna, patrz d. 17. *Maja, reſt:* 1.
Hoſtya krew leje, patrz dn. 14. *Czer: reſt:* 1.
Hoſtyą poświęca proſtak, patrz 17. *Wrz: reſt:* 1.
Hoſtya w gorę idźie, patrz d. 24. *Paźd: reſt:* 1.
Honor Maryi bronić, patrz 25. *Paźd: reſt:* 2.
Honor Kapłańſki, patrz d. 30. *Grud: reſt:* 1.
Humaniſta, patrz dnia 6. *Lipca*, - *reſt:* 3.

J. I.

Jabłko złote Jezus dał, patrz 19. *Styc: reſt:* 2.
Idiota, patrz dnia 18. *Kwiet:* - - *reſt:* 3.
Jezus na ſercu napiſany, patrz 1. *Lut: reſt:* 3.
Jezuſa przytomność, patrz d. 5. *Lut: reſt:* 1.

Jezus ſygnet daje, patrz d. 24. Kw: reſl: 3.
Jezus ſerce odebrał, patrz d.16.Czer: reſl: 3.
Jezuſa męka, patrz dnia 28. Czerw: reſl: 1.
Jezus zraniony, patrz dnia 30. Czer: reſl: 1.
Jezus dary daje, patrz d. 17. Lipca, reſl: 2.
Jezus chleb daje, patrz dn. 21. Lipc. reſl: 1.
Jezuſa męki pamiątka, patrz 22. Lipc. reſl: 1.
Jezuſa miłość, patrz dnia 30. Lipca, reſl: 1.
Jezuſa miłośnik, patrz dn. 31. Lipc: reſl: 3.
Jezuſa daje Marya, patrz d.29. Sierp: reſl: 2.
Jezuſa miłość, patrz dnia 1. Paźdź: reſl: 1.
Jezus mieyſca niema, patrz d.25. Gru: reſl: 1.
Język nowy dała Marya Panna, patrz dn. 6. Styczn: reſl: 2.
Języka wſtrzemięźliwość, patrz dn. 26. Styc: reſl: 3.
Język naprawiony, patrz dn. 10. Kw: reſl: 2.
Język zginoł, patrz dnia 6. Maja, reſl: 1.
Język ucięty, patrz dnia 2. Wrześn: reſl: 2.
Język pokąsany, patrz dnia 13. Wrz: reſl: 1.
Imie zapiſane w Niebie, patrz dnia 21. Lut: reſl: 3.
Imie Jezuſa y Maryi, patrz d.7. Mar: reſl: 2.
Imie Maryi, patrz dnia 17. Kwietn: reſl: 2.
Imienia Maryi Kościoł, patrz 21. Kw: reſl: 2.
Imienia Maryi uczciwość, patrz dnia 28. Sierp: reſl: 2.
Imienia Maryi Zakon, patrz 23. Lipc: reſl: 3.
Imie dane Marya, patrz d.16. Wrześ: reſl: 2.
Imienia Maryi miłość, patrz 18. Liſt: reſl: 2.
Imienia Maryi niechcąc wzywać, ginie, patrz dnia 18. Grud: reſl: 2.

Imie-

Imienia Jezuſa wezwanie, patrz dnia 26. *Grud: reſt:* 1.
Imie Jezus wßechmocne, patrz 27. *Gr: reſt:* 1.
Imienia Jezuſa moc, patrz 29. *Grud: reſt:* 1.
Intencya, patrz dnia 15. *Liſtop: reſt:* - 1.
Infuła ofiarowana, patrz d. 6. *Grud: reſt:* 3.

K.K.

Kanonik źle umiera, patrz d. 12. *Lut: reſt:* 1.
Kartę zjadł, patrz dnia 10. *Marca, reſt:* 2.
Kaplice radość, patrz d. 26. *Marca, reſt:* 2.
Kazanie długie, patrz dnia 5. *Maja, reſt:* 2.
Kapłańſka funkcya, patrz d. 3. *Lipca, reſt:* 1.
Karty, patrz dnia 7. *Września,* - *reſt:* 3.
Kara Boſka, patrz dnia 8. *Liſtopada, reſt:* 3.
Kadzidło ſzatanſkie, patrz 16. *Grud: reſt:* 1.
Kaznodzieię chce zabić. patrz 5. *Paźd: reſt:* 2.
Karanie prześladowników, patrz dnia 8. *Grud: reſt:* 1.
Klucze daje S. Piotr, patrz 27. *Styc: reſt:* 3.
Klątwa, patrz dnia 2. *Maja,* - - *reſt:* 3.
Także patrz dnia 1. *Sierpn:* - *reſt:* 1.
Klątwa ſtraßna, patrz dn. 18. *Paźd: reſt:* 1.
Kłamſtwo ßkodliwe, patrz d. 3. *Lut: reſt:* 1.
Kościoł się otwiera, patrz d. 4. *Stycz: reſt:* 3.
Koronki odprawienie, patrz 16. *Styc: reſt:* 2.
Kokoßy 30. *zjadła niewiaſta, patrz dnia* 24. *reſt:* 3.
Kommunia cudowna, patrz d. 19. *Cz: reſt:* 3.
Konia darował ubogiemu, patrz d. 31. *Sierp: reſt:* 3.
Koßula śmiertelna, patrz d. 11. *Grud: reſt:* 1.

Kruk karmi, patrz dnia 15. Styczn: refl: 3.
Krzyżyk darowała Marya Panna, patrz dnia 23. Stycz: refl: 2.
Krzyżyk iak mamy nosić, patrz dnia 14. Września, refl: 3.
Kula niebierze, patrz dn. 7. Kwiet: refl: 2.
Kule nazad się wracaią, patrz 7. Lip: refl: 2.
Kurs odprawować, patrz d. 29. Czer: refl: 2.
Kwiaty w zimie niezwiędłe, patrz dnia 6. Lut: refl: 3.

L. L.

Lampa gaśnie, patrz dn. 19. Wrześ: refl: 2.
Leuciusz widział Imie swoje zapisane w niebie, patrz dnia 11. Stycz: refl: 3.
Lekarstwo daje Marya, patrz 22. Styc: refl: 2.
Lekkomyślności Bogu y Maryi się niepadaią, patrz dnia 25. Stycz: refl: 2.
Lekkomyślny Sędzia, patrz 20. Marc: refl: 1.
Litery na ięzyku, patrz dn. 28. Marc: refl: 2.
List wypędza diabła, patrz d. 3. Kw: refl: 3.
Lidwiny cierpliwość, patrz d. 14. Kw: refl: 3.
Litera o niezakończona, patrz 25. Kw: refl: 1.
Liczba wielka potępionych, patrz dnia 27. Kwiet: refl: 1.
Litanie, patrz dnia 11. Maja, reflex: - 3.
List od Maryi P. patrz dn. 5. Czer: refl: 2.
Lilie z ust wychodzą, patrz 27. Paźd: refl: 2.
Litery cudowne, patrz dn. 27. Grud: refl: 2.
Luterski błąd, patrz dnia 21. Maja, refl: 1.
Luter opętany, patrz dnia 21. Paźd: refl: 1.
Lubieżny żołnierz, dnia 18. Lipca, refl: 1.

Lubie-

Lubieżnik oczy gubi, patrz d. 24. Liſt: reſl: 1
Ludzkość, patrz dnia 18. Liſtopada, reſl: 3
Luminarz, patrz dnia 21. Liſt: - reſl: 3
Lwi ſzkodźić nie mogą, patrz 19. Styc: reſl: 3

Ł.Ł.

Łaſkawy ná ubogich, patrz 10. Stycz: reſl: 3
Łakomy ſkarbom się kłania, patrz 16. St: reſl: 1
Łakomſtwo, patrz dnia 24. Stycznia, reſl: 1
Łaſkawie obłapia Marya, patrz 21. Mar: reſl: 2
Łaźnia, patrz dnia 7. Kwiet: - - reſl: 4
Łańcuch się roſpadł, patrz 26. Marc: reſl: 1
Łaſka wokacyi, patrz dnia 9. Kwiet: reſl:
Łaſkawość nád choremi, patrz 16. Kw: reſl:
Łaſkawe dary Jezuſa, patrz 20. Kw: reſl: 3
Łaſka Boſka droga, patrz dn. 22. Kw: reſl: 1
Łaſka Jezuſa y Maryi, patrz 9. Maja, reſl: 2
Łagodna mowa, patrz dnia 10 Czer: reſl: 1
Łaſka Boſka morze, patrz d. 12. Czer: reſl: 1
Łaźnia piekielna, patrz dnia 19. reſl: 1
Łaſkawie odwiedza Marya Panna, patrz dni
4. Lipca, reſl: 2.
Łańcużki, patrz dnia, 13. Sierp: - reſl: 3
Łaſkawie mówi Marya, patrz 10. Grud: reſl: 2
Łono Maryi, patrz dnia 22 Czerwc: reſl: 2
Łzy z obrazu, patrz dnia 29. Maja, reſl: 2
Łzy z żalem, patrz dnia 28. Sierpn: reſl: 2

M.M.

Marya Panna uwalnia od paraliża, patrz dni
2. Lipca, reſl: 2.
Marya ſłuży ná mieyſcu Mniſzki, patrz dni
7. Stycz: reſl: 2.

Marya P. mlekiem karmi. patrz d. 28. Stycznia reflex: 2.
Marya kładzie koronę pat. d. 30. St. refl. 2.
Marya P. odwiedza, pat: dn: 5, Lut: refl: 2.
Marya broni patrz d. 23. Lut: refl. 2.
Marya pokazuie się patrz d. 3. Mar: refl: 2.
Maryi żal, patrz dnia 13. Marca refl: - 2.
Marya przy śmierci pat: 29. Marca reflex: 2.
Maryi miła modlitwa patrz d. 2. Kw: refl. 2.
Marya oświeca. patrz dnia 15. Kw: reflex: 2.
Marya P. z studni wyciąga patrz d: 23 Kw: r. 2.
Marya P. zdobi nas patrz dnia 26. Kw: refl, 2.
Marya P. pioruny hamuie, patrz d. 27. Lip: r. 2.
Marya błaga, patrz dnia 30. Kwie: reflex: 2.
Marya dopomaga, patrz dnia 2 Maja refl: 2.
Marya P. prowadzi do Jezusa, patrz dnia 7. Maja reflex: - - - - 2.
Marya P. żeglarzow strzeże, patrz dnia 14. Stycznia reflex: . , . 2.
Maryi P. modlitwa patrz d. 2. Maj. reflex: 2.
Marya P. pot ociera, patrz d. 28. Maj. refl: 2.
Marya P. broni od piorunow pat. d. 31. M: r: 3.
Maryi P. protekcya. patrz d. 13. Czer: refl: 2.
Maryi P. odwiedzenie, patrz d. 27. Cz: refl. 2.
Marya P. uzdrawia, patz: dnia 9. Lip: refl: 2.
Marya P. na obiad prosi, pat: d. 24. Lip: r. 2.
Marya P. Mnißce zdrowie sprawuie. patrz dnia 18. Lipca reflex: - - 2.
Marya P. psałterz daie, patrz d. 20. Sier, ref: 2
Maryi P. smutek, patrz dnia 24. reflex: .
Marya P. z ołtarza zstępuie, pat: d. 11. Wrz. r.

Marya P. Błaga majestat Boski pat: d. 22. W. r. 2.
Marya P. Dziecię wskrzesiła, patrz dnia 2. Pazdziernika reflex: - - - 2.
Marya P. pieniędzy daie, pat: d. 19. List: re: 2.
Marya P. napomina, pat: dnia 5. Gru: refl: 2.
Modlitwa z czystego serca patrz d. 5. St: r. 2.
Makarego S. pobożność, pat: d. 2. Sty: refl: 2.
Mowa bezbożna, pat: dnia 15. Czer: reflex: 3.
Moc N: Sakr: patrz dnia 29. Wrz: refl: 1.

N.N.

Nauka, patrz dnia 12. Lutego reflex: 3.
Nauczaiąc umiera, patrz d. 15. Lut: refl: 3.
Nawrocenie patrz d: 22. Lut: refl: - 3.
Naygorsza śmierć, patrz d. 1. Kw: refl: 1.
Nadzieia w Bogu, patrz dnia 6. Kw: refl: 3.
Narodzenie cudowne, patrz dn: 13. Maj. r. 2.
Nabożeństwo ku Maryi, pat. d. 2. Cze: refl. 2.
Nowicyusza czarci ciągną, pat: d. 7. Cz: r. 3.
Naucza M. P. patrz dnia 25. Czer: refl: 2.
Nowicyuszow odmowienie, pat: d. 20. Lip: r. 1
Nowicyusz złodziey pat: 21. Wrz. reflex: 1.
Narodzenie szczęśliwe, pat: dn. 21. reflex: 2.
Nagroda w Niebie, pat: dn: 20. List: refl: 3.
Niedostatek natury ludzkiey pat: d. 21. St. r. 1.
Niewdzięczność człowieka, pat: dn. 23. refl. 1.
Niedbalstwo, pat: dn: 24. reflex: - 3.
Niewiasta, patrz dnia 7. Marca reflex: 3.
Niewola święta, patrz dnia 11. Kw: reflex: 2.
Niewolnik chuci, patrz dnia 26. Kw: refl: 1.
Nieposłuszeństwo, patrz d. 4. Maj. reflex: 2.
Nieprzyjacioł miłość, patrz d. 16. Maj. re: 3.

Niebie-

Niebieska chwała, patrz dnia 3. Czer: refl. 1.
Niedźwiedź na kolana upada, patrz dnia 8. Sierpnia reflex: - - - 1.
Nieſpor cudowny, patrz dnia 17. Sier: refl: 2.
Niewiasta klaczą się stała, pat: dn. 27. Wrz: r. 1
Nieba łacno dostaie, pat: d. 22. List: refl: 1.
Napomnienie, patrz dnia 25. Listopada refl. 4

O. O.

Obraz patrz dnia 27. Stycznia reflex. 1.
Okazyi uchodzić patrz dnia: 23. Mar. refl: 1.
Opat otruty, patrz dnia 10. Wrz. reflex: 1.
Opętana patrz dnia 29. Kwietnia reflex: 1.
Opętał diabeł, patrz dnia 7. List: reflex: 3.
Odwaga, patrz dnia 29. Czerwca reflex: 3.
Odwiedzić, patrz dnia 9. Września reflex: 3.
Od Boga pomoc, patrz dnia 1. Paź: reflex: 3.
Ogień z Nieba, patrz dnia 29. St. reflex: 3.
Okiem się zwał, patrz dnia 2. Stycz: refl: 2.
Ołtarzow kadzenie, patrz dnia 12. Lut: re: 2.
Oko utracone, patrz dnia 15. Mar: refl: 3.
Opieka zła, patrz dnia 3. Kwietn: reflex: 1.
Opieka M. P. patrz dnia 27. Maj. reflex: 2
Oſzalał cenſurant, patrz dnia 22. Stycz: ref: 3
Otyłość ciała, patrz dnia 27 reflex: : 1.
Oyca duſzę wybawia, patrz dnia 2. Lis: refl: 1

P. P.

Poświęcenie, patrz dnia 12. List: reflex: 2.
Palmę daie Marya, patrz d. 28. St. refl: 3.
Panieństwo, patrz dnia 18. Lut: reflex, 2.
Praca, patrz dnia 15. Marca reflex: - 1.
Praca zbyteczna, patrz dnia 1. Maj. refl. 1.

Paralizu uzdrowienie, patrz d. 11. Sier: . r2
Pastorał daie M. P. patrz dn: 2. Wrz: ref: 2.
Pacierze Kapłańskie, patrz d. 18 Wrz: ref: 3
Pamięć śmierci, patrz dn: 1. Paź: refl: 3.
Pioruny, patrz dnia 2. Marca reflex: - 3.
Piekielne męki, patrz dnia 29. Mar: refl: 1.
Także dnia 30. Czerw: refl: - 3.
Pijanica potępiony, patrz dnia 14. Paź: r. 1.
Primicyi oczekiwa duſsa patrz d. 5. List: r. 1.
Pies ſzalony. patrz dnia 27. List: reflex: 3.
Piekność M. P. patrz dnia 30. Listop: refl: 2
Pot w perły się zamienia, patrz d. 1: St: r. 2.
Post Symeona, patrz dn: 5. Stycz: reflex: 3.
Pokora, patrz dnia 8. Mar: reflex: 1:
Posłuſsenstwo, patrz dnia 9 Mar: reflex: 3.
Processya z Nieba, patrz dnia 28. Mar. ref: 2.
Pociecha od M. P. patrz dnia 16. Czer: r: 2.
Pokusy różne patrz dnia 3, Czer: refl: 3.
Przykład cnot, patrz dnia 31. Mar: Gr: r. 3.
Pokuta prawożiwa, patrz dn: 28. Lip: ref: 1.
Pozdrowienie S. Bernarda, patrz dnia 29. Lipca reflex: - - : - 1.
Post naprawuie cerę, patrz dn. 12 Wrz: ref: 3.
Przykład życia, patrz dn: 29. List: reflex: 3.
Prożności światowey sława, pat: dn: 4. Lut. r. 2

R. R.

Rany Jezusowe, pat: dn: 3. Lut: reflex: 2.
Radości M. P. patrz dnia 20. Mar: refl: 2.
Rada zła, patrz dnia 22. Maja reflex: - 3.
Rada dobra, patrz dnia 28. Lipca reflex: 3.
Ratunek SS. patrz dnia 1. Listopada refl: 1.

Radość

Radość Rayska, patrz dnia 14. Grud: refl: 1.
Ręka ucięta, patrz dnia 6. Maja reflex: 3.
Rekreacye światowe, patrz dn: 12. Grud: r. 1.
Rodżice grzeßą, patrz dnia 3. St: refl: 3.
Rozmowa S. patrz dnia 10. Lut: reflex: 3.
Roku 4. dżiecie godżinki umie patrz dnia 24.
Stycznia reflex: - - - 2.
Robaczkow żałuie, patrz dnia 14. Lip: refl: 3
Roftropność, patrz dnia 25. Lutego reflex: 1
Rozum drogi ſkarb, patrz dn: 22. Mar: ref: 1
Rodżicow ßanowanie, patrz d. 5. Cz refl: 1.
Rozpuſtny Młodzian, patrz dnia 20. Sier: 1 1.
Reſpekt Ludżi, patrz dnia 20. Pażd: refl: 1.
Rożańca S. moc, patrz dn: 13. Wrz: refl: 2.
Rożami karmi M, P. patrz dn: 24. Wrz: ref: 3
Roże cudowne, patrz dnia 1. Grud: ref: 2.

S. S.

Sumnienie czyſte, patrz dnia 11. Czer: ref: 3.
Sakrament, P. patrz dnia 10. Marca refl: 1.
Sen niebierze patrz dnia 7. Lipca reflex: 3.
Skarb zakryty patrz dnia 28. Lut: reflex: 3.
Skrucha zbawienna, patrz dnia 23. Sier: re: 3.
Sława dobra patrz dnia 17. Stycznia refl: 1.
Smierć ſzczęśliwa: patrz dnia 3. Styc: refl. 2
Także dnia 28. Lut: refl. - - 1.
Smiech, patrz dnia 4. Sierp: refl: - 1.
Smierć ſtraßna, patrz dnia 4. Sier: reflex: 1.
Sodomſki grzech, patrz dnia 6. Wrześ refl: 1.
Stoł poſpolity, patrz dnia 31. Stycz: reflex: 2.
Strach Sądu Boſkiego, patrz dn: 11. Paz. r. 1.
Spowiednik potępiony, patrz dn: 29. Sier. r. 1.

Spowiedź uzdrawia, patrz dn: 12. Wrz: r: 1.
Spowiedźi ſkutek, patrz dn: 31. Grud: re: 1.
Szkaplerz S. obronia, patrz dn: 14. Stycz. r. 2
Szkaplerza S. podane, patrz dn: 20. Kw: r. 2.
Słuchanie bajek, patrz dn: 10. Lip: reflex: 1.
Szemranie, patrz dn: 11. Marca reflex: 1.
Szatan ućieka, patrz dnia 22. Marca refl: 1.
Swięte dni, patrz dnia 16. Lut: reflex: 1.
Swiadectwo fałſzywe, patrz dnia 12. Kw: r: 1
Swieca ofiarowana, patrz dn: 20. Paz: refl: 2.
Sławy trzeba unikać, patrz dn: 6. Maja ref: 1
Sakrament S. patrz dnia 18. Sier. ref: 1.
Sławy trzeba się chronić, patrz dn: 6. Maj: r. 1.
Sława niedobra, patrz dn: 16. Czerw: refl: 1.

T. T.

Taiący grzech potępiony, patrz dn: 24. refl 1.
Tatarzyn się nawraca, patrz dn: 19 Lip: re: 1.
Theologa ćierpliwość, patrz dn: 18. Stycz: r. 3.
Theologa proteſtacya patrz dn: 9. Maj. r. 3.
Towarzyſtwo Jezuſowe, patrz dn: 26 St: r. 3.
Trzy zrzodła ſpływaią, od Troycy SSS. patrz dnia 8. Stycznia reflex: - - - 2.
Troyca zmyślona, patrz dnia 6. Czer: refl: 3.
Trojakie dyſcypliny, patrz dn. 4. Sier: refl. 3.
Troycy SS. opowiadanie, pat. dn. 10. Gr. r. 1.
Trućizna patrz dn: 22. Marca reflex: : 3.
Twarz weſoła, patrz dn: 16. Mar: refl: 3.
Twarzy Boſkiey trzeba pragnąć, patrz dnia 8. Liſtopada reflex: : : 2.
Tyran ludźi ma za ſzczury, patrz dn: 12. Liſtopada reflex: - - - 1.

Ubo-

)o(

U.U.

Uboſtwo prawdźiwe. patrz dn: 5. Lip: ref: 1.
Uczynki miłośierne, patrz dn: 23. St: refl: 3.
Ućieka czart, patrz dn: 22. Maja. refl: 3.
Uczy modlić śię M. P. patrz dn: 31. Sier. r. 2
Ućiekać od świata, patrz dn: 23. Wrz: refl: 1.
Umieraiącego ćieſzy M. P patrz dn: 27. St. r. 2
Umarły wſkrzeſzony, patr dn: 5. Mar: refl: 2.
Umieraiącego zła weſołość, pat. d. 17. Paz: r. 1.
Utonoł Student, patrz dnia 13. Stycz: refl: 2.
Uwolniony więźień, patrz dn: 14. Lut: refl: 2.
Uwalnia od śmierći M. P. pat dn: 25. Lip: r. 2.
Uzdrawia oczy M. P. patrz dn. 28. Liſt: r. 3.

W.W.

Wynioſłość dla ſławy, patrz dn: 28 Kw: ref: 1
Walor Mſzy, patrz dnia: 7. Liſt: refl: 1.
Weſołość ducha, patrz dn: 23. Maj. refl: 2.
Weſołe śpiewanie, patrz dn: 13. Liſt: reflex: 3.
Widźieć Boga, patrz dn. 8. Stycznia reflex. 1.
Widzący męki potępion. nawraca śię p. d. 4. Sr 3
Wieczności pamięć, patrz dn: 17. St: reflex: 3.
Wiara mocna, patrz dnia 4. Lut: reflex: 1.
Wielkanoc, patrz dnia 27. Marca reflex: 3.
Wiele potępionych, patrz dnia 8. Kw: refl: 1.
Wino Puſtelnik piie. patrz dnia 10. Kw. r. 2.
Więcey ćierpią dla świata ludźie, niż dla Boga, patrz dnia 21. Maja reflex: - 1.
Wieczność dwojaka, patrz dn: 27. Stycz: ref: 3.
Wotywa M. P. patrz dn: 11. Lut: reflex: 2.
Wokacya patrz dnia 4. Czerw: reflex: 1.
Wolę Boką wypełnić, patrz dn: 20. Kw: r. 1

Woda

Woda żywa, patrz dnia 25. Maj. reflex: 1.
Wokacyą gardzący patrz dnia 28. Lipc: r. 1.
Woda w gorę idzie, patrz dn: 22. List: refl: 1.
Wstrzemiezliwość, patrz dn: 21. Czer ref: 3.

X.X.

Xiąże Juliuß 100. Kościołow zbudował, patrz 31. Stycznia refl x: - - 3.
Xiędza trzeba ßuchać, patrz dn: 13. Lut: r. 1.
Xiądz potępiony, patrz dn: 23. Lut, reflex: 3.
Xiądz nieuczony, patrz dn: 23. Mar: reflex: 2.
Xiądz nabożny, patrz dn: 1. Kw: reflex: 2.
Xiądz nieprzykładny, patrz dn: 1. Kw: refl: 3.
Xiądz powinien uczyć, patrz dn: 5. Maj. r. 1
Xiędza trzeba poważać, patrz dn: 21. Cz: ref. 1.
Xiądz niegodnie celebruie, pat: d 10. Sier: r. 1
Xiądz niespokoyny, patrz dn: 9. Wrz: refl: 1.
Xiążęcia cierpliwość, patrz dn: 24. List: re. 2.
Xiądz zle umiera, patrz dn: 1. Grud: ref: 1.
Xiądz zginoł, patrz dn. 20. Grud: reflex: 1.
Xiędza się boi dziecie, patrz dn: 4. Gr. ref: 1.
Xięgi, patrz dnia 5. Marc: reflex: - 3.
Xięgi Lucyana, patrz dnia 1. Cz: reflex: 1
Xięgę ześć kazała M. P. patrz dn: 1. Cz: r. 2.
Xięgę pokazuie bies, patrz dn: 7. Gr. reflex: 2.

Z. Z.

Zazdrość święta, patrz dnia 30. Pazdż: refl: 2.
Zabawy człowieka, patrz dn: 27. Styc: reflex: 1.
Zakonnik łakomy patrz dn: 4. Stycz: reflex: 1.
Złość utajona, patrz dn: 9. Sierp: reflex: 2.
Zwody Szatańskie, patrz dn: 28. Pazd: refl: 2.
Zapłata zá naukę, patrz dn: 18. Lut: refl: 1

Zarty

Zarty nieuchodzą, patrz dnia [illegible] 2
Zdrada, patrz dnia 5. Marca [illegible] 3.
Zdrowie patrz dnia 20. Lutego [illegible]flex: 3.
Zgoda miła, patrz dnia 19. Lutego reflex: 2.
Zguba znaleziona, patrz dnia 13 Kw: refl: 2.
Zginoł żebrak. patrz dnia 20. Wrześ: reflex: 1.
Złodziey przytrzymany patrz d 27 Cz. refl: 1.
Złodziey chce okraść Kościoł, p d. 7 Lutre: 2.
Zmuydzin patrz dnia 16. Maja r fl x: [illegible]
Znak Krzyża S. patrz dnia 5. Kwiet: refl: 3.
Z ochotą przychodzi Jezus, p. dn: 7. St: refl: 3.
Zołnierz potępiony, patrz dn: 3 Czerw: r fl: 1.
Zwycięstwo, patrz dnia 30. Lipca refl x: 2.
Zydow pędzono, patrz dnia 26. Lut: reflex: 2
Zydzi zabili dziecie, patrz dn, 24 Lute: ref: 3.
Zycie przykładne patrz dnia 19 Kwiet: refl: 2.
Zalecá M. P. do Z[illegible]: patrz dn: 2. Kw: ref: 2.
Złość szatańska, patrz dnia 11. Pazd. refl: [illegible]

Ad
M.D.G.B.V.M.H.SS.OO.P.C.&
Venerationem.

